• Martie 2003 • 70.000 lei • ISSN 1453-7079

CHIP

3/2003 www.chip.ro

Computer & Communications

Athlon XP 2800+ în România

Pe CD:

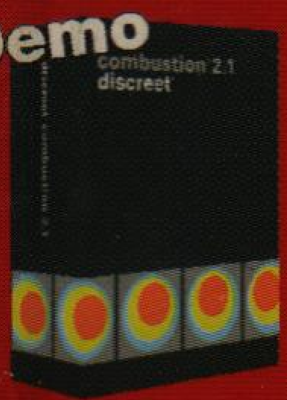
Complet

Opera 7.01
Browser-ul alternativ la o nouă generaţie

Complet

3DMark®03
Noul pachet de benchmark lansat de FutureMark

Demo

Discreet Combustion 2.1
Soluţie pentru efecte video complexe

Demo

Sonic Foundry Vegas 4.0
Editarea video la nivel profesional

Demo

Macromedia Freehand MX
Cel mai proaspăt membru al familiei MX

CHIP Tehnologii

Granite Bay
Noul chipset de la Intel

Mai ieftin decât SMS

- Preţuri mici pentru convorbirile internaţionale

Obiectiv: Imaginea perfectă

- Camere foto digitale şi utilizarea lor
- Sfaturi practice pentru prelucrarea şi gestionarea fotografiilor

Test: Plăci de bază pentru

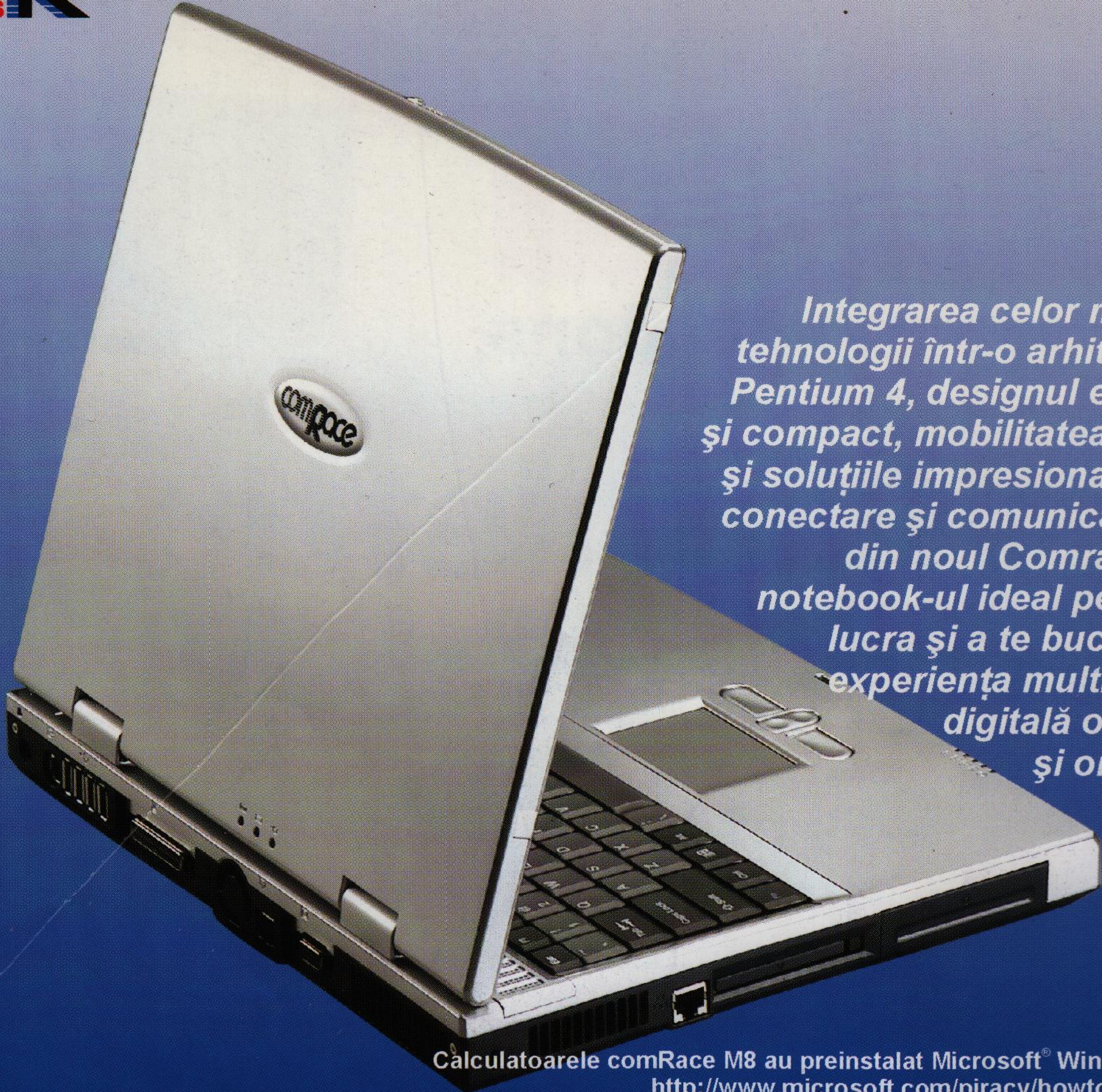
Pentium 4

- Cele mai rapide soluţii pentru cel mai rapid procesor

Motorola V60i – un telefon stilat

comRace COMPUTERS®

notebook M8

Integrarea celor mai noi tehnologii într-o arhitectură Pentium 4, designul elegant şi compact, mobilitatea totală şi soluţiile impresionante de conectare şi comunicare fac din noul Comrace M8 notebook-ul ideal pentru a lucra şi a te bucura de experienţa multimedia digitală oriunde şi oricând.

Calculatoarele comRace M8 au preinstalat Microsoft® Windows® original
http://www.microsoft.com/piracy/howtotell/romanian/

Performanţă maximă
- Ultima generaţie de procesoare Intel® Pentium® 4 1,6-2,4 GHz, memorie rapidă DDRAM 266 MHz, harddisk de mare capacitate 20-60 GB.

Tehnologii multimedia de vârf
- Grafică avansată Real 256 2D/3D, sistem de sunet integrat, unităţi optice DVD/CD/CD Rewritable, display LCD 14-15" de înaltă rezoluţie şi TV-out.
- (filme DVD, muzică CD/MP3, jocuri, aplicaţii multimedia)

Conectare şi comunicare
- Modem 56K V90, LAN 10/100, Infrared port, PCMCIA, USB.
- Interfaţă IEEE 1394 Firewire (i-LINK) pentru conectare cu camere video digitale.

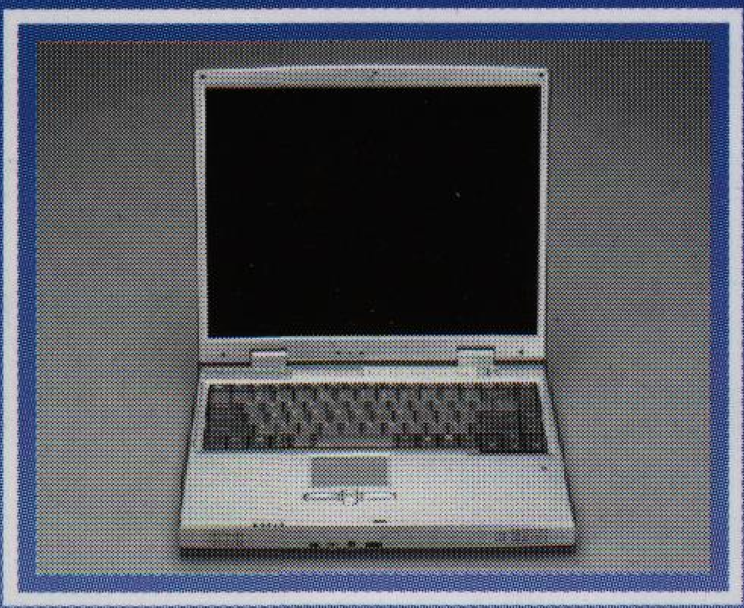
Mobilitate şi flexibilitate
- Baterie LiION - sistem avansat de power management.

Design elegant şi compact

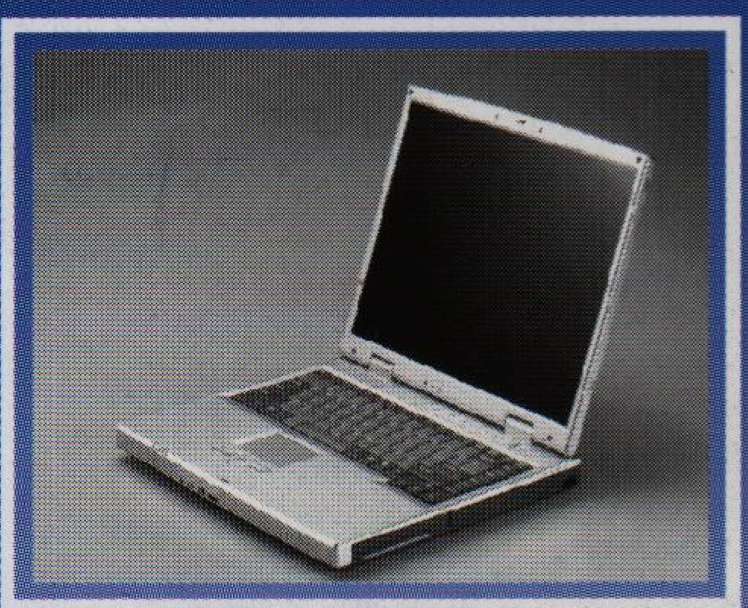

+ cadou
Mouse optic USB

comRace M8

Comrace M8 XG-2000

1289$*

- Pentium 4 - 2,0 GHz 512 KB cache
- 256 MB DDRAM 266MHz
- 20 GB Hard Disk
- Graphics engine Real256 2D/3D TV-OUT
- 14" Display TFT - LCD XGA 1024x768
- Network Fast Ethernet 10/100
- Modem 56K V.90
- 24XCD-ROM
- Direct Sound full-duplex
- Stereo speakers & microphone
- Infrared IrDA+IEEE 1394 Firewire I-LINK PCMCIA 4*USB
- 9-cell Li-ion battery (2000mAH)
- Microsoft Windows XP

Comrace M8 XG-2000 PRO

1599$*

- Pentium 4 - 2,0 GHz 512 KB cache
- 256 MB DDRAM 266MHz
- 40 GB Hard Disk
- Graphics engine Real256 2D/3D TV-OUT
- 15" Display TFT - LCD XGA 1024x768
- Network Fast Ethernet 10/100
- Modem 56K V.90
- COMBO Drive
 - DVD-ROM 8×
 - CD ReWritable CD RW 24×/8×
 - CD-ROM 24×
- Direct Sound full-duplex
- Stereo speakers & microphone
- Infrared IrDA+IEEE 1394 Firewire I-LINK PCMCIA 4*USB
- 9-cell Li-ion battery (2000mAH)
- Microsoft Windows XP

Pentru comenzi sau informaţii suplimentare sunaţi la:

COMRACE COMPUTERS
Bucureşti Bd. Burebista, nr. 2
Tel.: 021-3211818; Fax: 021-3211819
Craiova Prelungirea Severinului 170
Tel.: 0251-433400; Fax: 0251-433413
E-Mail: office@comrace.ro
www.comrace.ro

*)Preţurile sunt exprimate în dolari SUA şi nu includ TVA. Plata se efectuează în lei la cursul BNR.
Preţurile se pot schimba fără notificare prealabilă.

Intel, Intel Inside Logo şi Pentium sunt mărci înregistrate iar Celeron şi Celeron Logo sunt mărci comerciale ale Intel Corporation.
Toate celelalte mărci sau mărci comerciale la care se face referire sunt proprietatea companiilor respective.
© 2003 comRace COMPUTERS

BenQ

Enjoyment Matters

Video proiector DX 650

Prezentările tale nu au fost niciodată atât de strălucitoare! Tehnologiile înglobate în versatilul DX650 și excelentul raport preț/calitate fac din acesta suportul perfect pentru companiile medii și mari.

Afișaj: DLP™
Rezoluție maximă: 1280 x 1024
Distanță/Imagine: 0.8m/0.56m, 10m/7.62m
Strălucire: 1600 lumeni ANSI
Contrast: 600:1
Zoom: 1:1.2
Intrări: 1xD-Sub 15 pin, 1xMini DIN 4 pin, 1xComposite-Video, 3xRCA jack, 1xRS232, 1xUSB Mouse Control, 1xMini jack
Greutate: 3.1 Kg
Compatibilități: NTSC, PAL, SECAM, NTSC 4.43
Facilități: Digital Keystone, P-Scan, PIP (Picture in Picture), DCMS (Dynamic Color Management System), Intelligent Cooling System

€ 2590*

Cameră foto digitală DC2300

O cameră pentru cei ce doresc stil și performanță fără compromisuri. Ecranul TFT, rezoluția mare a imaginilor și înregistrarea filmelor pe card-ul SD/MMC suplimentar îți vor aduce invidia prietenilor.

Afișaj: 1.6" Color TFT
Capacitate: 2.1 MegaPixeli CCD 3MegaPixeli prin HIT
Rezoluție maximă: 2048 x 1536
Zoom maxim: 4X
Distanța focală: Normal: 1.3m - infinit / **Portret:** 0.8 - 1.3m / Macro: 18-25m
Autoexpunere: 10 secunde
Interfață: USB
Format imagine: JPEG, DPOF
Mediu de stocare: 8MB (integrat), slot SD și MMC pentru memorie suplimentară
Sursa de energie: 2 x baterii alcaline AA
Accesorii: adaptor (opțional)
Dimensiuni: 94 x 66 x 40 mm
Greutate: 140 g

€ 175*

Scanner S2W 6400UT

Datorită rezoluției optice de 1200 x 2400 dpi (maxim 19200 x 19200 dpi), BenQ S2W 640UT asigură o imagine de calitate satisfăcând cerințele celor mai pretențioși utilizatori. De asemenea, mulțumită tehnologiei CCD "o singură trecere" este și ușor de folosit.

Tehnologie: CCD
Rezoluție optică: 1200 x 2400 dpi
Rezoluție maximă: 19200 x 19200 dpi
Interfață: USB 2.0 (USB 1.1 Compatibil)
Adâncime culoare: color: 48-bit; tonuri gri: 16-bit
Suprafața de scanare: Normal - 216 x 297 mm; Transparentă: 210 x 36 mm
Facilități: 5 butoane cu funcții pentru: Web, PDA, MiraScan, OCR sau Copy, TPO (Adaptor de transparență), Chenar de scanare

€ 169*

*prețurile nu includ TVA.

TORNADO SYSTEMS

București, Jiului 2-4, Bloc Tornado;
tel: 021 2067740; fax: 021 3129820.
www.tornado.ro

În orașul tău
prin rețeaua de parteneri
TWISTER

telverde **08008 - TWISTER**
08008 - 89478
www.twister.ro

ASESOFT

Shaping the future

DISTRIBUTIE TEHNICA DE CALCUL

BUCURESTI

Str. Aurel Vlaicu nr.126

Tel/Fax: 021-211.18.56

Email: sales@asesoft.ro

www.asesoft.ro

Editorial

PC-ul, maşina de distracţii

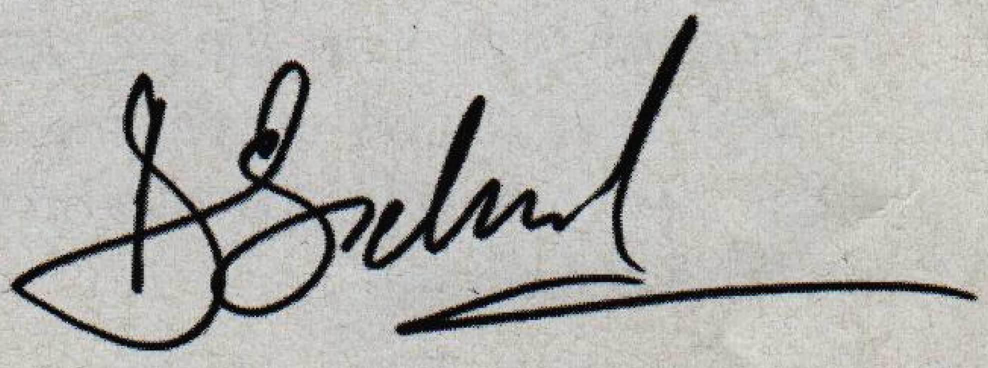
Decebal Schiller, redactor şef

Am ajuns şi în zilele în care viteza procesoarelor a depăşit (cu puţin ce-i drept) 3 GHz. Deşi nu pare un moment de cotitură, sau măcar vreun prag, fie el şi psihologic (şi mai ales că performanţa lui Pentium 4 este cam aceeaşi cu cea a unui Athlon XP 2800+ care rulează cu multe sute de megaherţi mai puţin), momentul este de salutat. Să vă explic de ce. Rata de scădere a preţurilor s-a păstrat cam la fel de-a lungul anilor, deci ceea ce acum costă 3000 de dolari (imensă sumă!) va costa destul de repede doar 1500, numai pentru faptul că timpul trece. Dar ce să faci cu atâta putere de calcul? Programe care epuizează forţa oricărui procesor de clasa consumer (dacă îmi permiteţi clasificarea) există destule, dar ele sunt în cel mai bun caz folosite în scopuri nepotrivite cu ideea de calculator pentru acasă.

Bine, şi atunci ce motive ar avea cineva să cumpere platforma de vârf a momentului (fie ea AMD sau Intel)? Care ar fi utilitatea unui sistem de genul Athlon 2800+, nForce 2, 1 GB DDRAM, harddisk Serial ATA (poate chiar un RAID) cam de 200 GB, GeForce FX etc? Păi, simplu! Distracţia, ce altceva? Un astfel de sistem ar fi capabil să ruleze mulţumitor un joc „greu" în timp ce în fundal mai rulează o sumedenie de alte mici programe: un download, un program de monitorizare a viruşilor, unul de monitorizare hardware, poate vreun client de mail, un grup de ferestre ale browserului internet (cam trei, să zicem) şi tot i-ar mai rămâne ceva resurse nefolosite. În aceste condiţii, devine evident că singura modalitate reală de a-ţi stresa hardware-ul proaspăt cumpărat este poate un benchmark. Dar, la urma urmelor, scopul nu este să îţi cumperi PC ca să îl „stresezi".

Dacă enumerăm facilităţile care acum cinci ani nu existau la marea majoritate a calculatoarelor, facilităţi care acum sunt cele mai dorite, constatăm că pe primul loc se găseşte invariabil accelerarea grafică de orice fel (dar mai ales 3D), sunetul Dolby Digital (chiar 7.1) şi capabilităţile de păstrare a datelor pe CD-uri „home made". Toate aceste facilităţi te ajută să vezi filme la calitatea redată de un DVD player (folosind facilităţile de redare pe TV ale plăcii video şi sistemul de sunet Dolby Digital), sau să urmăreşti ştirile cu ajutorul unui TV tuner, sau să asculţi un post de radio (poate chiar unul care transmite on-line), dar toate aceste facilităţi adăugate sunt numai şi numai pentru ceea ce englezii numesc „entertainment".

Iată de ce ajung, încet, încet, să cred că în viitorul nu foarte îndepărtat sistemele de calcul de acasă vor înlocui combinele muzicale (cu tot cu radiouri, casetofoane, CD-player-e ş.a.m.d.), DVD player-ele, poate şi telefoanele, iar lista mai poate fi completată cu puţină imaginaţie. Iar dacă acest lucru se va dovedi adevărat, atunci cel mai probabil PC-ul va deveni un produs similar televizorului, adică unul care nu prea are legătură cu ceea ce este PC-ul de azi, şi poate cel mai important aparat al unei reşedinţe.

CUPRINS

03/2003

FOCUS

10 **Știri**

20 **Combustibil pentru calculatoare** - Tehnologia pentru bateriile viitorului

COVERSTORY

22 **Fotografia în era digitală**

23 **Imagine digitală** - Camerele digitale, descriere și sfaturi pentru cumpărare

26 **Cum se fac poze bune** - Tips&tricks pentru o fotografiere corectă

28 **Retuș la minut** - Câțiva pași pentru retușarea fotografiilor în format digital

30 **Acul în carul de poze** - Cum puteți să vă faceți un album de fotografii și cum îl puteți publica pe o pagină personală în Internet

HARDWARE

34 **Știri**

36 **Inimă de granit** - Prezentarea noului chipset Granite Bay de la Intel

40 **Test comparativ:** Pentium 4 renunță la Rambus - 26 de plăci de bază pentru Pentium 4

48 **Urechea pe nForce!** - Dezvăluirea facilităților deosebite ale chipsetului nForce 2 în ceea ce privește sunetul pentru jocuri și aplicații multi-media surround

52 **Sound Master Blaster** - O privire atentă asupra celei mai noi plăci de sunet de la Creative: Audigy 2

54 **Bancul de probă** - 17 produse de ultimă oră în laboratorul CHIP. Plăci video cu AGP 8X, noi modele de notebook-uri, cea mai bună soluție video de overcloking: ATI Radeon 9500 și alte produse de calitate.

62 **Lumea mobilă** - Trei noi telefoane pe piața românească: Nokia 7650, Nokia 7210 și Motorola V60i.

66 **CHIP Top 10** - Urmăriți poziția în top a celor mai bune plăci de bază cu SocketA.

94 Viziuni de cinefil

Efectele video nu apar doar în filme. Le puteți acum crea singuri!

22 Fotografia în era digitală

Nu mai este un moft, nu mai este un apanaj al specialiștilor, nu mai este nici măcar un lucru atât de scump. Vă arătăm arată cum să deveniți cunoscători ai acestui acest domeniu.

Teste individuale

Software sub lupă

70 Norton System Works
Colecție de utilitare pentru întreținerea unui sistem de operare

71 Kerio Mail Server 5.5
Pachet integrat pentru servicii de poștă electronică

71 BackUp Time 1.31
Program de backup

72 Windows Media Player 9
Cel mai recent player multimedia de la Microsoft

72 Pinnacle Studio 8
Editor video software

73 Extreme Picture Finder 2.0
Download manager pentru imagini

73 Kaspersky Anti-Hacker 1.0
Un nou produs de securitate de la Kaspersky

Bancul de probă

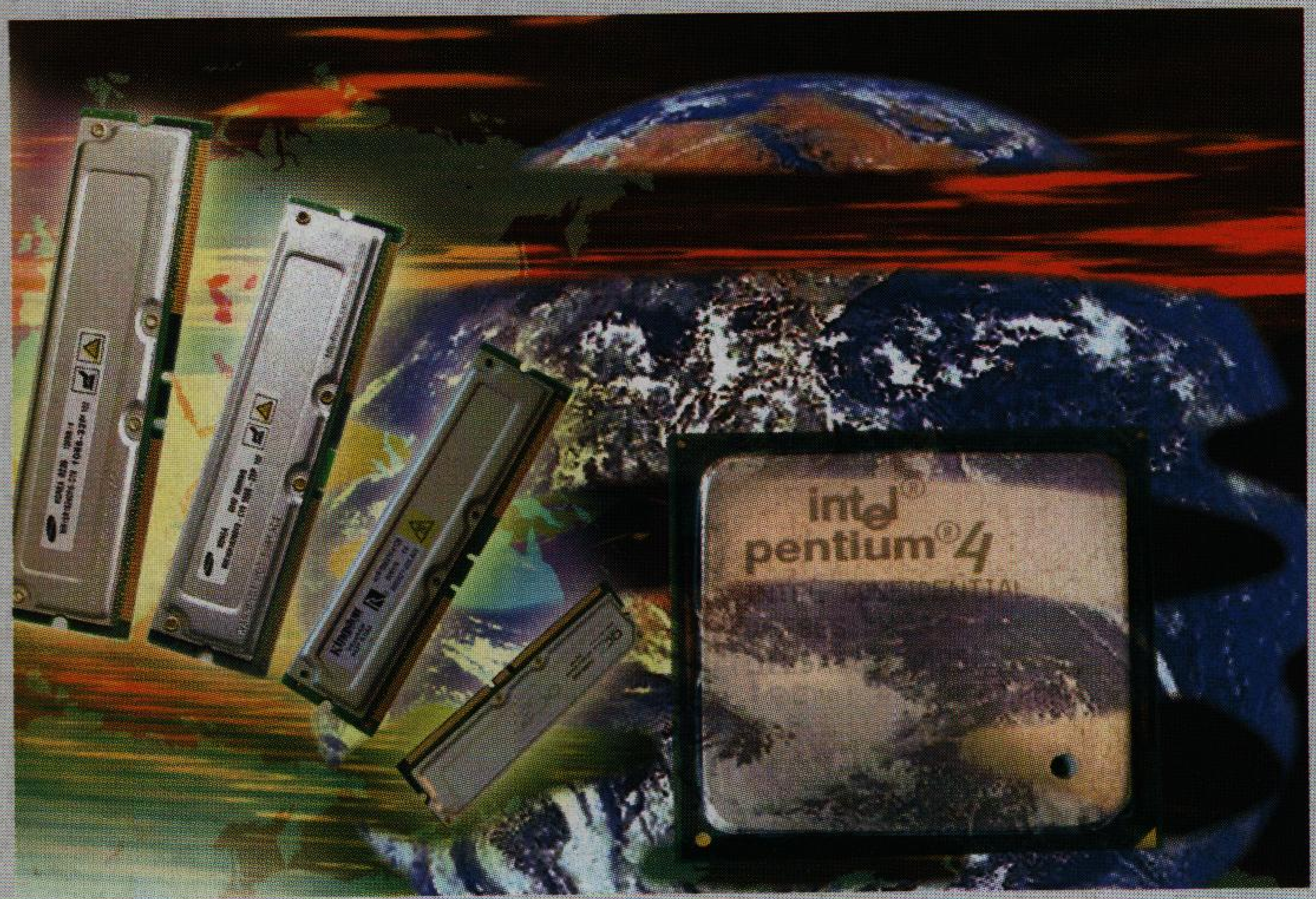
Sistem

54 Elsaco Athlon XP 2800+

84 Mai ieftin decât SMS

Acum puteți telefona în străinătate la prețuri de până la 70% mai mici. Soluția este reprezentată de noile card-uri care folosesc tehnologia Voice OverIP.

40 Test de plăci de bază

Luna aceasta în laboratorul CHIP au fost testate 26 de plăci de bază pentru Pentium 4. Au fost prezente atât soluții cu memorii DualChannel DDRAM cât și cu memorii RDRAM. Care au fost câștigătorii aflați din acest articol.

Plăci grafice
55 Albatron MX480V
58 Gainward Pro/600-8X XP Golden Sample
58 Gigabyte GV-R9000 PROII
60 ATI Radeon 9500
Harddisk
55 Toshiba MK-5002MPL
CD-RW
55 TEAC CD-W548EW
56 LG GCE8520B
57 Plextor PleXWriter S-2410TU
59 Philips JackRabbit JR32RW
CD-ROM
60 Samsung SW-248
Placă de bază
56 ASRock K7VM2
60 ASUS A7N8X Deluxe
Mp3 Player
55 Waitec Glam
Laptop-uri
57 Dell INSPIRON I2600
59 Compaq Evo N1020v
Monitor
58 KTC K-5002L

SOFTWARE

68 **Știri**
70 **Software sub lupă** - În laboratorul CHIP au ajuns un program de tip firewall, un player multimedia, un editor video, un server de mail, un program de backup și un pachet de programe utilitare.
74 **Muzică fără limite** - Test comparativ al celor mai importante programe de "fabricare" a muzicii în format digital.

COMUNICAȚII

82 **Știri**
84 **Mai ieftin decât SMS** - Soluții românești pentru telefonia Voice OverIP.
88 **Generația următoare de Desktop** - Despre portaluri și modalitatea de creare a acestora cu Novel Portal Services.

PRACTIC

92 **Frustrări tridimensionale** - 3Dmark 2003 și „chinul" sistemelor actuale.
94 **Viziuni de cinefil** - CHIP vă arată cum să creați efecte video deosebite ușor și repede.
100 **Securitate în zece pași** - Configurarea programului antivirus BitDefender Professional 6.5
104 **Puterea ATI** - Instalarea și setarea celor mai noi drivere ATI.
108 **Reumpleți cartușele color** - Un nou articol practic despre reumplerea cartușelor de cerneală pentru imprimante.

ALTE RUBRICI

5 **Editorial**
8 **Cuprins CD**
110 **Impressum**
110 **Mailbox**
112 **Dicționar IT**
112 **Inserenți**
114 **Teme din numărul următor**

ERATĂ
În numărul CHIP 2/2003 dintr-o eroare a apărut greșit scris numele telefonului prezentat la pagina 104. Denumirea corectă a telefonului este **Mitsubishi** Trium Mondo și nu **Motorola** Trium Mondo. Ne cerem scuze cititorilor și firmelor implicate pentru această eroare.

Cuprins CD

Pe CD-ul CHIP al lunii martie veți regăsi cele mai noi și interesante aplicații apărute în ultima perioadă din cele mai diverse domenii: multimedia, utilitare, comunicații și programare.

Macromedia Freehand MX

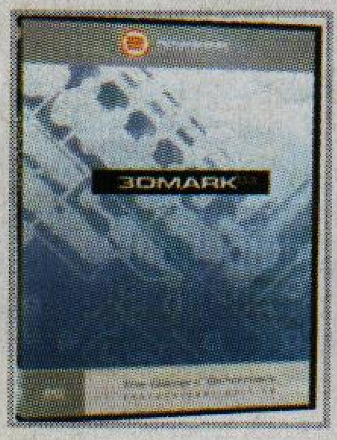
Se adresează graficii pentru Web cât și tipăriri imediate. Freehand MX lucrează mai bine acum cu Macromedia Flash MX și Fireworks MX. Au fost introduse efecte de distorsionare și modelare a primitivelor, deci este mai productiv. De acum se poate lucra cu proiecte sau zone de tipul workspace.

Opera 7.01

Iată că și browser-ul Opera a ajuns la versiunea 7.0, și chiar la 7.01. Această versiune aduce un suport mai bun pentru standardele W3C, posibilitatea de management eficient al ferestrelor și o nouă fereastră HotList.

3DMark®03

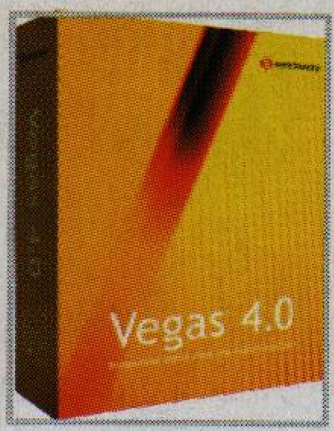

Redenumit 3DMark®03 acest benchmark conține noi teste, optimizate pentru platforma DirectX 9.0 de la Microsoft. Pe de altă parte, cel mai nou 3DMark testează acum și puterea pură a procesorului prin rularea testelor fără accelerarea hardware.

Shareware & Freeware

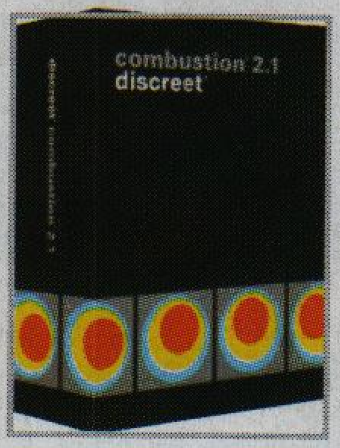
Active Worlds 3.3, eMule 0.26, ICQ2003a b3800, KeyFocus Web Server 2.0, OmniVPN, Trillian 0.74d, 3D Canvas 6.0, WinMorph 3.01, DVDx 2.1, Ace DivX Player 2.0, Virtual Sound Processor 11, XviD MPEG4 Video Codec, Morfit 3D Engine SDK 3.0, Daemon Tools 3.29, Graph 2.4, HD Speed 1.3, Intel Chipset Identifications Utility 2.7, jv16 PowerTools 1.3 final, Monitor Tester 2.0.1, Riva Tuner 2.0RC, SNEESE 0.75, X-Fonter 3.7.5, Armor2net 3.0, CommView 4.0, GetWebPics 1.0, Kerio Mail Server 5.5, Magic NetTrace 1.08, NetworkSearcher 2.1, Offline Explorer Enterprise 2.7, Picture2Web, Extreme Picture Finder 2.0, PortTunnel 1.6.8, Serv-U 4.1, Traffic Seeker, TrafMeter 3.4, WebStripper 2, CompuPic 6.22, ImageConverter Plus 6.3, Magic Morph 1.91, PolyImage2, 3DMe Now 1.5, Ace Media Player 2.0, Copy DVD 6, DFX 6, DJ MixPro 3.0, GWave 5.0, MainConcept DV codec, NeroMix, n-track 3.1, Transcribe 6.0, iEdit 2.0 BETA, mySQL Studio, NCTImageStudio 1.7, DzSoft PHP Editor 1.2, Advanced RAR Password Recovery 1.12, Advanced Uninstaller PRO 2003, Back4WinXP 2.1, BackUp Time 1.31, CD MP3 Burner 1.58, Drive Crypt 3.03, DVD2One, Restorer 2000 2.0, Serial Monitor 2.25.

Sonic Foundry Video Vegas 4

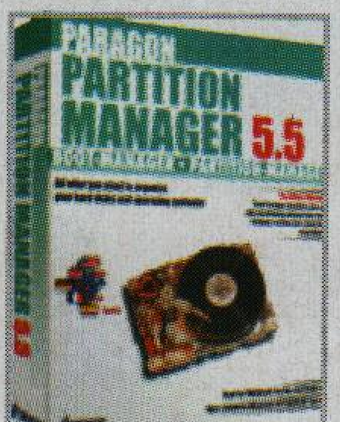
Vegas 4.0 oferă celor care folosesc calculatorul pentru prelucrare video setul de unelte necesare pentru editare, compoziție, crearea titlurilor și encodare. Noua versiune aduce, pe lângă îmbunătățirea filtrelor și tranzițiilor video, și îmbunătățiri pentru suportul audio. Cu ajutorul lui Vegas 4.0 coloana sonoră a producțiilor poate fi prelucrată în format 5.1. De asemenea, sunt disponibile și efecte audio DirectX.

Discreet Combustion 2.1

Combustion 2.1 se manifestă printr-un grad sporit de stabilitate față de versiunea precedentă. De asemenea, acum programul este certificat pentru folosirea pe sistemul de operare Windows XP.

Software Paragon

Pe CD-ul acestei luni sunt prezente trei utilitare: Partition Manager, DiskWipe și Harddisk Manager.

Cu ajutorul acestora puteți efectua în deplină siguranță operațiuni de ștergere și modificare a partițiilor. Totodată aveți la dispoziție și un boot-manager care vă va ajuta să porniți sistemul de operare pe care îl preferați.

Coverstory & Test de encodere MP3

În cadrul secțiunii Coverstory vă punem la dispoziție câteva din programele despre care s-a discutat în articolul cu același nume. Veți regăsi aplicația gratuită galleryFX cu care se pot crea galerii de imagini pentru

Web; Photo Album Designer – cu care creați albume de imagini, ThumbsPlus pentru crearea cataloagelor de imagini și clientul de FTP SmartFTP.

Câteva din programele de encodare MP3 testate în această lună și-au găsit locul pe CD-ul nostru. Veți găsi cele mai recente versiuni în secțiunea Encodere MP3.

Linux

Pentru pasionații acestui sistem de operare am inclus câteva utilitare pentru generarea fractalilor - Fractal View 1.0.1, un server de mail OpenWebmail 1.9, Xautomation, un player video, xmovie 1.9.8, un manager de ferestre WindowLab 1.03 și un înlocuitor pentru driver-ul RAID din kernel-ul Linux, Intelligent Fast RAID1 driver.

Multimedia

În această secțiune veți regăsi trailer-ele filmelor DareDevil, Punch-Drunk Love, distribuite de InterCom Film, (telefon: 021-2112387), precum și finalizarea proiectului descris în articolul „Viziuni de cinefil”.

NOTĂ

Interfața CD-ului CHIP este concepută să ruleze optim pe o placă grafică ce suportă minim o rezoluție de 800 x 600 și o adâncime a culorii de 16 biți. De aceea, nu este recomandată folosirea acesteia într-un mediu ce nu oferă minimul necesar! Interfața poate fi rulată atât sub Windows 95/98/Me cât și sub Windows NT/2000/XP. Din cauza multitudinii de configurații, redacția CHIP Computer & Communications nu își poate asuma nici o responsabilitate în eventualitatea în care apar probleme în funcționarea interfeței și a aplicațiilor. Programele care au intrat în componența CHIP CD au fost testate și selectate cu grijă în redacția CHIP. Totuși, redacția nu își poate asuma nici o responsabilitate pentru funcționarea anormală a software-ului și nici nu poate fi făcută responsabilă pentru eventualele daune produse.
CD-ul CHIP a fost verificat împotriva virușilor cu următoarele programe antivirus (în ordine alfabetică): BitDefender Professional 6.4 (furnizat de Softwin), F-Secure AntiVirus 5.40 (furnizat de Infodesign), Kaspersky Lab Anti-Virus 4.0 (furnizat de Kaspersky Lab - Rusia), McAfee VirusScan 6.0 (furnizat de ProVision), Norman Virus Control 5.4 (furnizat de CS Software), Panda Antivirus Platinum 6.0 (furnizat de Info Grup) și RAV 8.6 (furnizat de GeCAD).
Pentru orice întrebări legate de aplicațiile de pe CD, vă rugăm să contactați telefonic, prin fax sau prin e-mail, autorii programelor respective.
ATENȚIE! Pentru rularea corectă a interfeței CD-ului vă recomandăm setarea unei rezoluții minime de 800 x 600 și o adâncime a culorii de 16 biți și folosirea opțiunii Small Fonts!
CD-ul inclus poate fi utilizat în conformitate cu parametrii definiți în standardul Philips – YELLOW BOOK. Editura nu-și asumă responsabilitatea asupra eventualelor pagube provocate de utilizarea CD-ului în alți parametri decât cei stabiliți în standardul menționat anterior.

Dual procesor **Intel Xeon** 2,4GHz, 512K L2 cache, 533MHz FSB - **Hyper Threading**.
Placă de bază Supermicro X5DA8 (**i7505**, max. 12GB ECC reg DDR-RAM, 8x AGP Pro, dual U320 SCSI, audio, Intel 10/100/1000 LAN, 6x USB 2.0).
1 GB DDR-RAM reg ECC Transcend, 2x 36GB U320 10000rpm 5,2ms Segate Cheetah SCSI, Nvidia Quadro4 550XGL 64 DDR, CD-RW 52/24/52 Teac, black tower Chieftec DA 400W.
Intel Express Software Suite, Microsoft Windows XP Pro romanian.
iiyama 19" HM903 DTA VisionMaster Pro 454, DiamontronU2 0,24 dp, 132KHz, TCO 99

intel inside XEON

intel premier PROVIDER 2003

Maguay Impex s.r.l
București:021-210.38.33; 021-210.38.09
Târgoviște: 0245-21.21.81
http://www.maguay.ro, e-mail: office@maguay.ro

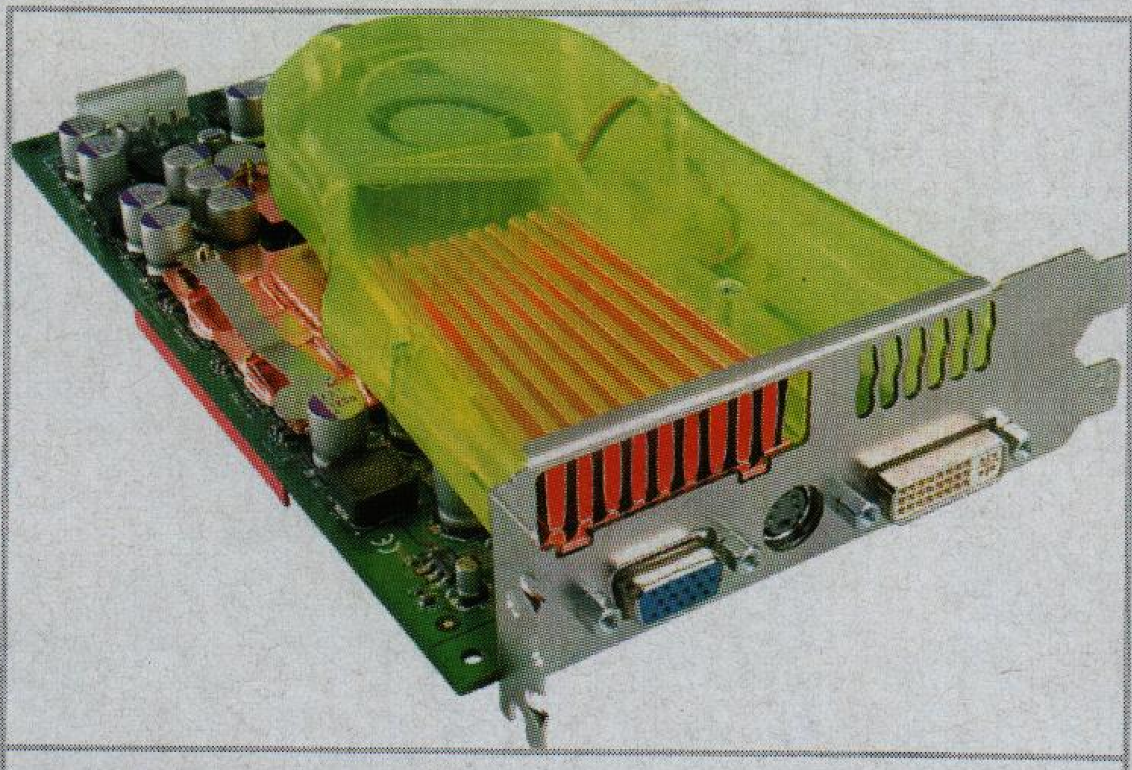
Intel, the Intel logo, Intel Inside, Intel Xeon, Pentium and Intel NetBurs are registred trademarks of Intel Corporation.

Știri

Nvidia

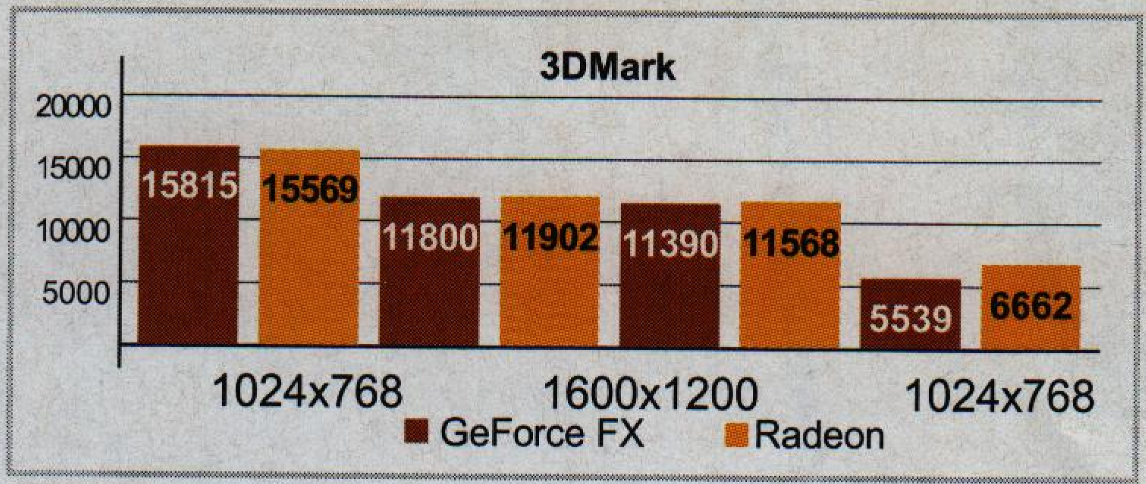
GeForce FX sub așteptări

După primele teste realizate pe noile acceleratoare grafice cu GeForce FX, putem spune că ne așteptam la mai mult de la cele mai noi GPU-uri de la NVIDIA. După lansarea pe hârtie a mult așteptatului GeForce FX, a venit și momentul apariției concrete a primelor plăci grafice bazate pe noul cip. La ora la care scriem aceste rânduri mai multe companii printre care Gainward, Terratec, ASUS și nu numai,

Mistify 5800 Ultra de la Terratec face și ea parte din primul val de plăci grafice bazate pe GEForce FX.

și-au anunțat propriile modele pentru ultima parte a lunii februarie. Oricum, laboratorul CHIP din Germania a avut posibilitatea să testeze un exemplar din noul Terratec Mistify 5800 Ultra (cipul tactat la 600 MHz și memoria la 500 MHz - 1000 GHz DataRate; varianta non-ultra are cipul la 500 MHz și memoria la 400 MHz) și să-l pună alături un Radeon 9700 Pro de la Hercules. Rezultatele ne arată o placă rapidă, nimic de zis, însă ea se află la un nivel aproape similar cu acela al unui Radeon 9700 Pro care are deja cam șase luni de prezență pe piață. Rulând diverse benchmark-uri în jocuri precum Quake 3 sau Unreal Tournament 2003 ori benchmark-uri sintetice precum Codecreatures sau 3DMark2001SE, am putut observa că GeForce FX, acolo unde este mai rapidă, în general este mai rapidă doar cu puțin. În alte locuri (la rezoluții mari cu setări maxime de calitate, dar nu e o regulă strictă) Radeon 9700 Pro chiar trece în fața lui GeForce FX,

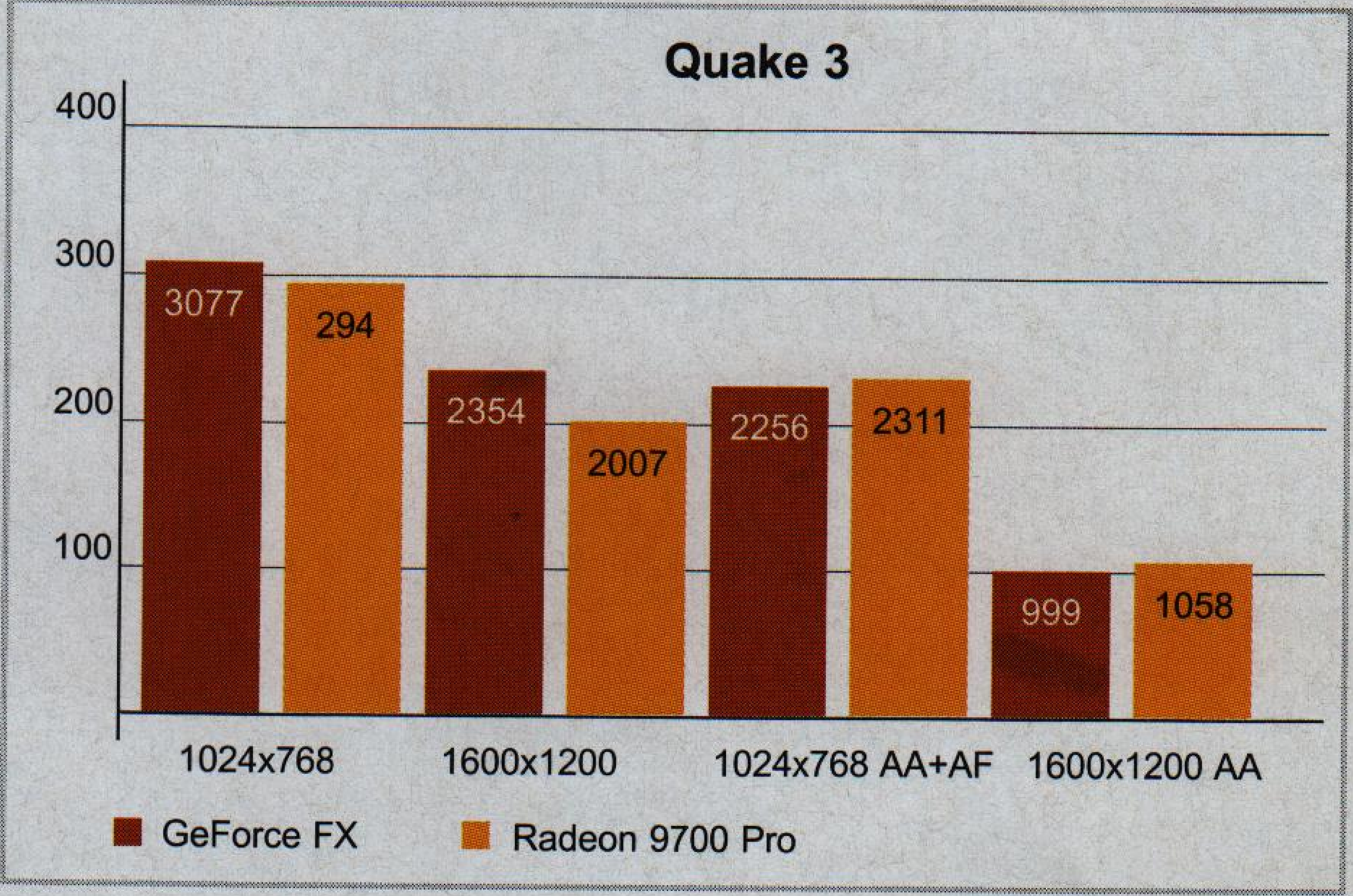

lucru care pune în evidență avantajul lățimii de 256 de biți a busului cu memoria al cipului de la ATI față de numai 128 de biți în cazul celui de la Nvidia.

Pe marginea subiectului GeForce FX merită să facem câteva precizări și comentarii în plus. Placa în sine este destul de dificil de fabricat (PCB-ul are 12 straturi) și din această cauză Nvidia a preferat ca toate exemplarele care vor fi vândute pe piață într-o primă fază, să fie făcute sub îndrumarea și supravegherea sa, într-un singur loc (din informațiile care sunt cunoscute până în prezent, în fabricile MSI). Aceste plăci sunt preluate de partenerii Nvidia și vândute sub propriul brand până când fiecare dintre ei își pune la punct procesul de fabricație.

Un alt aspect ar fi legat de memorii, care fiind de tipul DDR II sunt mai greu de obținut și mai scumpe; dacă mai adăugăm și sistemul elaborat de răcire (care, între noi fie vorba, face ca un aspirator; oricum inginerii de la Nvidia și partenerii săi lucrează la acest aspect), se obține în final un produs cu un cost de producție foarte ridicat ceea ce face ca prețul de magazin la care sunt așteptate primele plăci să ajungă la aproximativ 650 EUR (!). Față de cei sub 400 EUR cât costă în prezent o placă dotată cu un Radeon 9700 Pro, este o diferență ce nu se justifică.

www.nvidia.com

Reorganizare

Intel desființează subsidiarul Xircom

Xircom, o companie destul de cunoscută în domeniul rețelisticii (în special al rețelisticii pentru dispozitive mobile) care din 2001 este subsidiar al Intel, va fi desființată, au anunțat oficiali ai gigantului din Santa Clara. Intel a cumpărat Xircom în ianuarie 2001 pentru aproape 800 milioane USD, dar a decis să păstreze compania ca subsidiar în loc să o asimileze. Acum însă angajații Xircom vor avea de ales între a găsi o slujbă în cadrul Intel și a părăsi compania după câteva luni în cazul în care prima variantă nu se aplică.

www.intel.com

Dificultăți

Sfârșit pentru Comdex?

Key3Media care este organizatorul cunoscutei expoziții de tehnică de calcul Comdex, ce se desfășoară de două ori pe an la Las Vegas, se află în mari dificultăți financiare și a făcut demersurile necesare pentru a intra sub protecția împotriva falimentului.

Compania se află acum sub supraveghere și afirmă că a demarat un program de reabilitare financiară care-i permite organizarea și pe viitor a Comdex-ului. Totuși există deja cel puțin o companie concurentă care intenționează să organizeze un târg similar Comdex-ului, tot în Las Vegas.

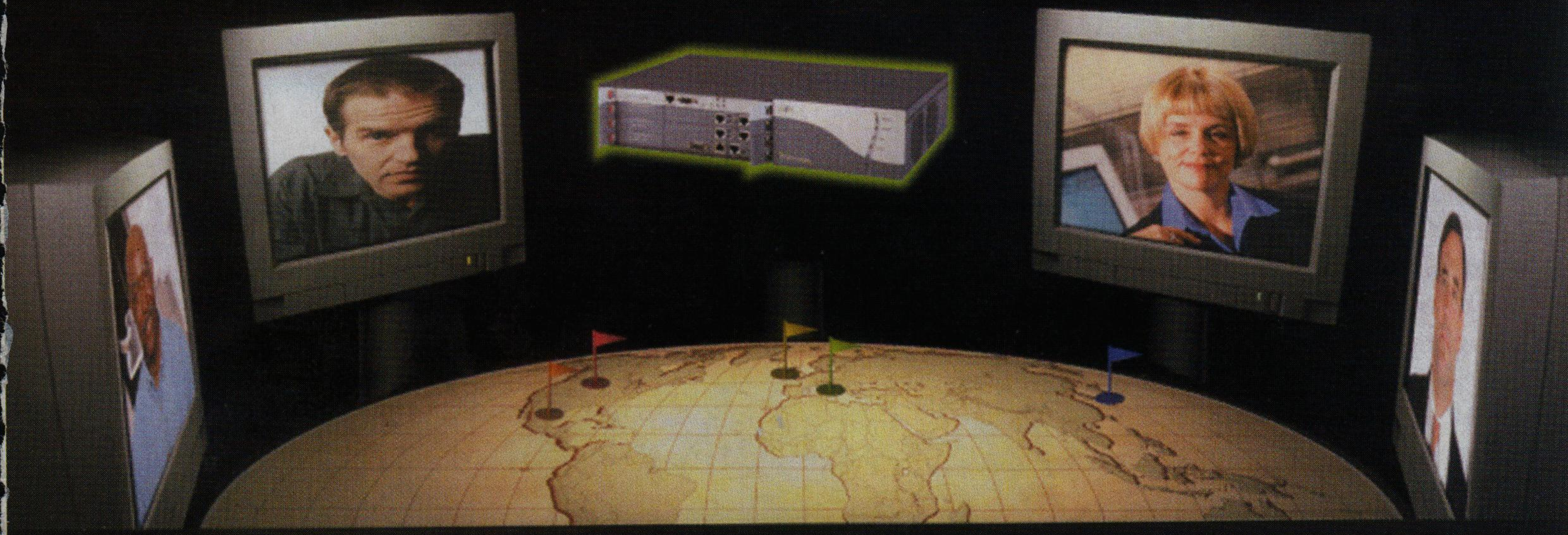
www.comdex.com
www.key3media.com

focus

the all in one solution,
because voice just isn't enough.

VoIP V^2oIP^{TM} viaIP℠

($V^2oIP^{TM} = \frac{\text{voice + video}}{\text{IP}}$)

Service providers Fortune 500 companies:
Don't just integrate...**innovate.**

Offering IP-centric voice, video, and conferencing services has never been easier.

RADVision's highly scaleable ViaIP℠ platform integrates multimedia gateway, multipoint conferencing, data collaboration, gatekeeper functionality, and much more!

RADVISION
the V^2oIP^{TM} experts

ICG
INDUSTRIAL COMPUTER GROUP

Pentru mai multe informații vă așteptăm la sediul din Bucuresti,
Calea Plevnei nr. 136, Tel: (01) - 312.94.54; Fax: (01) - 312.94.64.;
e-mail: office@icg.ro; http://www.icg.ro/

Microsoft

Schimbări în Passport la cererea Uniunii Europene

Oficiali ai Uniunii Europene au declarat recent că „Microsoft a fost de acord să implementeze un set cuprinzător de măsuri de protecție a datelor, ceea ce va implica schimbări substanțiale în actualul sistem de autentificare online .Net Passport". Aceștia susțin că este improbabil ca sistemul Passport, în forma sa actuală, să satisfacă cerințele de protecție a datelor de la nivel guvernamental pentru statele din interiorul Uniunii.

Microsoft a promis că serviciul .Net Passport va oferi o mai bună protecție a datelor.

Microsoft a promis că va opera schimbări în modul de distribuire a informației, astfel încât utilizatorii să obțină ei înșiși mai multe informații și, foarte important, să decidă într-un mai mare grad cum anume să fie folosite informațiile lor personale. Totodată, Uniunea Europeană va monitoriza și serviciul concurent pentru Passport oferit de Liberty Alliance.
www.passport.net

Romtelecom

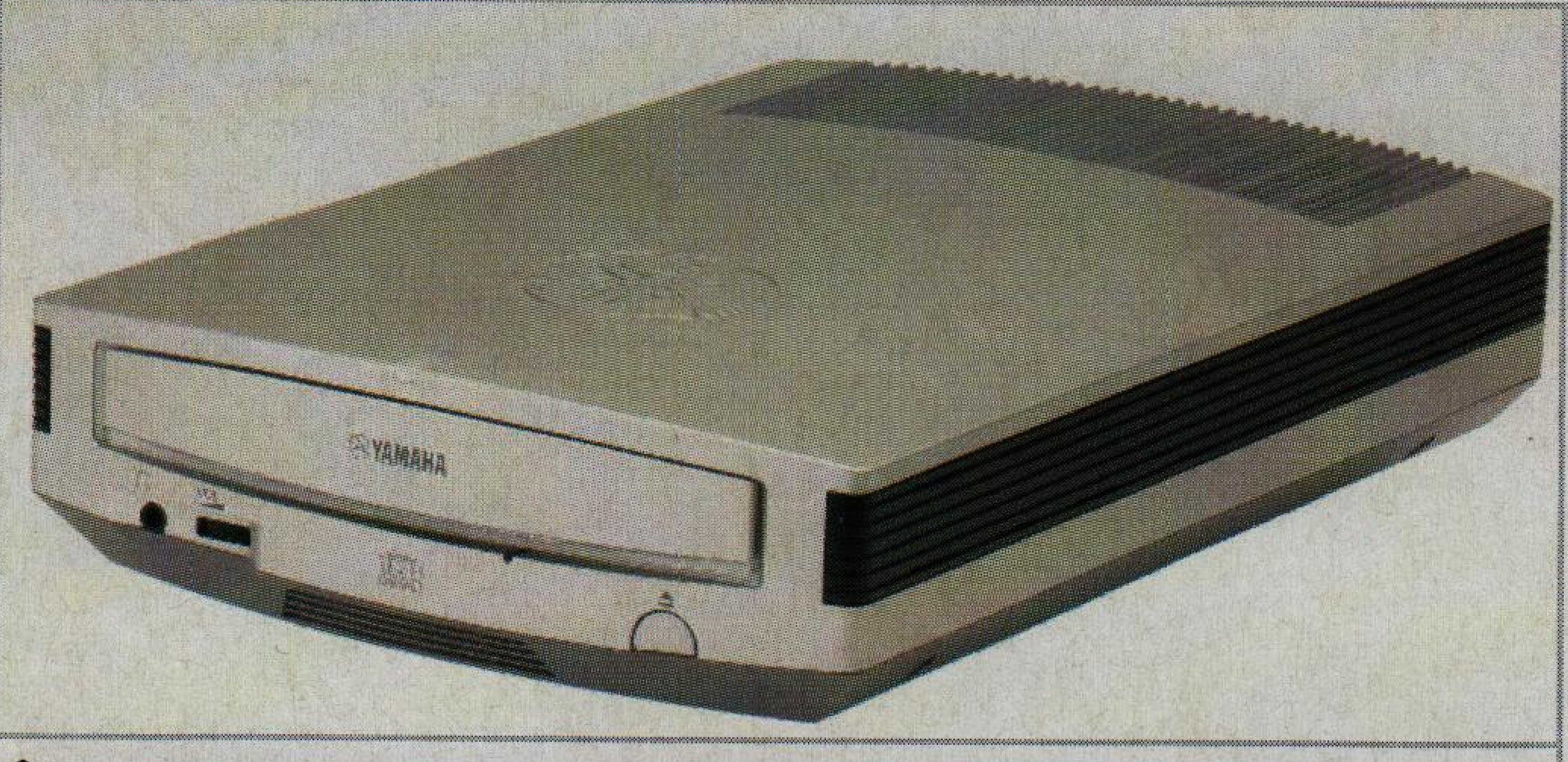
Cosmorom va fi vândut

Romtelecom va avea în curând parte de un program de reabilitare financiară în cadrul căruia urmează să se dispenseze de operatorul său de telefonie mobilă, Cosmorom. Iordanis Aivazis, vicepreședinte executiv al OTE (care este acționarul majoritar al Romtelecom), a declarat recent că OTE nu va mai oferi pe viitor nici un fel de sprijin financiar pentru Cosmorom și că analizează opțiunile pe care le are la îndemână, printre acestea aflându-se vânzarea către un terț a Cosmorom.
www.ote.gr; www.romtelecom.ro

Strategie

Yamaha renunță la piața CD-RW

Aflăm dintr-un anunț oficial al diviziei europene a companiei japoneze că aceasta s-a decis să iasă de pe piața CD writer-elor, acțiune care va avea loc începând cu luna martie. Yamaha a motivat această decizie prin faptul că unitățile de scriere cu prețuri mici au câștigat în ultima vreme din ce în ce mai mult teren, făcând ca segmentul middle-high end practic să nu mai existe pe această piață. Astfel, considerând că oportunitățile de aici au devenit reduse, compania va pune accentul pe sistemele home theatre, o piață cu posibilități mari de creștere.
Compania nu a precizat dacă această ieșire va avea loc doar în Europa sau va fi realizată și pe celelalte continente.
www.yamaha.com

În curând nu vom mai putea cumpăra unități de scriere Yamaha.

Philips

Player de MP3 cu jocuri

În tendința de a combina orice cu aproape orice este posibil, întâlnim la Philips un CD player pentru MP3 (eXpanium 521) care dispune în plus și de o mică consolă de jocuri.
La o primă privire, tehnologia de implementare a jocurilor pe care o întâlnim aici este asemănătoare cu aceea de la telefoanele mobile obișnuite. Practic display-ul folosit pentru afișarea melodiilor, volumului și a altor parametri este puțin mai mare decât cele de până acum și se pretează astfel rulării celor cinci jocuri care sunt incluse în memoria aparatului.
În privința celorlalți parametri, eXpanium 521 dispune de un buffer de memorie ce poate stoca 100 secunde de muzică (așa-numitul shock sau skip protection); după informațiile furnizate de Philips, dispozitivul poate funcționa până la 30 de ore cu o pereche de baterii alcaline de tip AA.
Linia mai cuprinde și alte versiuni ale lui eXpanium 521 (modelele 320, 321 și 325), acestea fiind însă doar CD player-e MP3 obișnuite, fără jocuri.
www.philips.com

eXpanium 521 include cinci jocuri.

Microsoft

Vierme spectaculos

În luna ianuarie și-a făcut la un moment dat simțită cu putere prezența un vierme de Internet care a exploatat o vulnerabilitate existentă în serverul de baze de date SQLServer de la Microsoft. Acțiunea lui Slammer (acesta este numele viermelui) a generat pe alocuri un trafic atât de intens încât a reușit să încetinească activitatea unor aeroporturi, de exemplu, sau funcționalitatea unor ATM-uri. Coreea chiar a fost ruptă la un moment dat pentru câteva ore de restul lumii (în ceea ce privește Internetul) tocmai din cauza viermelui Slammer.
Microsoft susține că vulnerabilitatea de care Slammer a profitat era cunoscută și că exista un patch pentru ea de mai bine de 6 luni. Totuși acest patch ori era greu de instalat, ori nu era perfect eficient, pentru că Slammer a afectat inclusiv unele servere ale Microsoft (altă explicație nu găsim; mai rămâne doar varianta în care Microsoft nu-și menține la zi update-urile de securitate pe propriile servere).
Pagubele provocate de Slammer au fost evaluate la aproximativ 1,2 miliarde USD.
www.microsoft.com

Promotiile lunii la AGIS: Lexmark Optra E210 si Lexmark Optra E320 au acum preturi extra !
Pentru detalii sunati la distribuitorul d-voastra AGIS COMPUTER.

LEXMARK
Passion for printing ideas.™

Lexmark E210 este imprimanta laser monocrom ideala pentru clientii d-voastra care au nevoie de cost scazut de achizitie, insa vor sa se bucure de o imprimanta rapida, fiabila si compacta. **Lexmark E320** beneficiaza de avantajele vitezei superioare de 16 ppm, al limbajului PCL5e si al consumabilelor de capacitate mare.

AGIS COMPUTER

CLUJ NAPOCA

Str. Ctin Brincusi nr. 134
Tel : 0264-442221; 442222
Fax: 0264-442220
E-mail: cluj@agis.ro

BUCURESTI

Bdul Iuliu Maniu nr. 6
Tel : 021-4118444; 4118650
Fax: 021-4119403
E-mail: bucuresti@agis.ro

EXCELLENCE IN DISTRIBUTION

Știri

Western Digital

10.000 de rotații pe minut pentru IDE

Una dintre cele mai importante mutări de câțiva ani încoace s-a petrecut luna aceasta în domeniul harddisk-urilor IDE prin lansarea de către Western Digital a modelului Serial ATA Raptor T, primul cu 10.000 de rotații pe minut care funcționează pe această interfață. În ultima vreme putem spune că pe piața harddisk-urilor IDE nu am asistat la evoluții spectaculoase, pentru că singurul lucru notabil care a avut loc după introducerea harddisk-urilor cu 7200 RPM (rotații pe minut) a fost o mărire a densității platanelor și pe alocuri o mărire a memoriei cache. Acesta este însă cel mai important pas care este făcut în acest sector (în ultimii ani), pentru că el aduce într-o zonă cu prețuri accesibile o platformă și niște produse care păreau exilate pe piața SCSI. Este probabil pasul înainte care se lăsa de mult așteptat.

Western Digital afirmă despre Raptor T că oferă o performanță similară modelelor SCSI din aceeași clasă (lucru confirmat și în cazul discurilor de 7200 RPM unde nu era nici o diferență de perfomanță între variantele SCSI și cele IDE) în condițiile în care costă însă cu aproximativ 30% mai puțin decât acestea. Platforma harddisk-ului este preluată practic de la cele SCSI, pentru că întâlnim aici, în afara vitezei mari de rotație, platane de 2,5" (spre comparație, modelele actuale pe interfață IDE au platane de 3,5"; este cunoscut în industria de profil faptul că platanele mai mici asigură o fiabilitate mai bună a produselor, însă oferă inevitabil o capacitate mai mică de stocare) și o memorie cache de 8 MB. Capacitatea lui WD360GD este de 36,7 GB, iar timpul mediu de acces la citire specificat este de 5,2 milisecunde.

Piața pe care este promovat acest model este cea a stațiilor de lucru dual procesor, a sistemelor de stocare în rețea (de la clasa medie în sus), ca dovadă și perioada de garanție de cinci ani pe care o are, dar nu va fi de mirare dacă vom întâlni și destui utilizatori care vor dori să-l includă în sistemele lor. Totul depinde la urma urmei de preț.

Merită amintit că Western Digital nu este activă pe piața SCSI, lansarea lui Raptor T permițându-i să concureze într-un mod indirect cu produsele de pe această piață. Este posibil ca într-un viitor nu foarte îndepărtat să vedem mișcări similare și din partea celorlalți doi producători, Maxtor și Seagate.

www.wdc.com

Western Digital face un pas înainte pe piața harddisk-urilor IDE.

CeBIT

Participare românească

Și anul acesta România va fi reprezentată la CeBIT printr-o serie de companii (nu multe, e drept) ce vor avea standuri proprii, companii pe care le trecem sumar în revistă în rândurile de mai jos.

Pentru unele companii românești, prezența la CeBIT cu stand propriu devine obișnuință.

GeCAD (standul H26, hala 6) va prezenta linia sa de produse antivirus RAV, aici fiind incluse RAV AntiVirus for File Servers (Win32), RAV AntiVirus for Samba, RAV AntiVirus for Novell Netware, RAV AntiVirus for GroupWise, RAV AntiVirus for Mail Servers și RAV AntiVirus Desktop. Obiectivul declarat al companiei este de a-și consolida legăturile existente cu partenerii săi tradiționali, dar și cu membrii industriei antivirus.

Softwin (standul F8, hala 6) va lansa la CeBIT o nouă generație a produselor sale de protecție a datelor. Va fi prezentată întreaga gamă de soluții BitDefender, începând de la cele pentru utilizatorii individuali, până la cele destinate corporațiilor de mari dimensiuni.

Flamingo Computers (standul E68, hala 25) va expune la CeBIT produse din portofoliul său de distribuție, inclusiv notebook-ul vândut sub brand propriu, Flamingo Navigator. Compania afirmă că prezența la CeBIT are drept obiectiv îmbunătățirea relațiilor pe care le are cu furnizorii proprii, precum și identificarea de noi furnizori și produse.

Tornado Sistems (standul B37, hala 16) va promova propriul său brand de elemente pasive și active de rețea, Qubs, și va urmări îmbunătățirea canalului de distribuție pentru aceste produse.

Alte firme românești la CeBIT pe care le putem aminti sunt Integrasoft (standul B10, hala 8), KPM PrintTechnik (standul B12, hala 19), Radcom (standul B58/2, hala 27), Data Invest (standul D52, hala 7), Indaco Systems (standul C77, hala 4).

Up&Down

Up: RH Linux Advanced Server

Sistemul de operare Linux Advanced Server oferit de Red Hat a primit în luna februarie o certificare importantă din partea guvernului american, Common Operating Environment, care va permite utilizarea acestuia în sectoare guvernamentale critice (ale guvernului american, bineînțeles; este de presupus că și alte guverne ar putea proceda într-un mod similar), incluzând aici și aplicații militare. Credem că este un impuls important pentru Linux.

Down: Amânarea ClawHammer

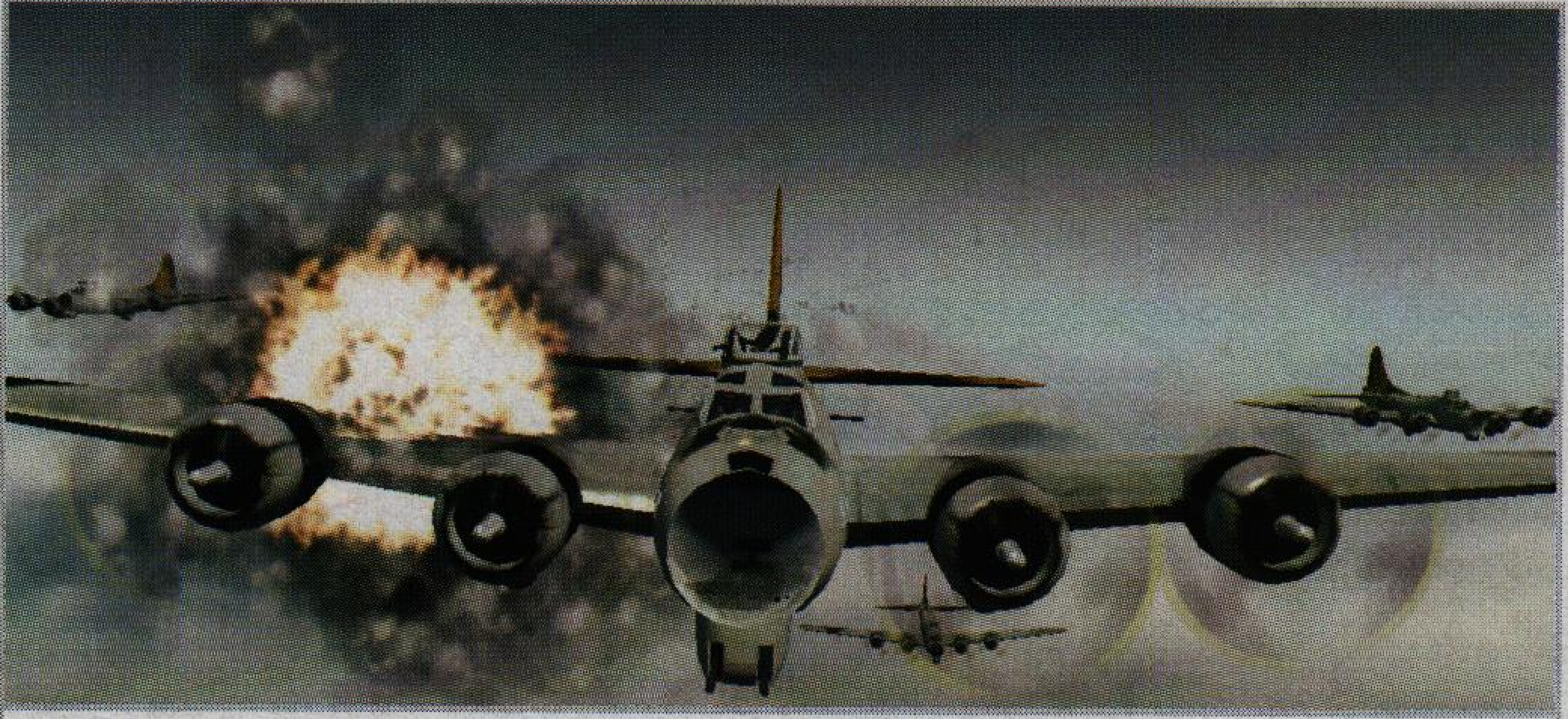
AMD a făcut prin amânarea pe care a impus-o din nou procesorului ClawHammer, un lucru care s-ar putea să-i afecteze imaginea, pentru că este a doua și pentru că în felul acesta procesorul va apărea mai târziu cu un an decât fusese inițial programat. De notat este faptul că Opteron va apărea la timp, aspect asupra căruia AMD insistă pentru a nu pierde din credibilitate. Paradoxal, producătorii de chipset-uri SiS și VIA susțin că pentru ei această amânare este un lucru bun.

SAMSUNG
Computers and
Electronics
Romanian
Fair 2003
Vă asteptăm la : Pavilionul 14, Stand 4126
CRT Monitor
SyncMaster 765MB
LCD Monitor
SyncMaster 171MP
CD-ROM, CD-RW, DVD
HDD spin point
40 Gb, 60 Gb
LCD Monitors
SyncMaster 152S / 172S
DECK
Computers
reprezentant SAMSUNG - IT Romania
service center SAMSUNG - IT Romania
SAMSUNG DIGITall
everyone's invited™
www.samsung-monitor.ro

FutureMark

Teste DirectX 9 în 3DMark03

Cel mai folosit program de benchmark pentru plăcile grafice, 3DMark, are acum o nouă versiune ce pune serios la treabă acceleratoarele existente.
3DMark03 se compune dintr-o serie de teste ce pot fi împărțite în trei categorii principale, în funcție de versiunea de DirectX pe care plăcile le suportă: sunt teste conforme cu DirectX 7, DirectX 8.1 și DirectX9, fiecare fiind rulate în funcție de capabilitățile plăcii grafice.
Față de versiunile anterioare, programul aduce și câteva elemente cu totul noi precum testarea performanței în cazul folosirii capabilităților 3D ale plăcii de sunet. FutureMark oferă prin intermediul unui serviciu online (online result browser) și posibilitatea comparării rezultatelor obținute pe sistemul testat, cu rezultatele obținute de alți utilizatori. Nu este ceva nou, dar este totuși util.
3DMark03 este disponibil pentru download în mod gratuit, însă există și o versiune profesională ce include funcții și capabilități suplimentare, dar care costă aproape 40 USD.
www.futuremark.com

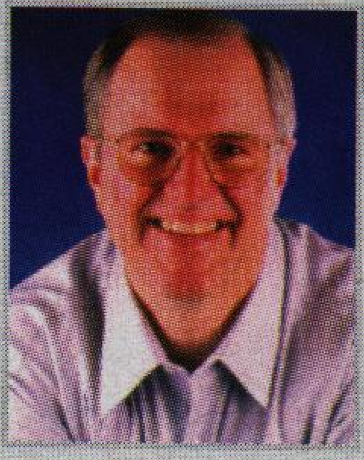

Capabilitățile plăcilor conforme cu DirectX 9 pot fi testate cu 3DMark03.

PRO & CONTRA

Încredere în Palladium?

Palladium este un software de securitate care va fi integrat în versiunile viitoare de Windows, pentru a realiza o mai mare securitate a datelor protejate prin drepturi de autor. Palladium se bazează pe cipuri speciale, care vor fi realizate de către Intel și alți producători.

DA

Craig Mundie
Senior Vice President Microsoft

NU

Ross Anderson
Expert în securitate la Universitatea Cambridge

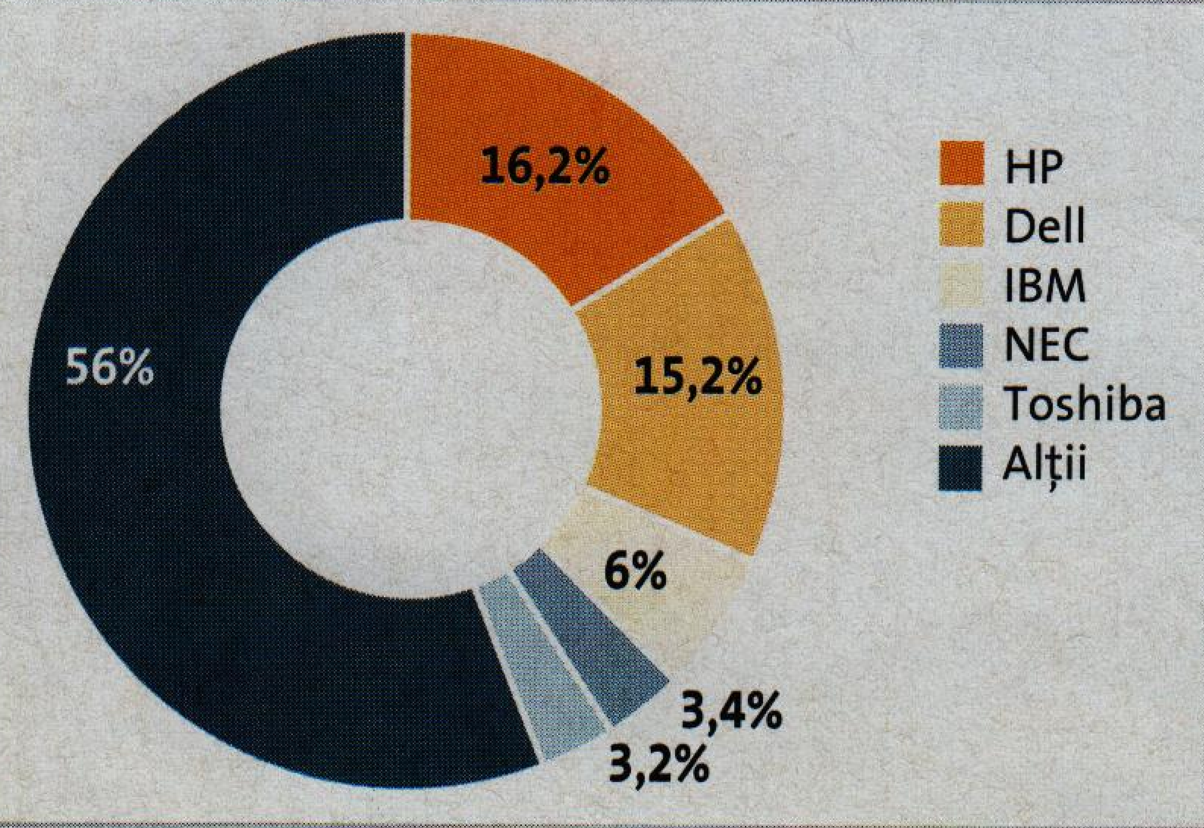
Computerul de încredere va deveni pentru utilizator ca apa și curentul – el funcționează și utilizatorul nu trebuie să își mai facă griji.
Siguranța în aparate, aplicații și sisteme de operare devine invizibilă.
În legătură cu noile produse hard, respectiv software, Palladium dotează sistemul de operare Windows cu o serie de servicii de securitate.
Aceasta va aduce benficii și productivității.

Va exista o cenzură de la distanță: mecanismele care ar putea fi folosite pentru ștergerea copiilor ilegale de muzică ar putea fi folosite pentru ștergerea de documente, pe care justiția (sau o firmă software) le consideră scandaloase. Astfel acest lucru ar putea fi general valabil, începând cu materiale pornografice până la scrieri care critică politicienii. Microsoft ar putea să codeze documentele Word, astfel încât acestea să poată fi deschise numai cu produsele sale.

Gartner Dataquest

Piața PC-urilor și-a oprit căderea în 2002

Dacă luăm în considerare raportul emis de compania de studii de piață Gartner Dataquest, în anul 2002 piața PC-urilor (de fapt Gartner a inclus aici și serverele IA32 și notebook-urile) și-a oprit căderea și chiar a avut o ușoară creștere în privința numărului de unități vândute. Este o veste îmbucurătoare, însă mai rămâne să vedem în ce măsură această tendință se va menține și pe parcursul anului 2003.
Revenind la rezultatele pe 2002, lider s-a menținut HP, care, deși a înregistrat o mică scădere față de anul precedent, a reușit să gestioneze ceva mai bine ca înainte acest sector. Pe locul doi se situează Dell, care este compania fenomen printre producătorii de PC-uri la ora actuală, reușind să-și îmbunătățească performanțele de la an la an. Dell a avut cea mai mare creștere în 2002 și se află acum la numai un procent distanță de liderul HP. Clasamentul include în continuare pe IBM, NEC și Toshiba.
Gartner a realizat și o statistică referitoare doar la regiunea EMEA (Europe, Middle East, Africa) unde distanța dintre HP și Dell este mai mare și unde Acer reușește să intre în Top 5.
www.gartner.com

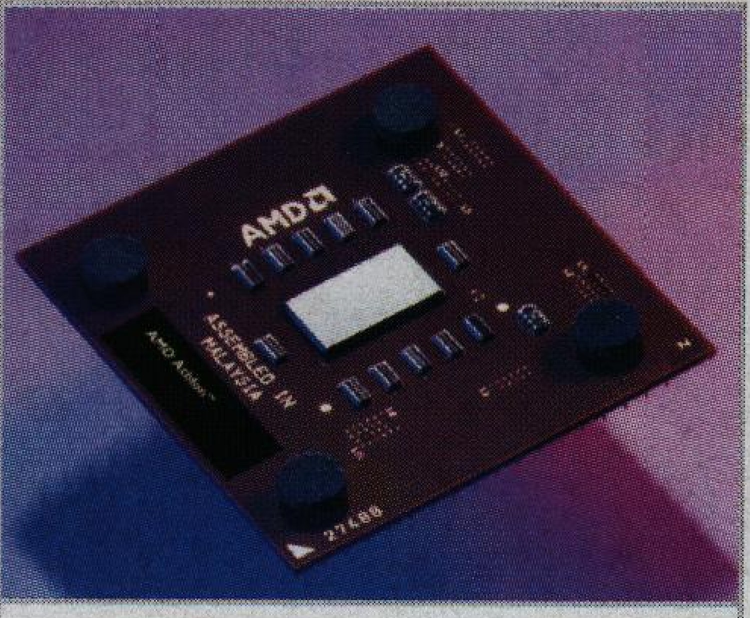

Dell are cea mai mare ascensiune dintre producătorii mari de PC-uri.

AMD

Nucleul Barton în Athlon XP 3000+

Chiar dacă AMD a amânat ClawHammer, a lansat cel puțin în această perioadă un nou Athlon XP, mai exact versiunea 3000+, care este bazat pe nucleul Barton. Athlon XP 3000+ dispune de un cache L2 mărit la 512 KB și rulează la o frecvență de tact 2,17 GHz, deși inițial compania americană aparent a intenționat să-l seteze la 2,25 GHz. Probabil că a considerat că și la 2,17 GHz procesorul se comportă suficient de bine și își justifică numele de 3000+. Primele teste realizate de către colegii noștri din Germania indică totuși faptul că Pentium 4 la 3,06 GHz are o comportare mai bună în destul de multe benchmark-uri.
www.amd.com

Athlon XP cu nucleu Barton are un cache mărit, așa după cum se poate constata și din dimensiunea pastilei de siliciu.

AOL Time Warner

Bilanț financiar cu pierderi enorme

AOL Time Warner a raportat pentru anul 2002 cele mai mari pierderi din istoria Statelor Unite, aproximativ 100 miliarde USD. Aceste pierderi includ o sumă de 45 miliarde USD provenită din ajustarea unora dintre bunurile companiei (și în special a diviziei de internet, AOL). Totuși aceste pierderi sunt mai degrabă pe hârtie, nu sunt ceva palpabil, pentru că veniturile obținute de companie au cunoscut un trend ascendent în ultima vreme. Se pare că, la momentul fuziunii dintre AOL și Time Warner, din cauza condițiilor specifice pieței de atunci, valoarea înregistrată de AOL era „umflată" într-un mod artificial, iar de această dată a avut loc doar o revenire la normal.
www.aol.com

Folosește Office XP în limba română

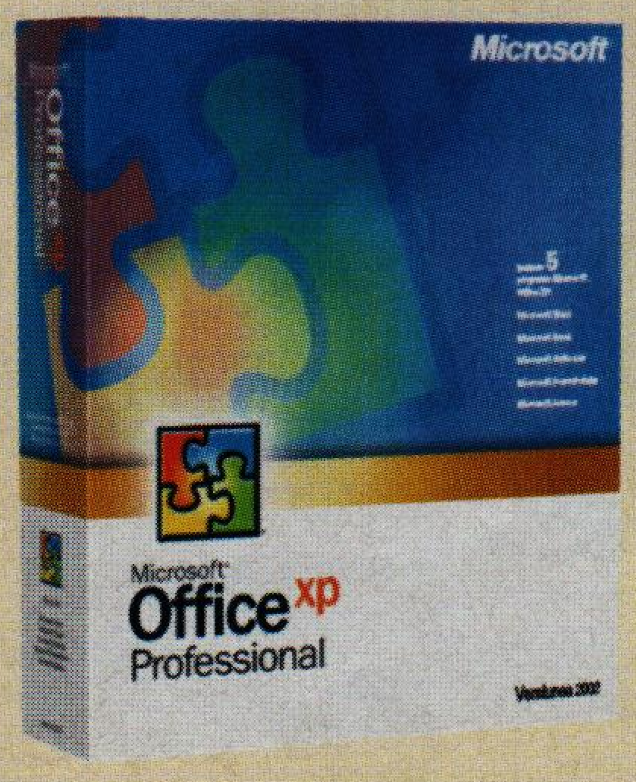
Microsoft® Office xp

Microsoft® Office xp

OPEN

Avantaj primire!

Pregătește-te!
Până la **30 aprilie** 2003
Microsoft Office XP Professional Romanian
poate fi achiziționat de către organizații
în regim **Open NL**
cu o reducere de **20%**

Microsoft® Office xp

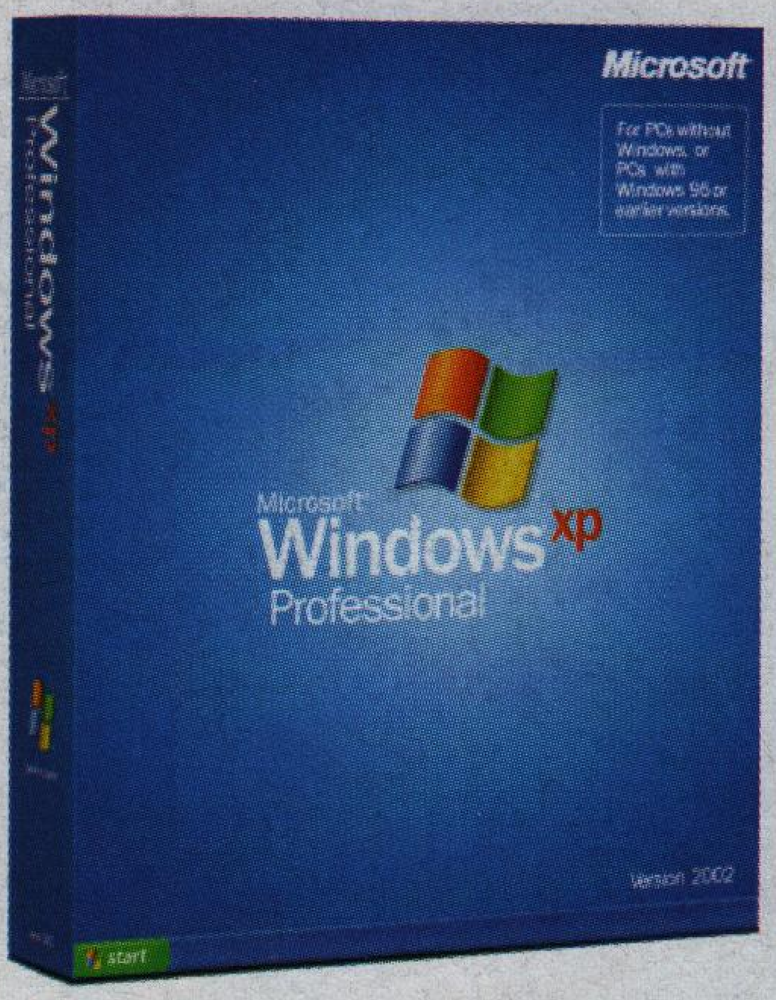
Informații despre avantajele utilizării Windows XP Professional și Office XP,
precum și despre ofertele promoționale din această perioadă,
găsiți la tel. 021 203 61 61 sau www.microsoft.com/romania/xpro

Microsoft®

Microsoft

Acces la codul sursă Windows

Presat tot mai mult de mișcările diverselor guverne în direcția adoptării sistemelor de operare Open Source (practic Linux în toate cazurile) în administrație, gigantul din Redmond a făcut o mutare importantă, demarând programul The Government Security. În cadrul acestuia, oricare guvern dintr-un grup selectat de aproximativ 60 de țări (aici intrând în primul rând membrii NATO, dar și Rusia) vor putea avea acces la codul sursă Windows, vor primi asistență din partea companiei în vederea examinării acestuia și își vor putea compila propria variantă a sistemului de operare.

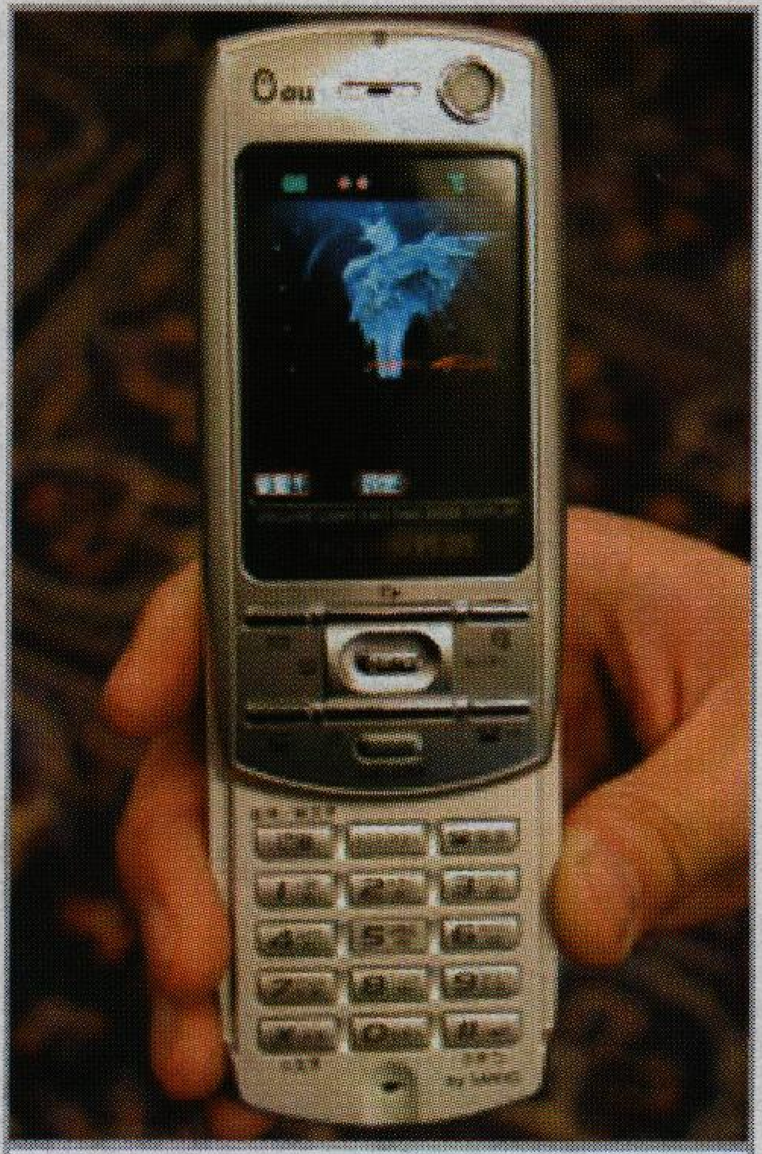
Sistemul de operare Windows va putea fi examinat la nivel de cod sursă.

Până acum o serie de guverne (cele mai importante sunt cel german și cel japonez) și-au pus problema legitimă a asigurării securității propriei infrastructuri informatice și a posibilității de a verifica sursele sistemului de operare pe care îl folosesc, motiv pentru care au luat hotărârea de a migra către Linux.
www.microsoft.com

Sanyo

Telefon cu display OLED

Pentru că tot am vorbit luna trecută despre panouri OLED, acum putem da și un exemplu concret de implementare a acestei tehnologii la Sanyo. Compania japoneză a prezentat de curând un model de telefon echipat cu un panou organic electroluminiscent de 2". Acesta se află încă în stadiu de dezvoltare, dar conform companiei, va fi gata până la mijlocul anului și va fi folosit în rețeaua operatorului nipon de telefonie mobilă KDDI.
În prezent Sanyo realizează teste de funcționare pe teren cu aproximativ 300 de exemplare ale noului model.
Pe de altă parte, Sanyo a anunțat că va lansa producția de masă a panourilor OLED anul acesta în colaborare cu Eastman Kodak, dorind ca până la sfârșitul anului să ajungă la o capacitate de un milion de panouri lunar (aici fiind incluse și panourile de mici dimensiuni, pentru telefoane mobile).
www.sanyo.co.jp

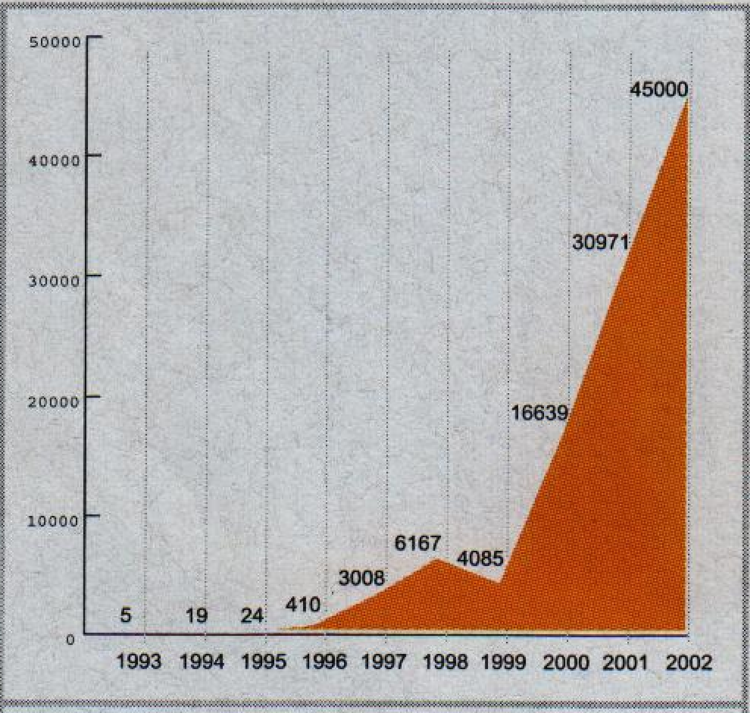

Sanyo este una din primele companii care implementează panourile OLED în telefoane mobile.

Evenimentul lunii

10 ani de .ro

Având în vedere dinamica cu care Internetul începea să se dezvolte, România decidea în 1992 demararea proiectului de realizare a unei rețele naționale RNC (Rețeaua Națională de Cercetare). Totuși în acel an nu a fost posibilă conectarea la Internet, România având să mai aștepte încă un an.
În data de 26 februarie 1993 nodul național RNC asigură conectivitate totală la INTERNET, România primind dreptul de utilizare a terminației .ro. Primii furnizori de servicii de Internet din România au fost EuNET (azi KPNQWEST), PCNET și STARNET (azi EUROWEB).
Din acest moment România devine membru cu drepturi depline în lumea informației electronice.
www.rnc.ro

Evoluția numărului de domenii .ro înregistrate. (Sursa: RNC).

Concurs CHIP

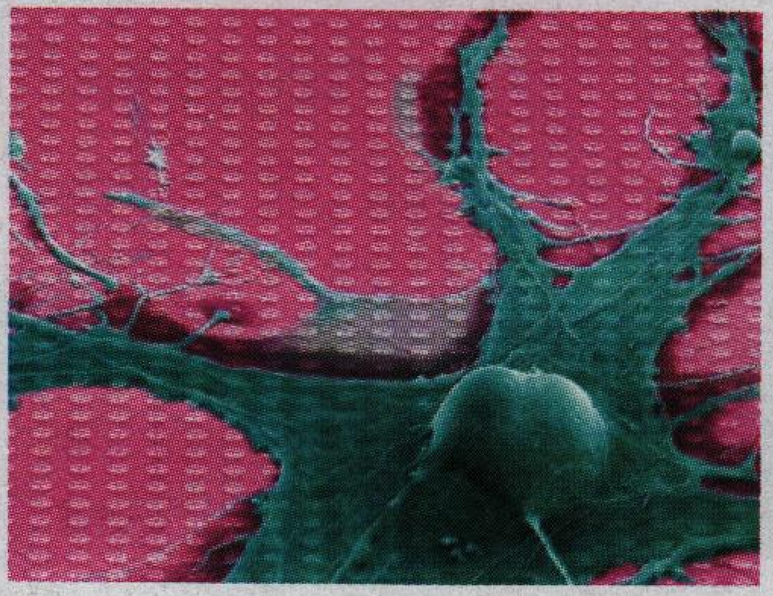
Câștigați un sistem!

Odată cu venirea primăverii, se va desfășura la București o nouă ediție CERF (Computers and Electronics Romanian Fair). În perioada 15-19 aprilie, târgul va reuni din nou elita IT&C din România și va aduce în prim plan cele mai noi produse și servicii prezente pe piața mondială. Cu această ocazie CHIP va organiza, ca și anul trecut, un concurs adresat cititorilor săi.
Concursul va consta din asamblarea unui calculator dintr-o serie de componente puse la dispoziție de o firmă românească și apoi în rularea unui fișier .mp3. Cel care va termina primul va intra în posesia sistemului pe care și l-a asamblat.
În competiție vor intra 10 participanți care vor fi selecționați de redacția CHIP. Pentru selecție, cei interesați sunt rugați să trimită pe adresa redacției (redactie@chip.ro) un e-mail având ca subiect: Concurs CHIP-Cerf. Celor care se vor înscrie în competiție li se va trimite un chestionar pe care vor trebui să îl completeze și să îl returneze redacției. În urma analizării răspunsurilor se vor stabili cei 10 finaliști.

Infineon

Neuro-Cip

Cercetătorii de la Infineon împreună cu cei de la Institutul Max Planck au reușit să rafineze extrem de mult tehnologia de preluare a semnalelor emise de neuroni și să pună la punct un așa numit Neuro-Cip. Acesta amplifică semnalele emise de neuroni și le transferă unui sistem de calcul pentru procesare. Preluarea acestor semnale este posibilă datorită unei rețele extrem de fine și dense de senzori, distanța dintre ei fiind de opt miimi de milimetru, mai mică decât dimensiunea unui neuron, care variază între 10 și 50 de miimi de milimetru.

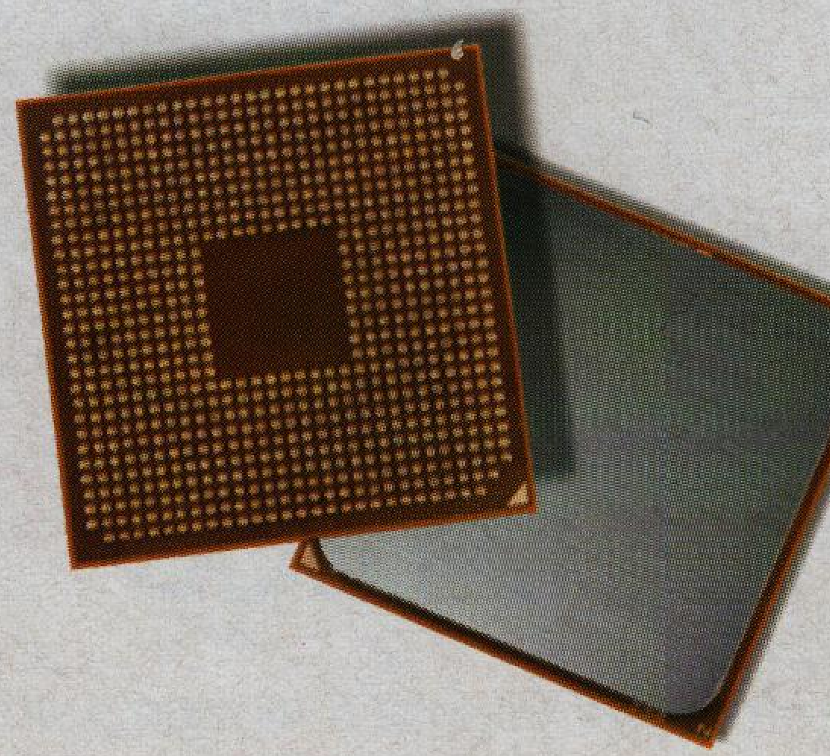

Compania producătoare afirmă că oamenii de știință vor beneficia de un instrument eficient în munca lor, pentru că permite observarea neperturbată, pe o lungă perioadă de timp, a țesuturilor nervoase.
www.infineon.com

AMD

ClawHammer – încă o amânare

AMD a anunțat în mod oficial că va introduce noua sa generație de procesoare pe 64 de biți pe 22 aprilie, când va lansa linia Opteron, destinată serverelor. Pe de altă parte însă, Athlon 64 sau ClawHammer, cum este cunoscut după numele de cod, „beneficiază" de o nouă amânare (sperăm să fie și ultima), data sa de lansare fiind împinsă până în luna septembrie. Aceasta este, considerăm noi, o schimbare importantă de strategie la AMD, pentru că inițial ClawHammer ar fi trebuit să apară înaintea familiei Opteron, mai întâi în octombrie anul trecut, apoi în martie anul acesta. Astfel, Athlon 64 va fi prezent pe piață cu aproape un an mai târziu decât fusese programat inițial.
www.amd.com

Tombola CHIP

Câştigătorii

Un sistem performant pentru un cititor fidel.

Luna aceasta redacţia CHIP a organizat tombola abonaţilor. La aceasta au participat toţi cititorii care s-au abonat pe un an la revista CHIP până în data de 31 ianuarie a anului curent. Premiile au fost oferite de firma Elsaco din Botoşani şi au constat dintr-un sistem Elsaco Panther XP1800+ şi un notebook Elsaco 6300 2.0 GHz. Sistemul, câştigat de Macavei Dragoş din Satu Mare, dispune de un procesor AMD Athlon XP 1800+, sistem de operare Linux Red Hat 7.3, harddisk Maxtor ATA 133 de 30GB, 246 MB de memorie DDR, CD-ROM Acer 52X, placă de bază EP-8KMM+, KM266, SVGA integrat Prosavage 8. Sistemul dispune şi de monitor, Ilyama Vision Master 17", de tastatură şi de maus. Laptopul a fost câştigat de Ram-Tech SRL din Galaţi. ELSACO Notebook 6300 dispune de următoarea configuraţie: display de 14.1" SXGA+, procesor Intel P4 Celeron 2.0GHz FSB 400, memorie 256MB DDR 266, harddisk IBM de 20GB, 56K Fax/Modem, 10/100Mbps LAN, CD-ROM 24X, Smart Li-Ion Battery. Îi felicităm pe câştigători!

Elsaco Notebook 6300.

Microsoft

Redenumirea tehnologiilor Palladium

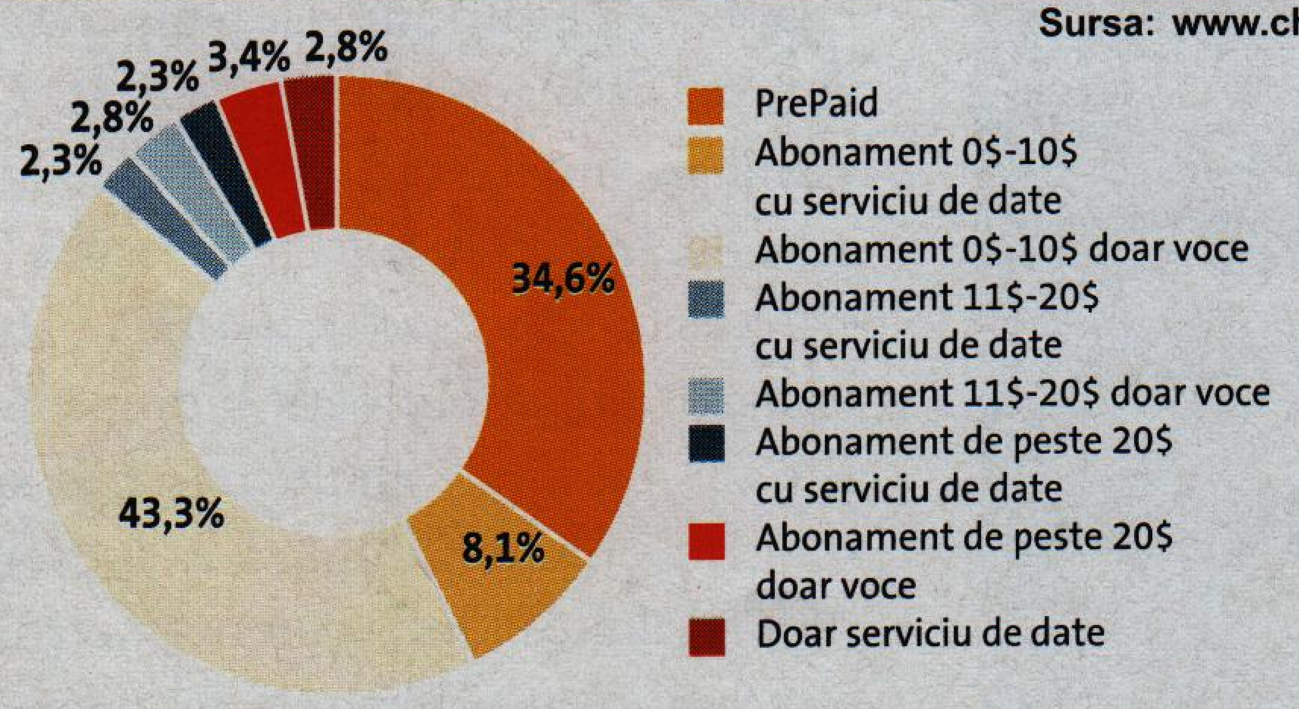
Microsoft a renunţat la încercarea de a înregistra comercial denumirea de Palladium pentru proiectul de platformă de calcul cu facilităţi sporite de securitate în care este implicată. Setul de tehnologii Palladium va purta numele de Next Generation Secure Computing Base.

Palladium este în principal partea de software dezvoltată de Micrsoft ce face parte dintr-un proiect mai larg de creare a unei platforme de calcul considerate sigure, în care sunt implicate atât companii producătoare de hardware, cât şi de software (grupul se numeşte TCPA şi figurile sale cele mai proeminente sunt Intel şi Microsoft). Prin intermediul soluţiilor dezvoltate de TCPA va fi posibilă printre altele implementarea unor opţiuni extinse de Digital Right Management (DRM) prin care, de exemplu, calculatorul să refuze rularea de conţinut piratat sau să refuze copierea neautorizată de diverse informaţii. Membrii TCPA susţin că această viitoare platformă va fi de folos în viitor şi pentru utilizarea sa ca sistem de plată online, datorită funcţiilor de autentificare de care va dispune.

www.microsoft.com; www.trustedpc.com

Ce tip de abonament folosiţi?

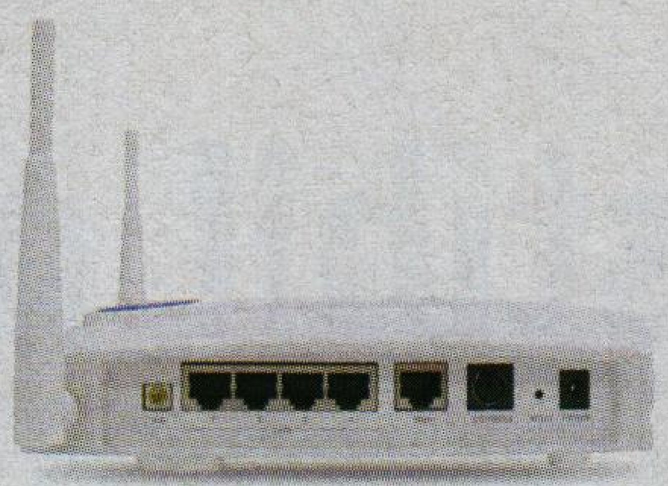
Sursa: www.chip.ro

Cele mai răspândite modalităţi de conectare la reţelele de telefonie mobilă sunt cele tip PrePaid şi cele cu abonamente mai mici de 10 USD. Serviciile de date nu au o răspândire foarte mare.

Go Wireless, Stay Secure

ZyAIR™

B-2000 - Access Point cu router Ethernet şi switch cu 4 porturi, ideal pentru aplicaţii wireless profesionale

B-1000 - Access Point cu bridge Ethernet, oferă cea mai convenabilă şi fiabilă metodă de conectare a clienţilor wireless la reţeaua fixă

B-400 - Client wireless cu interfaţă Ethernet, extrem de versatil datorită independenţei sale faţă de orice sistem de operare

B-300 - Client wireless PCI, destinat staţiilor fixe, reprezintă cea mai accesibilă soluţie de conexiune wireless

Echipamentele wireless sunt compatibile cu standardul IEEE 802.11b şi garantează securitatea datelor datorită sistemului de criptare pe 128biţi. Siguranţa şi stabilitatea comunicaţiei sunt asigurate de calitatea produselor purtând marca ZyXEL.

ZyXEL
TOTAL INTERNET ACCESS SOLUTION

Wi Fi™
The Standard for Wireless Fidelity.

Ral Computers SRL
office@ral.ro
021 322 4830
www.ral.ro

Bateriile viitorului

Tehnologii

Combustibil pentru calculatoare

În curând s-ar putea să ne oprim la benzinărie pentru a ne alimenta laptopul care tocmai dă semne că vrea să ne lase...

Codrin Hosu

Desigur, este o imagine puțin exagerată, dar unul dintre termenii la modă care circulă foarte mult în ultima vreme este acela de celulă de combustibil (Fuel Cell). Aplicația acestui concept în domeniul calculatoarelor ar putea conduce în curând la apariția de telefoane celulare sau laptop-uri care să fie (re)alimentate nu neapărat de la o priză, ci cu o anumită cantitate de combustibil.

Ce este o celulă de combustibil?

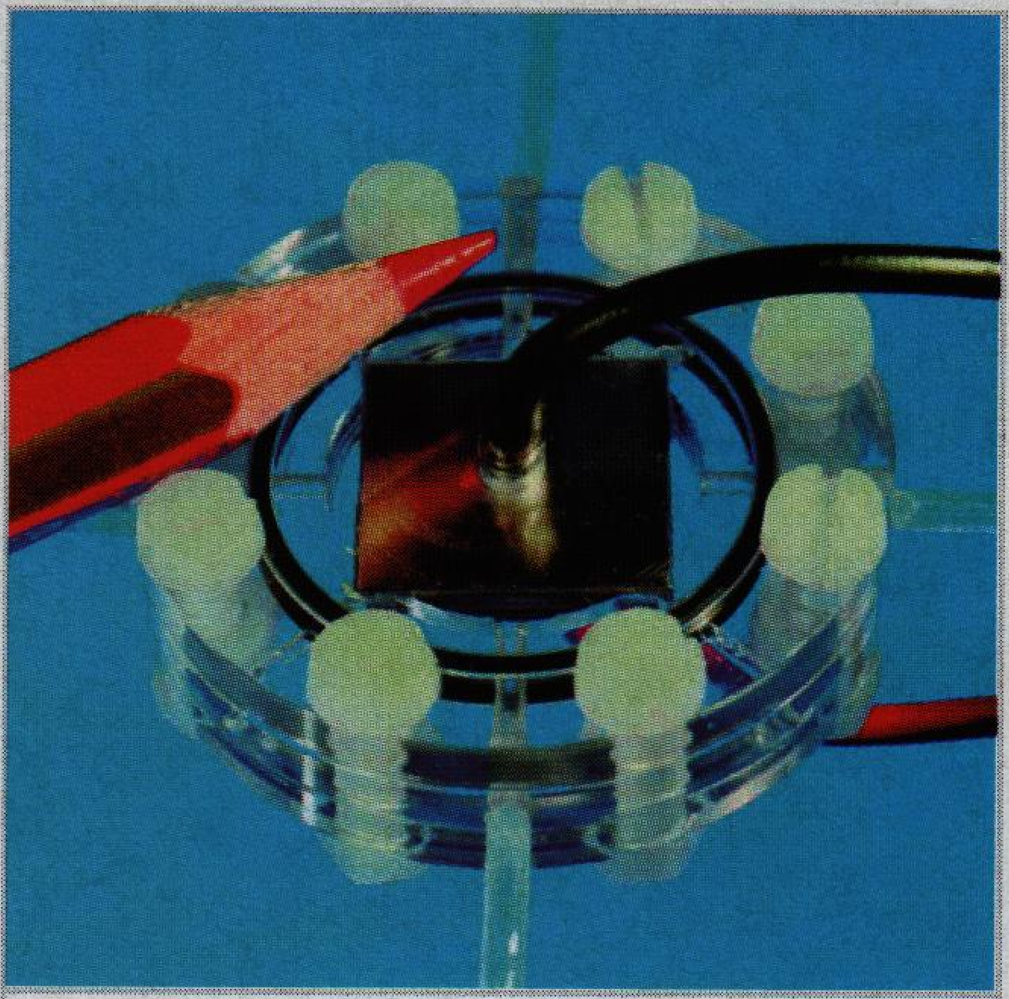
Celula de combustibil constituie o modalitate elegantă de conversie a energiei dintr-o reacție chimică direct în electricitate. Ea a fost inventată încă din 1839 de către William Robert Groove și este un dispozitiv electrochimic ce folosește în primul rând hidrogen și oxigen și generează căldură și curent electric. După cum vom vedea și pe parcursul articolului, există o serie de derivații ale principiului său de bază care fac posibilă utilizarea și a altor combustibili.

Deși a fost descoperită de demult, această tehnologie a fost utilizată în practică pentru prima dată abia în anii '60, în cadrul programelor spațiale Gemini și Apollo. Treptat, tehnologia a cunoscut rafinări succesive până când a ajuns să poată fi integrată în autovehicule, de exemplu. Acesta este de altfel și sectorul în care se depun cele mai multe eforturi legate de celule de combustibil la ora actuală, pentru că ea oferă o alternativă nepoluantă pentru autovehiculele clasice.

Totuși, ne propunem să vorbim mai puțin despre mașini în articolul de față și mai mult despre calculatoare sau despre cum pot beneficia ele de această tehnologie.

Cum funcționează o celulă de combustibil

Există mai multe tipuri de celule de combustibil, însă cea mai simplă este cea bazată pe hidrogen și oxigen, ce folosește o așanumită PEM (Proton Exchange Membrane – Membrană de Schimb de Protoni). Vom da în continuare drept exemplu o implementare realizată de compania americană Ballard Power Systems, unul dintre pionierii în acest domeniu.

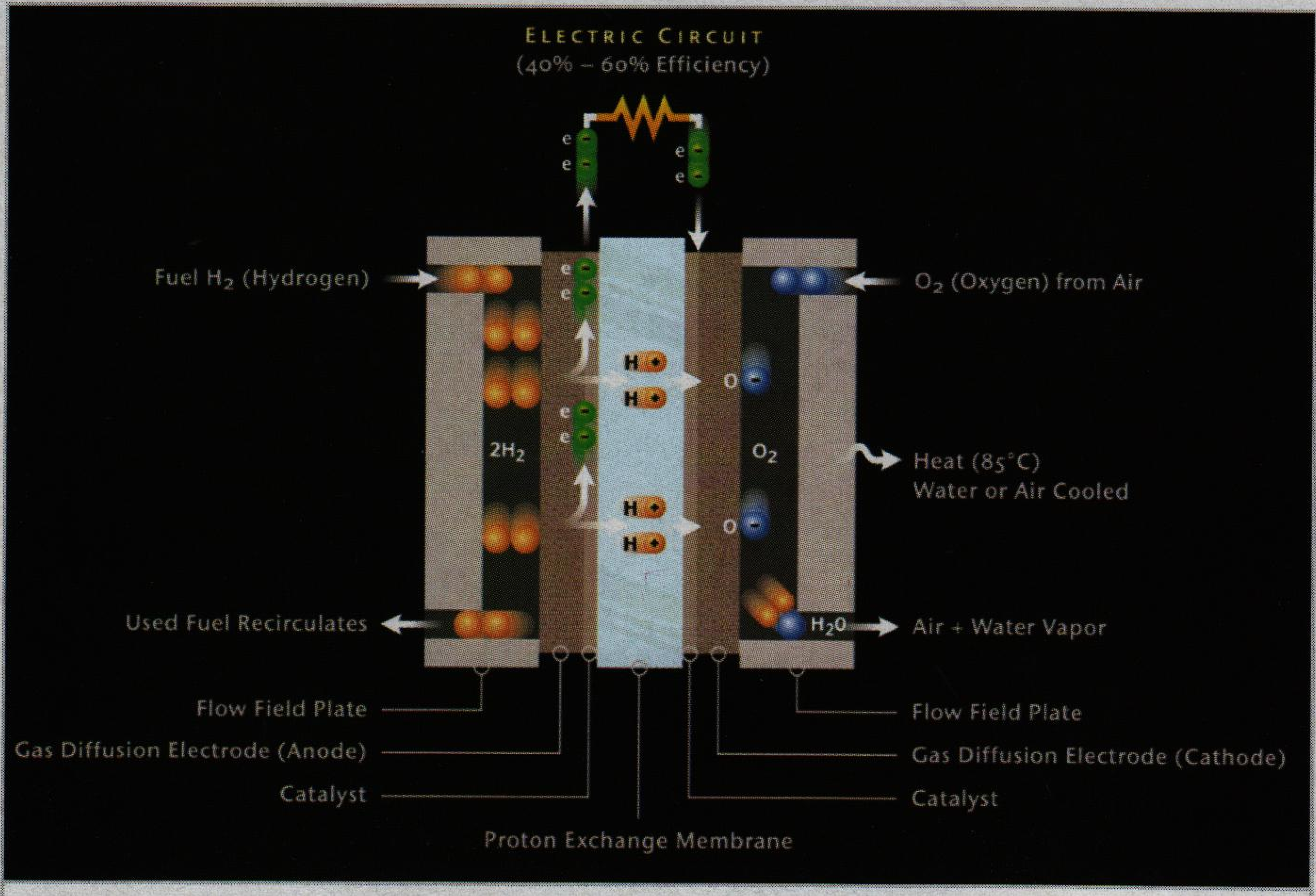

Celulă de combustibil concepută pentru telefoane mobile.

Întâlnim în acest caz două canale de admisie (câte unul pentru hidrogen, respectiv oxigen) separate de o membrană. Aceasta este alcătuită din doi electrozi (anodul și catodul) suflați cu un catalizator (de obicei, platină) care facilitează separarea moleculei de hidrogen în protoni și electroni. Electronii liberi produși astfel la anod sunt preluați și introduși în circuitul electric exterior ce pune în funcțiune diferitele aparate (un bec, un calculator etc.).

Pe de altă parte, între cei doi electrozi se află o membrană ce tranzitează protonii rezultați din separarea hidrogenului (membrana de schimb propriu-zisă). Acești protoni ajung în final la catod, unde întâlnesc molecule de oxigen și electroni preluați de data aceasta din circuitul electric exterior, astfel că în final se obține prin combinarea acestora căldură și banala apă, un produs complet nepoluant.

Până aici totul pare roz și frumos, însă apare o problemă. Pentru ca tot mecanismul să fie eficient, este nevoie ca hidrogenul să se afle în stare lichidă, ceea ce presupune recipiente presurizate și la temperaturi scăzute în care acesta să fie stocat. Or, un asemenea lucru nu mai este chiar atât de fezabil din mai multe puncte de vedere (inclusiv economic). Așadar, s-a pus problema transportării și obținerii hidrogenului pe alte căi decât cele enumerate mai sus, iar soluția a constat în utilizarea hidrocarburilor întâlnite în mod curent (metanolul se pretează cel mai bine acestei operațiuni). Un dispozitiv specializat realizează separarea hidrocarburilor în molecule de hidrogen și alte substanțe precum monoxid de carbon.

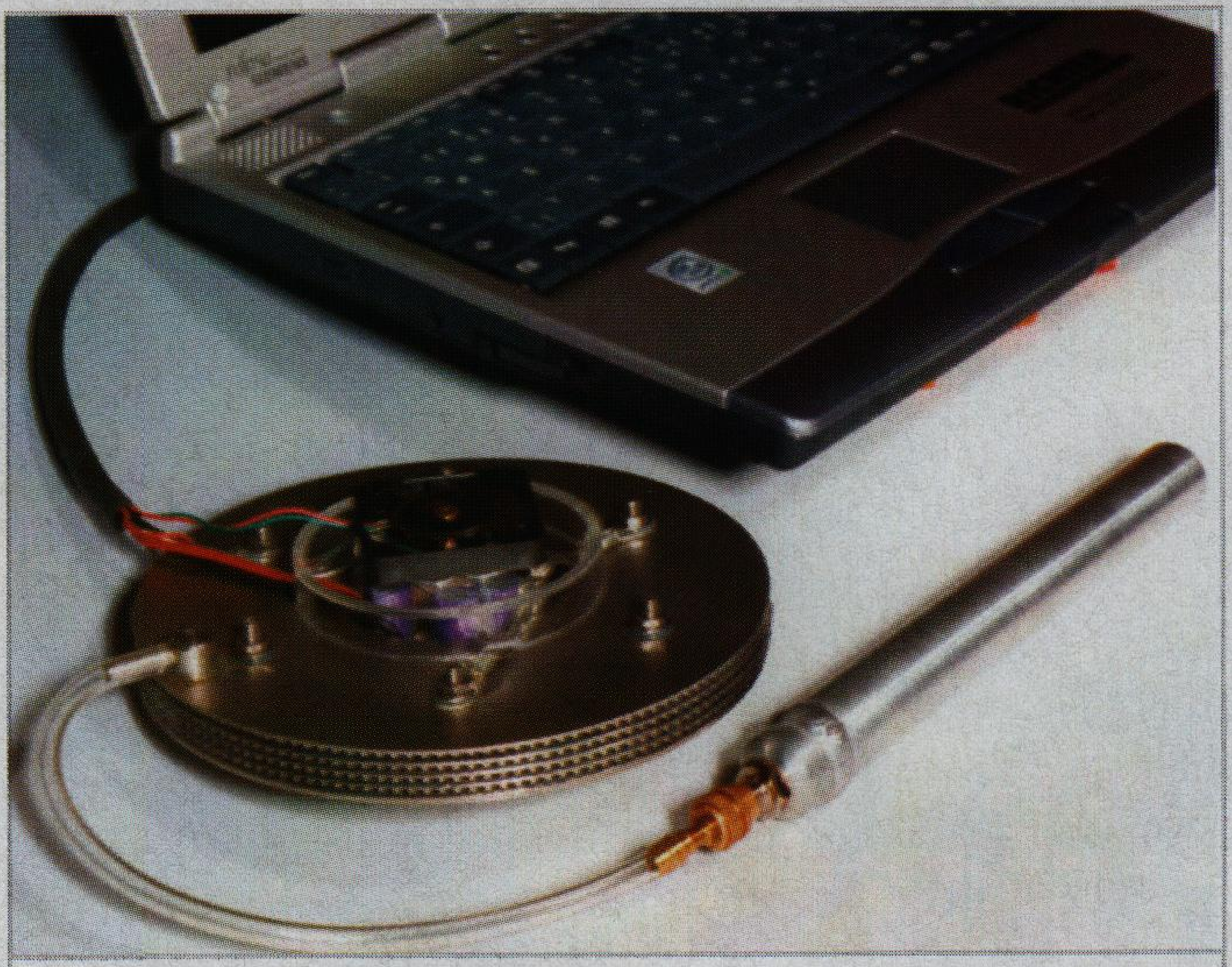
Modul de funcționare a unei celule de combustibil de tip PEM.

În acest fel, utilizând hidrogenul rezultat, se poate aplica din nou principiul de bază al celulei de combustibil care a fost descris anterior.

Ceea ce am expus aici nu este decât o prezentare în mare a principiilor de funcţionare a celulelor de combustibil. Pe baza acestora s-a structurat o varietate destul de bogată de asemenea dispozitive, unele cât se poate de originale. De exemplu, recent a fost chiar semnalată punerea la punct a unei celule de combustibil care utilizează... gunoi de bucătărie. Un astfel de bio-celulă de combustibil este alcătuită dintr-o celulă clasică combinată cu o unitate de producere a hidrogenului ce foloseşte glucoza obţinută prin lichefierea şi rafinarea gunoiului, pentru a hrăni o varietate specială de microbi. Specificul acestor microbi este faptul că produc o mare cantitate de hidrogen, care este folosită tocmai la celula de combustibil.

Evoluţii

Iniţial, celulele de combustibil ocupau spaţiu mult şi din această cauză nu se punea în nici un fel problema folosirii lor în medii mobile precum maşinile de care am amintit sau dispozitive de mici dimensiuni cum ar fi un laptop. Cu timpul însă s-a ajuns la o densitate energetică suficient de mare pentru a se vorbi acum, la modul cât se poate de serios, despre integrarea lor într-un notebook sau chiar într-un telefon mobil.

Un exemplu funcţional de celulă de combustibil care alimentează un laptop.

Celulele de combustibil de tip PEM (descrise anterior) nu sunt singurele. Un (contra)exemplu sunt celulele DMFC (Direct Methanol Fuel Cells). Compania americană Medis a pus la punct prin intermediul tehnologiilor sale, proprietare de fabricare a polimerilor, catalizatorilor şi electroliţilor, o celulă de combustibil care foloseşte metanol, dar nu mai are nevoie de membrana de schimb a protonilor (PEM). În plus de aceasta, Medis promite o densitate energetică foarte mare, care conduce la o autonomie pe măsură. Compania susţine că produsele sale ar putea oferi o autonomie pentru telefoanele mobile de până la 20 de ore de convorbire sau notebook-uri de 12-15 ore.

Companii implicate în acest domeniu sunt destul de multe, însă merită să amintim câteva nume mari precum Nec, Toshiba sau Fraunhofer. Toshiba, de exemplu, a anunţat că va lansa în 2004 un model de notebook ce va beneficia de o celulă de combustibil. De fapt, majoritatea producătorilor importanţi de dispozitive portabile examinează această tehnologie, pentru că are potenţial, oferind o alternativă (sau la nevoie un complement) la bateriile clasice.

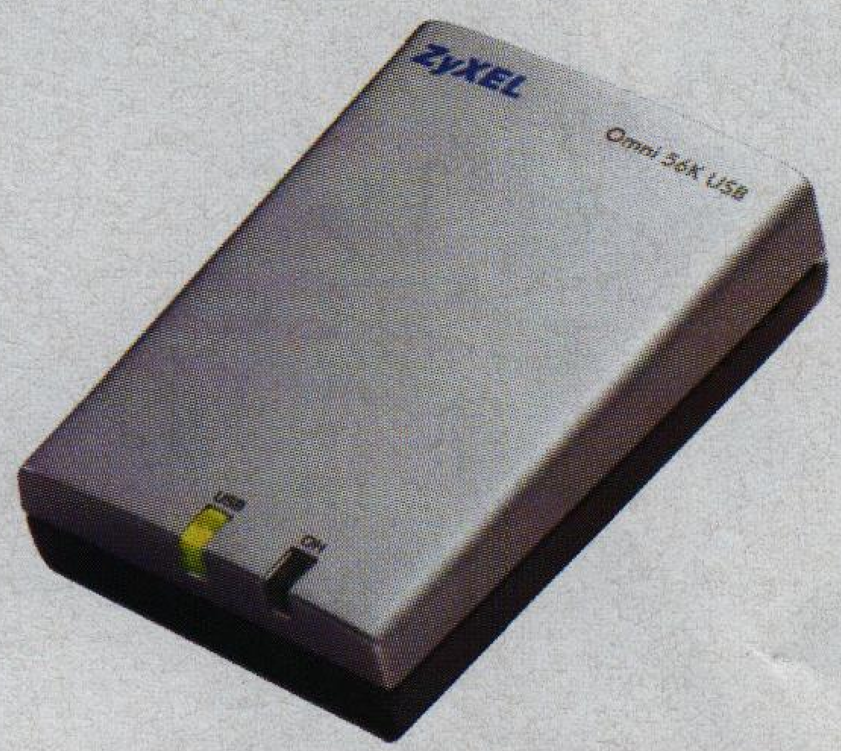
codrin_hosu@chip.ro

Vrei un modem bun ?

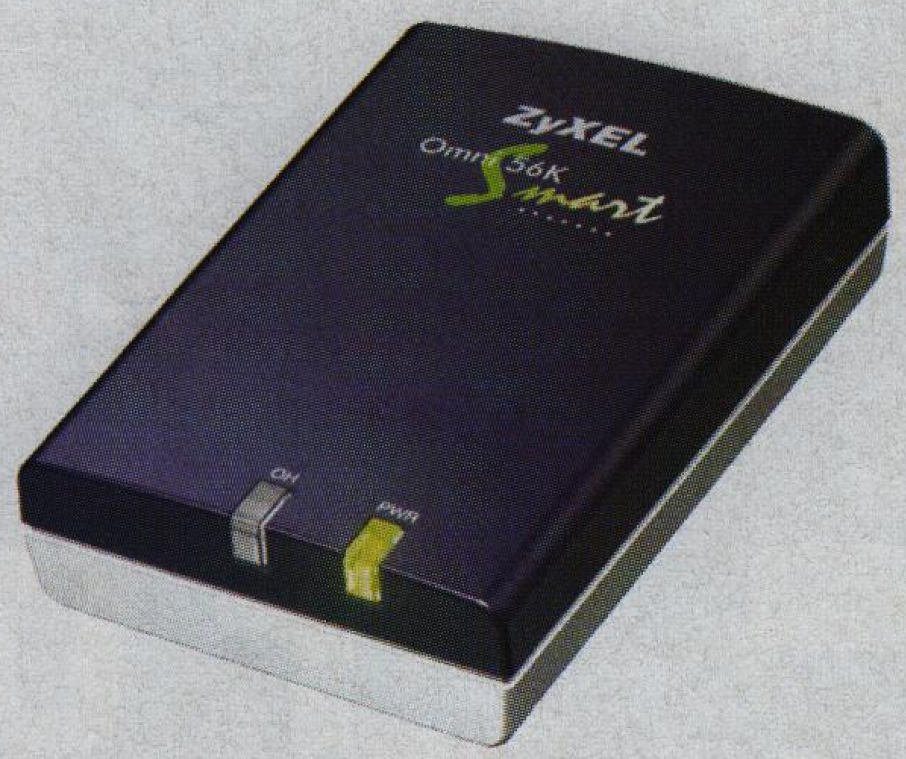
Alege calitatea ZyXEL

Omni 56k USB Lite

Omni 56k USB

Omni 56k Smart

- transmisii de date 56k
- fax 14.400 bps Grup3 clasă 1 şi 2
- dimensiuni reduse
- omologate I.G.C.

ZyXEL
TOTAL INTERNET ACCESS SOLUTION

Ral Computers SRL
office@ral.ro
021 322 4830
www.ral.ro

Lumea prin obiectiv

Fotografia în era digitală

Fotografia digitală devine o realitate în viața noastră. Nu mai este un moft, nu mai este un apanaj al specialiștilor, nu mai este nici măcar un lucru atât de scump. Ce vă împiedică să deveniți un cunoscător în acest domeniu? CHIP vă arată cum să faceți acest lucru. Veți afla cum să vă alegeți camera digitală potrivită și care sunt secretele ei. Apoi vă vom arăta câteva trucuri de fotografiere corectă care vă vor ajuta să obțineți instantanee la calitate profesională. Imaginile astfel obținute vor încânta cu siguranță pe oricine. Ce faceți însă dacă aveți fotografii digitale mai vechi, de o calitate îndoielnică? Nu disperați, noi vă ajutăm și aici. Vă vom prezenta câteva trucuri prin care veți putea reda subiectelor fotografiate adevărata valoare. Și cum fotografiile nu reprezintă nimic dacă nu sunt împărtășite cu ceilalți, CHIP vă ajută să le organizați în albume foto și vă arată cum să publicați aceste albume pe o pagină web personală.

Camere digitale

Camere fără film

Imagine digitală

Chiar dacă profesioniştii fotografiei preferă camerele de fotografiat clasice, cu film, camerele digitale vin tare din urmă. Calitatea imaginii oferite se apropie tot mai mult de cea a peliculei

Decebal Schiller

Cel mai uşor mod de a păstra amintiri au fost întotdeauna imaginile. Omul a avut obsesia aceasta încă din antichitate. Şi, dacă până la primul aparat de fotografiat unica posibilitate de a păstra imaginea cuiva era pictura (posibilitate nu tocmai oricui accesibilă, ceea ce explică de ce se pot găsi sub celebre semnături foarte des portrete gen „Ducesa de Alba" şi foarte rar „Grigore de sub deal"), pe măsură ce fotografia a evoluat, a devenit (chiar) un fenomen de masă. Iar acum, în epoca fotografiei digitale, am ajuns să glumim pe seama turistului japonez, capabil să „ia un instantaneu" oricând şi oriunde. Nu cumva foloseşte o cameră digitală?

Pelicula şi senzorul CCD/CMOS

Aparatele de fotografiat, fie ele cu peliculă sau digitale, funcţionează pe baza aceluiaşi principiu. Au un sistem optic cu lentilă (preferabil unul cu lentile, deh, calitatea acestuia este mai bună) şi o modalitate de a păstra imaginea pe care o creează lumina care trece prin sistemul optic. Diferenţele apar (evident) când vine vorba despre păstrarea imaginii. În cazul peliculei, lucrurile sunt clare. Aceasta se expune, se developează (timp în care se fac o multitudine de corecţii ale temperaturii de culoare şi nu numai) şi apoi se transferă pe hârtie fotosensibilă.

Oricât de rudimentară este descrierea, credem că nu este cazul să intrăm în (alte) amănunte.

Când vine vorba despre camerele digitale... aici lucrurile sunt ceva mai complicate. Lumina care trece prin lentila camerei digitale ajunge pe un senzor care poartă numele de CCD (Charged Couple Device) sau CMOS (Complementary Metal Oxide Semiconductor). Acesta din urmă este mai puţin întâlnit şi ca principiu de funcţionare poate fi considerat identic cu un CCD. CCD-ul nu este altceva decât un dispozitiv care transformă lumina în semnal electric. Caracteristica sa principală este rezoluţia oferită, care poate atinge în momentul de faţă aproximativ 13 megapixeli. Însă putem spune despre o cameră cu CCD cu rezoluţia de peste patru megapixeli că este de nivel profesional (şi cu un preţ pe măsură). Ca principiu, putem spune despre CCD că este compus dintr-o grilă de fotodiode care transformă lumina în sarcini electrice. Şi acum încep să se complice lucrurile...

Culoarea şi CCD-ul

Diferenţa majoră care există între fotografia cu film şi cea digitală este imposibilitatea corecţiei de temperatură de culoare la o imagine deja achiziţionată. Dacă pentru film există multe posibilităţi de corecţie în timpul developării, pentru

Sony DSC-717

Cu gândul la stele

Camera digitală Sony DSC-717, reprezentantă a celei de-a patra generaţii de design Sony bazat pe forma L şi 5x zoom, este un bun exemplu al unui vis. Dotată cu lentile Carl Zeiss Vario Sonnar 5x zoom optic, camera utilizează, pe lângă evaluarea a cinci arii din imagine pentru auto-focus, şi Hologram AF, un sistem ce proiectează o matrice laser folosită pentru auto-focus în condiţii de luminozitate redusă, prin evaluarea contrastului dintre marginea matricei şi subiect. Şi pentru că tehnologia nu se putea opri la asta, camera Sony mai dispune şi de Night Shot Infrared System, cu ajutorul căruia se poate fotografia pe întuneric, proiectând lumină infraroşie asupra subiectului până la o distanţă de aproximativ 4,5 metri cu filtrul IR dezactivat în prealabil.

Rezoluţia senzorului CCD se ridică la înălţimea calităţii lentilelor, situându-se la valoarea de 5 Megapixeli, ceea ce permite efectuarea de poze în patru dimensiuni prestabilite şi format JPEG (standard/fin) sau TIFF, camera beneficiind şi de un zoom digital de 2x. Designul este, de asemenea, unul de excepţie, camera fiind stabilă şi uşor de ţinut. Partea din spatele lentilelor se poate chiar roti faţă de acestea până la un unghi de 77 de grade în sus şi 36 de grade în jos. Blitz-ul este încorporat şi se declanşează, dacă doriţi, automat.

Vizualizarea viitoarelor poze se poate face cu ajutorul panoului LCD de 1,8 ţoli, care poate afişa toate informaţiile despre setări. Display-ul este învăluit de un strat antireflexiv de bună calitate, iar pentru cei care preferă modalitatea clasică de utilizare a aparatelor foto, există şi un vizor electronic de 180.000 de pixeli ce funcţionează în sistem TTL (adică imaginea pe care o prezintă este preluată direct prin sistemul optic al camerei) şi dispune de ajustarea dioptriilor.

Compartimentul pentru memorii şi alimentare este comun, pentru această din urmă funcţie camera folosind un acumulator InfoLithium, ce asigură o autonomie considerabilă (aproape patru ore de utilizare continuă). Acesta poate fi uşor reîncărcat cu ajutorul alimentatorului livrat. Pentru stocarea imaginilor obţinute, Sony a folosit Memory Stick de 32 MB, dar acesta poate fi înlocuit cu altul de dimensiune mai mare, dacă 32 MB nu sunt suficienţi pentru dumneavoastră.

Conexiunea camerei cu „lumea înconjurătoare" este asigurată de un port USB 2.0, un conector AV out şi unul DC-IN. Pe partea de software, setările posibile, automate şi manuale, sunt menite să satisfacă şi pe cei mai pretenţioşi dintre noi, DSC-717 fiind una dintre cele mai bune camere de 5 Mp existente pe planetă.

Ofertant: Flamingo Computers

Aiptek PenCam Pilot

Creionul buclucaş

Am hotărât să vă prezentăm această cameră cu facilităţi multiple pentru că este exemplul perfect de cameră digitală pentru începători. Cei dornici să încerce tehnologia digitală, pot alege din ofertele în care se întrec producătorii. O astfel de posibilitate vine de la firma Aiptek şi poartă numele de PenCam Pilot.

Dotată cu un senzor CCD de 1.3 Megapixeli şi capabilă deci de o rezoluţie de 1280x1024 pixeli, PenCam Pilot pare făcută să dureze. Design-ul ei robust impresionează de la prima vedere. La o observare mai atentă aflăm că avem de-a face cu un aparat de tipul „3 în 1", adică poate fi utilizat ca aparat foto, pentru înregistrare video sau pe post de webcam, cu condiţia să o ataşaţi evident de computerul dumneavoastră. Conexiunea se realizează prin cablu USB şi permite o performanţă de 10 frame-uri pe secundă la o rezoluţie maximă de 642x480 în modul webcam. Funcţiile de care dispune, ca şi diferitele reglaje sunt accesibile prin inter-

mediul unui singur buton folosit în combinaţie cu declanşatorul. Pentru un mai bun control a acestor funcţii este pus la dispoziţie şi un mic ecran LCD unde este afişat modul în care lucrează camera sau numărul de poze efectuate. Utilizatorii ce sunt deja familiarizaţi cu fotografia digitală vor descoperi şi o funcţie Macro cu care producătorul Aiptek a dotat această cameră digitală. Deşi de dimensiuni reduse şi foarte potrivită pentru segmentul entry-level, acest aparat are şi două principale neajunsuri. Pe de o parte, focalizarea şi white-balance-ul făcându-se automat, utilizatorul va trebui să o ţină nemişcată pentru poze de calitate, orice mişcare afectând direct calitatea obţinută. Pe de altă parte, deşi pare robustă, iar forma sa de creion (de unde şi numele de PenCam) indică folosirea ei intensă şi lipsită de griji (mai ales că forma îndeamnă la depozitarea în cele mai diverse locuri), nu încercaţi să o trataţi ca pe un drăguţ accesoriu de ţinut în buzunar, deoarece lentilele sunt neprotejate şi o simplă zgârietură o poate transforma într-un fost accesoriu nu tocmai la fel de drăguţ. Dotarea software însă este unul din punctele forte, cuprinzând software-ul PenCam Manager ca şi programe de editare foto şi video semnate Ulead.

Ofertant: Depozitul de Calculatoare

imaginea digitală... nu există nici una (mă rog, nici una accesibilă cu uşurinţă). Iată de ce camerele digitale au o facilitate numită balans de alb. Scopul acestei facilităţi este de a „arăta" CCD-ului care este culoarea albă.

Printr-un procedeu de reglaj (prea complicat pentru a fi descris în câteva cuvinte), camerele sunt capabile de a-şi ajusta modalitatea de a captura imaginea astfel încât coloritul acesteia să fie corect. Aici apar şi diferenţele între camerele scumpe şi cele ieftine. Cele scumpe sunt capabile să-şi facă balansul de alb la orice valoare a temperaturii de culoare (deci indiferent de natura sursei de lumină, fie ea naturală sau provenită de la un neon, bec electric sau lampă cu flacără, dacă vreţi). Cele ieftine oferă un reglaj în trepte (două sau mai multe), de gen „indoor, outdoor", care poate genera erori (necorectabile) în culoare dacă temperatura de culoare are o valoare prea depărtată de valoarea treptei.

Deci, dacă sunteţi mai pretenţios, atenţie la balansul de alb.

Calitatea imaginii

Este evident că un senzor de rezoluţie mai mare vă oferă posibilitatea de a obţine imagini de o calitate mai ridicată, dar nu vă grăbiţi. Acesta nu este unicul lucru care contează. Sistemul optic este cel puţin de aceeaşi importanţă. Ba, am spune noi că este chiar mai important. Am prefera un sistem de lentile cu posibilităţi de reglare manuală a focus-ului şi a diafragmei, unuia care are doar o singură lentilă, datorită faptului că posibilitatea de a lucra manual oferă evident mult mai multă libertate şi rapiditate.

Aşadar, după părerea noastră, o cameră medie, numai bună de folosit de către un amator cu pretenţii ar fi descrisă astfel: rezoluţia neinterpolată a senzorului CCD de peste 3 megapixeli şi obiectiv cu (cel puţin) două lentile. În acest fel, rezoluţia maximă a imaginilor obţinute poate depăşi cu destul de mult rezoluţia maximă a multor monitoare din casele românilor.

Ce cumpărăm

Oferta de camere digitale este destul de bogată şi cuprinde aparate cu preţuri începând de la sub un milion de lei, până la mai multe zeci de milioane. În acest caz însă, extremele nu se ating. Chiar putem spune pentru primele că sunt de fapt Web-Cam-uri cu facilităţi de fotografiere, în timp ce ultimele... sunt adevărate uzine prin comparaţie. La acestea din urmă pot fi întâlnite toate reglajele care ar face fericit pe un profesionist al fotografiei, de la reglaje complet manuale ale tuturor funcţiilor până la timpi de expunere mai mici decât timpii de acces ai unor harddisk-uri (nu dăm nume).

Dacă nu sunteţi tocmai un pasionat, noi am spune să nu cheltuiţi mai mult de 400 de dolari pentru achiziţionarea unei camere digitale.

Dacă sunteţi profesionist, atunci preţul nu este important pentru dumneavoastră, chiar dacă atinge 6000 USD pentru un aparat fotografic digital cu toată gama de accesorii aferentă.

decebal_schiller@chip.ro

hp scanjet 5500c

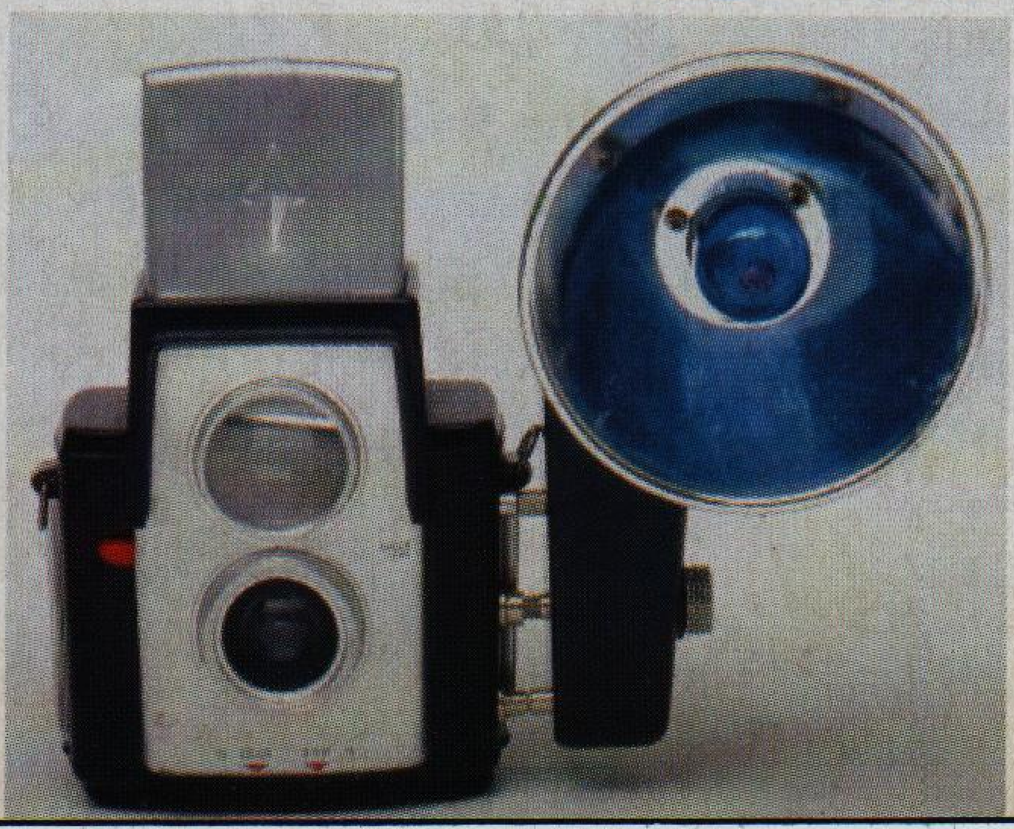
De la hârtie la digital

Cel mai performant produs al seriei, modelul hp scanjet 5500c, oferă tot ce se poate cere de la un scaner specializat în prelucrarea fotografiilor. Capacul scanerului este transformat într-un alimentator specializat în

transportul fotografiilor, fără ca acestea să se zgârie. Fotografiile sunt deplasate pe geamul scanerului, suspendate de un sistem de curele prin care trece un flux de aer, ele practic neatingând geamul. Specificaţiile de performanţă sunt excepţionale: rezoluţie optică 2400dpi, zoom 10÷2000 %, adâncime de culoare de 48 biţi, interfaţă de mare viteză USB 2.0, timp de preview de 7 sec., posibilitate de scanare automată a 24 fotografii cu o viteză de patru poze pe minut, adaptor pentru originale transparente. Calitatea scanării este excepţională, driverele fiind şi ele de o foarte bună calitate, aşa cum de altfel firma HP ne-a obişnuit deja.

Ofertant: HP INteractive Center

NOUL compact APC Back-UPS CS acum este livrat impreuna cu softurile de salvare a fisierelor si auto-shutdown.

Protejeaza-ti informatiile si hard-ul cu noul APC Back-UPS CS

Noul Back-UPS CS produs de APC este un UPS de incredere si de inalta performanta, adaptat in mod special pentru calculatoarele din intreprinderi si computerele pentru acasa. Acesta este primul si singurul UPS care ofera atat USB cat si conectare seriala intro singura unitate compacta, imbunatatind compatibilitatea cu toate sistemele computerizate.

Depindeti de computerul dvs. Oriunde s-ar gasi sistemul dvs.: acasa sau la birou, acesta are nevoie de energie curata, consecventa pentru a functiona in mod fiabil. Conform unui studiu IBM, PC-ul tau este, lunar, subiectul a 128 perturbari ale energiei electrice (in medie), cuprinzand de la supratensiuni tranzitorii si pene de curent, care pot provoca deteriorari ale hard-ului si pana la caderi de tensiune si intreruperi ale curentului electric, care pot cauza pierderi de date. O sursa de curent neintrerupt (UPS) este o componenta indispensabila a oricarui sistem, pentru ca nu stii niciodata cand poate aparea o asemenea perturbare energetica.
In cazul unei perturbari energetice, un APC Back-UPS CS va va comuta instantaneu computerul la energia bateriei de rezerva pentru cazuri de urgenta, permitandu-va sa va continuati lucrul pe parcursul unor scurte intreruperi de curent sau sa va inchideti computerul in timpul unei intreruperi energetice mai indelungate.

Aveti incredere in APC in ceea ce priveste oferirea unor solutii energetice accesibile, de incredere si de inalta performanta. Avand peste 10 milioane de clienti satisfacuti, APC protejeaza in intreaga lume mai multe computere decat orice alta marca. Cand optati pentru APC, optati pentru generatii de solutii de o Legendara Fabilitate.

Trasaturi ale Back-UPS®-urilor CS:
- 3 baterii si orificii de evacuare a supratensiunii tranzitorii, 1 borna de iesire pentru supratensiunea tranzitorie.
- Protectie impotriva supratensiunilor tranzitorii pentru telefon, modem, fax si linie DSL.
- USB sau conectare seriala in acelasi model.
- Soft-uri gratuite de salvare a fisierelor si auto-shutdown pentru utilizatorii de Windows si Mac OS 9 (9.0.4 sau mai mult).
- Control inteligent al bateriei.

Beneficii de Siguranta si Fiabilitate:
- Baterii de lunga durata, care pot fi inlocuite chiar de utilizator,
- Unitate de autodiagnosticare (self diagnostic).
- Alarme sonore si vizuale.
- Restabilire facila in caz de suprasarcina.

Mai multe solutii de disponibilitate de la APC:

Descarcare de supratensiune: Protectie de inalta performanta impotriva supratensiunilor tranzitorii si penelor de curent neasteptate.

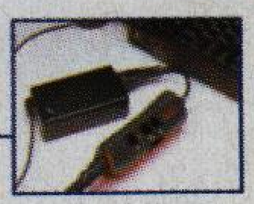
Cabluri: Solutii de conectare pentru ansamble de cabluri, imprimanta si componente periferice comune, cablare LAN si altele.

Back-UPS Pro®: Protectie energetica de mare disponibilitate pentru calculatoare folosite in domeniul afacerilor.

Descarcare de supratensiune Notebook Pro: Protectie energetica de incredere pentru laptop-uri.

APC pentru Europa de Sud-Est – Biroul de Asistenta in Vanzari:
Könyves György u 5, 1114 Budapesta, Ungaria
tel.: +36-1-209-4678, fax: +36-1-209-4677, e-mail: apcSEE@apcc.com,

www.apc.com

APC® Legendary Reliability™

Distribuitori APC Autorizati:

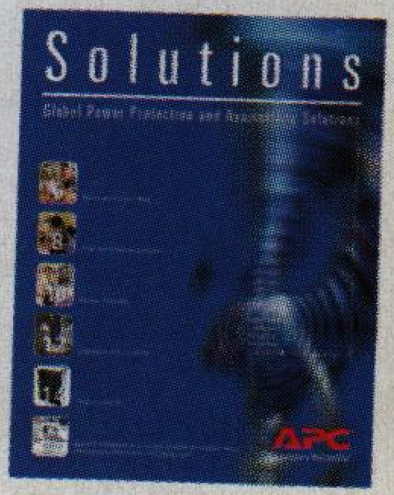
OMNILOGIC	Phone: + 40-21-303 31 75	Fax: + 40-21-303 31 64	**www.omnilogic.ro**
SCOP Computer SRL	Phone: + 40-21-231 65 78	Fax: + 40-21-231 65 95	**www.scop.ro**
Tornado Sistems	Phone: + 40-21-312 75 07	Fax: + 40-21-312 98 20	**www.tornado.ro**

Apelativ ____________________
Nume de familie ____________________
Prenume ____________________
Titlu __________ Companie __________
Adresa __________ Cod postal __________
Oras __________ Tara __________
Telefon __________ Fax __________
E-mail ____________________

V-ar placea sa primiti produse, servicii si stiri promotionale APC prin intermediul E-mail Newsletters? ❐ Da ❐ Nu
Este acesta primul dvs. Contact cu APC? ❐ Da ❐ Nu
Organizatia dvs. este:
- ❐ Home/Home Office
- ❐ Afaceri Mici/Mijlocii (cu mai putin de 500 angajati)
- ❐ Corporatie (mai mult de 500 angajati)
- ❐ Guvern
- ❐ Distribuitori de computere/ Parteneri APC

Ghid gratuit de Protectie Energetica.

Trimite prin fax acest cupon la APC SEE Sales Support Office

❐ **DA!** Vreau sa aflu cum sa aleg UPS-ul potrivit pentru sistemul meu. Va rog sa-mi trimiteti Ghidul GRATUIT.
❐ **Nu,** nu ma intereseaza in acest moment, dar va rog sa ma adaugati pentru buletinul dvs. informativ trimestrial.

Inscrieti-va la: http://promo.apc.com Keycode 66953v

Folositi numai litere englezesti in timpul inscrierii.

©2002 American Power Conversion Corporation. All Trademarks are the property of their owners. BK4B1EF-RO

Aparatul nu este totul. Trebuie şi ceva cunoştinţe

Cum se fac poze bune

După ce v-am informat despre camerele digitale (şi nu numai), vă oferim acum câteva sfaturi care vă vor ajuta să obţineţi satisfacţii atunci când veţi utiliza aparatul dumneavoastră

Vasile Prodan

Fotografierea corectă implică de regulă cunoştinţe care se acumulează prin experienţă. Posibilitatea obţinerii instantaneelor fără cheltuială suplimentară pentru pozele de test trebuie considerată, în acest caz, un avantaj major al fotografiei digitale. Dotarea camerelor cu procesoare din ce în ce mai puternice facilitează şi ea obţinerea de fotografii mai bune cu minim de cunoştinţe. Puterea mare de calcul a procesoarelor şi algoritmii tot mai complecşi utilizaţi de camerele digitale fac din ce în ce mai accesibile funcţiile complexe de prelucrare. În acest fel, chiar şi persoane cu mai puţine cunoştinţe de tehnică fotografică pot obţine imagini de bună calitate. Oricât de complexă ar fi o funcţie de prelucrare automată, va avea nişte limitări, determinate în principal de natura subiectului ce urmează a fi pozat. Pentru orice posesor de cameră digitală, cunoaşterea acestor limitări este foarte importantă, depăşirea lor fiind posibilă numai dacă ştim ce trebuie făcut în fiecare caz.

Focalizarea imaginii

Cunoscută la aparatele clasice şi ca reglaj de distanţă, focalizarea imaginii digitale este poate funcţia cel mai bine implementată în camerele moderne. Pentru obiectivele cu lentilă mică şi profunzime mare, reglajul distanţei devine de prisos, iar la obiectivele mari reglajul se face automat, foarte bine în general, pentru zona centrală a imaginii. Utilizatorul trebuie să ştie că atunci când, datorită încadrării, subiectul nu se află pe mijlocul imaginii (caz tipic: fotografierea a două persoane), este necesar să îndrepte obiectivul către subiect (una din persoane, de exemplu), să apese până la jumătate butonul de expunere pentru realizarea focalizării corecte, iar apoi să realizeze încadrarea corectă, urmată de expunerea propriu-zisă. Această situaţie apare şi dacă subiectul, chiar în poziţie centrală, nu are detalii pe care să se poată realiza focalizarea automată.

O altă situaţie când funcţia de focalizare automată trebuie „ajutată” este cazul când între subiect şi obiectiv se interpun alte obiecte (caz tipic: un animal în cuşcă sau fotografierea printre crengi). În cazurile extreme, doar focalizarea manuală rezolvă această situaţie, dar dacă există şi un alt subiect (pe altă direcţie), în condiţii similare de iluminare, se poate focaliza obiectivul pe subiectul al doilea (prin apăsarea butonului la jumătate), urmată de încadrarea subiectului principal şi efectuarea expunerii.

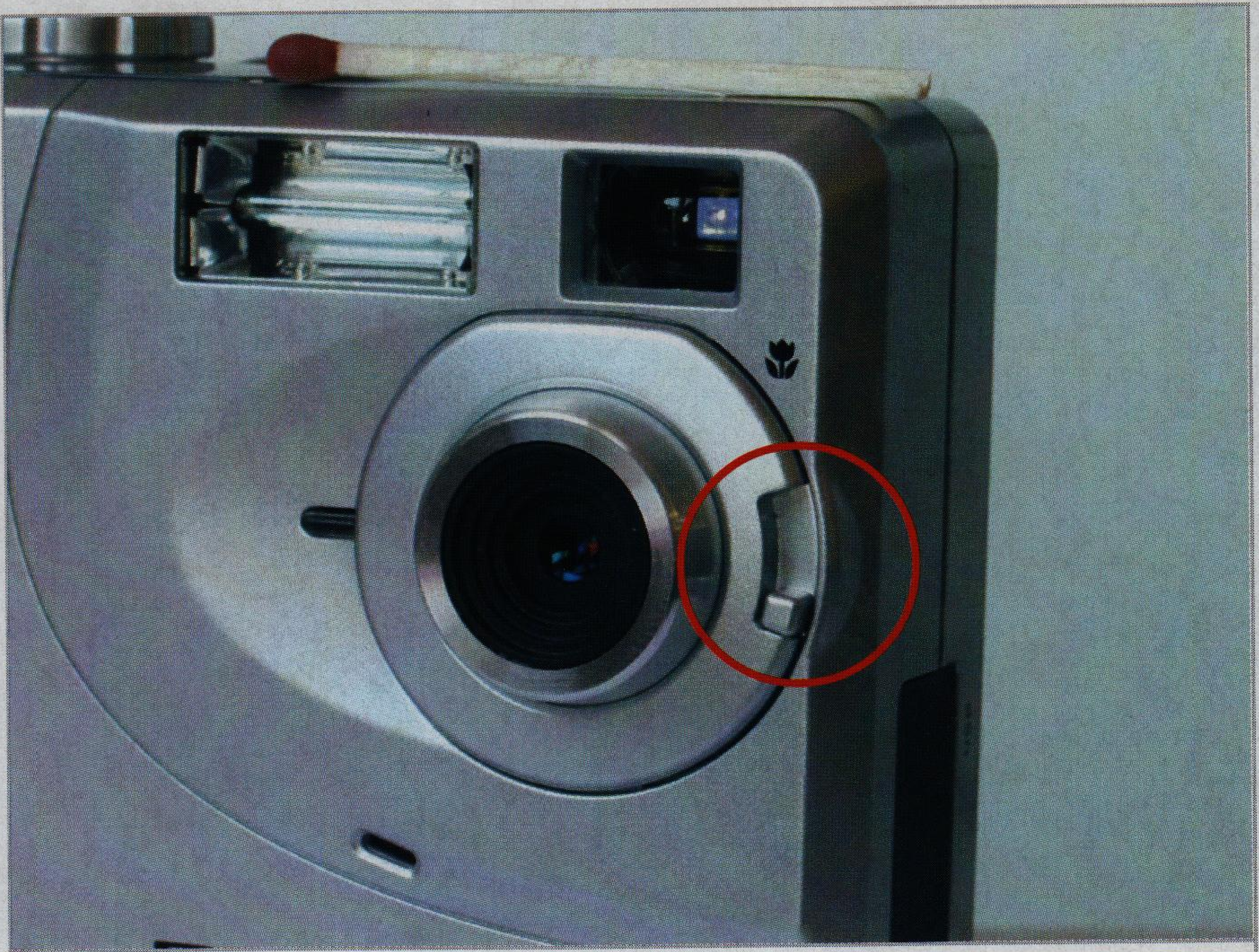
Temperatura de culoare

Denumirea de temperatură de culoare vine de la echivalenţa radiaţiei unei sursei de lumină cu radiaţia unui corp negru aflat la o anumită temperatură absolută (exprimată în grade Kelvin). Majoritatea camerelor digitale sunt reglate din fabrică să realizeze fotografii cu nuanţe corecte în lumină de exterior sau cu bliţ (6000 K). De îndată ce trebuie utilizată o altă sursă de lumină (artificială), apar diferenţe mari în calitatea fotografiilor în funcţie de complexitatea algoritmilor utilizaţi la programarea sensibilităţii senzorilor de imagine

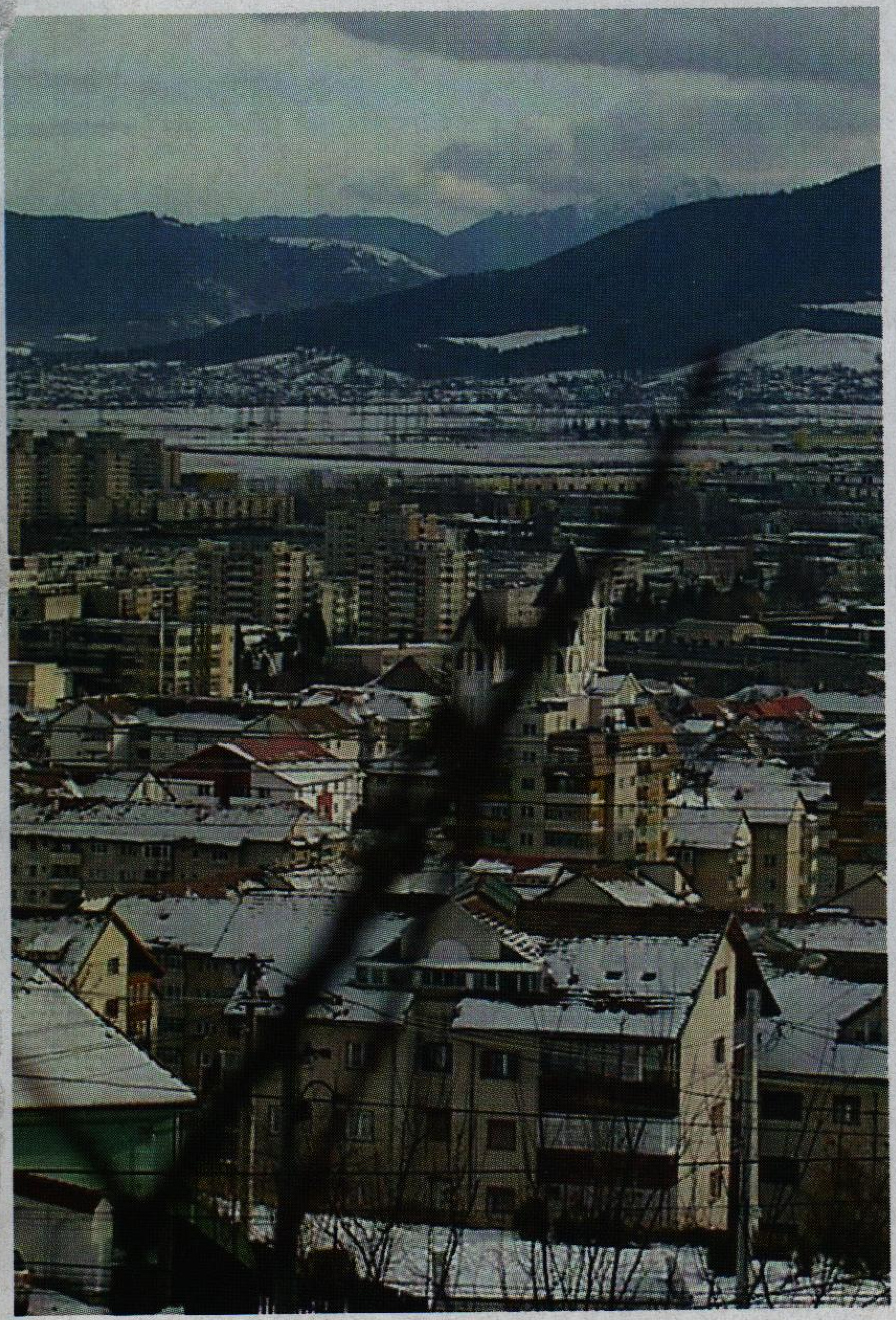
Un obiectiv generos cu lumina este mult mai greu de reglat pentru claritate maximă. Se observă inelul de reglare manuală a focalizării şi cel de zoom.

pentru fiecare culoare. Odată realizată o fotografie cu o temperatură de culoare greșită, aceasta nu mai poate fi corectată ulterior în calculator. Din această cauză, setarea corectă a temperaturii de culoare este foarte importantă. În general, camerele digitale ne oferă posibilitatea de a alege diverse valori; acestea sunt destul de puține și rar se potrivesc perfect cu lumina ambiantă. Anumite camere oferă funcția de citire a temperaturii de culoare prin expunerea unui subiect considerat alb, pe întreaga suprafață a CCD-ului. Utilizarea acestei funcții este greoaie și destul de imprecisă. Este recomandabil să faceți câteva teste pentru a verifica cum răspunde camera la diverse valori setate ale temperaturii de culoare.

Cu un astfel de obiectiv, nu este necesar nici un reglaj de distanță. Mare atenție la butonul pentru poze de aproape (macro).

Utilizarea blițului

În condiții de iluminare redusă, expunerea corectă a senzorilor de imagine se poate face prin utilizarea blițului. De regulă, încorporat în cameră, blițul este destul de pretențios în folosire. Intensitatea mare a luminii obținute în acest fel duce la obținerea unor fotografii supraexpuse dacă subiectul se află la distanță prea mică. La distanțe mari, eficiența blițului este mult redusă, acesta fiind practic ineficient. Utilizatorul trebuie să știe care este plaja de distanțe de la care se pot obține poze corect expuse. Posibilitatea montării unui bliț suplimentar poate influența mult calitatea imaginilor obținute. Pentru fotografia digitală, blițul suplimentar nu se orientează de regulă direct înspre subiect. Lumina obținută prin iluminarea plafonului sau chiar a peretelui din spatele aparatului de fotografiat este mult mai uniformă și nu dă reflexii care ar putea strica poza. Camerele prevăzute cu posibilitatea montării unui bliț suplimentar sunt, în general, și foarte scumpe.

Imaginea a fost focalizată corect, deși în centrul imaginii există un alt obiect.

Majoritatea camerelor au prevăzută o funcție pentru reducerea luminii reflectate de interiorul globului ocular al subiecților. Utilizarea ei trebuie făcută cu discernământ și presupune înțelegerea corectă a modului de operare. Principiul este foarte simplu: înainte de expunerea propriu-zisă, se trimite către subiect o salvă de lumină obținută prin descărcări repetate ale blițului. Teoretic, acestea vor duce la închiderea parțială a irisului subiectului, cantitatea de lumină reflectată de globul ocular fiind mult mai mică. Practic însă, această soluție este doar mare consumatoare de baterie, deoarece majoritatea subiecților închid involuntar ochii, fiind deranjați de lumina pre-blițurilor, așa încât vom obține o fotografie în care subiecții au ochii închiși.

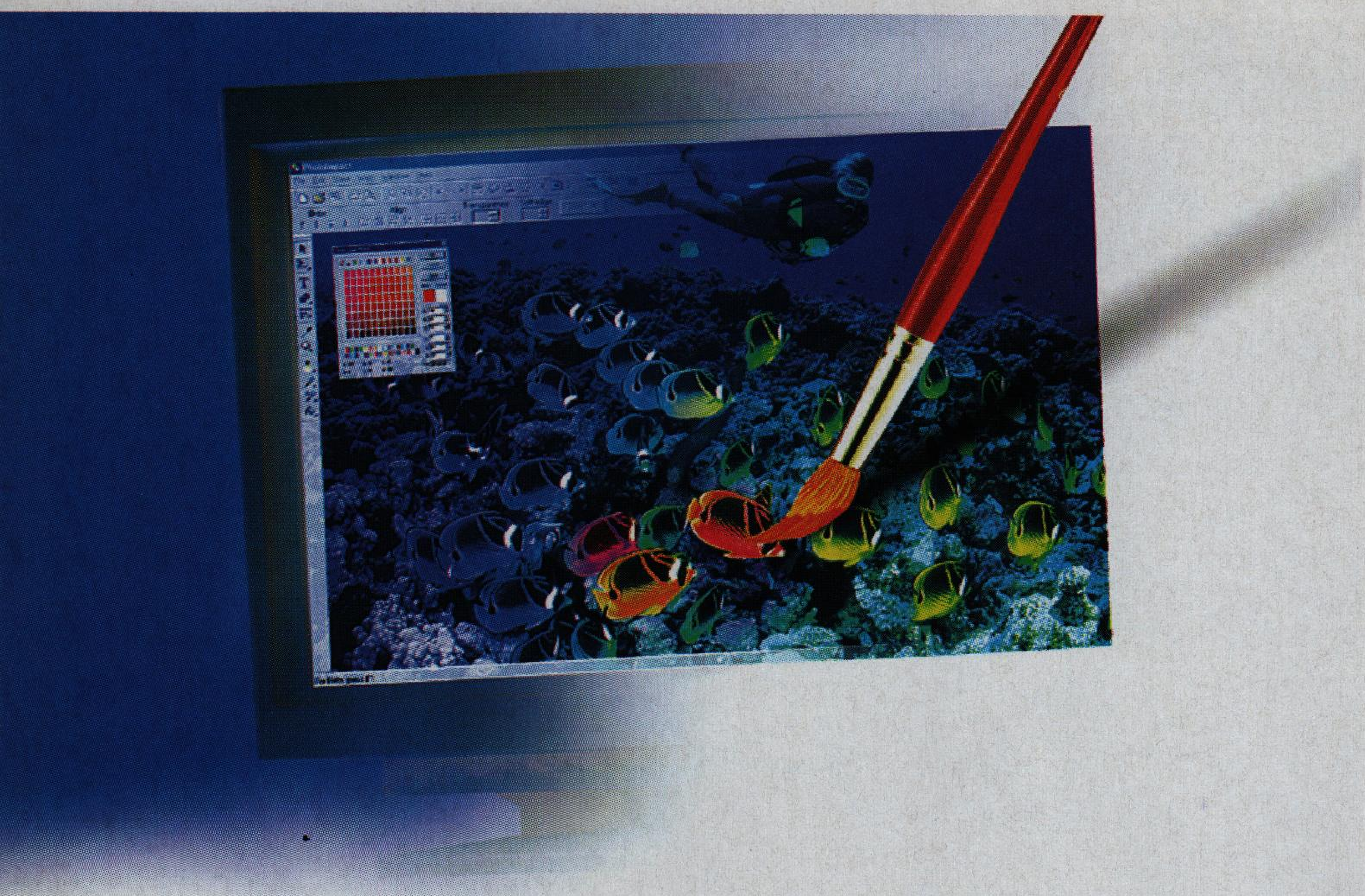
Expunerea automată

O altă funcție, cu implementări mai mult sau mai puțin bune, se referă la alegerea expunerii optime a senzorilor la lumină. Prezența în cadrul ce urmează a fi fotografiat a unor surse de lumină, directă sau indirectă, poate păcăli sistemul de expunere, subiectul fiind iluminat necorespunzător. Camerele mai pretențioase au posibilitatea compensării în trepte a nivelului expunerii calculat automat.

Cantitatea de lumină ce ajunge la senzori poate fi modificată prin două căi de bază: prin reglarea diafragmei obiectivului și prin timpul de expunere. Alegerea unei dimensiuni cât mai mici a diafragmei (cifra corespunzătoare cât mai mare) duce la obținerea unor imagini cu o profunzime a clarității mai mare. Prețul plătit pentru profunzimea mare este reducerea luminozității imaginii. În lipsa luminii suficiente pentru obținerea unei expunerii corecte, compensarea se face prin creșterea timpului de expunere. Pe de altă parte, un timp mare de expunere presupune posibilitatea de a fotografia doar subiecte statice sau, pentru valori mai mari de 1/30 sec, impune utilizarea unui trepied. Camerele mai scumpe au posibilitatea de a alege cu prioritate valoarea diafragmei sau a timpului de expunere, utilizatorul alegându-le după cum are nevoie de o anumită profunzime sau un anumit timp de expunere.

Sperăm că informațiile conținute în aceste pagini vă vor fi de folos. Fără a avea pretenția de a fi niște profesioniști ai imaginii, dacă sunteți de părere că sfaturile noastre vă pot fi de folos, scrieți-ne.

vasile_prodan@chip.ro

Prelucrarea imaginilor

Retuş la minut

Fie că dispunem de imagini scanate, fie că ele au fost preluate direct din aparatul de fotografiat, de multe ori este necesară o prelucrare a imaginilor pentru ca ele să poată intra în colecţia dumneavoastră de fotografii având un aspect desăvârşit

Cătălin Constantin

De cele mai multe ori imaginile brute au mici „defecte" – erori de încadrare, efecte optice nedorite sau, în cazul imaginilor scanate, zgârieturi sau pete. De asemenea, în funcţie de destinaţia colecţiei de imagini, trebuie ales şi formatul în care se vor păstra acestea.

Programul ales ca unealtă în acest mic exerciţiu este Adobe Photoshop. Nu vom intra în detalii în legătură cu posibilităţile creative oferite de această aplicaţie (puteţi citi o evaluare a acestui program în numărul 10/2002 al revistei noastre), ci, mai degrabă, ne vom concentra asupra aspectelor pur practice. Aşadar, să începem...

Ajustarea imaginilor

Sub această titulatură putem aduna seria de operaţii primare prin care materialul brut va fi transformat în vederea prelucrării ulterioare. Începem prin a deschide în Photoshop imaginea de prelucrat: File - Open (Control+O). Se poate folosi totodată şi tab-ul File Browser aflat în partea din dreapta-sus a ferestrei programului, avantajul acestei opţiuni fiind faptul că se poate previzualiza întreaga colecţie de imagini.

Uneori, la efectuarea unei fotografii, pentru o bună încadrare a subiectului fotografiei este necesară întoarcerea pe verticală a camerei. Şi în cazul imaginilor scanate, din motive de umplere a flatbed-ului, poate apărea această rotire a imaginilor. Pentru a aduce fotografiile la poziţia normală din meniul Image, accesaţi submeniul Rotate Canvas. Selectaţi apoi gradul de rotire necesar. În cazul unor imagini în care camera a fost poziţionată într-un unghi atipic, folosiţi opţiunea Arbitrary, unde introduceţi gradul de rotire.

Una dintre cele mai frecvente erori care pot apărea la fotografiere este proasta încadrare a subiectului imaginii în frame-ul general. Fotografia apare în acest caz dezechilibrată şi uneori chiar fără înţeles. Dar nu este totul pierdut: printr-o simplă operaţiune se pot recupera zonele de interes din fotografie şi printr-o manipulare simplă puteţi să redaţi valoare portretului sau peisajului. Deschideţi imaginea şi din toolbar-ul aflat în stânga ferestrei, selectaţi unealta Crop (acelaşi lucru îl obţineţi apăsând tasta C). Poziţionându-vă în partea din stânga-sus a zonei de interes şi ţinând apăsat butonul dreapta al mausului, trageţi uşor spre dreapta, pe diagonală, până în colţul din dreapta-jos. Cu un dublu-clic în zona selectată efectuaţi „tăierea" fotografiei şi recuperaţi astfel o imagine compromisă.

Retuşuri

Fără îndoială, cu toţii ne bucurăm când reuşim să obţinem o fotografie cât mai aproape de perfecţiune. Cum nu avem întotdeauna astfel de reuşite, se impune folosirea unor mici trucuri pentru a îmbunătăţi calitatea imaginilor şi a le apropia cât mai mult de ideal. Bineînţeles, este vorba de o prelucrare simplă şi nu una care implică o retuşare în profunzime a imaginii. O astfel de „restaurare" implică nenumărate ore de practică în domeniul prelucrării digitale a imaginilor.

O situaţie deseori întâlnită în practică este cea în care imaginea este mişcată, contururile nu sunt clare şi bine definite, iar imaginea este lipsită de contrast. De obicei, acesta este rezultatul unei proaste focalizări sau al unui timp de expunere incorect. În acest caz, trebuie încercată o „ascuţire" a muchiilor şi impunerea unui grad de contrast mai mare. Vom folosi în acest scop filtrul Unsharp Mask, accesibil din meniul Filter-Sharpen al Photoshop-ului. Acest filtru localizează pixelii care, faţă de pixelii înconjurători, prezintă diferenţe mai mari de pragul (Threshold) specificat şi le mă-

Cu File Browser se pot previzualiza directoare întregi de imagini, alegerea imaginilor de prelucrat fiind mult mai uşoară.

O fotografie prost încadrată poate fi recuperată prin „tăierea" zonei de interes folosind comanda Crop.

rește contrastul cu procentul (Amount) pe care îl introduceți. Pe lângă acestea trebuie să specificați și raza pe care acest filtru va efectua comparația între pixeli (Radius). În fereastra filtrului, cu ajutorul celor trei slidere puteți ajusta cele trei valori – Threshold, Amount și Radius – până la un nivel acceptabil și cât mai natural al culorilor.

În cazul unor fotografii cu un grad de contrast foarte accentuat, se impune atenuarea acestuia prin folosirea filtrelor de „încețoșare" – Blur. Aceste filtre acționează prin crearea unor zone de tranziție între ariile cu muchii accentuate și cele conținând culori mai șterse. Photoshop conține șase asemenea filtre, cel care ne interesează pe noi fiind Gaussian Blur. Prin ajustarea slider-ului din fereastra filtrului se pot obține diferite grade de atenuare a contrastelor.

Și pentru fotografiile scanate, și pentru cele preluate de pe o cameră digitală se poate întâmpla ca imaginea să fie virată spre o anumită culoare. Pentru a reda aspectul natural al culorilor este necesară o corecție a acestora și a proporțiilor dintre respectivele culori.

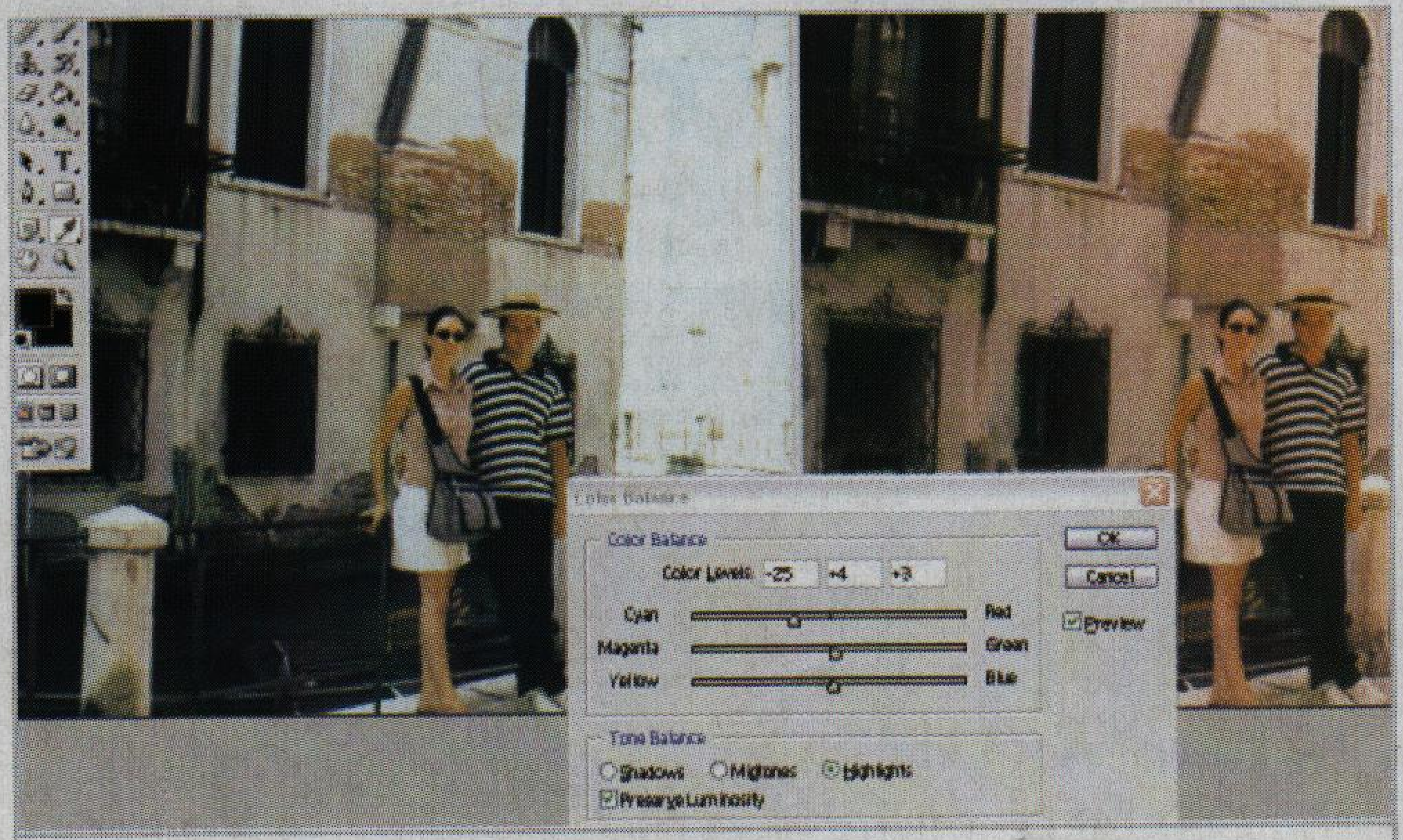
Accesând meniul Image și submeniul Adjustments, activăm dialogul Color Balance (Control+B). De aici se pot modifica diferiții parametri de culoare pentru umbre, zone normale și zonele puternic iluminate. Trebuie avută foarte mare grijă pentru a da un aspect cât mai natural obiectelor și culorilor.

Salvarea materialelor

Fără a pretinde că am fost exhaustivi până acum, am ajuns și la momentul salvării imaginilor prelucrate.

Aici intervin câteva aspecte care trebuie luate în considerare la alegerea formatului de salvare. În primul rând, trebuie hotărât cărui mediu i se adresează materialul finit: pentru stocare pe CD, pentru plasarea pe un site web, pentru tipărituri etc. Fiecare dintre aceste medii are particularități care trebuie avute în vedere. Pentru Web sunt recomandate formate precum JPEG, GIF sau PNG. Transformarea în aceste formate însă se produce cu pierderi de calitate (de exemplu, compresia JPEG sau formatul GIF care suportă doar 256 de culori).

Dacă imaginile vor fi folosite în cadrul unor tipărituri, este recomandată folosirea unui format de tip bitmap (BMP sau TIFF), care să păstreze informația originală nealterată.

Din Color Balance imaginile pot fi ajustate pentru a fi aduse la culori cât mai naturale.

Dacă ne place ordinea și curățenia (și ar trebui să ne placă), următorul pas îl reprezintă o catalogare a imaginilor de care dispunem după criterii precum tematica imaginilor, data calendaristică, evenimentul.

Despre toate acestea citiți în paginile următoare.

catalin_constantin@chip.ro

OFERTA NOASTRĂ:

IBM NetVista A30p

Procesor Intel Pentium 4 la 1,8 sau 2.0 GHz, 256 MB RAM, HDD 40GB, Windows 2000 Professional sau Windows XP Professional preinstalat *achiziționate cu monitor*

Cu noile desktop-uri IBM NetVista câștigi de două ori: pe lângă un calculator de marcă puternic și stabil, cu dotări standard de excepție, primești BONUS o cameră web MENTOR.
Acum e limpede...

VEZI bine, cu IBM nu trebuie să te GÂNDEȘTI prea mult!

Ofertă valabilă până la 31 martie 2003 în limita stocului disponibil

IBM Business Partner

MB DISTRIBUTION

Telefon: 40-21-231 79 90
231 79 91
Telefax: 40-1-230 03 13
E-mail: office@mbd.ro
www.mbd.ro

Albume foto

Catalogarea şi publicarea imaginilor

Acul în carul cu poze

Degeaba dispunem de multe imagini interesante şi bine prelucrate dacă nu le putem organiza şi vizualiza uşor. CHIP vă arată cum puteţi să faceţi ordine în noianul de fotografii şi cum să realizaţi un album virtual pe Internet

Ionuţ Bălan, Mircea Mihălcică

Oferta de aplicaţii pentru managementul colecţiei de imagini este foarte bogată. Unele programe sunt mai simple, altele mai complexe, dar până la urmă toate ne permit să ţinem o evidenţă a colecţiei de poze. Dar, ca orice bază de date, şi colecţia de imagini trebuie să poată fi sortată, catalogată şi indexată după diferite criterii. De aceea am ales să vă oferim o soluţie formată din două aplicaţii. Este vorba despre Photo Album Designer şi ThumbsPlus.

Album la purtător

Photo Album Designer este un program suplu care vă permite să creaţi din numai câteva clicuri, albume virtuale. Acestea pot fi stocate într-o structură de directoare, dar dacă doriţi, puteţi crea screensaver-e, fişiere executabile sau filmuleţe în care să prezentaţi o anumită colecţie. Photo Album Designer vă oferă şi posibilitatea de a înrăma fiecare poză inclusă în prezentare şi de a-i asocia o mică descriere. Trecerea de la o poză la alta se poate face prin intermediul uneia dintre cele 35 de efecte de tranziţie. Un mare minus la Photo Album Designer este că nu se pot descrie pozele, pentru a putea fi regăsite mai uşor.

Pentru pretenţioşi

OK. Am văzut cum putem realiza albume virtuale foarte uşor de accesat. Dar ce ne facem în situaţia în care avem colecţia de imagini pe mai multe CD-uri şi dorim să găsim rapid o anumită poză, dar nu ştim exact locaţia acesteia? Ne apucăm să vizualizăm fiecare CD în parte?

Evident că NU. Trebuie doar să folosim un program eficient de gestionare a imaginilor, care să ne permită să creăm o bază de date care să conţină, pe lângă o imagine thumbnail a pozelor, şi diverse informaţii suplimentare care să ne ajute la catalogare. Gama din care ne putem alege instrumentul optim este foarte diversă, cuprinzând atât aplicaţii gratuite, cât şi unele comerciale. După mai multe consfătuiri, ne-am decis să vă propunem o →

Un album virtual

Cu Photo Album Designer

Dacă vreţi să vă creaţi rapid un album virtual, nu aveţi decât să instalaţi aplicaţia de pe CD-ul CHIP şi să urmaţi paşii descrişi în continuare:

- porniţi aplicaţia Photo Album Designer
- din fereastra de dialog pe care programul o afişează apăsaţi butonul New, pentru a porni la crearea unui nou album
- daţi un nume proiectului ca să îl individualizaţi
- selectaţi o cale către directorul unde doriţi să stocaţi colecţia de imagini
- de asemenea, trebuie să daţi un nume şi albumului şi să-i faceţi o mică descriere; este bine să vă gândiţi la un nume sugestiv, pentru ca ulterior să puteţi regăsi uşor colecţia
- dacă doriţi, adăugaţi şi un fundal sonor pe care să fie prezentată colecţia de imagini
- apăsând butonul Photos, aveţi acces la fereastra de unde se pot insera imaginile; apăsaţi pe butonul Add Files şi selectaţi pozele pe care doriţi să le aveţi în acest album
- după ce aţi introdus imaginile, puteţi selecta o culoare de background şi dimensiunea imaginilor din album; acest lucru este posibil dacă apăsaţi butonul Page
- a mai rămas de specificat doar ce efecte de tranziţie dorim să introducem în album; dacă nu aveţi preferinţe, selectaţi-le pe toate şi bifaţi opţiunea Random
- acum nu vă mai rămâne decât să validaţi alegerile făcute apăsând butonul OK

Înainte de a salva albumul, mai avem de făcut câteva mici ajustări. Prima este aceea de a încadra fiecare poză într-o ramă. Pentru aceasta selectaţi fiecare imagine şi apoi treceţi în tab-ul Frames, de unde alegeţi ce ramă vă place. Cu ajutorul mausului, încadraţi corect imaginea şi apoi validaţi modificările prin apăsarea tastei ENTER.

Suntem aproape de final. Putem alege să exportăm albumul creat şi sub forma unui fişier executabil, a unui screensaver sau a unui mic film. Noi vom opta pentru cea de-a doua variantă. Din meniul Tools, alegem Export Executable File şi gata! Avem la dispoziţie un fişier executabil în care este stocată colecţia aleasă.

Fiecare poză poate fi înrămată.

Cum ne organizăm colecția de imagini

Operațiunea de creare și organizare a bazei de date cu informațiile despre colecția de imagini de care dispunem, se poate dovedi destul de anevoioasă. De aceea, în cele ce urmează, vă oferim un mic îndrumar pentru folosirea lui ThumbsPlus de pe CD-ul CHIP.
Să trecem la treabă...

1. Primul lucru pe care trebuie să îl facem este să creăm o bază de date. Pentru aceasta, trebuie să accesăm meniul File - Database - New Database sau să apăsăm combinația [CTRL-N]. În acest moment ne este prezentată o fereastră de dialog unde va trebui să specificăm un nume pentru baza de date, o locație unde va fi stocată și câțiva parametri suplimentari. Dacă doriți, puteți modifica dimensiunea thumbnail-urilor care vor fi create, formatul grafic al acestora și puteți asocia o mică descriere bazei de date.

2. Următorul pas pe care trebuie să îl facem este să specificăm o configurație pentru câmpurile bazei de date. Selectăm File - Database - User Fields. În fereastra de dialog, vom crea două câmpuri: Categorie și Data. Pentru aceasta, în câmpul Field Label vom introduce Categorie, alegem Field Type ca Text, iar la Field Length punem 10 și apoi validăm operațiunea (Add). Ca să creăm și câmpul An, scriem în Field Label cuvântul An, iar în Field Type alegem Date/Time. Acum avem la dispoziție un tabel ce conține două câmpuri – Categorie și An – pe care îl vom umple cu informațiile despre colecția noastră de imagini.

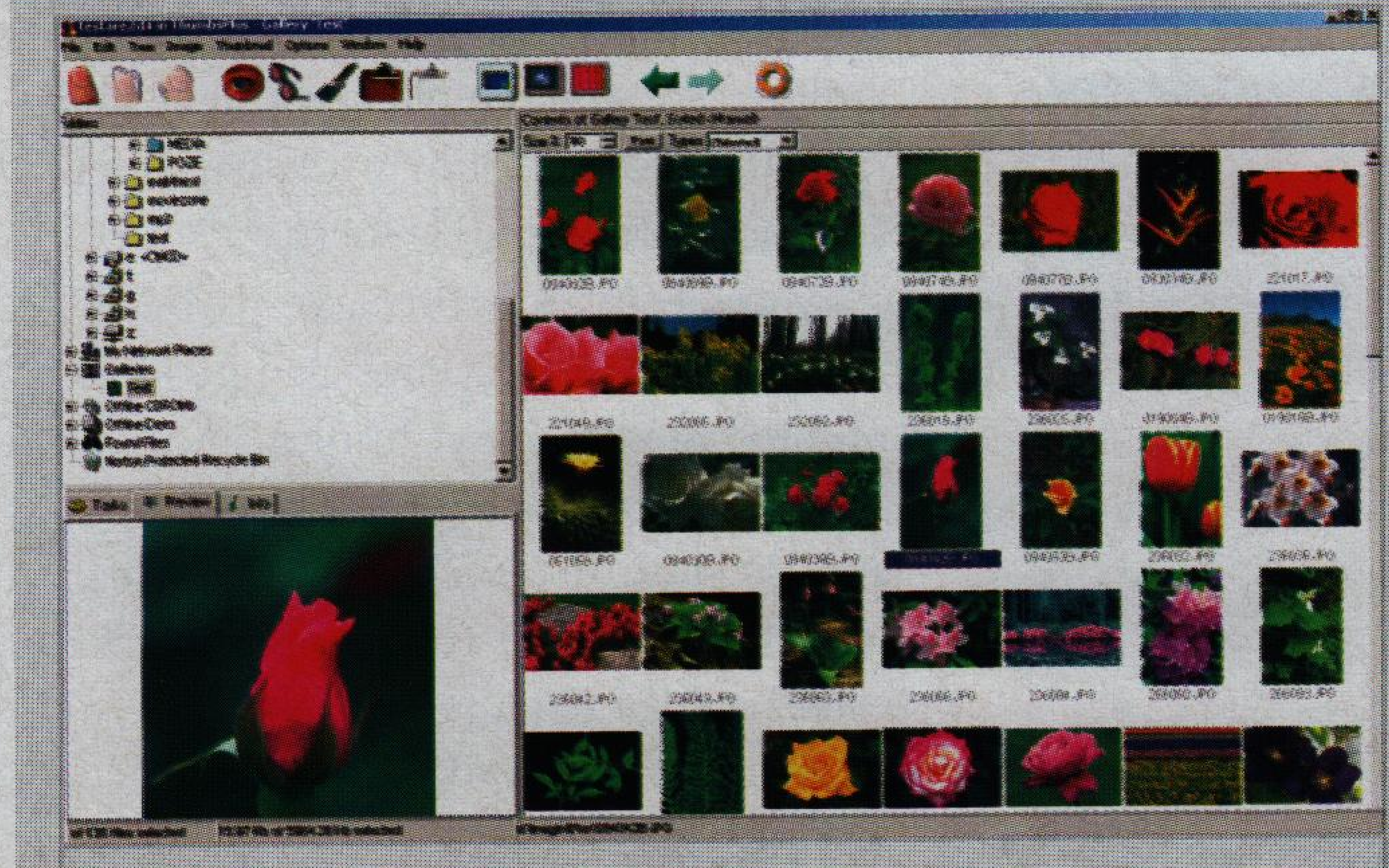
3. Acum urmează operațiunea de umplere cu informații a bazei de date. Din meniul Thumbnail - Gallery, alegem Create. Trebuie să dăm un nume. Să spunem Test.

4. După aceasta, din structura de directoare din partea stângă a ecranului selectați zona Galleries și apoi Test.

5. Acum putem cataloga pozele pe care le avem. Tot prin intermediul acestui browser trebuie să ajungem la directorul/directoarele unde se găsesc pozele. Selectați acele poze pe care doriți să le includeți în catalog, apoi dați clic dreapta și alegeți Gallery, Add to, Test. În acest moment ați introdus informațiile despre poze în baza de date.
Atenție! NU AȚI INTRODUS ȘI POZELE!

6. Gata. Ați creat baza de date cu informațiile despre imaginile dumneavoastră. Dacă doriți, din meniul Thumbnail - Assign Keywords puteți să mai introduceți cuvinte-cheie ce vor fi folosite în căutare, pentru fiecare imagine în parte.

7. Ulterior, pentru a căuta într-o anumită galerie, trebuie doar să accesați respectiva secțiune din Galleries. Veți avea la dispoziție thumbnail-ul fiecărei poze, precum și informațiile adiacente pe care le-ați introdus.

Aveți la dispoziție și imaginile thumbnail.

DISTRIBUITOR:
ATLAS COMPUTER www.atlascomputer.ro
BUCUREȘTI; TEL/FAX: 021-322.70.06; 320.69.24

DEALERI:
București: BEST COMPUTERS 021.345.55.05; DEPOZITUL DE CALCULATOARE 021.221.73.77; QUARTZ COMPUTER 021.410.99.49; ALLIANCE COMPUTERS 021.410.79.10; R.C.COMPUTERS 021.411.64.02; C&C COMPUTERS 021.322.90.80; CHROME COMPUTERS 021.320.41.18; TAPE COMPUTER 021.330.90.22; VIAMI COMPUTERS 021.327.72.45; **Arad:** RDC COMPUTERS 0257.228.835; **Bacău:** DATA SYSTEMS 0234.176.912; GENERAL CONFORT 0234.170.140; **Botoșani**: ELSACO ELECTRONIC 0231.514.278; **Cluj-Napoca:** INTELIS COMPUTER 0264.437.484; KOPIERNICUS BIROTICA 0264.431.676; **Constanța:** FORTE YSTEMS 0241.653.036; CIRQUEST 0241.544.244; **Iași:** COMPUTER HOUSE 0232.217.800; MILLENIUM CENTER 0232.252.994; QUARTZ MATRIX 0232.217.257; AUTOTECHNIC 0232.216.235; **Oradea:** MATERIAL COMPUTER 0259.436.478; **Ploiești:** PLATIN SYSTEMS 0244.517.095; MONZA IMPEX 0244.110.014; **Timișoara:** NEW COMPUTER BUSINESS: 0256.245.901.

PHILIPS

soluție mai complexă, și anume ThumbsPlus, dezvoltată de către Cerious Software. Aceasta nu oferă numai posibilitatea de a crea baze de date, dar are încorporate și câteva funcții de prelucrare alături de posibilități de captură a imaginilor prin intermediul TWAIN sau de publicare a acestora pe diverse site-uri. Marele avantaj al folosirii acestui program, pe lângă ușurința în folosire, este și posibilitatea de a crea statistici amănunțite despre fiecare album în parte.

Album online

Ați făcut pozele, le-ați prelucrat, le-ați sortat pe categorii (albume) și acum doriți să le arătați prietenilor voștri. Dacă metodele clasice descrise de colegii mei (tipărirea la o imprimantă de calitate sau pe hârtie fotografică la un laborator foto) vă sunt cam peste mână, eu vă recomand să folosiți unealta informațională cea mai de preț din zilele noastre, și anume Internetul: creați o pagină web pe care să prezentați fotografiile pe care le-ați realizat.

Nu trebuie să fiți expert în proiectare web pentru a crea o pagină de tip galerie foto pe Internet, de fapt puteți să n-aveți habar de HTML, aveți nevoie doar de cinci lucruri simple: o pagină web, un program gratuit care să „așeze" pozele pe respectiva pagină, acces la Internet, cam zece minute din timpul dumneavoastră și, bineînțeles, fotografiile digitale.

Să considerăm că porniți la lucru cu programul galleryFX (existent pe CD-ul CHIP din această lună), pe care l-am ales având în vedere ușurința în utilizare, prețul zero și utilitatea ridicată.

Instalați programul și la rulare veți fi întâmpinați de o interfață simplă și comodă. Aplicația se deschide în secțiunea main design, unde puteți stabili caracteristicile de fundal ale paginii web pe care o veți crea. Puteți alege culoarea (sau o eventuală imagine) de fundal, culoarea fontului, a umbrei, a linkurilor. Alegem acum Pictures din meniu, aici adăugăm imaginile pe care dorim să le conțină pagina și fixăm ordinea în care acestea să fie prezentate (cu butoanele sort, up și down).

Când suntem mulțumiți de aranjare, e timpul să stabilim „parametrii de ieșire" ai operației: directorul de pe harddisk-ul local unde se va crea site-ul (temporar, urmând să-l transferăm de-acolo pe Internet), mărimea thumbnail-urilor, dispunerea acestora în pagină, modul de afișare și eventualele limitări dimensionale aplicate imaginilor. Trecem acum în secțiunea Generate, unde alegem filtrul pentru antialias și punem programul la lucru.

Mergeți în directorul de pe harddisk unde s-a creat temporar pagina și redenumiți fișierul index1.html în index.html (foarte important, nu uitați acest pas), iar apoi cu ajutorul unui client de FTP (eu am folosit SmartFTP) transferați conținutul către pagina existentă pe Web.

Acum aveți propria galerie de fotografii pe Internet!

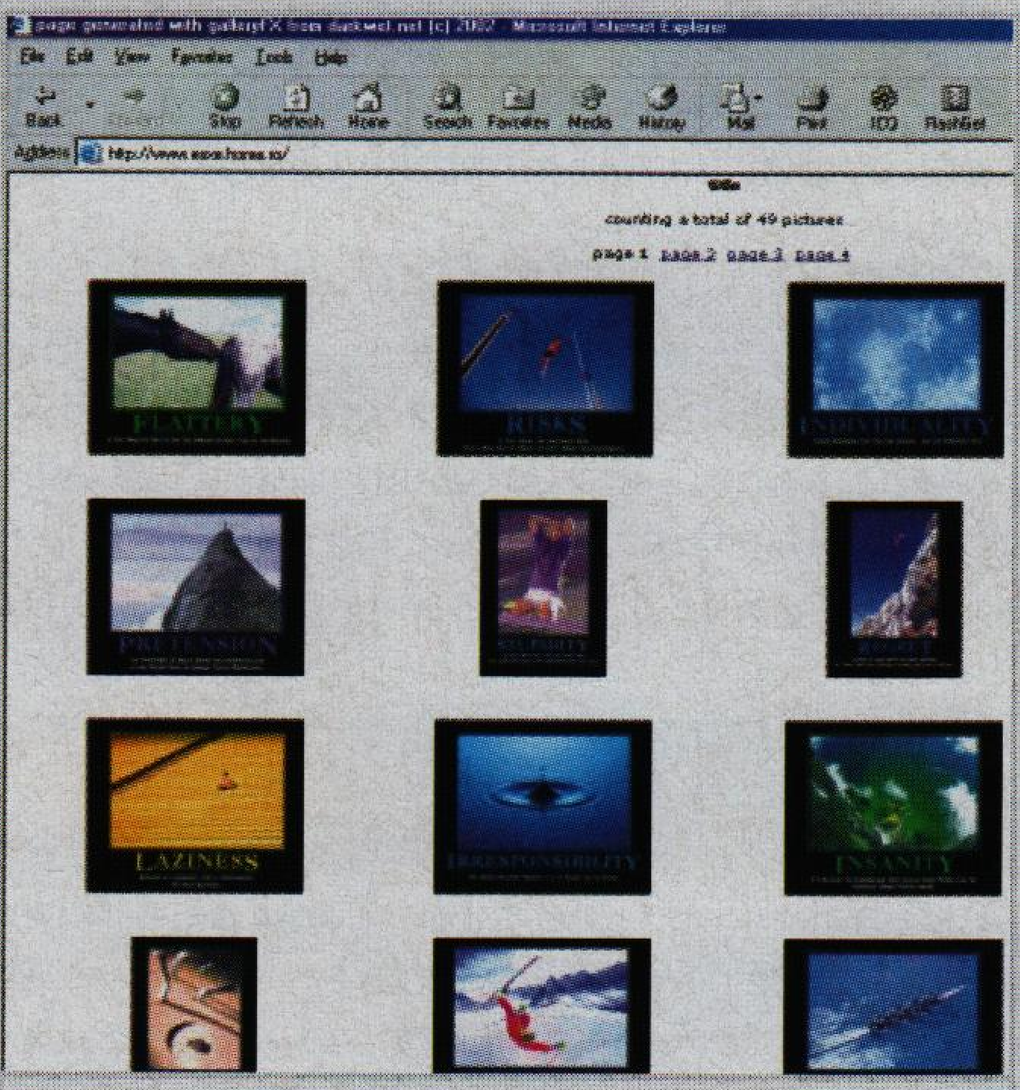
ionut_balan@chip.ro; mircea_mihalcica@chip.ro

Gratuit

O pagină web

Pentru a prezenta pe Internet galeria dumneavoastră de imagini, aveți nevoie de o pagină web. Vă vom prezenta modul în care vă puteți înscrie la achiziția uneia, luând cazul unei pagini oferite gratuit de portalul www.home.ro (acesta nu este singurul ofertant de spațiu web gratuit pe care-l veți găsi, dar procedura de înscriere este relativ standard).

- Accesați www.home.ro
- Clic pe cont nou, apoi pe cont nou la Home.ro
- Citiți cu atenție termenii și condițiile de utilizare a serviciului, iar dacă sunteți de acord, cu un clic ajungeți la formularul de înscriere. După ce parcurgeți toți pașii (completând toate câmpurile), sunteți fericitul proprietar al unei căsuțe de e-mail de 5 MB de genul nume@home.ro și al unei pagini web de 10 MB (goală deocamdată, dar pe care o vom umple cu poze) cu adresa www.nume.home.ro.

Așa arată galeria mea foto.

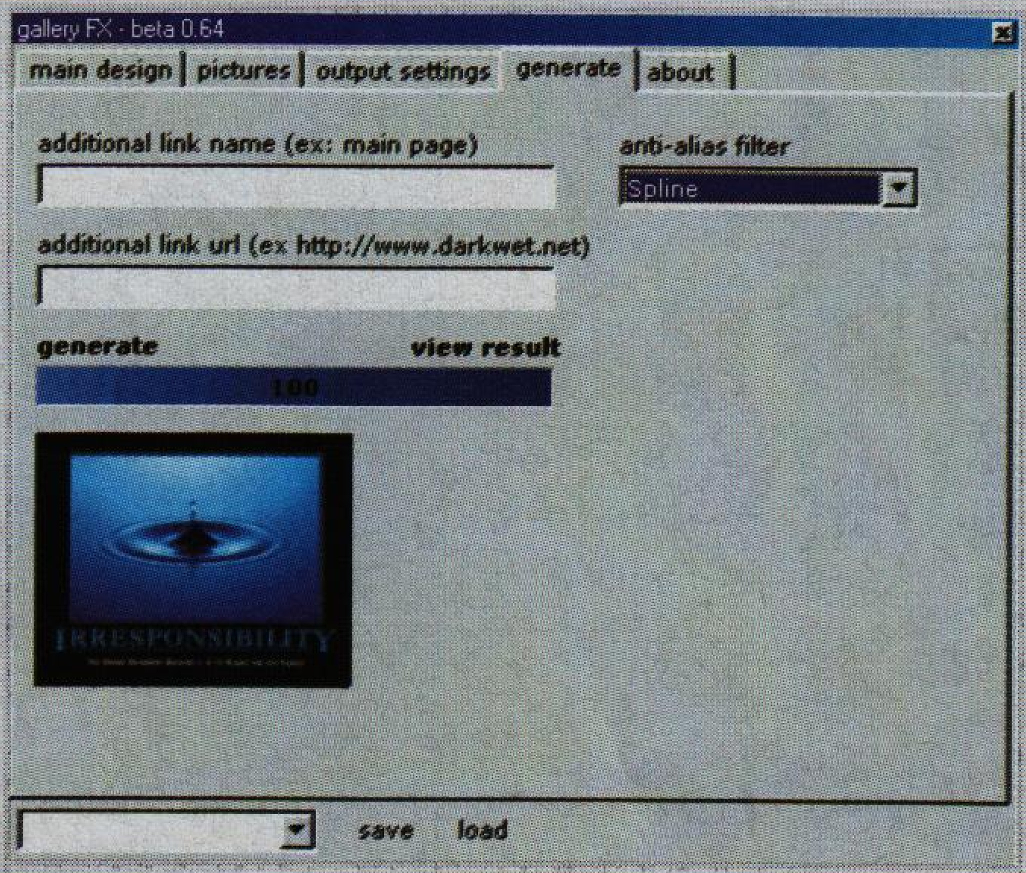
Practic

De pe harddisk pe Internet

Ați creat galeria foto cu programul galleryFX și acum cu ajutorul programului SmartFTP (existent pe CD-ul CHIP din această lună) o veți transfera pe Internet (vom lua ca exemplu pagina proaspăt creată pe home.ro).

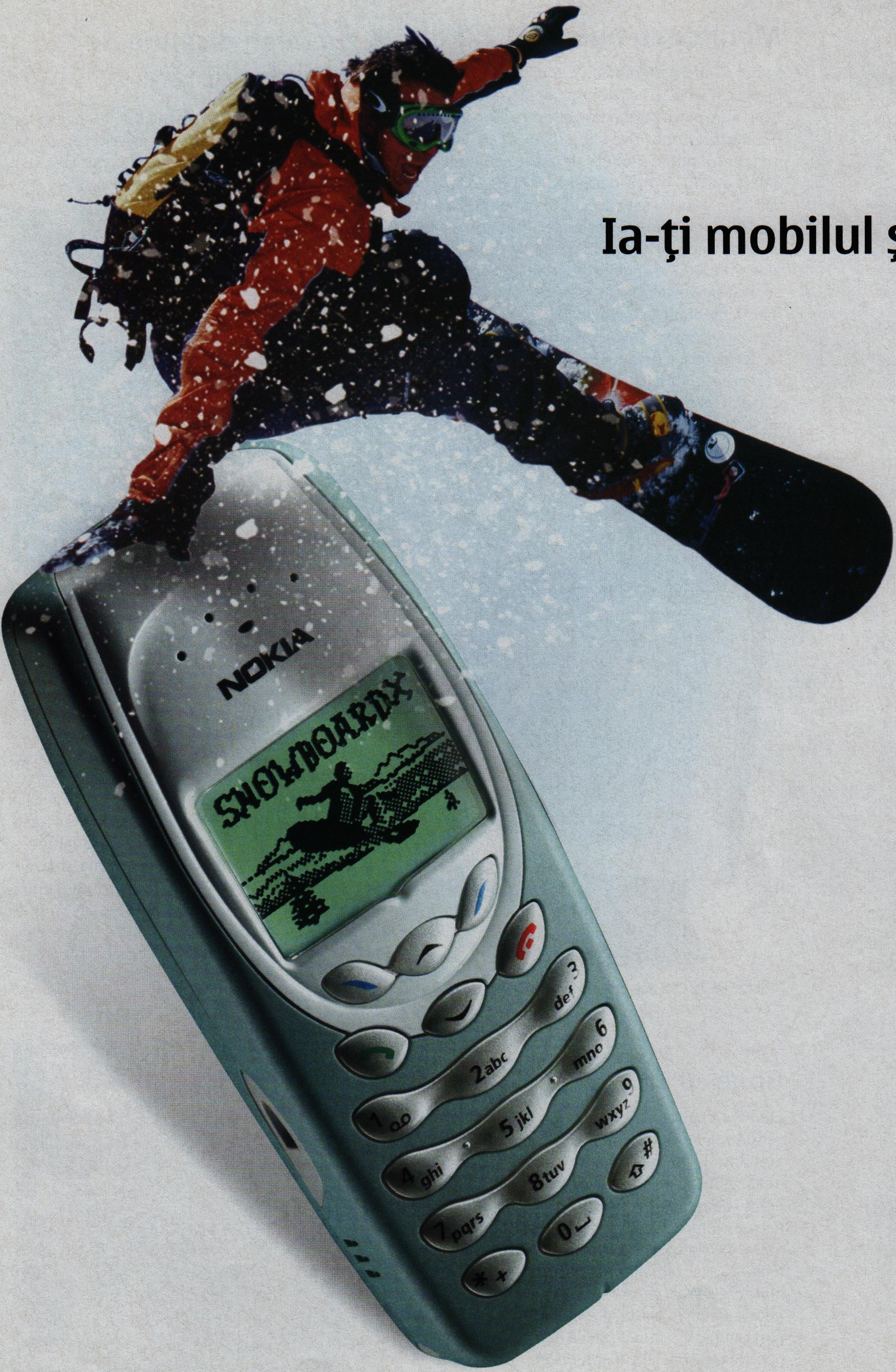
Rulați SmartFTP, apoi completați câmpurile address cu adresa paginii web destinație (www.nume.home.ro), login cu numele de utilizator (numele ales la înscrierea pe home.ro) și password cu parola aleasă.

Apăsați connect (sau Ctrl-B), apoi deschideți browserul local (Ctrl-L) și de aici e simplu: copiați în directorul rădăcină al paginii web (trageți dintr-o parte în alta – drag and drop) conținutul directorului creat pe harddisk (nu directorul cu totul) de către programul galleryFX.

Generați pagina cu ajutorul utilitarului gratuit galleryFX.

NOKIA 3410

Ia-ţi mobilul şi... START!

E timpul să înveţi snowboarding!
Cu telefonul Nokia 3410, datorită tehnologiei Java™, te poţi lăsa în voia acestui extraordinar sport de iarnă. Descarcă acum gratuit jocul Snowboard X, prin **WAP**, de pe pagina www.nokia.ro, unde te aşteaptă şi o mulţime de alte jocuri captivante.
Pârtieeeeee!

NOKIA snowboard FIS WORLD CUP

Copyright © 2003. Toate drepturile rezervate. Nokia şi Nokia Connecting People sunt mărci comerciale înregistrate ale Nokia Corporation. Java şi toate mărcile bazate pe Java sunt mărci comerciale sau mărci comerciale înregistrate ale Sun Microsystems, Inc. Alte denumiri de produse sau companii menţionate aici pot fi mărci comerciale sau mărci comerciale înregistrate ale respectivilor lor proprietari. Specificaţiile pot fi modificate fără o notificare prealabilă. Disponibilitatea anumitor produse şi servicii poate diferi de la o zonă la alta. Verificaţi aceste date la cel mai apropiat distribuitor Nokia. Unele caracteristici sunt dependente de cartela SIM şi/sau de reţea. Verificaţi disponibilitatea serviciilor WAP la operatorul Dvs. de reţea şi/sau la furnizorul de servicii WAP.

Descărcarea jocului Snowboard X este gratuită pe durata campaniei promoţionale, excluzând taxa percepută de operatorul de reţea pentru transferul de date. Nokia nu îşi asumă responsabilitatea nici pentru disponibilitatea permanentă a paginii Nokia de Internet şi WAP şi nici pentru eventuale întârzieri, pierderi de date sau daune aparute în timpul transferului de date.

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

CUPRINS

36 Inimă de granit
Prezentarea noului chipset de la Intel

40 Plăci de bază pentru Pentium 4
26 de soluţii în test

48 Urechea pe nForce!
Facilităţi de sunet pentru jocuri şi aplicaţii multimedia

52 Placă de sunet
Creative Audigy2

54 Banc de probă
17 noi produse în laboratorul CHIP

62 Telefoane mobile
Nokia 7650, Nokia 7210, Motorola V60i

66 Top CHIP
Plăci de bază pentru Athlon

CTX

Monitor cu hub USD 2.0

Vrând să ofere un model de top, CTX a lansat un display TFT de 19" ce dispune de un hub USB 2.0. Acesta are patru porturi prin intermediul cărora pot fi conectate dispozitive USB 2.0 sau 1.1 şi constituie una dintre primele soluţii de acest gen (hub USB 2.0) la un TFT. Totuşi, dacă privim la P922E, observăm că acesta nu este decât un element secundar, pentru că modelul are unele specificaţii chiar spectaculoase. Este vorba despre rata de contrast care ajunge la 500:1 şi unghiul de vizibilitate de 170 grade atât pe verticală, cât şi pe orizontală (performanţă datorată tehnologiei MVA – Multi Domain Vertical Alignment – în care este construit panoul TFT). De asemenea, şi timpul de răspuns de 25 milisecunde merită amintit (chiar dacă nu reprezintă ceva neobişnuit, el este cel mai mic timp de răspuns întâlnit la TFT-urile de pe piaţă). În afara hub-ului USB de care am vorbit, dotările lui P922E sunt completate de o pereche de difuzoare şi o intrare DVI.
www.ctxeurope.com

P922E de la CTX are integrat un hub USB 2.0.

Creative

Boxe cu stil

Creative a conceput un set de boxe, I-Trigue 3300, ocupându-se foarte mult de aspectul estetic al acestora. Ele sunt alcătuite dintr-un subwoofer (realizat în negru şi argintiu) şi doi sateliţi (cu un design deosebit, într-adevăr) cu câte trei difuzoare fiecare. Puterea totală a sistemului este destul de mare, 43 Watt RMS (oricum mai mare decât cea a majorităţii sistemelor 2.1 de pe piaţă), fiind distribuită cu 25 Watt pentru subwoofer şi 9 Watt pentru fiecare satelit în parte. Alte specificaţii includ un raport semnal-zgomot de 80 dB (foarte bun, cel puţin pentru această clasă de produse) şi un răspuns în frecvenţă cuprins între 30 Hz şi 20 KHz.
Trebuie amintită şi telecomanda cu fir pentru controlul volumului, care include şi un jack stereo pentru conectarea unei perechi de căşti.
europe.creative.com

VIA

Nehemiah dispune de modul de criptare

Chiar dacă dintr-un motiv sau altul (nu poate sau nu vrea) VIA nu ridică foarte sus frecvenţa procesoarelor sale, ea urmăreşte totuşi să introducă tot felul de elemente inovative, menite să compenseze relativa lipsă de viteză a acestora.

VIA C3 compensează viteza sa mai redusă decât cea a procesoarelor de la Intel sau AMD prin facilităţile pe care le oferă.

Cunoscut drept Nehemiah, noul model de VIA C3 porneşte de la 1 GHz şi are integrat un modul de criptare denumit PadLock Data Encryption Engine. Platforma sub care Nehemiah a fost implementat este bătrâna şi îndelung verificata socket 370, VIA promovând noul procesor în tandem cu chipsetul Apollo CLE266 pe piaţa sistemelor compacte, de mici dimensiuni. De altfel, datorită facilităţilor care-i sunt specifice (degajă căldură puţină – în consecinţă are nevoie de un ventilator foarte mic care nu produce zgomot mare – şi dispune de acest modul de criptare), el poate fi cu uşurinţă integrat în staţiile de lucru din mediile office, PC-uri pentru playback multimedia sau calculatoare amplasate în puncte de vânzare.
www.via.com.tw

În afara aspectului deosebit, Creative promite şi o audiţie de calitate cu I-Trigue 3300.

Sony

PDA multifuncțional

Compania japoneză a implementat în noul său model de PDA Clié PEG NZ90 un concept foarte interesant, cel puțin pentru acest gen de dispozitive.

Mai întâi ar fi sistemul de geometrie varabilă care stă la baza lui; ecranul poate fi rabatat și întors astfel încât la nevoie utilizatorul poate avea acces la o mică tastatură ce este integrată în PDA sau poate să amplaseze ecranul deasupra, exact cum este structurat un PDA obișnuit (se poate face extrem de ușor o paralelă cu Tablet PC-urile convertibile apărute în ultima perioadă). Un alt element ce merită a fi remarcat este camera de doi megapixeli care este integrată, având o rezoluție mai puțin obișnuită pentru această clasă.

Aparatul poate fi folosit atât ca organizer, cât și ca aparat foto sau pe post de mini-cameră video, fiind capabil și de playback audio și video. Sistemul de operare pe care PEG NZ90 îl folosește este Palm OS 5. Prețul dispozitivului în Europa se învârte în jurul sumei de 850 EURO.

www.sony.com

Sony consideră că PEG NZ90 din seria Clié este cel mai puternic PDA de pe piață.

ABIT

Mainboard cu chipset SiS și memorie RDRAM

Platforma Rambus are un susținător în ipostaza producătorului de chipset-uri SiS. Acestei companii i s-a alăturat mai nou și ABIT, care a anunțat primul model de mainboard bazat pe noul SiS R658. ABIT afirmă că a conceput modelul SI7 împreună cu SiS și cu Samsung care oferă memorii RDRAM 1066 și RDRAM 1200. De altfel, SI7 este singura placă de bază ce suportă acest din urmă tip de memorie, iar Samsung este singura care îl oferă. Placa se adresează, așa cum vă puteți aștepta din detaliile de până acum, platformei Pentium 4 și în special zonei high-end, oferind suport (datorită chipset-ului) pentru hyperthreading și dispunând de o dotare bogată. În afara memoriei RDRAM 1200 care poate ajunge la 4GB, există suport și pentru Serial ATA, porturi USB2.0 și FireWire sau Gigabit Ethernet. Până în prezent, încercarea făcută de Rambus de a acapara piața de desktop poate fi considerată un eșec, mai ales după ce Intel a renunțat să mai sprijine această platformă, așa că noul produs poate fi considerat drept unul de nișă (una chiar foarte îngustă).

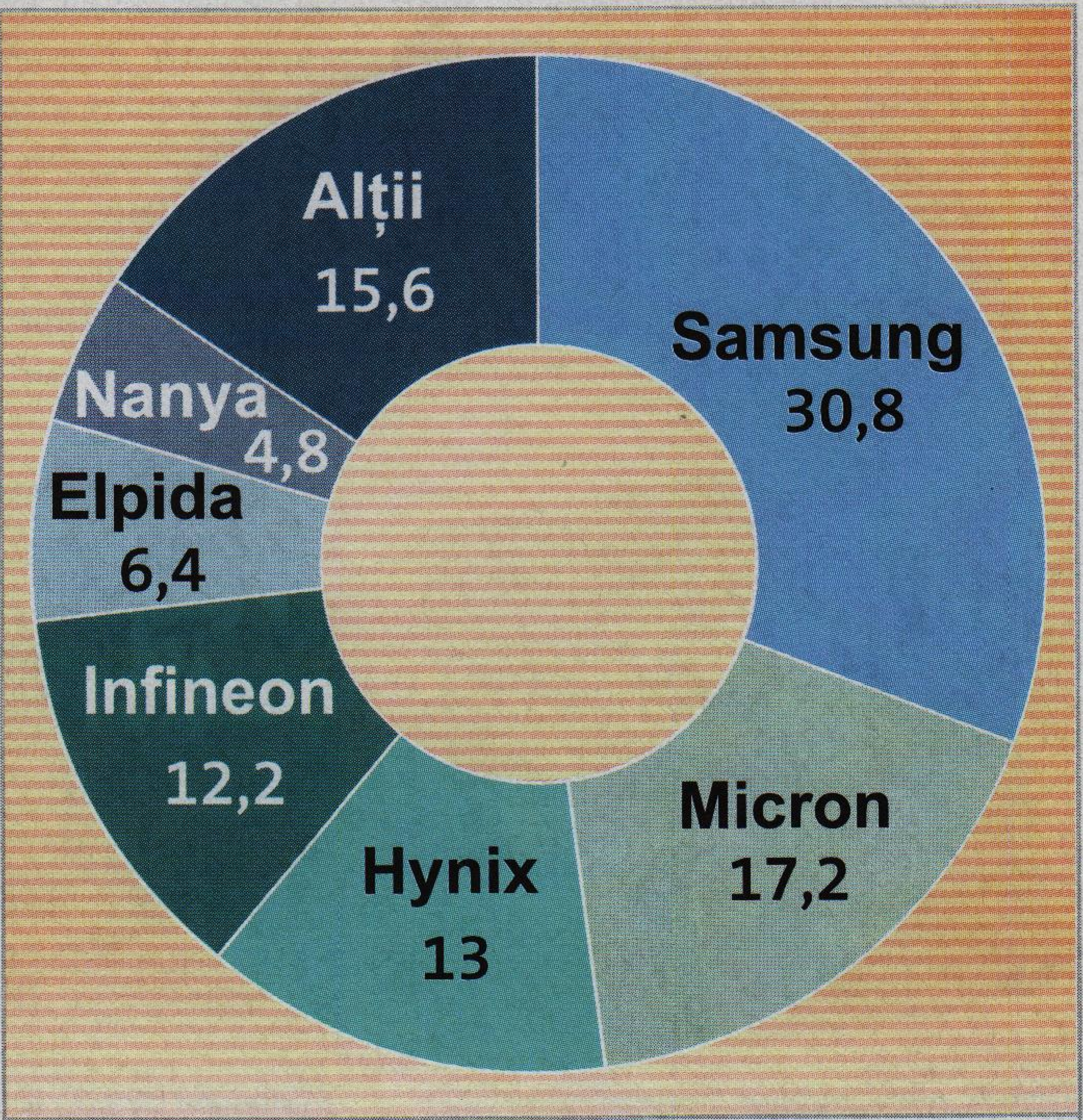
www.abit.com.tw

Gartner Dataquest

Piața memoriilor într-o ușoară revenire

Un studiu realizat de Gartner Dataquest relevă faptul că sectorul semiconductorilor a cunoscut în anul 2002 o ușoară revenire, în fruntea acestui trend aflându-se producătorii de memorii. Conform Gartner, veniturile realizate pe piața memoriilor au însumat în 2002, 16,2 miliarde USD (spre comparație, în anul 2001 acestea au totalizat sub 12 miliarde USD). Samsung și-a întărit poziția de lider, ajungând la o cotă de piață de aproape 31%, atât cât reprezintă următorii doi competitori (Micron și Hynix) la un loc. Atât Micron, cât și Hynix și-au menținut locurile 2 și 3 cu 17,2%, respectiv 13%, însă aceasta din urmă își vede poziția amenințată de Infineon, care a înregistrat o creștere semnificativă, ajungât acum la 12,2% din piață. Pe locurile următoare se află Elpida (6,4%) și compania taiwaneză Nanya, căreia se pare că acordul tehnologic cu IBM i-a priit și a ajuns la 4,8% din piață.

www.gartner.com

Samsung se menține la o distanță respectabilă în fața competitorilor săi.

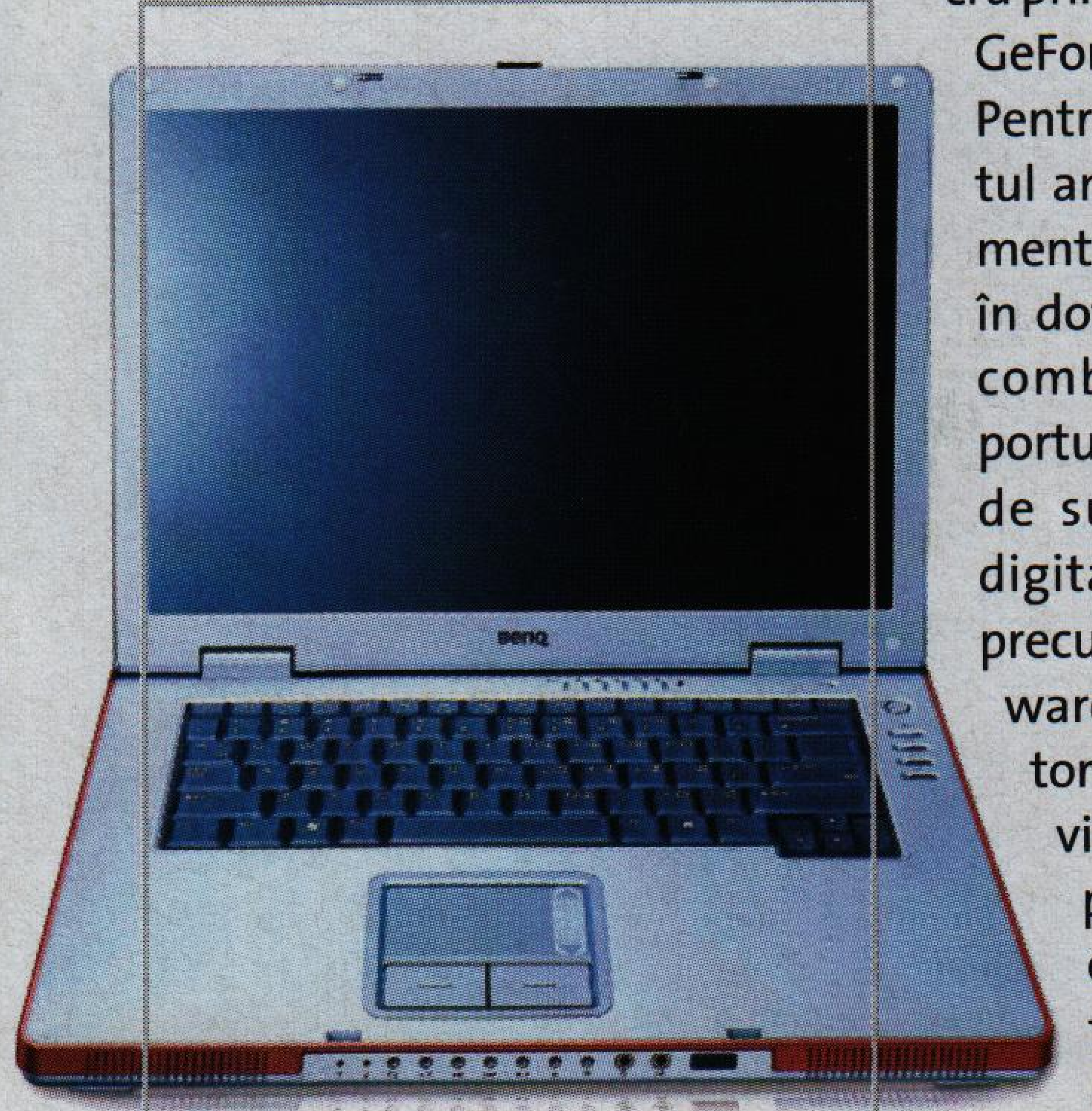
Benq

Nu e notebook, e Joybook

Benq își face intrarea pe piața sistemelor portabile promovând nu neapărat ideea de notebook, ci așa-numitul Joybook. Acesta este în esență un notebook bine dotat, capabil să satisfacă atât cerințele unui utilizator ce activează în mediile office, cât și pe cele ale unui utilizator casnic, interesat mai degrabă de activități de divertisment (vizionări de filme, audiție de muzică, rularea de jocuri etc.). Joybook 8000 are în configurație un display TFT de 15,2 țoli ce funcționează la o rezoluție puțin curioasă (1280x852) și este pus la lucru prin intermediul unui cip grafic GeForce 4.

Pentru a pune accentul pe aspectul ambivalent (muncă-divertisment) al sistemului, Benq a inclus în dotarea acestuia și o unitate combo (CD-RW, DVD-ROM), porturi FireWire și USB 2.0, parte de sunet integrată cu ieșire digitală sau conector S-Video, precum și o serie de aplicații software cu ajutorul cărora utilizatorii pot edita fotografii, clipuri video sau pot urmări filme de pe DVD. Ca să amintim și elementele de bază ale configurației, ele cuprind un procesor Pentium 4M la 1,8 GHz, 256 MB memorie DDR (expandabil până la 1GB) și un harddisk de 30 GB.

www.benq.com

Benq a încadrat Joybook 8000 într-o clasă de produse pe care a botezat-o Digital Hub.

Chipset P4

Dual channel DDR mai nou şi pentru P4

Inimă de granit

Mai bine târziu decât niciodată...O zicală ce se potriveşte ca o mănuşă noului chipset Intel E7205 (cunoscut şi sub numele de Granite Bay), destinat în primul rând workstation-urilor entry level.

Francisc Kurko

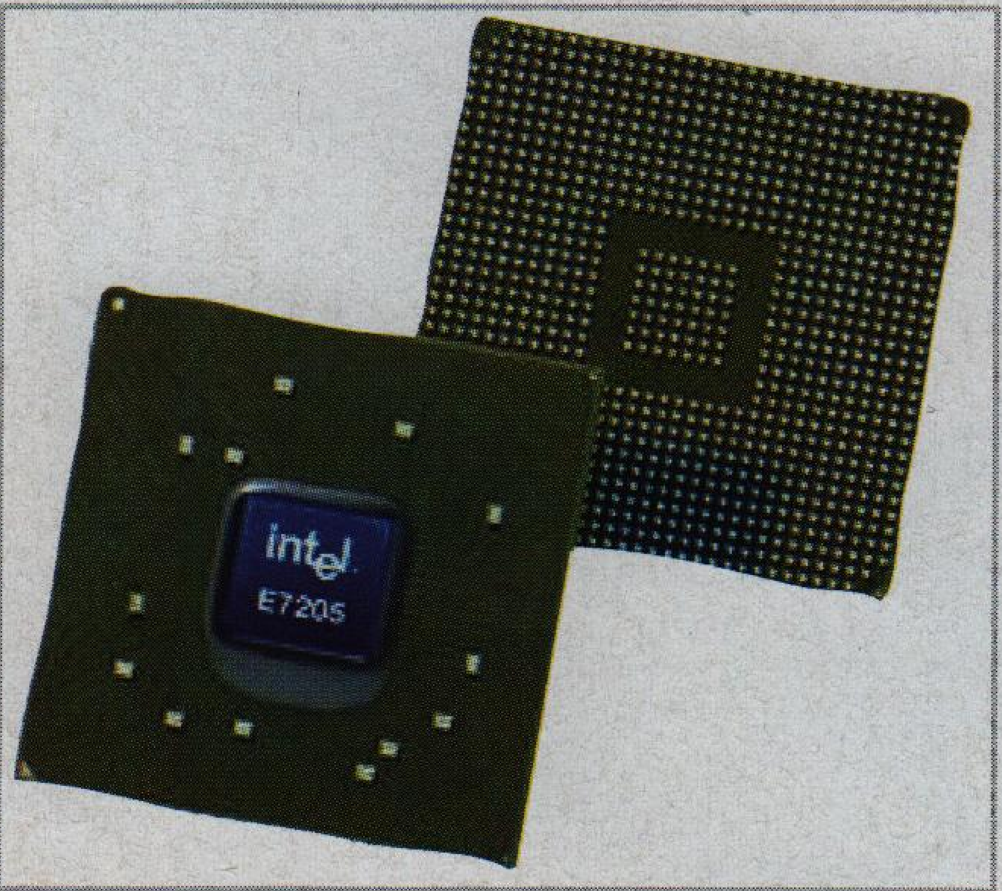
Pe parcursul anului trecut v-am prezentat un număr impresionant de plăci de bază pentru procesoarele Intel P4. La fel de mare a fost şi numărul chipset-urilor implementate: de la i845D la i845GE (incluzând aici şi pe cele produse de SiS şi VIA), o serie lungă de chipset-uri au văzut lumina zilei.

Însă indiferent de chipset-ul prezentat, concluziile convergeau către una singură: lăţimea de bandă mică a memoriilor pur şi simplu „demola" avantajele aduse de arhitectura procesorului P4. Asta nu înseamnă că „responsabilul" pentru acest fapt – controlerul de memorie – n-ar fi bine proiectat, ci doar că funcţionarea lui nu este tocmai perfectă.

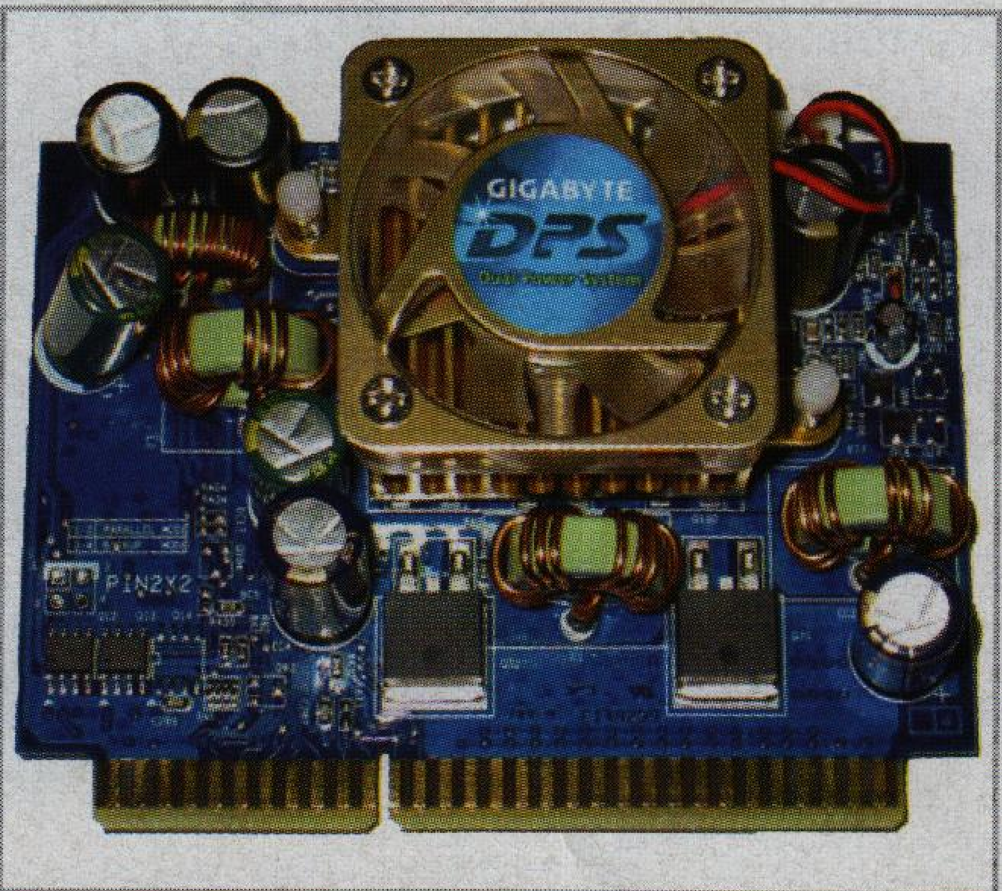
Iată de ce afirmăm acest lucru. Raportul maxim al frecvenţei bus procesor/memorii este de 4/5 şi asta doar la i845PE (cel mai bun chipset din seria i845xx). Cu alte cuvinte, memoriile DDR 333 (166 MHz = 133/4*5) asigură o lăţime de bandă de 2,7GB/s, care este mult mai mică decât cea a bus-ului procesorului, de 4,2 GB/s (asta în cazul FSB-ului de 133 MHz). Evident, există şi plăci de bază ce permit setarea divizorului la 3/4, setare la care memoriile rulează la 177 MHz (de exemplu, ASUS P4PE, ABIT BE7, dar chiar şi Albatron 845 GE Pro II, care este un brand destul de nou pe piaţa plăcilor de bază). Lăţimea de bandă astfel obţinută (354 MHz) asigură un spor de performanţă, dar situaţia nu se schimbă radical.

SDRAM, RDRAM, DDRAM...

O lungă perioadă de timp am fost nevoiţi să suportăm nefericita „împerechere" a puternicului procesor P4 cu memoriile SDRAM. Asta nu înseamnă că n-a existat şi alternativa folosirii memoriilor RAMBUS, mult mai costisitoare, pentru cei care îşi doreau performanţă fără să ţină cont de preţ. Majoritatea workstation-urilor se bazează pe memoriile RDRAM, de unde se poate trage uşor concluzia că doar RIMM-urile sunt capabile să ofere performanţa maximă. Există totuşi un „dar"... şi primul pas spre declinul memoriilor RAMBUS a fost apariţia unei raze de lumină: i845D, urmat de alte multe chipset-uri ce aduceau suportul DDRAM. Intel şi-a dat seama că viitorul aparţine memoriilor DDRAM, nemaiavând de gând să producă chipset-uri pentru memoriile RDRAM. Aşa încât în loc să îmbunătăţească linia i850, a lansat un grup întreg de noi chipset-uri: E7205 (Granite Bay), E7501 (Plumas/533), E7505 (Placer). Toate acestea funcţionează cu memorii DDRAM în mod „dual channel", ceea ce le face foarte asemănătoare cu i850 (datorită celor două canale ale controlerului de memorie), dar în acelaşi timp şi foarte diferite (datorită memoriilor DDRAM în locul celor RDRAM).

Unde-s mulţi, puterea creşte...peste 1000 de pini în serviciul noului MCH sau altfel spus: alţi bani, altă distracţie...

Modulul DPVRM (Dual Power Voltage Regulator Module) permite o regularizare a tensiunii în şase trepte.

E7205: noi direcţii

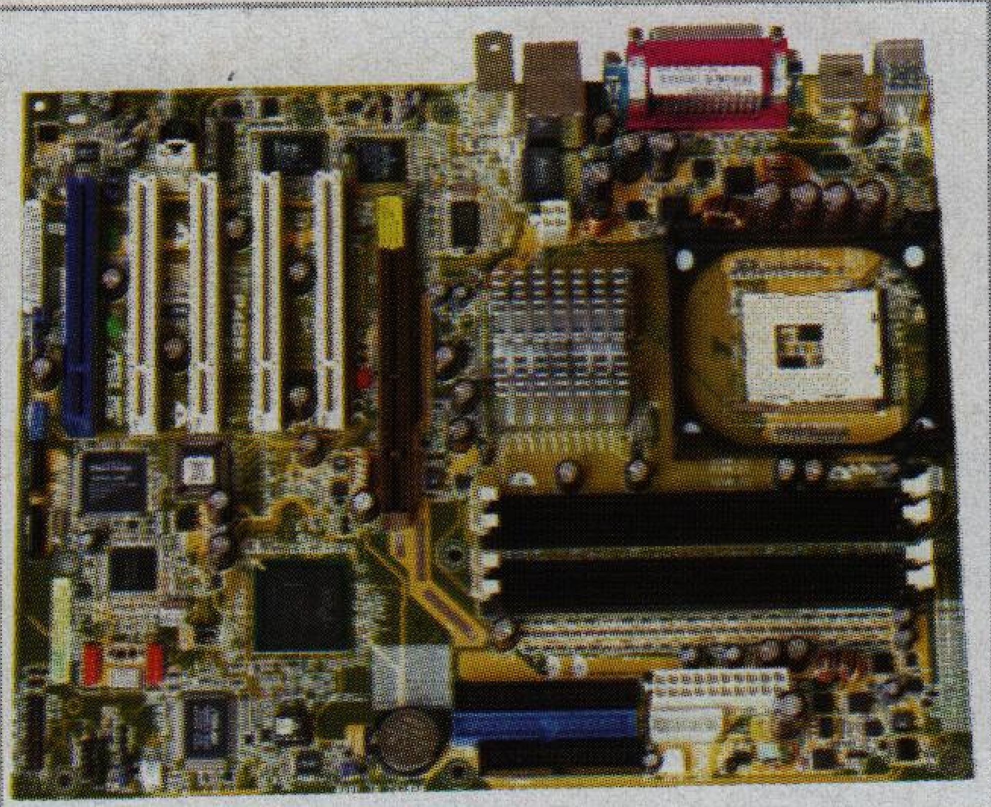
Ce s-a schimbat şi ce a rămas din chipset-urile mai „vechi"? Să începem cu ce nu s-a schimbat, şi anume southbridge-ul (ICH4), care ne oferă binecunoscutele interfeţe USB2.0 şi IDE ATA 100. Doar în chipset-urile de generaţie viitoare vom regăsi mai interesantul ICH5, cu Serial ATA şi FireWire.

În schimb, veţi remarca cu siguranţă că nu la fel stau lucrurile şi în cazul northbridge-ului (MCH), care a fost reproiectat. Şi acest lucru nu se rezumă doar la interiorul chipset-ului: numărul de pini mult mai mare (de la 593 la 1.005) ne arată că au avut loc modificări majore ale arhitecturii. Evident că o bună parte din acest număr impresionat de pini a fost destinat celui de-al doilea canal de memorie pentru operaţiile de input/output.

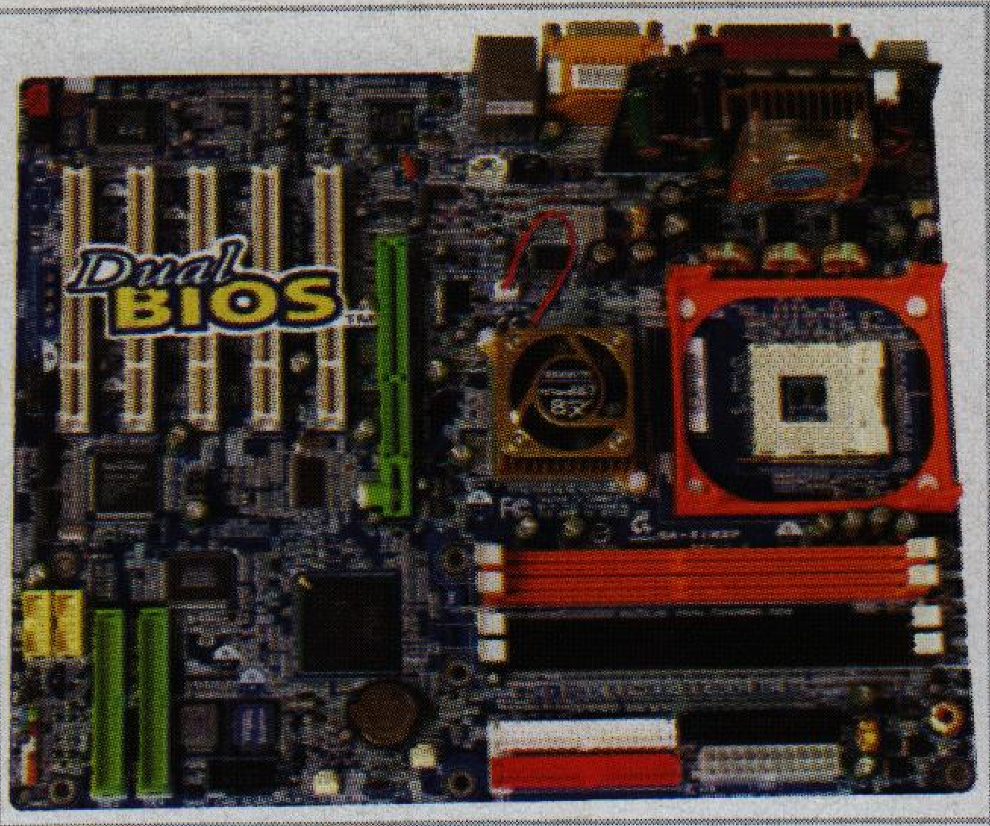
Dar care sunt beneficiile noii arhitecturi? Pe lângă suportul pentru procesoarele P4 cu bus-ul de 400/533 MHz (şi controlerul de memorie cu două canale), incluzând aici şi pe cele cu HyperThreading, Granite Bay este un deschizător de drumuri şi în ceea ce priveşte interfaţa AGP 8X (pentru compania Intel, desigur). Deşi am constatat că aceasta nu aduce momentan nici un spor de performanţă, este o chestiune de software şi implicit o chestiune de timp până când lăţimea de bandă superioară va fi scoasă în evidenţă de anumite aplicaţii sau, de ce nu, de jocuri (aşa cum se anunţă DOOM 3).

Dar cea mai importantă şi mai atractivă noutate adusă de chipset rămâne controlerul de memorie, cu două canale independente de acces al memoriilor. Să vedem ce anume reprezintă sistemul Dual channel şi ce influenţă are asupra sistemului.

În primul rând, o precizare: dacă temporar nu dispuneţi decât de un singur modul DDRAM 266, nu este cazul să vă faceţi probleme; sistemul va rula şi cu un singur modul de memorie, însă rezultatul constă într-o cădere drastică a performanţei. De fapt, pe ceva similar se bazează şi chipset-ul NForce 2, pe care am avut ocazia să-l testăm luna trecută. Presupunerea mea este că NVIDIA trebuie să fi pregătit un chipset similar şi pentru procesoarele Intel, însă este greu de crezut că Intel mai doreşte încă un competitor puternic în acest domeniu, aşa că NVIDIA rămâne momentan fără licenţă pentru P4.

Simplu, dar la fel de eficient: P4G8X Deluxe

De șase ori dual: GA-8INXP

Dar să ne întoarcem la capabilitățile chipset-ului E7205. Dacă aveți două module de memorii și le setați la 133 MHz (DDR 266), veți obține o lățime de bandă de 4,2 GB/s (2,1*2), valoare ce se potrivește de minune bus-ului procesorului. Drept pentru care implementarea frecvenței asincrone a memoriei nu mai este relevantă, iar singurul tip de memorie oficial suportat de E7205 este DDR 266. Așadar, nu vom vedea suport pentru memoriile mai rapide DDR 333, cel puțin până când gigantul american nu trece pe FSB la 667. Însă conform planurilor inginerilor de la Intel, următorul pas va fi mai mare, saltul făcându-se direct la bus-ul de 800 MHz, care implică folosirea memoriilor DDR400. Iar ziua în care cei din comitetul JEDEC vor adopta în sfârșit acest standard de memorie nu mai este atât de departe. Dar să nu vorbim despre viitor, ci să vedem ce avem în prezent.

Cum am testat

Avantaj...Dual channel

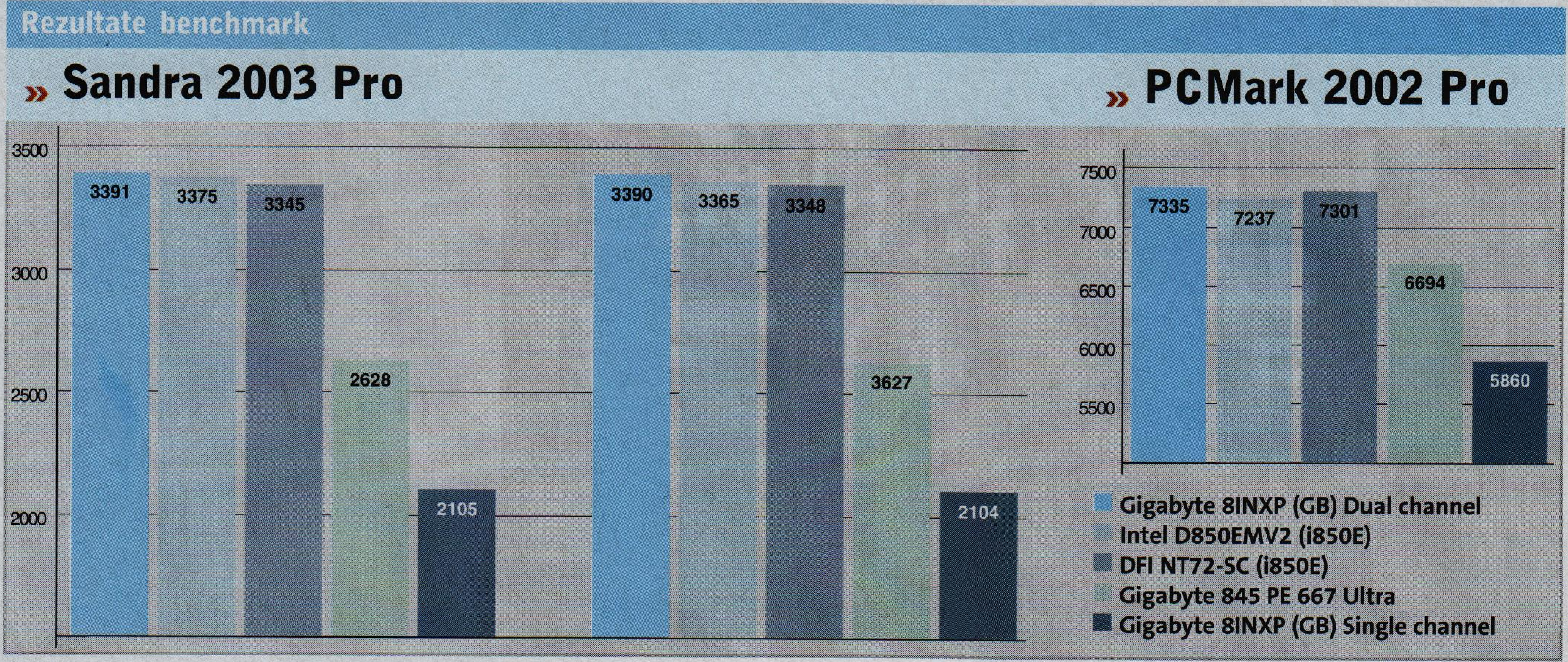
Pentru a ilustra cât mai elocvent comportamentul noului chipset Intel, l-am testat în repetate rânduri, în funcție de memoria instalată. Din cele două grafice alăturate puteți observa faptul că plăcile cu Granite Bay sunt pe aceeași treaptă cu modelele ce încorporează i850E, asta bineînțeles dacă dispuneți de un număr par de memorii și, în plus, identice. Mainboard-urile ce se bazează pe soluția E7205 nu numai că sunt mai puternice decât plăcile cu i850 „simplu", care funcționează de cele mai multe ori doar cu RIMM-uri PC800, dar așa cum reiese destul de clar și din grafice, lasă în urmă modelele i845xx, care suportă „doar" DDR 333.
Atenție mare, deoarece lucrul cu memoria se reflectă practic asupra majorității programelor utilizate de noi toți, indiferent dacă sunt de natură office, proiectare (CAD), animație 3D sau multimedia. Rezultatele din SysMark 2001 sau SpecViewPerf 7.0 (un excelent benchmark pentru cei care sunt orientați către proiectare de exemplu ProE sau animație 3D -3D StudioMax) le puteți urmări în cadrul comparativului din această lună.
Dacă aveți un singur modul de memorie, atunci mainboard-ul va avea rezultate similare cu un i845D, E sau G, adică chipset-uri care nu suportă decât DDR 266. Cu alte cuvinte, gândiți-vă să achiziționați urgent două module de memorii, dacă vreți rezultate imediate.

„Miracolul" de 6x dual: Gigabyte 8INXP

Să analizăm rând pe rând cele șase facilități „duale" ale modelului construit de inginerii de la Gigabyte. În primul rând, atenția noastră a fost captată de o tehnologie pe care o întâlnim pentru prima dată pe un mainboard al zilelor noastre. Este vorba despre tehnologia Dual Power System (DPS), care s-ar traduce prin reglarea tensiunilor V-core-ului în șase faze (trepte). Utilizarea sistemului DPS, conform inginerilor de la Gigabyte, duce la o stabilitate ridicată a întregului sistem, în mod special în cazul unui overclocking. Vă aduc aminte că regularizarea tensiunii procesorului se făcea în două sau trei faze. Deci câștigul adus de cele trei faze suplimentare constă într-o scădere a temperaturii regulatoarelor cu aproximativ 5 grade (după spusele inginerilor de la Gigabyte). Toate bune și frumoase, însă se naște o altă întrebare: ce rost mai are Dual cooling-ul, mai exact cooler-ul de pe daughter card? Sper că nu se găsește acolo doar din rațiuni estetice, deși trebuie să recunosc că cele trei LED-uri albastre arată frumos în carcasă.

Dar să trecem mai departe, la celelalte facilități: DualBIOS (care nu mai are nevoie de nici o prezentare), Dual Logical Processors (adică suport pentru HyperThreading), Dual Channel DDR. Referitor la acesta din urmă, mainboard-ul suportă 4 GB DDRAM, iar în cazul în care aveți două sau patru module de același fel, puteți beneficia de lățimea de bandă superioară oferită de Dual channel. Dual RAID se realizează grație con-

trolerului Promise, pe de o parte, şi controlerului SATALink, pe de altă parte. De remarcat ar fi şi chip-ul pentru reţea, Intel Gigabit (10/100/1000 Mb/s) RC82540EM.

ASUS P4G8X Deluxe

Cu puţin timp înainte să termin de scris articolul, am primit şi cel de-al doilea reprezentant Granite Bay, purtând marca ASUS. Toate testele efectuate au confirmat încă o dată, dacă mai era nevoie, calităţile noului chipset, scorurile obţinute de cele două plăci de bază fiind foarte strânse, ceea ce confirmă excelenta implementare a noului chipset de către ambii producători. Soluţia propusă de ASUS este uşor diferită de cea oferită de Gigabyte, din punct de vedere al dotărilor. Astfel, facilităţile specifice celor de la Gigabyte (Dual BIOS, Dual RAID, Dual Power System, Dual Cooling) au fost ignorate, dar avem în schimb un RAID dedicat exclusiv noilor modele de harddisk-uri Serial ATA şi, nu în ultimul rând, interfaţa FireWire care constituie singurul element lipsă de pe 8INXP. Controlerul SATA şi interfaţa IEEE 1394 sunt opţionale, fiind disponibile doar pe varianta Deluxe. Similar modelului 8INXP, şi P4G8X Deluxe dispune de un Ethernet MAC (Media Access Control) Gigabit.

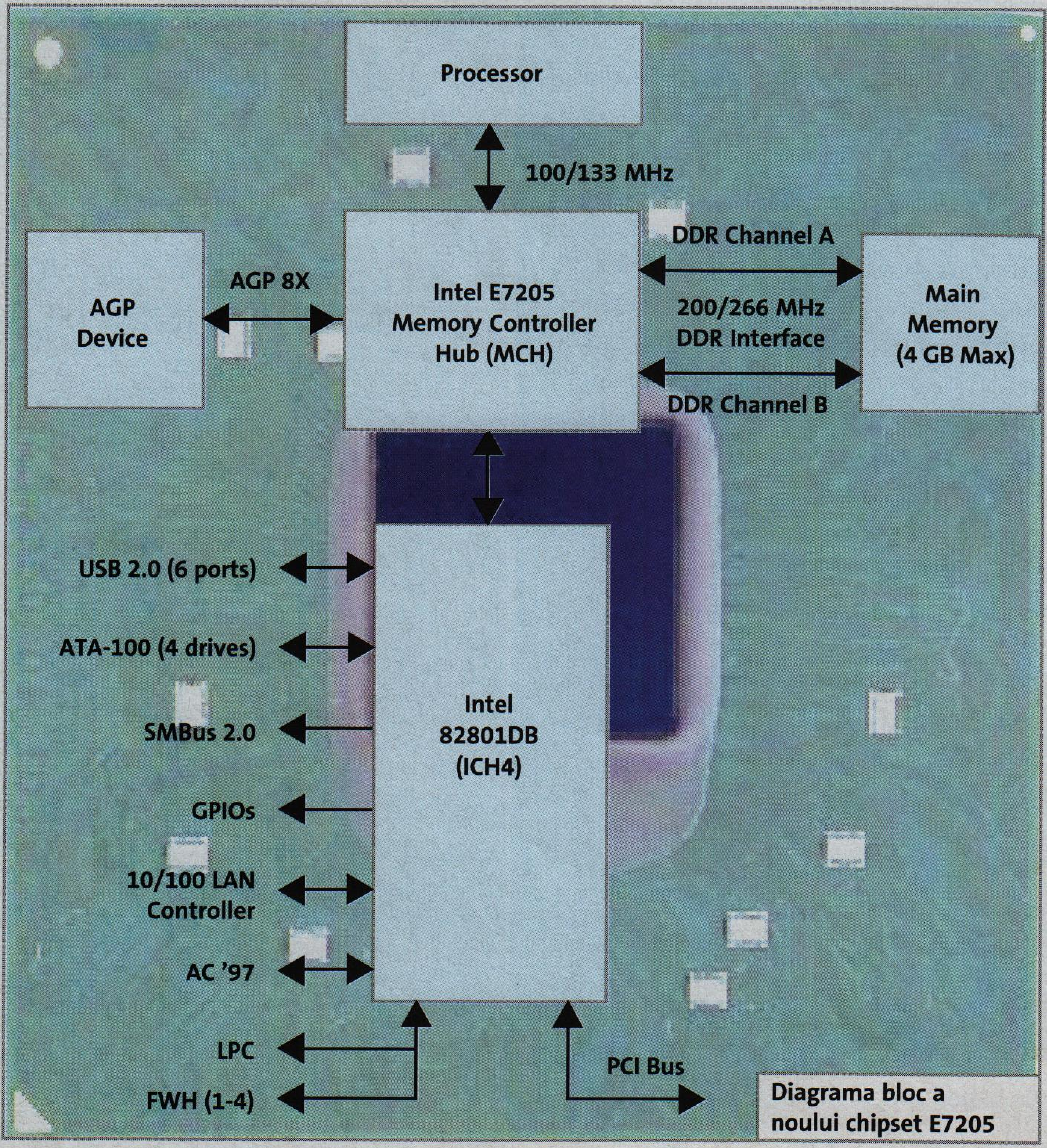

Diagrama bloc a noului chipset E7205

În încheiere...

Granite Bay este incontestabil cea mai rapidă soluţie pentru P4 care implementează memorii DDRAM. Nu numai că lasă cu mult în urmă modelele cu chipset i845xx, dar putem spune că rivalizează chiar cu i850E, fiind o idee mai rapid decât acesta din urmă. Însă cei care doresc o placă de bază cu o „inimă" de Granite Bay trebuie să scoată din buzunare o sumă deloc neglijabilă. Doar cei care îşi doresc un sistem high-end vor fi atraşi de o astfel de soluţie. Să nu uităm că pentru a „planta" corespunzător un E7205 este nevoie de un PCB cu o complexitate sporită, pe şase straturi, asta în condiţiile în care majoritatea mainboard-urilor au un PCB cu patru straturi şi chipset-ul în sine depăşeşte suma de 50 USD. A, şi încă ceva plăcile de bază cu SiS 655 vor fi în curând disponibile şi la noi.

Acesta promite să intre în lupta titanilor cu drepturi egale: Dual Channel DDR 333, care asigură o lăţime de bandă de... 5,4 GB/s, AGP 8X la care se adaugă un southbridge bogat în dotări (USB 2.0, LAN, FireWire).

francisc_kurko@chip.ro

AOC®
EYES VALUE
THIS SUPERMODEL DOESN'T ASK FOR MUCH
It doesn't need to. Its stats make it stand out-like an ultra-thin profile, exceptional brightness, and minimal weight. It's also energy-conscious and easy to use.
GARANTIE 3 ANI GARANTIE
ultra PRO
Ultra PRO Computers
NOU
IT SUPERMARKET
BUCURESTI
Bd. N. Titulescu nr.117
Tel: 021 222 20 36
Fax: 021 223 22 84
AOC LM720A 17"
Magazin UltraPRO Distributie zonala Service Center
BUCURESTI Sos. Stefan cel Mare nr. 54, Tel.: 021-211.70.90; B-dul N. Titulescu nr. 117, Tel.: 021-222.20.36; B-dul Regina Elisabeta nr. 30, Tel.: 021-310.11.65; B-dul Stirbei Voda nr. 162, Tel.: 021-212.65.02; B-dul Corneliu Coposu nr. 3-5, bl. 101, Tel.: 021-326.73.63; Calea Dorobantilor nr. 116-122, bl. 6, Tel.: 021-231.86.33; Str. George Enescu nr. 36-42 (P-ta Lahovari), Tel.: 021-210.07.98; Calea Mosilor nr. 292, bl. 38, Tel.:021-211.17.66; Sos Pantelimon nr. 93, Tel.: 021-250.16.12; B-dul Al.Obregia nr. 18, Tel.: 021-460.31.13; BRASOV B-dul 15 Noiembrie nr. 37, Tel.: 0268-47.22.88; B-dul Republicii nr. 15, Tel.: 0268-41.04.20; CONSTANTA B-dul Ferdinand nr. 89A, bl. AR1, Tel.: 0241-61.50.00; Str. Stefan cel Mare nr. 67, Tel.: 0241-52.20.30; B-dul Tomis nr. 97, Tel.: 0241-55.26.37; CRAIOVA B-dul Al. I. Cuza, bl. 10C, Tel.: 0251-42.10.10; IASI Str. Banu nr. 8, Tel.: 0232-26.63.43; PITESTI B-dul Republicii, Bl. G1 (Casa Cartii), Tel.: 0248-22.37.28; TIMISOARA Piata Marasti nr. 1-2, Tel.: 0256-43.05.99
IN CURAND!! : Buzau B-dul Unirii bloc PTTR; Bacau Str. Marasesti nr. 151
K Tech Electronics, Bucuresti, Calea Grivitei 397, Tel.: 021-22.44.535, Fax: 021-22.45.586

Duelul memoriilor

Pentium 4 se desparte de RAMBUS

SDRAM-ul este istorie, iar era actuală s-ar putea numi foarte bine era DDRAM. Acum, în laboratorul CHIP s-au înfruntat soluțiile Dual Channel DDRAM cu cele RDRAM

Francisc Kurko, Ionuț Adrian Boicu, Vasile Prodan, Radu Fedoreanu

A trecut mai bine de un an de la ultima „confruntare" care i-a avut drept protagoniști pe reprezentanții de seamă ai producătorilor de plăci de bază pentru procesoarele Intel. Știm cu toții că în domeniul IT un an înseamnă o perioadă foarte de lungă, în care apar și dispar din orizontul utilizatorilor nenumărate produse ale diferitelor tehnologii, indiferent că este vorba de plăci de bază, de procesoare, de memorii sau alte periferice. Și ce exemplu mai bun am putea aduce în acest sens, dacă nu însuși procesorul Intel Pentium 4? În momentul apariției acestuia, în varianta socket 423, nimeni nu putea să prevadă rapidul declin care a urmat și înlocuirea în scurt timp a acestuia cu actualul urmaș, cu 478 de pini. Evident, evoluția dicta frecvențe mai mari, tot mai mari. Și platforme adecvate proaspetelor procesoare.

Pionierii platformelor mai rapide au fost inginerii de la SiS care, după o încercare mai puțin reușită cu SiS 650 (probabil din cauza acceleratorului video integrat), au avut parte de un succes notabil cu SiS 645. VIA a anunțat lansarea chipset-ului VIA Apollo P4X266 chiar înainte de lansarea set-ului SiS 645, însă ei au avut un handicap imens și o situație deloc roz, care din păcate se perpetuează și în zilele noastre: le lipsește licența Intel, pe care gigantul chipset-urilor a acordat-o la schimb celor de la SiS. Chiar dacă VIA a reușit să lanseze alte motoare reușite, cum ar fi P4X333 sau P4X400, nu mulți au fost cei care au „îndrăznit" să le implementeze, pentru a nu atrage supărarea celor de la Intel.

Așa s-a născut divizia VPSD (VIA Platform Solutions Division), care a construit modele bazate pe aceste chipset-uri „vitregite". Să nu uităm că a lor gamă de vârf, P4PB 400, include, printre multe alte facilități atractive, și suport pentru procesoarele HyperThreading. Viitorul va decide cu siguranță, prin prisma naturii selective a fiecărui utilizator dacă aceste seturi de chipuri vor avea succes.

Încetul cu încetul, Intel a realizat și el că viitorul aparține memoriilor DDRAM, drept pentru care a trecut la o nouă variantă îmbunătățită a chipset-ului 845, ce a căpătat sufixul D. Următorul pas firesc pe o treaptă superioară a performanțelor procesoarelor P4 s-a realizat odată cu apariția modelelor cu bus-ul pe 533 MHz.

De lățimea de bandă semnificativ crescută nu s-au bucurat doar plăcile de bază cu noile chipset-uri Intel 845E, G, GE, PE, ci și multe alte modele bazate pe soluții SiS sau VIA. Noile versiuni au mai potolit setea de lățime de bandă a procesorului, a cărei valoare de 4,2 GB/s nu putea fi umplută sub nici o formă de memoriile SDRAM, nici de mai rapidele module DDRAM PC2100 și nici măcar de memoriile PC2700.

Nu, n-am uitat de utilizatorii mai pretențioși, care nu s-au dat în lături de la sacrificarea unor sume deloc modice, căutând cele mai rapide soluții de pe piață. Adică cei care au optat pentru o soluție bazată pe memoriile RDRAM, PC800 sau mai nou, PC1066. Aceștia însă au ajuns la un punct de cotitură: Intel s-a orientat într-o altă direcție, lăsând i850E fără urmași.

Ultimul „seism" de pe piața chipset-urilor, și implicit cea a plăcilor de bază, a fost consemnat de curând, după apariția procesorului P4 ce a depășit și bariera celor

3GHz şi care, datorită arhitecturii revigorate, are şi suport HyperThreading. Acest „Tsunami" al IT-ului a fost bineînţeles susţinut şi de o suită de chipset-uri destinate workstation-urilor, dar şi desktop-urilor de vârf. Este vorba de E7205 sau, dacă vreţi, Granite Bay.

În urma apariţiei numărului foarte mare de chipset-uri, plus a ultimelor modele de mainboard-uri care aduc un val nou în politica platformelor pentru Pentium 4, s-a făcut simţită nevoia unui nou comparativ de plăci socket 478.

Dacă până acum am dezbătut problema performanţelor, este momentul să facem o observaţie necesară: noile implementări aduc diferenţe foarte mici de la un model la altul, evident în cazul aceluiaşi chipset. Atât de mici, încât decizia utilizatorilor de a cumpăra o platformă pentru vârful procesoarelor Intel va fi hotărâtă în final doar de dotările fiecărui model în parte. Să luăm de exemplu, modelele Granite Bay, trei la număr în acest comparativ. Veţi nota diferenţele infime ce apar la capitolul performanţă între soluţiile oferite de Gigabyte, ASUS şi SuperMicro. Şi atunci o achiziţie a unui astfel de mainboard, deloc necostisitor, va fi decisă de bogăţia BIOS-ului, de dotările hardware şi de prezenţa accesoriilor.

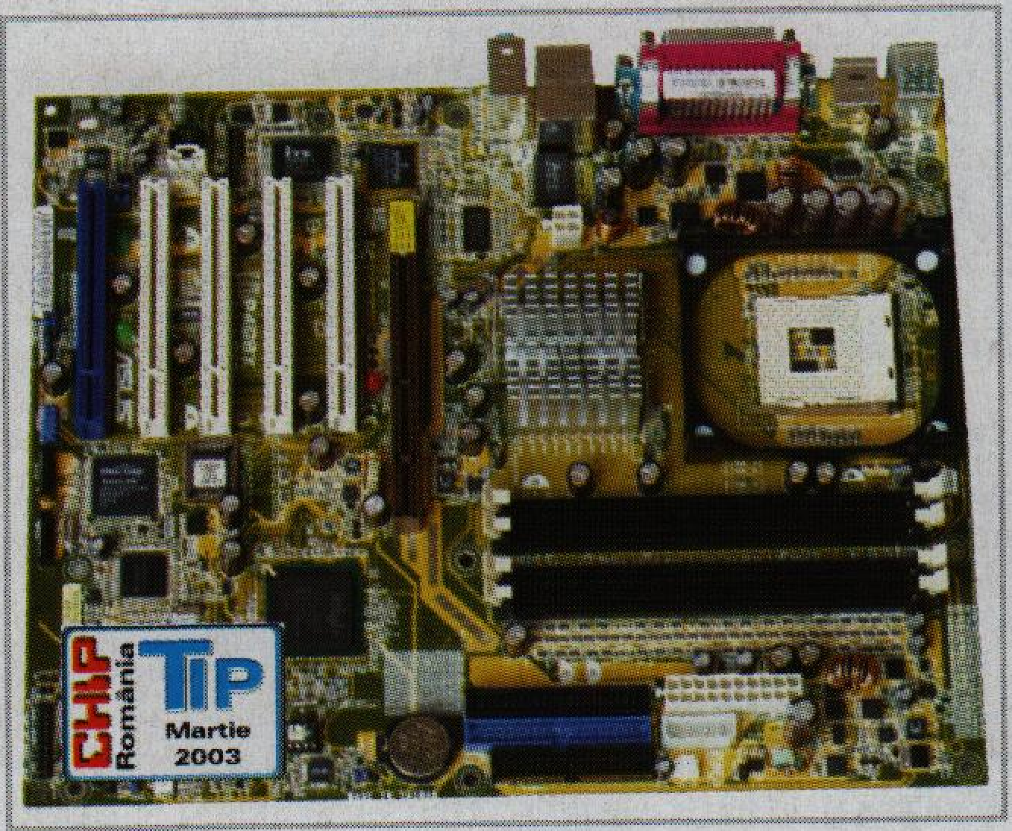
Decizia vă aparţine. Vă aşteaptă o ofertă mai bogată ca niciodată.

Highlights

ASUS P4G8X Deluxe

Apariţia chipset-ului Granite Bay a schimbat cu siguranţă peisajul monoton al platformelor P4, care se caracteriza până acum printr-o ruptură bine conturată şi adâncită.

Pe o parte, se regăsesc platformele cu DDRAM, iar de cealaltă parte, cele cu RDRAM. Evident, prăpastia dintre cele două categorii este alimentată de goana după

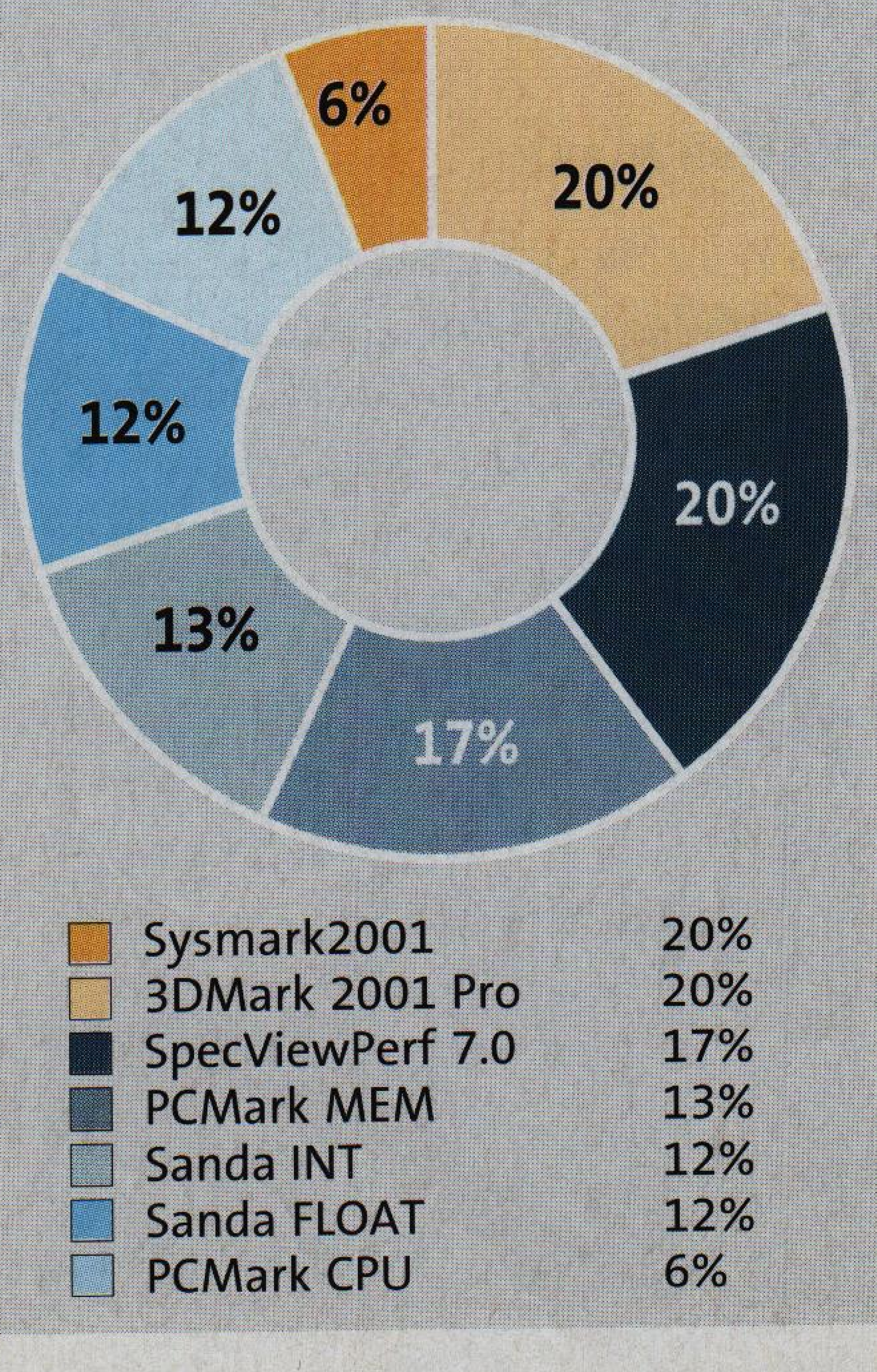

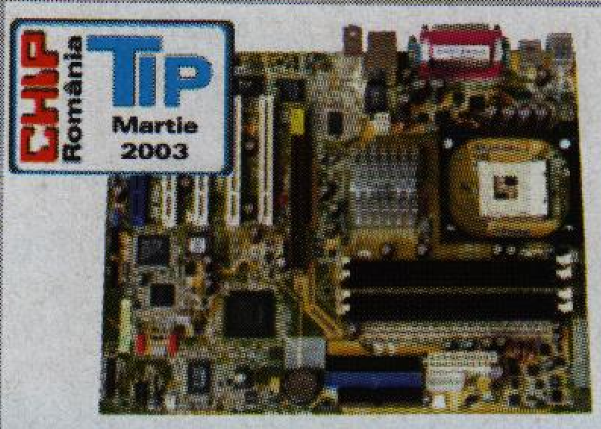
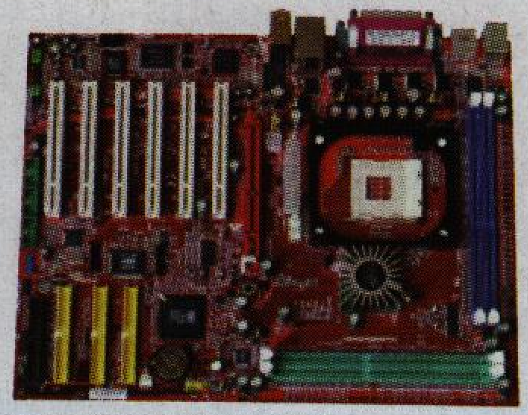
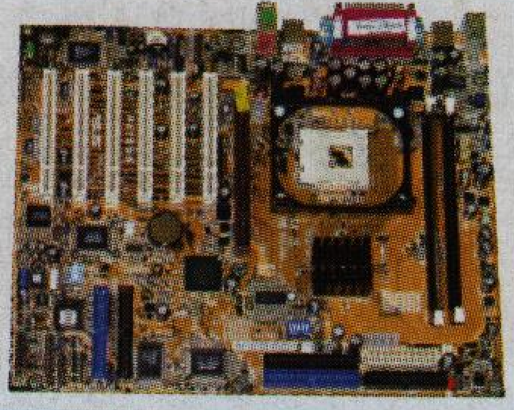
performanţă a utilizatorilor finali, performanţă care evident îşi are propriul preţ, piperat în majoritatea cazurilor şi nu neapărat justificat. Iată că acest chipset este primul capabil să demonstreze forţa reală a memoriei DDRAM, iar această turnură importantă are în spate tehnologia Dual Channel. Să nu credeţi că este vorba de o soluţie mai puţin costisitoare; nu, memoriile DDRAM 266 nu sunt un motiv suficient pentru ca o astfel de platformă să devină o platformă foarte răspândită. PCB-ul deosebit de complex pe şase straturi şi chipset-ul scump saltă preţul final la valori la care unii, din păcate, îndrăznesc doar să viseze. Dar cei care sunt interesaţi doar de performanţe se vor gândi de două ori înainte de a alege un i845xx sau un i850E, o platformă la fel de rapidă, dar care rulează cu mai scumpele memorii RDRAM.

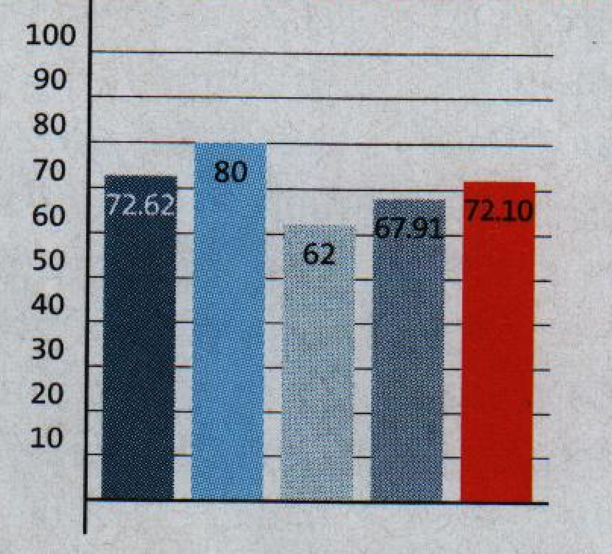
Cum am testat

Platformă şi procedee

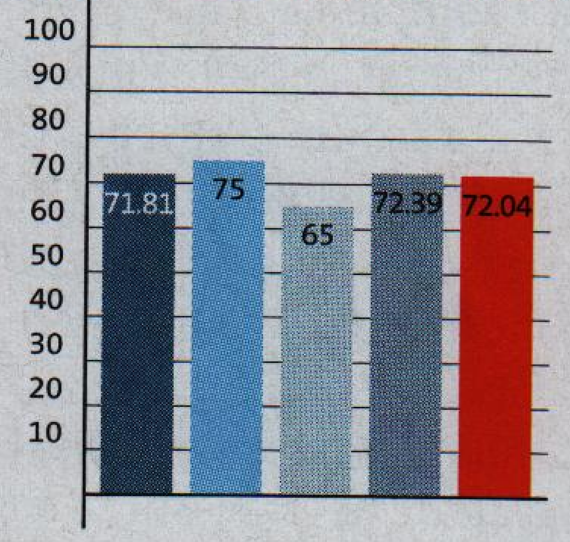
Platforma utilizată este aproape identică cu cea folosită pentru comparativul de socketA. Am utilizat un harddisk Seagate Barracuda ATA IV de 40 GB, două module DDRAM PC 3200 Corsair (DDR 400) CL2, de 256 MB fiecare. Menţionăm că aceste module de memorii au rulat în toate testele la 333 MHz, mai puţin la mainboard-urile care nu suportă aceste viteze, unde testele s-au efectuat cu memoriile la 266 MHz (PC2100). În acest sens, am putea exemplifica placa TYAN, care vine cu implementarea chipset-ului i845E şi, nu în ultimul rând, plăcile cu chipset-ul Granite Bay, care suportă tot module PC2100, însă datorită tehnologiei dual chanel nu au avut de „suferit". Procesorul cu care s-au rulat testele a fost un Pentium 4 la 3,06 GHz şi pentru ca plăcile să beneficieze de suportul Hyper-Threading oferit de procesor, a fost necesar un update de BIOS pe majoritatea lor. Acceleratorul video folosit a fost un Sparkle GeForce 4 Ti 4600, cu 128 MB DDRAM.
Evaluarea modelelor testate s-a făcut urmărind patru categorii: performanţă, dotare, ergonomie şi documentaţie care au avut o pondere de 60%, 26%, 10% şi respectiv 4% din nota finală.
Sistemul de operare pe care au rulat benchmark-urile a fost Windows XP Professional, cu Service Pack 1 instalat. Pentru măsurarea performanţelor în principalele aplicaţii de birou, s-a rulat BapCo SysMark 2001, ce conţine aplicaţiile Macromedia Dreamweaver 4.0, Flash 4, Adobe Photoshop 5.5, Windows Media Encoder în ceea ce se numeşte Internet Content Creation şi Microsoft Word, Excel, Outlook, PowerPoint, Access, Winzip 7.0, McAfee ViruScan, Dragon Naturally Speaking, Netscape 6.0 la partea de Office Productivity. Pentru lucrul cu memoria s-a folosit SiSoft SANDRA 2003 Pro şi BapCo PC Mark 2003, ultimul furnizând date importante şi despre lucrul cu procesorul (CPU şi Memory Mark). Nu în ultimul rând, am rulat şi 3DMark 2001, pentru a pune în evidenţă rolul plăcilor de bază în influenţarea performanţelor 3D. Noul benchmark introdus este SpecViewPerf 7.0 bazat pe OpenGL şi care randează un set de date în 3DSMax 3.1, Unigraphics v.17, Pro/ ENGINEER 2001, Design Review şi Data Explorer.
Dotarea s-a calculat în funcţie de numărul sloturilor de extensie, cantitatea maximă de memorie instalabilă, posibilităţile pe care ni le pune la dispoziţie BIOS-ul etc. Bineînţeles, prezenţa conectorilor IDE RAID, Serial ATA, FireWire, a controlerului de reţea sau a dispozitivului BlueTooth aduc puncte suplimentare la acest capitol.
Ergonomia se poate traduce prin grija producătorului de a aşeza sloturile de extensie, cele de memorie de exemplu, care de multe ori duce la inevitabila situaţie în care este necesară scoaterea acceleratorului grafic, pentru a instala module de memorii etc.
Nici documentaţia nu putea fi ignorată, deoarece manualul tipărit poate conţine informaţii utile (de unde şi expresia: când nimic nu mai ajută, deschidem manualul plăcii): setările BIOS-ului, poziţia jumperilor, configurarea modulelor de memorie, update de BIOS etc.
Pentru fiecare dintre cele patru secţiuni s-a calculat mai întâi o notă procentuală ce reprezintă numărul de procente din cel mai mare scor obţinut de o anumită placă la acea secţiune. În final, se face o medie ponderată, cu valorile amintite mai sus.

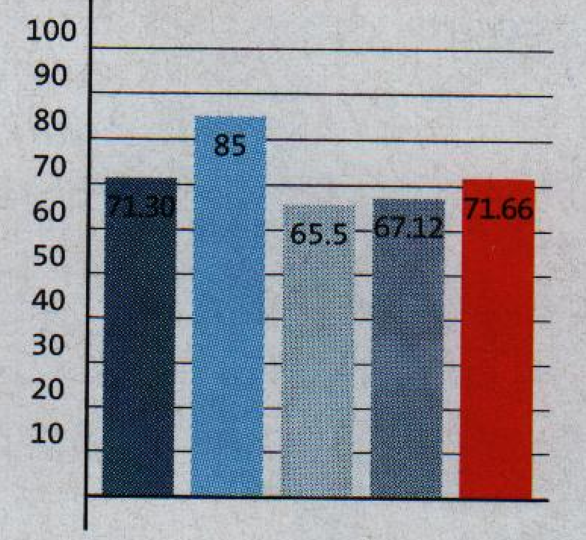
				
Nume placă	**ASUS P4G8X Deluxe**	**MSI 655 Max**	**Gigabyte GA-8INXP**	**ASUS P4T533**
Ofertant	Depozitul de Calculatoare UltraPRO Computers	Flamingo Computers	UltraPRO Computers / Caro Group	Depozitul de Calculatoare
Telefon	021-2217377 021-2117090	021-2225041	021-2117090 / 021-3137109	021-2217377
Preț	226	129	225	196
Caracteristici / dotare				
Chipset	Intel E7205	SiS 655	Intel E7205	Intel i850E
Bank-uri de memorie	DDRAM / 4	DDRAM / 4	DDRAM / 4	RIMM / 2
Producător BIOS	Phoenix	AMI	Award	Phoenix
AGP / PCI / CNR	1 / 5 / nu	1 / 6 / nu	1 / 5 / nu	1 / 6 / nu
Interfață IDE	ATA100	ATA133	ATA100	ATA100
Firewire	da	da	nu	nu
IDE RAID	nu	nu	Promise PDC20276	Promise PDC20276
SATA RAID	Silicon Image SIL3112A	nu	Silicon Image SATALink	nu
Dual RAID	nu	Promise PDC20367	nu	nu
Serial ATA	nu	nu	nu	nu
Sunet onboard	CoDec / ALC650	CoDec / CMI9739A	CoDec / ALC650	Cip / CMI8738
Lan onboard	Broadcom BKM5702WKFB	Broadcom BCM5702WKFB	Intel RC82540EM	nu
Update BIOS prin Internet	da	da	da	da
Ergonomie / construcție				
AGP retainer	nu	da	da	nu
Amplasament memorie	foarte bun	bun	foarte bun	foarte bun
Amplasament conectori IDE	foarte bun	foarte bun	foarte bun	foarte bun
Note				
Nota performanță	72,62	71,81	71,30	75,31
Nota ergonomie/construcție	80,00	75,00	85,00	80,00
Nota documentație	62,00	65,00	65,50	60,00
Nota dotare	67,91	72,39	67,12	47,32
Nota CHIP	**72,10**	**72,04**	**71,66**	**69,72**

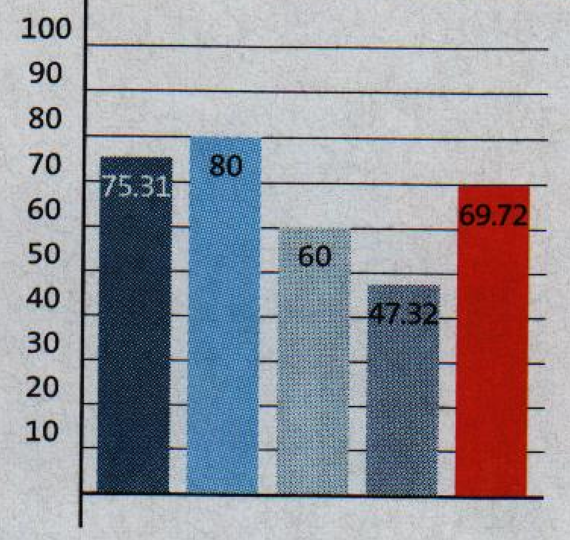
Chiar dacă acest mainboard este clasat al doilea în ceea ce privește performanța pură, dotările bune l-au clasat în fața soluției bazate pe i850E și implicit pe prima treaptă a podiumului.Singurul minus este la capitolul storage, unde placa nu dispune decât de RAID SATA.

Ocupantul locului secund este un pic mai special, el fiind dotat cu cel mai nou chipset SiS, și anume 655. Deși nu a reușit să depășească la capitolul performanță toate implementările chipset-ului Intel E7205, coroborat cu dotarea excelentă, din care fac parte Serial ATA, FireWire și Bluetooth, a asigurat un binemeritat loc pe podiumul placilor testate.

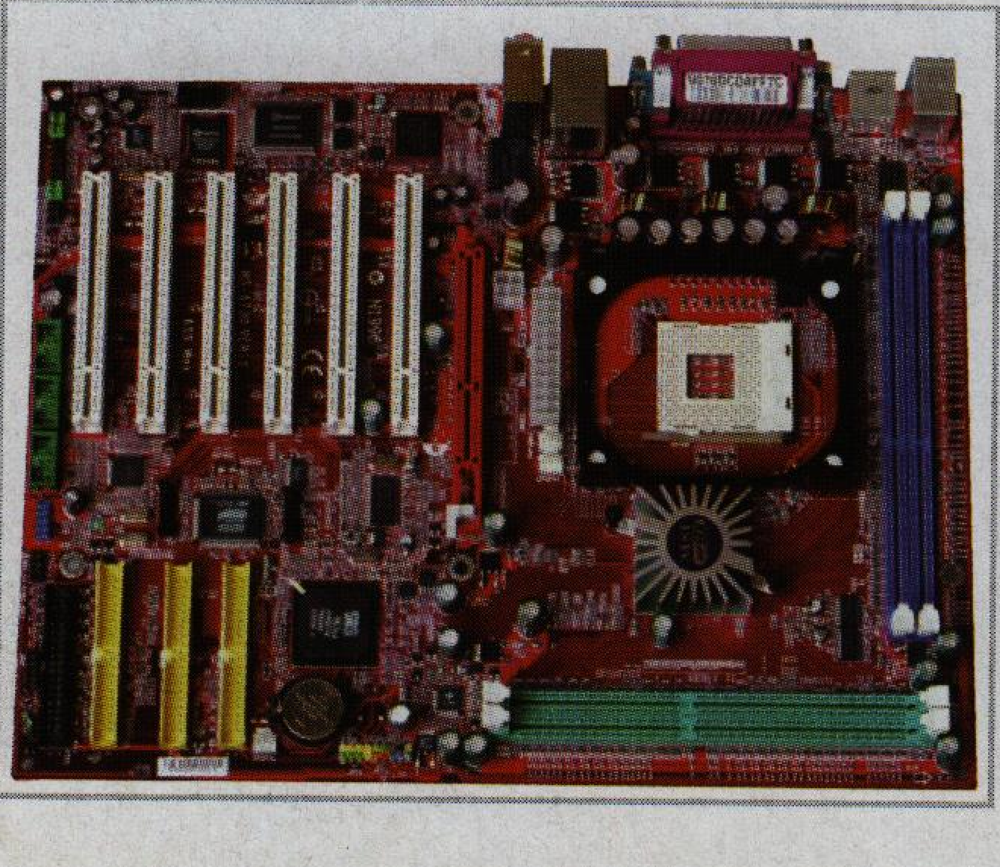
Implementarea noului chipset Granite Bay pe mainboard-ul Gigabyte este una impresionantă, chiar dacă ocupă doar locul trei. Totuși trebuie menționat că în acest caz, dotarea tehnică de excepție, în unele privințe mai bună chiar ca a mainboard-ului ASUS, a avut un cuvânt greu de spus, de altfel, acest mainboard clasându-se doar pe locul cinci în ordinea performanței.

Iată și campionul absolut al performanței în testul nostru, combinația dintre chipsetul Intel i850E și memoriile RDRAM (32 biți) dovedindu-se zdrobitoare, chiar și pentru cele mai noi chipset-uri de Pentium 4. Din păcate, datorită lipsurilor de la capitolul dotare, acest mainboard pierde teren vertiginos și reușește doar un loc patru în clasamentul nostru.

MSI 655 Max

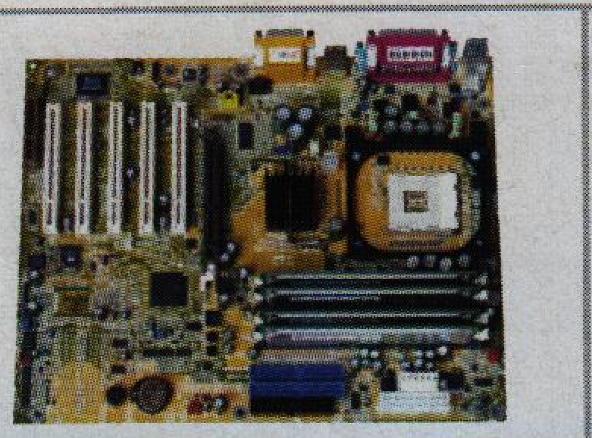
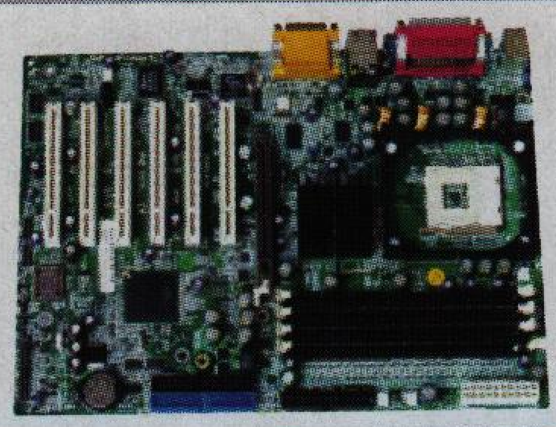
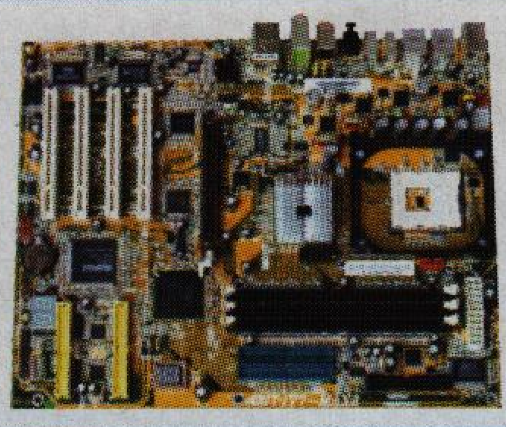
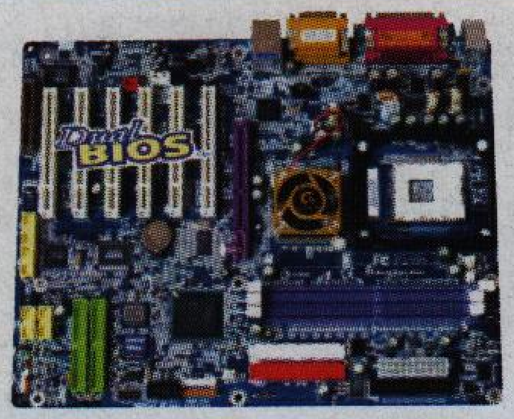
Cu o zi înainte de încheierea „ostilităților", a „aterizat" în laborator această placă de bază direct din Taiwan, proaspătă și plină de un potențial pe care până acum doar specificațiile ne-au lăsat să îl bănuim. În momentul în a fost scris articolul despre Granite Bay, această placă exista mai degrabă doar sub forma unui zvon. Să nu ne înțelegeți greșit, chipset-ul exista, însă nu apăruse încă o implementare propriu-zisă a acestuia, mai cu seamă datorită suportului pentru Hyper-Threadig. Acesta a fost și motivul pentru care modelul 655 Max a fost acceptat în comparativ, în condițiile în care termenul limită expirase deja. Și așteptările noastre au fost confirmate: acest chipset, al cărui punct forte îl reprezintă tehnologia Dual Channel, (similară celei întâlnită pe Granite Bay), a reușit să „scuture" tot clasamentul, adică să mute toate plăcile participante de pe locul pe care îl ocupau anterior cu o poziție către dreapta, mai puțin liderul clasamentului. Deși lățimea de bandă a procesorului este de 4.2 GB/s, se pare că mereu este loc de mai bine, chiar dacă acest lucru pare destul de greu de acceptat. Însă este un fapt susținut de diferitele setări: rezultatele obținute cu memoriile rulând la 266 MHz au fost mai mici decât cu 333 MHz. Această din urmă frecvență a fost utilizată și pentru testare, iar motivele sunt lesne de înțeles: este setarea care s-a utilizat la toate plăcile din test care au suportat-o.

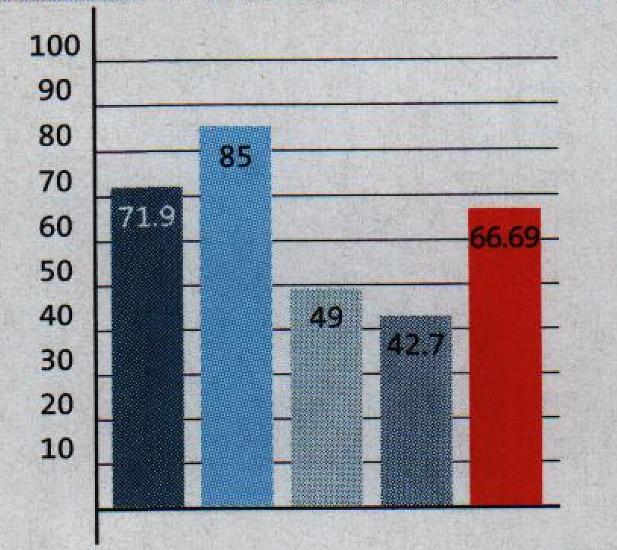
ASUS P4T533

Iată că bătrânul i850, care vine după o mică „operație estetică", în urma căreia a căpătat un nume nou (i850E), a reușit să ia laurii celui mai rapid mainboard pentru procesorul Pentium 4. Se pare că acest chipset se simte foarte bine în compania

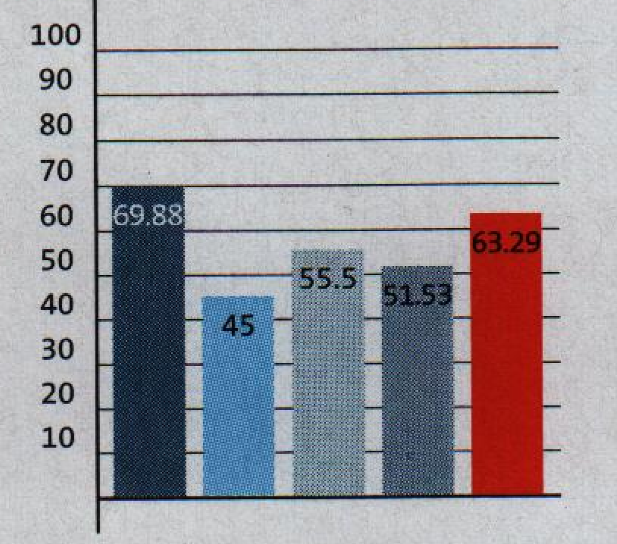
Plăci de bază P4

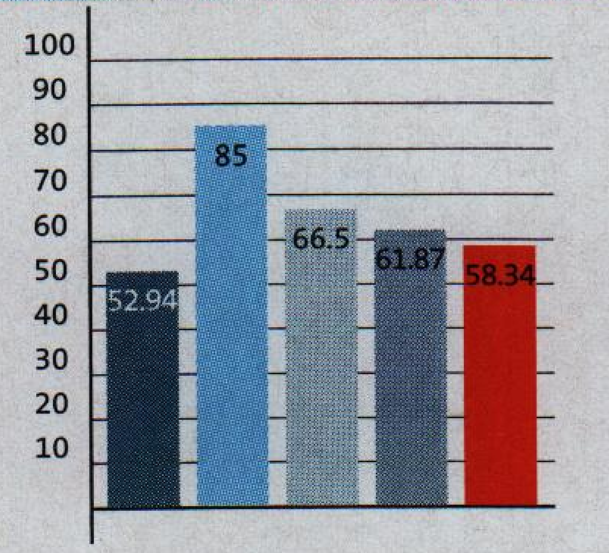

DFI NT72-SC	SuperMicro P4SAA	ABIT IT7 MAX2	Gigabyte GA-8PE667 Ultra	Gigabyte GA-8PE667 Ultra 2
Tape Computer	Sistec / Senorg România	Tape Computer	Tornado Sistems	UltraPRO Computers Tornado Sistems Caro Group
021-3305783	0264-190286 / 021-2331676	021-3305783	021-3127507	021-2117090 021-3127507, 0241-618580 021-3137109
120	259	186	139	151
Intel i850E	Intel E7205	Intel i845PE	Intel i845PE	Intel i845PE
RIMM / 4	DDRAM / 4	DDRAM / 3	DDRAM / 3	DDRAM / 3
Award	Phoenix	Award	Award	Award
1 / 5 / da	1 / 6 / nu	1 / 4 / nu	1 / 6 / da	1 / 6 / da
ATA100	ATA100	ATA100	ATA100	ATA100
nu	nu	da	nu	nu
nu	nu	HighPoint HPT374	Promise PDC20276	Promise PDC20276
nu	nu	nu	nu	Silicon Image SIL3112A
nu	nu	nu	nu	nu
nu	nu	SATA 150	nu	nu
CoDec / ALC201	CoDec / ALC650	CoDec / ALC650	CoDec / ALC650	CoDec / ALC650
nu	Intel RC82540EM	Realtek RTL8100B	Intel Kinnereth-R	Intel RC82540EM
nu	nu	nu	da	da
da	da	da	da	nu
foarte bun	prost	foarte bun	prost	prost
foarte bun	prost	foarte bun	foarte bun	foarte bun
71,90	69,88	52,94	55,63	55,48
85,00	45,00	85,00	65,00	60,00
49,00	55,50	66,50	57,50	67,00
42,70	51,53	61,87	61,60	62,38
66,69	63,29	58,34	57,82	57,66

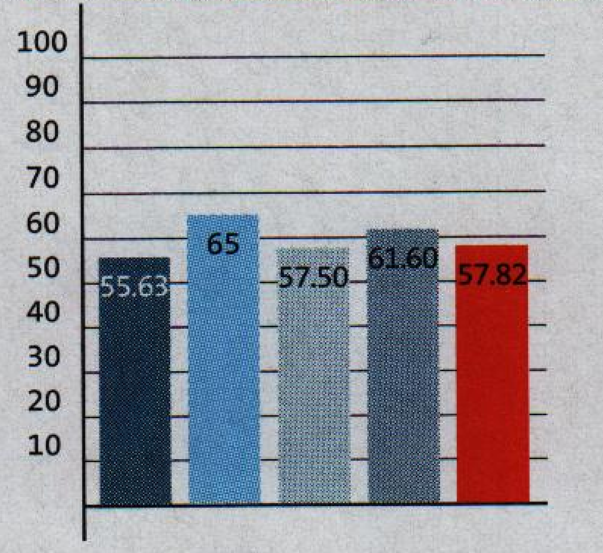
Folosirea soluţiei RIMM nu a dat în cazul acestui mainboard DFI rezultatele „colegului" său ASUS, la capitolul performanţă el fiind doar pe locul al treilea. Dacă mai adăugăm la aceasta şi o lipsă mai acută ca în cazul ASUS a dotărilor, lipsă reflectată de altfel şi în ceea ce priveşte documentaţia, ne putem face o idee precisă asupra motivului pentru care acest mainboard este ocupantul locului cinci.

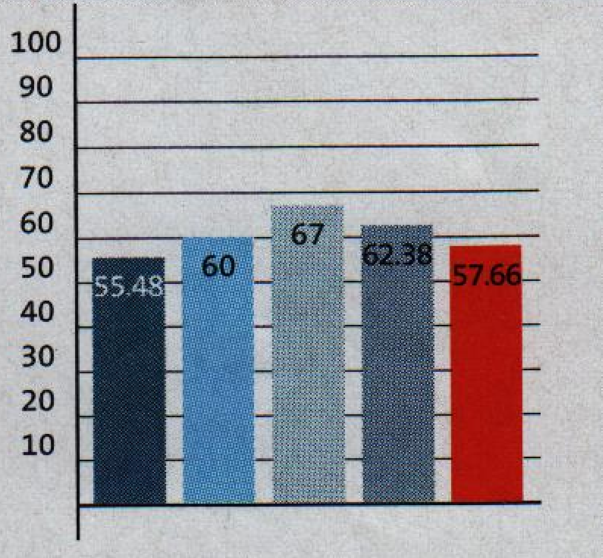
Ca o coincidenţă fericită, clasamentul performanţei arată exact acelaşi loc şase ocupat de acest mainboard şi în clasamentul general. Acesta este însă mai puţin îngrijit construit în comparaţie cu celelalte implementări ale proaspătului Granite Bay, de altfel nici la capitolul dotare nedispunând de una de excepţie.

Vârful de gamă al companiei ABIT este dotat cu chipset Intel i850PE ce nu a dovedit o performanţă ieşită din comun, însă nu duce lipsă de dotări. Şi construcţia sa este una foarte îngrijită, dar din păcate performanţa este cea care primează şi aici mainboard-ul celor de la ABIT este doar ocupantul locului 16 pe scara performanţei.

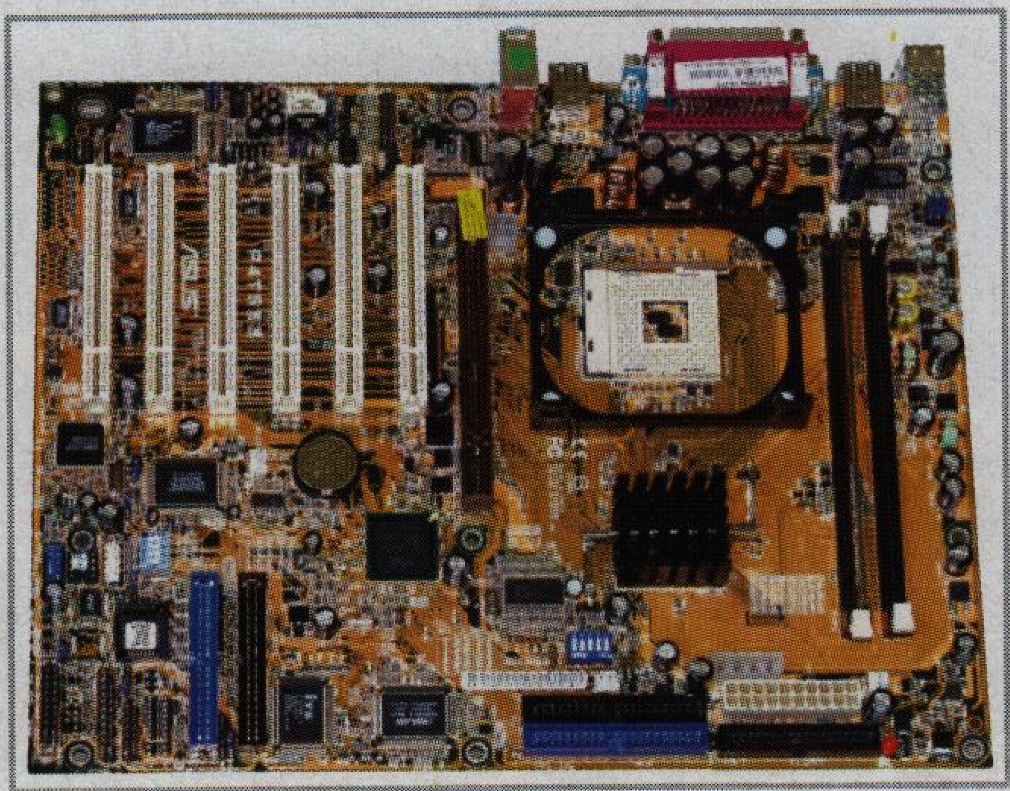

De la compania taiwaneză Gigabyte vin încă doi reprezentanţi de seamă, chiar dacă nu dotaţi cu ultimele chipset-uri apărute. Mai mult, iată că versiunea mai veche a dovedit o performanţă mai bună, reuşind să se impună astfel în faţa noului venit. Nici dotarea lui sau documentaţia nu sunt mai bune decât în cazul fratelui său mai mare, acest mainboard bazându-se strict pe performanţă.

Noua revizie a mainboard-ului Gigabyte se situează în urma versiunii anterioare ce beneficiază de acelaşi Intel i850PE. Mai îngrijit construit însă şi mai dotat, iată că acest mainboard nu reuşeşte în ceea ce priveşte performanţa să surclaseze pe predecesorul său, în ciuda unei diferenţe de punctaj foarte mici.

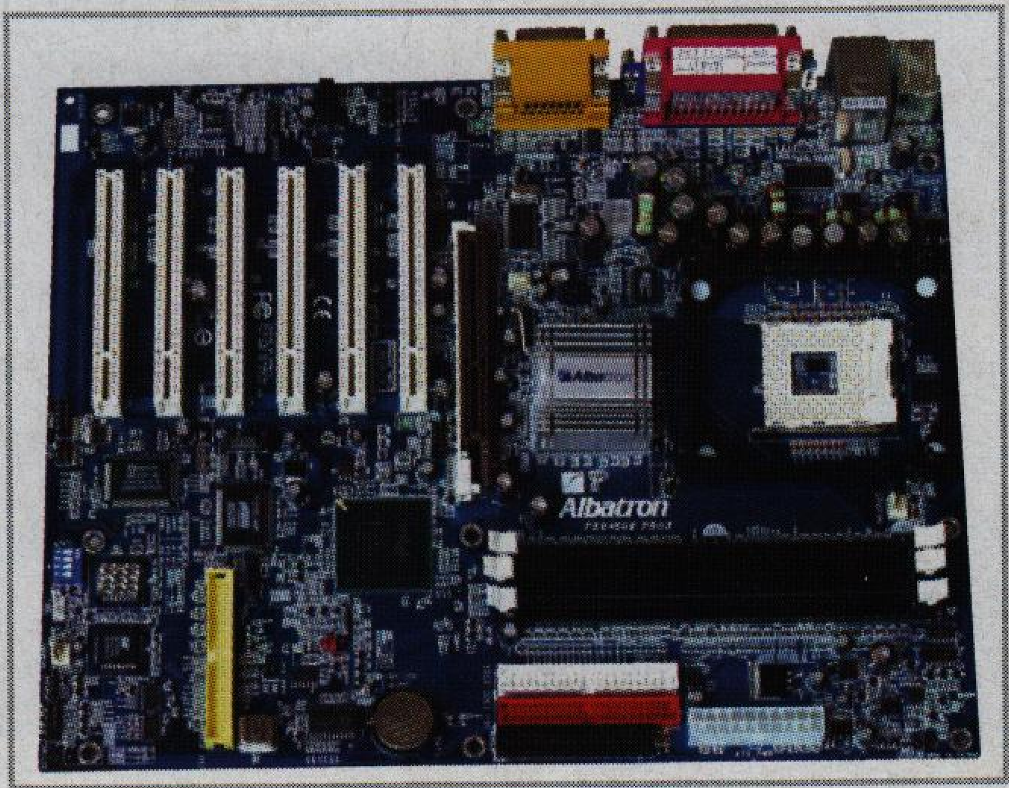
memoriilor PC1066 pe 32 de biţi, care îi dau practic aripi. Singura problemă a acestui chipset este că nu suportă mai mult de 2GB RDRAM. Motivul pentru care P4T533 nu a reuşit să termine pe un loc mai bun ţine numai şi numai de dotări, mai bine zis de lipsa lor. Asta nu înseamnă că avem de-a face

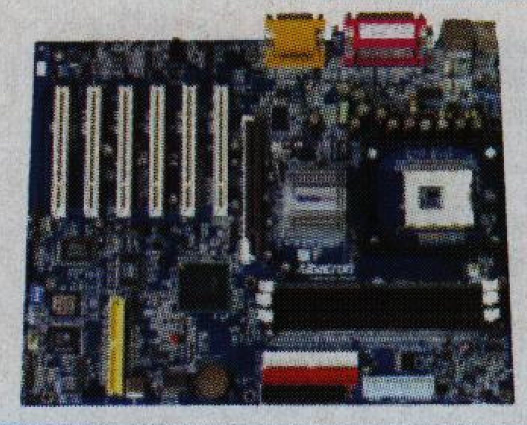
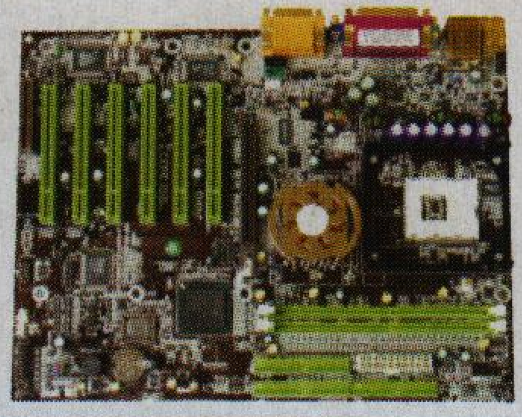
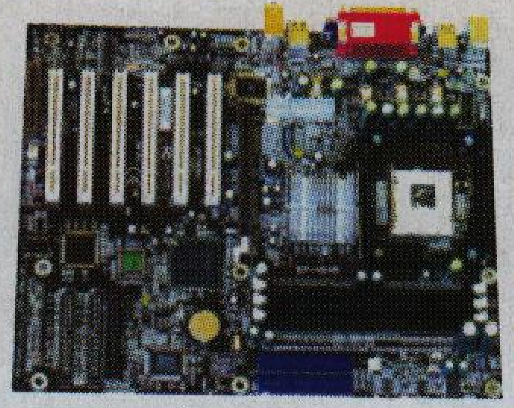
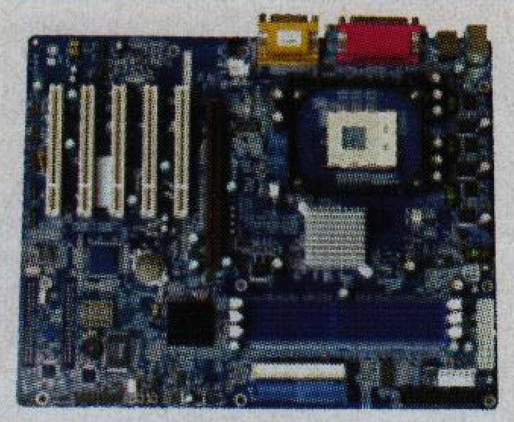

cu un PCB cu un aspect spartan, însă controlerul RAID (cu facilităţi RAID level 0, 1) şi cipul audio CMedia (cu şase canale) nu s-au dovedit a fi suficiente. De menţionat ar fi şi controlerul USB 2.0 de la NEC, care este binevenit de două ori: în primul rând, southbridge-ul ICH2 oferă doar USB 1.1, astfel prin implementarea acestuia puteţi beneficia şi de mult mai rapida interfaţă USB 2.0, iar în al doilea rând, prin intermediul acestui controler a fost ridicat numărul porturilor USB la opt, suficiente majorităţii utilizatorilor.

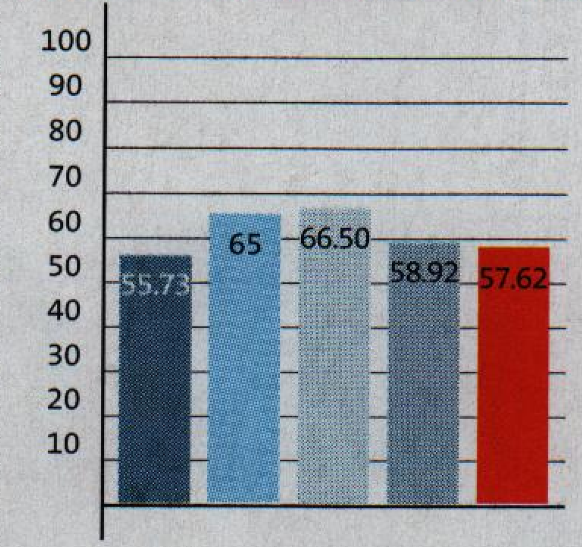
Albatron PX845GE Pro II

Locul opt la performanţă în acest comparativ este mai mult decât onorabil, mai ales dacă ţinem cont de prezenţa a nu mai puţin de cinci plăci cu chipset-uri de mare performanţă în prima parte a clasamentului. Printre facilităţile unice ale acestui model amintim BIOS-ul excelent, locul unor setări cel puţin interesante. La capitolul „DDR: CPU ratio", pe lângă obişnuiţii multiplicatori de 2 şi 2.5, mai

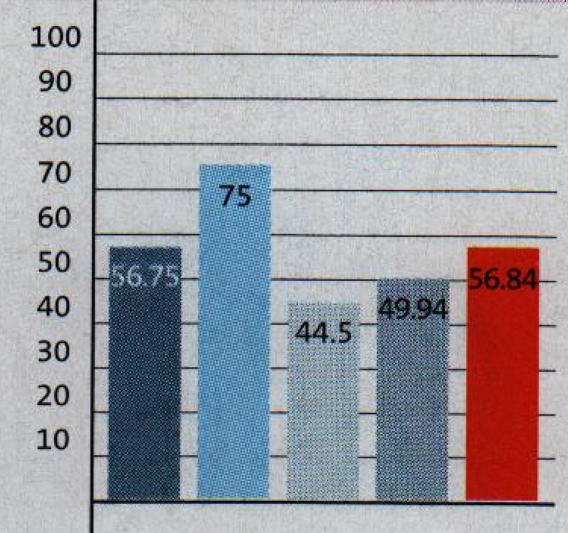

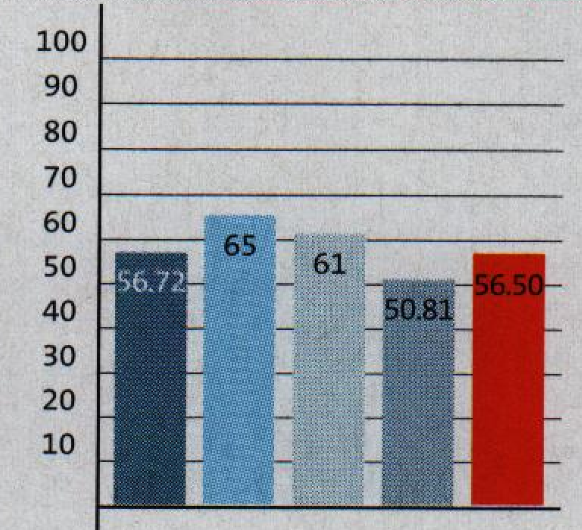
Nume placă	Albatron PX845GE PRO II	CHAINTECH CT9BJF	Epox EP-4G4A	Shuttle AS45GT
Ofertant	SPOT Digital	ASBIS Romania	Depozitul de Calculatoare	Eta-2U Computer
Telefon	021-4110675	021-2240511	021-2217377	0256-220287, 0264-136415
Preț	135	111	109	92
Caracteristici / dotare				
Chipset	Intel i845GE	Intel i845GE	Intel i845G	SiS 648
Bank-uri de memorie	DDRAM / 3	DDRAM / 2	DDRAM / 3	DDRAM / 3
Producător BIOS	Phoenix	Award	Award	Award
AGP / PCI / CNR	1 / 6 / nu	1 / 6 / da	1 / 6 / da	1 / 5 / nu
Interfață IDE	ATA100	ATA100	ATA100	ATA133
Firewire	nu	nu	nu	da
IDE RAID	nu	nu	nu	nu
SATA RAID	nu	nu	nu	nu
Dual RAID	Promise PDC20376	nu	nu	nu
Serial ATA	nu	nu	nu	nu
Sunet onboard	CoDec / ALC650	Cip / CMI8738	CoDec / ALC650	CoDec / ALC650
Lan onboard	Intel ICH4	Realtek RTL8100B	nu	nu
Update BIOS prin Internet	nu	nu	da	nu
Ergonomie / construcție				
AGP retainer	da	da	da	nu
Amplasament memorie	prost	bun	prost	bun
Amplasament conectori IDE	foarte bun	foarte bun	foarte bun	foarte bun
Note				
Nota performanță	55,73	56,75	56,72	55,45
Nota ergonomie/construcție	65,00	75,00	65,00	70,00
Nota documentație	66,50	44,50	61,00	49,50
Nota dotare	58,92	49,94	50,81	53,99
Nota CHIP	57,62	56,84	56,50	56,44

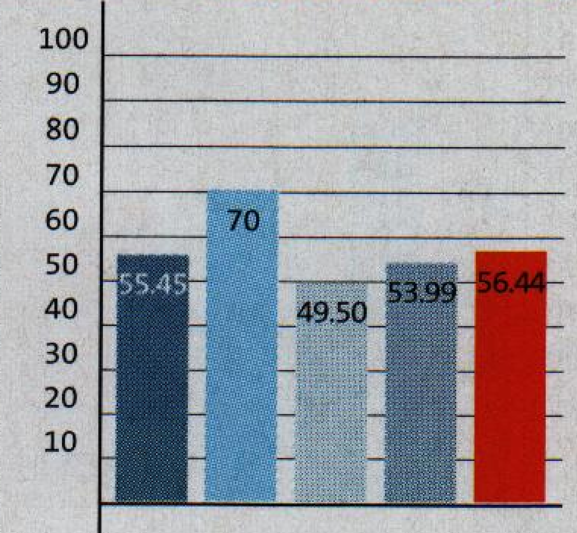
Imediat lângă plăcile Gigabye iată că găsim un mainboard Albatron, nume nu tocmai străin de acestea. Mai mult, implementarea chipset-ului i850 GE se instalează pe un onorabil loc 10 în clasamentul general, în ciuda performanțelor sale nu tocmai de vârf.

Surpriza chipsetului Intel i850GE apare la acest mainboard, nota la capitolul performanță indicând clar că merita locul ocupat în clasament. Lipsa dotărilor se face simțită și aici, capitol la care acest mainboard nu este unul dintre fruntași.

Singurul reprezentat al firmei Epox în comparativul nostru se remarcă printr-o performanță peste medie, mai exact spus este a opta placă pe scara performanței, însă nu strălucește suficient la capitolul dotări și la cel al construcției pentru a face recunoscute rezultatele sale în teste la adevărata lor valoare.

Deși „neam” cu primul clasat, chipset-ul SiS 648 nu este nici pe departe la înălțimea fratelui său mai mare. Totuși, el este suficient, în implementarea Shuttle, pentru a surclasa pe scara performanței alte 14 plăci. Locul ocupat la performanță nu este din păcate susținut și la dotare, unde lipsa RAID-ului sau a suportului SATA își fac simțită din plin prezența. Sau mai bine spus absența.

întâlnim, spre marea bucurie a celor pasionați de overclocking, setarea Turbo Mode de 2.66, care duce la creșterea frecvenței memoriilor la 354 MHz (pe lângă obișnuita setare la 333 MHz). Această modificare a determinat îmbunătățiri evidente ale performanței: în Sandra 2003 Pro valorile pe care le puteți citi și în tabelul comparativului au fost 2568/2566 INT/FLOAT, iar cu valorile mărite acestea au urcat la 2731/2729.

N-am putut să nu remarcăm textul inscripționat pe cutie, care ne informează că avem de-a face cu un produs „FSB 667 ready”. Pentru acest lucru e nevoie totuși de un procesor descuiat, altfel veți constata lipsa multiplicatorului din rubrica Frequency/Voltage control.

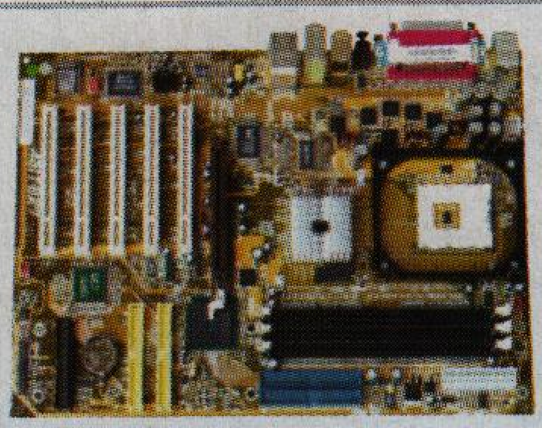
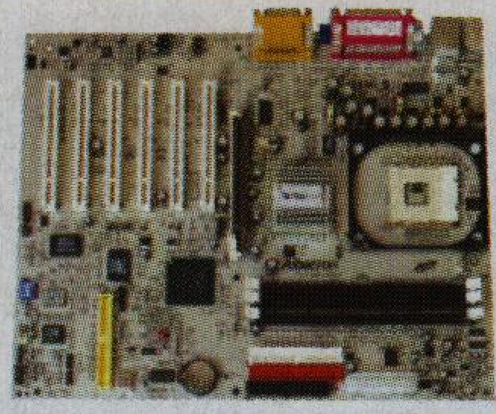
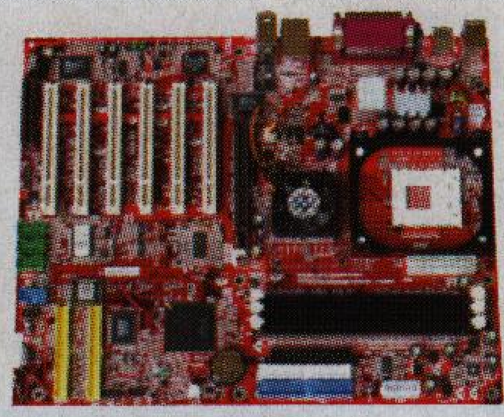
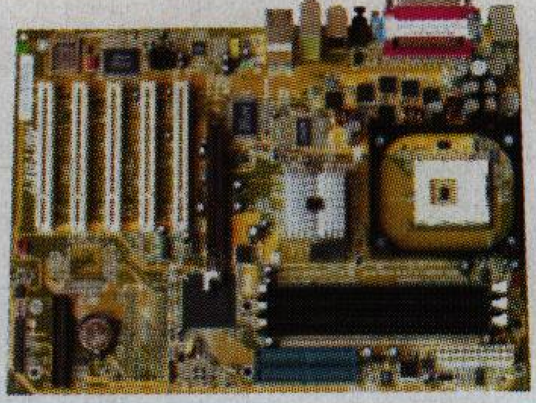
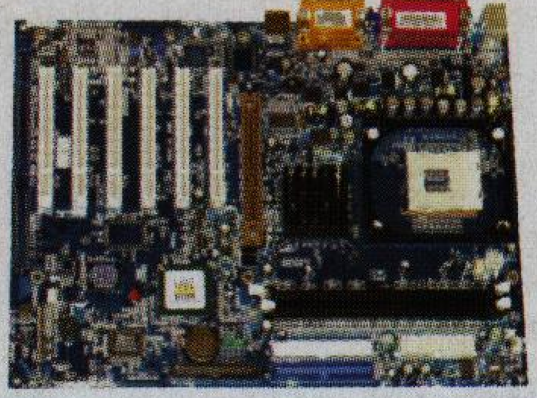
Gigabyte 8PE667 Ultra 2

Chiar dacă este indiscutabil un demn urmaș al modelului 8IEXP, având performanțe care l-au pus într-o lumină favorabilă, nu a reușit să treacă în fruntea plutonului format din modelele construite în jurul

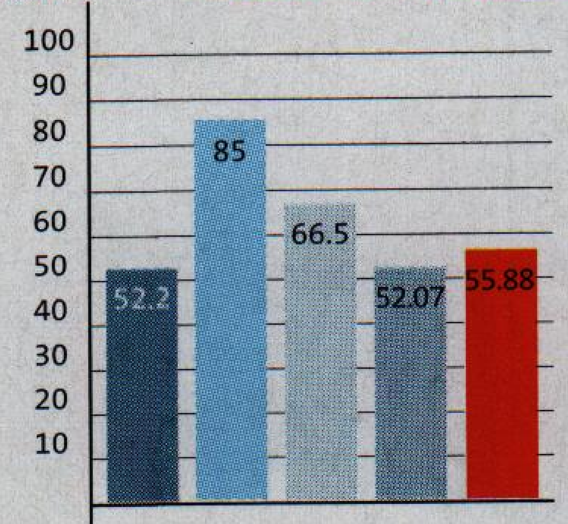

chipset-urilor i845xx. Motivul pentru care am decis să vă prezentăm această placă de bază este legat de dotările excelente pe care le are. Absentul de pe PCB-ul plăcii este interfața FireWire. În rest, beneficiați de conectorii RAID, Serial ATA RAID, ultimul venind și cu un adaptor Serial ATA extern, pe care l-am întâlnit și la 8INXP. Controlerul de rețea Intel asigură interfața Gigabit (10/100/1000), un lucru care confirmă tendințele actuale în acest domeniu: orientarea spre tehnologia Gigabit Ethernet. Unii vor face un update de BIOS cu inima împăcată, știind că asupra lor „veghează” cel de-al doilea BIOS, o cădere de tensiune sau o versiune greșită de BIOS nereprezentând sfârșitul mainboard-urilor Gigabyte. Un alt punct forte al mainboard-urilor Gigabyte este

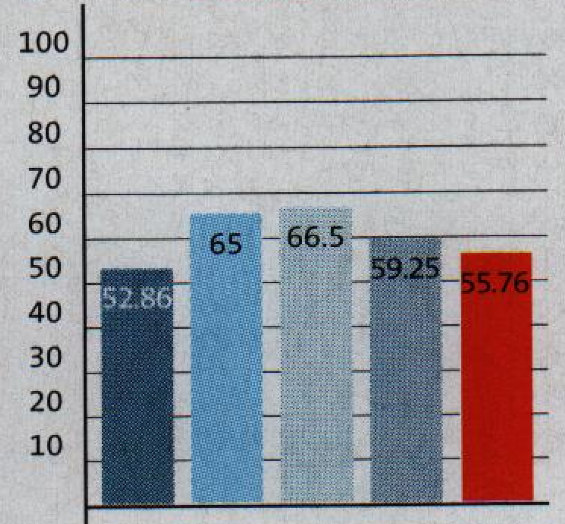
Plăci de bază P4

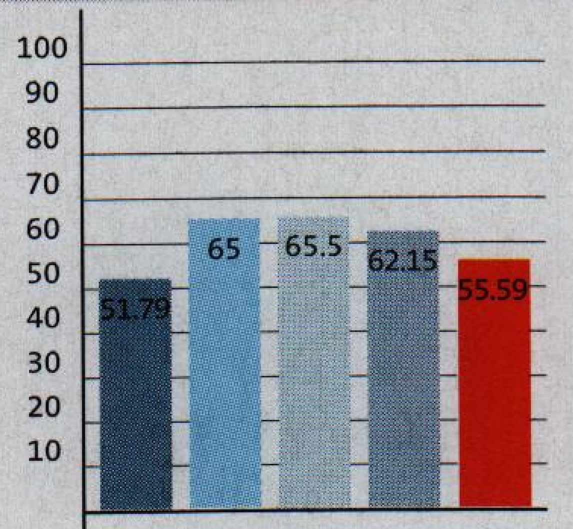
ABIT BE7 RAID	Albatron PX845PE PRO II	MSI 845PE Max2	ABIT BE7	QDI PlatiniX 8/333
Tape Computer	SPOT Digital	Flamingo Computers	UltraPRO Computers	Brinel
021-3305783	021-4110675	021-2225041	021-2117090	0264-414610, 021-3103082
137	130	199	118	98
Intel i845PE	Intel i845PE	Intel i845PE	Intel i845PE	Intel i845GE
DDRAM / 3	DDRAM / 3	DDRAM / 3	DDRAM / 3	DDRAM / 2
Award	Phoenix	AMI	Award	Award
1 / 5 / nu	1 / 6 / nu	1 / 6 / da	1 / 5 / nu	1 / 6 / nu
ATA100	ATA100	ATA100	ATA100	ATA100
nu	nu	da	nu	nu
HighPoint HPT372	nu	Promise PDC20276	nu	nu
nu	nu	nu	nu	nu
nu	Promise PDC20376	nu	nu	nu
nu	nu	nu	nu	nu
CoDec / ALC650	CoDec / ALC650	Cip / CMI8738	CoDec / ALC650	CoDec / ALC650
Realtek RTL8100B	Intel ICH4	Intel 82540EM	Realtek RTL8100B	nu
nu	nu	da	nu	nu
da	da	da	da	da
foarte bun	prost	prost	foarte bun	prost
foarte bun	foarte bun	foarte bun	foarte bun	foarte bun
52,20	52,86	51,79	52,21	53,81
85,00	65,00	65,00	85,00	65,00
66,50	66,50	65,50	66,50	45,00
52,07	59,25	62,15	50,23	44,53
55,88 ■■■■■■□□□□	55,76 ■■■■■■□□□□	55,59 ■■■■■■□□□□	55,52 ■■■■■■□□□□	52,81 ■■■■■□□□□□

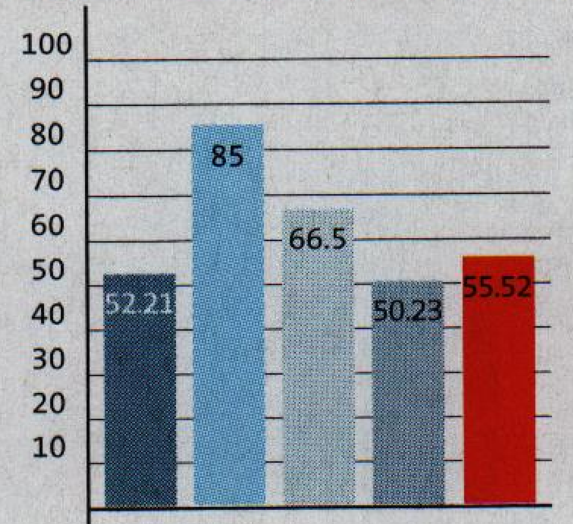
Facilitățile unice ABIT, cum ar fi ergonomia excelentă sau suportul pentru sunet oferit pe placa de bază, fac din acest mainboard, de altfel mediu ca performanțe, ocupantul locului 16. Acest loc este datorat și dotării sale față de fratele său căruia îi lipsește RAID-ul.

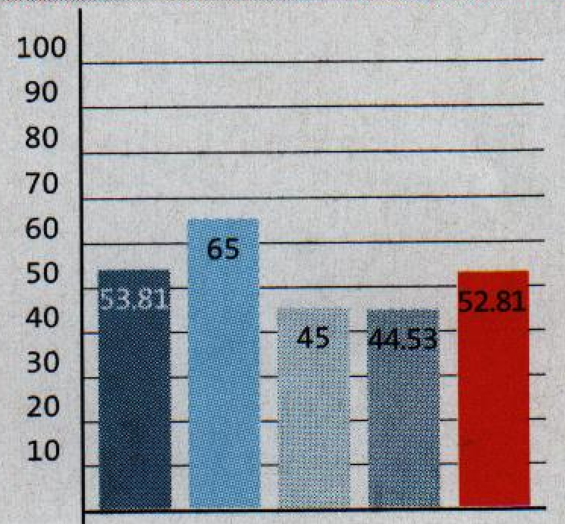
Cel de-al doilea mainboard semnat de inginerii de la Albatron care a participat la testul nostru dispune de un chipset mai nou și de același sufix „Pro II" ce marchează o placă deosebită. Performanțele sale deși nu deosebite, sunt ilustrative pentru zona medie a clasamentului, deși acestea au reușit surclasarea unor mainboard-uri ABIT cum ar fi BE7 sau BE7 RAID.

Una dintre cele mai dotate plăci de bază ale firmei MSI, 845 Max 2, nu excelează, dar nici nu dezamăgește. Situată pe un mediu loc 16 în clasamentul nostru, performanța sa este conformă cu poziția obținută. Acest mainboard vine cu o dotare și construcție ce îi fac cinste, lucru de altfel răsplătit prin locul final în comparativul nostru.

Identic din multe puncte de vedere cu predecesorul său în clasamentul nostru, poate chiar un pic mai bun la capitolul performanță, și acest mainboard oferă tot suportul standard cu care firma ABIT ne-a obișnuit, ergonomia excelentă fiind unul dintre acestea.

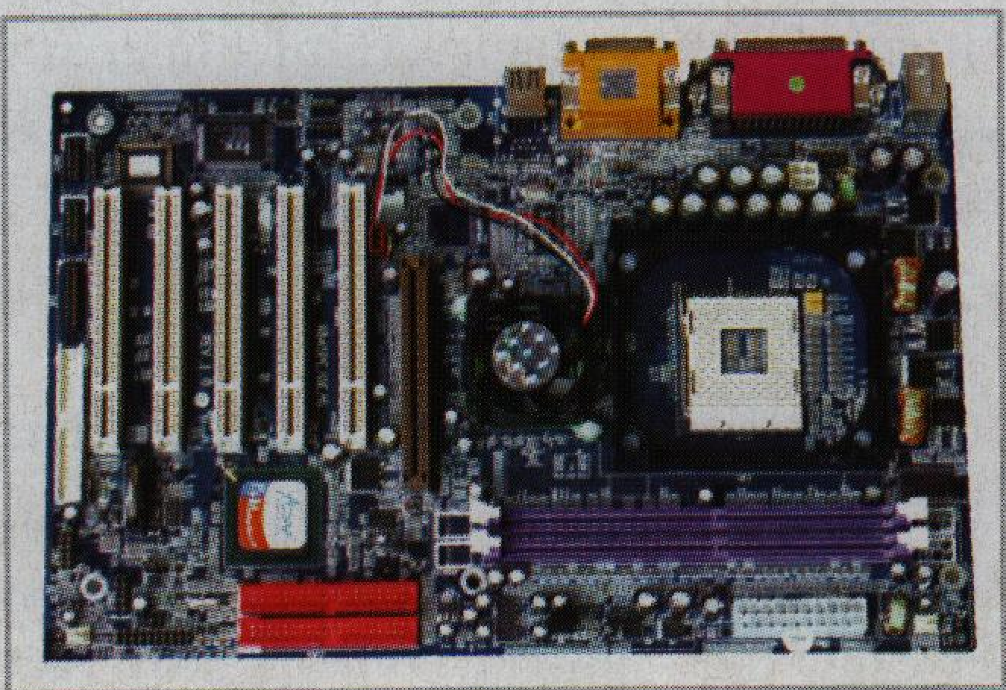

Construit în jurul chipsetului Intel i850GE, mainboard-ul firmei QDI se bucură de o elegantă prezentare. Stratului argintiu cu care este învăluit servește și la eliminarea unei bune părți a radiațiilor. De admirat rezultatele foarte bune în categoria din care face parte, depășind multe modele cu nume sonore, cum ar fi MSI sau chiar ABIT-ul din prima parte a clasamentului. În schimb, acest mainboard suferă de o acută lipsă de dotări, lucru reflectat de altfel de nota în clasament.

bogăția BIOS-ului, ce permite o gamă deosebit de largă de setări spre atingerea unui singur scop: un tuning cât mai reușit. Evident, un divizor fixat, cum ar fi AGP/PCI, va cântări mult în această balanță.

Acorp 4845PE

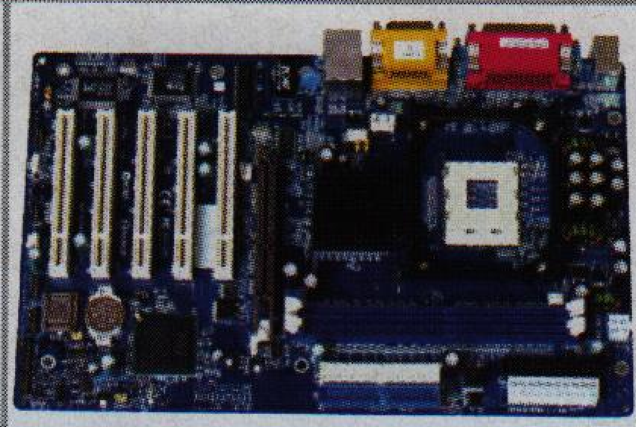
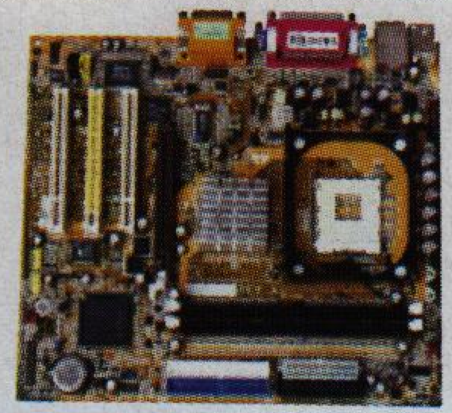
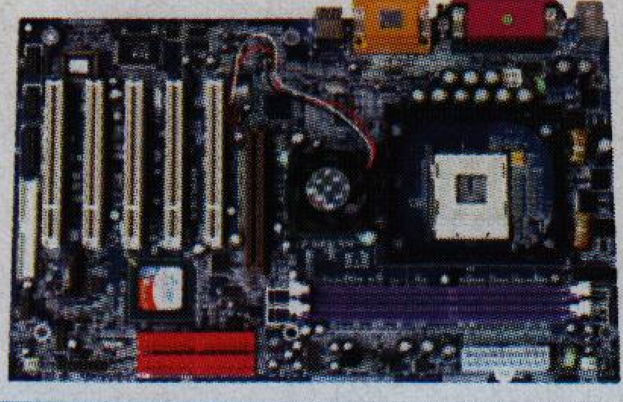
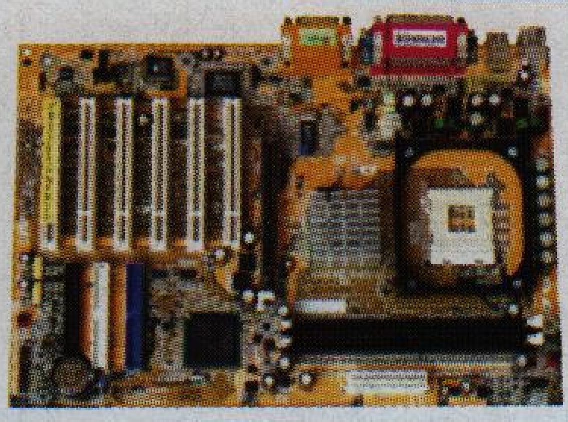
4845PE reprezintă unul dintre cele mai vii exemple ce demonstrează faptul că performanța nu este chiar totul. Cu siguranță că locul final ocupat de acest mainboard a indus destul de mulți cititori în eroare, cel puțin pe cei care, în căutarea unei plăci performante, le-au neglijat pe ultimele clasate. Aceștia trebuie să ia în calcul faptul că notele acestui mainboard la capitolul performanță sunt mai bune decât cele obținute de jumătate din participanții la test. Pe lângă capitolul dotări, la care a avut destul de mult de suferit, a mai fost depunctat și la ergonomie. Practic, un condensator de la acceleratorul GF4 Ti 4600 s-a „mulat" pe conector chiar dacă designul bietului accelerator este cel de referință. Printre particularitățile mainboard-ului amintim front-panel-ul opțional, care conține și un al doilea

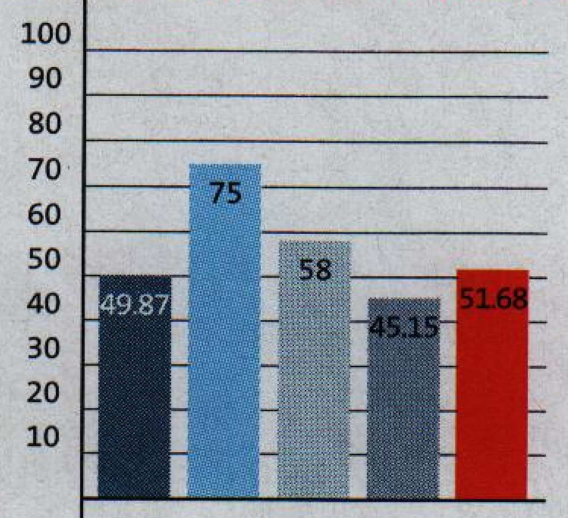
BIOS, sub forma unui Flash Memory pe un daughter-card. Dar nici Back-Panel-ul nu este conform standardului, porturile USB fiind așezate în partea opusă față de porturile PS/2, iar acest lucru facilitează utilizarea dispozitivelor USB.

TYAN Trinity S2099

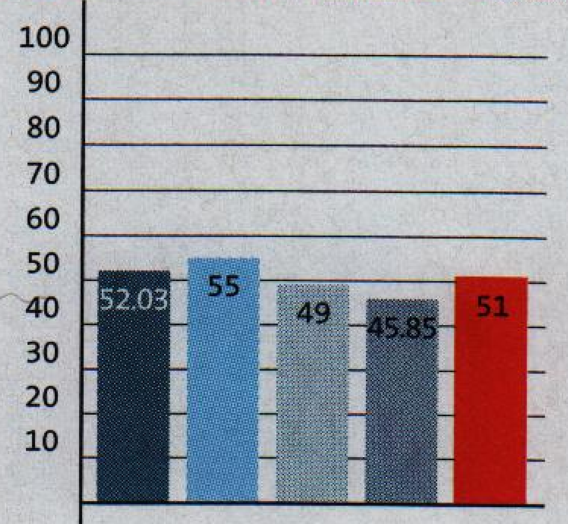
Producătorul TYAN este cunoscut pentru plăcile de bază pentru servere. Cu siguranță că și modelul de față este adresat tot lor și argumentele care vorbesc în acest sens sunt destule. În primul rând, pe back-panel observăm lipsa conectorilor audio, aceasta fiind unica placă din test și de altfel singura din ultima perioadă de timp care nu este prevăzută cu un cip sau codec audio. În al doilea rând, regăsim două mufe RJ-45, una

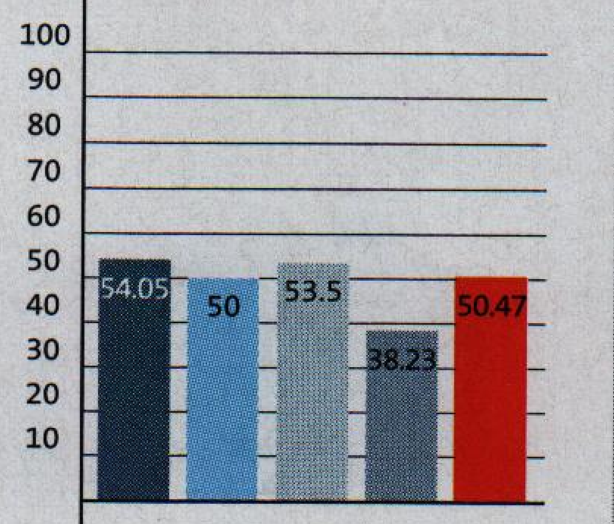
Nume placă	Shuttle AB48N	DFI NB35-BL	Acorp 4845PE	DFI NB78-BC
Ofertant	Eta-2U Computer	Quartz Matrix	Depozitul de Calculatoare	Tape Computer
Telefon	0256-220287, 0264-136415	0232-217248	021-2217377	021-3305783
Preț	81	87	85	90
Caracteristici / dotare				
Chipset	Intel i845PE	Intel i845GE	Intel i845PE	Intel i845PE
Bank-uri de memorie	DDRAM / 2	DDRAM / 2	DDRAM / 2	DDRAM / 2
Producător BIOS	Award	Award	Award	Award
AGP / PCI / CNR	1 / 5 / nu	1 / 3 / nu	1 / 5 / nu	1 / 6 / nu
Interfață IDE	ATA100	ATA100	ATA100	ATA100
Firewire	nu	nu	nu	nu
IDE RAID	nu	nu	nu	nu
SATA RAID	nu	nu	nu	nu
Dual RAID	nu	nu	nu	nu
Serial ATA	nu	nu	nu	nu
Sunet onboard	CoDec / ALC650	CoDec / ALC202A	CoDec / ALC650	CoDec / ALC202A
Lan onboard	Realtek RTL8100B	Realtek RTL8100	nu	nu
Update BIOS prin Internet	nu	nu	nu	nu
Ergonomie / construcție				
AGP retainer	da	da	nu	da
Amplasament memorie	bun	prost	foarte bun	prost
Amplasament conectori IDE	foarte bun	bun	foarte prost	bun
Note				
Nota performanță	49,87	52,03	54,05	51,78
Nota ergonomie/construcție	75,00	55,00	50,00	55,00
Nota documentație	58,00	49,00	53,50	49,00
Nota dotare	45,15	45,85	38,23	40,48
Nota CHIP	51,68	51,00	50,47	49,76

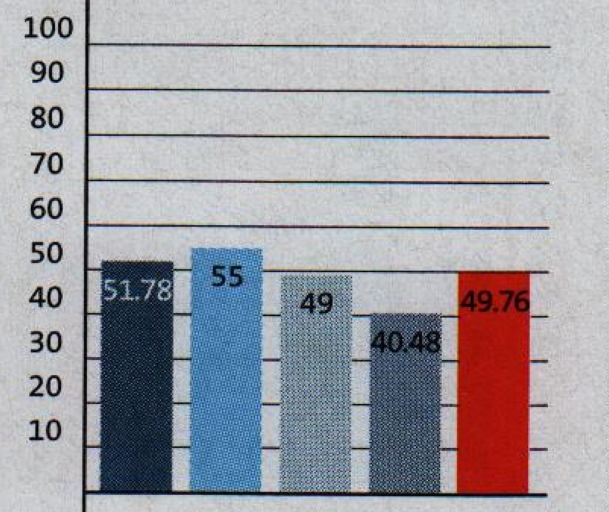
Cel de-al doilea mainboard din comparativ, semnat Shuttle nu se ridică din păcate la înălțimea celui dintâi, poziția sa reflectând o performanță destul de mică, ca și o dotare pe măsura acesteia. Destul de îngrijit construită totuși, această placă de bază ocupă un loc 19 în clasamentul final.

Cei care nu sunt în căutarea celor mai mari performanțe, pentru care să plătească un preț pe măsură, se recomandă o platformă similară modelului DFI, cu performanțe totuși bune și care are și un preț bun.În plus, în chipset se regăsește și un accelerator grafic integrat, Intel Extreme Graphics. Prezența controlerului de retea subliniază faptul că este o platformă ce se adresează integratorilor de sistem.

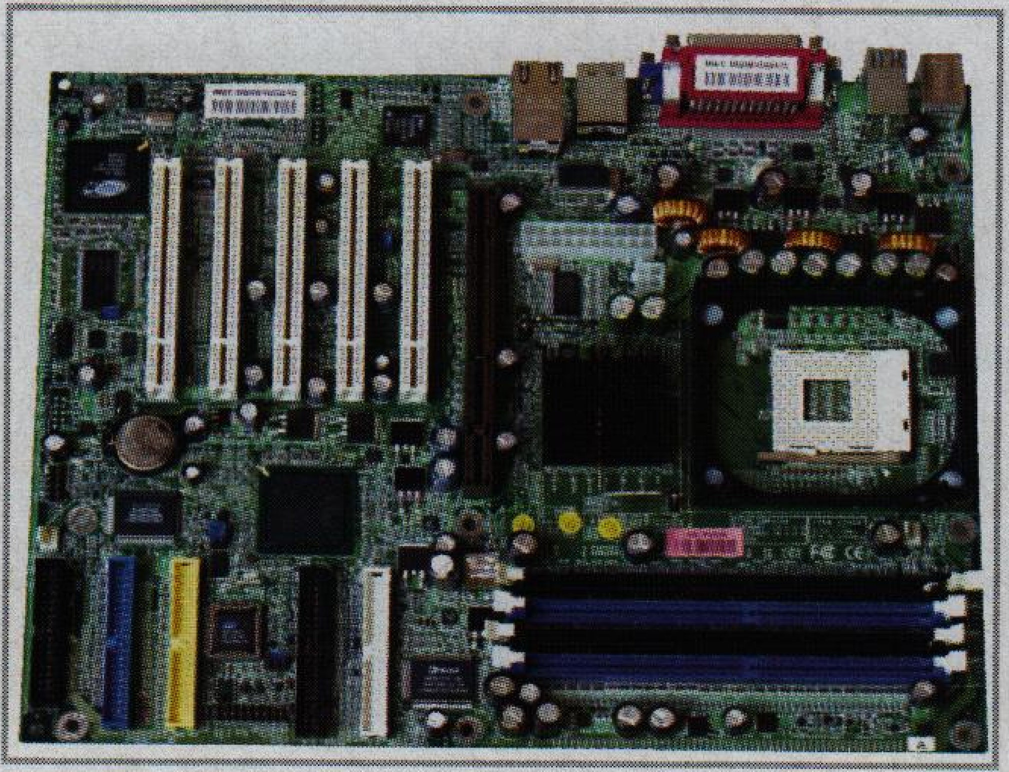

Pe măsură ce ne apropiem de partea din urmă a clasamentului devine tot mai evidentă lipsa dotărilor mainboard-urilor ce ocupă aceste locuri. Este și cazul acestui Acorp, a cărui performanță nu este deloc de neglijat, însă este lipsită de suportul oferit de dotare la compunerea notei finale.

Deoarece nu mai beneficiază de un accelerator integrat, ca „fratele" său mai mare prezentat anterior, acest mainboard pierde la capitolul preț/performanță și am putea afirma că pierde de două ori: este un pic mai scump și în plus, la teste s-a clasat în urma modelului cu i845GE, chiar dacă nu cu mult în urmă.

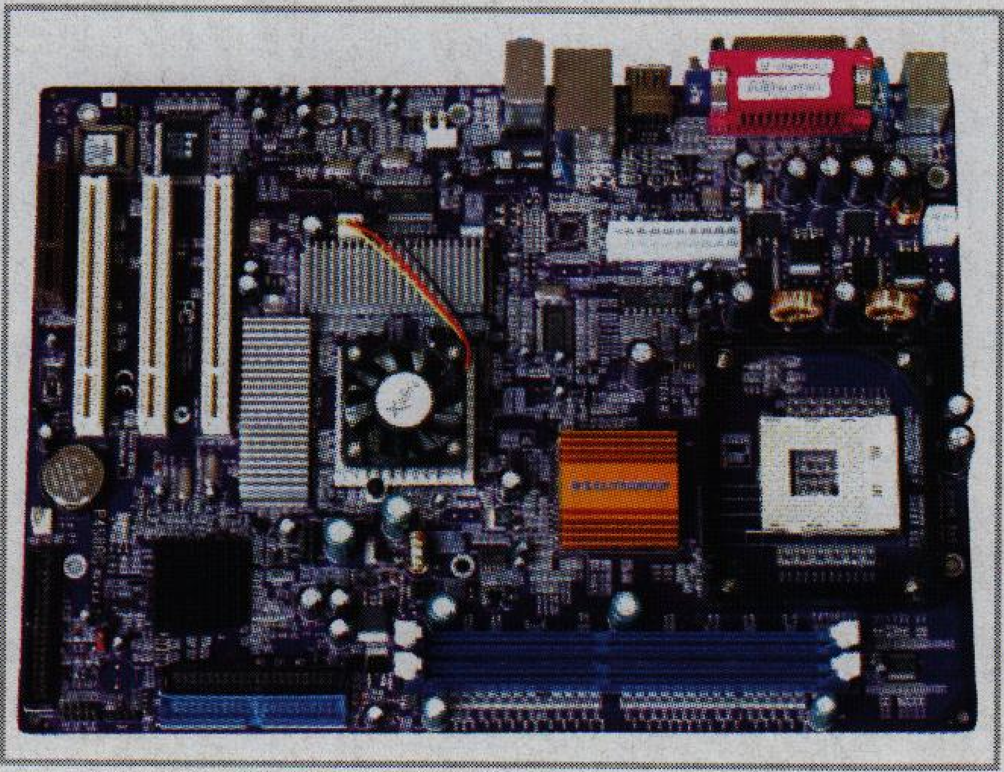
asigurând o rețea de tip Fast Ethernet și una de tip Gigabit Ethernet, ideală pentru un server de NET (de exemplu, server având rol de Gateway). Cei care au astfel de servere știu că un accelerator integrat cu 8MB își face cu prisosință datoria: în acest caz, cipul integrat poartă numele ATI RAGE XL și este

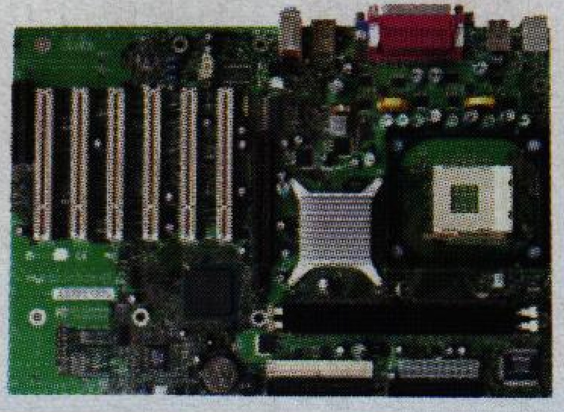
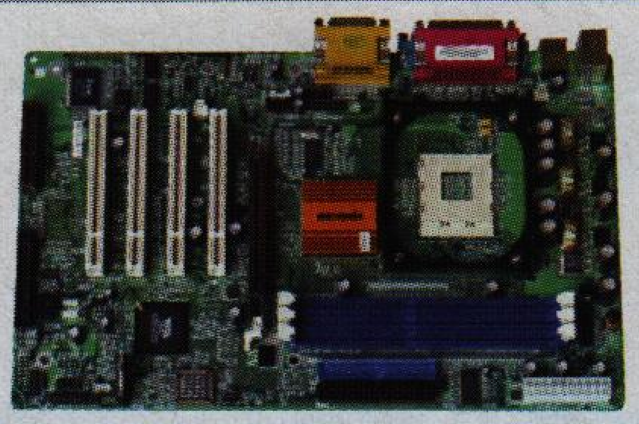
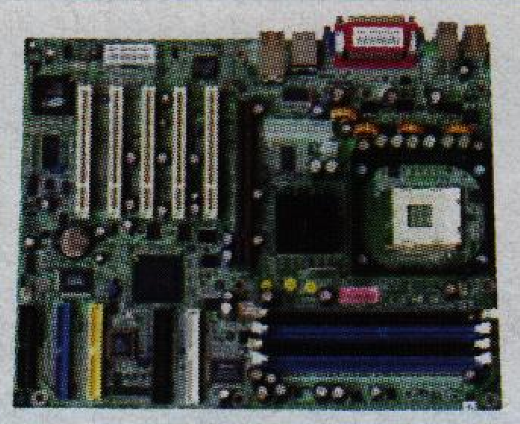
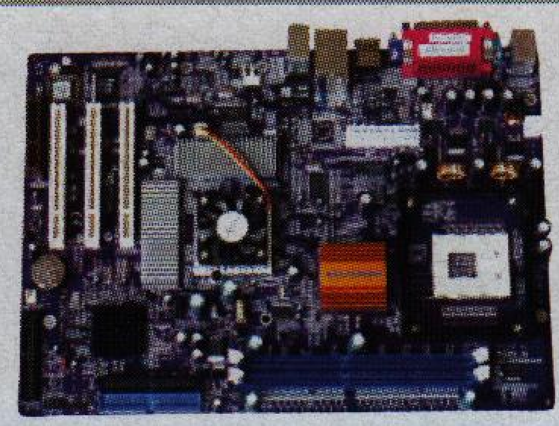
prevăzut cu un modul de memorie de 8 MB (Hynix). Evident că aveți și un slot AGP Pro, în caz că vreți să instalați un accelerator mai pretențios. În dotarea unui astfel de mainboard nu putea lipsi un controler RAID, chiar dacă acesta asigură doar RAID level 0 sau 1. Locul ocupat în top se datorează doar chipset-ului i845E, care se știe că suportă doar memorii PC2100 și care, în afară de Granite Bay, este singurul chipset Intel care a rulat cu memoriile setate la PC2100. În rest, o placă robustă, stabilă, „solid rock".

ECS P4S8AG

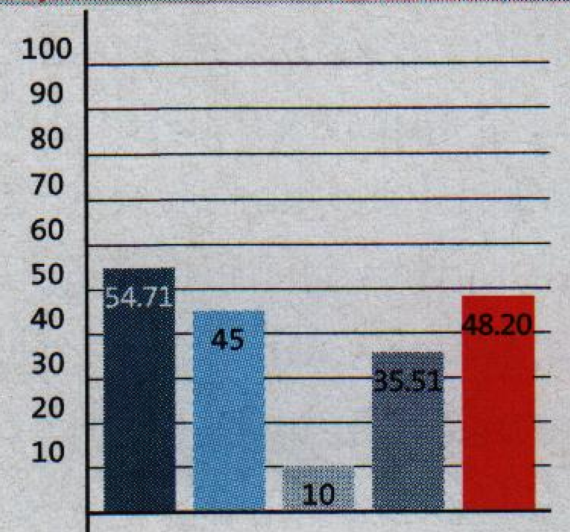
Dacă ați studiat cu atenție notele obținute de reprezentantul ECS, v-ați întrebat cu siguranță, de ce o placă ce în majoritatea testelor a mers destul de bine, a „dat" atât de puțin în 3DMark 2001 Pro. Răspunsul este simplu, fiind și motivul pentru care am hotărât să acordăm un spațiu special acestui model: are video on-board, dar îi lipsește soclul AGP. Decizia inițială a fost să ignorăm acceleratoarele grafice integrate, soluții de acest gen regăsindu-se pe numeroase modele

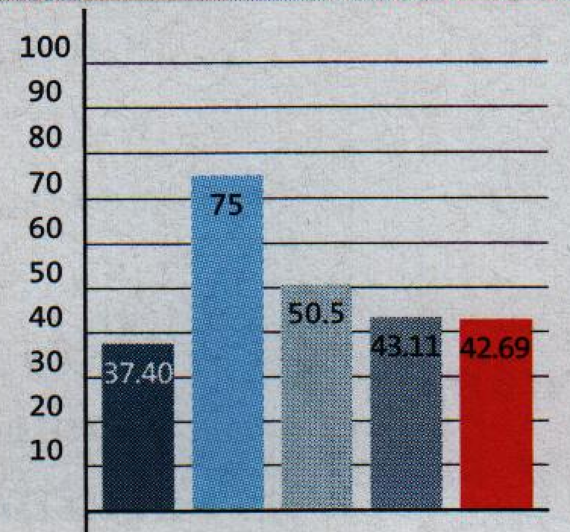
Plăci de bază P4

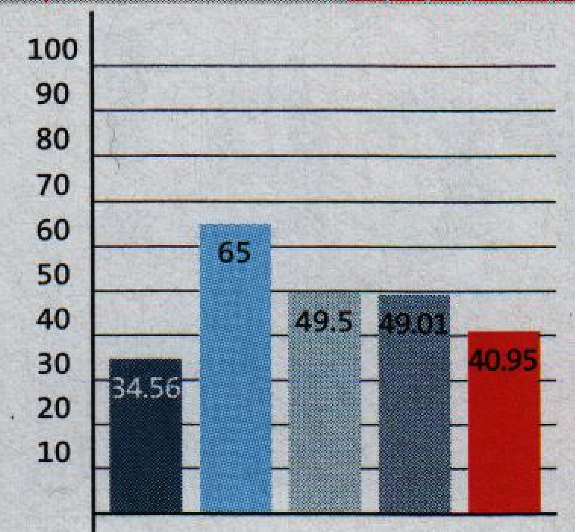
Intel D845GEBV2	Matsonic MS9107C+	Tyan Trinity i845E S2099	ECS P4S8AG
ASBIS Romania	Alliance Computers	Sistec	Sistec
021-2240511	021-4107910	0264-190286	0264-190286
118	55	189	99
Intel i845GE	VIA P4X333	Intel i845E	SiS 648
DDRAM / 2	DDRAM / 3	DDRAM / 4	DDRAM / 2
Phoenix	Award	Award	AMI
1 / 6 / da	1 / 4 / da	1 / 5 / nu	nu / 3 / da
ATA100	ATA133	ATA100	ATA133
nu	nu	nu	nu
nu	nu	Promise PDC20276	nu
nu	nu	nu	nu
nu	nu	nu	nu
nu	nu	nu	nu
CoDec / AD1981B	CoDec / ALC101	nu	CoDec / CMI9739A
nu	nu	Intel RC82540EM	VIA VT6103
nu	nu	nu	nu
da	da	da	nu
foarte prost	bun	bun	foarte bun
bun	foarte bun	bun	bun
54,17	37,40	34,56	30,49
45,00	75,00	65,00	70,00
10,00	50,50	49,50	53,50
35,51	43,11	49,01	43,31
48,20	42,69	40,95	37,69

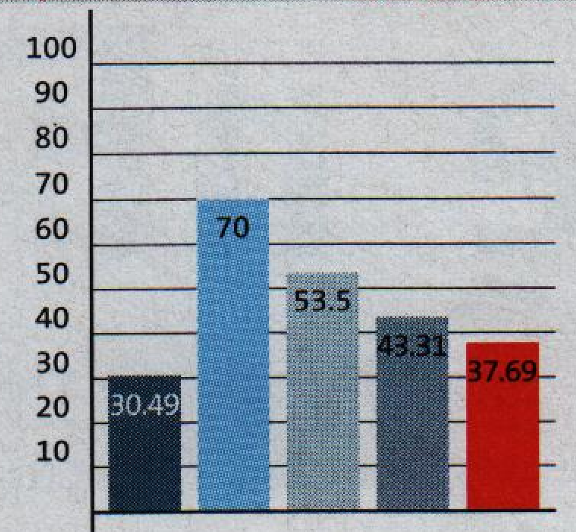
Poziţia pe care se află această placă de bază nu reflectă exact produsul ce poartă numele de Intel. În primul rând, „bate" jumătate din clasament fără discuţii, însă BIOS-ul şi dotările specifice producătorului au atras după sine o clasare mai puţin spectaculoasă. Se ştie însă că Intel nu se axează pe astfel de facilităţi, ci pune mare accent pe stabilitate şi fiabilitate.

N-ar fi fost complet acest test fără să avem parte şi de o soluţie VIA, chiar dacă acesta nu este din ultima generaţie, cu chipset P4X400. Singurul lucru de reproşat ar fi revizia, deoarece P4X333 suportă DDR 333, însă modelul de faţă nu. Acest lucru a cauzat şi clasarea pe această poziţie.

Cu un BIOS spartan specific plăcilor Intel, cu o dotare caracteristică mainboard-urilor dedicate serverelor, singurul reprezentant al companiei TYAN din această confruntare a ieşit cu fruntea sus. Trebuie să notăm stabilitatea acesteia şi faptul că a beneficiat doar de ajutorul chipset-ului i845E, care nu a permis folosirea memoriilor decât la setarea 266 MHz, şi care evident nu i-a permis să obţină rezultate mult mai mari.

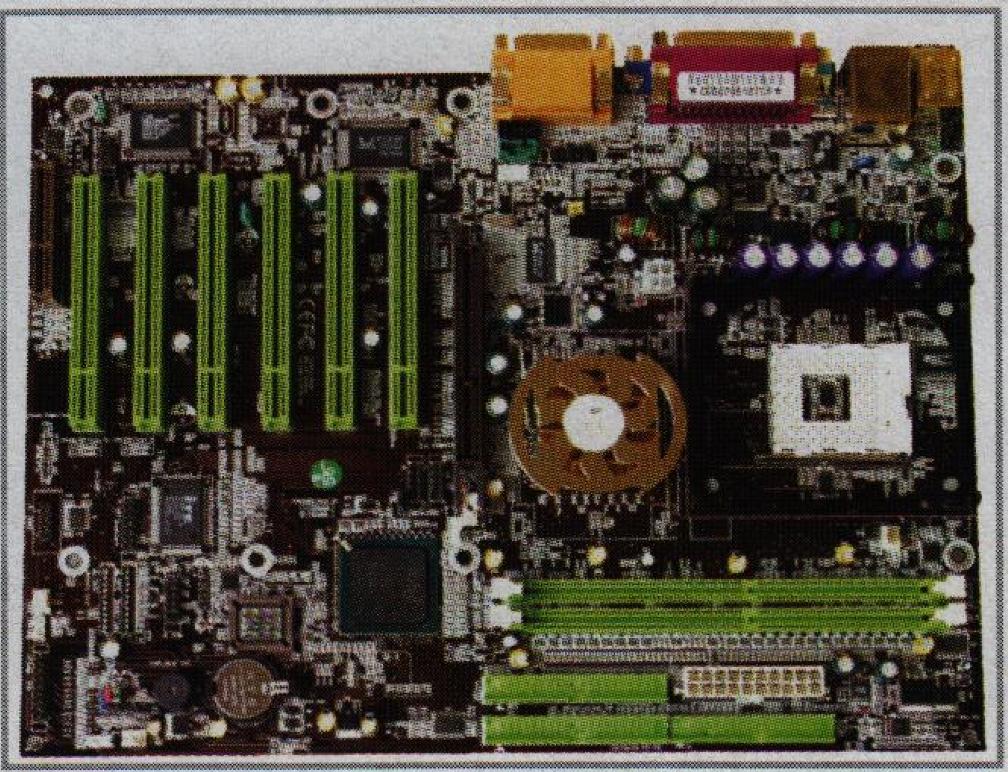

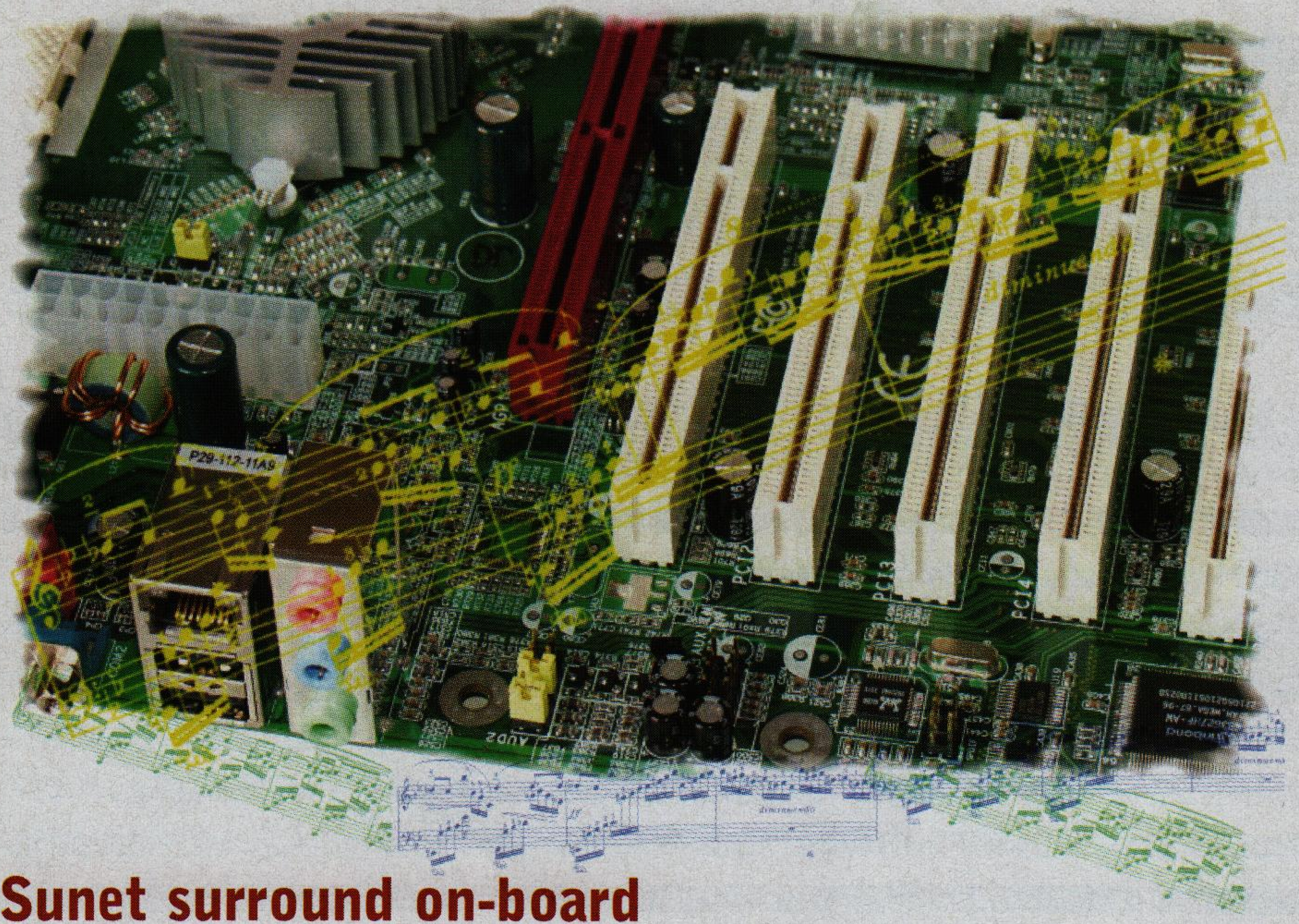
Deşi nu am putut rula toate testele conform protocolului,modelul neavând un slot AGP necesar instalării acceleratorului grafic de referinţă, am introdus totuşi acest mainboard în clasament datorită notelor nu foarte rele la celelalte benchmark-uri. Trebuie luat în considerare faptul că P4S8AG este o soluţie complet integrată, modelul adresându-se doar muncii obişnuite, de birou.

(de exemplu, i845GE). Acest lucru nu a fost posibil în acest caz, datorită faptului că acceleratorul video încorporat Xabre 200 nu utilizează memoria principală a sistemului. În schimb, în jurul cipului grafic încorporat au fost aşezate modulele de memorie, acoperite cu radiatoare pasive destul de eficiente. Pe lângă cipul grafic implementat, mai beneficiaţi şi de un controler de reţea şi de un cip audio CMedia. Singurul lucru pe care l-am putea reproşa acestui accelerator este performanţa, nu neapărat slabă, însă putea fi aleasă o soluţie mai performantă, cum ar fi Xabre 400 sau, de ce nu, Xabre 600.

Chaintech CT9BJF Apogee

Surpriza plăcută în categoria plăcilor de bază cu i845xx a venit din partea modelului CT9BJF. Am avut aceleaşi rezultate bune şi cu varianta Summit, care este practic aceeaşi placă de bază, fiind diferită doar prin accesoriile din pachet. Varianta Apogee are în cutia impresionantă cu care vine un pachet software bogat, în care se regăseşte şi o versiune de Linux (mai precis, Thiz Linux), o pereche de cabluri rotunde şi, nu în ultimul rând, o pereche de căşti. Interesant ni s-a părut faptul că, deşi manualul spune clar că memoriile suportate sunt DDR 266, adică exact specificaţiile chipsetului i845G, BIOS-ul arăta DDR 333, ceea ce ne duce cu gândul la un i845GE. Acesta este şi motivul pentru care în tabel chipsetul a fost catalogat drept i845GE. Păcat că rezultatele bune nu au putut fi susţinute şi de o notă asemănătoare la dotări. Lipsa interfeţei FireWire sau a unui controler RAID şi-au spus cuvântul, din acest punct de vedere fiind o placă cu dotări medii. De remarcat ar fi şi grija acordată aspectului general al mainboard-ului, conectorii de pe backpanel şi radiatorul pasiv de pe northbridge având o culoare aurie.

Sunet surround on-board

Urechea pe nForce!

După o serie de articole dedicate chipsetului nForce 2, a venit vremea să dezvăluim și excelentele capabilități ale acestuia în ceea ce privește sunetul pentru jocuri și aplicații multimedia surround

Marius Ghinea

Plăcile de bază au facilități de sunet incluse de câțiva ani buni. Totuși, cred că sunt în asentimentul tuturor cititorilor atunci când afirm că folosirea sunetului on-board era ultimul resort al ignoranței, al unei rătăciri de moment sau pur și simplu al unui buget care mai lăsa loc doar pentru un iaurt armat cu un covrig uscat. Primul lucru pe care orice om sănătos la ureche, dar necesarmente posesor de soluții audio alternative îl făcea până acum cu componenta de sunet on-board, era să o dezactiveze din BIOS și să o lase astfel până la înfricoșatul giudeț de pe urmă al Lumii (if possible). Sincer, nici chiar placa de bază Aopen AX4B-533 Tube dotată cu amplificator pe tub Sovtek nu m-a zguduit foarte tare, apărându-mi mai degrabă ca un exotism ușor comercial, fără a avea o justificare consistentă în hardware-ul audio aflat înaintea etajului analogic de amplificare.

Iată însă că există un sfârșit pentru toate sau un început și pentru sunetul on-board. Motherboard-urile bazate pe chipset-uri din seria nForce de la nVIDIA, ajunsă acum la a doua generație, dovedesc suficiente calități în ceea ce privește aplicațiile multimedia și jocurile, pentru ca până și cei mai pretențioși utilizatori să le lase BIOS-ul în pace, măcar în partea dedicată setării componentelor audio on-board.

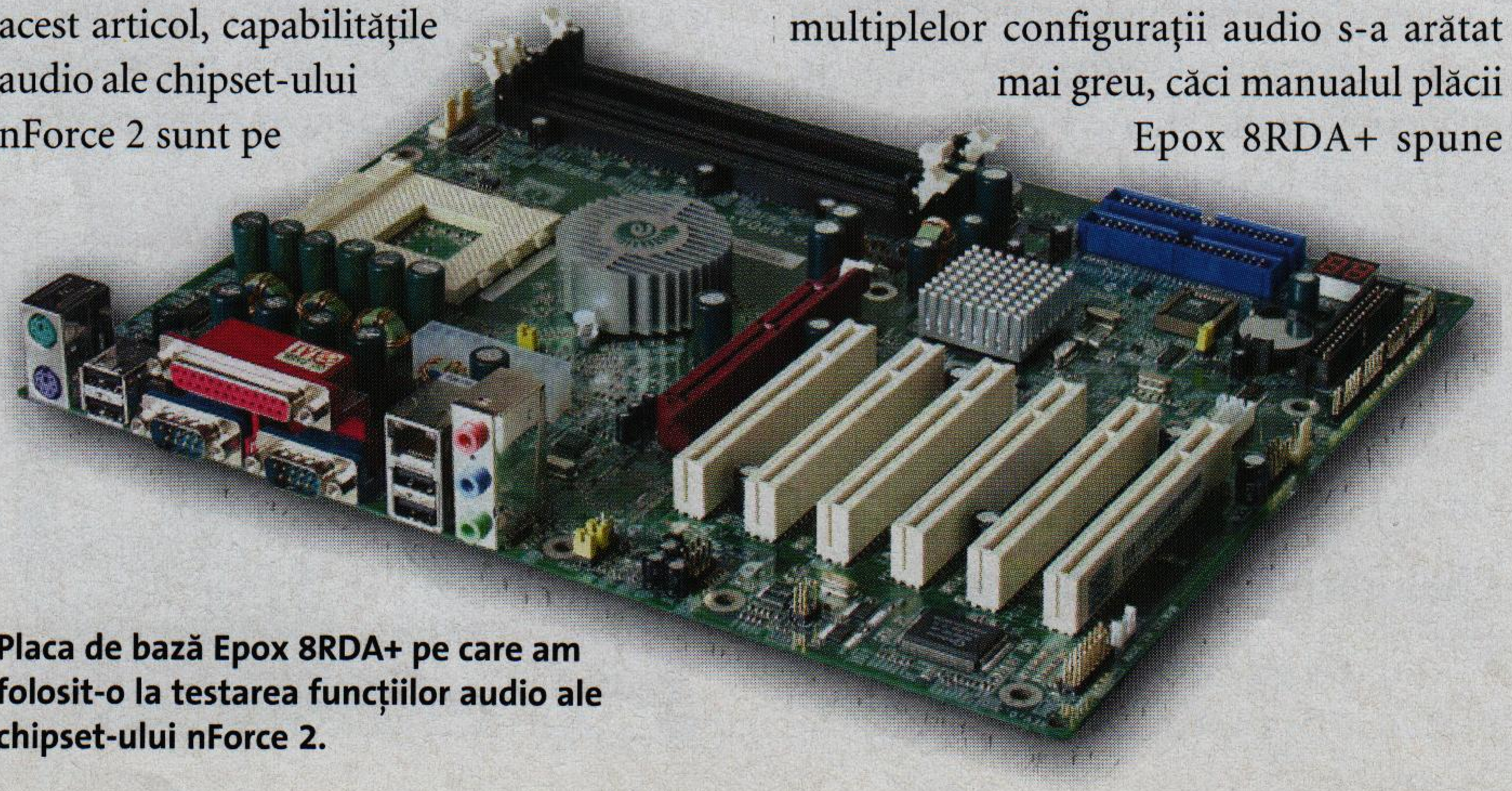
Dilema conectorilor

Deși, după cum voi dovedi mai departe în acest articol, capabilitățile audio ale chipset-ului nForce 2 sunt pe alocuri impresionante, producătorii de motherboard-uri nu par foarte atenți la acest aspect. Acest lucru este dovedit de sprijinul părții de sunet a nForce 2 sub aspectul accesoriilor specifice, cum sunt mufele și cablurile. De aceea, este necesar să pun în lumină configurația de bază pe care o veți întâlni cel mai frecvent, dar și ce elemente ar fi de căutat pentru a o îmbunătăți. De altfel, testul ce a stat la originea acestor rânduri a fost efectuat de mine pe placa de bază Epox 8RDA+, despre care pot spune că, în ceea ce privește partea de accesorii dedicate sunetului nForce 2, are dotări spartane la modul absolut. Adică deloc. De aceea, singura modalitate de a folosi intrările sau ieșirile audio ale nForce 2 este în acest caz de a apela la conectorii audio specifici formatului ATX. Este vorba despre cele trei mufe mamă pentru jack mic stereo, colorate frumos în roz, albastru și verde, aflate chiar alături de conectorii USB și de porturile serial/paralel on-board.

În mod normal, așa cum le-a lăsat codec-ul AC'97 standard, cele trei mufe au următoarele destinații: cea roz este intrarea pentru microfon, cea albastră este intrarea pentru surse de nivel line, iar ultima, de culoare verde, este taman ieșirea de linie, adică Line Out. Până aici, totul este simplu și conform cu „stasurile" în vigoare, dar ce te faci dacă vrei să folosești sunetul nForce 2 într-o configurație de difuzoare 4.1 sau 5.1, de care este capabil acest chipset? Că doar nu ai la îndemână decât astea trei mufe cunosc pe lume: rozu, verde și albastru...

Trec pe manual!

Problema este că manualele produselor realizate de firme cu „com.tw" în coada adresei de web sunt ușor criptice și eliptice, deseori dovedind realitatea disjuncțiilor cultural-lingvistice dintre o Europă centrată în Germania și un Orient descentrat între Turcia și Hong Kong. Astfel încât și soluția dilemei multiplelor configurații audio s-a arătat mai greu, căci manualul plăcii Epox 8RDA+ spune

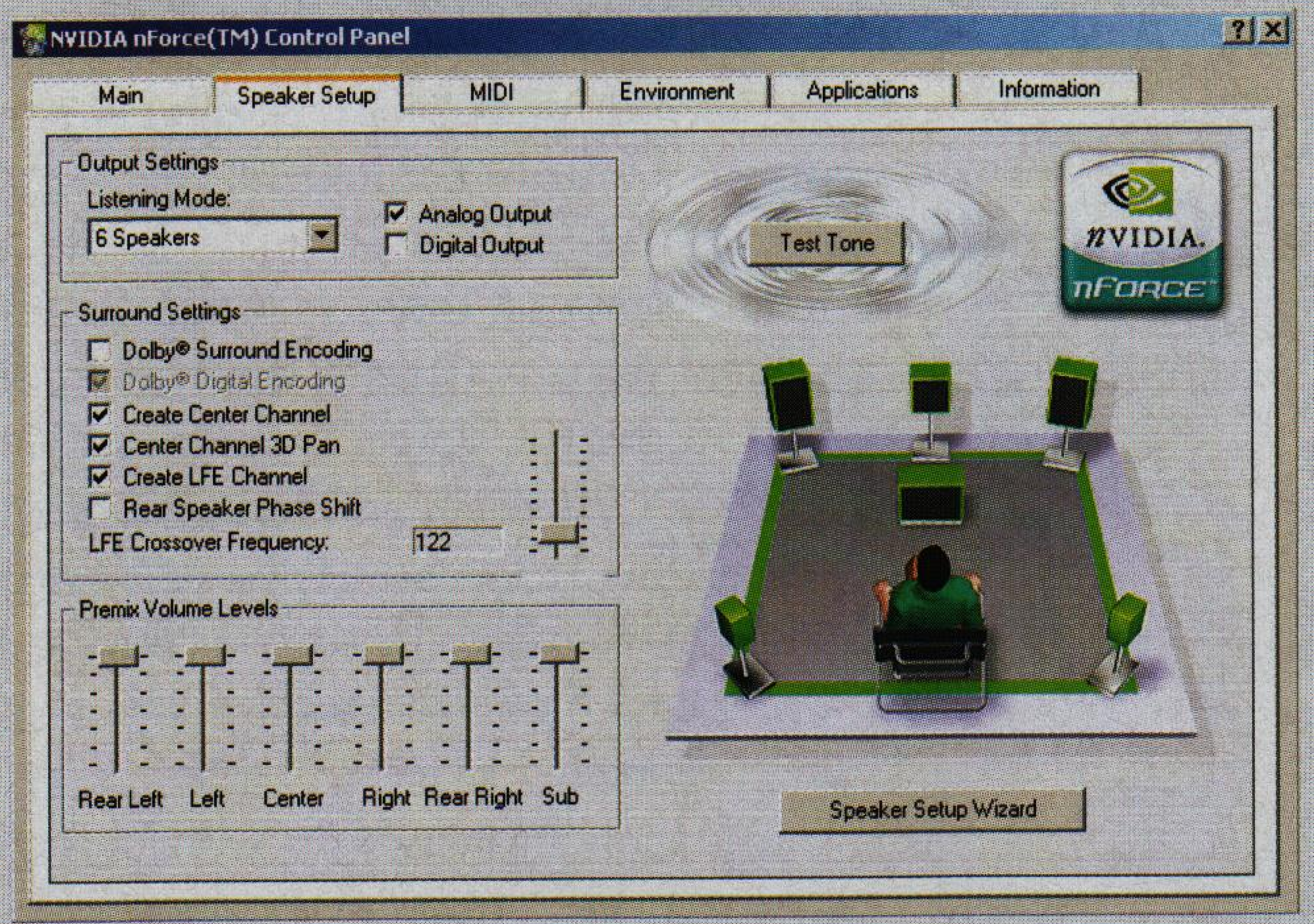
Placa de bază Epox 8RDA+ pe care am folosit-o la testarea funcțiilor audio ale chipset-ului nForce 2.

Facilități destinate jocului

Împărțind 4 la 6

Ceea ce îi poate ajuta pe aceia dintre voi care au sisteme de boxe 5.1 ce nu pot fi utilizate și în mod 4.1 este faptul că din software-ul de control al nForce 2 se poate alege drept configurație de ieșire cea 5.1, dar în care APU-ul poate face câteva „jmecherii" foarte utile.

Se pot bifa trei opțiuni foarte importante. Prima este „Create center channel", care trimite sunetul și către boxa de centru a unui sistem 5.1. A doua este „Center channel 3D pan", care alocă dinamic sunetul pe boxa de centru, în sensul în care aceasta participă la poziționarea 3D a

sunetului. A treia opțiune este „Create LFE channel" care extrage din materialul sonor partea de joasă frecvență și o trimite către subwoofer. Frecvența de crossover, de separație, de la care (în jos) se preia semnal pentru subwoofer poate fi reglată cu ajutorul unui cursor aflat în panelul de control.

Repet, anumite sisteme de boxe 5.1 nu pot reda semnal în mod 4.1, iar opțiunile de mai sus rezolvă această chestiune, de mare importanță pentru cei dornici să-și folosească sistemul audio 5.1 și în jocuri. Or, jocurile nu „cunosc" formatul 5.1 și de aceea împărțirea pe care nForce 2 o face transformând configurația 4.1 în 5.1 canale oferite ca atare la mufele de ieșire din placa de sunet este un lucru absolut necesar. Pentru a vă ajuta la identificarea mufelor de ieșire pentru surround și center/subwoofer, slab documentată de manual, vă voi da o indicație. În momentul în care setăm din soft-ul de control al nForce 2 ieșirea audio pentru 4 boxe, mufa albastră devine ieșirea „de spate". În situația în care setăm din panelul de control ieșirea pe șase boxe (configurația 5.1), atunci la mufa albastră dedicată surround-ului se adaugă mufa roz, responsabilă de output-ul pentru canalele center/subwoofer.

Tot panelul de control mai oferă posibilitatea reglajului de volum, independent, pe toate cele șase canale ale configurației 5.1. Am remarcat marea utilitate a acestor setări, deoarece în jocuri diferite am observat ca fiind necesară ajustarea raportului de volum dintre canalele de față, spate și centru.

sec lucruri pe care nu le explică. Spre exemplu, ni se tot vorbește despre un „front panel" audio și un „rear panel" audio. Ce vor să fie acestea, nu avem hint-uri care să ne sugereze. Ceea ce am reușit să descopăr prin consultarea unor surse web este faptul că rear panel-ul este cel on-board, cu mufele roz, albastru, verde, iar front panel-ul este o dotare opțională, ce poate fi în unele cazuri o placă PCI de extensie audio, iar în altele un eventual panou de conectori ce s-ar instala într-un CD-ROM drive bay.

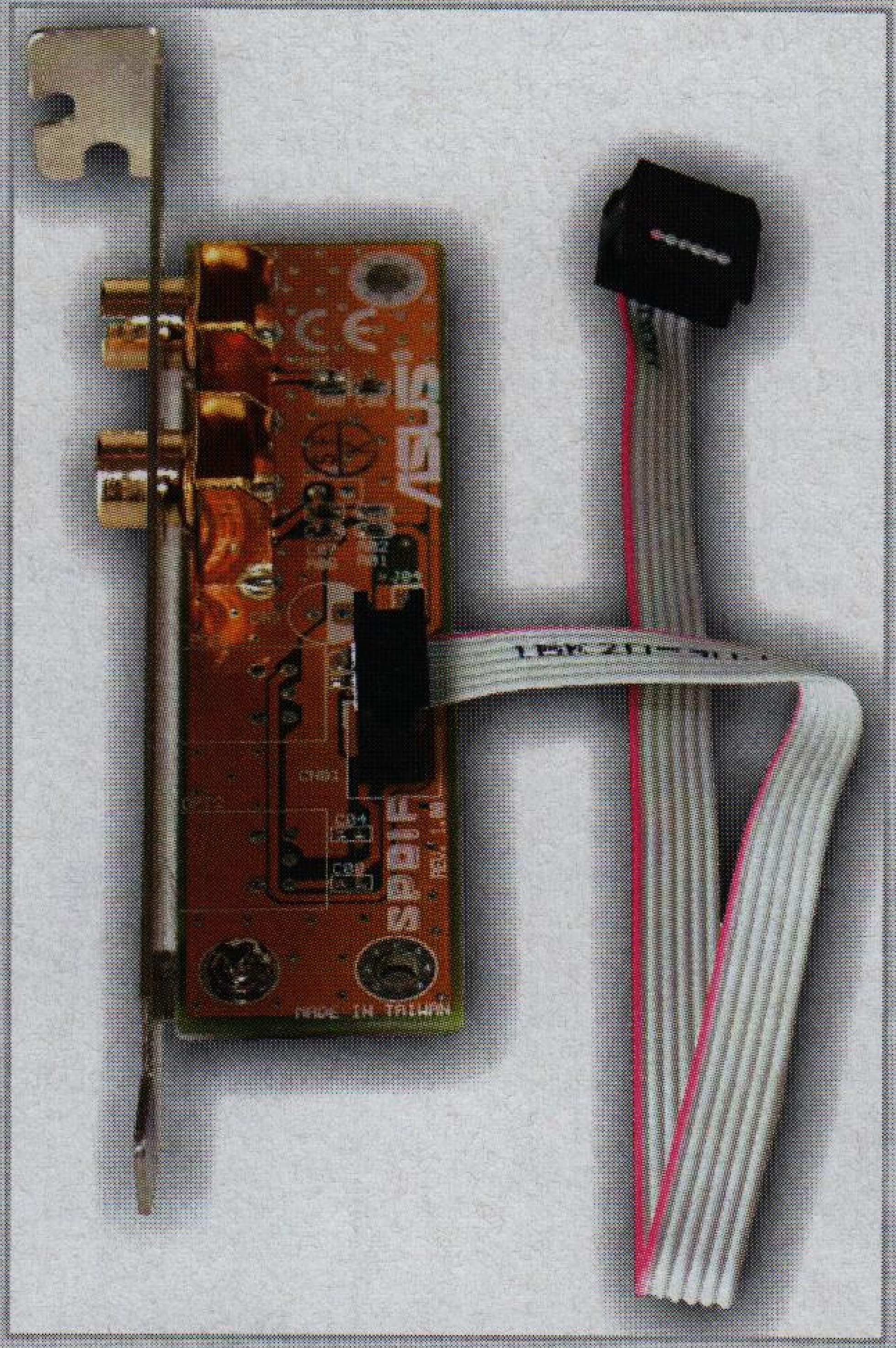
Dacă nu aveți nici unul din aceste accesorii, va trebui să aruncați o privire pe placa de bază, pentru a verifica dacă anumiți jumperi se află în configurația „default" menționată în manual. În cazul în care jumperii de pe motherboard sunt conectați așa cum scrie la manual că este default, ați scăpat de dureri de cap. Sarcina configu-

Pentru posesorii de decodoare surround

Codare Dolby

O surpriză de proporții a fost pentru mine constatarea că APU-ul nForce 2 realizează codare Dolby Digital și Surround, în hardware! Responsabil pentru această sarcină este modulul numit SoundStorm, care este o componentă internă a APU-ului nForce 2. În cazul în care bifați în panelul de control opțiunea „Dolby Surround Encoding" sau „Dolby Digital Encoding", materialul sonor este codat corespunzător formatului ales. Evident, dacă pentru Dolby Surround puteți ieși pe output-ul analogic, pentru Dolby Digital va trebui să livrați semnalul în format AC3 printr-o ieșire digitală. Aceasta se află pe un accesoriu ce oferă conexiuni S/PDIF (vezi imaginea) care este considerat opțional și de aceea poate fi găsit numai în dotarea unora dintre plăcile de bază cu nForce 2. În cazul de față, am preluat acest conector din pachetul motherboard-ului ASUS A7N8X Deluxe.
Utilitatea codării Dolby este evidentă pentru posesorii de sisteme audio cu decodor Dolby Digital și Dolby Surround. Aceștia au acum posibilitatea de a obține sunet tridimensional în jocuri, prin simpla conectare audio, prin digital sau analogic a computerului la decodor și selectarea tipului de codare potrivit. Apoi, cu ajutorul celor trei opțiuni de care am mai vorbit (de creare a canalelor de centru, subwoofer și de panoramare a centrului), se poate optimiza fără dificultăți experiența audio 3D în jocuri, lucru la care contribuie și mixerul celor șase canale audio, aflat în panelul de control al nForce 2.
Anumite configurații ale APU-ului nForce 2 nu conțin modulul SoundStorm, deci trebuie să vă informați asupra acestui aspect în ceea ce privește placa de bază pe care o veți alege.

rării canalelor audio cade acum pe umerii software-ului de control. Iar acesta este excelent.

Prea frumos...

Well, partea absolut superbă a acestui nForce 2 este că oferă accelerare audio tridimensională pentru jocuri, în hardware. Adică există în acest chipset un APU (Audio Processing Unit – unitate de procesare audio) care se ocupă de toate calculele necesare nu doar poziționării tridimensionale a sunetelor din jocuri, dar și de modelarea acustică a mediului – ceea ce se numește EAX în cazul plăcilor de la Creative.

Numărul maxim de surse audio 3D accelerate de nForce 2 este 64, ceea ce reprezintă deja o ștachetă devenită standard, dat fiind faptul că au trecut doi ani de când plăcile de sunet bazate pe procesoare Crystal (CS4630, CS4624) au atins acest prag. Mai mult decât atât, aceste surse audio tridimensionale vor căpăta în joc și învelișul de ecouri și reverberație necesar adaptării la condițiile de mediu acustic existente în locul în care este poziționat virtual jucătorul.

Și pot spune despre reverberația realizată de nForce 2 că este una dintre cele mai naturale, mai „pline" și mai consistente din toate cele pe care le-am auzit, în software sau hardware. Practic, sub acest aspect nForce 2 este egalul plăcilor de sunet bazate pe funcțiile Sensaura sau EAX.

În ceea ce privește calitatea poziționării audio 3D, am fost foarte plăcut impresionat. În căști localizarea surselor de sunet tridimensionale a fost excelentă, dându-mi posibilitatea identificării fără greș a direcției din care se auzea fiecare sunet în parte. În sistemele de boxe 4.1, poziționarea audio 3D a fost absolut impecabilă.

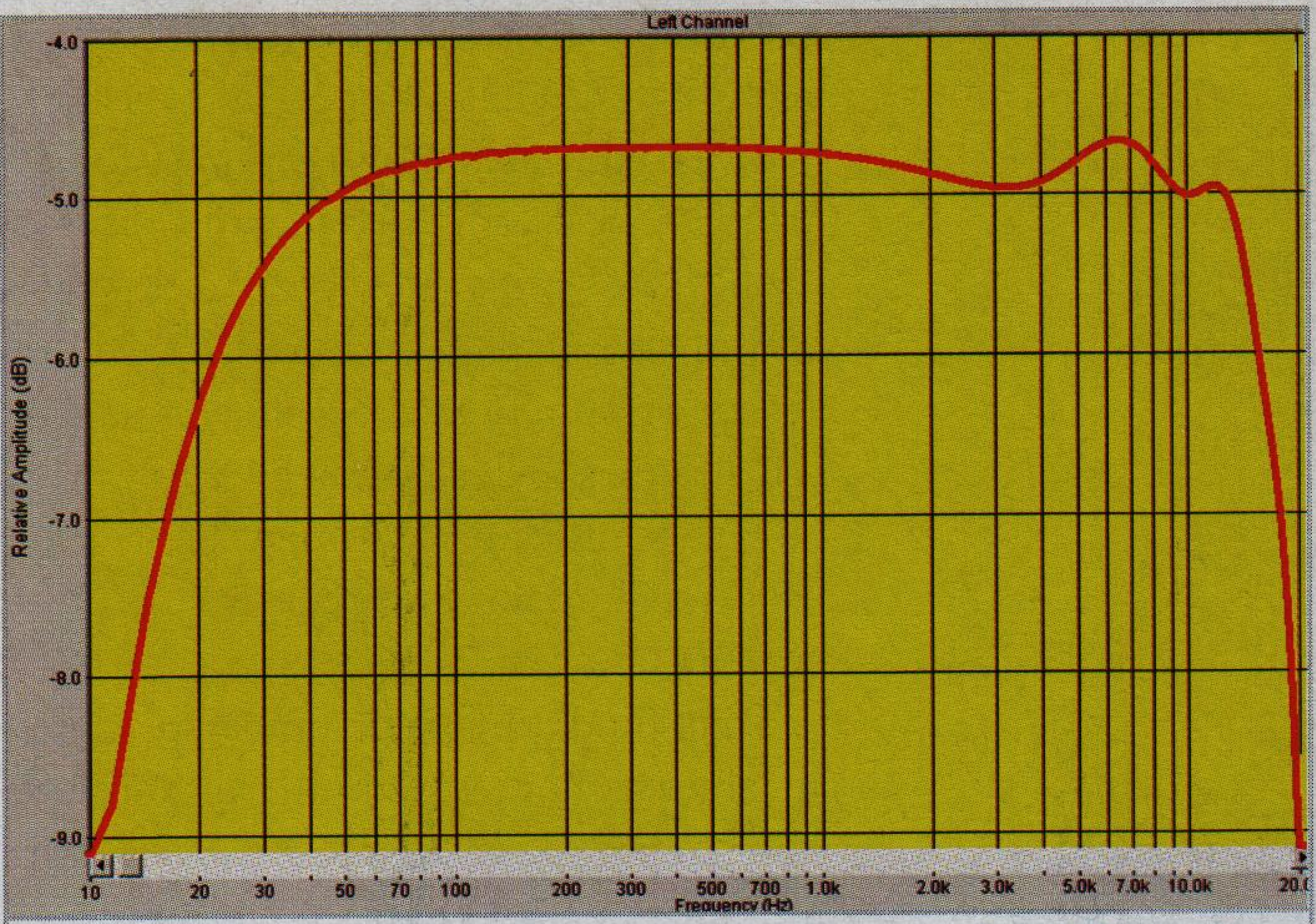
Am testat nForce cu unele dintre cele mai pretențioase titluri în ceea ce privește sunetul și poziționarea sa tridimensională: IL-2 Sturmovik, Unreal Tournament 2003, Thief II The Metal Age, Hitman 2, Soldier of Fortune II Double Helix, Morrowind The Elder Scrolls. În toate aceste cazuri experiența audio tridimensională a fost impresionantă.

Aș menționa în mod deosebit jocul „IL-2 Sturmovik" produs de Maddox Games. Pe lângă faptul că stabilește noi standarde în privința graficii, „IL-2 Sturmovik" este un mare consumator de resurse audio, fiind deosebit de importantă alegerea plăcii de sunet utilizate de jucător. Practic, nForce 2 a fost singura placă ce nu provine de la Creative care a făcut față cu succes în „IL-2 Sturmovik". Acest succes înseamnă că nu au existat căderi de framerate datorate înmulțirii canalelor de sunet în joc. Nici nu au fost sesizabile pierderi de surse sonore (în special mesajele radio pot suferi de această problemă – ele trebuie să se suprapună, să fie mixate; la multe alte plăci de sunet numai unul dintre mesaje poate fi auzit la un moment dat).

Iar în ceea ce privește poziționarea 3D și procesarea Doppler, totul a mers șnur.

Il-2 Sturmovik, un excelent test pentru o placă de sunet, pe care nForce 2 l-a trecut cu succes.

Caracteristica de frecvență a codecului ALC650 dezvăluie slăbiciunile acestuia atât sub 100 Hz, cât și peste 15.000 Hz.

... ca să fie adevărat

Parcă prea sunt toate bune şi frumoase la nForce 2 pe partea de sunet, nu vi se pare? Un vis poposit într-un chipset de motherboard: accelerare pentru sunet tridimensional (pe 64 de canale!), ieşiri audio multiple şi un software excelent de control al configuraţiilor acestora, precum şi un modul hardware destinat codării Dolby Digital şi Dolby Surround. Ei, toate aceste lucruri sunt într-adevăr superlative, câtă vreme nu trebuie să folosiţi ieşirea audio analogică onboard...

Mare parte a plăcilor de bază ce oferă şi facilităţi audio sunt dotate cu un codec produs de Realtek, şi anume ALC650. La fel stau lucrurile şi cu motherboard-urile pe bază de nForce 2 sosite la noi în redacţie. Din păcate, calitatea acestui codec este foarte scăzută în ceea ce priveşte caracteristicile audio ale conversiei din digital în analog. Atât din raportul semnal/zgomot (cu o valoare măsurată terifiantă de 65 dB), cât şi din curba caracteristicii de frecvenţă reiese clar că ALC650 pare a veni din istoria trecută de ani buni a dezvoltării codecurilor audio. Acest lucru influenţează în mod negativ atât audiţia muzicală, vizionarea de filme, cât şi jocurile, prin neclaritatea redării şi dinamica scăzută. ALC650 suferă amarnic de obsolescenţă.

Totuși

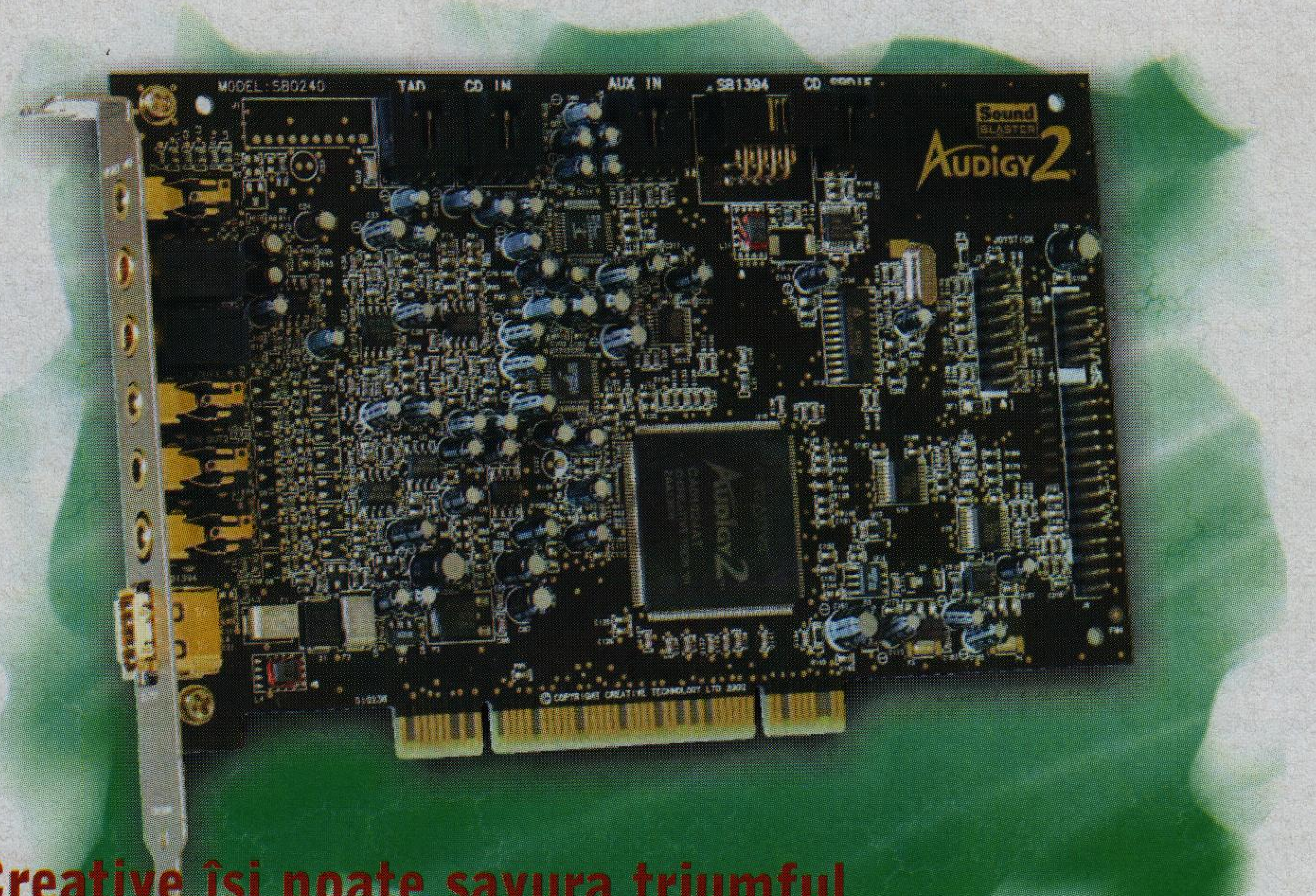
Evident, pentru cei mai puţin pretenţioşi în privinţa calităţii audio, aceste lucruri pălesc în faţa unei concluzii clare: fie şi numai pentru partea de sunet, nForce 2 este un chilipir, deoarece oferă facilităţi în jocuri şi aplicaţii surround prin care concurează plăcile de top ale domeniului – să nu uităm că APU-ul nForce dotează şi consola Xbox de la Microsoft! O altă categorie de utilizatori pentru care nForce 2 este mană cerească este cea a posesorilor de sisteme audio dotate cu decodor Dolby Surround sau Dolby Digital. Cei care doresc să folosească ieşirea digitală a nForce 2 trebuie să fie atenţi ca în pachetul plăcii de bază vizate să se afle şi adaptorul ce „scoate" semnalul S/PDIF de pe motherboard şi îl livrează printr-o ieşire pe mufă RCA (coaxial). Dar toţi cei interesaţi de sunetul oferit de nForce 2 trebuie să verifice versiunea acestui chipset aflată pe motherboard, deoarece există şi variante în care acesta nu oferă facilităţi audio.

Îmi rămâne deci să sper că vor exista implementări ale nForce 2 care să facă dreptate superbei unităţi de procesare audio incluse în acest chipset, printr-o mai fericită împerechere cu un codec calitativ superior.

marius_ghinea@chip.ro

Audigy2

Creative își poate savura triumful

Sound Master Blaster

Apărut în grabă pentru a stăvili impetuozitatea concurenței, primul Audigy nu a reinstaurat supremația Creative. Proiectat pe îndelete și gândit cu socoteală, Audigy 2 are însă toate șansele să ajungă în vârf

Marius Ghinea

Iată că a apărut Audigy 2! La redacție, cu oarecare întârziere (spun eu), a ajuns din păcate numai versiunea Platinum a Audigy 2. Or, eu nu privesc cu prieteșug versiunile Platinum ale plăcilor de sunet de la Creative, pe care nu le consider pe partea de premplificare și conversie analog/digital a se ridica la înălțimea prețului lor usturător. Rămânând practic la nivelul amatoricesc, versiunile Platinum pretind (atât pe cutie, cât și în hype sau marketing) a atinge profesionalismul. Mai ales pentru făcut muzică, nu consider versiunile Platinum ale Live! sau Audigy și Audigy 2 a fi recomandabile decât pentru cei nepretențioși, dat fiind faptul că există plăci cu adevărat profesionale care costă lejer mai puțin, oferind convertoare A/D și D/A mult mai bune, conexiuni digitale de calitate, dar și drivere ASIO și GSIF rapide și stabile, ce nu sunt grevate de o limitare la 16 bit/48 kHz precum Audigy 2.

Vorbind despre conectică, pot spune că breakout box-ul specific Platinum nu diferă de cel al primei versiuni Platinum de Audigy, deci nu voi ocupa spațiu pentru a descrie ceva deja bine cunoscut (vedeți numerele CHIP din decembrie 2001 și ianuarie 2002). De aceea, voi discuta mai ales despre placa PCI propriu-zisă, cea care sub forma bulk va găsi cea mai mare răspândire în rândul cetitorilor noștri. În ceea ce privește conexiunile oferite de aceasta, lucrurile stau la fel ca la Audigy – trei ieșiri stereo pentru formatul 5.1, o ieșire digitală, o intrare de microfon și una de linie, un port Firewire. Pe placă se mai află și o intrare digitală pentru CD audio.

Jucați măăăii!

Însă lucrul cel mai important de spus este că Audigy, în a doua sa versiune, este în sfârșit o placă din generația de azi, atât prin funcțiile audio 3D suportate, cât și prin numărul de canale audio accelerate tridimensional: 64. După ce Audigy a oferit o oarecare dezamăgire prin faptul că nu accelera hardware decât 32 de canale audio 3D, iată că a doua versiune a sa ajunge în sfârșit din urmă plăcile de sunet „amiral” ale competitorilor Terratec, Hercules și Philips, care asigură de aproape 2 ani accelerare pentru 64 de canale audio tridimensionale. Dacă la acest aspect adăugăm faptul că Audigy 2 oferă la rândul său aceleași excepționale funcții de procesare a mediului acustic precum predecesorul său, respectiv cele strânse sub denumirea EAX Advanced HD, ne dăm seama că Audigy 2 este acum procesorul audio de vârf în industria jocurilor.

Dată fiind puterea de procesare mărită și căreia îi stă dovadă numărul dublu de canale audio accelerabile hardware, este limpede că nu e vorbă goală faptul că Audigy 2 poate face playback și procesare de fișiere audio la o rată de sampling maximă de 192 kHz, la o adâncime pe biți de 24 bit. În acest scop, Audigy 2 este dotat cu un convertor analog/digital Crystal din cea mai nouă generație, a cărui prestație sub aspectul calității audio este zdrobitor superioară oricăror versiuni anterioare de Sound Blaster, precum și majorității covârșitoare a competitorilor din zona de consumer. Comparativ însă cu plăci precum M-Audio Audiophile 24/96 sau Terratec EWX 24/96, dotate cu codecuri AKM, Audigy 2 sună mai digital, având și o pronunțată tendință de a avantaja zona de frecvențe înalte.

Avansul se confirmă

În partea de software, Audigy 2 Platinum vine cu două jocuri de renume, Soldier of Fortune II Double Helix și Hitman 2, ambele în versiuni adaptate pentru extensia EAX Advanced HD, responsabilă de modelarea acustică a mediului în jocuri. Și trebuie să recunosc faptul că atât producătorii acestor titluri, cât și Creative cu EAX Advanced HD au făcut o treabă foarte bună, fapt pentru care experiența audio oferită de Audigy 2 a fost una extrem de realistă, la o calitate și definiție a sunetului încă neegalate de nici o altă placă de sunet de consum. Personal, sunt foarte mulțumit că, în sfârșit, încep să apară titluri concepute pentru excepționalul standard EAX Advanced HD. Consider acesta un semnal ce confirmă o opinie personală: Creative Audigy 2 este placa de sunet a momentului pentru cei pasionați de jocurile în care mediul acustic și poziționarea tridimensională a sunetului au o mare importanță.

marius_ghinea@chip.ro

Ofertant: Flamingo Computers
Telefon: 021-2225041
Preț: 249 USD

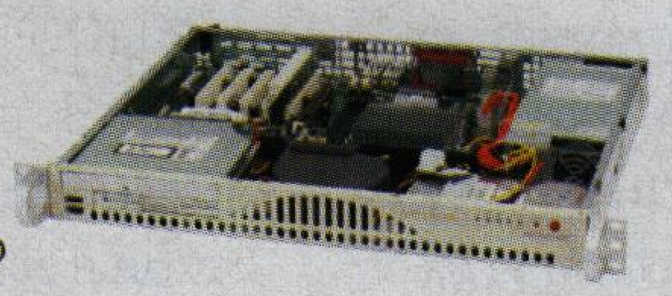
SUPERMICRO®

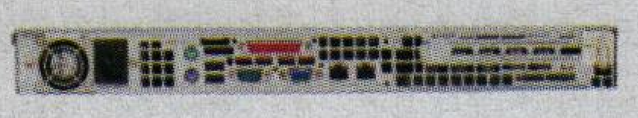
Intel® E7505/E7501/E7205/ServerWorks GC-LE/GC-SL/GC-WS Chipset

Motherboard & Server Complete Product Lines

SuperServer 5013G-M — 1U Rackmout *Mini*

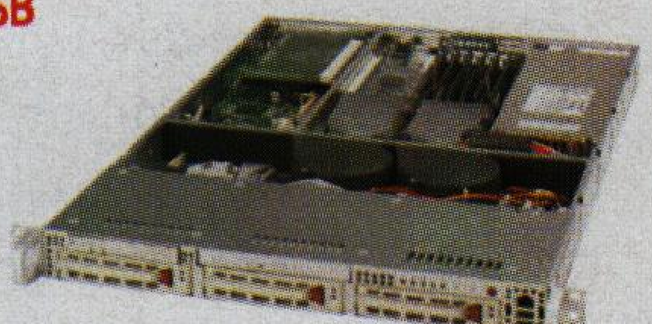
- Intel® Pentium® 4 processor up to 3.06GHz
- Super P4SGE serverboard/533MHz FSB
- Up to 2GB Unb.DDR 333 SDRAM
- 1 32-bit PCI 33MHz
- Dual Gigabit Ethernet ports
- Intel Extrem. Graphics accelerator on chip
- 1 x 3.5" IDE internal drive bay
- 1 floppy & slim CD-ROM drives
- 200W (+12V) power supply
- 1 x 10cm heavy duty blower fan
- Dimension: 425 x 44 x 356mm
- Manageability: Watch Dog, Super● Doctor II

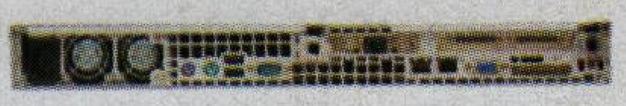

SuperServer 6013P-8 — 1U Rackmout

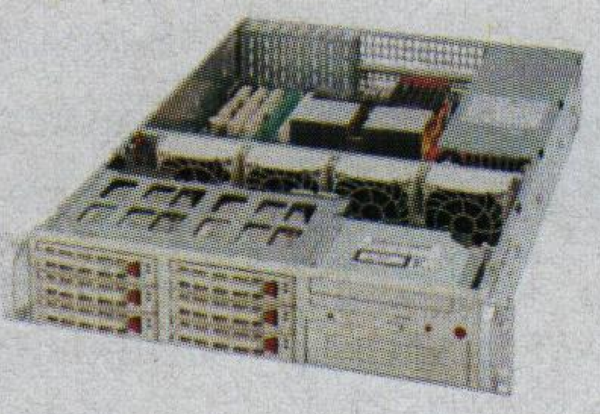
- Dual Intel® Xeon™ processors up to 2.80GHz
- SUPER X5DPR-8G2+serverboard/533MHz FSB
- Up to 12GB ECC Reg. DDR 266 SDRAM
- 2 64-bit PCI-X 133/100MHz
- Dual Gigabit Ethernet ports
- Adaptec 7902 2-ch U320 SCSI
- Adaptec SCSI RAID 2015S supported
- ATI Rage 8MB graphics onboard
- 3 x 1" hot-swap U320 SCA drive bays (SAF-TE compliant)
- 1 floppy & slim CD-ROM drives
- 400W cold swap power supply
- 2 x 10cm heavy duty blower fans
- Manageability: Watch Dog, Super● Doctor II & IPMI 1.5 socket

SuperServer 6023P-8R — 2U Rackmout

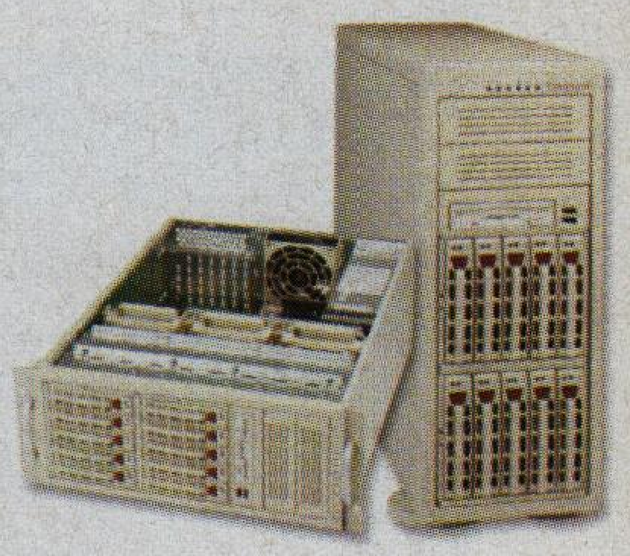
- Dual Intel® Xeon™ processors up to 2.80GHz
- SUPER X5DP8-G2 serverboard/533MHz FSB
- Up to 16GB ECC Reg. DDR 266 SDRAM
- 4 independant PCI-X Bus
- 3 64-bit PCI-X 133MHz, 3 PCI 66MHz
- Dual Gigabit Ethernet ports
- Adaptec 7902 2-ch U320 SCSI
- Adaptec SCSI RAID 2010S supported
- ATI Rage 8MB graphics onboard
- 6 x 1" hot-swap U320 SCA drive bays (SAF-TE compliant)
- 1 floppy & slim CD-ROM drives
- 400W redundant power supply
- 4 x 8cm hot-plug redundant cooling fans
- Manageability: Watch Dog, Super● Doctor II & IPMI 1.5 socket

SuperServer 7043P-8R — 4U Tower/Rackmout

- Dual Intel® Xeon™ processors up to 2.80GHz
- SUPER X5DP8-G2 serverboard/533MHz FSB
- Up to 16GB ECC Reg. DDR 266 SDRAM
- 3 64-bit PCI-X 133/100, 3 64-bit PCI 66MHz
- Dual Intel 82546EB Gigabit Ethernet controllers
- Adaptec 7902 2-ch U320 SCSI
- Adaptec SCSI RAID 2010S supported
- ATA 100/USB 2.0 w/up to 6 USB ports
- 10 x 1" dual-ch (5+5) hot-swap U320 SCA drive bays (SAF-TE compliant) * optional mobile rack
- 2 x 5.25" drive bays & 1 floppy drive
- 3 x 12cm hot-plug redundant cooling fans & 1 x 12cm heavy duty exhaust fan
- Triple redundant 600W + 300W power supply
- Manageability: Watch Dog, Super● Doctor II & IPMI 1.5 socket

SISTEC SOLUȚIA GLOBALĂ — **authorized distributor for** SUPERMICRO®

Cluj-Napoca, Str. Deva nr. 1-7, tel: +40-264-190282, fax: +40-264-193700, e-mail: sistec@sistec.ro, www.sistec.ro
Bucuresti, Calea Calarasilor 244, bl. S21, sc.A, ap.2, tel: +40-21-320.11.47, fax: +40-21-326.12.80, e-mail: sistec_bucuresti@sistec.ro

17 produse în

Bancul de probă

În acest număr veți avea ocazia să citiți despre câteva produse deosebite, în premieră în laboratorul CHIP: plăci video cu AGP 8X, noi modele de notebook-uri, cea mai bună soluție video de overcloking; ATI Radeon 9500 și multe alte „bunătăți”

Francisc Kurko, Ionuț Adrian Boicu, Radu Fedoreanu, Vasile Prodan

Chiar dacă în momentul în care scriem aceste rânduri procesorul Athlon XP 2800+ Thoroughbred nu mai este vârful de gamă al companiei AMD, el rămâne totuși cel mai rapid procesor disponibil în momentul de față, cel puțin pe meleagurile noastre. Și cum acesta nu putea să vină singur, a fost adus în redacție de firma botoșăneană Elsaco, și nu așa oricum, ci într-un „ambalaj” Thermaltake și o configurație demnă de acest procesor. Încă de la prima vedere atenția este atrasă de mărimea carcasei ThermalTake Xaser II 5000+ și culoarea sa neagră. De altfel, tot sistemul oferit spre testare are culoarea neagră, de la monitorul Sony LCD SDM-X52 cu diagonala de 15 țoli și până la tastatura și mausul Mitsumi, conferind acestuia o distincție aparte.

Lucrurile nu se opresc aici; deschizând carcasa putem observa că placa de bază aleasă este un Epox 8RDA+ cu chipset nForce2, aceasta beneficiind și de viteza oferită de două module de memorie de 512MB PC3200 semnate Corsair, totalul memoriei instalate fiind astfel 1 GB RAM. Dispozitivele de stocare sunt reprezentate, pe de o parte, de cel mai nou membru al familiei Maxtor DiamondMax 9 Plus cu o capacitate de 200GB, având și opt MB cache, precum și de Plextor CDRPXW4832A sau Teac DV516E pe partea de CD-RW, respectiv DVD. Pentru delectarea utilizatorilor, sistemul a fost dotat cu o placă video ATi Radeon 9700 și un Creative Audigy2 Platinum. Nici conectarea la Internet nu a fost trecută cu vederea, aceasta intrând în grija unui modem U.S.Robotics 56k Voice intern.

Cel mai puternic sistem bazat pe o soluție AMD.

În ceea ce privește descrierea acestui sistem, ar mai fi de menționat doar grija cu care multiplele cabluri erau aranjate în carcasă, fapt ce ar fi să fie meritat pus în evidență prin prezența unei ferestre laterale a carcasei.

Pentru că o descriere nu e niciodată de ajuns, performanțele ansamblului descris mai sus au fost impresionante. În testul Sysmark 2001 rezultatul a fost unul pe măsura așteptărilor noastre: 269 de puncte (270 ICC și 269 OP), în timp ce la 3DMark 2001 SE Pro, acesta a fost un incredibil 15840. Impresionant a fost de altfel și rezultatul testului HDD din Sisoft Sandra 2003, de 36600 de puncte, care surclasează performanța unei matrici RAID ATA66 și se apropie de cea a unei matrici RAID ATA100. Și în PCMark 2002 rezultatele au fost la fel de bune: 6833 și 5317 la CPU, respectiv MEM. Bineînțeles că nu ne-am putut abține de la un mic overclock al procesorului de la frecvența sa reală de 2250MHz la 2492 MHz, fapt ce a condus la obținerea unor rezultatele pe măsura celui mai rapid procesor Intel P4 la 3060MHz. Mai precis, PCMark 2002 indica 7536 de puncte pentru procesor și 5657 de puncte la memorie. 3DMark a returnat 16372 de puncte și nici SySMark 2001 nu s-a lăsat mai prejos, oprindu-se în dreptul valorii 285. Nu putem decât să felicităm această frumoasă performanță a noului procesor AMD, care a avut parte de o implementare demnă de performanțele sale de vis. (A.B)

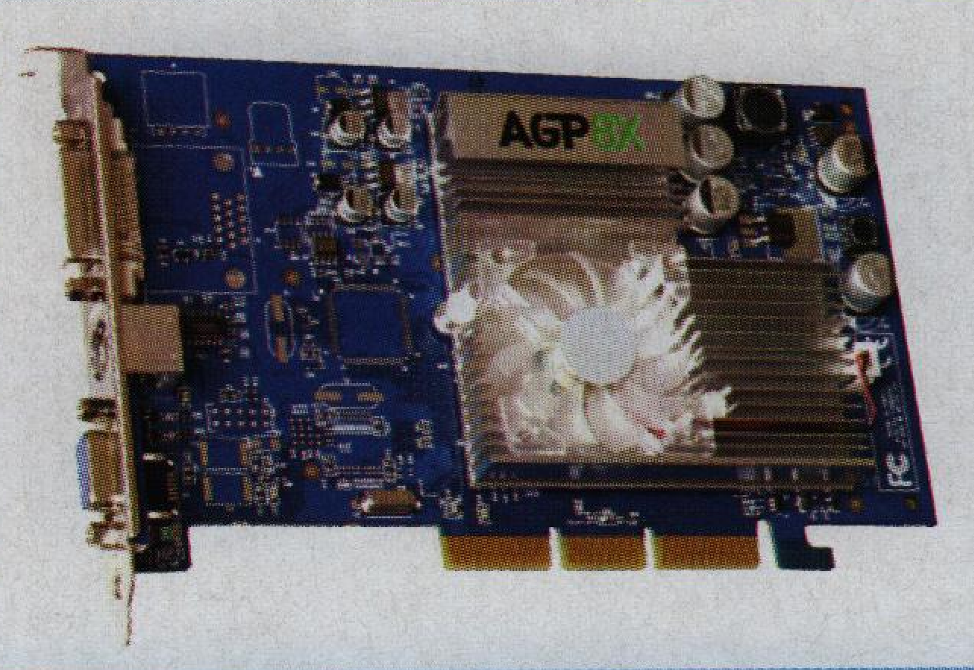
Astfel apreciază CHIP

Pentru o imagine de ansamblu cât mai corectă a performanțelor, și mai ales a calității produselor testate de revista CHIP, această apreciere va fi făcută după o grilă definită în imaginea alăturată. Astfel, dumneavoastră, în calitate de beneficiari direcți, veți fi mai bine informați în ceea ce privește rezultatele obținute la teste de cele mai noi și interesante produse ce sosesc lunar în laboratorul CHIP. Nu în ultimul rând, această apreciere a revistei noastre va include pe lângă performanța pură, atât prețul fiecărui produs, cât și fiabilitatea sa sau aspectul general, încercând astfel să vină în ajutorul oricui ar dori să achiziționeze aceste produse.

foarte bun	■■■■■	100 - 90(puncte)
bun	■■■■□	89 - 75 (puncte)
satisfăcător	■■■□□	74 - 60 (puncte)
nesatisfăcător	■■□□□	59 - 45 (puncte)
rău	■□□□□	44 - 20(puncte)
foarte rău	□□□□□	19 - 0 (puncte)

Bancul de probă

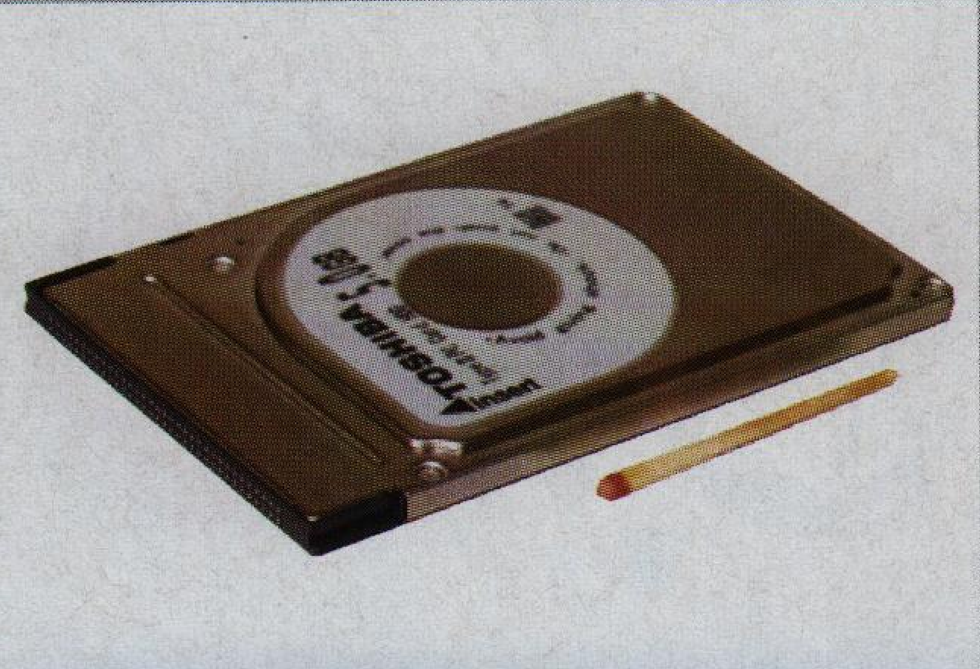
Placă grafică

Albatron MX480V

Evaluare CHIP	■■■■□
Preţ / Performanţă	■■■■□
OFERTANT:	SPOT Digital
TELEFON:	021-4110675
PREŢ:	90 USD
Date tehnice	
Cip grafic:	NVIDIA GeForce 4 MX 440
Ceas procesor grafic	275 MHz
Ceas memorie:	512 MHz
Tip memorie:	DDRAM
Cantitate memorie:	64 MB
Timp de acces memorie:	3.6 ns
Interfaţa:	AGP 8x
Tip conectori:	VGA, DVI, S-video
Extra:	conector VIVO

Harddisk

Toshiba MK-5002MPL Hard Disk Drive

Evaluare CHIP	■■■■□
Preţ / Performanţă	■■■□□
OFERTANT:	Flamingo Computers
TELEFON:	021-2225041
PREŢ:	319 USD
Date tehnice	
Capacitate :	5 GB
Viteza de rotaţie :	4.000 rpm
Rata transfer (Ultra DMA) :	66,7 MB/s
Timp mediu de acces:	15 ms
Interfaţa:	PC Card ATA
Cache:	256 kBytes
Software:	Toshiba InstantBackup
Dimensiuni:	78.5x54x5 mm
Greutate:	55 gr

CD-RW

TEAC CD-W548EW

Evaluare CHIP	■■■■■
Preţ / Performanţă	■■■■□
OFERTANT:	Flamingo Computers
TELEFON:	021-2225041
PREŢ:	93 USD
Date tehnice	
Tip unitate:	internă
Viteza citire:	CD-R/CD-ROM 48X, CD-RW 32X
Viteza scriere:	CD-R 48X, CD-RW 16X
Interfaţa:	IDE / ATAPI
Cache:	2MB
Buffer-Underrun:	FlextraLink
Software:	AHEAD: Nero Burning Rom, InCD
Timp de acces:	100 ms
Overburning:	99 min. (maxim)

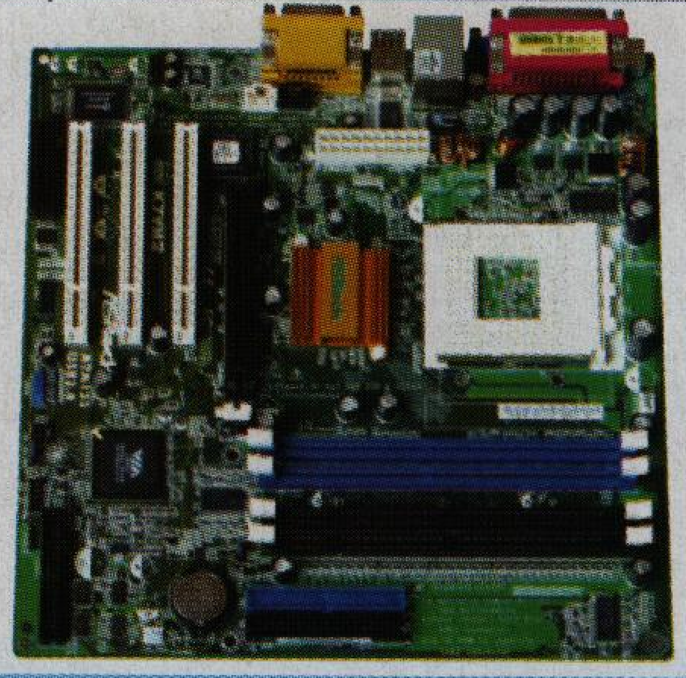
Din nou vă supunem atenţiei un accelerator grafic cu chipset NVIDIA GeForce 4 MX440, cu interfaţă AGP 8X, de unde şi numele mai straniu, cel puţin la prima vedere. De unde brusc atâta interes pentru modelele MX cu AGP 3.0? Datorită comportamentului indiscutabil mai bun decât cel al modelelor cu chipset NVIDIA GeForce 4 MX 440 cu AGP 4X. Dar nu datorită interfeţei, aşa cum ar putea crede unii dintre voi, ci memoriilor mai rapide, ce rulează la frecvenţe mai mari. Aşa cum aţi putut citi şi la celelalte modele prezente în această lună, acceleratoarele AGP 8X din clasa MX sunt dotate cu memorii micro-BGA de 3.6 ns, ceea ce se traduce printr-o viteză teoretică de 555 MHz. Însă datorită sistemului de răcire mai mult decât satisfăcător, capabil să asigure o temperatură adecvată de funcţionare atât a cip-ului grafic cât şi a memoriilor, puteţi urca la frecvenţe mult mai mari decât cele prestabilite. Din punct de vedere al performanţelor, este comparabil cu un accelerator motorizat de cip-ul grafic, NVIDIA GeForce 4 MX 460, care dispune de memorii identice. Un astfel de accelerator grafic este foarte util mai ales celor care lucrează cu două monitoare în aplicaţii mai pretenţioase, dar la fel de folositor poate fi şi conectorul VIVO, (ieşire/intrare video) controlat de cipul Philips SAA7114H. (F.K.)

Deşi ne vine greu a crede, acesta este totuşi un... harddisk produs de Toshiba, este deja lansat pe piaţă şi puteţi chiar să-l cumpăraţi dacă aveţi un laptop şi bineînţeles fondurile necesare. Nu ne putem imagina cum cei 5.027 MBytes au putut fi convinşi să intre în dimensiunea liliputană a unui card PCMCIA – probabil erau crescuţi de japonezi! Informaţia din cei 15.900 de cilindri, structurată în sectoare de 512 Bytes, este transferată de cele două mini-capete de R/W cu o rată maximă de 66,7 MB/s.

Sensibilitatea de ceasornic a cardului a necesitat noi tehnologii de fabricaţie care să protejeze informaţia, scopul fiind acela de a transporta datele în siguranţă. Sub numele de Ramp-Load se „ascunde" noua tehnologie de parcare a capetelor de R/W în afara zonei active, prin renunţarea la vechiul sistem magnetic, care a fost înlocuit cu un lacăt inerţial (Inertia Latch). Acesta reacţionează mai ciudat la trecerea harddului în standby, printr-un zornăit de clopoţei, specific harddisk-urilor defecte, de unde şi asocierea cu „Rattle noise". Nota producătorului „Rattle noise is normal" ne avertizează că „anormalul" în acest caz este totuşi normal. Transportul cardului se face într-o „tabacheră" specială din material plasic cu suspensie din cauciuc pentru absorbţia şocurilor mecanice. (R.F.)

Odată cu upgrade-ul de viteză la 48X pentru mediile inscriptibile şi respectiv la 32X pentru cele reinscriptibile, compania TEAC trece de la chipset-urile SANYO la MediaTek fără a face rabat la calitatea cu care ne-a obişnuit. Ceea ce îl deosebeşte de celelalte „prăjitoare" este modalitatea prin care se face focalizarea spotului laser. Tehnologia certificată, „Fine Focus Control", permite o poziţionare precisă a diodei laser, astfel că apare coincidenţa zonelor de scriere cu cele de citire, indiferent de turaţia utilizată. Viteza optimă de „ardere" este obţinută în urma unui test anterior scrierii, care ţine cont de calitatea mediului folosit, de balansul discului, de vibraţiile sale (care cresc odată cu viteza) şi de puterea razei laser. Procedura implicată în aceste teste poartă numele de Intelligent Speed Control. Modalitatea de scriere se face utilizând Zone Constant Linear Velocity, care împarte discul în trei zone virtuale de viteze diferite, dar care pot fi sincronizate pentru a obţine astfel o viteză liniară. Tehnologia FlextraLink monitorizează memoria buffer de 2 MB, capturând mereu noi date pentru a reduce la minim apariţia erorilor la scriere. Consecinţa faptelor prezentate mai sus este reprezentată de performanţele obţinute la „ardere", clasarea în topul categoriei „3m" (de la minute) nefiind nici o problemă. (R.F.)

Placă de bază

ASRock K7VM2

Evaluare CHIP	■■■□□
Preț / Performanță	■■■■□
OFERTANT:	Depozitul de Calculatoare
TELEFON:	021-2217377
PREȚ:	62 USD

Date tehnice

CPU-Socket:	Socket A
Chipset:	VIA KM266
Southbridge:	VT8235
Bancuri memorie:	2xSDRAM, 2xDDRAM
Sloturi:	1xAGP (1x-4x), 3xPCI, 1xAMR
Sunet:	AC'97 audio cu două canale, VIA
Rețea:	10/100 Ethernet, VIA
Extra:	4xUSB 2.0
Format:	mATX

ASRock este o companie înființată de ASUS, scopul ei principal fiind lansarea produselor care să concureze puternic piața low-end. Deviza tinerei companii este: „Creative, Considerate and Cost-effective". Pentru procesoarele AMD au fost lansate atât modele ce-i vizează pe cei care vor să facă un upgrade sacrificând o sumă modică, cât și modele de ultimă generație, cum ar fi implementarea chipset-ului SiS 746FX, dar care de asemenea au un raport foarte bun preț/performanță. Această placă de bază se adresează primei categorii, din care fac parte utilizatorii care au avut un calculator „îmbătrânit" moral, dar vor să-și păstreze memoriile SDRAM PC100 sau PC133, chiar și acceleratorul grafic mai vechi, cel puțin pentru o perioadă. Trebuie observat faptul că soclul AGP universal permite folosirea oricărui tip de accelerator, de la cele 1x la 4x, indiferent dacă acestea funcționează pe 3.3volți sau 1.5volți. Dacă ați avut o placă grafică pe PCI cu performanțe nu deosebit de strălucite, atunci probabil un accelerator Pro Savage 8 este un pas înainte. Performanțele acestuia cresc odată cu instalarea memoriilor DDRAM, datorită tehnologiei SMA (Shared Memory Architecture), ce permite utilizarea memoriei sistemului pentru texturare și frame buffer, deoarece calea internă urmată de date este dublată, atingând 128 biți. (F.K.)

Mp3 Player

Waitec Glam

Evaluare CHIP	■■■■□
Preț / Performanță	■■■■□
OFERTANT:	Flamingo Computers
TELEFON:	021-2225041
PREȚ:	109 USD

Date tehnice

Tipuri de disc suportate:	CD Audio, CD-R și CD-RW
Frecvența audio:	20 ~ 20 kHz
Puterea ieșire:	>5 mW (32 Ohmi)
Capacitatea memoriei:	SDRAM 16 MB
Buffer:	40 secunde (audio) și 120 secunde (mp3)
Alimentare:	2 x AA LR6
Durata de folosire:	12-15 ore (mp3/128kbps/baterii) 10 ore (CD audio/baterii) 8 ore (CD audio/ESP/baterii)
Dimensiuni:	150 x 145 x 30 mm și 275 g

Cum ascultarea muzicii este o îndeletnicire plăcută în orice moment, achiziționarea acesteia este normal să ne preocupe. De ceva vreme, formatul MP3 ne scutește de multă alergătură și probleme. Problema acestuia era însă mobilitatea, redarea lui fiind exclusiv apanajul PC-urilor. Aici intervine seria de produse cunoscute sub numele de MP3 playere ce vin să rezolve problema ascultării „mobile" a muzicii în acest format, ale cărei avantaje bine cunoscute erau limitate acum doar de lipsa unei capacități de stocare pe măsura setei de melodii a utilizatorului. Waitec Glam este tocmai un astfel de instrument, ce pune la dispoziția utilizatorului posibilitatea redării MP3 de pe suport CD, pe lângă la standardul format audio, capacitatea de stocare fiind limitată deci de aceea a CD-ului. Controlul ascultării se face prin intermediul butoanelor aranjate sub display-ul luminat. Funcțiilor standard ca skip, search, sau volume li se adaugă și ID Tag ce permite recunoașterea numelui melodiei și artistului sau posibilitatea de a programa redarea într-o ordine prestabilită de utilizator. Waitec Glam mai dispune și de un egalizator cu patru setări prestabilite, precum și de un util buton (Hold) ce se ocupă cu blocarea tastelor pentru evitarea unei apăsări accidentale ce ar duce la consumarea prematură a bateriilor. (A.B.)

CD-RW

LG GCE8520B

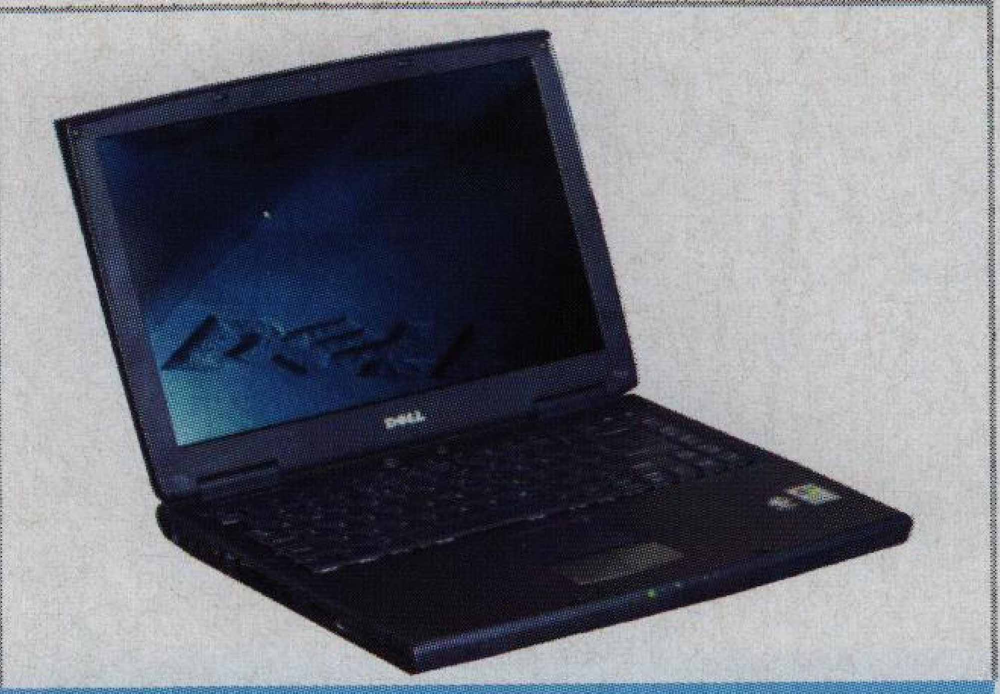
Evaluare CHIP	■■■■■
Preț / Performanță	■■■■■
OFERTANT:	UltraPRO Computers / Depozitul de Calculatoare
TELEFON:	021-2117090 / 021-2217377
PREȚ:	69 USD

Date tehnice:

Viteza citire:	CD-R/CD-ROM 52X
Viteza scriere:	CD-R 52X, CD-RW 24X
Timp de acces:	100ms
Rată de transfer maximă:	7.2 MB/s
Interfața:	IDE / ATAPI, Ultra DMA Mode2
Memoria cache:	2MB
Buffer-Underrun:	SuperLink
Software:	AHEAD Nero Express, InCD

Conform unei legi celebre datorată lui Murphy, foarte valabilă și în zilele noastre, orice persoană, după ce atinge apogeul carierei sale, devine incapabilă, nemaiputând progresa. Același lucru îl putem spune și despre ascensiunea CD-RW-urilor, care acum au ajuns la capăt de drum, ștafeta fiind preluată de unitățile tip combo: CD-RW plus DVD-ROM(RW). Cel mai nou „prăjitor" de la LG Electronics, și probabil ultimul din familia sa, dacă nu apar medii mai rapide, este maximizat pentru scrierea plasticului astfel : 52x pentru CD-R și 24x pentru CD-RW-uri. El înglobează ultimele tehnologii certificate ale momentului. „SuperLink" asigură protecția memoriei cache împotriva erorilor la scriere. Suportul Mount Rainier oferă facilități de „drag and drop" la copierea datelor pe CD. Astfel utilizarea acestuia devine identică cu cea a unui banal floppy disk. Scrierea este adaptivă, optimizată în funcție de calitatea suportului utilizat, adică se reduce viteza în favoarea siguranței datelor. Pachetul cu care este livrat include ca bonus softul necesar „arderii": Nero Express și InCD, dar și cablurile audio și IDE, plus șuruburile standard. Cu note bune la scriere și citire (acceptă CD-uri mai mult sau mai puțin zgâriate) și cu un preț bun, „toaster"-ul LG se mândrește cu specificațiile sale, zâmbind liniștit eventualilor rivali. (R.F.)

Laptop

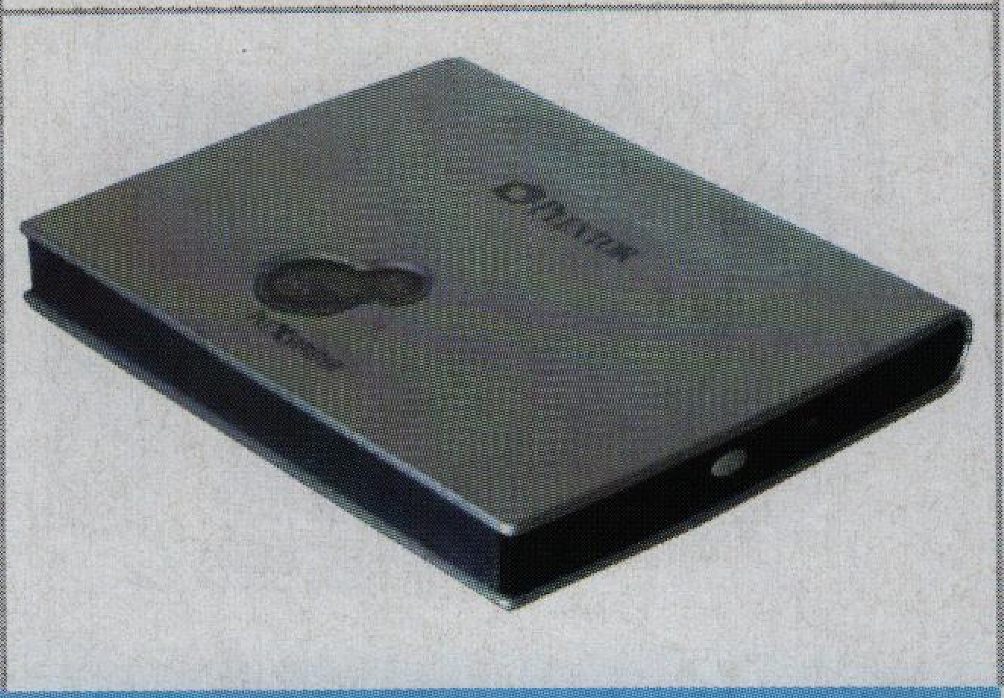

Dell INSPIRON I2600

Evaluare CHIP	■■■□□
Preț / Performanță	■■■■■
OFERTANT:	Microline International
TELEFON:	021-3029720
PREȚ:	939 USD
Date tehnice	
Procesor:	Mobile Intel Celeron 1,2 GHz
Harddisk:	IBM Travelstar 20GB, 4200rpm, ATA/100
CD-ROM:	TEAC CD-224E, 24x
Floppy disk:	1,44 MB, touch pad
Interfețe:	paralelă, PS/2, USB (2), modem, rețea
Video on board:	Intel 830M, 32MB
Display:	TFT 14 inch, 1024x768, 32 biți culoare
Baterie:	8-cell lithium-ion, autonomie 3 ore
Software:	Windows XP Home Edition

Cu toate că acest notebook Dell I2600 nu are în dotare un procesor de ultimă oră, fiind vorba de un Intel Celeron Mobile de 1,2 GHz, utilizatorul va dispune de un arsenal pe măsura prețului. Astfel, harddisk-ul este un IBM cu capacitatea de 20 GB, CD-ROM-ul este un TEAC 24x, iar adaptorul grafic, construit în jurul chipset-ului Intel 830M, livrează o rezoluție maximă de 1024x768 pixeli, cu 32 biți de culoare pe ecranul TFT de 14 inch. Memoria RAM tip PC133 SDRAM livrată este de 128 MB, cantitatea maximă fiind de 512 MB. Pentru conectarea la rețea și/sau Internet via dial-up, sunt disponibile implementările on board: 3Com (Ethernet Controller) și Actiontec (modem de 56kbps). Pe partea de interfațare lucrează două porturi USB, un port pentru imprimantă și un PS/2 pentru conectarea mausului Dell (clonat după Microsoft), dacă touch pad-ul nu vă este la îndemână. Sunetul este asigurat de controlerul AC'97 și poate fi redat în difuzoarele montate frontal sau la căști prin jack-ul corespunzător. Dotarea software include: sistemul de operare Windows XP Home Edition, drivere și utilitare pentru reinstalarea sistemului, programe antivirus. Trebuie să vă spunem că tastatura acestui notebook are un design mai depărtat de cel clasic, lucru care ar putea fi considerat incomod. Totuși, două sau trei zile de utilizare rezolvă problema. (R.F.)

CD-RW

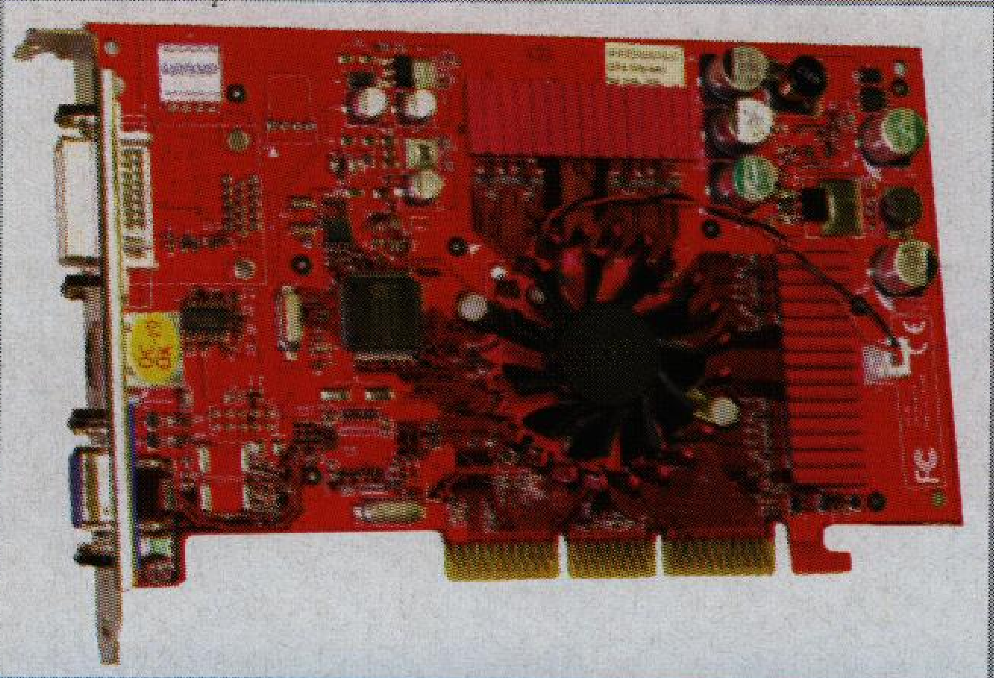
Plextor PleXWriter S-2410TU

Evaluare CHIP	■■■■■
Preț / Performanță	■■■□□
OFERTANT:	Depozitul de Calculatoare
TELEFON:	021-2217377
PREȚ:	186 USD
Date tehnice	
Tip unitate:	externă
Viteza citire:	CD-R/CD-ROM 24X, CD-RW 10X
Viteza scriere:	CD-R 24X, CD-RW 10X
Dimensiuni:	141 x 22 x 171 mm
Greutate:	410 g
Interfața:	USB 2.0 (suportă și USB 1.1)
Memorie cache:	2MB
Buffer-Underrun:	BurnProof
Software:	AHEAD:Nero Burning Rom, PlexTools

Designul stilat în formă de handbook cu coperțile argintii te poate induce în eroare dacă nu observi la timp sigla „editorului": PLEXTOR. Este vorba despre varianta portabilă a unui PleXWriter, care folosește interfața USB 2.0, cu vitezele dispuse astfel: 24x10x24x. Modelul are un format mini, parcă special făcut să lucreze împreună cu notebook-urile cu o lipsă acută de „prăjitoare", dar „ține" și audiții muzicale în căști, grație jack-ului aflat lângă potențiometrul de volum. Lipsa butonului de play este o măsură de protecție pentru a împiedica folosirea sa în automobil, de exemplu, unde șocurile mecanice pot să-i reducă definitiv performanțele. Pentru a fi utilizată la maxim, unitatea beneficiază de o serie de tehnologii certificate ce asigură protecția memoriei cache de 2MB la scriere și în același timp prin PoweRec, prestează o ardere adaptivă în funcție de calitatea suportului utilizat. Suportul Mount Rainier este implementat și el, iar unitatea acceptă CD-uri foto, video, CD-text, CD-extra, ș.a.m.d... Dotarea constă în softul necesar arderii, două blank-uri Plextor CD-R și RW, cablu USB, mini adaptor rețea (de alimentare desigur)...chiar și agrafa pentru ieșirea de urgență. PleXWriter S-2410TU funcționează și pe USB 1.1 (dar e păcat de viteza pierdută), dacă aveți un PC cu o placă de bază de generație mai veche. (R.F.)

Placă grafică

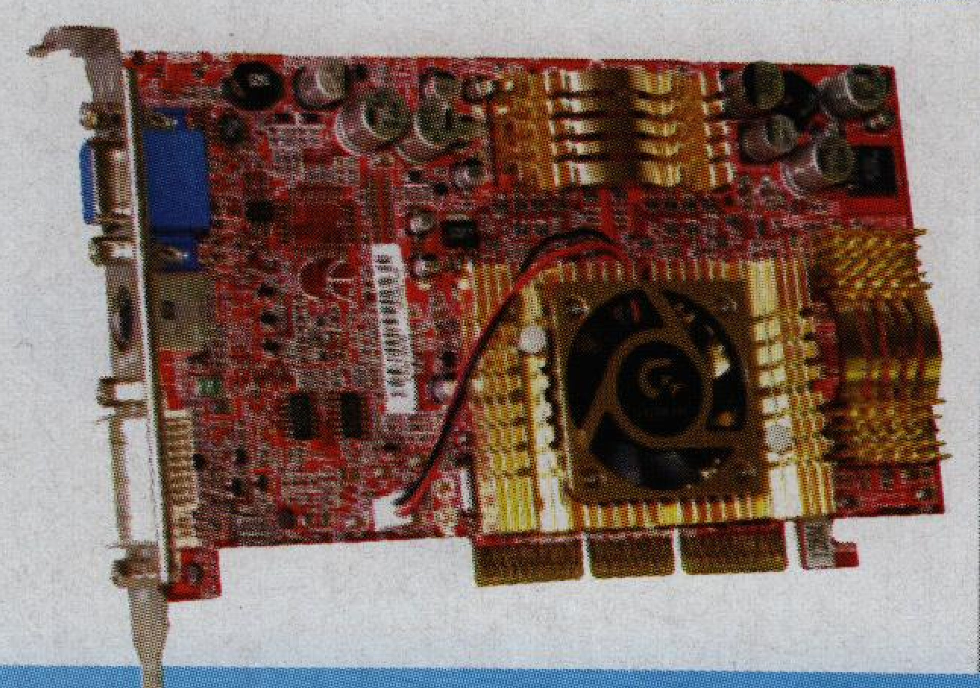
Gainward Pro/600-8X XP Golden Sample

Evaluare CHIP	■■■■■
Preț / Performanță	■■■■□
OFERTANT:	Caro Group
TELEFON:	021-3137109
PREȚ:	118 USD
Date tehnice	
Cip grafic:	NVIDIA GeForce 4 MX 440
Ceas procesor grafic:	275 MHz
Ceas memorie:	512 MHz
Tip memorie:	DDRAM
Cantitate memorie:	64 MB
Timp de acces memorie:	3,6 ns
Interfața:	AGP 8x
Tip conectori:	VGA, DVI, S-video
Extra:	conector VIVO

Chiar dacă Gainward, binecunoscut producător de plăci video, a trecut la noua modă a acceleratoarelor cu AGP 8x, el păstrează în continuare tradiția modelelor de calitate, cunoscute sub numele de Golden Sample. Această enumirea de este de fapt o garanție din partea producătorului că și după efectuarea unui clic în utilitarul plăcii grafice (EXPERTool), care face ca acceleratorul să prindă aripi, lucrurile vor decurge în continuare normal din punctul de vedere al stabilității.

Cu alte cuvinte, saltul destul de mare, de la 275/512 MHz (frecvențele „safe-mode" adică cele obișnuite de lucru ale acestui accelerator grafic) la 300/600 MHz, nu va aduce după sine vreun comportament instabil. Sporul de performanță se situează între 4-8 procente (chiar 10 în anumite cazuri), în funcție de rezoluțiile alese. Concret, în 3DMark 2001 Pro la rezoluția standard de 1024x768 am obținut un surplus de aproape 200 de puncte, iar la trecerea la rezoluții mari, diferențele se accentuează: 1600x1200 de la 3501 puncte la 3816 puncte. Evident că și în jocuri au fost obținute creșteri similare. Nu-i rău pentru un clic, nu? Și la capitolul dotări hardware acceleratorul Gainward se prezintă bine, evidențiindu-se conectorul video, care datorită chip-ului Philips SAA7114H oferă și capabilități VIVO. (F.K.)

Placă grafică

Gigabyte GV-R9000 PRO II

Evaluare CHIP	■■■■■
Preț / Performanță	■■■■□
OFERTANT:	Caro Group/ UltraPRO Computers
TELEFON:	021-3137109/021-2117090
PREȚ:	114 USD
Date tehnice	
Cip grafic:	ATI Radeon R9000 (R250)
Ceas procesor grafic:	275 MHz
Ceas memorie:	524 MHz
Tip memorie:	DDRAM
Cantitate memorie:	128 MB
Timp de acces memorie:	3,6 ns
Interfața:	AGP 4x
Tip conectori:	VGA, DVI, S-video

Dacă modelul R9000 PRO prezentat luna trecută nu a reușit să vă convingă de capabilitățile sale sau ați fi preferat să fie dotat cu 128 MB DDRAM, iată soluția: R9000 PRO II. Da, în câteva cuvinte cam acesta ar fi diferența dintre cele două modele: cantitatea suplimentară de memorie. În plus, s-a acordat o atenție mai mare sistemului de răcire. Obiecția mea este că acest lucru nu s-a realizat complet, modulele de pe versoul plăcii au fost private de elementele de răcire pasivă. Însă memoria cotată la 3,6 ns de către Samsung rezistă fără probleme la o funcționare normală de 524 MHz (262x2). Performanțele au fost foarte bune, fapt ce îl recomandă drept una dintre cele mai bune opțiuni de upgrade în zona de preț în care se află. Și nu uitați de utilitarul V-Tuner, cel mai sigur mod de a mai „pompa" un strop de putere în cipul grafic și memorii. Dar cu grijă, căci totul are o limită. Iar limita noastră a fost atinsă în punctul în care sliderele indicau 300/300 MHz, iar în Codecreatures am observat o creștere deloc neglijabilă (mai degrabă impresionantă), de la 3,8 milioane de poligoane/sec. la 4,6 milioane de poligoane/sec. Deoarece vorbim de un accelerator dual-head, este binevenit și adaptorul DVI-VGA, deoarece răspândirea pe scară mai largă a monitoarelor digitale ia ceva timp. (F.K.)

Monitor

KTC K-5002L

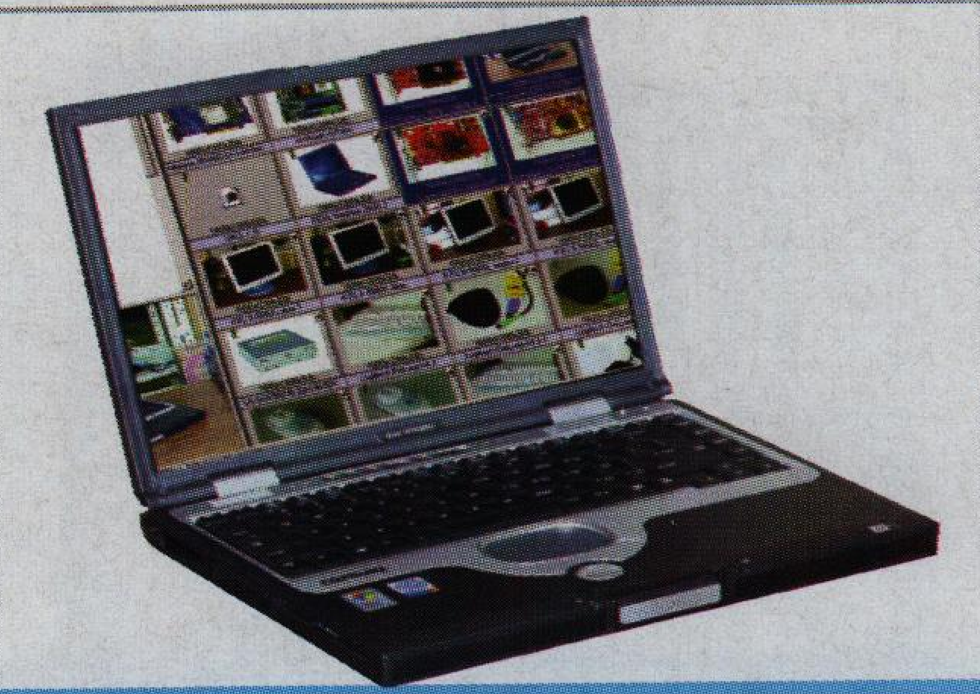
Evaluare CHIP	■■■□□
Preț / Performanță	■■■■□
OFERTANT:	Quartz Computer
TELEFON:	021-4109948
PREȚ:	296 USD
Date tehnice	
Diagonala:	15 țoli
Suprafața:	anti-reflexivă
Rezoluția maximă:	1024x768 la 75 Hz
Unghi de vizibilitate (o/v):	120/100 grade
Contrast:	350:1
Strălucire:	250 cd/m2
Timp de răspuns:	40 milisecunde
Conexiune:	analogă
Număr butoane:	4

Firma chineză KTC ne supune atenției în această lună unul dintre modelele sale de monitoare TFT cu diagonala de 15 țoli. La prima vedere, designul este unul simplu ce se distinge prin formă și culoare. Pe dinăuntru însă, acolo unde performanța primează, monitorul se încadrează în parametrii specifici clasei din care face parte, neexcelând prin performanțe. Atuul său rămâne prețul, direcție pe care de altfel s-a și axat compania chineză la producerea acestui model. Unghiurile de vizibilitate sunt destul de mici, deși acest lucru nu devine neapărat deranjant la folosirea monitorului în munca de birou.

Cât privește utilizarea acestuia pentru aplicații mai pretențioase, aceasta este îngreunată și de timpul de răspuns de 40 de milisecunde.

Posibilitățile de reglaj sunt diverse și puse la îndemâna beneficiarului prin intermediul a patru butoane pe panoul frontal. Și folosirea acestora este puțin îngreunată de amplasarea inversă a butoanelor (+) și (–) față de cum suntem obișnuiți de ceilalți producători de monitoare, amplasare care face navigarea prin meniul monitorului cam neplăcută. Butonul funcției Auto este însă prezent și își face pe deplin datoria, după autocalibrare nemaifiind nevoie de intervenția persoanei din fața ecranului. (A.B.)

Laptop

Compaq Evo N1020v

Evaluare CHIP ■■■■■

Preț / Performanță ■■■■□

OFERTANT:	Microline International
TELEFON:	021-3029720
PREȚ:	1699 USD

Date tehnice

Procesor:	Mobile Intel Pentium4 2,4 GHz
Memorie:	256 MB DDR SDRAM
Harddisk:	IBM Travelstar 40GB, 4200rpm, ATA/100
CD-combo:	Toshiba SD-R2312 CD-RW/DVD (24x8x8)
Software:	Windows XP Professional, Easy CD Creator, Multilingual User Interface (inclusiv limba română), xSystem Recovery CD
Display:	TFT 15 inch, 1024x768, 32 biți culoare
Baterie:	Lithium-ion, 3,9 Ah, autonomie 2 ore

Apartenența la clasa „business" a notebook-ului Compaq N1020v este pe deplin argumentată de către producător, datorită componentele utilizate și a designului său stilat.În primul rând, este vorba despre procesor, un Pentium 4 la 2,4 GHz, cu FSB 400MHz. Cantitatea de memorie DDRAM este 256 MB (upgradabilă până la 1GB) „share-uită" cu card-ul grafic (AGP 4x), cu un chipset ATI Radeon IGP340M. Imaginea rezultată este trimisă unui display TFT de 15 inch care suportă o rezoluție maximă de 1024x768, pe 32 biți de culoare, dar rezoluția poate ajunge până la 2048 x 1536 pe un monitor extern.

Mobilitatea sistemului este asigurată de adaptorul de rețea integrat Fast Ethernet și de mini-modemul PCI de 56 Kbps. Accesul la Internet sau la e-mail este facil, doar prin simpla apăsare a unor butoane aflate deasupra tastaturii. Fluxul util de date poate fi direcționat prin interfețele de mare viteză USB 2.0 și IEEE 1394 sau chiar printr-un card wireless, ușor de instalat în slotul PCMCIA, disponibil lângă clasicul floppy disk. Unitatea optică combo încorporată, capabilă de a reda DVD-uri la o viteză de 8x, împreună cu sunetul stereo (pe 16 biți) integrat on board, transformă clasicul laptop într-o combină multimedia, dar poate fi la fel de utilă pentru „arderea" datelor pe CD-uri. (R.F.)

CD-RW extern

Philips JackRabbit JR32RW Extern

Evaluare CHIP ■■■■■

Preț / Performanță ■■■□□

OFERTANT:	Tornado Sistems, Atlas Computer Comimprodex
TELEFON:	021-3227006 / 021-3127507
PREȚ:	262 USD

Date tehnice

Tip unitate:	externă
Viteza citire:	CD-R/CD-ROM 40X, DVD 12X
Viteza scriere:	CD-R 32X, CD-RW 10X
Interfața / Cache:	USB 2.0 / 2MB
Buffer-Underrun :	SeamlessLink
Software :	Roxio Easy CD Creator, Direct CD,
Acesorii :	Telecomandă, cabluri, adaptor rețea, blank CD-RW 12X

„Iepurașul" JackRabbit, mare amator de jazz, este pe deplin mulțumit de noul său „gadget" omonim, scos pe piață de compania Philips. Cu ajutorul acestuia se poate asculta nu numai muzica preferată, ci se pot chiar viziona clipurile favorite. Acest DVD-CD-RW portabil poate funcționa, pe lângă funcțiile sale supervizate de calculator, și „de capul său". Fără a fi conectat la PC, JackRabbit este și player pentru CD-uri audio, MP3 și DVD-uri. În acest scop, este dotat cu ieșiri video CVBS și S-video pentru cuplarea la un televizor standard (PAL/SECAM sau NTSC) și ieșiri audio analogice și digitale pentru combinele audio. Cablurile necesare conectării sunt livrate împreună cu o telecomandă OnScreenDisplay, cu funcțiile standard, dar și butoane pentru zoom 4X, slow motion, still, alegere subtitrări, limbă etc. Paleta formatelor video acceptate este largă, cuprinzând suport pentru DVD-video, DVD+RW, DVD+R, Video-CD& SVCD. În afară de CD-urile audio și MP3, sunt recunoscute și cele în format JPG și Kodak Photo CD. Pentru posesorii de PC-uri care beneficiază de viteza oferită de interfața USB 2.0, player-ul se transformă într-un writer 32X pentru medii CD-R și 10X pentru cele CD-RW. Protecția la scriere a buffer-ului intern de 2 MB este realizată grație tehnologiei SeamlessLink. (R.F.)

Bancul de probă

CD-ROM

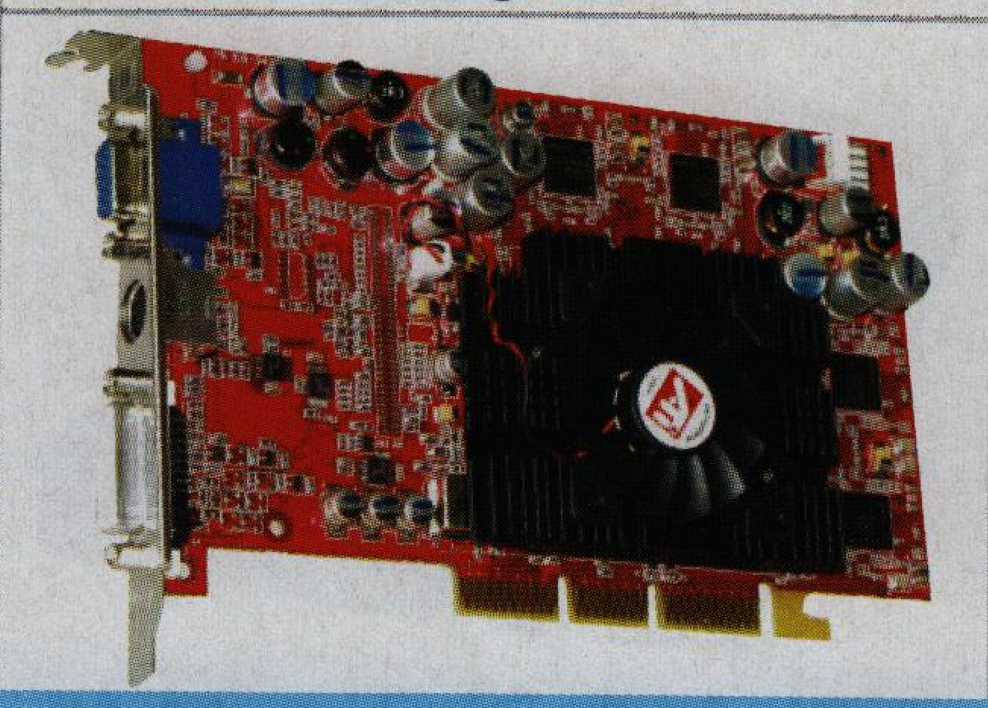

Samsung SW-248

Evaluare CHIP	■■■■■
Preț / Performanță	■■■■■
OFERTANT:	DECK Computers International
TELEFON:	021-4343400
PREȚ:	57 USD
Date tehnice	
Tip unitate:	internă
Viteza citire:	CD-R/CD-ROM 48X, CD-RW 16X
Viteza scriere:	CD-R 48X, CD-RW 16X
Interfața:	IDE/ATAPI, intern
Memorie cache:	8 MB
Buffer-Underrun:	PureBurn
Software:	Easy CD Creator, Direct CD
Timp de acces:	110 ms
Rată de transfer maximă:	33 MB/s

Ultimul model de „prăjitor" clasic cu eticheta Samsung are performanțele maxime: 48x16x48. Creșterea vitezei de scriere la 24x pentru CD-RW-uri este regăsită la modelul combo SM-348, după tiparul devenit standard printre producători. Demne de remarcat la acest produs sunt memoria sa cache de 8 MB, care funcționează sub protecție la scriere, și tehnologia proprie Dynamic Vibration Absorber, prin care se reduc vibrațiile și zgomotele inerente funcționării. Design-ul este și el deosebit, colțurile sunt mai rotunjite, iar clasicul buton de eject este rotund și „îngropat" în masca frontală. Deși acest produs este disponibil în varianta bulk, cumpărătorul dispune de un CD cu softul necesar „arderii": Easzy CD Creator, plus un ghid electronic de utilizare în 13 limbi, din care însă lipsește limba română. Rata maximă de transfer în cazul cuplării la o interfață IDE Ultra DMA Mode 2 este de 33,3 MBps. Paleta mediilor suportate este vastă, de la cele clasice CD-R/RW la cele audio cu opțiunea CD-text , audio digitale, interactive (CD-I) și până la CD-XA (eXtended Architecture), video și photo. Prea multe nu se mai pot spune despre acest device, dar comportarea bună la scriere și lecturarea unor CD-ROM-uri mai „obosite", ca și prețul atractiv cred că sunt suficiente atuuri pentru achiziționarea sa. (R.F.)

Placă grafică

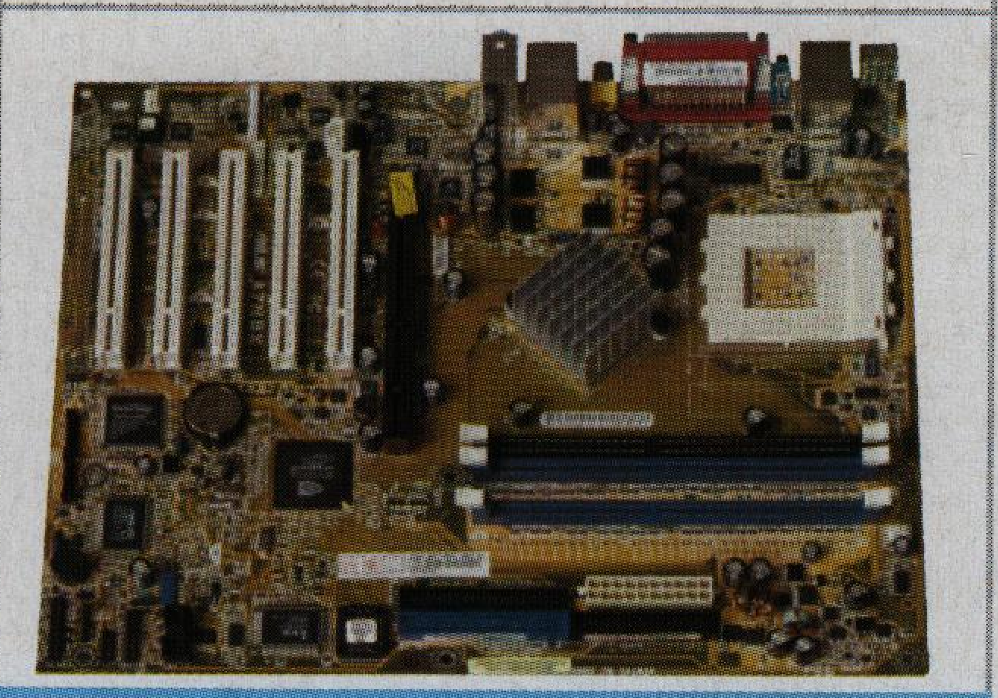

ATI Radeon 9500

Evaluare CHIP	■■■■■
Preț / Performanță	■■■■■
OFERTANT:	Tape Computer
TELEFON:	021-3305783
PREȚ:	199 USD
Date tehnice	
Cip grafic:	Ati Radeon R300
Ceas procesor grafic:	275 MHz
Ceas memorie:	540 MHz
Tip memorie:	DDRAM
Cantitate memorie:	128 MB
Timp de acces memorie:	3,3 ns
Interfața:	AGP 8x
Tip conectori:	VGA, DVI, S-video
Extra:	posibilități overclocking deosebite

Radeon 9500 cu 128 MB DDRAM este primul accelerator grafic cu GPU Radeon 9500 testat în laboratorul nostru. Noutatea se conturează mai bine atunci când afirmăm că acesta este noul rege al overclocking-ului. Pentru a înțelege de unde provine această forță de nebănuit ce transformă imposibilul în realitate, trebuie să aruncăm o privire mai atentă la specificațiile chipset-ului. Datele tehnice le cunoașteți cu siguranță: modelul de vârf al canadienilor, Radeon 9700, are interfața memoriilor pe 256 biți, la care se adaugă opt pipeline-uri pentru pixel-shader. Similar, se cunoaște faptul că Radeon 9500 a fost conceput să ruleze cu o interfață pe 128 biți și doar patru pipeline-uri. Acum luați un PCB care datorită layout-ului unic (atenție, a se citi layout de 9700 Pro) suportă o interfață a memoriilor pe 256 biți și plantați pe el un cip grafic R300, care are patru pipeline-uri dezactivate software. Ce obțineți? Ați ghicit, un 9700 Pro ascuns sub numele de 9500. Nu stați mult pe gânduri! Există un binecunoscut utilitar, pe numele său RivaTuner, care descătușează întreaga forță a acceleratorului grafic, deci vă servește pe tavă un Radeon 9700 Pro veritabil! Iată un exemplu: în 3DMark 2001 am avut un spor de performanță între 10 și 40 de procente, cele mai mari diferențe au fost obținute, așa cum este și normal, la rezoluții mari. (F.K.)

Placă de bază

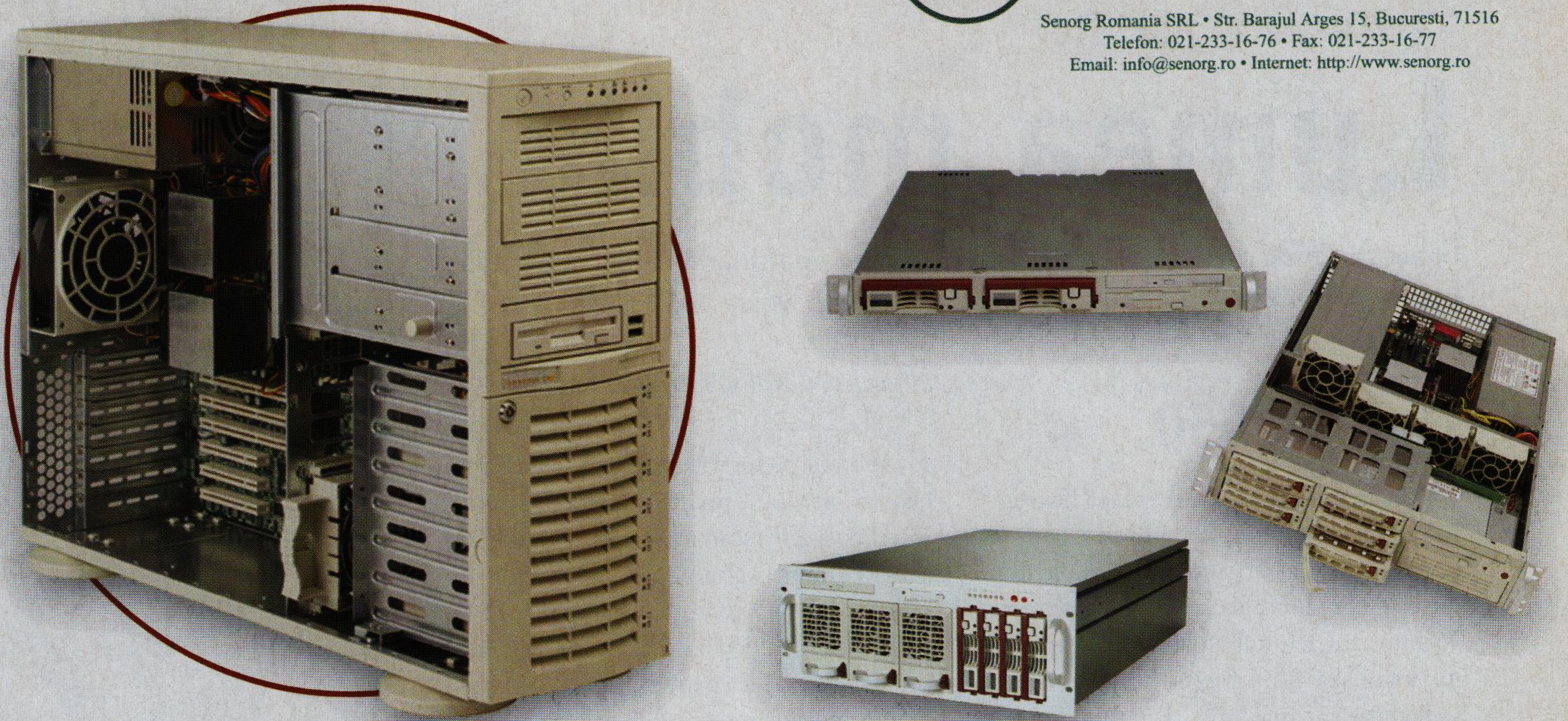
ASUS A7N8X Deluxe

Evaluare CHIP	■■■■■
Preț / Performanță	■■■■□
OFERTANT:	Depozitul de Calculatoare
TELEFON:	021-2217377
PREȚ:	169 USD
Date tehnice	
CPU-Socket:	Socket A
Chipset:	NVIDIA NForce2
Southbridge:	MCP-T
Bancuri memorie:	3xDDRAM
Cantitate maximă de memorie:	3GB
Sloturi:	1xAGP Pro (4x-8x, 1.5 v), 5xPCI
Sunet:	AC'97 audio cu șase canale, Realtek
Extra:	FireWire, SATA, LAN(x2)
Poziție în clasament:	6

Au existat suficiente voci care au trâmbițat sus și tare clasarea NForce-ului pe prima poziție a topurilor. Pentru cei care nu au înțeles modalitatea noastră de testare a platformelor socket A, vom preciza că toate plăcile, și voi sublinia, toate plăcile au fost testate la fel, în aceleași condiții, cu memorii setate la aceeași frecvență de 333 MHz și nețინând astfel cont de chipset. Scopul testului nu a fost în primul rând găsirea celor mai bune setări pentru fiecare placă de bază în parte. Da, cei care vin să afirme că în mod sincron această platformă merge mai bine, au dreptate. Însă testul a fost din start conceput să utilizeze setarea memoriilor la 333 MHz. Pentru cei dornici să afle rezultate, trebuie să știe că modelul de față A7N8X Deluxe a obținut scoruri mai bune decât fratele său din comparativul de luna trecută, dar și cu o testare în afara protocolului, cu modul de lucru sincron procesor/memorie 133 MHz/133MHz s-a clasat în urma liderului, la o diferență ce nu lasă loc interpretărilor de orice natură. Rezultatele conforme protocolului combinate cu o notă (de data aceasta, decentă) au situat acest mainboard de pe locul nouă (mai precis locul ocupat de fratele acestuia) pe locul șase. În acest sens au avut un cuvânt greu de spus cele două mufe RJ-45 pentru rețea, controlerul Serial ATA, interfața FireWire și, nu în ultimul rând, conectorii audio (mai ales cel digital, de tip RCA). (F.K.)

SENORG®
ROMANIA SRL.

Senorg Romania SRL • Str. Barajul Arges 15, Bucuresti, 71516
Telefon: 021-233-16-76 • Fax: 021-233-16-77
Email: info@senorg.ro • Internet: http://www.senorg.ro

TESTEAZĂ UN SERVER PE BANII NOŞTRI*

1399 Euro*

SuperWorkstation

*Mainboard P4SAA, chipset Intel® E7205, FSB 533, ATA 100, 4xDDR Dual Channel, 6ch Audio on-board, GB Ethernet, 5xPCI, 1xAGP 8X, 6xUSB 2.0, ATX
*CPU Intel® Pentium 4™ 2.533 GHz, 533 MHz
*512 MB DDR PC 266
*Videocard GeForce 4 MX440 DDR, TV-Out, AGP 8X
*2xHDD 80 GB 7200 rpm, UATA 100 - RAID IDE
*CD RW 52/24/52
*FDD 1.44MB
*Tower/4U Case, 420W PS w. redundant cooling, ATX

1599 EURO*

SuperWorkstation

*Mainboard X5SS8-GM, chipset ServerWorks GC-SL, FSB 533, ATA 100, 4xDDR, Adaptec 7902 SCSI On-board, GB Ethernet, 5xPCI, ATI Rage 8MB PCI On-board, ATX
*CPU Intel Intel® Xeon™ 2GHz 533 FSB
*512 MB DDR R-ECC PC 266
*1xHDD 36 GB 10K rpm, SCSI
*CD RW 52/24/52
*FDD 1.44MB
*Tower/4U Case, 420W PS w. redundant cooling, ATX

2499 EURO*

SuperServer

*Mainboard X5SS8-GM, chipset ServerWorks GC-SL, FSB 533, ATA 100, 4xDDR, Adaptec 7902 SCSI On-board, GB Ethernet, 5xPCI, ATI Rage 8MB PCI On-board, ATX
*CPU Intel Intel® Xeon™ 2GHz 533 FSB
*512 MB DDR R-ECC PC 266
*3xHDD 36 GB 10K rpm, SCSI, RAID 5
*CD RW 52/24/52
*FDD 1.44MB
*Tower/4U Case, 420W PS w. redundant cooling, ATX

3999 EURO*

SuperServer

*Mainboard X5DE8, chipset ServerWorks GC-SL, FSB 533, ATA 100, 4xDDR, Adaptec 7902 SCSI On-board, 2xGB Ethernet, 5xPCI, ATI Rage 8MB PCI On-board, ATX
*2xCPU Intel Intel® Xeon ™2GHz 533 FSB
*1GB DDR R-ECC PC 266
*5xHDD 36 GB 10K rpm, SCSI, RAID 5
*CD RW 52/24/52
*FDD 1.44MB
*Tower/4U Case, ***600W PS triple redundant***, ATX

*Preturile nu includ TVA (19%)
*Pentru detalii despre configuratiile oferite pentru teste si despre conditiile comerciale va rugam sa ne contactati la telefon +40-21-233.16.76 sau, prin e-mail, la adresa servertest@senorg.ro. Pentru orice alte configuratii va rugam sa ne contactati.
Intel®, Intel Xeon® sunt marci inregistrate a Intel Corporation™

intel inside
XEON

Telefoane la purtător

Lumea mobilă

În acest număr vă vom prezenta trei telefoane aparținând categoriei medii-înalte, cu personalitate și caracteristici deosebite: Nokia 7650, Nokia 7210 și Motorola V60i

Mircea Mihălcică, Cătălin Butolo, Ionuț Bălan

Nokia 7650

Fiecare producător încearcă să fie original pe piață, dar nu toate produsele rezultate în urma acestei gândiri plac publicului. Nu este vorba însă de așa ceva atunci când vorbim de telefonul Nokia 7650, care deși nu urmează linia pieței de până acum (telefoane cât mai mici și mai lucitoare), reușește să atragă printr-o gamă de caracteristici deosebite, multe dintre acestea putând fi considerate inovații în domeniu.

La prima vedere, ar părea că modelului Nokia 7650 îi cam... lipsesc tastele! Dar nu este așa, telefonul se „deschide" prin culisare, dezvăluind tastatura, destul de greu de folosit dacă aveți degetele mai groase pentru că dimensiunile acesteia sunt destul de mici. Din această cauză cei de la Nokia s-au gândit să vă pună la dispoziție un mini-joystick (așa cum au unele PDA-uri) care elimină neplăcerea folosirii tastelor de dimensiuni reduse pentru navigarea prin meniuri.

Mare și frumos

Telefonul este destul de mare, dar cei 11 centimetri se justifică, având în vedere dimensiunile și calitatea ecranului. Acesta este color (4.096 de culori), cu un contrast foarte bun și o suprafață largă (cca. 3,5 x 4 cm), absolut necesară ținând cont de faptul că interfața grafică seamănă cu cea a unui PDA sau PC. Lipsa tehnologiei de lucru prin contact direct cu ecranul (touchscreen) este criticată de mulți, dar dimensiunea display-ului este prea mică pentru a justifica implementarea touchscreen-ului, oricât de atractivă ar fi această opțiune.

La acest model este prezentă tehnologia Java, deci veți putea descărca de pe Internet aplicații de gen. Nokia 7650 funcționează pe o platformă Symbian OS și suportă o mulțime de tehnologii moderne: Bluetooth, infraroșu, WAP, GPRS și (poate cea mai spectaculoasă) MMS. Și cum să nu fie vorba de MMS, când telefonul beneficiază de o...

...cameră digitală integrată

Da, ați citit bine, Nokia 7650 prezintă pe afiș o cameră digitală (built-in, nu atașabilă la una din extremități). Caracteristicile acesteia sunt excelente având în vedere faptul că, totuși, Nokia 7650 este un telefon și nu un aparat foto: imagini de rezoluție 640 x 480, cu trei niveluri de calitate, numai bune să umple memoria de 3,6 MB a dispozitivului. Pozele pot fi trimise folosind MMS către un alt terminal ce are implementată

această tehnologie (condiție obligatorie pentru ca imaginile să fie văzute de recipient), setate ca imagini de fundal sau imagini pentru profilele din lista de contacte: pur și simplu faceți o poză unui prieten, o atașați în dreptul numelui lui din lista de contacte și de câte ori veți fi sunat de către acesta, veți vedea poza lui pe ecran.

Toate aceste caracteristici sunt susținute de o baterie serioasă, de 830 mAh Li-Ion, care „ține" într-o utilizare normală vreo 2-3 zile (poate vi se pare puțin, dar să nu uităm, folosiți și camera).

Nu pot să uit de partea audio, despre care am tot numai lucruri bune să vă spun. Vorbim despre polifonie și de un sunet foarte clar, de apelare vocală (pot fi memorate pentru aceasta 25 de numere), handsfree integrat și posibilitatea de înregistrare audio. Cu toate aceste lucruri frumoase de mai sus, Nokia 7650 nu este un model care „să vă ia ochii" ca formă și aspect; îl consider greu de purtat și cam butucănos, dar este doar o opinie personală.

mircea_mihalcica@chip.ro

Nume telefon	Nokia 7650
Rețele accesibile	GSM 900, GSM 1800
Tehnologii implementate	GPRS, WAP, infraroșu, Bluetooth
Ecran	Rezoluție 176 x 208 pixeli, 35 x 41 mm, 4.096 culori, luminozitate ajustabilă
Dimensiuni	114 X 56 X 26
Greutate	154 g
Capacitate agendă	Dependentă de memoria rămasă
Tip baterie	830 mAh Li-Ion
Timp de standby	150 ore
Timp de convorbire	3 ore
Tonuri de apel	30 preinstalate, polifonice
Vibrații	DA
Alte caracteristici	MMS, introducere de text predictivă, apelare vocală, Java, alarme, profile, înregistrare audio
Jocuri	2 preinstalate, 3 pe CD
Extra	Cameră digitală integrată
Manual în limba română	NU
Distribuitor	UltraPRO Computers
Telefon	021-2117090
Preț	459 USD

Telefoane mobile

Nokia 7210

Lansat la sfârșitul anului 2002 și pe piața românească, terminalul Nokia 7210 surprinde imediat prin noul design, total diferit de cel cu care ne-am obișnuit la telefoanele mobile, indiferent de producător.

Dimensiunile telefonului, 10,6 x 4,5 x 1,75 cm, dublate de o greutate de doar 83 de grame incluzând bateria, contribuie din plin la linia elegantă pe care Nokia a dorit să o imprime acestui model adresat în special utilizatorilor activi.

La prima pornire a telefonului, după o încărcare de 4 ore – în manualul de utilizare este recomandată o încărcare de peste o oră și jumătate – ești întâmpinat de o imagine color extrem de clară. Ecranul telefonului Nokia 7210 suportă 4.096 de culori la o rezoluție de 128x128 pixeli și 8 linii de text, luminozitatea putând fi ajustată.

Imediat după ce te-ai obișnuit cu ecranul – o mică bijuterie tehnologică – vrei să vezi cât de bogat în facilități este meniul telefonului și cât de facilă este accesarea lui. Dimensiunea și amplasarea tastelor într-o formă total nouă fac destul de dificilă navigarea și mai ales scrierea mesajelor. Chiar dacă la prima vedere acest design atrage, după o utilizare de trei săptămâni a telefonului îți dai seama că este mult mai comodă o tastatură cu format normal. Totuși, butoanele de navigare stânga-dreapta, utilizate mai ales pentru alegerea semnelor speciale la compunerea mesajelor, dispun și de o funcție suplimentară: accesarea directă a unui mesaj nou, respectiv a calendarului.

Meniul, prietenos și aproape standard la telefoanele Nokia, este îmbogățit cu două submeniuri: „Applications" și „Gallery". În submeniul „Applications", găsim o aplicație de conversie a diverselor măsuri, bazată pe tehnologia Java, în timp ce în submeniul „Gallery" regăsim două directoare destinate stocării de imagini și de sunete polifonice. Dacă dispuneți și de un cablu de conectare la calculator, atunci veți putea să vă îmbogățiți, prin descărcarea de pe Internet, „colecția" de sunete, imagini, aplicații și jocuri, capacitatea de stocare a telefonului fiind de 725 kB.

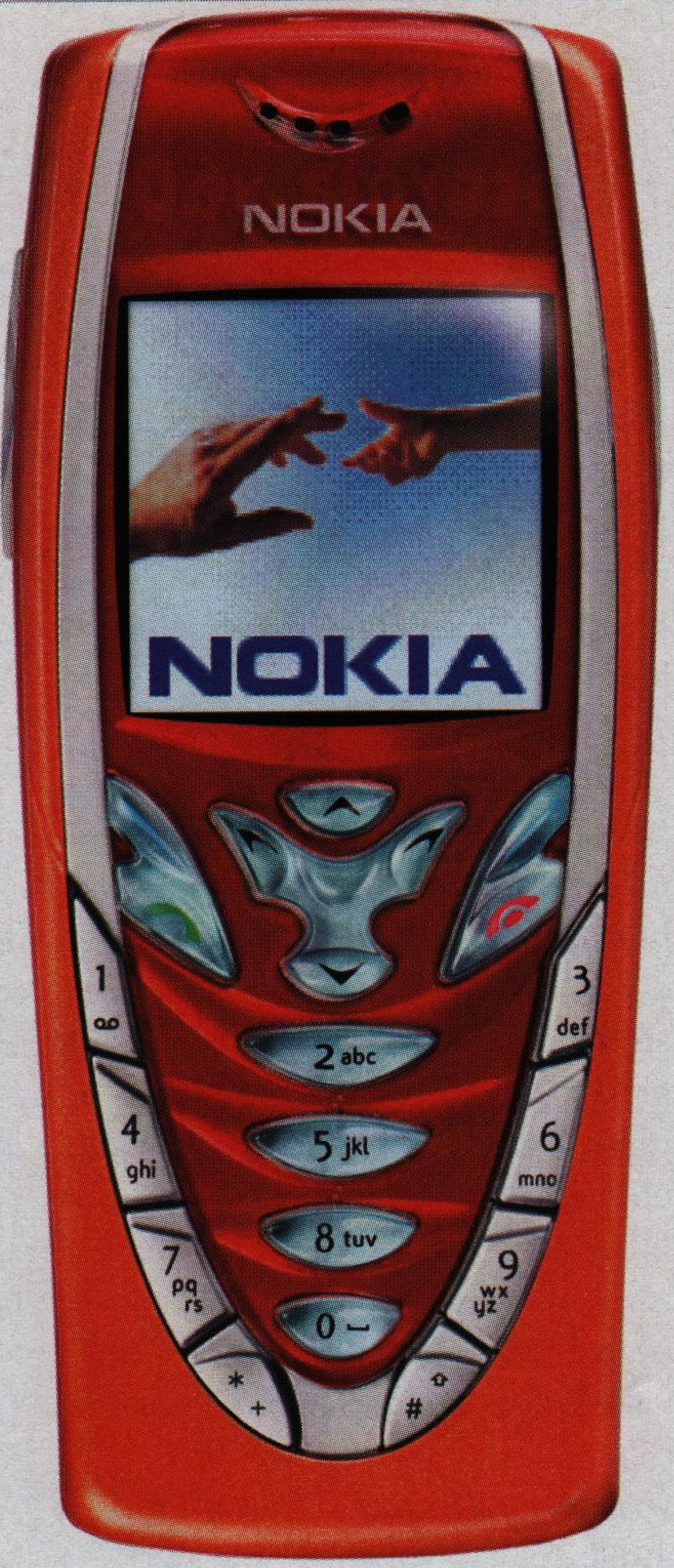
Telefonul dispune, standard, de o bogată galerie de sunete preinstalate, 21 polifonice și 10 monofonice, combinate cu vibrații, redarea sunetului în difuzor fiind extrem de clară, mai ales că are încorporat un radio FM care se poate dovedi util în diverse situații. Că tot vorbim de sunete, Nokia 7210 vine însoțit de un set de căști stereo destinat radioului, dar care îndeplinește și funcția de handsfree. Din păcate, activarea radioului se poate face numai cu căștile conectate la telefon.

Tot la acest capitol merită menționată și posibilitatea de trecere a unei convorbiri sau a radioului pe speaker. În schimb, lipsește cu desăvârșire apelarea vocală, regăsită la telefoane mult mai vechi. Totuși, definirea unor grupuri de apelanți este foarte bine venită.

În ceea ce privește dotarea cu tehnologii de navigare și comunicații, merită menționat faptul că Nokia 7210 dispune de MMS (Multimedia Messaging Service), GPRS (General Packet Radio Service), HSCSD (High-Speed Circuit-Switched Data), WAP și infraroșu. Dacă la navigarea pe Internet și la transmisia de date telefonul s-a comportat bine, chiar dacă setările și așa dificile au fost îngreunate de tastatură, la conectarea prin infraroșu am avut o surpriză neplăcută. La un transfer de date între un telefon Siemens S35i și Nokia 7210 nu a fost nici o problemă de compatibilitate, însă surpriza a apărut la transferul între un terminal Nokia 6110 și Nokia 7210, care nu s-a putut realiza (lucru cel puțin ciudat, fiind vorba de două dispozitive Nokia). Tot la minusuri se poate înscrie și lipsa tehnologiei Bluetooth.

În condițiile unei utilizări normale cu un fundal color, fără ascultarea radioului, bateria rezistă 3-4 zile, destul de puțin comparativ cu specificațiile tehnice.

catalin_butolo@chip.ro

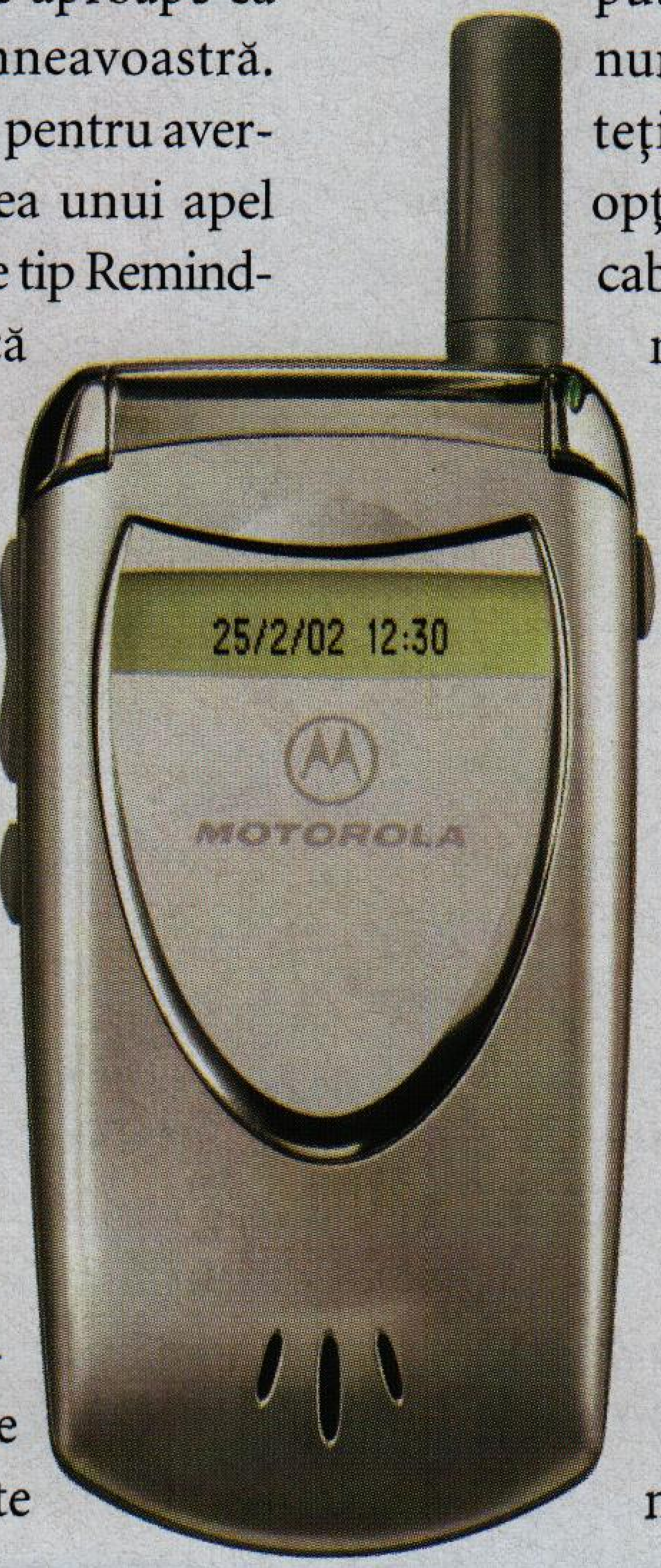
Nume telefon	Nokia 7210
Rețele accesibile	GSM 900, GSM 1800, GSM 1900
Tehnologii implementate	GPRS, WAP, infraroșu
Ecran	Rezoluție 128 X 128 pixeli, 4.096 culori, 8 linii, luminozitate ajustabilă
Dimensiuni	106 X 45 X 17,5
Greutate	83 g
Capacitate agendă	300 numere
Tip baterie	720 mAh Li-Ion
Timp de standby	250 ore
Timp de convorbire	3 ore
Tonuri de apel	21 polifonice, 10 monofonice preinstalate
Vibrații	DA
Alte caracteristici	MMS, introducere de text predictivă, Java, alarme, profile
Jocuri	2
Extra	Radio integrat + handsfree
Manual în limba română	NU
Distribuitor	UltraPRO Computers
Telefon	021-2117090
Preț	475 USD

Motorola v60i

Motorola v60i este un telefon care îmbină cu succes ergonomia şi funcţionalitatea. Designul său este unul extrem de reuşit, care atrage privirea şi dă o senzaţie de confort, iar numărul funcţiilor incluse în aparat îl aduc în aceeaşi clasă cu un PDA mai modest. Cu alte cuvinte, şi frumos şi bogat... în funcţii.

Puţin hardware

Înainte de a vorbi despre ce oferă acest telefon din punct de vedere al funcţionalităţii, mă simt dator să detaliez puţin experienţa tactilă pe care utilizatorul o are atunci când foloseşte Motorola v60i. În primul rând, dimensiunea mică a aparatului şi greutatea sa redusă contribuie la obţinerea unui telefon pe care aproape că uitaţi că îl aveţi asupra dumneavoastră. Noroc cu modulul performant pentru avertizarea prin vibraţii la primirea unui apel sau la declanşarea unei alarme de tip Reminder, care vă aduce aminte şi că v60i se găseşte ascuns undeva, într-un colţ de buzunar.

Apoi, Motorola v60i dispune de afişaj pe două ecrane. Pe cel exterior, pe o singură linie, sunt afişate data şi ora curentă, precum şi informaţiile adiacente primirii unui apel. Pe al doilea ecran, poziţionat pe faţa interioară a clapetei, informaţiile sunt afişate pe patru linii text.

Pe lângă tastele de acces situate tot pe faţa interioară a clapetei, Motorola v60i mai este dotat şi cu patru butoane aflate pe feţele laterale ale carcasei, butoane ce asigură accesul rapid la funcţiile de navigare prin meniuri sau la butonul programabil de acces, tip Smart. Pentru a răspunde la un apel, nu trebuie decât să deschideţi clapeta, convorbirea fiind iniţiată automat. Dacă însă doriţi să respingeţi un apel, operaţiunea va fi puţin mai complicată, pentru că butoanele exterioare nu permit acest lucru. Aveţi doar posibilitatea de a opri avertizarea sonoră.

Dacă tot am vorbit de posibilitatea de efectuare a convorbirilor, mai trebuie amintit şi faptul că Motorola v60i este un telefon triband, capabil să funcţioneze în frecvenţele de 900/1800/1900 MHz.

O inimă mare

În interiorul acestui mic telefon se regăsesc numeroase funcţii utile. În primul rând, puteţi memora în telefon 1.000 de numere, pe care la nevoie le puteţi accesa şi prin intermediul opţiuni Voice Dial. Dacă aveţi un cablu de conectare la PC, lista de numere şi agenda electronică din telefon pot fi sincronizate cu informaţiile din PC. De asemenea, prin intermediul sistemului predictiv de introducere a textului iTAP, proprietate Motorola, mesajele pot fi scrise extrem de rapid... dacă vorbiţi cu o persoană care ştie limba engleză, pentru că meniul în limba română nu este încă disponibil.

O caracteristică importantă a modelului v60i este aceea că telefonul poate rula aplicaţii Java. Aceasta înseamnă că aveţi posibilitatea de a instala jocuri şi aplicaţii după dorinţă în memoria disponibilă. Tot legat de noile tehnologii, Motorola v60i are şi capabilităţi GPRS care vă permit să transferaţi date folosind telefonul mobil.

Per ansamblu, utilizarea modelului v60i de la Motorola este una uşoară şi confortabilă. Meniul puţin cam complicat ridică câteva probleme, dar după ce configuraţi corespunzător shortcut-urile şi vă obişnuiţi cu modul său personal, nu veţi avea probleme în utilizare.

ionut_balan@chip.ro

Nume telefon	Motorola V60i
Reţele accesibile	GSM 900, GSM 1800, GSM 1900
Tehnologii implementate	GPRS, WAP
Ecran	Rezoluţie 96 X 64 pixeli
Dimensiuni	87 X 45 X 24
Greutate	110 g
Capacitate agendă	1.000 numere
Tip baterie	550 mAh Li-Ion
Timp de standby	200 ore
Timp de convorbire	2 ore
Tonuri de apel	42 predefinite, 32 personalizabile
Vibraţii	DA
Alte caracteristici	EMS, introducere de text predictivă, Java, alarme, profile
Jocuri	5 predefinite, 3 Java
Manual în limba română	NU
Distribuitor	UltraPRO Computers
Telefon	021-2117090
Preţ	309 USD

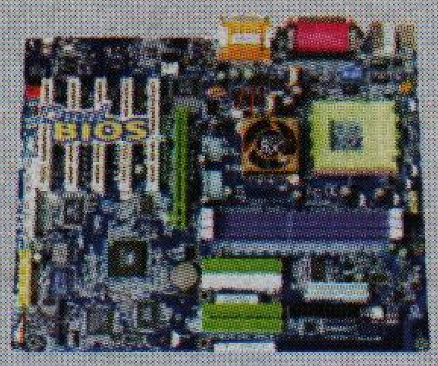

imation
It's time
for quality
and reliability
PRETURI COMPETITIVE SI...
swatch
For men
Happy
Joe Blue
For ladies
Lady Fate
50 YEARS OF TAPE » INNOVATION
www.imation-europe.com
IMATION 4mm DDS-150
IMATION 4mm DDS-125
IMATION 8mm 170m AME
imation 8mm 230m AIT 2
imation Super DLTtape
imation ULTRIUM
GRATIS! SWATCH LA O COMANDA DE BENZI MAGNETICE IMATION
DESPEC romania
• București - Economu Cezărescu 1-11; tel. (021) 20.66.200; Fax (021) 31.41.332
• Cluj - Calea Turzii 41; tel. (0264) 420.338; 192.255; 192.256
• Giurgiu - Zona Libera Giurgiu Str. Portului 1 Tel: (021) 20.66.200
www.despec.ro
info@despec.ro

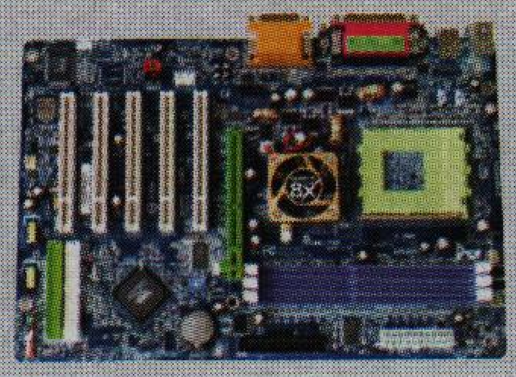
Top

CHIP Top 10

Căutați să cumpărați o componentă pentru PC-ul dumneavoastră sau doriți să aflați care sunt cele mai bune upgrade-uri? CHIP Top 10 vă stă la dispoziție!

Topul produselor hardware prezentat de revista noastră și rezultat în urma testelor efectuate în laboratorul CHIP este deja o rubrică consacrată a revistei. Din acest motiv, considerăm că nu este cazul să alocăm trei pagini pentru prezentarea modului de testare și evaluare ale produselor din acest top. Cei care doresc să vadă cum au fost sortate produsele din tabele o pot face apelând la CD-ul CHIP. În interfață, la rubrica offline, veți găsi un document în format HTML care conține o explicație completă a modului de operare a topului, precum și clasamentele complete (toate produsele la toate categoriile).

 Top performance	Chipset	Cantitate maximă/tip	AGP/PCI/CNR/AMR	RAID	Nota performanță	Nota dotare	Nota CHIP	Preț	Testat în revista	Ofertant
▶ 1 Gigabyte GA-7VAXP ULTRA	VIA KT400	3072 / PC2700	1 / 5 / - / -	Promise PDC20276	62,51	70,38	65,86	122	februarie.2003	Caro Group
▶ 2 ABIT AT7 MAX2	VIA KT400	4096 / PC2700	1 / 5 / - / -	HighPoint HPT374	54,84	66,88	59,47	174	februarie.2003	Tape Computer
▶ 3 Epox 8RDA+	NVIDIA nFORCE2	3072 / PC3200	1 / 6 / - / -	-	55,02	64,23	58,11	117	februarie.2003	Depozitul de Calculatoare
▶ 4 MSI K7N2	NVIDIA nFORCE2	3072 / PC3200	1 / 5 / - / -	-	53,84	58,12	57,80	159	februarie.2003	Flamingo Computers
▶ 5 MSI KT4 ULTRA	VIA KT400	3072 / PC2700	1 / 6 / - / -	Promise PDC20376	50,46	73,15	57,79	169	februarie.2003	Flamingo Computers
new 6 ASUS A7N8xD-UAY	NVIDIA nFORCE2	3072 / PC3200	1 / 5 / - / -	-	52,25	71,91	57,29	169	martie.2003	Depozitul de Calculatoare
▼ 7 Gigabyte GA-7VAXP	VIA KT400	3072 / PC2700	1 / 5 / - / -	Promise PDC20276	51,12	66,73	57,25	107	februarie.2003	Caro Group
▼ 8 Gigabyte GA-7VA	VIA KT400	3072 / PC2700	1 / 5 / - / -	-	57,28	53,33	55,69	76	februarie.2003	Quartz Computer
▼ 9 ABIT NF7-S	NVIDIA nFORCE2	3072 / PC3200	1 / 5 / - / -	-	52,37	62,96	55,03	139	februarie.2003	Tape Computer
▼ 10 ASUS A7N8x-UAY	NVIDIA nFORCE2	3072 / PC3200	1 / 5 / - / -	-	50,66	62,57	54,36	128	februarie.2003	UltraPRO Computers

 Best Buy	Chipset	Cantitate maximă/tip	AGP/PCI/CNR/AMR	RAID	Nota performanță	Nota dotare	Nota CHIP	Preț	Testat în revista	Ofertant
▶ 1 Gigabyte GA-7VA	VIA KT400	3072 / PC2700	1 / 5 / - / -	-	57,28	53,33	55,69	76	februarie.2003	Quartz Computer
▶ 2 Matsonic MS8147CR	VIA KT400	3072 / PC2700	1 / 5 / 1 / -	Promise 20265	42,65	50,08	49,09	85	februarie.2003	ProCA
▶ 3 Aopen AK77-8XN	VIA KT400	3072 / PC2700	1 / 6 / 1 / -	-	40,08	60,40	46,93	73	februarie.2003	Quartz Computer
▶ 4 Albatron KX400+ Pro	VIA KT333	3072 / PC2700	1 / 6 / 1 / -	-	41,87	50,19	46,69	70	februarie.2003	SPOT Digital
▶ 5 Albatron KX400-8X	VIA KT400	3072 / PC2700	1 / 6 / 1 / -	-	40,73	51,50	46,19	85	februarie.2003	SPOT Digital
▶ 6 Soltek SL-75DRV5-C	VIA KT333	3072 / PC2700	1 / 5 / 1 / -	-	43,10	45,43	46,11	72	februarie.2003	Proca
▶ 7 Soltek SL-75FRV	VIA KT400	3072 / PC2700	1 / 5 / - / -	-	37,97	52,83	45,66	76	februarie.2003	Proca
▶ 8 DFI AD77 PRO	VIA KT400	4096 / PC2700	1 / 5 / 1 / -	-	35,43	55,25	44,59	78	februarie.2003	Tape Computer
▶ 9 Acorp 7KT333	VIA KT333	3072 / PC2700	1 / 6 / - / -	-	41,77	45,91	43,17	69	februarie.2003	Depozitul de Calculatoare
▶ 10 ECS K7VTA3	VIA KT333	3072 / PC2700	1 / 5 / 1 / -	-	27,46	45,47	37,40	63	februarie.2003	SPOT Digital

IBM

Linux și IBM
o combinație ÎNVINGĂTOARE

Linux este sistemul de operare adresat celor care vor să depășească barierele impuse de tehnologii proprietare.

IBM suportă 100% Linux - sistemul de operare cu cea mai rapidă creștere din lume, o platformă "open-source", stabilă, sigură, scalabilă și independentă.

Cu ajutorul produselor software IBM - DB2, WebSphere, Tivoli și Lotus - puteți beneficia de flexibilitatea, fiabilitatea și eficacitatea oferite de Linux. Iar familia de servere IBM eServer - xSeries, iSeries, pSeries și zSeries - este 100% pregătită pentru Linux.

Chiar acum, mai mult de 3.000 de aplicații Linux și "middleware" sunt disponibile la IBM și partenerii săi autorizați, oferind suport 24 ore/ 7 zile.

De la CRM la ERP, de la e-commerce până la aplicații contabile, soluțiile Linux oferite de către IBM sunt pregătite să sprijine afacerea dumneavoastră, prin reducerea costurilor, o mai bună eficiență și avantaj competitiv într-o lume în continuă schimbare.

Așadar, decizia de a adopta Linux este ACUM mai ușor de luat!

Pentru mai multe detalii, vă rugăm să accesați: **www.ibm.com/linux**

All IBM product names are registered trademarks or trademarks of International Business Machines Corporation in the United States and/or other countries.
Linux is a registered trademark of Linus Torvalds. © 2002 IBM Corporation. All rights reserved.

CUPRINS

70 Software sub lupă
7 aplicații în laboratorul CHIP

74 Muzică fără limite
Test de programe MP3

Microsoft

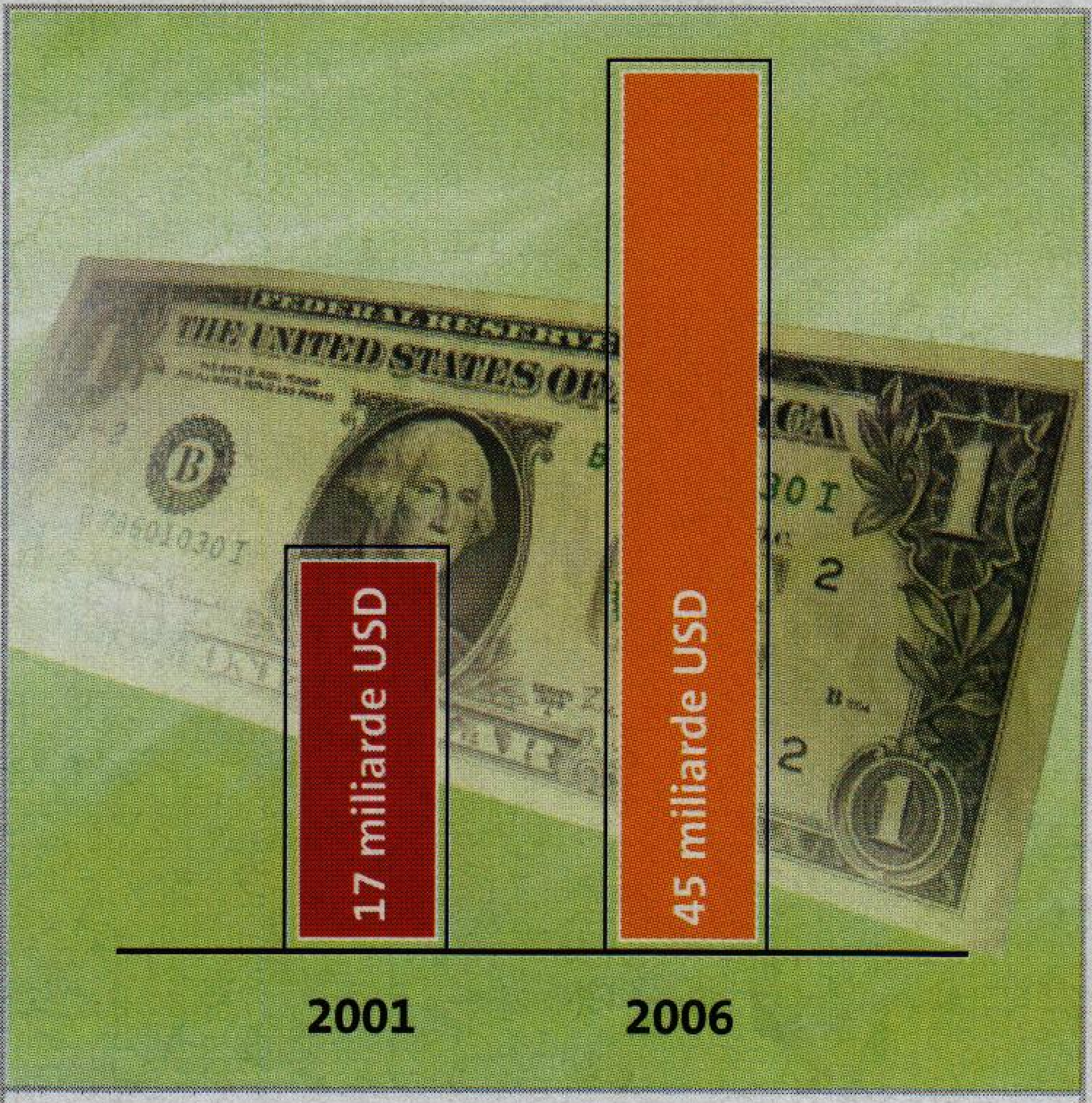
Un Outlook Express înșelat

Recent, a fost descoperită în Outlook Express o vulnerabilitate ce păcălește utilizatorul receptor și-l face să creadă că atașamentul este sigur și poate fi deschis. Vulnerabilitatea apare în momentul în care se primește un atașament cu extensii multiple, separate de un număr de spații (un exemplu nefuncțional ar fi „Virus.jpg .com .jpg") și provine din modul de tratare și asociere cu aplicațiile de care dispune Outlook. Prima extensie este cea văzută de utilizator și este menită să înșele utilizatorul; ultima extensie (tot .jpg) este folosită de Outlook Express pentru a seta icon-ul documentului. Extensia din mijloc este însă folosită de clientul de mail, pentru a determina modul de lansare a atașamentului.
Clientul de mail va fi depășit în cazul în care se folosesc foarte multe spații la un asemenea tip de extensie multiplă; totuși, acest număr de spații se stabilește după o formulă anume, deci crearea unui troian de acest tip nu este trivială (dar nici imposibilă, pentru că există deja unul – W32/Sadhound – pentru care au fost detectate aproximativ 3.000 de copii).
www.microsoft.com
www.messagelabs.com

IDC

Un accent în plus pe securitate

International Data Corporation (IDC) a realizat recent un studiu pe marginea sectorului de securitate IT. Conform acestuia, IDC consideră că în anii 2001 și 2002, piața de securitate IT a fost unul dintre puținele sectoare neafectate din domeniul IT și că această piață va crește în continuare până la nivelul de 45 miliarde USD în 2006. Spre comparație, în anul 2001 această piață s-a cifrat la 17 miliarde USD.
Cele mai mari creșteri le vor avea, conform IDC, subsectoarele de servicii și hardware de securitate IT, urmate de software-ul de securitate.
www.idc.com

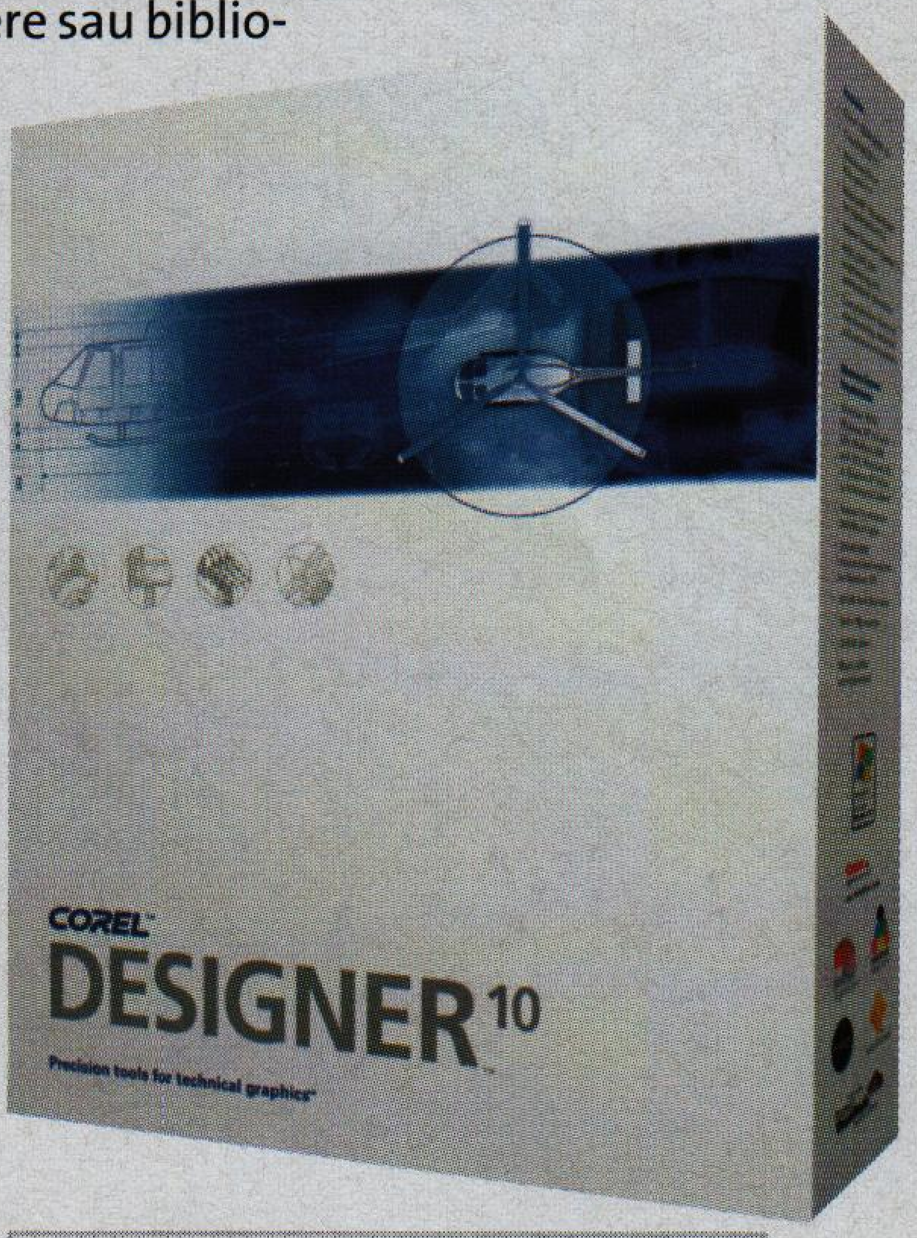

IDC subliniază faptul că accentul va fi pus pe securitatea IT.

Corel

Desen tehnic cu Designer 10

Corel a introdus o nouă versiune a programului său Designer, cu ajutorul căruia realizatorii desenelor tehnice vor beneficia de un flux de lucru îmbunătățit. Dintre facilitățile nou introduse în Designer 10 putem enumera: lucrul cu simboluri – acestea pot fi stocate în fișiere sau biblioteci (chiar și în altă locație în rețea) și pot fi adresate cu link-uri din interiorul documentelor Designer 10 (programul vine cu câteva mii de simboluri utilizate în industrie); funcții avansate de editare – obiectele pot fi rotite, oglindite, proiectate izometric sau combinate din mai multe într-unul singur cu ajutorul noilor unelte; compatibilitate cu standardele de fișiere existente – programul are mai mult de 60 de filtre pentru importul și exportul documentelor din și în Corel Draw, Auto CAD, MS Word, MS Visio etc.
Prețul lui Designer 10 este de 469 USD, iar programul va fi disponibil începând cu această lună (martie) mai întâi în Statele Unite.
www.corel.com

Realizatorii de desene tehnice pot beneficia de noul Designer 10.

Sun

Solaris 9 pe platforme x86

În timp ce tot mai multe companii se orientează către Linux, începând să acorde mai puțină importanță sistemelor Unix, Sun decide să lupte pe două fronturi, susținându-și propria platformă Solaris 9 pe care o oferă acum și pentru procesoare x86. Reamintim faptul că Sun are o serie de planuri legate și de Linux, care includ vânzarea unei linii de clienți, de stații x86 bazate pe acces sistem. De asemenea, compania americană oferă și unele servere low-end pe care rulează Linux.
Oferind Solaris 9 pentru platforme x86, Sun afirmă că aduce pe piața entry-level a serverelor câteva facilități care, spre deosebire de concurență (Sun se referă la aici Windows 2000 Server și Advanced Server), sunt oferite fără costuri adiționale: un directory server, un firewall software de clasă enterprise, suport pentru IPv6, secure shell etc.
Utilizarea în scopuri noncomerciale a sistemului este gratuită, în timp ce folosirea acestuia la scară comercială presupune achitarea unor licențe cu prețuri de la 99 USD în sus. Sun pune la dispoziție și sursele sistemului de operare.
www.sun.com

Opera

Un browser complet rescris

Compania norvegiană Opera Software a lansat luna trecută a șaptea versiune a browserului său, Opera. Producătorul afirmă că a pus accentul în primul rând pe viteză și pe compatibilitatea cu standardele web existente.

Opera 7 care vine după câteva luni de testare în stadiu beta, dispune de un suport îmbunătățit pentru HTML 4.01 și de un nou motor de randare care suportă, printre altele, DOM (Document Object Model) level 2, Dynamic HTML (DHTML), CSS1 și CSS2.

Această versiune are o serie de facilități noi (unele dintre ele folosite inițial de divizia Opera iTV a companiei), cum ar fi navigarea spațială. Această funcție permite folosirea tastelor de cursor în combinație cu tasta SHIFT pentru accesarea directă a link-urilor existente pe o pagină web.

O altă funcție importantă, prin care compania are în vedere platformele mobile de mici dimensiuni (telefoane, PDA-uri etc.), este Small-Screen Rendering, o tehnologie prin intermediul căreia paginile web pot fi formatate astfel încât să încapă pe ecrane de mici dimensiuni, fără a-și pierde însă funcționalitatea.

Lista de îmbunătățiri este ceva mai lungă și ea include, printre altele, un nou client de mail, opțiuni mai complexe de navigare (precum funcția Fast Forward) sau panou pentru link-uri ușor de folosit.

La fel ca la versiunile anterioare, Opera 7 este livrată în două variante: una, să-i spunem, obișnuită care costă 39 USD (rămâne de văzut cine este dispus să plătească când există variante gratuite foarte puternice precum Mozzilla sau Internet Explorer) și una cu bannere publicitare pentru care nu se percepe nici o taxă.

www.opera.com

Funcțiile noi din Opera 7 permit o navigare mai facilă.

Ulead

Video Studio 7 suportă HyperThreading

Programul de prelucrare Video Studio de la Ulead este acum capabil să folosească tehnologia HyperThreading din procesoarele Intel, compania afirmând că se pot obține astfel câștiguri de performanță de până la 23% față de modul normal de lucru. De asemenea, Video Studio 7 poate beneficia de configurațiile dual procesor. Ulead susține că, odată cu acest program, a introdus o serie de tehnologii din sfera profesională direct în zona de consumer. Utilizatorii se pot folosi de un al doilea monitor și își pot vizualiza creația în timp real, pe întreg ecranul.

Video Studio 7 dispune de facilități de transfer al conținutului video de la un televizor sau o cameră video în calculator și apoi de prelucrare a acestuia cu ajutorul unor unelte de selecție și editare automată. Și modul de lucru a fost îmbunătățit, interfața devenind mai fluentă și intuitivă.

Există și funcții specializate de creare a DVD-urilor (DVD authoring), precum și funcții de editare direct pe disc a conținutului video. Alte unelte și facilități pe care le putem menționa sunt: MultiCut - selecție și ștergere de segmente video multiple, suport pentru formatul de înregistrare DVD-VR, unelte pentru accelerarea și încetinirea scenelor video pentru a le imprima o tentă comică sau dramatică (după caz), facilități de creare de titluri și de aplicare de efecte tridimensionale asupra lor.

Programul este disponibil într-o primă fază pe piața americană, la un preț de aproximativ 100 USD pentru varianta în cutie sau 90 USD sub formă de download.

www.ulead.com

Video Studio 7 prelucrează cu ușurință conținutul DVD-urilor.

Macromedia

Freehand MX

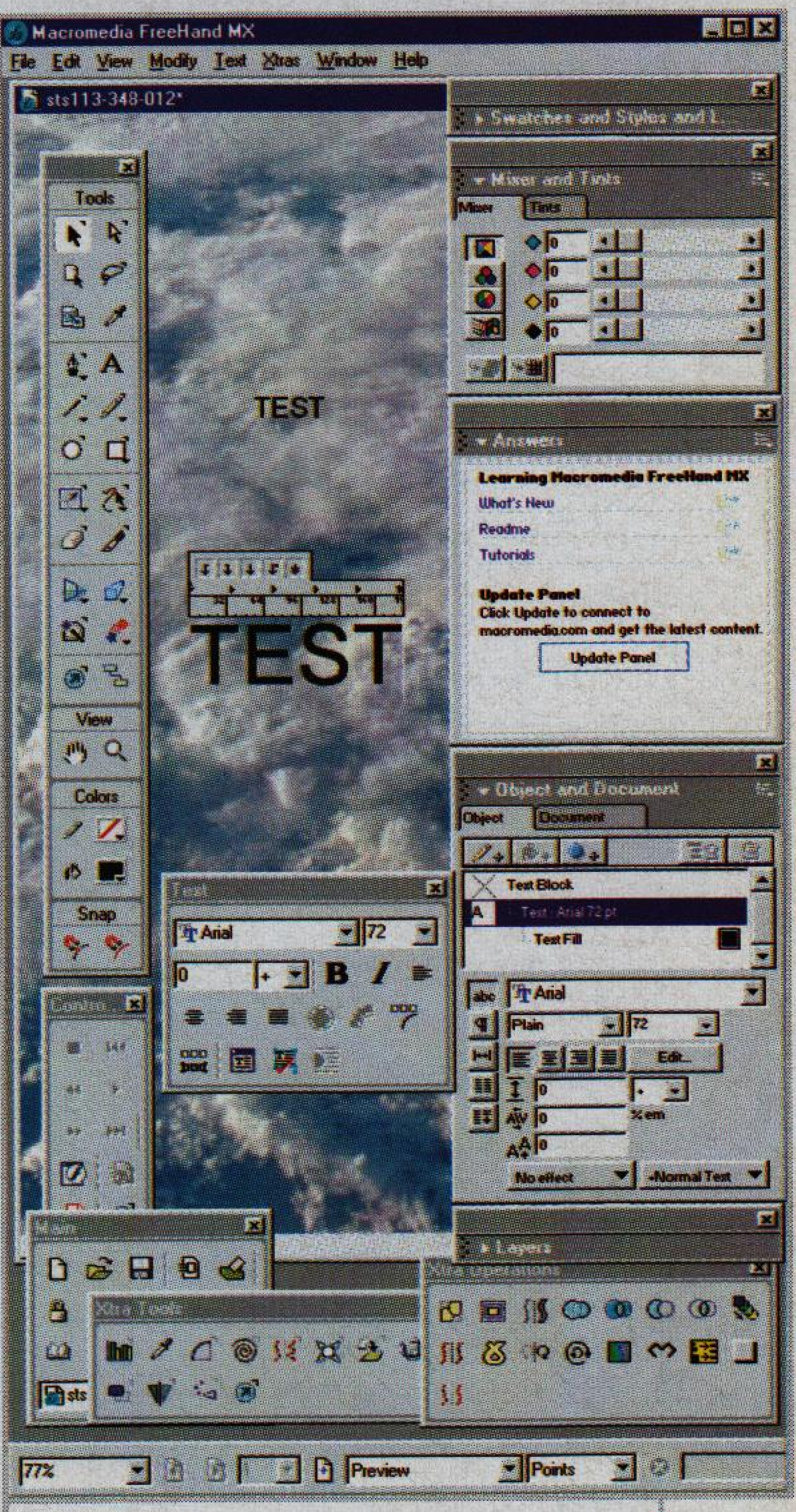
Macromedia a lansat o nouă versiune a programului său de grafică și design Freehand MX, cu ajutorul căruia compania dorește să ofere posibilitatea conceperii și apoi distribuirii facile de conținut pe platforme multiple de media (în formă tipărită, pe Web etc.).

După cum îi sugerează și numele, Freehand beneficiază de o integrare sporită cu restul componentelor din Macromedia Studio MX, interfața fiind și ea fluidizată, optimizată și aliniată conform celorlalte programe ce poartă sufixul MX. Utilizatorii pot acum importa, amplasa și vizualiza fișiere ShockWave în interiorul documenteleor Freehand, în timp ce atât Flash MX, cât și Fireworks MX pot deschide direct fișiere Freehand. În privința interfeței, a fost inclus un panou cu obiecte (Object Panel) și, în plus, există posibilitatea setării de atribute multiple pentru obiectele grafice.

Trebuie să amintim că, odată cu lansarea lui Freehand MX, Macromedia a început să ofere și Studio MX Plus care, spre deosebire de versiunea Studio MX normală, include și acest program.

Prețul lui Freehand MX este de aproximativ 400 USD.

www.macromedia.com

Freehand se integrează acum cu produsele din seria MX de la Macromedia.

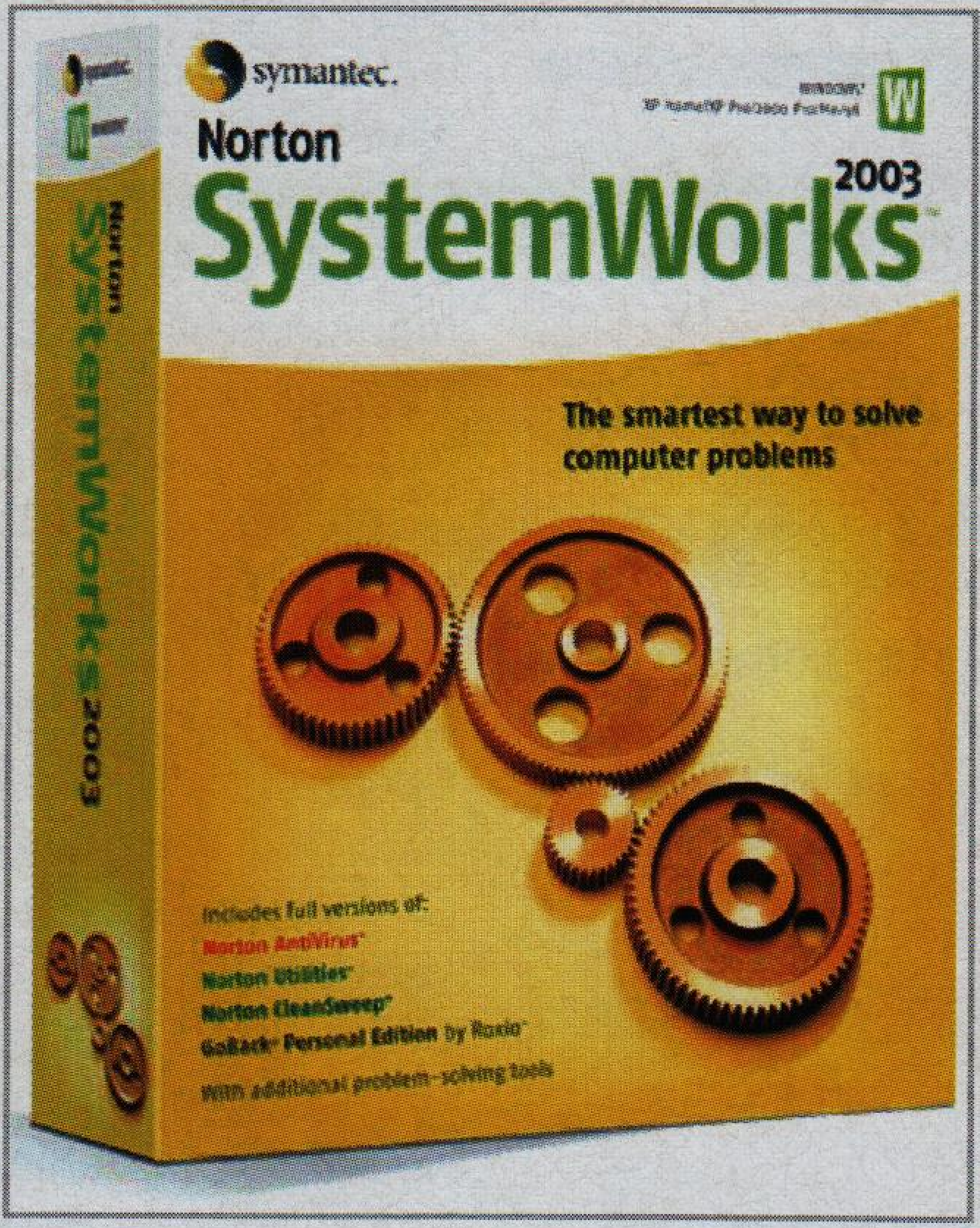
Prezentare

Software sub lupă

În laboratorul de teste CHIP au ajuns, printre altele, un program de tip firewall, un player multimedia, un editor video, un server de mail, un program de back-up, alături de pachetul de programe utilitare Norton System Works.

Ionuţ Bălan, Cătălin Constantin

Norton System Works 2003 este noua colecţie de utilitare pentru întreţinerea unui sistem de operare Microsoft Windows propusă de către Symantec. Din pachet fac parte, pe lângă programele deja consacrate Norton Antivirus, CleanSweep şi Norton Utilities, şi câteva noi module, precum Web Cleanup şi Keep Connection Alive.

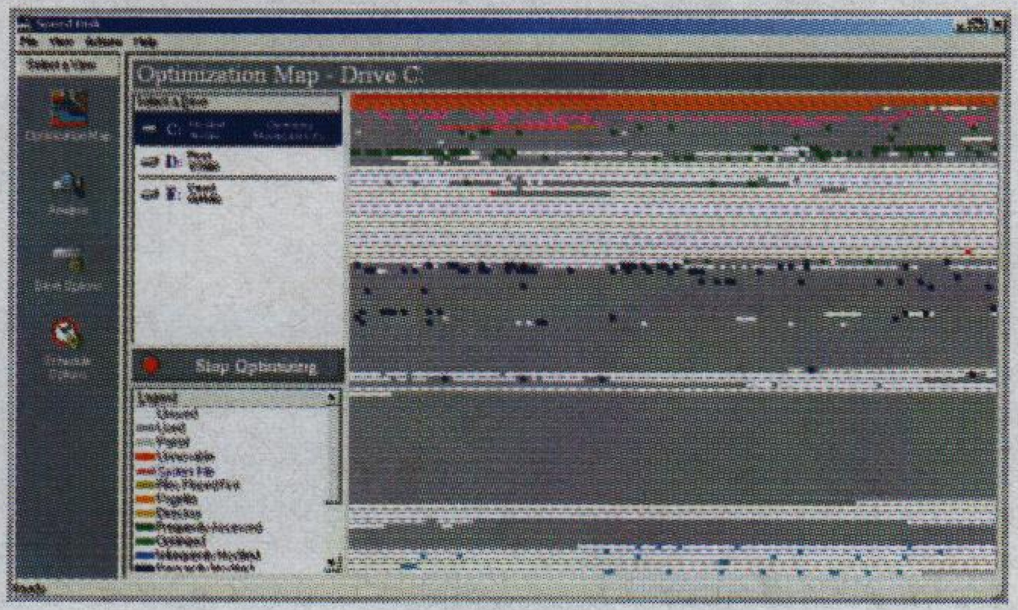
Faţă de versiunile anterioare, Norton Utilities nu aduce prea multe îmbunătăţiri. Rămâne acelaşi program extrem de util pentru detecţia şi remedierea erorilor de pe harddisk, optimizarea modului de funcţionare a sistemului de operare (eliminarea înregistrărilor din Windows Registry care nu mai sunt actuale, optimizarea acestuia, optimizarea modului de stocare a fişierelor pe harddisk), dar şi instrumente de recuperare a datelor (Norton Unerase) sau ştergere sigură a acestora (WipeInfo).

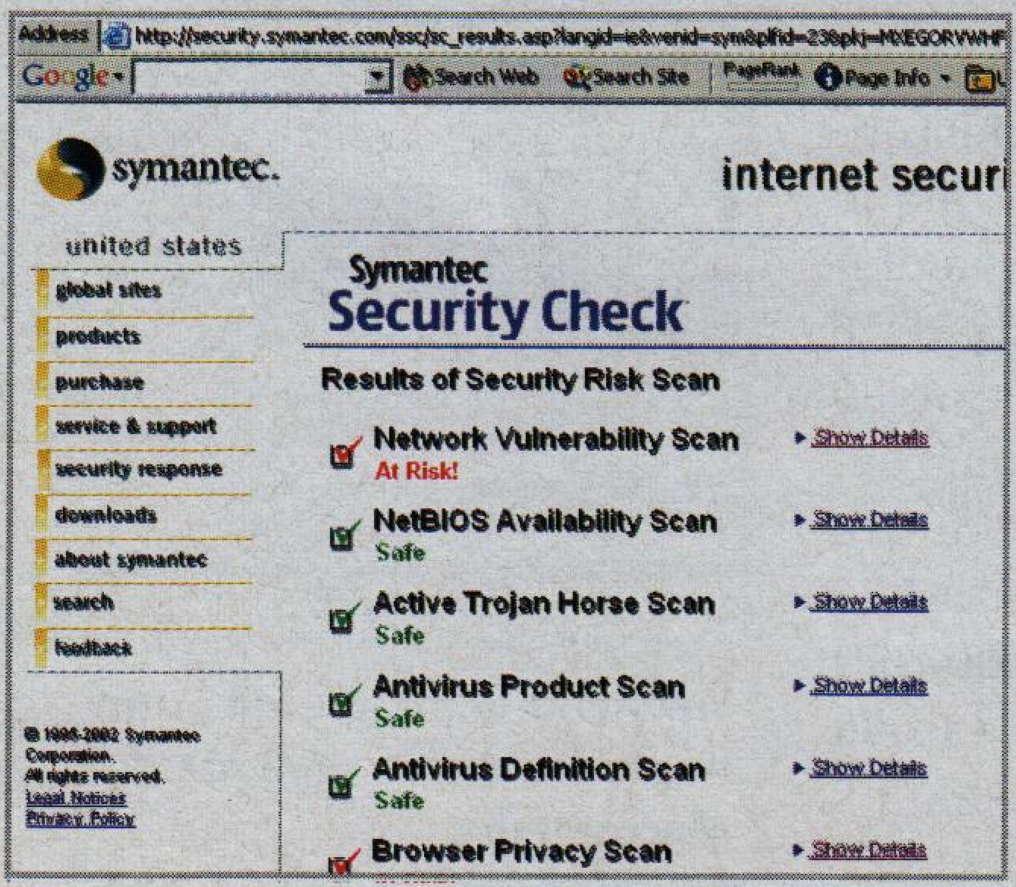
La nivelul lui Norton Antivirus regăsim mai multe elemente de noutate. Este vorba despre posibilitatea de scanare a mesajelor şi fişierelor transmise prin intermediul programelor de tip Instant Messaging (ICQ, AOL, MSN, Yahoo Messenger) şi despre noua tehnologie de detecţie şi eliminare a viruşilor din categoria viermilor. Nu ocupă multe resurse şi poate fi configurat pentru a nu deranja utilizatorul cu ferestre de atenţionare, iar operaţiunile de update, scanare a fişierelor şi memoriei, dezinfecţie sau eliminare virus se pot face în background. Pentru aceia dintre dumneavoastră care doresc să aibă un control total asupra operaţiunilor Norton Antivirus, acesta poate fi configurat amănunţit, fişierele log realizate fiind foarte detaliate. Atunci când modulul pentru dezinstalarea programelor pus la dispoziţie de către Windows nu vă este de ajutor, puteţi folosi cu succes Norton CleanSweep. Acesta poate monitoriza ce fişiere sunt instalate de fiecare program şi, la nevoie, poate curăţa rapid harddisk-ul. Nu numai fişierele instalate de diverse programe sunt monitorizate, ci şi înregistrările din Windows Registry şi chiar cookie-urile create de browser.

O adăugare importantă la pachetul Norton System Works o constituie versiunea Personal Edition a lui GoBack dezvoltată de către compania Roxio. Cu ajutorul acestui program, puteţi să readuceţi sistemul la starea funcţională, indiferent de operaţiunile pe care le-aţi executat în Windows. Principiul său de funcţionare este simplu: monitorizarea tuturor schimbărilor efectuate în sistemul de operare şi crearea unor înregistrări de control. Atunci când sistemul nu mai funcţionează, puteţi oricând readuce sistemul de operare la unul din precedentele puncte în care sistemul funcţiona. Şi Windows XP dispune de un astfel de serviciu, dar GoBack din Norton System Works funcţionează pe orice versiune de Microsoft Windows, nu numai pe Windows XP.

În final, în versiunea 2003 a pachetului Norton System Works se mai regăsesc două noi funcţii destul de importante. Prima dintre acestea este cea de Web Cleanup, răspunzătoare de eliminarea automată a fişierelor temporare create de browser. A doua este Connection Keep Alive, aplicaţie ce vă permite să menţineţi deschisă o conexiune dial-up cât timp aveţi nevoie. Per ansamblu, Norton System Works 2003 este o bună achiziţie, dar dacă vine vorba despre un eventual upgrade, vă sfătuim să vă gândiţi bine dacă merită să scoateţi bani din buzunar pentru a extinde cu puţin funcţionalitatea pachetului pe care îl deţineţi. (I.B.)

PRODUCĂTOR: Symantec
DISTRIBUITOR: Romsym Data
TELEFON: 02-3231431

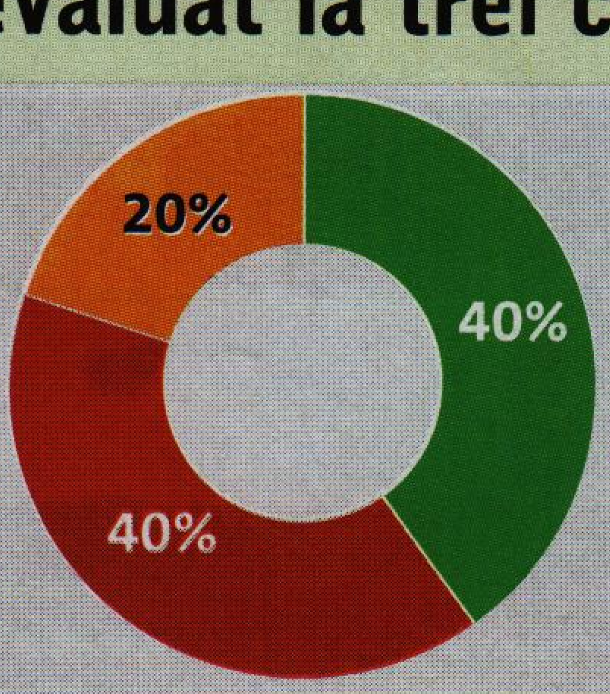

Cum testează CHIP

Fiecare program este evaluat la trei categorii.

Ergonomie: reprezintă uşurinţa cu care poate fi folosit programul şi comportarea sa în caz de erori. În aceeaşi categorie am punctat şi cât de completă şi de bine prezentată este documentaţia programului.

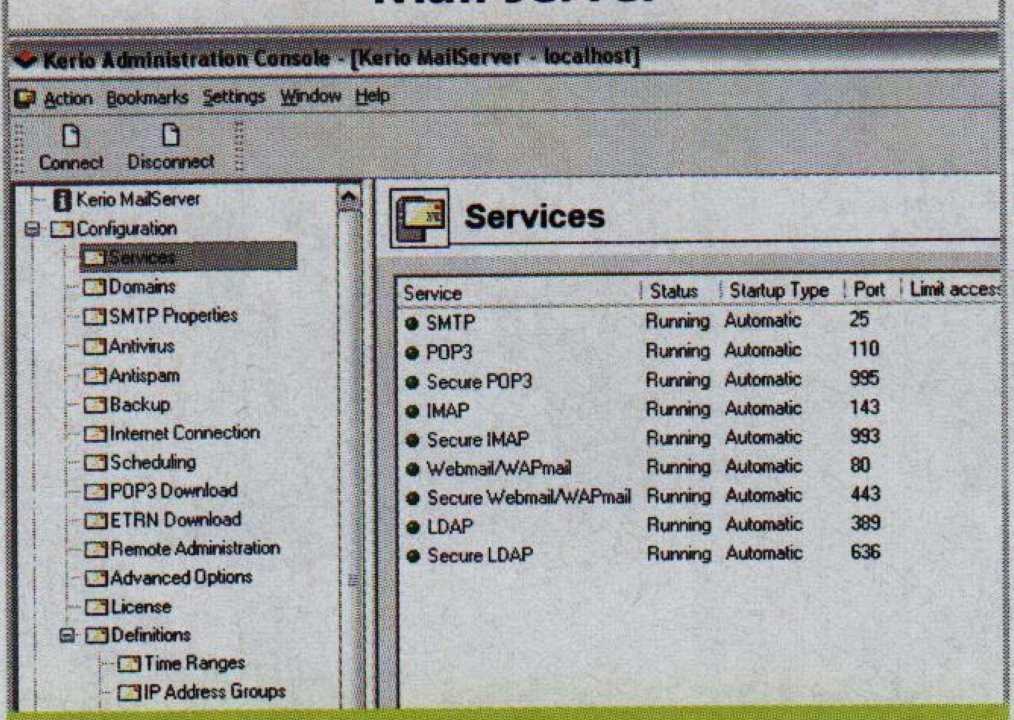
Funcţionalitate: existenţa funcţiilor necesare unei bune rulări şi gradul de utilitate a acestora.

Resurse: gradul de ocupare al resurselor.

Evaluare CHIP:
Resurse: 20 %
Ergonomie: 40 %
Funcţionalitate: 40 %

Mail server

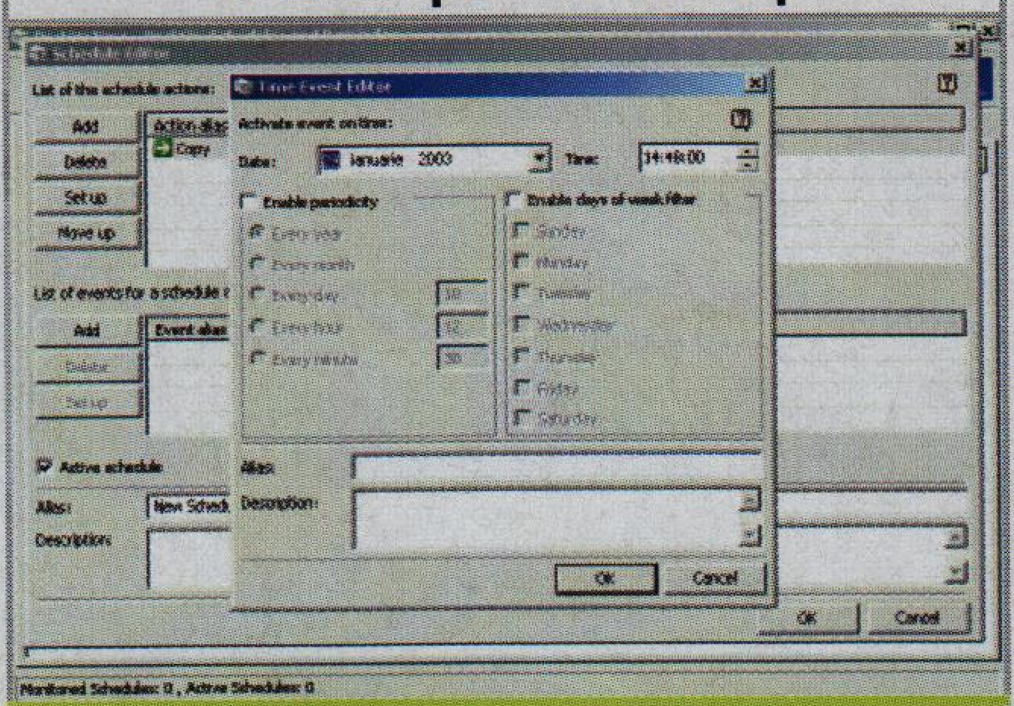

Kerio Mail Server 5.5

Evaluare CHIP: 94	
Ergonomie: 92	
Funcţionalitate: 94	
Resurse: 100	
PRODUCĂTOR:	Kerio Technologies
INTERNET:	www.kerio.com
PREŢ:	679 USD / 20 licenţe

Securitatea şi accesibilitatea sunt conceptele cu care acest produs doreşte să se impună. La suprafaţă, acest server – de fapt, un pachet integrat pentru servicii de poştă electronică – se prezintă ca o soluţie consistentă pentru organizaţii de nivel mediu. Setul de servere pe care le pune la dispoziţie Kerio Mail Server se întinde de la clasicele POP3 şi SMTP (cu variantele lor securizate), trecând prin servere LDAP şi IMAP şi până la un server de webmail ce poate fi accesat şi prin intermediul protocolului WAP. La acestea se adaugă şi puternice facilităţi de securitate prin integrarea antivirusului de la McAfee şi un modul de protecţie împotriva spam-ului. Totodată, există implementată şi posibilitatea efectuării copiilor de siguranţă pentru mesaje, la intervale de timp predefinite. De altfel, dacă nu există o conexiune permanentă la Internet, prin intermediul scheduler-ului, pot fi planificate operaţiunile curente de recepţionare şi transmitere a email-urilor. Din acest server nu lipseşte nici modulul de administrare a utilizatorilor. Aceştia pot fi împărţiţi în grupuri, pentru fiecare utilizator se pot crea alias-uri şi există posibilitatea de a crea liste de mailing. Modulul de monitorizare permite afişarea diferitelor statistici despre conexiuni, utilizatori sau trafic. De asemenea, pot fi vizualizate şi log-urile pe care le generează diferitele servere. Incluzând şi posibilitatea administrării de la distanţă şi fiind disponibil atât pentru Windows, cât şi pentru Linux şi Mac, Kerio Mail Server este o soluţie robustă, dar care necesită cunoştinţe temeinice pentru o configurare optimă. (C.C.)

Utilitar pentru backup

BackUpTime 1.31

Evaluare CHIP: 87	
Ergonomie: 86	
Funcţionalitate: 83	
Resurse: 100	
PRODUCĂTOR:	CEZEO Software
INTERNET:	www.cezeo.com
PREŢ:	25 USD

Una din cele mai simple modalităţi prin care se pot proteja datele importante de pe calculator este de a le face periodic copii de siguranţă. Operaţiunea în sine nu este foarte complicată, dar când vorbim despre un volum important de date ce se află împrăştiate în mai multe directoare, atunci apare o problemă. În general, de comoditate. Pentru aceasta au apărut programele de backup ce realizează automat operaţiuni de copiere şi/sau arhivare pentru o listă de fişiere/directoare specificate de către utilizator. BackUpTime este un astfel de program de backup printre ale cărui facilităţi poate fi regăsită şi opţiunea de a fi folosit şi ca scheduler. Operaţiunile principale pe care le poate realiza sunt cele de copiere, arhivare şi ştergere a anumitor directoare/fişiere. Dacă doriţi, vă puteţi folosi de BackUpTime pentru a lansa la intervale prestabilite diverse aplicaţii sau pentru a închide calculatorul.

Modul de lucru al aplicaţiei este simplu: se creează o sarcină (copiere, ştergere, arhivare etc.) şi apoi se specifică parametri de rulare (ora de pornire şi perioada de reluare – zilnic, săptămânal, lunar). Apoi configuraţi aplicaţia să pornească odată cu încărcarea sistemului de operare şi nu veţi mai avea bătăi de cap în ceea ce priveşte backup-ul/arhivarea/copierea automată a documentelor.

Interesantă este şi posibilitatea de a transforma aplicaţia BackUpTime într-un scheduler. Aveţi la dispoziţie mai multe căsuţe în care puteţi introduce anumite mesaje text, ce vor fi afişate la intervalele stabilite. (I.B.)

OFERTA NOASTRĂ:

IBM NetVista A30p

Procesor Intel Pentium 4 la 1,8 sau 2.0 GHz, 256 MB RAM, HDD 40GB, Windows 2000 Professional sau Windows XP Professional preinstalat
achiziţionate cu monitor

Cu noile desktop-uri IBM NetVista câştigi de două ori: pe lângă un calculator de marcă puternic şi stabil, cu dotări standard de excepţie, primeşti BONUS o cameră web MENTOR.
Acum e limpede...

VEZI bine, cu IBM nu trebuie să te GÂNDEŞTI prea mult!

Ofertă valabilă până la 31 martie 2003 în limita stocului disponibil

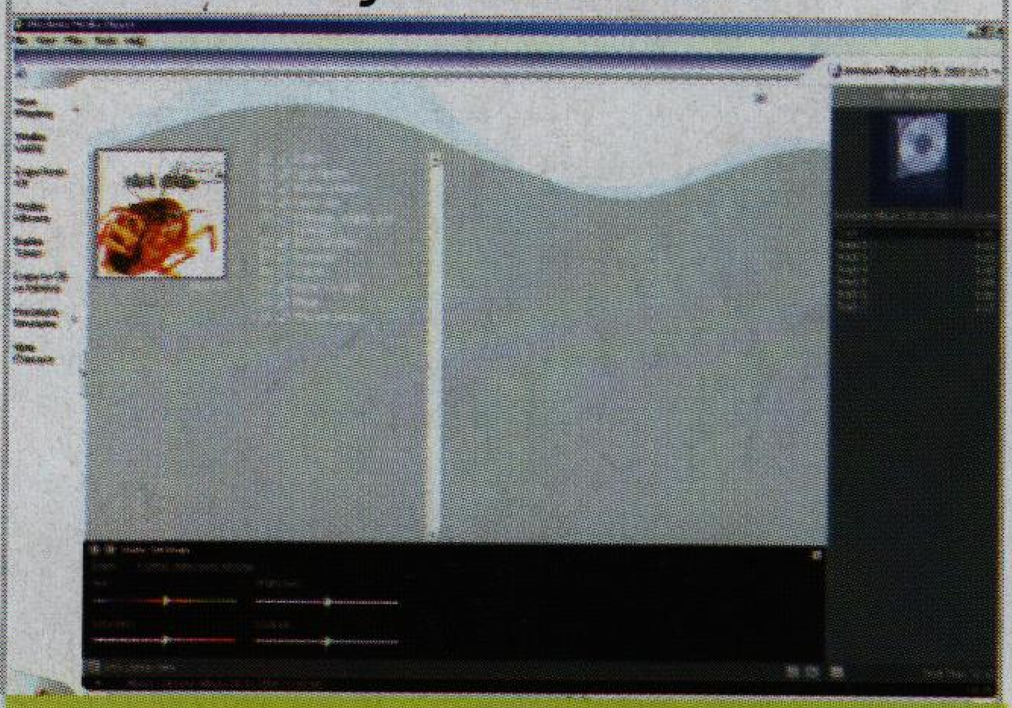
IBM Business Partner

MB DISTRIBUTION

Telefon: 40-21-231 79 90
231 79 91
Telefax: 40-1-230 03 13
E-mail: office@mbd.ro
www.mbd.ro

Prezentare

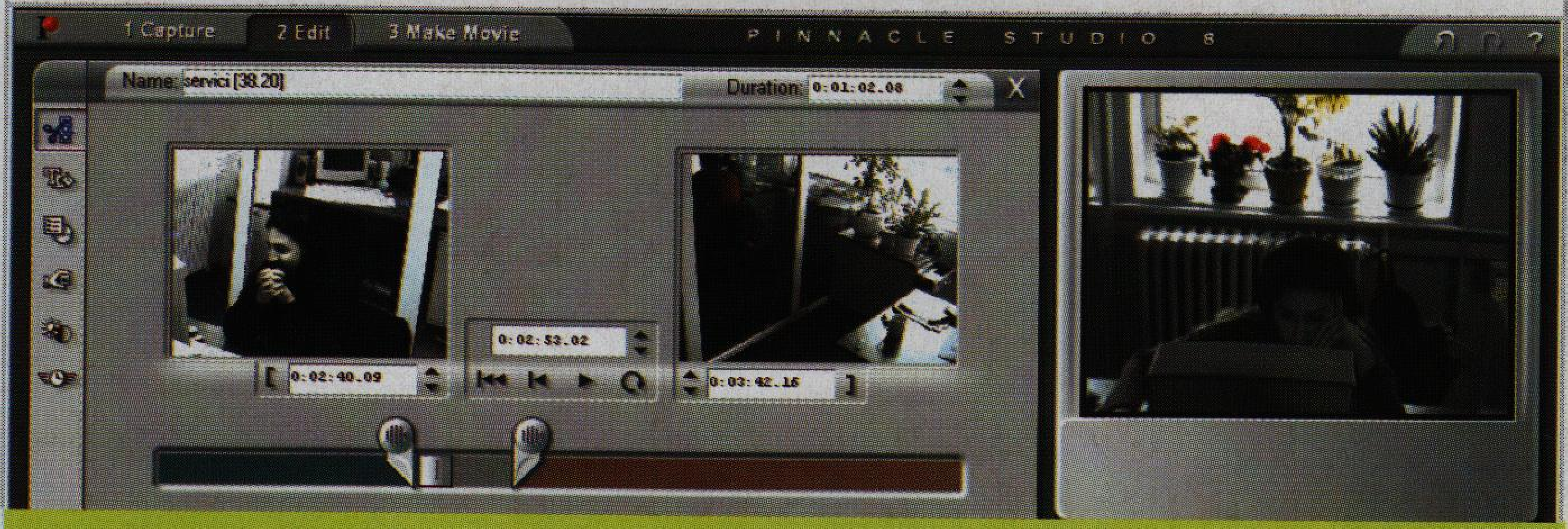
Player multimedia

Windows Media Player 9

Evaluare CHIP: 95	
Ergonomie: 94	
Funcționalitate: 96	
Resurse: 93	
PRODUCĂTOR:	Microsoft
INTERNET:	http://www.microsoft.com/
PREȚ:	gratuit

Editor video software

Pinnacle Studio 8

Evaluare CHIP: 90			
Ergonomie: 92			
Funcționalitate:89			
Resurse: 90			
PRODUCĂTOR:	Pinnacle Systems Inc.	INTERNET:	www.pinnaclesys.com
DISTRIBUITOR:	Flamingo Computers	TELEFON:	021-2362000

Colecția dumneavoastră de fișiere multimedia poate fi acum organizată și accesată dintr-un singur loc. Cu noul Windows Media Player 9.0 aveți posibilitatea să creați diferite liste cu fișierele muzicale sau video, pe care să le accesați după dorință. Mai mult, puteți să aplicați diverse filtre asupra sunetului sau imaginii, folosind instrumentele puse la dispoziție de Windows Media Player sau puteți opta pentru folosirea de către acesta a unor plug-in-uri dezvoltate de alte firme.

Dar gama funcționalității pachetului Windows Media Player 9 nu se oprește aici. Cu ajutorul său puteți asculta și diverse posturi radio din Internet și, beneficiind de noua tehnologie Fast Streaming, puteți obține o calitate a audiției care să corespundă lățimii de bandă pe care o aveți.

Pentru a întregi funcționalitatea pachetului multimedia propus, Windows Media Player poate să extragă și fișierele audio de pe CD-uri. În mod standard, puteți crea doar fișiere WMA cu rată constantă sau variabilă de compresie și, dacă doriți, puteți proteja cu noul Windows Media DRM conținutul digital pe care l-ați creat. De asemenea, vă oferă și posibilitatea de a inscripționa CD-uri. Microsoft s-a îngrijit și de sistemul de catalogare și indexare a fișierelor multimedia. Utilizatorul are la dispoziție 35 de câmpuri în care poate insera diverse informații. Față de versiunea anterioară, Windows Media Player 9.0 aduce un număr considerabil de îmbunătățiri și optimizări (resurse ocupate, funcții oferite, conlucrare cu alte aplicații), fiind o bună opțiune pentru upgrade. (I.B.)

Cunoscutul producător Pinnacle Systems oferă o opțiune demnă de luat în considerare celor ce vor să creeze ușor un montaj video: versiunea 8 a programului Pinnacle Studio. Distribuit pe două CD-uri, primul conținând programele propriu-zise, iar al doilea manuale, tutoriale și diferite exemple, Pinnacle Studio 8 se instalează ușor. Trebuie precizat însă faptul că pentru o funcționare corectă sistemul trebuie să dispună de resurse hardware destul de importante.

Odată efectuată instalarea, utilizatorul dispune de un program complet cu ajutorul căruia poate să captureze material video, să efectueze modificări asupra acestuia și să masterizeze conținutul editat în diferite formate. De altfel, tot în trei zone este împărțită și interfața programului, cele trei tab-uri – Capture, Edit și Make Movie – definind pașii unui proiect.

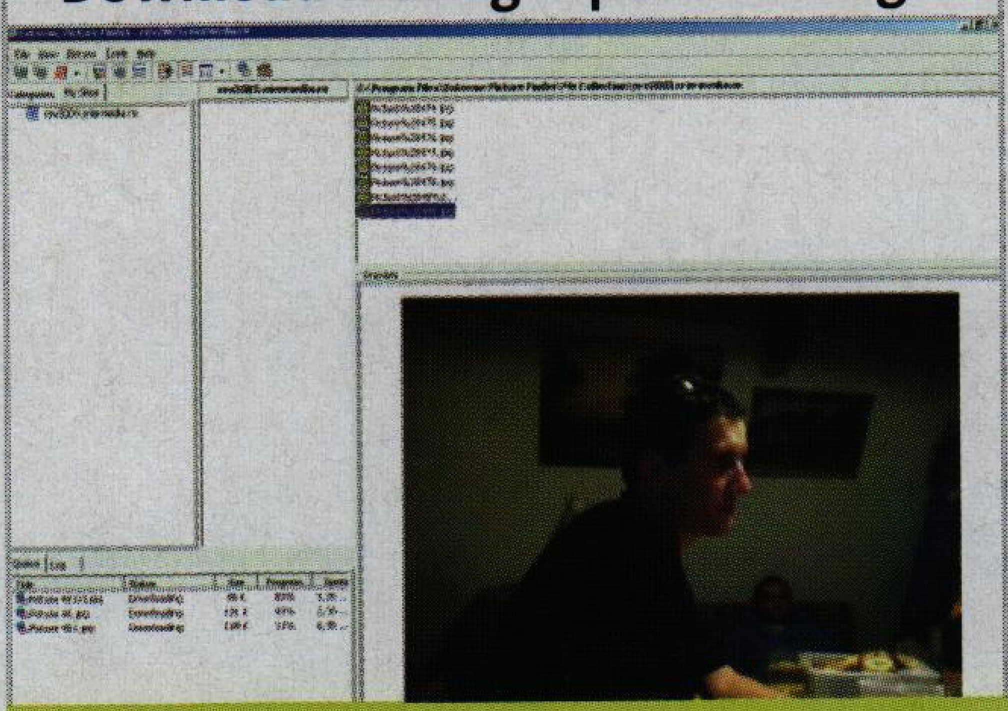
Principala caracteristică a lui Pinnacle Studio 8 este simplitatea în utilizare. Zona Capture în care se poate efectua achiziția materialului video prezintă o interfață clară și eficientă. Există totodată și trei formate predefinite în care va fi salvat materialul video achiziționat. Se pot efectua și diferite optimizări ale acestor formate atât din punct de vedere al compresiei video, cât și al celei audio. Ca o facilitate suplimentară, modulul de captură poate fi configurat pentru detecția scenelor prezente în materialul filmat.

În partea de editare, utilizatorul are la dispoziție instrumentarul necesar pentru creații de efect. Secvențele video pot fi ajustate ca lungime și ca viteză de redare. Succesiunea secvențelor poate fi vizualizată atât ca Storyboard, cât și ca Timeline și Edit List. Diferitele secvențe pot fi îmbinate prin tranziții, în mod standard existând peste 74 de astfel de efecte. De menționat sunt și efectele Hollywood FX, incluse în program, dar care necesită înregistrarea pe site-ul Pinnacle pentru a putea fi folosite la întreaga lor valoare. Pentru coloana sonoră sunt disponibile trei piste audio: pista principală, legată de materialul video, o pistă pentru muzica de background și o pistă pentru voce. Bineînțeles, secvențele sonore pot fi și ele ajustate ca lungime și volum, fără a avea totuși opțiuni foarte extinse de editare. Diferitele secvențe de text pot fi introduse în filme cu ajutorul unui editor încorporat, de unde pot fi stabilite efectele, poziționarea și durata acestora.

Dacă materialul video este destinat inscripționării în format DVD sau (S)VCD, există și posibilitatea creării de meniuri, editorul prezent în Pinnacle Studio dispunând de facilități destul de complexe. Ultima etapă a procesului, randarea proiectului finit, propune utilizatorului șase opțiuni de salvare: în format DV, AVI, MPEG, streaming (Windows Media și Real Video), DVD sau (S)VCD cu inscripționare și pentru distribuție pe Internet printr-un serviciu oferit de Pinnacle. În afară de această ultimă opțiune, toate celelalte pot fi configurate în funcție de preferințe.

Ca o apreciere finală, Pinnacle Studio 8 oferă utilizatorului o opțiune entry-level interesantă și cu un preț competitiv. Facilitățile oferite se ridică la un nivel mediu, iar utilizatorul are o marjă destul de largă în care își poate pune în valoare creativitatea. (C.C.)

Download manager pentru imagini

Extreme Picture Finder 2.0

Evaluare CHIP: 92	
Ergonomie: 90	
Funcționalitate: 91	
Resurse: 100	
PRODUCĂTOR:	Extreme Internet Software
INTERNET:	www.exisoftware.com
PREȚ:	30 USD

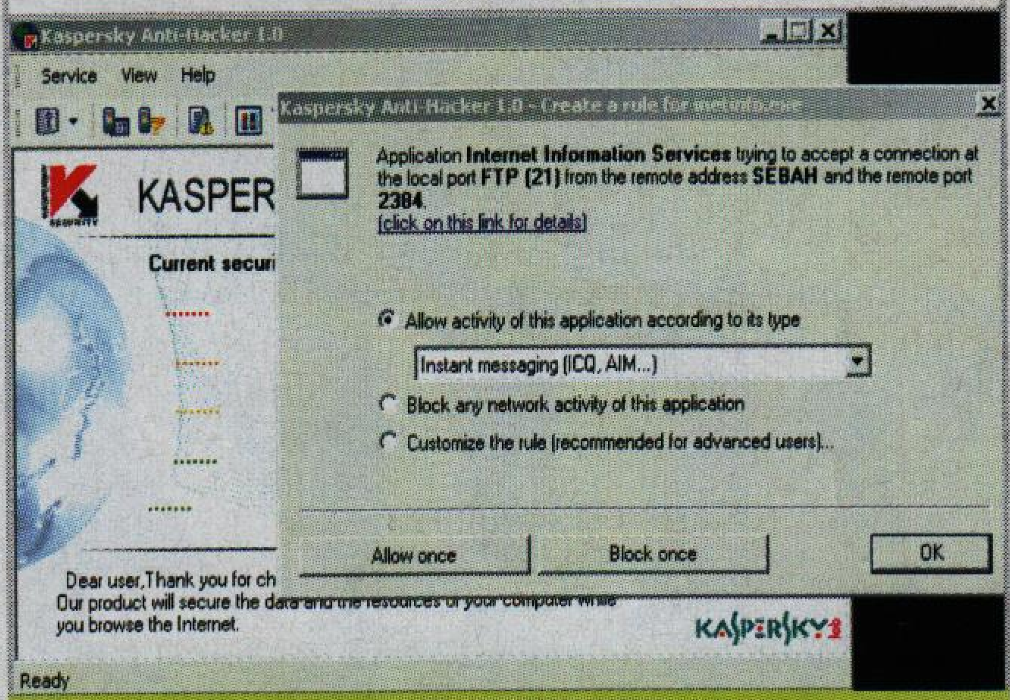
Descărcarea imaginilor de pe un anumit site poate fi o operație destul de complicată... sau extrem de simplă dacă se folosește un program dedicat. În general, acest tip de programe automatizează extragerea link-urilor dintr-o pagină web și download-ul lor.

Extreme Picture Finder este un instrument de acest tip care automatizează operațiunile de căutare, verificare și extragere a imaginilor dintr-un anumit site. Ceea ce aveți de făcut este doar să introduceți link-ul către site și programul se va ocupa de rest. În mod automat, sunt preluate toate imaginile din site-ul respectiv, începând de la prima pagină. Dar există și posibilitatea de a limita aria de căutare numai la pagina curentă sau prin filtrare, după numele sau extensia fișierelor care vor fi descărcate. Tot în ceea ce privește filtrarea, utilizatorul poate specifica dimensiunile pe care trebuie să le aibă pozele pentru ca acestea să fie descărcate sau adâncimea până la care programul va căuta în site după criteriile alese.

Ce am remarcat deosebit la Extreme Picture Finder este posibilitatea de a stoca imaginile în diferite categorii, într-o structură arborescentă, precum și faptul că dispune de un viewer încorporat ce vă permite să realizați prezentări de tip slide-show ale colecțiilor descărcate.

Ar mai fi de amintit și posibilitatea aplicației de a folosi un proxy pentru comunicarea cu site-urile, precum și opțiunea de log-are automată pe respectivul site, dacă au fost specificate un nume de utilizator și o parolă. (I.B.)

Firewall

Kaspersky Anti-Hacker 1.0

Evaluare CHIP: 95	
Ergonomie: 94	
Funcționalitate: 93	
Resurse: 100	
PRODUCĂTOR:	Kaspersky Labs
INTERNET:	www.kaspersky.com
PREȚ:	39 USD

După ce s-a remarcat cu produsul Kaspersky Anti-Virus, compania Kaspersky Labs s-a decis să își diversifice portofoliul produselor de securitate cu un nou membru.

Este vorba despre firewall-ul Kaspersky Anti-Hacker. Pentru posesorii unei licențe Kaspersky Anti-Virus folosirea și a firewall-ului propus de Kaspersky nu poate fi decât o alegere fericită, deoarece aceste două module funcționează extrem de bine împreună. Astfel veți fi scutiți de unele erori de incompatibilitate ce pot apărea atunci când se folosesc aplicații dezvoltate de terți.

Să vedem puțin cu ce se remarcă soluția de firewall propusă de Kaspersky. În primul rând, aveți la dispoziție cinci niveluri predefinite de securitate, conform cărora programul va închide (sau deschide) anumite porturi. Apoi, ca și alte produse de acest tip, Kaspersky Anti-Hacker lucrează cu reguli. Puteți configura reguli de funcționare pentru diversele aplicații folosite și/sau pentru tipul de pachete transmise prin placa de rețea. Aveți posibilitatea să stabiliți pentru fiecare regulă în parte și modalitatea ei de aplicare. După ce porniți aplicația, la fiecare încercare de folosire a porturilor de către terțe aplicații, vă este prezentată o fereastră de acceptare a respectivei conexiuni. Ar mai fi de amintit că pe lângă funcția de firewall, Kaspersky Anti-Hacker dispune și de un modul de detecție a intruziunilor (IDS) ce oferă câteva funcții minimale (detecția și blocarea unui atac de tip Ping of Death, Land, SYN Flood, etc.). Un neajuns al aplicației ar fi că nu vă prezintă informații foarte detaliate despre atacator în momentul blocării unei intruziuni. (I.B.)

Muzică

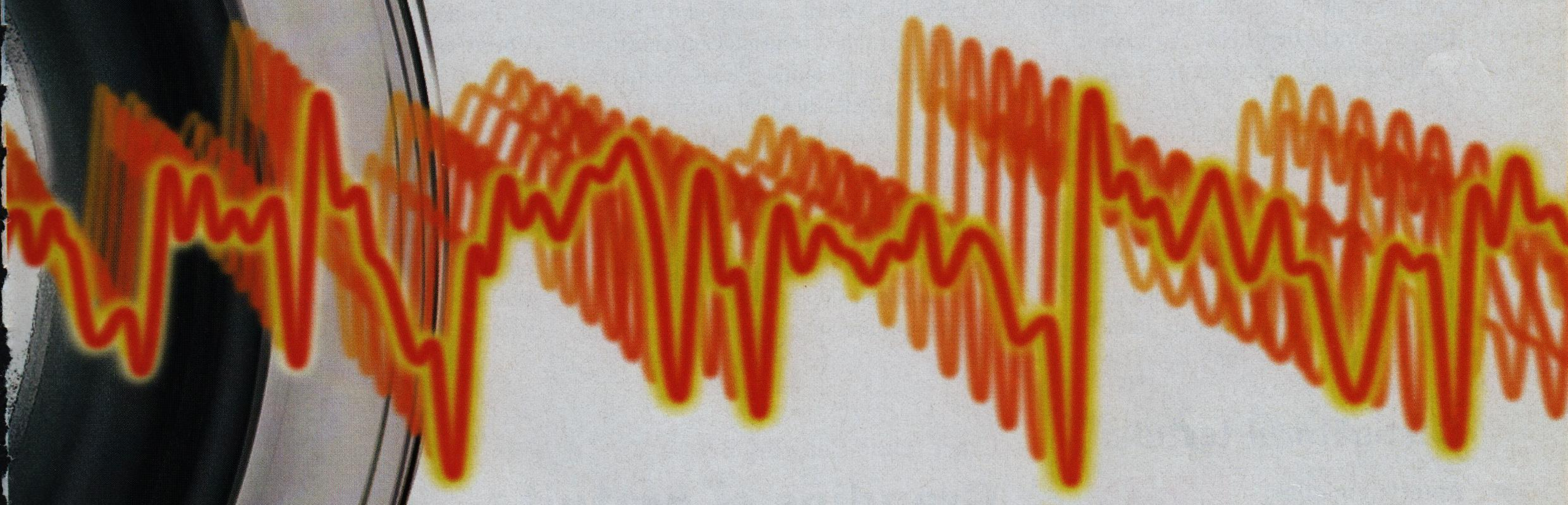
Programe MP3

Programe MP3 la testare

fără limite

Melodiile de pe un CD audio se pot modifica, converti, administra și înregistra. Căutați un software care să ofere toate aceste facilități și care să fie și ușor de utilizat? Testul CHIP vă arată că alegerea programelor MP3 optime nu este o chestiune de buget

Markus Mandau, Thomas Baur

CD-urile cu muzică sunt scumpe. Prea scumpe pentru a le rula numai acasă pe instalația stereo. La urma urmei, vrem să ascultăm muzică atunci când suntem în mașină, când facem jogging, când lucrăm la calculator sau folosim telefonul mobil. Cu software-ul potrivit nu este nici o problemă, fiindcă un program bun pentru crearea fișierelor MP3 ia de pe un CD audio toate datele referitoare la muzică și le rulează în orice mediu digital doriți.

În esență, dumneavoastră nu trebuie să faceți prea multe; doar să introduceți CD-ul în unitatea CD-ROM și să dați clic pe câteva butoane. Veți putea asculta apoi melodiile pe calculator sau la casetofonul din mașină.

Vreți să faceți muzica compatibilă pentru un MP3-Player extern? Programele de care vorbim pot face și asta. În acest scop, uneltele de calitate introduc LAME, cel mai bun Codec MP3, care se poate achiziționa gratuit. Dacă doriți, encoder-ul open-source poate optimiza fișierul printr-un bitrate variabil. Dar puteți folosi și alte codec-uri. Dacă doriți un alt format audio, Ogg Vorbis spre exemplu, aveți nevoie de un program care permite legarea codec-urilor externe și configurarea lor. Totuși, mai întâi veți dori să îmbunătățiți calitatea respectivei bucăți muzicale prin adăugarea unui filtru și a unor efecte (bineînțeles prin intermediul unui editor audio). Vreți să și înregistrați? CHIP a testat și unelte care „ard" nu numai CD-uri obișnuite, ci chiar și DVD-uri. Pentru colecționarii de muzică avem în program și software-ul adecvat.

Important este ca la final să obțineți suita de programe pentru creat MP3-uri pe care o visați: sunet de calitate, utilizare facilă, dotare optimă și administrare inteligentă a datelor. Ne-a surprins și pe noi faptul că la toate programele de mai sus s-a adăugat și o unealtă gratuită. În plus, am „demas-

cat" toate programele care refuzau să funcţioneze optim în Windows XP. Să luăm pe rând fiecare aplicaţie.

Exact Audio Copy 0.9 Beta 4: În oglinda corespunzătoare puteţi afla motivele pentru care freeware-ul a fost ales „Câştigătorul testului" şi a primit şi „Price Tip".

Musicmatch Jukebox 7.5 Plus: Jukebox-ul este ideal pentru a înregistra, converti şi administra muzică de pe CD. Unelte ca CDex pot realiza mai bine simpla conversie, întrucât acestea lucrează împreună cu mai multe encodere. Însăşi varianta Plus care se achiziţionează contra cost a lui Jukebox aduce cu sine numai Fraunhofer-ul ca şi codec MP3, dar nu şi pe campionul LAME. Adevăratul highlight este codec-ul MP3pro, care funcţionează cu un bitrate variabil (VBR) de până la 128 KBit/s. Varianta basic de la Musicmatch, oferită ca freeware, nu dispune de această facilitate. Exemplară este însă funcţia de arhivare. Ea nu funcţionează doar intuitiv, ci permite şi adăugarea de informaţii extinse. O resortare fizică a fişierelor audio pe harddisk nu va duce la apariţia vreunui avertisment, pentru că unealta poate remedia asocierile eronate printr-o simplă apăsare de tastă. Pentru împătimiţii muzicii, care stochează pe harddisk-uri sute de titluri de melodii, software-ul accesează imediat în paralel mai multe biblioteci de muzică. Dacă este vorba despre copiere, Musicmatch este cu un pas înaintea tuturor.

Software-ul se ocupă cu distribuirea datelor pe mai multe CD-uri, însă poate înregistra şi DVD-uri şi mini-CD-uri. Cei care compilează CD-uri MP3 pot atribui melodiilor presetări ale egalizatorului şi efecte DSP. Musicmatch susţine la DSP doar plug-in-ul DFX (www.fxsound.com). Ceea ce este foarte bine şi oferă sunet virtual 3D, dar costă cu 20 euro mai mult.

Construcţie compactă: Indiferent dacă vreţi să înregistraţi, să rulaţi muzică sau să administraţi, Musicmatch stochează orice cantitate de funcţii într-un spaţiu redus.

myMP3pro 4.0: La prelucrarea şi convertirea muzicii, myMP3pro oferă un serviciu complet şi de calitate. Cu Ogg Vorbis, LAME şi codec-ul MP3 de la Fraunhofer, software-ul aduce cu sine toate encoderele importante. „Piesa" cea mai valoroasă este codec-ul MP3pro, care permite o compresie a datelor cu bitrate-uri între 40 şi 128 KBit/s.

Totuşi, există probleme în ceea ce priveşte detaliul: versiunea LAME 3.88 beta este învechită şi de aceea myMP3pro nu are bitrate variabil, deşi utilizatorului i se oferă această opţiune. În loc de asta, software-ul encodează cu un bitrate constant, fără să i se ceară acest lucru în mod expres.

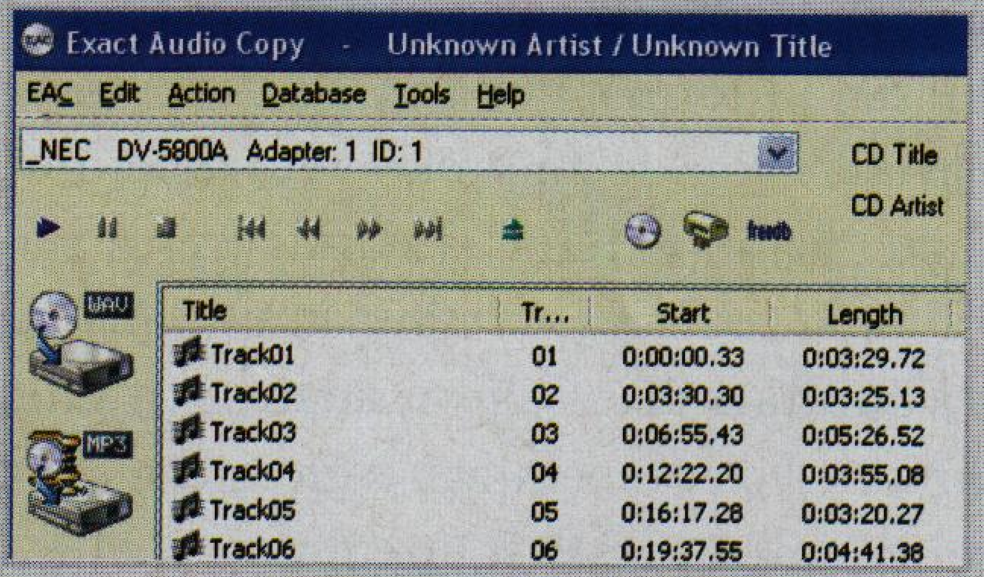
Probleme asemănătoare prezintă şi Ogg Vorbis: biblioteca de programe este învechită. Avantajele noului codec Ogg Vorbis se pierd la un bitrate scăzut.

Dacă vreţi să fiţi la curent cu noutăţile, trebuie să aduceţi de pe Internet fişierele DLL de la Ogg Vorbis şi să le copiaţi în directorul programului myMP3pro. Din păcate, acest lucru nu este de mare ajutor pentru Ogg Vorbis: utilizatorul poate seta pentru Ogg Vorbis ca cel mai mic bitrate valoarea de

Câştigătorul testului

Apreciere globală: ■■■■□
Preţ/performanţă: foarte bun

Preţ: freeware
Info: www.exactaudiocopy.de

Ascuns: În spatele interfeţei simple de la EAC se ascunde un adevărat artist într-ale configuraţiei.

- \+ compatibilitate cu unităţile CD-ROM
- \+ integrarea codec-urilor externe
- \+ codec-uri perfect configurabile
- \+ evitarea protecţiei copiei audio
- − utilizare complicată

Exact Audio Copy 0.9 Beta 4

Grandios şi gratuit

Acest freeware este bun – prea bun faţă de programele pentru care trebuie să plăteşti. Rip-uieşte şi converteşte fişiere audio mai bine decât toate celelalte.

Dacă apelaţi la Exact Audio Copy (EAC), atunci veţi beneficia de o unealtă excelentă pentru rip-uire şi conversie. Spre deosebire de CDex, freeware-ul situat pe locul doi în testul nostru, EAC nu duce lipsă de nimic, editorul WAV şi modulul de înregistrare fiind integrate.
Programul este foarte eficient, însă utilizatorul are nevoie de timp pentru a se obişnui cu el. Pentru începători EAC pune permanent la dispoziţie un asistent. El configurează automat parametrii unităţii CD-ROM şi encoder-ul LAME. Utilizatorul trebuie să seteze doar bitrate-ul pentru LAME şi restul vine de la sine.
Programul se evidenţiază prin faptul că integrează encodere externe, presupunând că ele există sub forma unui fişier EXE. Cu EAC vă puteţi adresa unui encoder (în fişier de tip EXE) ca şi unei biblioteci DLL. EAC oferă modele pentru toate formatele importante cum ar fi AAC sau Ogg Vorbis şi chiar şi pentru formate de compresie fără pierderi precum APE. În aceste modele cunoscătorii pot introduce comenzi în linie comandă pentru a profita la maxim de posibilităţile oferite de codec.
Dintre programele prezente în test, EAC se descurcă cel mai bine cu CD-urile audio protejate împotriva copierii. Numai această unealtă oferă posibilităţi eficiente de configurare, pe care utilizatorul le poate folosi împotriva trucurilor de la Key2Audio and Co. Motivul: EAC este foarte bun la copierea pistelor audio 1:1. În „Secure Mode" EAC mai verifică o dată toate datele audio care provin de pe CD.
Erorile de citire introduse intenţionat, ca în cazul schemei de protecţie Cactus Data Shield, nu mai au nici o şansă. De aceea ripping-ul durează mai mult timp decât la alte programe de acest tip.

Programe MP3

Centralizare: Modulul de playlist de la myMP3pro administrează multe funcții.

128KBit/s. Mai puțin nu se poate în cazul acestei aplicații. Însă noul codec Vorbis vă va oferi o calitate bună de la 64 KBit/s în sus.

Pentru prelucrarea și administrarea fișierelor cu muzică, myMP3pro oferă multe opțiuni. Cu editorul MP3 utilizatorul poate tăia MP3-uri care au bucăți lead-in sau lead-out. Prelucrarea Wave este mai comodă și în plus permite utilizarea de efecte audio de calitate.

Sistematizarea titlurilor după categoriile artiști, albume, genuri și playlist-uri se face complet automat. Utilizatorul poate căuta doar harddisk-uri sau directoare, unealta nepermițând intervenții manuale. Ca rezultat, la primul scan apar entry-uri ca „Title 1, unknown artist, unknown album".

myMP3pro este o alegere bună pentru toți cei care caută o unealtă universală pentru prelucrarea și înregistrarea fișierelor cu muzică.

CDex 1.50 Beta 10: Dacă vă doriți o unealtă gratuită care să fie ușor de folosit, să ofere presetări ale codecului și totuși să lase loc de tuning și de muncă meticuloasă, atunci trebuie să dați o șansă CDex-ului. Deja la acțiunea de ripping programul trece rapid la treabă. Trebuie să stabiliți fișierul, locația de pe harddisk unde va fi stocată melodia și cam atât. Software-ul convertește imediat datele în formatul dorit – MP3, Ogg Vorbis, WMA sau altul – în măsura în care encoderul respectiv este prezent. Pentru MP3-uri, CDex alege excelentul encoder LAME în cea mai nouă versiune, același lucru fiind valabil și pentru Ogg Vorbis.

Pentru configurarea encoderului, CDex își arată clasa în special la LAME: îl puteți configura după cum doriți. Veți putea coda datele la alegere cu un bitrate constant, variabil și mediu, la o lățime de bandă de 32-320 KBit/s. Puteți însă alege și presetări, care oferă o împărțire optimă a bitrate-ului la o utilizare cât mai redusă a spațiului.

La Ogg Vobis oferta este mai limitată. Utilizatorul are două posibilități: ori acceptă una dintre cele zece trepte de calitate date, ori setează bitrate-ul manual. El poate alege între 32 și 350 KBit/s la un bitrate minim, mediu și maxim. Dacă doriți, puteți include encodere externe ca AAC și VQF. Și pentru ele există profile cu setările corespunzătoare. Îmbucurător este faptul că, folosind această unealtă, se poate activa corectura Jitter și viteza de citire devine constantă. Astfel crește calitatea fișierelor rip-uite. Utilizarea este facilă, pe înțelesul tuturor. Este necesar să vă uitați în „Help" doar dacă doriți să aflați mai multe despre anumite opțiuni. Cu ajutorul acestei unelte puteți să convertiți chiar și vechile dumneavoastră discuri de vinil în MP3 sau în alt format.

CDex ar fi foarte asemănător cu o unealtă MP3-Allround dacă ar avea un modul de înregistrare. Ceea ce lipsește, în afară de asta, este o funcție de arhivare pentru fișierele audio salvate pe harddisk și posibilitatea de prelucrare a sunetului. Fără aceste omisiuni, CDex ar fi fost un adversar serios pentru câștigătorul testului.

Magix MP3 Maker Platinum: Tipică pentru produsele Magix este dotarea „din belșug". MP3 Maker Platinum oferă totul de la rip-uire, conversie și înregistrare până la administrare MP3-urilor și editarea etichetelor. Dotarea „luxuriantă" se reflectă însă asupra performanței sistemului. Trebuie să aveți cel puțin un sistem Pentium III cu 800 MHz ca să mai puteți să și navigați.

Modul de utilizare este destul de simplu. Unele funcții, ca de exemplu simpla rulare a muzicii, sunt foarte ușor accesibile utilizatorului, în timp ce altele, spre exemplu funcția de ripping, necesită o consultare atentă a manualului adiacent. În ceea ce privește codec-urile cu care vine, programul nu arată rău deloc: aduce cu sine MP3, WMA și Ogg Vorbis, aproape toate codec-urile putând fi configurate confortabil în privința bitrate-ului. Nu vă bucurați prea

Mic dicționar

Noțiuni audio

Bitrate: informații măsurate în biți pe secundă, pe care encoder-ul le are la dispoziție la comprimare. Encoder-ul poate fabrica fișiere muzicale folosind o valoare constantă (CBR) pentru bitrate sau îl adaptează cerințelor cântecului respectiv. În acest caz este vorba despre bitrate variabil (VBR).

CD-DA: prescurtare de la CD Digital Audio, standardul CD-urilor audio, care specifică dispunerea datelor audio pe un CD.

CDDB/FreeDB: baze de date pe Internet care pun la dispoziție informații despre artiști și CD-uri audio.

Clipping: supramodulare la înregistrarea digitală în cazul în care nivelul de înregistrare depășește valoarea maximă a convertorului analog-digital. Folosește la evitarea distorsiunilor.

DAE: Digital Audio Extracting, noțiune formală pentru citirea unui track audio de pe CD.

Efecte DSP: Digital Signal Processing îmbunătățește calitatea audiției prin efecte care simulează de exemplu efectul de surround, spațialitate, etc.

Fade-in/Fade-out: accentuarea și estomparea semnalelor audio la începutul (Fade-in) și sfârșitul (Fade-out) melodiilor.

ID-TAG V1 și V2: parte componentă a fișierelor MP3 în care sunt stocate informații despre artistul respectiv, titlul, genul, albumul, anul de apariție și altele. V2 oferă mai multe informații decât V1.

Jitter-Correction: în special unitățile mai vechi prezintă probleme la DAE. Erorile de citire rezultate astfel se fac observate prin zgomote supărătoare în fișierul WAV. Corectura Jitter garantează suprapunerea fiecărui sector cu următorul pentru a menține fluxul de date în sincron și astfel se corectează erorile.

Normalizare: operațiunea de aducere a tuturor capturilor la un nivel asemănător al intensității audio. Operația este recomandabilă atunci când o colecție este creată folosind surse diferite.

Recondiționare: Editorul din myMP3pro permite o postprocesare confortabilă a fișierelor MP3.

Mai bune decât MP3-urile

Cele mai tari formate audio

Dacă vreți să vă arhivați pe calculator cântecele preferate, MP3-urile nu sunt cea mai bună alegere. Există alternative care comprimă și sună mai bine.

MP3pro: considerat succesorul MP3-urilor, codec-ul de la Coding Technologies este compatibil cu originalul Fraunhofer. Deja la bitrate-uri scăzute începând cu 64 KBit/s sună la fel de bine ca MP3-urile de la 128 KBit/s în sus. Dezavantajul său ar fi prețul ridicat, întrucât trebuie plătite taxe de licență pentru encoder.

Info: www.mp3prozone.com

AAC/MP4: codec-ul este o parte a standardului MPEG-4 și oferă sunet pe mai multe canale. Calitatea Lui AAC se îmbunătățește abia începând cu 96 KBit/s. La un bitrate de peste 100 KBit/s, AAC oferă o calitate competitivă a sunetului. Și în cazul formatului AAC trebuie plătite taxe pentru licență, de aceea utilizatorul trebuie să scoată destui bani din buzunar.

Info: www.audiocoding.com

Ogg Vorbis: În versiunea 1.0 codec-ul open-source reprezintă o concurență serioasă pentru MP3pro chiar și cu un bitrate scăzut (64 KBit/s). La bitrate-uri începând cu 96 KBit/s, OggVobis este cea mai bună alegere, putându-se compara cu AAC în ceea ce privește calitatea, și nici nu costă nimic. Și la capitolul compresie Ogg Vorbis se situează în frunte. Este de asemenea o unealtă ideală pentru cei care lucrează cu diferite bitrate-uri de la 64 până la 320 KBit/s.

Info: www.vorbis.com

MPC: Musepack este un așa-numit codec pe canale, adică semnalul de input este descompus în 32 de canale (subbands). Codec-ul le poate prelucra și optimiza pe fiecare dintre ele. Avantajul este că la bitrate-uri de la 160 KBit/s în sus MPC obține rezultate mai bune din punct de vedere audio decât AAC sau MP3. De aceea MPC este ideal numai când este vorba despre arhivare de muzică. Dezavantajul este că la bitrate-uri scăzute MPC nu dă rezultate prea bune.

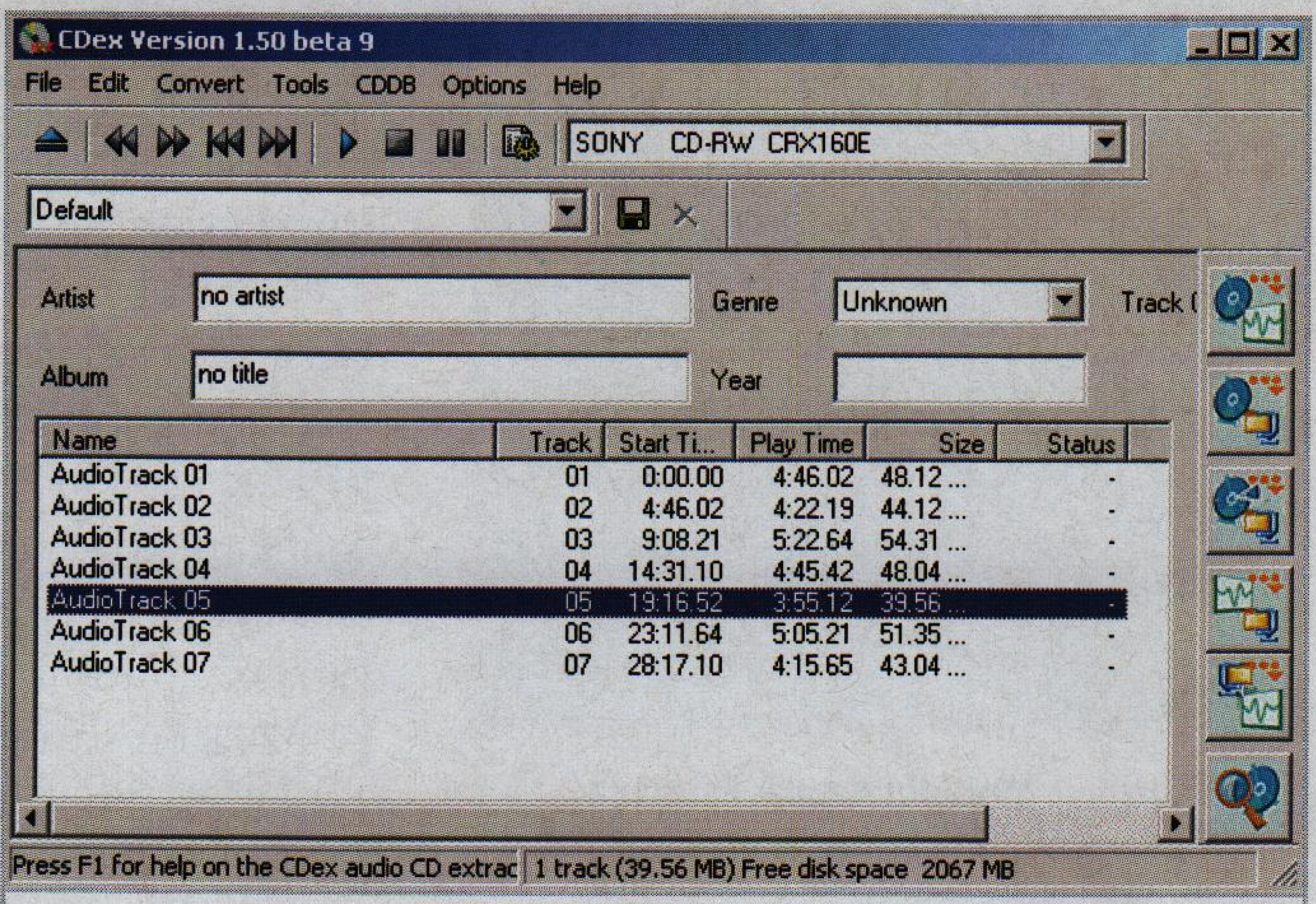
Info: www.musepack.org

WMA8: Codec-ul de la Microsoft arată ce poate la încă de la 64 KBit/s în sus și oferă o calitate acceptabilă. Treaba se schimbă când este la bitrate-uri mari. În aceste cazuri codec-ul sună neclar și este pus în umbră de către AAC și Ogg Vorbis. Un alt dezavantaj ar fi faptul că VBR-ul lipsește. Beta Version de la WMA9 dimpotrivă are VBR și oferă opțiunea de comprimare fără pierderi.

Info: www.microsoft.com

APE: Dacă doriți să păstrați originalul și să economisiți și spațiu, puteți recurge la un codec fără pierderi precum Monkeys Audio. APE lucrează cu procedee care intră în funcțiune și la stocarea datelor, ca de exemplu comprimarea Huffman. APE comprimă fișiere WAV în proporție de aproximativ 55 de procente.

Info: www.monkeysaudio.com

Ordine: Cu CDex totul este cât se poate de simplu: numai câteva clicuri de mouse și track-urile de pe un CD „aterizează" pe harddisk.

repede de codec-ul MP3pro, pentru că veți fi dezamăgiți. Magix a limitat numărul său de utilizări la 20. Trebuie să plătiți dacă vreți să aveți un codec cu utilizări nelimitate. Un codec de calitate costă în jur de 20 euro (preț adițional) și oferă în schimb multe posibilități de setare, fiind singura unealtă din test care permite la MP3pro un bitrate de până la 320 KBit/s. După ripping-ul unui CD cu protecție de copiere Cactus Data Shield 200, s-a ajuns, ca și în cazul altor programe pentru care trebuie să plătiți, la rezultate ciudate: cu unitatea Toshiba s-au putut rip-ui fără probleme toate cele 20 de titluri cu excepția primului cântec. Conform mesajelor afișate de program, aceasta a durat 340 de minute. După 15 minute de citire, titlul se afla pe harddisk ca MP3, bineînțeles cu o mărime de mai mulți MBytes. Programul Winamp ne-a dat într-un final un răspuns: fișierul conținea melodiile de pe întreg CD-ul, iar ca bonus alte 200 de minute de liniște. Cu recorderul Plextor s-au putut copia, dimpotrivă, numai primele 12 track-uri.

Music CD-Recorder 3.0: Unealta de la Data Becker nu reprezintă mai nimic pentru Windows XP. La test a refuzat să lucreze cu recordere sau unități DVD-ROM. Dar chiar și utilizatorii de Windows 98 sau Me vor avea o surpriză: dacă porniți MP3-Encoderul, veți primi o notificare conform căreia îl puteți activa pentru aproximativ 10 EURO. Altfel, după 20 de utilizări el nu mai poate fi folosit, dar dacă îl activăm, obținem un encoder la care bitrate-ul variabil se poate configura foarte bine.

Spre deosebire de MP3-Encoder, decodorul integrat se poate folosi fără restricții. Firește nici el nu este infailibil: am primit un avertisment de eroare când am vrut să convertim din nou în format WAV fișierele MP3 care au fost comprimate cu codec-ul Fraunhofer.

Ceea ce omite software-ul la encodarea MP3 recuperează la prelucrare audio. Music CD-Recorder oferă toate filtrele necesare ca de exemplu denoiser, declicker și decrackler, pentru a îmbunătăți calitatea înregistrărilor de LP-uri (disc de vinil) și MC-uri (casete audio). Un alt punct forte este modulul de înregistrare. Acesta permite toate setările necesare pentru o inscripționare de calitate: de la mărimea CD-ului până la viteza de înregistrare.

În ciuda acestor puncte forte, nu putem recomanda software-ul de la Data Becker pentru conversie. Encoderul costă și, pe lângă codarea MP3, nu mai primiți nimic altceva. În plus, trebuie să vă obișnuiți cu ideea că software-ul este „însetat" de resurse, iar sistemul își folosește întreaga capacitate.

MP3 PRO: PRO-ul legat de numele uneltelor eJay nu are nici o legătură cu codec-ul MP3pro. Software-ul aduce cu sine numai un MP3-Encoder, care nici măcar nu este prea actual. Acesta se bazează pe patch-ul GoGo al unei versiuni LAME mai vechi, care se evidențiază în special prin viteză. De altfel, codec-ul nu oferă prea multe; utilizatorul nu poate selecta decât un bitrate constant. De aceea, nu ne miră faptul că eficiența sistemului rămâne relativ scăzută la conversie. Player-ul dispune de un egalizator cu 10 canale, cu profile presetate și filtre. Pentru prelucrare, unealta eJay poate, pe lângă Fade-in și Fade-out, să și decupeze fișiere MP3, poate tăia, normaliza sau introduce pauze. Totuși, dacă dați sonorul tare în editor (dar nu la maxim!), veți avea o surpriză după o nouă salvare a fișierelor: sonorul este foarte slab.

Este posibil ca și utilizatorii de Windows XP să aibă parte de o surpriză: dependentă de hardware, unealta eJay pare foarte învechită la înregistrare și trimite avertismentul „Please insert CD", deși CD-ul se află de mult în unitate. Problema principală a software-ului este faptul că nu mai este de actualitate și nu poate lucra nici cu codec-uri noi precum Ogg Vobis, nici cu bitrate variabil. Producătorul nu a omis nici întreținerea produsului, oferind un update pe homepage-ul său. La acesta se adaugă și drivere ASPI noi, cu care MP3 PRO poate face unitatea CD-ROM compatibilă chiar și în Windows XP.

Realitatea ne demonstrează contrariul: versiunea pe care o deținem nu se potrivește întotdeauna cu update-ul: conform eJay, au ieșit pe piață câteva arhive defecte de la MP3 PRO, care au întrerupt procesul de update cu un avertisment de eroare. eJay înlocuiește automat versiunile defecte.

Facilitatea prin care se poate asculta la radio prin Internet lasă în urmă doar o fereastră întunecoasă, pentru că eJay a abandonat proiectul NetRadio. La prețul de aproape 50 euro, ceea ce se oferă este puțin. Și nu vă mai bucurați pe deplin nici de suprafața albastră și frumoasă a programului cu efectele sale de change-over/fade. Însă conform eJay va apărea pe piață cât de curând un succesor pentru MP3 PRO. Rămâne de văzut dacă acesta se va dovedi a fi mai bun decât predecesorul său.

Jet Audio 5.0: Dacă doriți să vă instalați Jet Audio pentru colecția muzicală personală, atunci aveți nevoie de nervi de fier. Unealta rulează practic orice cantitate de formate audio. Chiar și fișierele video „clipesc" fără probleme pe monitor. Din păcate, dezvoltatorii au acordat mai multă atenție opticii în defavoarea ușurinței de manevrare. Pentru fiecare domeniu de utilizare există un modul extra, însă acestea arată toate la fel. Butoanele sunt mult prea mici și se folosesc foarte greu. Până găsești butonul de înregistrare care rip-uiește titlul CD-ului, trec multe minute; se presupune că știți cu care modul funcționează, când colo... confuzie totală. O consolare este faptul că în manualul de folosire cele mai multe puncte sunt explicate pe larg.

Dacă puneți accent la conversie pe multe formate diferite, veți fi dezamăgit. La codare oferta este bunicică: Utilizatorul are la dispoziție WAV, OGG, MP3, Real Media, MP3pro și WMA și, în afara bitrate-urilor, nu se pot seta prea multe. Dacă vreți să convertiți în MP3 cu bitrate variabil, puteți alege una dintre cele cinci trepte diferite. Pentru aceasta, programul dispune de o interesantă funcție de album. Foarte reușit este egalizatorul grafic cu șase presetări diferite. Efectele Hall, 3D și Wide ne permit să ne „jucăm" cum vrem cu sunetul. Și icon-ul din taskbar este foarte practic: printr-un clic de maus se pot accesa module unice pentru efecte de sunet, mixer, CD, Digital Audio, MIDI și Digital Video și se pot face setări de bază pentru programe.

markus.mandau@chip.de, thomas.baur@chip.de

Astfel testează CHIP programele MP3

Cu cât mai multe codec-uri, cu atât mai bine

Pentru test avem sisteme echipate cu un Pentium III la 800 MHz și un procesor AMD-Athlon cu o frecvență de tact de 1,4 GHz, alături de un CD-RW Plextor 40x și o unitate DVD Toshiba. Fiecare program a fost testat atât pe Windows XP Professional, cât și pe Windows Me.

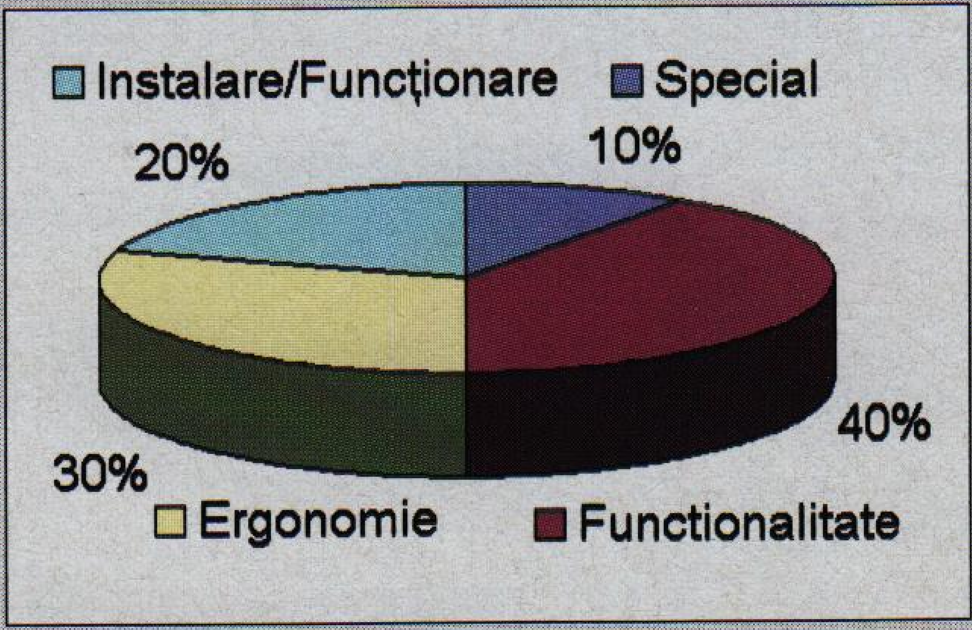
Funcționalitate
Câte codec-uri aduc cu ele programele? Pot fi configurate de către utilizator? Pot fi folosite codec-uri externe? La înregistrare programele trebuie să suporte burn-proof și să poată adapta vitezele de scriere și de citire. Și editorul pentru postprocesarea cântecelor aduce puncte în plus. De asemenea, o importanță deosebită am acordat-o capabilităților programelor de a ocoli sistemul de protecție la copiere.

Ergonomie
Programele dispun de multe funcții pe care trebuie să le putem accesa ușor. Poate utilizatorul să obțină rezultate optime fără să se uite permanent în manualul de folosire? Cât de bine este explicat fiecare pas?

Instalare/Funcționare
Foarte important a fost pentru noi ca programele testate să aibă versiuni cât mai recente. Ele trebuie să recunoască și să deservească fără probleme toate configurațiile. Funcționarea în Windows XP nu ar trebui să fie o problemă.

Special
Funcții adiționale minore ca de exemplu posibilitatea de creare și manipulare a cataloagelor și editoarele pentru coperți facilitează administrarea colecției muzicale.

Astfel apreciază CHIP

Produs	**Exact Audio Copy 0.9 Beta 4**	**Musicmatch Jukebox 7.5 Plus**	**myMP3pro 4**
Producător	Andre Wiethoff	Musicmatch	Steinberg
Internet	www.exactaudiocopy.de	www.musicmatch.com	www.steinberg.de
Preț (aprox.)	Freeware	20 euro	50 euro
Apreciere globală	81	80	79
Funcționalitate (40%)	85	67	76
Ergonomie (30%)	73	90	74
Instalare/Funcționare (20%)	95	90	87
Special (10%)	65	82	85
Preț/Performanță	foarte bun	bun	satisfăcător
Rezultat	Cel mai bun ripper și convertor, deservire complicată.	Bun pentru înregistrare și administrare, nici LAME, nici Ogg Vorbis.	Allrounder de calitate, deficiențe din cauza deservirii complicate.
Funcționalitate			
Capacitate de citire: rip-uire/viteză de citire setabil/ Jitter-Correction	Da/Da/Da	Da/Da/Da	Da/Da/Nu
Protecția copiei: CDS 200 (BMG, Universal, Warner)/Key2Audio (Sonymusic, Zomba Records)	CDS 200: rip-uire totală/ Key2Audio: rip-uire totală	CDS 200: parțial/ Key2Audio: parțial	CDS 200: parțial/ Key2Audio: parțial
Capacități de înregistrare	Burn-Proof, CD-Text, test de blank CD-uri	Mărimea blank CD-ului, CD-Text, CD-Splitting, DVD-uri	Viteză, CD-Text, Burn-Proof
Înregistrare:MP3/Audio/on-the-fly	Da/Da/Da	Da/Da/Da	Da/Da/Da
Normalizare/WAV-Editor/MP3-Editor	Da/Da/Nu	Da/Nu/Nu	Da/Da/Da
Setabil pentru codec-uri externe	Da	Nu	Nu
MP3 (LAME/Fraunhofer)/configurabil	LAME/configurabil optim	Fraunhofer/bine configurabil	LAME/Fraunhofer/configurabil satisfăcător
WMA/OGG Vorbis/MP3pro	Da/Da/Nu	Da/Nu/Da	Da/Da/Da
Player (MP3, WAV)	Integrat	Da, plus vizualizări, utilizează playlist-urile	Da, plus vizualizări, utilizează playlist-urile
Ergonomie			
Deservire generală	Multe funcții, necesită timp de acomodare	Intuitiv, multe funcții, mult Drag&Drop	Complicat, lucrează numai cu playlist-uri
Ajutor	Pop-up-Help amănunțit	Amănunțit, informativ	Manual bun
Wizards	Setup-assistant	Există	Lipsește
Configurarea preliminară a encoder-elor	MP3 determină utilizatorul la instalare	MP3 128 KBit/s, MP3pro 64 KBit/s	Ogg Vorbis și MP3 128 KBit/s
Instalare/Funcționare			
Funcționează în Windows XP	Da	Da	Da
Funcționare generală	Sigur	resource-hungry	resource-hungry
Recunoaștere hardware	Diagnosticare hardware amănunțită	Adaptare hardware înainte de prima rip-uire	Analiză completă a recorder-ului
Stabilitate (cădere de sistem, avertismente în caz de eroare)	Stabil	Stabil	Stabil
Playlist-uri:format m3u/ID3 V1/ID3 V2	Da/Da/Da	Da/Da/Da	Da/Da/Da
Funcție de arhivare	Integrare de baze de date simple	Playlist-uri, configurare bună a bazelor de date	Playlist-uri, modul de administrare propriu
CDDB/FreeDB	Nu/Da	Bază de date proprie pe Web	Da/Nu
Label-Editor	Nu	Da	Da

Calcularea punctajului: 100-90 puncte = 5 căsuțe; 89-75 puncte = 4 căsuțe; 74-60 puncte = 3 căsuțe; 59-45 puncte = 2 căsuțe; 44-20puncte = 1 căsuță; 19-0 puncte = 0 căsuțe

Programe MP3

CDex 1.50 Beta 10	**MP3 Maker Platinum**	**Music CD-Recorder 3.0**	**MP3 PRO**	**Jet Audio Version 5.0**
Albert L Faber	Magix	Data Becker	eJay	Cowon System Inc.
cdexos.sourceforge.net	www.magix.de	www.databecker.de	www.ejay.de	www.wska.com
Freeware	40 euro	36 euro	46 euro	55 euro
77	71	63	62	61
Puncte 0 50 100	Puncte 0 50 100	Puncte 0 50 100	Puncte 0 50 100	Puncte 0 50 100
66	67	39	45	41
84	64	88	69	62
95	80	70	74	100
65	85	65	80	62
foarte bun	**satisfăcător**	**satisfăcător**	**suficient**	**suficient**
Ideal pentru rip-uire și convertire, totuși fără capacități de înregistrare.	Multe funcții, nu poate folosi codec-uri externe.	Bun la copiere de pe vinyl, MP3-Encoder limitat.	Allrounder învechit, la care numai player-ul este cu adevărat convingător.	Fără codec-uri importante, fără înregistrare, deservibilitate slabă.
Da/Da/Da	Da/Da/Nu	Da/Nu/Nu	Da/Nu/Nu	Da/Da/Nu
CDS 200: parțial/ Key2Audio: parțial	CDS 200: parțial/ Key2Audio: parțial	CDS 200: parțial/ Key2Audio: parțial	CDS 200: parțial/ Key2Audio: parțial	CDS 200: parțial/ Key2Audio: parțial
Lipsește	Fără funcții speciale	Burn-Proof, mărimea blank CD-urilor	Viteză, copie CD on-the-fly	Lipsește
Nu/Nu/Da	Da/Da/Da	Da/Da/Da	Da/Da/Da	Nu/Nu/Da
Da/Nu/Nu	Nu/Da/Da	Da/Da/Da	Da/Da/Da	Nu/Nu/Nu
Da	Nu	Nu	Nu	Nu
LAME/configurabil optim	Fraunhofer/configurabil optim	MP3-Encoder propriu/limitat, CBR, VBR	LAME (GoGo)/doar CBR de la 32 la 320 KBit	Fraunhofer/suficient de configurabil
Da/Da/Nu	Da/Da/limitat	Nu/Nu/Nu	Nu/Nu/Nu	Da/Nu/Nu
Da, configurabil prin WinAmp-Plug-in-uri	Da, și ca standalone pe CD	Integrat	Integrat	Da, susține și formate video
Simplu de folosit	Complicat, butoane prea mici, încărcat	Privire de ansamblu asupra tuturor funcțiilor	Doar o suprafață cu efecte de change-over	Neclar, butoane prea mici
Explicarea tuturor opțiunilor	Manual bun	Manual bun	Concis	Manual bun
Lipsește	Lipsește	Startassistant	Lipsește	Lipsește
MP3 128 KBit/s	MP3 128 KBit/s	MP3 128 KBit/s	MP3 128 KBit/s	MP3 128 KBit/s
Da	Da	Nu	După update	Da
Sigur	resource-hungry	Lucrează lent	Sigur cu update	Funcționare fără probleme
Recunoaștere corectă	Recunoaștere corectă	Diagnosticare hardware la instalare	Fără diagnosticare, probleme cu recorder-ele	Unitatea Toshiba nu este recunoscută ca Toshiba
Stabil	Probleme la conexiunile proxy	Probleme la decodorul MP3	Ardere problematică fără update	Stabil
Da/Da/Da	Da/Da/Da	Da/Da/Da	Da/Da/Da	Da/Da/Nu
Lipsește	Bază de date, playlist-uri, informații detaliate despre track-uri	Bază de date integrată, ușor de folosit	Bază de date, playlist-uri, simplu de alcătuit	Administrarea albumelor pe CD
Da/Da	Nu/Da	Nu/Nu	Da/Nu	Da/Da
Nu	Da	Da	Da	Nu

CUPRINS

84 Mai ieftin decât SMS
Soluții românești pentru telefonia VoIP

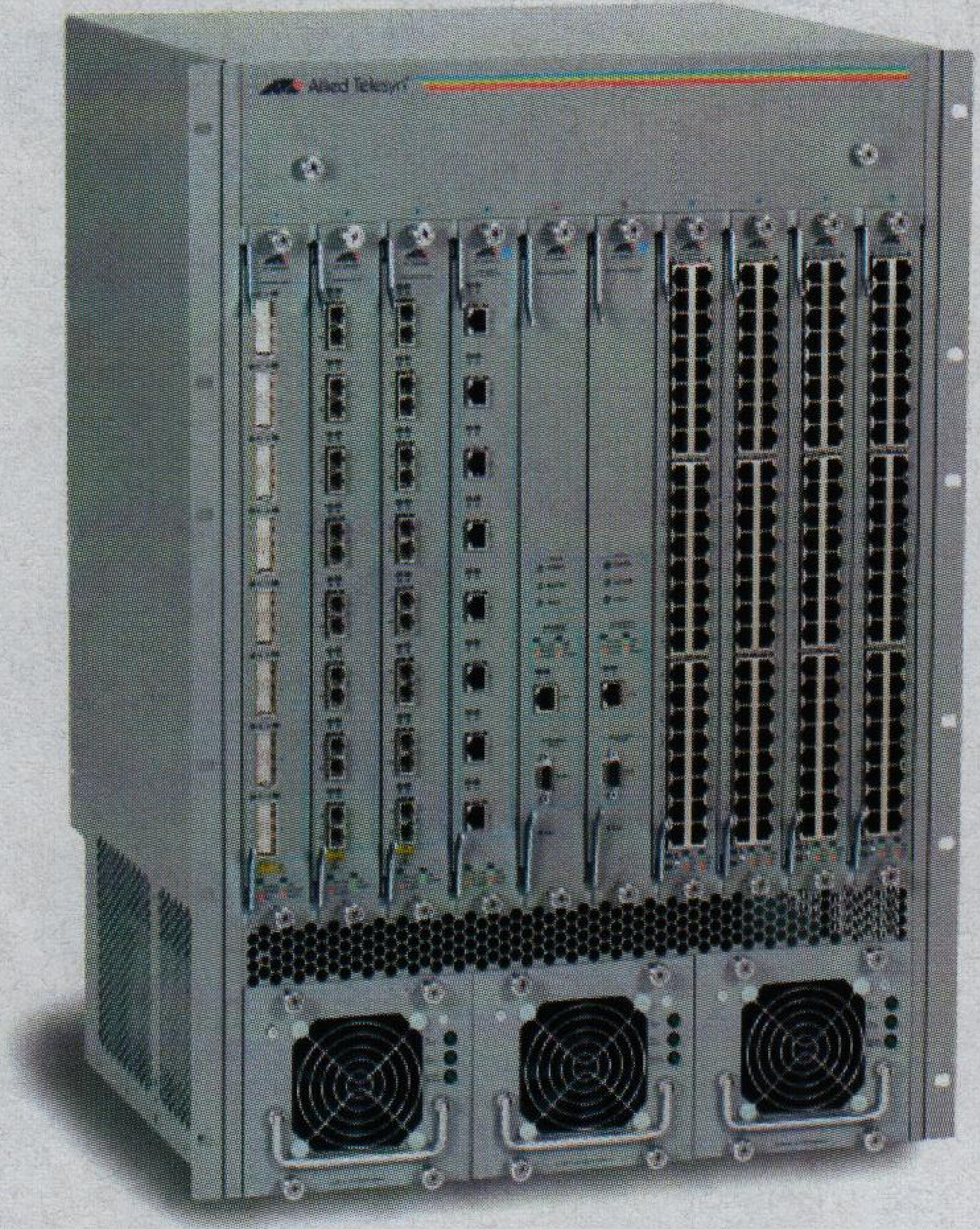
88 Portaluri
Novell Portal Services

comunicații

Allied Telesyn

Seria Blade SB4000 disponibilă în România

Echipamentele din această linie se pretează în general la instalări în clădiri partajate, cu mai multe organizații. Datorită funcțiilor speciale de multicast și QoS, echipamentele Switch Blade AT-SB4000 se potrivesc foarte bine în cadrul implementărilor din segmentul educațional sau guvernamental, unde se impune separarea traficului multicast.
Cele mai semnificative implementări s-au realizat în organizațiile în care monitorizarea și controlul traficului sunt standard, iar oferirea de servicii multimedia de tipul voce, date, video și web-browsing se face folosind aceeași infrastructură de rețea.
Cele două modele disponibile sunt AT-SB4108 care dispune de 8 sloturi, 8 linecard-uri și suportă 128 Gbps și AT-SB4104 cu 4 sloturi, 4 linecard-uri și 64 Gbps.
www.allied-telesyn.com; www.tornado.ro

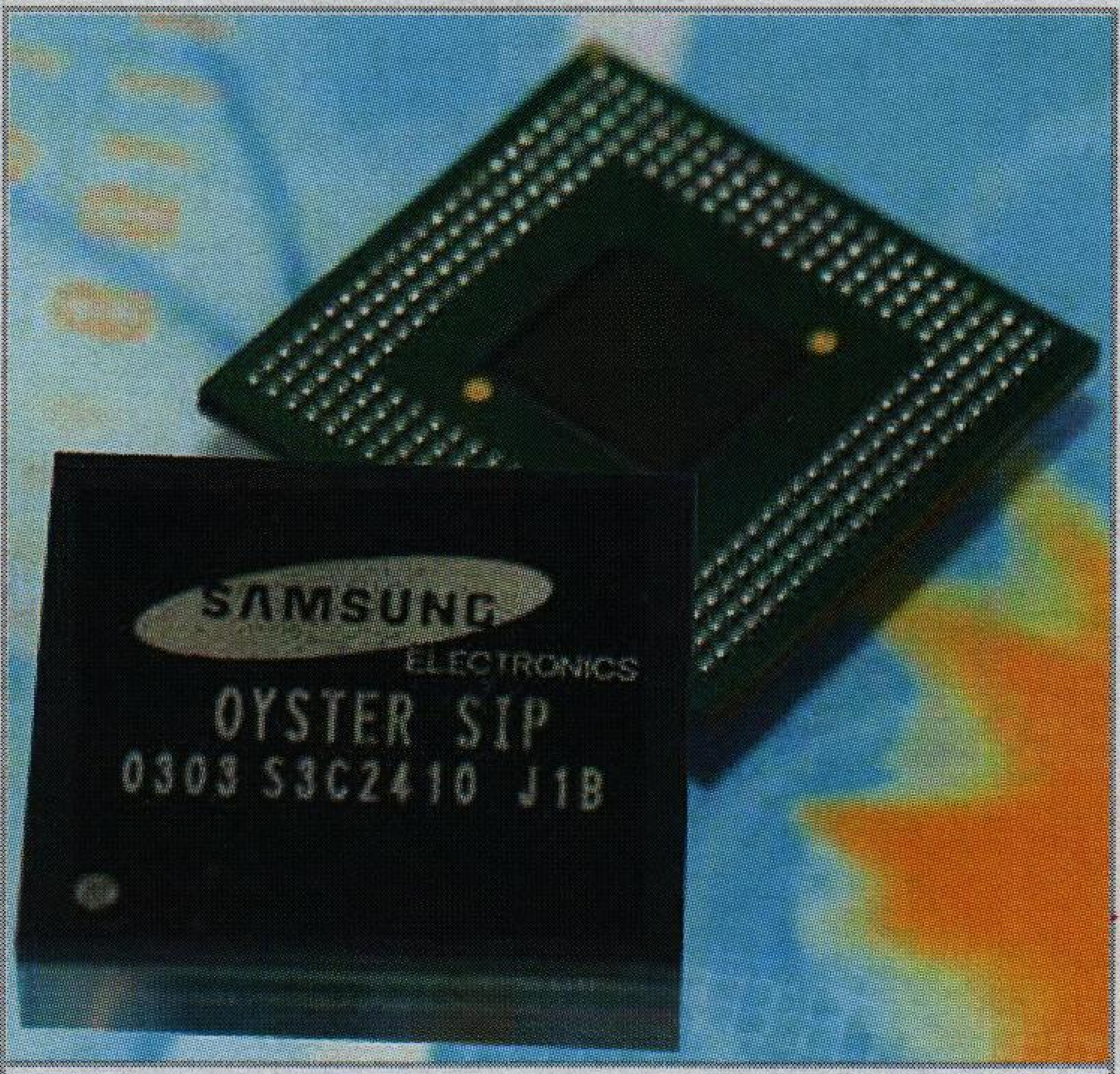

SB4108 de la Allied Telesyn este disponibil și în România.

Samsung

Sistem la pachet

Samsung a dezvoltat primul sistem într-un pachet (SiP – System in Package), punând laolaltă un procesor ARM, un modul de memorie flash NAND și

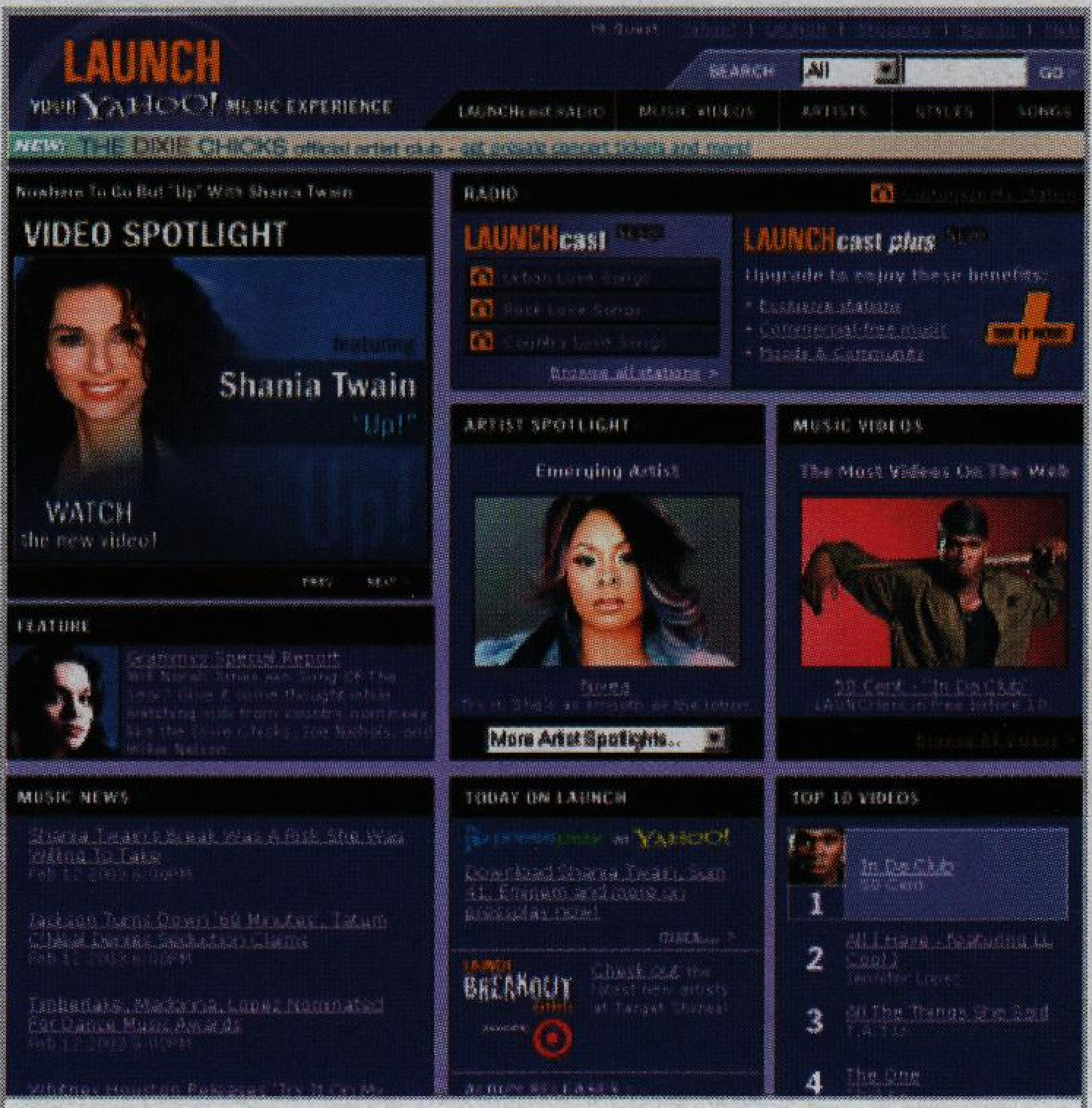
Samsung accentuează miniaturizarea în telefonia mobilă, printr-un sistem integrat într-un cip, destinat acestui sector.

unul de memorie SDRAM, o soluție ce urmează a fi folosită în viitoarele telefoane și dispozitive mobile. Datorită dimensiunilor reduse ale pachetului, fabricanții de PDA-uri sau de telefoane mobile inteligente vor avea o paletă mai largă de opțiuni în ceea ce privește designul acestor dispozitive. El măsoară 17x17 mm (înălțimea este de 1,4 mm) și include un procesor Samsung S3C2410 (bazat pe arhitectură ARM) ce operează la 203 MHz, 256 Mb memorie flash NAND și 256 Mb memorie SDRAM. Samsung afirmă despre S3C2410 că este primul sistem într-un cip (SOC – System on Chip) care integrează un bootloader flash NAND.
Cipul – sau pachetul, dacă vreți – suportă sistemele de operare majore (pentru această clasă de dispozitive), aici fiind incluse și Microsoft Windows CE, Palm OS sau Linux.
www.samsung.com

Yahoo!

Internet Radio

După ce și-a rezolvat problemele cu Sony, Yahoo! a introdus o versiune avansată a serviciului său radio semi-interactiv LaunchCast. Abonații acestui serviciu beneficiază de posibilitatea de a-și alege dintr-un total de 50 de stații, artiștii și melodiile preferate (de fapt, acest lucru a și generat nemulțumirea RIAA și Sony, pe motiv că sunt încălcate drepturile de autor).
Serviciul Launch Cast este oferit de un subsidiar al Yahoo!, Launch Media, și costă aproximativ 4 USD lunar. Inițial, Yahoo! dispunea de propriul serviciu de radio prin Internet, dar, odată cu preluarea companiei Launch Media, a decis să-l desființeze și să lucreze în acest domeniul prin subsidiarul său. Compania pregătește și un serviciu video denumit Platinum Yahoo!.
www.yahoo.com

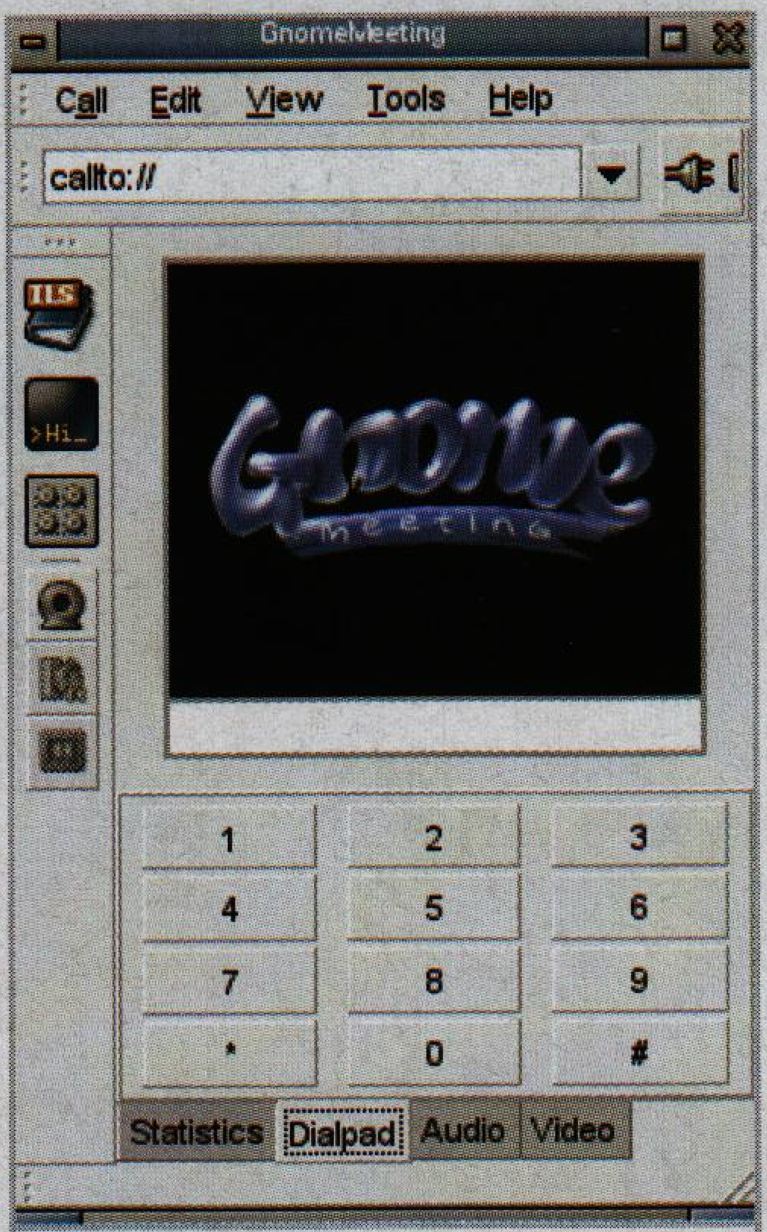

Utilizatorii serviciului Lanch Cast pot alege dintre cele 50 de stații radio.

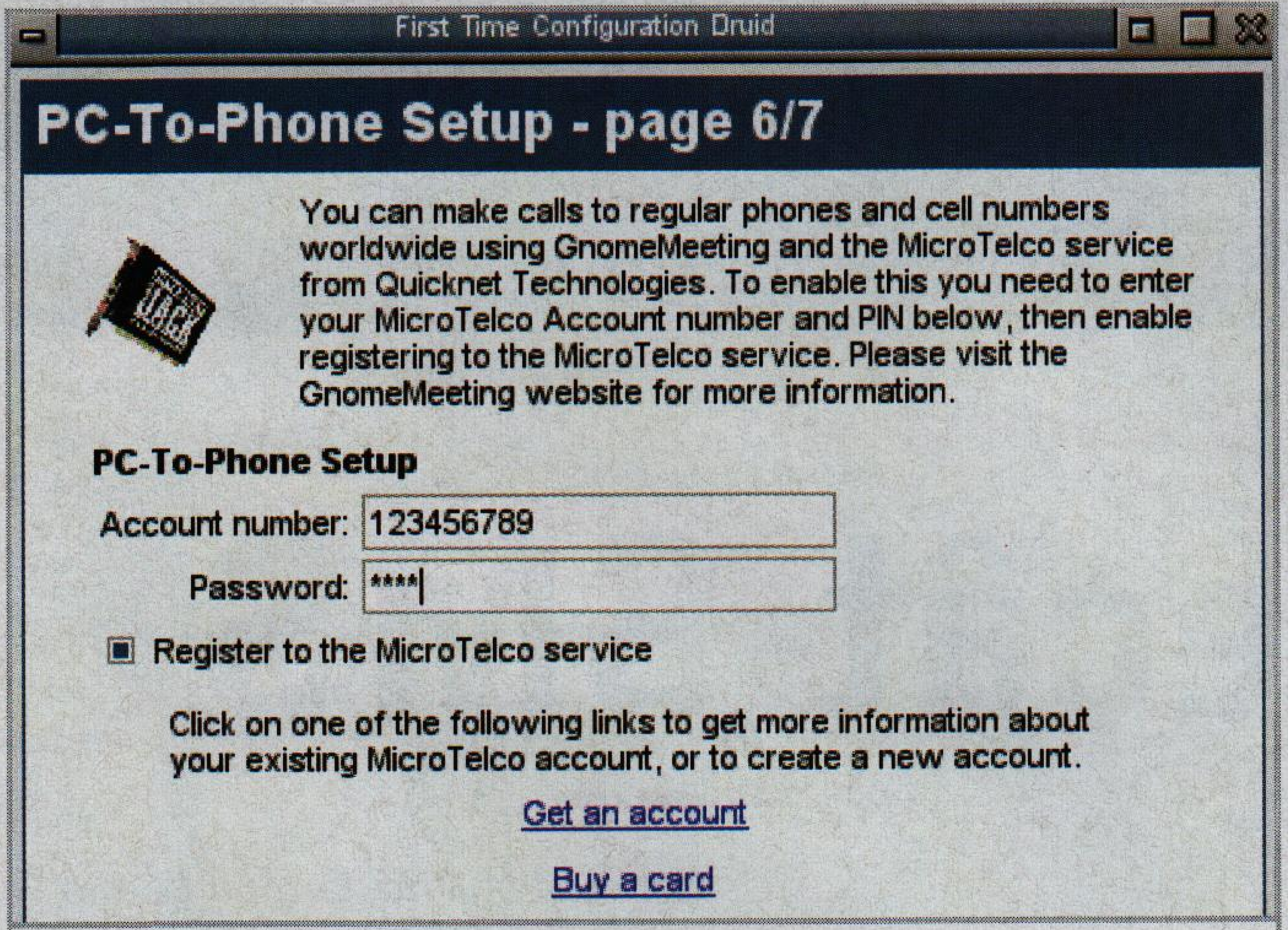
GnomeMeeting

Telefonie sub Linux

Dacă până în prezent diversele soluţii de comunicaţie de tip PC-telefon care se realizează prin Internet (gen Net2Phone) existau practic numai sub Windows, aflăm că există acum şi o soluţie similară pentru Linux. Acest lucru este posibil la scară largă datorită serviciului MicroTelco oferit de compania Quicknet Technologies, precum şi noilor facilităţi de telefonie IP incluse în versiunea 0.96 a programului GnomeMeeting. Totuşi, conform informaţiilor furnizate pe site-ul Quicknet, serviciul Micro Telco este oferit împreună cu o placă audio pentru telefonie, preţul acestuia fiind astfel mai mare. GnomeMeeting este o aplicaţie de videoconferinţă similară în multe privinţe cu NetMeeting de la Microsoft, iar versiunea 0.96 include, în afara suportului pentru telefonia IP, şi alte funcţii noi, precum limitarea lăţimii de bandă pentru fluxul video, ajustarea dinamică a calităţii fluxului video şi audio sau un Dialpad uşor de folosit.
www.gnomemeeting.org
www.linuxjack.com

Gnome Meeting 0.96 dispune de un Dialpad uşor de folosit.

Secţiunea de Setup a serviciului MicroTelco în GnomeMeeting.

RIAA, IFPI

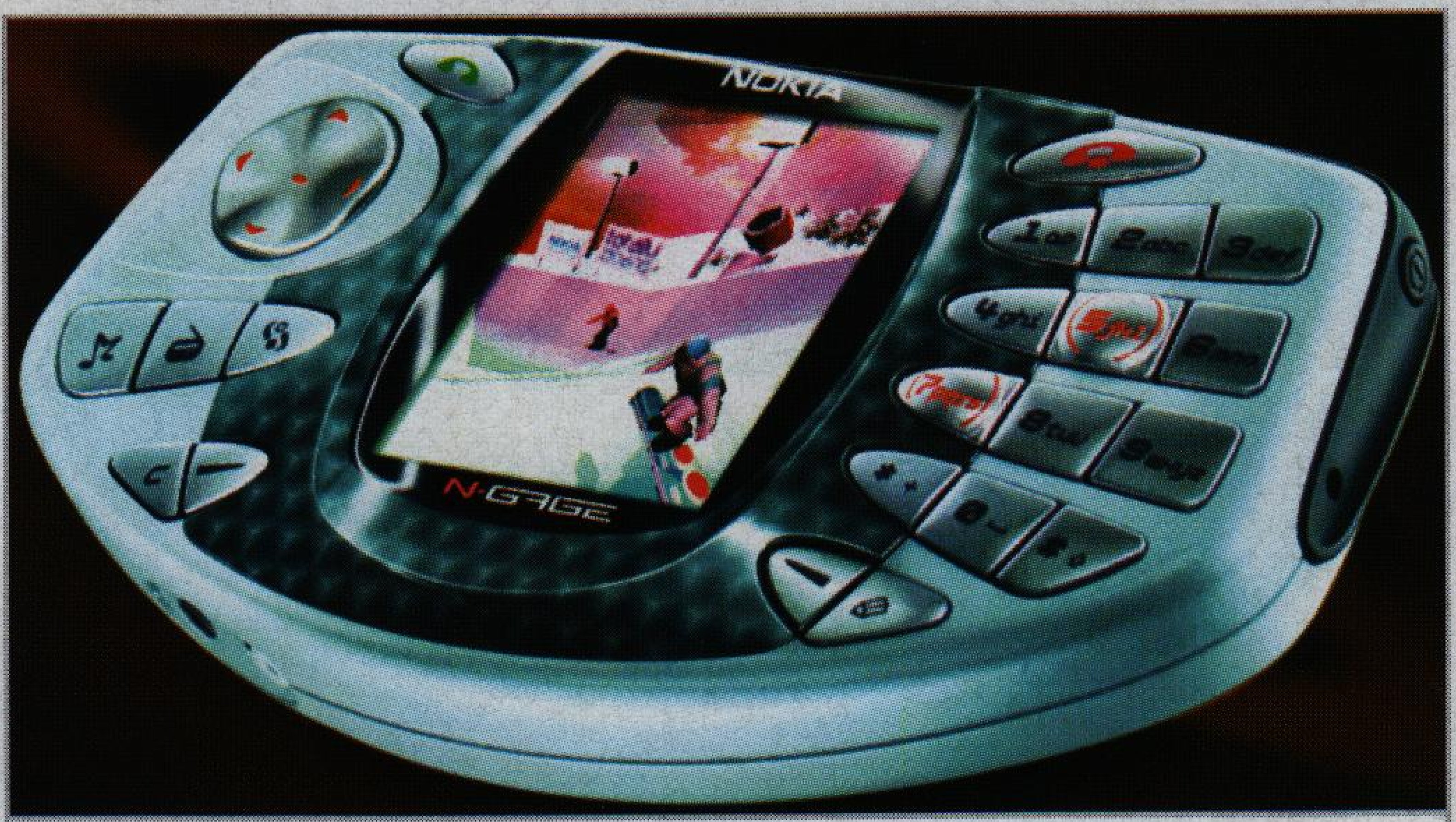
Sistem online de identificare a fişierelor

Cele două asociaţii principale ale producătorilor de muzică, RIAA (Recording Industry Association of America) şi corespondenta sa europeană IFPI (International Federation of Phonografic Industry) au lansat recent un sistem de identificare a fişierelor, care, speră ele, va ajuta companiile implicate în distribuţia de muzică online. Sistemul, care se numeşte Grid (Global Release Identifier), poate identifica melodii, albume sau grupuri de melodii, care sunt distribuite online şi constituie un corespondent electronic al actualului sistem de identificare a CD-urilor (Universal Product Code – UPC), folosit de casele de discuri. Scopul său este de a urmări ce melodii au fost create, licenţiate şi distribuite în format electronic.
www.riaa.org; www.ifpi.org

Nokia

Telefon sau consolă de jocuri?

Nokia, cel mai mare producător de telefoane mobile, a decis să abordeze o nouă piaţă şi anume cea a consolelor de jocuri. Intrarea în acest domeniu este făcută însă tot de pe poziţia unui producător de telefoane, pentru că aparatul pe care l-a prezentat recent, N-Gage, este mai degrabă un dispozitiv all-in-one axat în primul rând pe divertisment, dar care păstrează şi funcţia de telefon mobil.
N-Gage se bazează pe platforma seriei 60 de la Nokia şi are ca sistem de operare Symbian. Dispune de un ecran color de 176x208 pixeli, iar forma şi butoanele sale sunt special concepute pentru folosirea la jocuri.
Există şi o serie de opţiuni multiplayer: una, să-i spunem, locală, prin care mai mulţi utilizatori se pot juca împreună comunicând prin Bluetooth, şi una de la distanţe mari, de-a lungul unei reţele de telefonie mobilă.
În afară de jocuri, Nokia-Ngage mai conţine şi un player de muzică MP3, un radio FM stereo, precum şi un telefon în bandă triplă GSM 900/1800/1900.
www.nokia.com

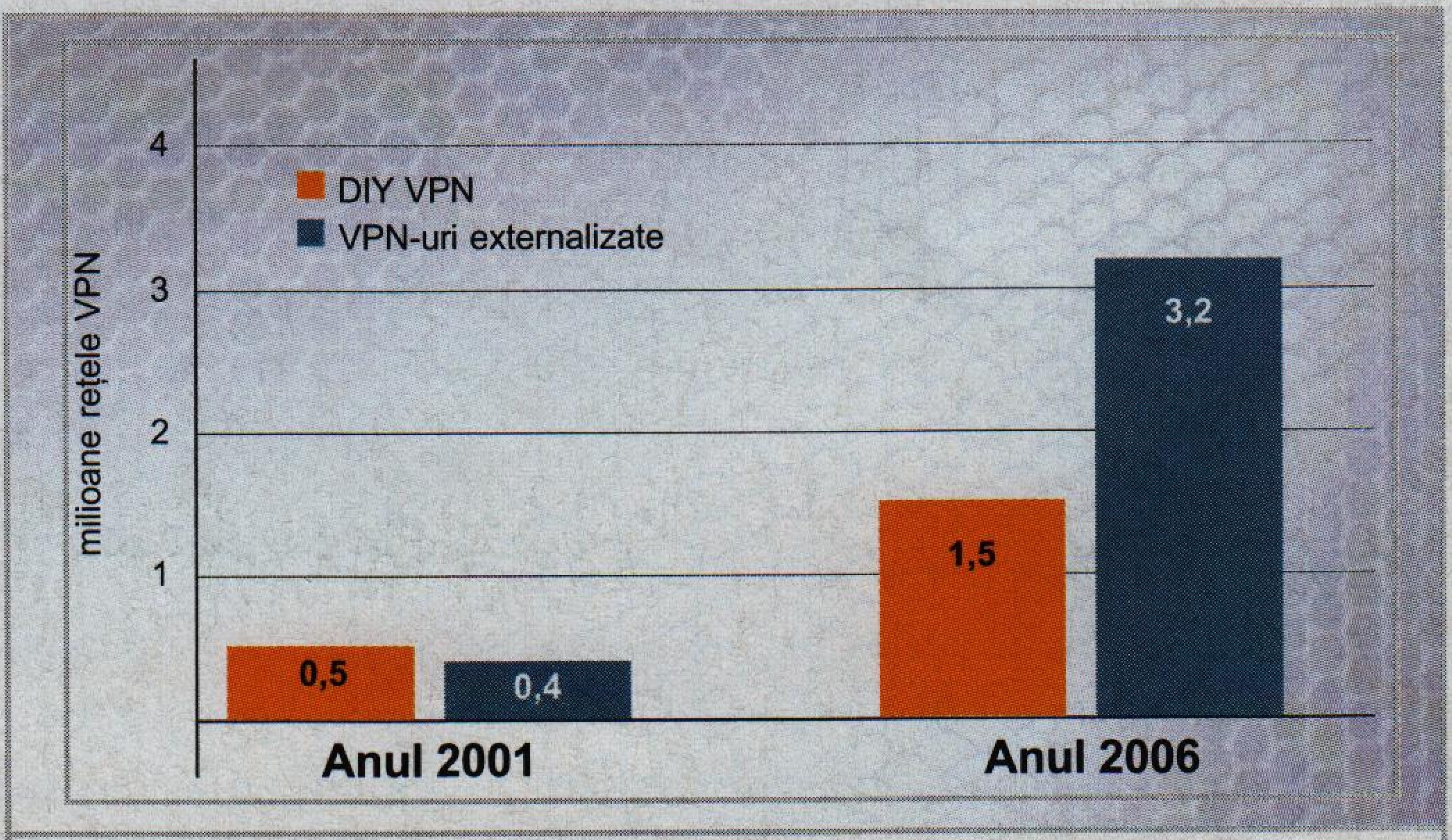

Nokia N-Gage va fi disponibil în trimestrul patru al acestui an.

IDC

Creşteri pentru reţelele virtuale private

Un studiu recent al IDC (International Data Corporation) indică faptul că reţelele virtuale private prin IP (IP VPN) vor cunoaşte în Europa creşteri semnificative în următorii ani, în ciuda situaţiei dificile de pe piaţa de IT şi telecomunicaţii. În momentul de faţă, dominante sunt reţelele implementate de către deţinătorii acestora (IDC le-a numit Do it yourself – DIY-VPN), care la începutul anului trecut se cifrau la aproximativ 0,5 milioane. Spre comparaţie, reţelele IP-VPN externalizate şi întreţinute de companii specializate se cifrau, la aceeaşi dată, la 0,4 milioane. Totuşi, acestea din urmă vor avea, conform IDC, creşterile cele mai mari, ajungându-le pe primele până la sfârşitul acestui an; până în 2006, proporţia va fi de 1,5 milioane DIY IP VPN faţă de 3,2 milioane reţele externalizate.
www.idc.com

Până în 2006, în Europa vor fi aproximativ 4,7 milioane de reţele VPN.

Telefonia prin VoIP, funcţională şi legală în România

Mai ieftin decât SMS

Cu 3.000 lei, pot suna din Braşov la Sibiu sau... în Statele Unite!

Mircea Mihălcică, Cătălin Butolo

A venit 2003, a căzut monopolul Romtelecom. Adevărata „liberalizare" se va simţi la nivelul utilizatorului casnic peste ceva timp (o lună, două, un an poate), spun experţii în domeniu; totuşi, am ajuns să culegem primele roade ale pieţei libere de telecomunicaţii: ne putem suna prietenii şi cunoscuţii din străinătate fără a fi necesar să ne întoarcem pe dos buzunarele.

Tehnologia care face posibil acest lucru se numeşte VoIP şi nu este o noutate, ea şi-a atins maturitatea în ţările dezvoltate economic şi are toate motivele să înregistreze un real succes şi la noi, atât datorită tarifelor mult mai mici decât cele ale telefoniei tradiţionale, cât şi datorită uşurinţei în folosire şi transparenţei la nivelul utilizatorului obişnuit. Nu este necesară instalarea unei aparaturi sofisticate la domiciliu, singurul lucru care ne va afecta va fi numărul mult mai mare de cifre pe care va trebui să le formăm – peste 20 (la acest capitol este obligatoriu să avem un telefon cu taste, fiind necesară apăsarea butonului „#"). Mare atenţie, formarea greşită a unui număr implică repetarea operaţiunii.

Flexibilitatea – un atu

Chiar dacă nu aveţi un telefon cu taste, folosiţi-l pe cel al unui prieten sau un telefon public. Aici regăsim alte avantaje ale tehnologiei: dat fiind faptul că se folosesc de obicei carduri valorice cu cod unic de identificare pentru fiecare utilizator, nu sunteţi legaţi de telefonul de acasă, puteţi suna de la un prieten şi veţi fi taxat dumneavoastră, nu el. O foarte bună demonstraţie a efectuării unui apel puteţi găsi la adresa http://www.voice.ro/demo/index.php; site-ul este deţinut de PCNet şi (evident) soluţia prezentată este cea a companiei. Oricum exemplul este unul foarte general, care se aplică în cam toate cazurile.

Dar PCNet nu este singura companie care oferă în acest moment carduri pentru apeluri internaţionale la preţ redus în România; după cum ne aşteptam, chiar Romtelecom a ieşit pe piaţă cu o ofertă în domeniu. De asemenea, nici oferta celor de la Euroweb nu este de neglijat.

Nume card	Ofertant	Variante preţ
PCNET Voice	PCNET	3 variante: 5 USD, 10 USD sau 20 USD, toate fără TVA
Destinaţie	Tarif de la telefon la telefon (USD)	Tarif de la PC la telefon (USD)
Statele Unite / Canada	0,12	0,09
Europa de Vest	0,12	0,09
Australia	0,12	0,09
Noua Zeelandă	0,14	0,11
Asia/America de Sud	0,14	0,11

Romtelecom – VoceNet

Dacă stăm să comparăm cele două oferte ale Romtelecom-ului pentru telefonia internaţională – metoda tradiţională faţă în faţă cu cardul VoceNet – vom observa că un minut vorbit prin intermediul VoceNet costă cam 70% din preţul unui apel prin metoda clasică. Din păcate însă, numărul de ţări în care puteţi iniţia apeluri este limitat; principala problemă o reprezintă lipsa din listă a zonei Statele Unite/Canada, o destinaţie foarte comună, zicem noi (lista completă a destinaţiilor şi a preţurilor o găsiţi la adresa http://www.romtelecom.ro/ro/serv/vocenet/price.php). Oricum, serviciul este doar la început şi sperăm că lista se va îmbogăţi cu multe alte destinaţii.

Accesul la serviciu se face prin numărul unic de acces la nivel naţional, netaxabil, de forma 08080. Apoi, trebuie introdus codul cartelei: orice cartelă preplătită are un număr de identificare ce trebuie răzuit (12 cifre). În momentul în care utilizatorului i se solicită tastarea numărului de telefon care urmează a fi apelat, acesta formează după cum urmează: 1010, prefixul ţării (fără 00), prefixul oraşului (fără 0), numărul de telefon dorit şi apasă tasta „#". Este posibilă şi accesarea simultană a contului, de către mai mulţi utilizatori. Serviciul este disponibil numai de la posturile telefonice fixe care funcţionează cu selecţie în TON. Convorbirile beneficiază de o calitate foarte bună a vocii, nu s-au semnalat întârzieri, ecou sau distorsiuni.

PCNET Voice

Din partea companiei PCNET au venit unele dintre primele oferte de voce pentru destinaţii internaţionale la preţ scăzut. Oferta PCNET se adresează atât organizaţiilor, cât şi utilizatorilor obişnuiţi. Pentru aceştia din urmă, compania oferă în vederea efectuării de apeluri telefonice internaţionale cartele valorice de 5,10 sau 20 USD (preţuri fără TVA). Serviciul oferit de PCNET către utilizatorii obişnuiţi are două atuuri: preţ foarte mic pentru convorbiri – doar 12 cenţi pentru un minut telefon-telefon cu SUA, Canada, Europa de Vest – şi un număr foarte mare de destinaţii posibile. Cardul Voice este probabil cea mai bună ofertă de pe piaţă pentru ţări de destinaţie „comune"; totuşi, dacă doriţi să vorbiţi cu cineva din Cuba, va trebui să plătiţi 1,12 USD/minut. Lista completă a tarifelor o puteţi găsi la http://www.voice.ro/voicecard/tarife_def.php.

Pentru a efectua un apel, trebuie să tastaţi 08008PCNET (0800872638), apoi să selectaţi limba (1-română sau 2-engleză), să tastaţi codul PIN (numărul de identificare

Nume card	Ofertant	Variante preţ
VoceNet	Romtelecom	200.000 lei, 6 USD credit
Destinaţie	Apeluri către reţea fixă (USD/min, TVA inclus)	Apeluri către reţea mobilă (USD/min, TVA inclus)
Zona B: Franţa, Germania, Italia, Marea Britanie, Spania	0,31	0,35
Zona C: Turcia	0,35	0,38
Zona D: Palestina	0,41	0,41
Zona E: Bahrain, Hong Kong, Iran, Oman, Quatar, Siria, Taiwan	0,63	0,63
Zona F: Arabia Saudită, China, Irak, Liban, Pakistan, Yemen	1,3	1,3

Adapters * Hubs * Switches * KVMs * USB Connectivity
Routers * Wireless Lan * Media Converters
Dual Speed Hubs * USB Pocket Flash Drives * USB Hubs

Marcă a companiei Allied Telesyn

corega®

www.corega-international.com

Calitate japoneză, la preţuri taiwaneze!

KVM-4

Switch de mouse, tastatură şi monitor, cu 4 porturi

- conectează 4 calculatoare la un singur mouse, o tastatură, un monitor
- cabluri incluse, instalare uşoară, nu necesită configurare
- ideal pentru utilizare la birou şi acasă

Distribuitor autorizat

GENESYS
IT Solutions - IT Infrastructures

Tel. (021) 242 05 42, Fax (021) 242 05 43
E-mail sales@genesys.ro
http://www.genesys.ro

Prin partenerii autorizaţi:
Best Computers (021) 30 30 191
Tora Computers (021) 33 22 544
Electronic Shop (0257) 27 11 23
Xerom (0258) 80 60 27
Redatronic Serv (0265) 16 24 10
Secret Service (0237) 23 70 94
Lambda Communications (0265) 21 52 18
Fitco (0268) 47 79 77
Kopiernicus Birotica (0264) 19 91 88

Romtelecom ține pasul cu tehnologia – VoceNet.

specific cartelei) de 12 cifre, urmat de numărul dorit. După ce ați tastat codul PIN, veți afla cât credit mai aveți, iar după ce ați format numărul, un robot vă va informa câte minute mai sunt disponibile.

PCNET Voice, pentru convorbiri internaționale la un preț foarte scăzut.

Serviciul poate fi folosit de la posturile telefonice fixe care funcționează cu selecție în TON sau de la un calculator personal dotat cu placă de sunet full-duplex, microfon și conectat la Internet. În cazul în care sunați de pe un PC către un telefon, puteți folosi aplicația PCNET Phone, ce emulează un terminal virtual pe calculatorul dumneavoastră și pe care o puteți descărca accesând http://www.voice.ro/pcnetphone/app. exe.

Calitatea serviciului este foarte bună, s-a vorbit în Suedia de pe un astfel de card și nu s-au observat întârzieri, pierderi de semnal sau distorsiuni ale vocii.

Voce prin Euroweb

Compania Euroweb dispune de două servicii VOIP, unul prepay și unul postpay, destinate utilizatorilor casnici, respectiv companiilor. Pentru serviciul postpay, utilizatorii beneficiază de un dispozitiv electronic numit dialer care îi scutește de cei trei pași standard pentru o convorbire internațională: apelarea unui număr de fix, introducerea codului și a PIN-ului, care sunt destul de incomode (se tastează minim 17 cifre). De asemenea, pentru acest serviciu beneficiarii pot negocia cu Euroweb tarifele la convorbirile internaționale, în funcție de ponderea destinațiilor în factură.

Avantajul acestor servicii îl reprezintă liniile dedicate prin care se face transmisia de voce de la apelat la apelant. În cazul concret, al unei convorbiri în Italia, transmisia de voce s-a realizat foarte bine, neexistând nici o întârziere sau ecou, claritatea și sunetul vocii fiind mult mai bune comparativ cu telefonia clasică.

În ceea ce privește tarifele pentru Europa și America, acestea sunt cu 60% și 70% mai reduse decât cele practicate de Romtelecom. Pentru alte destinații internaționale decât cele menționate, reducerea medie se situează între 10% și 70%.

După ce priviți aceste tarife, puteți vedea că titlul este justificat: un mesaj scurt (SMS) trimis de pe o rețea mobilă din România către o rețea mobilă din altă țară costă 15 cenți, un minut de convorbire de la telefon la telefon către o locație comună poate costa și numai 12 cenți; pentru mine este evident ce aleg. Acum putem într-adevăr să vorbim pentru că beneficiem de tarife mici, chiar dacă doar pentru telefonia internațională.

Oricum, așteptăm și alte inițiative de genul celor prezentate mai sus, concurența pe această piață fiind binevenită.

Notă

Articolul a fost scris la sfârșitul lunii ianuarie și reflectă situația de pe piață din acel moment. Promitem cititorilor că-i vom ține la curent cu eventualele schimbări tarifare prin intermediul forumului CHIP, de la adresa www.chip.ro/forum.

mircea_mihalcica@chip.ro; catalin_butolo@chip.ro

Cheia succesului

Voice Over IP

Cum se poate ca prețul pentru o convorbire internațională să fie aproximativ același cu cel pentru una interurbană? Răspunsul stă în Voice over Internet Protocol (VoIP) sau în folosirea rețelelor de date pentru transportul de semnal tip voce. Nu demult vă prezentam într-un articol cum funcționează VoIP. În mare, lucrurile stau cam așa: dumneavoastră efectuați un apel telefonic de la un telefon fix obișnuit cu posibilitate de selecție în TON (sau de la calculatorul personal conectat la Internet) către orice telefon destinație. Semnalul de tip voce (analogic) este convertit de către un dispozitiv în semnal digital, care apoi este încapsulat (transformat) în pachete IP. Aceste pachete sunt trimise către destinație prin intermediul infrastructurii (rețelei) de date (în cazul nostru, Internetul), în final pachetele IP fiind preluate de un alt dispozitiv care le reconvertește în formatul care se pretează audiției (semnal voce analogic).

viteza creşte tarifele scad

Cu **Mobile Internet Always-on** comunicaţi şi aveţi acces rapid la informaţii prin GPRS, oriunde v-aţi afla, prin e-mail, Internet şi WAP şi plătiţi doar pentru volumul de date transferate.

tarife mai mici cu până la 60%

Începând cu 1 februarie, pachetul Mobile Internet Always-on este disponibil în mai multe variante tarifare care oferă, pe lângă reduceri de până la 60%, şi o adaptare mai bună la nevoile de comunicare ale fiecăruia.

acceleratorul GPRS

Orange lansează, în premieră în România, serviciul **Accelerator GPRS** care permite o creştere a vitezei de navigare pe Internet prin GPRS de până la 6 ori. Acest serviciu este oferit de Orange în mod automat şi gratuit tuturor abonaţilor care au acces mobil la Internet prin GPRS.

oferta specială Mobile Internet Always-on

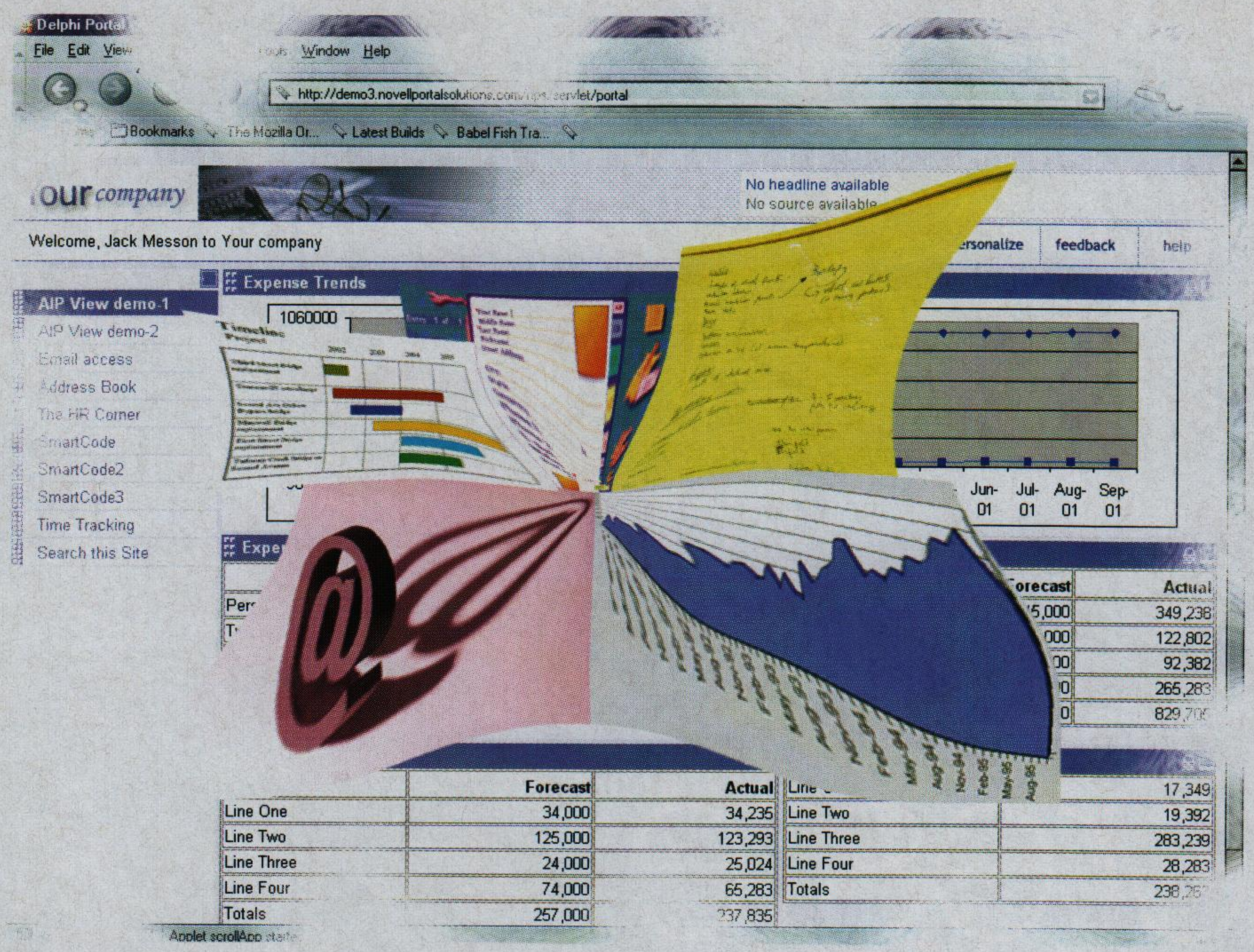
Dacă vă abonaţi între 17 februarie şi 17 mai, beneficiaţi de:

- 1 MB gratuit lunar, timp de 3 luni la pachetul Mobile Internet Always-on cu 0 MB
- telefonul GPRS Ericsson R600 la un preţ special pentru pachetele cu trafic inclus

Acum este momentul să alegeţi serviciul care vă oferă soluţiile cele mai potrivite pentru o comunicare mobilă.

www.orange.ro

orange™

Portal la nivel de organizație

Noua generație de Desktop

Portal = „un site web sau un serviciu ce oferă accesul la un număr variat de resurse și servicii de tipul: email, forumuri, motoare de căutare și magazine de cumpărături online"

Ionuț Bălan

Din definiția dată de site-ul www.webopedia.com ne putem face o primă impresie despre ceea ce înseamnă un portal. Un loc în care sunt centralizate și pot fi accesate dintr-un singur clic foarte multe informații, din domenii disparate, și care oferă utilizatorului un grad ridicat de mobilitate și personalizare. (Informații adiacente acestui subiect puteți găsi în articolul „Cui îi este frică de Web Services" din CHIP 09/2002, pagina 86.)

De la folosirea acestui concept în scopuri comerciale destinate publicului larg și până la implementarea sa pentru optimizarea schimbului de informații din interiorul companiilor nu a fost decât un mic pas. Portalul de care am vorbit anterior s-a transformat în enterprise information portal (EIP), adică „un concept pentru un site web care servește drept singură poartă de acces pentru angajați, clienți și parteneri, dar și pentru publicul larg, la întreaga bază de informații și cunoștințe pe care o are o companie". De fapt, EIP nu face altceva decât să ofere o interfață către toate bazele de date din interiorul rețelei unei companii, interfață care poate fi accesată din orice loc (din interiorul sau exteriorul companiei) și care este personalizată pentru fiecare tip de utilizator, în funcție de informațiile și aplicațiile de care are nevoie pentru a-și desfășura eficient activitatea.

Propunerea Novell

Ofertanții de soluții de portaluri enterprise sunt numeroși, aproape fiecare mare companie producătoare de soluții pentru baze de date oferă și un portal. Fie că vorbim despre Oracle, SAP, IBM, SUN, Microsoft sau Novell, soluțiile au un singur scop: acela de a oferi o platformă solidă și scalabilă, capabilă să preia informații dintr-un număr mare de surse și să le personalizeze conform cerințelor organizației în care este implementată. Evident, diferențele dintre acestea sunt destul de mari, fiecare dintre soluții adresându-se unui anumit segment și având nevoie de o anume configurație hardware și software a rețelei pentru a funcționa optim. Multe dintre aceste soluții sunt prevăzute și cu posibilitatea de a se integra cu altele. Novell Portal Services nu face notă discordantă, încadrându-se în aceste specificații.

Novell Portal Services creează portaluri ce pot fi accesate din orice locație, folosind orice dispozitiv care suportă un browser web. Prin accesarea paginii web personalizate, utilizatorul poate consulta și folosi rapid toate informațiile care îi sunt puse la dispoziție, fără a mai fi nevoie de instalarea unor aplicații suplimentare.

Configurații diferite

Bazându-se pe conceptul de directory services (modalitatea de gestiune a obiectelor din rețea), Novell Portal Services suportă protocolul LDAP v3 (Lightweight Directory Access Protocol versiunea 3 (reprezintă modalitatea de accesare a unui director și nu structura sa!), dar este optimizat pentru NDS eDirectory 8.5 și 8.0. Folosind acest procedeu de accesare a unei structuri de directoare, Novell Portal Services este capabil să genereze un conținut care este adecvat cerințelor utilizatorului care accesează portalul (angajat, client sau furnizor). În acest sens, informațiile despre utilizatori și drepturile pe care aceștia le au atunci când accesează portalul sunt stocate într-o locație separată.

În mod simplist, Novell Portal Services funcționează după următoarea schemă: în momentul instalării este creată o configurație de portal (cum arată pagina ce este prezentată, care sunt informațiile, modalitățile prin care utilizatorul le poate accesa etc.) și

Rivali pe piața portalurilor

Alte companii ofertante de portaluri

IBM	Microsoft
Oracle	Sun-Netscape
Sybase	SAP
BEA	Syebel
Sybase	Vignette
Corechange	Epicentric
KnowledgeTrack	InfoImage
Plumtree	Sequoia Software
Viador	

CableLink

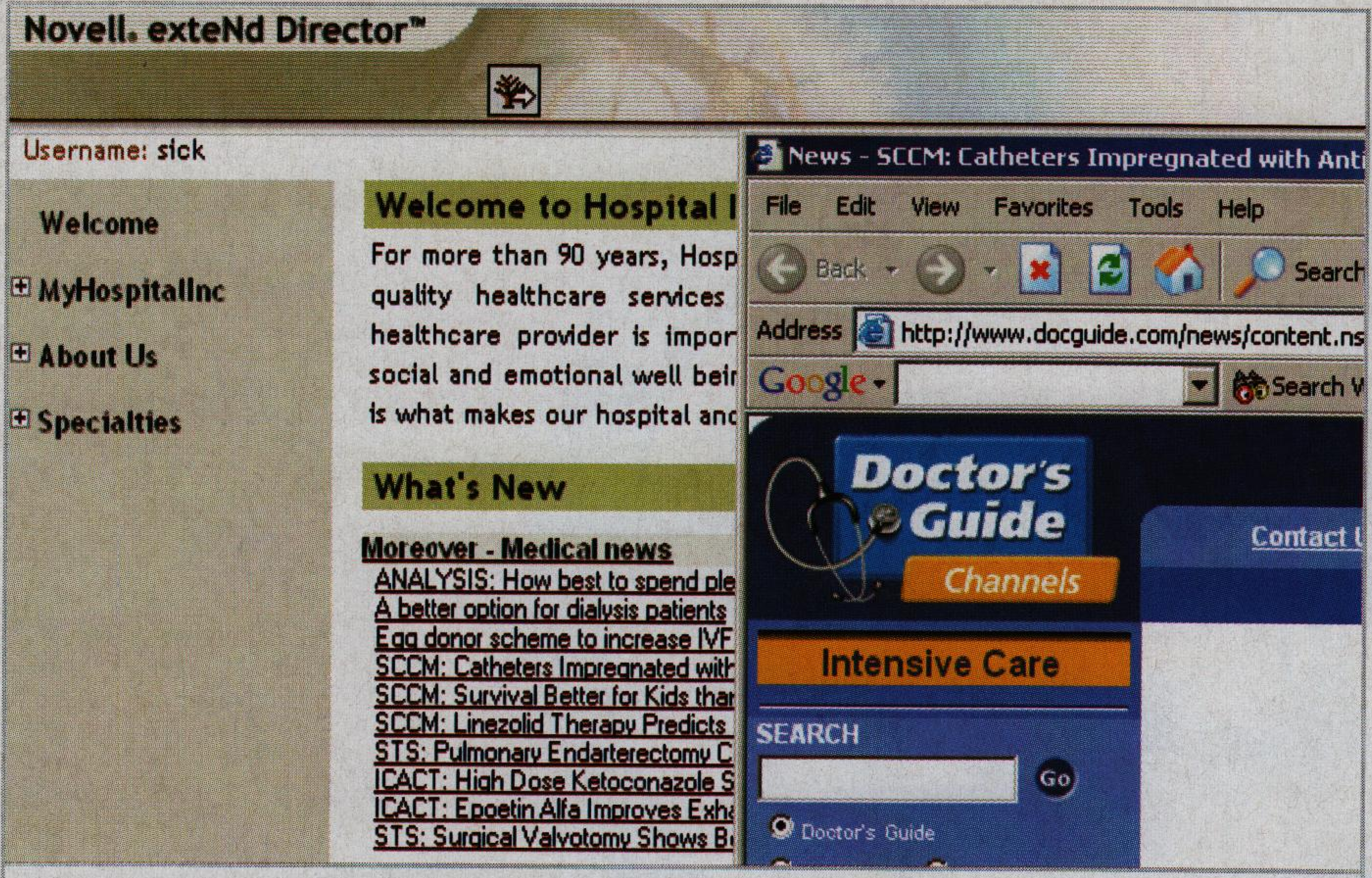
100% internet
0% taxe telefonice

Meriti mai mult!

Cable Link - internet prin cablu tv

www.rdslink.ro

CableLink este disponibil numai in reteaua de cablu tv RCS/TVS

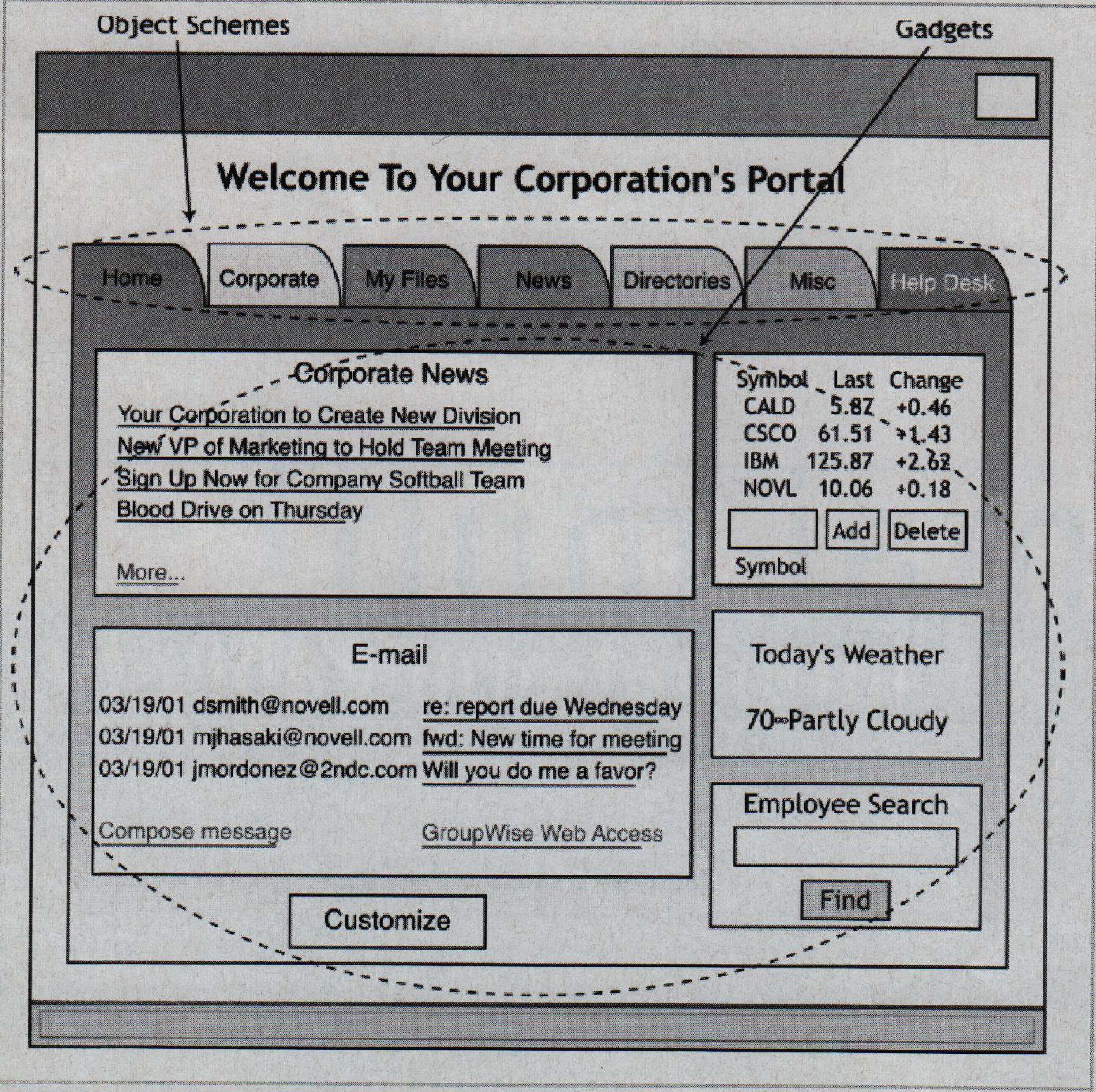

La http://npsdemo.novell.com puteți vedea la lucru un portal realizat cu Novell Portal Services.

un gadget (o aplicație care furnizează informațiile și serviciile care vor fi puse la dispoziția utilizatorului). În funcție de grupurile de utilizatori care vor avea acces la portal, diferă și configurația și gadget-ul(rile) acestuia.

Flexibilitate și integrare

Prin construirea Novell Portal Services ca platformă bazată de directory services, Novell a permis implementarea soluției într-o structură scalabilă. Pentru că o singură configurație a portalului (cea primară) controlează toate modalitățile specifice de prezentare a portalurilor de pe nivelurile inferioare, există posibilitatea rulării acestora pe diferite servere web. Restricția este aceea că toate trebuie să preia informațiile de la server-ul central. Novell Portal Services este o platformă bazată pe conceptul .NET și este gândită să funcționeze în orice

Tipul de informații ce pot fi adăugate într-un portal.

Opinie

O soluție pentru viitorul organizațiilor

Tom Koulopoulos – președinte Delphi Group „Portalul va fi modalitatea prin care oamenii vor lucra"; „Modul în care ne desfășurăm activitatea în prezent este prea complicat; chiar și deschiderea clientului de email sau a agendei atunci când se lucrează la altceva presupune prea multe clicuri suplimentare. Deschidem prea multe aplicații și căutăm printr-un volum mare de date și combinăm manual informații din prea multe surse. Portalul poate face acest lucru în mod automat."

tip de rețea. Drept urmare, se bazează pe standardele XML/XST pentru transformarea și prezentarea datelor, HTML, Java și JDBC pentru integrarea acestora, LDAP v3 pentru autentificare și autorizare și HTTP pentru accesarea informațiilor.

Spre web

Novell Portal Services nu este sensibil la tipul platformei pe care rulează server-ul web. Fie că este vorba despre un server Novell, UNIX sau Microsoft, portalul se va comporta la fel. Un alt avantaj al acestei platforme este și faptul că se bazează pe standardul LDAP v3, deci poate fi aplicat pe orice structură de tipul LDAP, fără a fi nevoie de o conversie a informațiilor deja existente. Cu alte cuvinte, Novell Portal Services este o platformă deschisă, ce poate fi implementată în orice tip de rețea, pe orice fel de server, atâta vreme cât există o structură compatibilă LDAP v3.

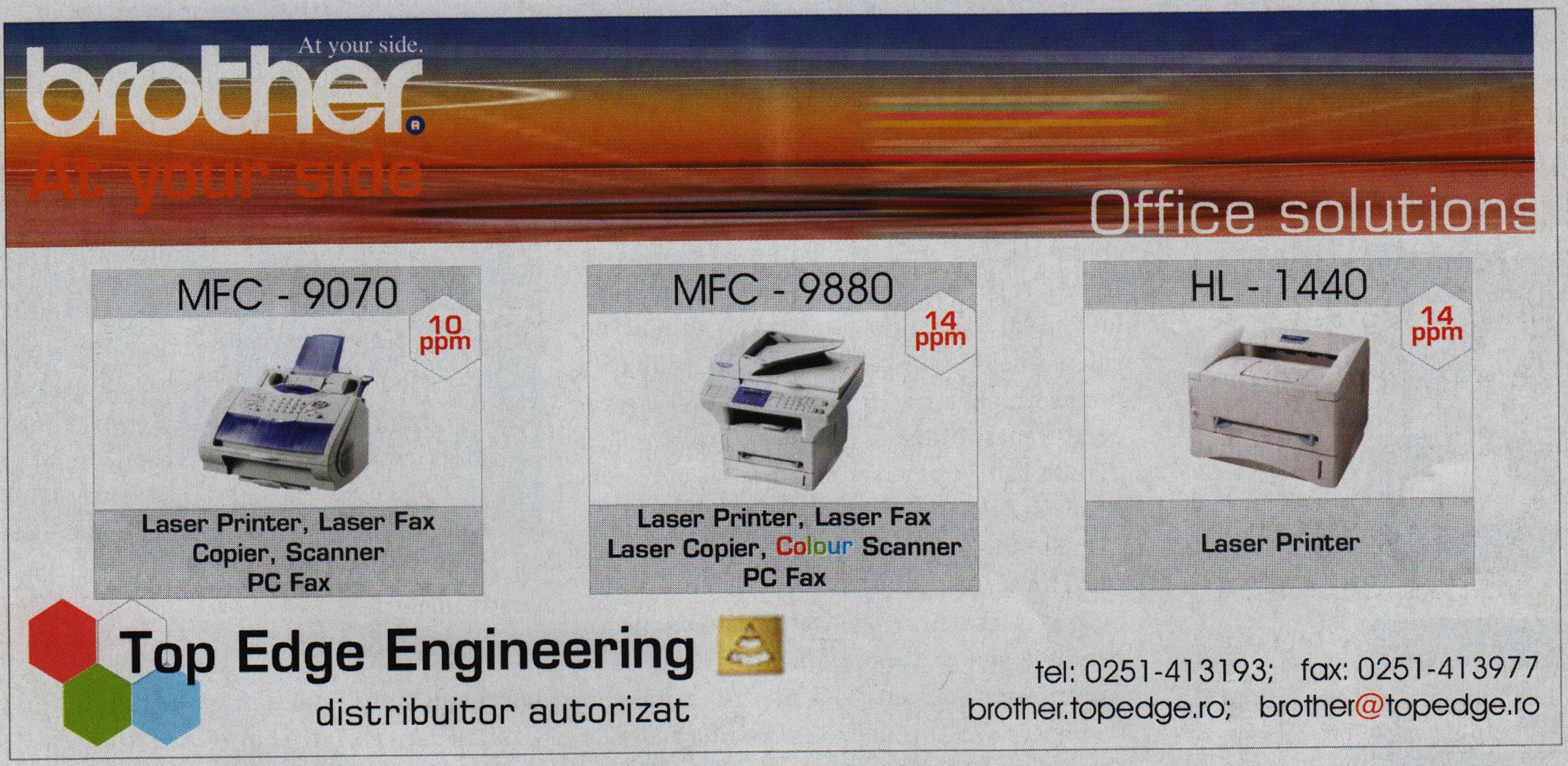
Un element foarte important de care trebuie să se țină seama atunci când se folosește un portal este și securitatea accesului la informații și a informațiilor propriu-zise. De aceea, Novell Portal Services este optimizat pentru conectarea la Novell eDirectory.

Fără îndoială că un portal poate fi o modalitate extrem de eficientă de optimizare a accesului la informațiile din cadrul unei întreprinderi. Variantele de alegere sunt multiple, fiecare adresându-se unei anume configurații a afacerii și de aceea este bine ca alegerea uneia sau alteia dintre soluțiile aflate pe piață să se facă pe baza unui studiu de fezabilitate (însemnând costuri de implementare și întreținere, posibilități de integrare și dezvoltare ulterioară etc.) și nu neapărat prin prisma prețului.

ionut_balan@chip.ro

CHIP
ONLINE
ro
STIRI
PRODUSE & TESTE
DOWNLOAD
TIPS & TRICKS
REVISTA
COMUNITATE

At your side.
brother
At your side
Office solutions
MFC - 9070
10 ppm
Laser Printer, Laser Fax
Copier, Scanner
PC Fax
MFC - 9880
14 ppm
Laser Printer, Laser Fax
Laser Copier, Colour Scanner
PC Fax
HL - 1440
14 ppm
Laser Printer
Top Edge Engineering
distribuitor autorizat
tel: 0251-413193; fax: 0251-413977
brother.topedge.ro; brother@topedge.ro

Matrox RT.X100
Professional video editing to the Power of X
1099USD+TVA
MAGIC
Systems S.A.
tel: 021-2300478 021-2300480
fax: 021-2300479
e-mail: matrox@magicsys.ro
str. Av. Radu Beller, nr.25
sector 1, Bucuresti
matrox
Digital Video Solutions

CUPRINS

94 Viziuni de cinefil
Crearea efectelor video

100 Antivirus
Configurarea BitDefender Professional 6.5

104 Tweaking
Setarea driverelor ATI

108 Serial
Reumplerea cartușelor color

practică

Benchmark

Teste 3D

Frustrări tridimensionale

Credeați că hardware-ul a ajuns la blocaj? Iată că FutureMark s-a gandit să ne contrazică

Decebal Schiller

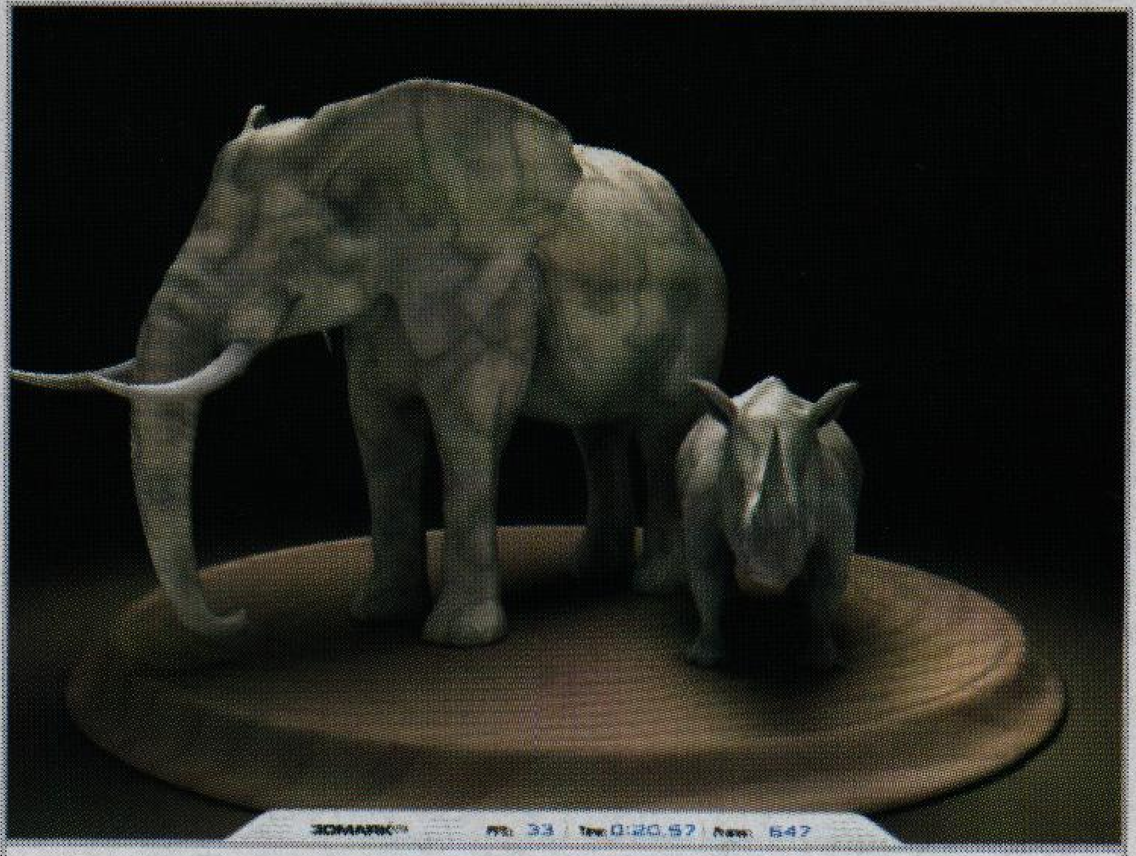
Proaspătul 3DMark 2003 (The Gamers' Benchmark) este un program de teste 3D care se dovedește foarte frustrant. Fosta companie MadOnion, care acum se numește FutureMark a reușit să fabrice un set de teste care chiar te duce cu gândul la viitor.

Lăsând deoparte scorul de 704 puncte pe care un sistem considerat destul de „turat" (Athlon XP 2000+, GeForce 4 Ti 4200 @ 270/ 576, 512 MB DDRAM) l-a arătat la final, senzația pe care o crează desfășurarea „ostilităților" este una de tristețe. Adică tristețe pentru posesorul sistemului respectiv. Unele teste (mai precis ultimul) nu rulează deloc, din cauza lipsei de facilități a procesorului grafic, iar în cel de-al doilea și cel de-al treilea intitulate „Battle of Proxycon" și „Troll's Lair", framerate-ul este jalnic în cel mai bun caz. Asemănarea cu un slideshow este atât de mare încât din acțiunea care se desfășoară acolo nu se înțelege nimic. Din fericire, pe piață nu există (încă) nici un joc care să aibă asemenea necesități grafice, ceea ce aduce o rază de soare. Asta înseamnă că acel sistem nu este încă învechit (complet). Oricum după ceva atenție acordată sistemului cu pricina, adică schimbări de drivere cu cele mai noi cu putință de găsit, scorul a ajuns să fie mai îmbucurător: 1432 de puncte, chiar dacă cele două părți sus-menționate, tot sub formă de slideshow au rămas. Până când acele jocuri vor fi pe piață... va mai trece „puțin" timp, având în vedere că nici jocuri DirectX 8 nu sunt prea multe.

Deși pe sistemul despre care era vorba așa ceva nu se poate vedea, iată cum arată „Mother Nature" din noul benchmark.

Dar, mai există și un alt punct de vedere, mai important decât frustrarea pe care 3DMark 2003 o generează. FutureMark este o companie care nu produce jocuri sau engine-uri grafice. Cu alte cuvinte, nici unul dintre noi nu se va juca 3DMark dar, cel puțin vom avea cu ce testa noile acceleratoare grafice (lucru care începuse să fie o problemă). Supliciul la care acest program supune perechea accelerator grafic / procesor este atât de intens, încât ideea de a folosi ca platformă de teste una cu Pentium 4 cu viteza de 2,8 GHz sau cu Athlon XP 2400+ nu este tocmai bună, aș spune eu. Dar, cel mai important aspect pe care acest benchmark îl punctează este faptul că, din punct de vedere tehnologic, mai avem încă multe de făcut până când lumile virtuale din jocuri vor fi randate la nivel calitativ fotorealistic în condiții optime de performanță. Iată de ce în momentul de față sunt tentat să spun că pentru PC viitorul este reprezentat în primul rând de capabilitățile sale care se referă la multimedia și entertaiment, sau într-un cuvânt la... distracție. Vă imaginați de ce este în stare un PC (al viitorului nu foarte îndepărtat) care poate să arate un scor mai mare de 15.000 de puncte în acest benchmark? Aștept răspunsurile voastre.

Pixel Shader 2.0 sau cum se pot crea imagini foarte frumoase.

decebal_schiller@chip.ro

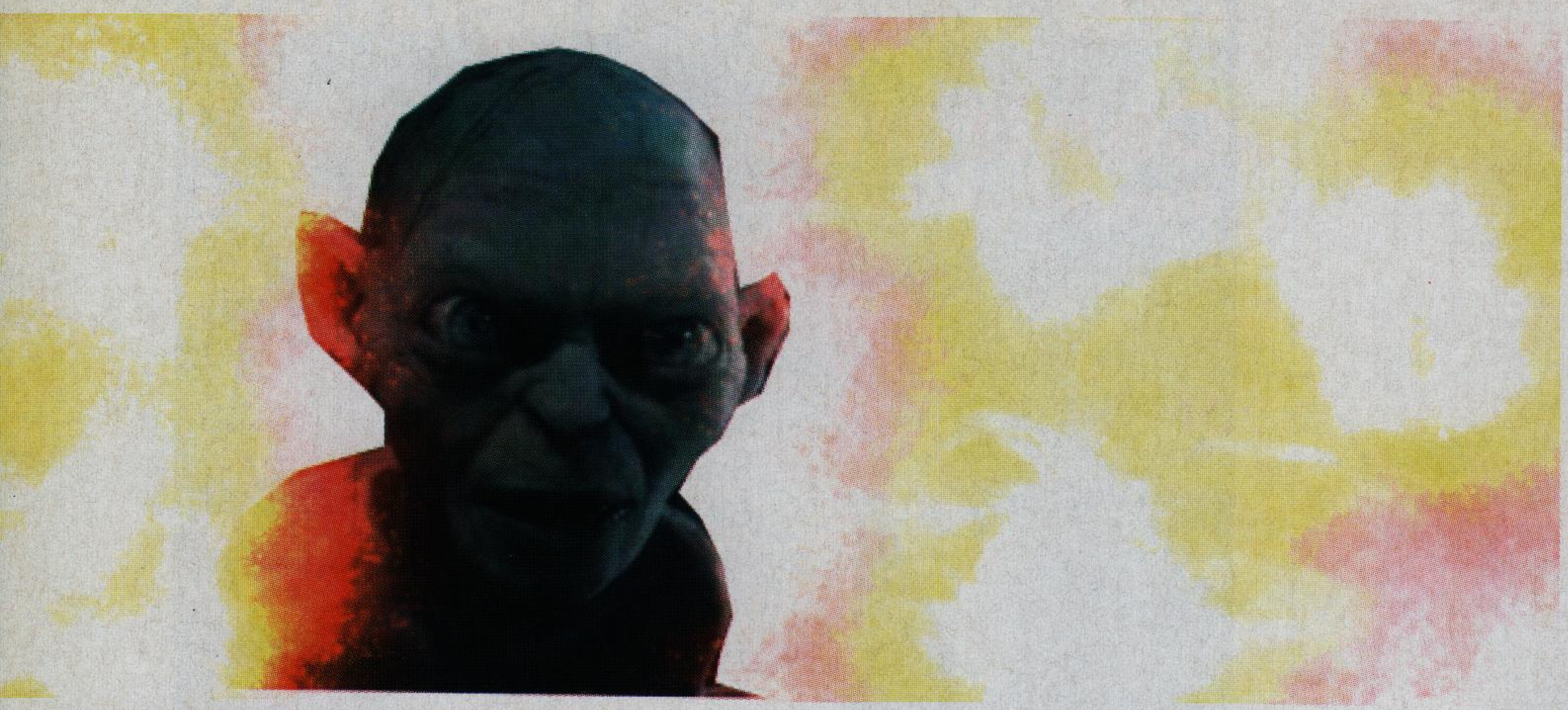
NOU!
s-a deschis magazinul
ELSACO BUCUREŞTI
... iar de Mărţişor (1-8 martie), te poţi bucura
de preţuri promoţionale în reţeaua de
magazine ELSACO din întreaga ţară !
ELSACO® ELECTRONIC
http://shop.elsaco.com
Companie certificată ISO9001
shop@elsaco.com
Magazin Bucureşti: Bulevardul Libertăţii nr. 10, Telefon / fax: 02 1 3364889

Securitatea datelor e o problemă?
Nu trage heblul!
Controlează accesul!
Rigoarea germană pentru datele tale confidenţiale
Software-ul produs de Institutul de Management al Sistemelor - Germania restricţionează accesului fiecarui utilizator în anumite domenii şi chiar între anumite ore
preţ soft: de la 60 €/ user
SIEMENS
ID Mouse permite accesul numai pe baza amprentei
preţ mouse: 45 €
QUARTZ MATRIX®
partener exclusiv pentru aceste soluţii de securitate biometrică
Iaşi, str. Th. Pallady nr. 8 tel. 0232-217248, 217258 fax 0232-217262
www.quartzmatrix.ro
www.biomatrix.ro

Din 24 februarie,
la toate standurile
de difuzare a presei,
găsiţi numărul 3
auto motor şi sport
Vânători de munte
Cei 4x4 magnifici
TEST COMPARATIV
• Toyota Landcruiser
• Nissan Patrol GR
• Jeep Grand Cherokee
• Mitsubishi Pajero
PROIECTE SECRETE
• BMW M6 • VW Marrakesh
TEST COMPARATIV
• Hyundai Santa Fé
• Land Rover Freelander
• Toyota RAV 4 • Renault RX 4

Prelucrare video

Viziuni de cinefil

Efectele vizuale prezente în filme devin din ce în ce mai complexe. CHIP vă arată cum puteți crea astfel de efecte folosind Discreet Combustion 2.1

Cătălin Constantin

Fără să ne dăm seama, în viața noastră de (tele)spectatori, efectele vizuale de tot felul devin o obișnuință. Un generic de emisiune, un efect spectaculos într-un clip muzical, ca să nu mai vorbim despre fenomenele irealizabile sau obiectele nemaiîntâlnite prezente în filme... Deși metodele tradiționale aplicabile în domeniul efectelor speciale nu au spus încă tot ce aveau de spus, devine tot mai pregnantă tendința de a folosi tehnica de calcul în acest domeniu. Și asta se datorează nu numai evoluției impresionante pe care a cunoscut-o puterea de calcul, ci și apariției și dezvoltării software-ului dedicat acestui domeniu. Practic, la momentul actual, singura limită adevărată este cea legată de – ați ghicit – creativitatea umană. Altfel, nu există situație, epocă istorică, obiect, personaj, fenomen ce nu poate fi „creat” sau simulat cu ajutorul calculatorului și al programelor dedicate.

Impresionați de efectele vizuale dintr-un film sau serial de televiziune, nu de puține ori am stat și ne-am întrebat: Cum or fi făcut efectele? Care au fost metodele folosite? Oare aș putea să fac și eu așa ceva? Iată că ajungem la scopul articolului nostru. Vă invităm la o scurtă „plimbare” în zona creativității.

Pseudo-disclaimer

Înainte de a începe orice discuție, trebuie precizate premisele de la care pornim în acest demers. În primul rând, în cadrul acestui îndrumar ne vom ocupa, cu precădere, de efectele vizuale ce se pot aplica în perioada numită de specialiști postproducție – după ce avem materialul filmat la dispoziție. Nu ne vom ocupa în acest articol – în primul rând, din motivul complexității subiectului – de creații 3D și de folosirea acestora în filme. În al doilea rând, trebuie precizat un obstacol de care mulți nu pot să treacă: banii. Prelucrarea video și în general lucrul cu programe pentru efecte video necesită resurse hardware importante, care trebuie luate în considerare încă de la început. De asemenea, din păcate, o cameră video nu este chiar în fiecare casă. Totodată, software-ul destinat acestui domeniu nu este una dintre cele mai ieftine investiții, ca să nu spunem mai multe. În al treilea rând, veți scuza autorului lipsa de talent sau poate metodele neprofesioniste.

Un prim exercițiu

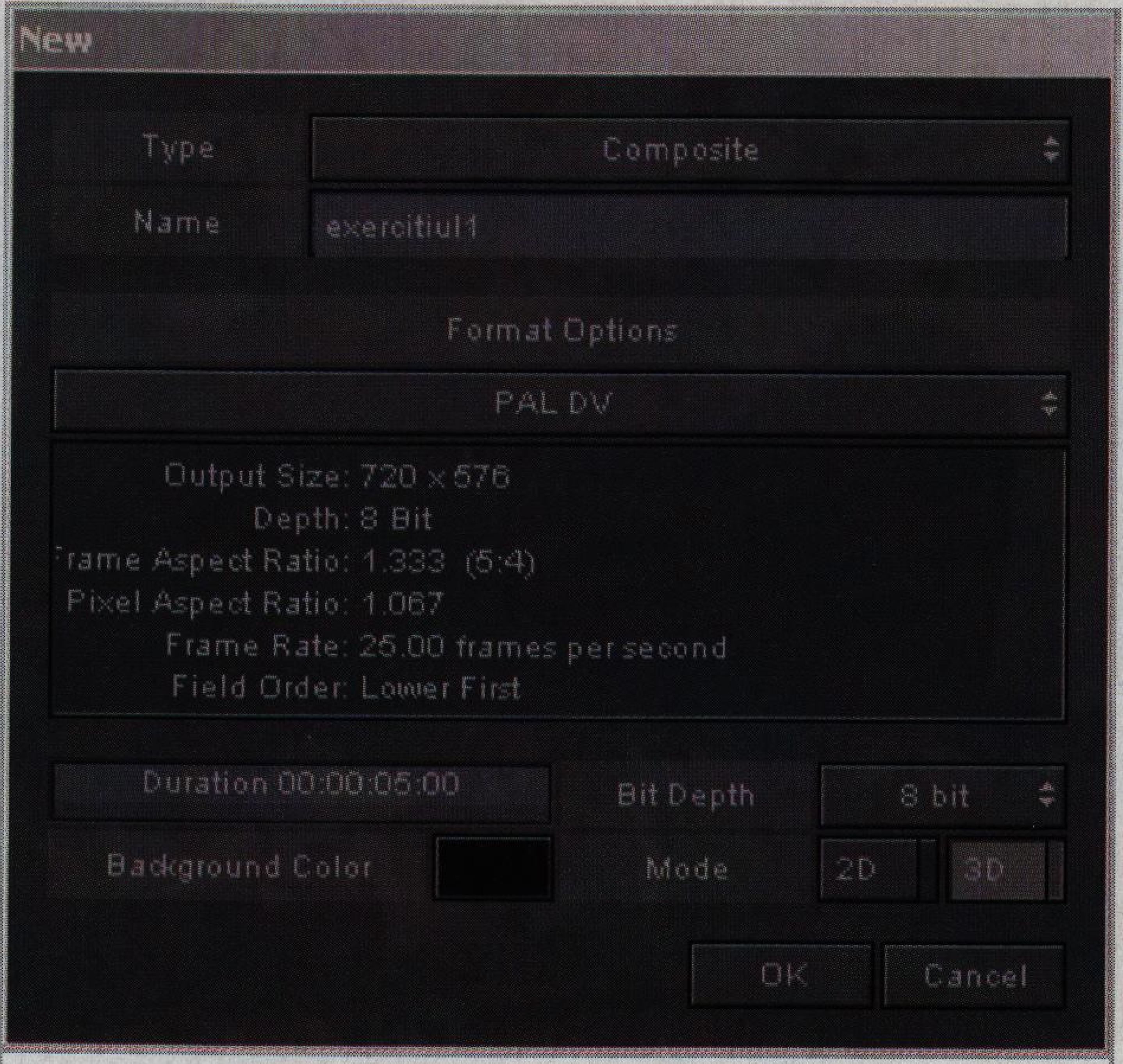
Trecut fiind și acest moment delicat (al adevărului, adică), să ne începem periplul. Ca în orice producție, vă propunem pentru început... ce altceva decât un generic. Mai ales în cazul emisiunilor de televiziune, genericul trebuie să fie un element atractiv prin care privitorul trebuie să fie ademenit să rămână în fața micului ecran. Făcând o comparație puțin forțată, ca orice ambalaj, genericul trebuie să vândă conținutul.

Așadar să trecem la treabă. Dorim să creăm un generic în care mai multe materiale filmate să apară într-un spațiu tridimensional, iar camera de filmare să efectueze diferite tranziții de la un material la altul.

Vom folosi pentru acest exercițiu trei secvențe filmate, două imagini statice – o fotografie aeriană și un logo al revistei noastre – și vom genera niște secvențe de text. Dacă materialele video au fost filmate în redacția noastră, pentru fotografia aeriană am apelat la site-ul NASA care conține o colecție impresionantă de imagini cu o rezoluție foarte bună și lipsite de copyright. Bineînțeles, puteți folosi orice material video sau imagini de care dispuneți (în locul logo-ului puteți crea o imagine în Photoshop). Pentru a scurta din timpul de randare a produsului finit, folosiți secvențe video scurte, de 4-5 secunde. Dacă dispuneți de materiale filmate mai lungi, folosiți Premiere-ul pentru a extrage secvențele. Odată pregătite materialele, creați un director pentru proiect și copiați materialele în subdirectoare cu nume semnificative.

Pregătirea acțiunii

Porniți Combustion 2.1 și selectați din meniul File opțiunea New (Control+N). În dialogul care urmează, selectați tipul Composite, dați un nume proiectului, iar ca tip de format alegeți PAL DV. De asemenea, ajustați lungimea proiectului la 5 secunde și aveți grijă ca fundalul să aibă culoarea

Primul pas pentru crearea unor efecte vizuale este alegerea formatului.

Necesar

Arsenalul operatorului amator

1. O bucată de stofă albastră (verde)
Dacă doriți ca în postproducție să aplicați efecte chromakey – de genul prezentărilor meteorologice – bucata de stofă vă poate fi de foarte mare folos. În postproducție eliminați fondul albastru (sau verde) și puteți astfel folosi alt fundal.

2. Reflectoare pentru iluminat de putere mare
Puterea mare a acestor reflectoare oferă o alternativă economică la lămpile pentru camere video. Este preferabil să fie montate pe un trepied și să aibă un ecran protector.

3. Foaie albă de hârtie
O coală de hârtie A4 vă poate fi de folos pentru reglarea corectă a albului în condițiile de iluminare date.

4. Foi de polistiren
Cu ajutorul lor, părțile din umbră ale subiectului pot fi luminate.

5. Cărucior de supermarket/ Scaun cu rotile
În cazul în care efectuați filmări în mișcare, acesta își va dovedi utilitatea. Cu ajutorul lui puteți filma în travelling – fie subiectul, fie operatorul poate fi așezat în cărucior.

6. Săculeț cu nisip
Acesta se poate deforma ușor și constituie un suport stabil pentru camera de luat vederi (de exemplu, când o puneți să filmeze de pe o piatră).

7. Sacul de plastic
Trebuie să fie nelipsit în cazul în care faceți filmări în natură. Nu se știe niciodată când se lasă cu ploaie.

8. Plastilină
Dacă filmați obiecte mici care trebuie puse în echilibru, o bucată de plastilină vă va fi foarte necesară.

neagră și modul să fie 3D.

Acordați-vă cinci minute pentru a vă obișnui cu interfața programului. Să definim mai întâi proprietățile generale ale compoziției noastre. În centrul ecranului, în zona de sub fereastra de vizualizare, accesați tab-ul Composite Controls și apăsați butonul Settings. La secțiunea Object Detail, optați pentru All Objects, la Quality selectați Anti-Alias, iar la Render Effects selectați doar Shading și Reflections. Să importăm acum secvențele video și imaginile în proiect. În stânga zonei în care tocmai ați acționat, se află panel-urile Toolbar și Workspace. Selectați Workspace și, dând clic dreapta pe ramura Composite din meniul care apare, selectați Import Footage. Selectați cele două imagini și secvențele video. După confirmare, veți observa în panelul Workspace că sub ramura Composite au apărut cele cinci elemente importate. Să facem puțină ordine. În primul rând, dezactivați vizualizarea fișierelor video, dând clic pe icon-ul din dreptul numelui lor.

Aranjarea imaginii

Este timpul să aranjăm puțin imaginile. Fotografia aeriană ne va folosi drept bază pentru compoziția noastră. Trebuie să o rotim după axa orizontală pentru a o „culca" și a crea senzația de orizontalitate. Dăm un clic pe numele fotografiei și în zona centrală, în Composite Controls, din nou clic pe butonul Transform. În secțiunea Rotation pentru axa X, mutăm slider-ul până la

CARO GROUP

C-ONE

GARANȚIA CALITĂȚII
GARANȚIA PERFORMANȚEI
GARANȚIA SATISFACȚIEI !!!

Acum aveți posibilitatea să vă răzgândiți dacă un calculator nu va satisface, indiferent de motiv. CUM? - Simplu - cumparând un sistem C-ONE de la CARO GROUP !

14 zile GARANTIE DE SATISFACTIE

Detalii despre garanția de satisfacție la : www.caro.ro.

GIGABYTE

ANTEC

CORSAIR Pioneer

SRAC ISO 9001

CARO GROUP s.r.l.
București: 021-313.7109, 313.7110, 313.7111; Pitești: 0248-222.961

Unelte

Software folosit

Fraţii Adobe

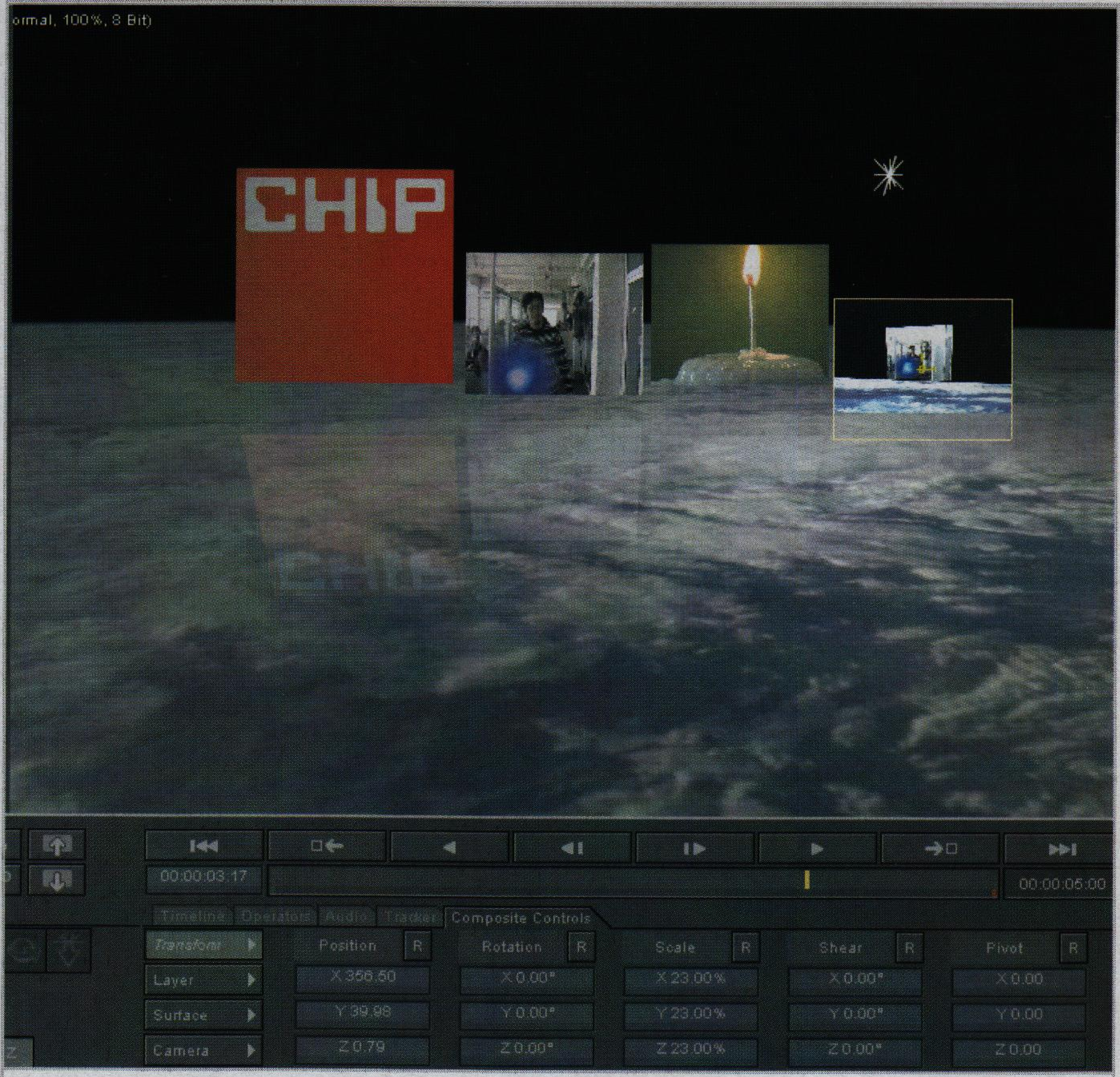
Deja clasic, Adobe Photoshop este unul dintre cele mai reuşite programe pentru creaţie şi prelucrare digitală a imaginii. Este un instrument complex şi de foarte mare precizie. Posibilităţile pe care le oferă sunt imense şi dacă mai punem la socoteală şi plugin-urile disponibile, orizontul creativ este practic nelimitat.

Şi în cazul lui Premiere 6, Adobe manifestă aceeaşi preocupare pentru calitate. În câteva cuvinte, este un program de editare video sobru şi echilibrat, oferind profesioniştilor uşurinţă şi complexitate, iar începătorilor care doresc să-l stăpânească, posibilitatea de a-l „învăţa" foarte repede.

Discreet Combustion 2.1

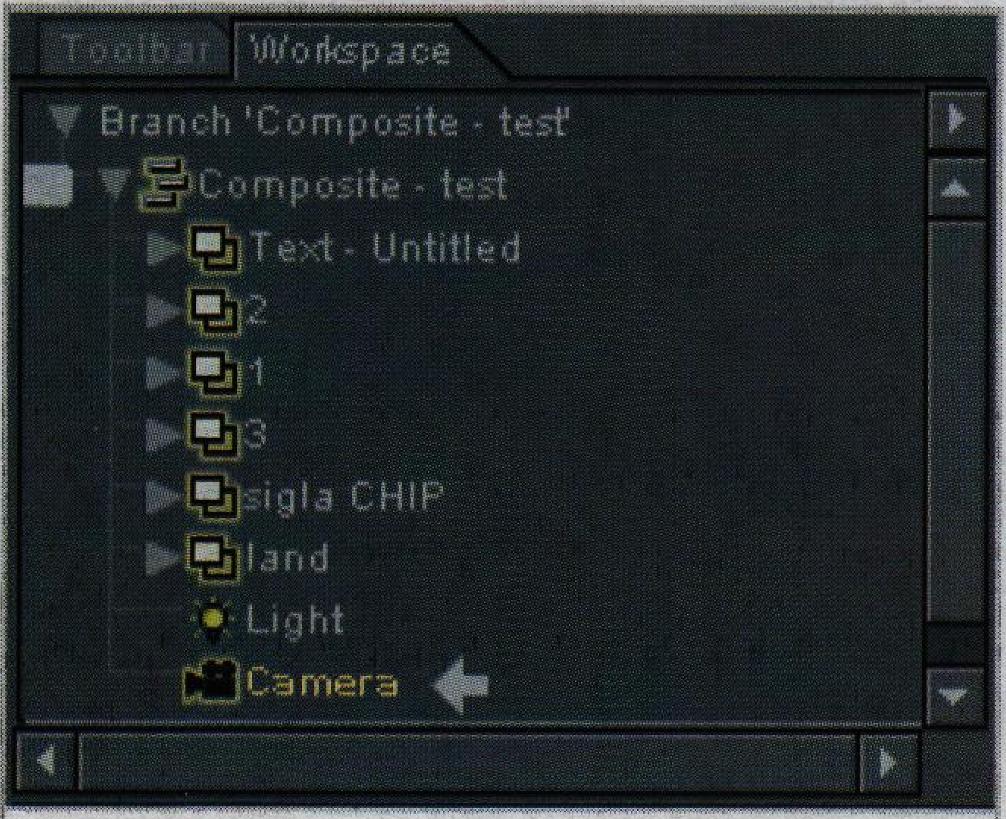
Discreet...? Poate puţini ştiu că producătorii celebrului 3dStudio Max au o linie de programe dedicate prelucrării video, produse foarte complexe dedicate în special profesioniştilor.

Destinat postproducţiei, Combustion este un produs foarte complex prin posibilităţile oferite, dar poate încă imatur din punctul de vedere al stabilităţii. Totuşi, după o adaptare necesară la filozofia programului, Combustion poate fi stăpânit şi de un utilizator mediu. Mai trebuie spus că necesită resurse hardware serioase pentru folosirea lui în bune condiţii.

Diferitele componente trebuie aranjate pentru a fi vizibile.

valoarea 75%. Apăsând butonul Surface şi modificând valoarea pentru Reflectivity, putem adăuga imaginii proprietăţi de oglindă. Urmează logo-ul căruia trebuie să-i modificăm dimensiunea. Dăm clic pe denumirea lui sau îl selectăm din fereastra de vizualizare şi activăm butonul Transform. Activăm opţiunea Proportional de la secţiunea Scale şi cu ajutorul slider-ului modificăm până la o valoare acceptabilă. De asemenea,

Elementele de compoziţie din proiect pot fi vizualizate în panel-ul Workspace.

dacă logo-ul se intersectează cu imaginea aeriană, trebuie modificată înălţimea, acţionând la secţiunea Position asupra valorii lui Y. Modificăm şi valoarea pentru X, mutând astfel logo-ul puţin spre stânga. Urmează acelaşi procedeu şi pentru secvenţele video, având grijă ca mai întâi să le facem vizibile.

Ne apropiem de momentul cel mai interesant al acestui demers. Să introducem mai întâi textul de care vorbeam la început. Dând clic cu butonul drept pe ramura Composite, alegem New Layer din dialogul care urmează. Apoi selectăm tipul Text, îi dăm un nume, optăm pentru nişte dimensiuni de aproximativ 320x240 pixeli, păstrăm o rată de 25 de cadre pe secundă (standardul PAL) şi avem grijă ca background-ul să fie transparent. Vom observa că zona centrală s-a schimbat, conţinând tab-ul Text Controls. Activând butonul Test şi modulul Basics, putem stabili tipul fontului şi stilul, alinierea şi alte caracteristici. Intrând în modulul Attributes, se poate stabili culoarea, outline-ul şi culoarea umbrei pe care o lasă. Odată introdus textul cu un dublu clic pe ramura Composite, reactivăm toată scena.

Din partea stângă intrăm în panel-ul Toolbar şi activăm vederea de sus – Top View. La efectuarea unui zoom prin acţionarea rotiţei mausului sau a butoanelor + şi – aflate deasupra, avem o privire de ansamblu asupra întregii compoziţii. Obiectele aflate în scenă pot fi activate prin accesarea ramurii corespunzătoare aflate în panel-ul Workspace. Aranjaţi cele cinci obiecte în scenă, astfel încât să fie dispuse pe mai multe rânduri. Tot din această vedere puteţi regla şi poziţia sursei de iluminare, astfel încât nici un element al scenei să nu se afle în spatele sursei de lumină.

Animarea

Pentru animare vom folosi obiectul Camera pe care îl vom „plimba" printre elementele scenei. Aşadar, în dreapta ferestrei există butonul Animate pe care îl activaţi. Selectaţi camera aflată în ramura corespunzătoare din panel-ul Workspace. Având în vedere faptul că întreaga secvenţă are 5 secunde, cam la fiecare secundă camera trebuie să treacă prin faţa unui obiect. De sub fereastra de vizualizare, modificaţi poziţia până la secunda 1 în cadrul secvenţei cu ajutorul slider-ului galben. Mutaţi camera din Workspace până în faţa primului element. Mutaţi apoi secvenţa până la secunda 2 şi, odată cu ea, şi camera la al doilea element. Repetaţi aceste operaţiuni făcând un slalom printre elemente. Fiindcă am stabilit la început că baza secvenţei va fi înclinată,

Sfaturi

Pentru o filmare corectă

1. Folosiţi trepiedul
Astfel veţi evita oscilaţiile supărătoare ale imaginii.

2. Nu modificaţi poziţia camerei foarte des
Mişcarea excesivă a poziţiei camerei poate genera confuzie şi dureri de cap (reale!) pentru privitor. Folosiţi această tehnică doar pentru panoramare sau dacă subiectul este în mişcare.

3. Schimbaţi perspectiva
Pentru a nu plictisi privitorul, schimbaţi din când în când perspectiva de filmare, zoom-ul sau înălţimea la care este poziţionată videocamera.

4. Montaj dinamic
În locul mişcării camerei de filmat este de preferat ca dinamicitatea să se creeze la montajul secvenţelor.

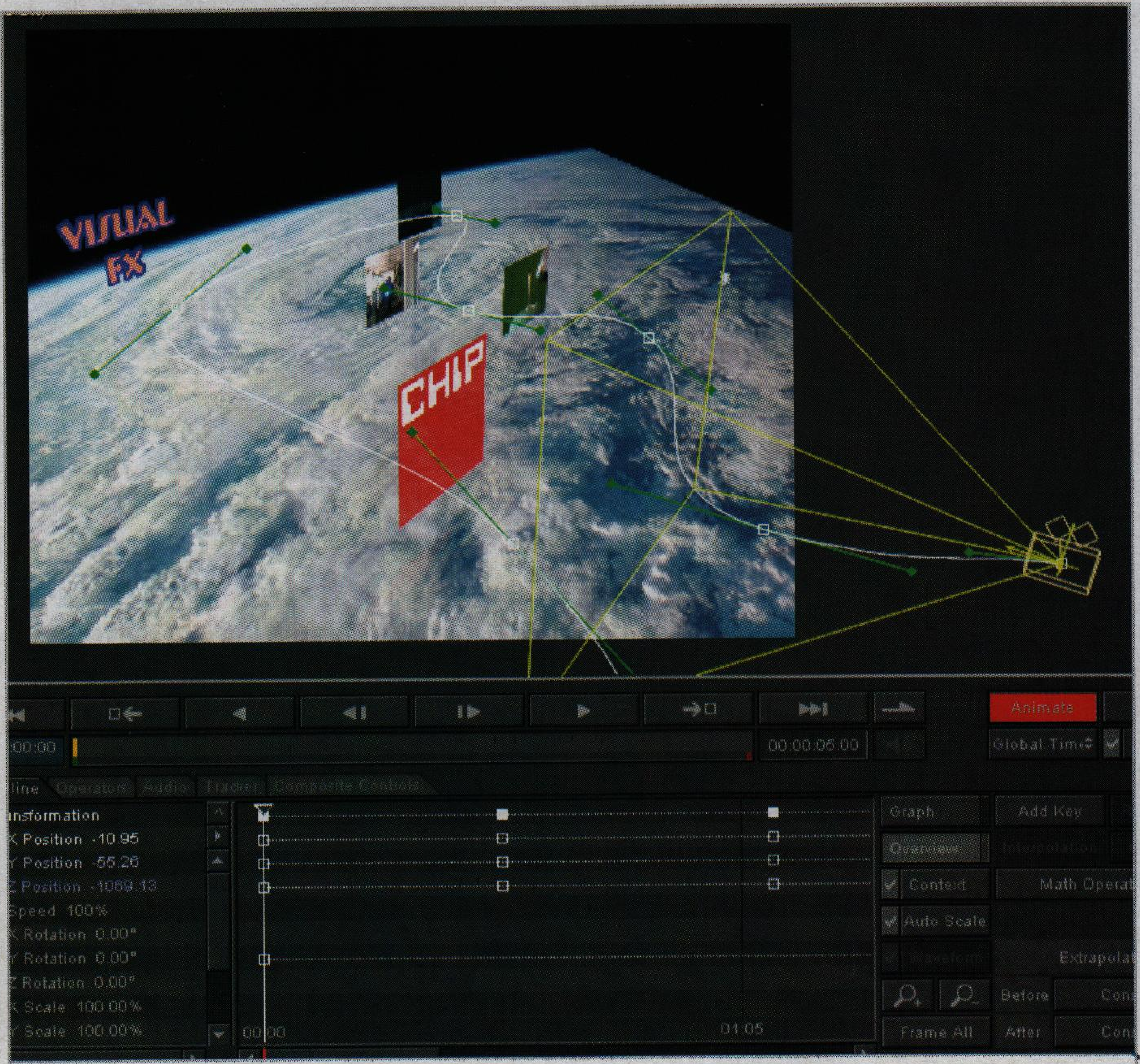
5. Profunzime cu ajutorul obiectelor plasate în plan apropiat
Dacă filmaţi obiecte îndepărtate, imaginea este mai interesantă dacă într-un plan apropiat se află un obiect. Natural, acesta nu trebuie să ocupe centrul imaginii.

6. Moderaţie la zoom
Poate deveni supărător pentru privitor dacă modificaţi des zoom-ul în timpul filmării. Folosiţi această tehnică dacă doriţi să evidenţiaţi subiectul în contextul general.

7. Păstraţi direcţia de filmare
Nu modificaţi foarte des direcţia de filmare pentru a nu genera confuzie în privinţa deplasării subiectului.

dacă nu aplicăm o corecţie, camera va penetra această imagine. Folosiţi vederea din partea stângă – Left View – pentru a ajusta înălţimea camerei. Folosiţi Perspective View pentru a avea o imagine de ansamblu. Acţionaţi butonul Scrub pentru a roti perspectiva.

Odată completate aceste operaţiuni, puteţi trece la randarea rezultatului finit. Din meniul File selectaţi Render şi în funcţie de preferinţe stabiliţi formatul în care doriţi să aveţi rezultatul final. Pentru o prelucrare ulterioară cu Adobe Premiere, folosiţi un format necompresat – secvenţă

Vederea de ansamblu ne arată traseul pe care trebuie să îl urmeze camera virtuală.

OFERTA NOASTRĂ:

IBM NetVista A30p

● Procesor Intel Pentium 4 la 1,8 sau 2.0 GHz, 256 MB RAM, HDD 40GB, Windows 2000 Professional sau Windows XP Professional preinstalat *achiziţionate cu monitor*

Cu noile desktop-uri IBM NetVista câştigi de două ori: pe lângă un calculator de marcă puternic şi stabil, cu dotări standard de excepţie, primeşti BONUS o cameră web MENTOR.
Acum e limpede...

VEZI bine, cu IBM nu trebuie să te GÂNDEŞTI prea mult!

Ofertă valabilă până la 31 martie 2003 în limita stocului disponibil

IBM Business Partner

MB DISTRIBUTION

Telefon: 40-21-231 79 90
231 79 91
Telefax: 40-1-230 03 13
E-mail: office@mbd.ro
www.mbd.ro

Stabilirea zonei de start a efectului Oil Fire.

de fișiere Targa, de exemplu – pentru a avea detalii maxime în compoziție.

Fire, walk with me...

În acest al doilea îndrumar, ne vom folosi iarăși de Combustion și de facilitățile sale. Printre filmările pe care le-am făcut prin redacție, s-a aflat una în care l-am rugat pe colegul Adrian să vină spre cameră ținând în mână un CD. Am făcut acest lucru pentru a avea o zonă de referință în care să simulăm prezența unui foc. Așadar, deschideți Combustion și din meniul File selectați Open. Navigați până la secvența video asupra căreia vreți să aplicați efectul. În dialogul de import alegeți Composite 2D. Odată introdus filmul în spațiul de lucru, efectuați un zoom asupra zonei în care doriți să introduceți flăcările.

Să introducem efectul. Dând clic cu butonul dreapta pe denumirea secvenței, selectați Operators și alegeți Particles. Din panel-ul Toolbar selectați Circle Emitter Tool. În zona centrală, la secțiunea Particle Controls selectați apoi Library. Veți vedea câteva mici icon-uri care vă pot ajuta să vă dați seama despre ce efect este vorba.

Tot în această zonă se află butonul Load Library. Îl apăsați și, navigând în directorul în care este instalat, căutați subdirectorul Particle Libraries. Selectați biblioteca Fire. Veți observa că efectele propuse s-au schimbat. Căutați efectul Oil Fire și desenați un cerc peste zona în care doriți să apară efectul. Activând butonul Emitter, aveți acces la proprietățile efectului. Măriți parametrul Preload Frames ca să aveți o imagine asupra efectului. De asemenea, puteți modifica parametrii Size și Zoom cu valori care să acopere cât mai bine zona de interes.

Pentru animare vom folosi cam același procedeu ca și în exercițiul anterior. Apăsând butonul Animate, parcurgem cadru cu cadru întregul film și modificăm în funcție de necesitate poziția efectului și mărimea lui. De asemenea, pentru o simulare cât mai exactă, se pot modifica parametrii prezenți în zona Emitter.

Bineînțeles, efectul este brut, dar, cu răbdare, poate fi finisat. După aceasta, puteți efectua randarea secvenței și aceasta este gata pentru introducere în Adobe Premiere pentru editare.

Sfârșitul orei

Deși nu foarte complexe, sperăm că aceste două mici îndrumare vă vor fi de folos. Mai ales că am inclus pe CD-ul aferent revistei programul în jurul căruia s-au centrat aceste exerciții. Dacă sunteți fericiții posesori ai unei camere video, vă puteți exersa talentele pe materialele filmate de dumneavoastră.

Oricum, sperăm că v-am stârnit interesul pentru un domeniu cel puțin pasionant. Menirea acestui articol a fost de a oferi, la nivel de amator, un pic din „gustul” creației video și, de ce nu, de a vă provoca talentul de cineaști.

Speranța noastră este că am că am reușit.

La sfârșitul secvenței video, se poate observa traseul pe care îl va parcurge efectul, precum și schimbarea de mărime.

catalin_constantin@chip.ro

LEVEL MARTIE

CD CU JOC FULL:
SOUL REAVER

PE AL DOILEA CD:
SOFTWARE-3D MARK 2003
DEMOS-RAYMAN 3, ENCLAVE
FILME- ROME - TOTAL WAR

ARTICOLE DESPRE:
SIMCITY 4
UNREAL 2: THE AWAKENING

Caută revista la chioşcuri la începutul lunii martie!

eToken
YOUR KEY TO eSECURITY

chei USB pentru autentificare

Network Security Solutions
eBusiness Security Solutions

HASP®
protectii hardware pentru software

Ro Interactive Technologies srl
Cluj-Napoca, Str. Aurel Suciu nr. 63/1
tel/fax: 064-418929, tel: 094-799248
e-mail: intech@intech.ro

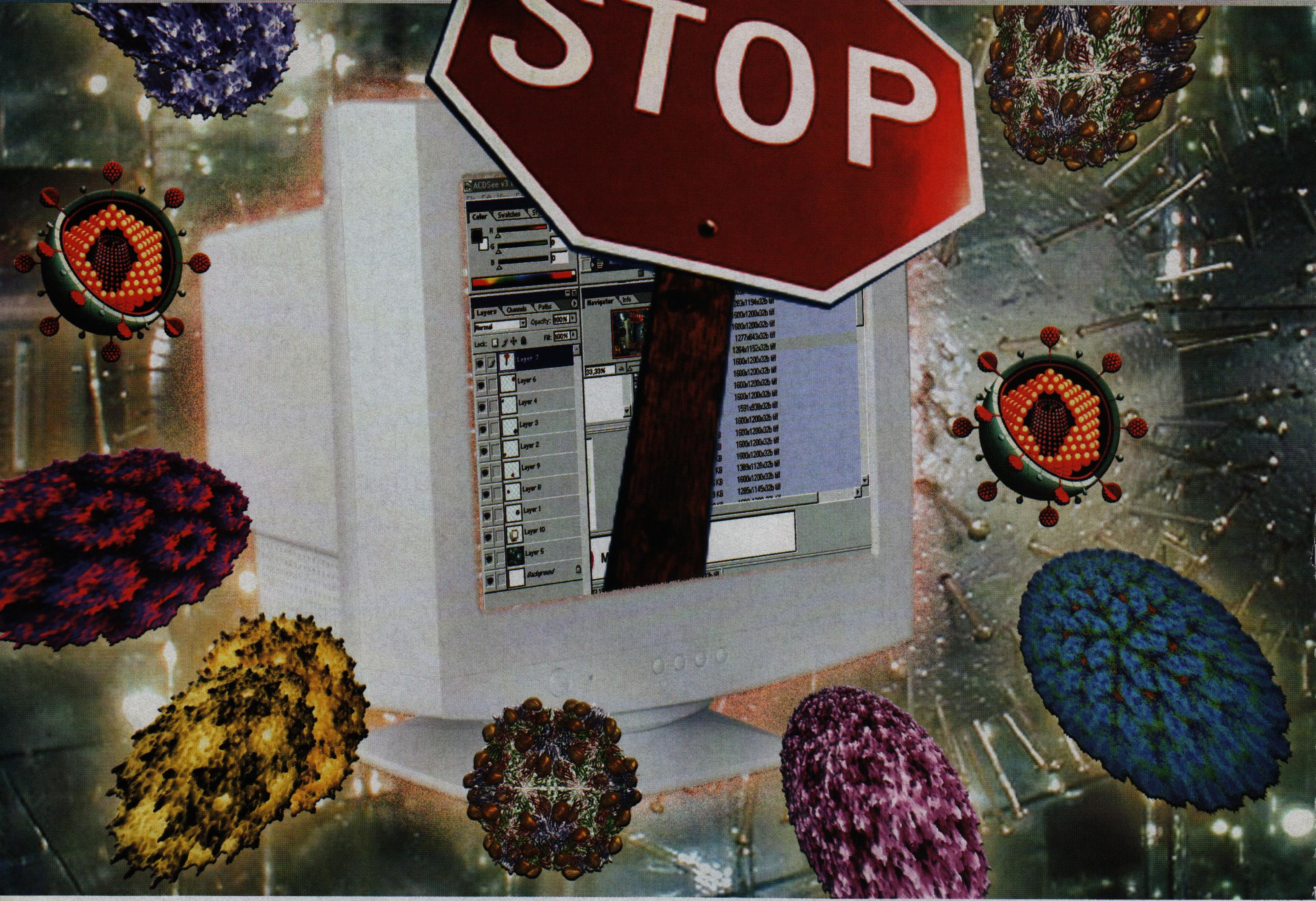
plăci pentru comunicaţie serială
RS-232 RS-422 RS-485
plăci pentru achiziţie date
AD, DA, I/O

http://www.intech.ro

ARAD	99,1
BAIA MARE	88,5
BÂRLAD	104,9
BISTRIŢA	88,2
BOTOŞANI	93.1
BRĂILA	92,7
BRAŞOV	105,5
BUCUREŞTI	96,1
CÂMPULUNG MUSCEL	95,9
CARANSEBEŞ	93,8
CĂLĂRAŞI	101,8
CHIŞINĂU	100,9
CLUJ	89,8
CONSTANŢA	91,1
CRAIOVA	98
CURTEA DE ARGEŞ	94,6
FOCŞANI	95,4
GIURGIU	96,5
HUNEDOARA	92,1
IAŞI	91,9
MEDIAŞ	90,2
ORADEA	99,1
PITEŞTI	91,2
PLOIEŞTI	92,8
REŞIŢA	97,1
RÂMNICU-VÂLCEA	66,14
SIBIU	91,8
SUCEAVA	102,2
TÂRGOVIŞTE	98
TG. MURES	90,2
TURDA	107,7
ZALĂU	91.5

radio CONTACT
BUCURESTI 96.1

Cum se configurează un antivirus

Securitate în zece paşi

Simpla instalare a unui antivirus nu înseamnă automat că dispuneţi de cea mai bună protecţie. În cele ce urmează vă propunem un mic îndrumar care să vă permită să beneficiaţi la maxim de toate facilităţile din programul antivirus BitDefender.

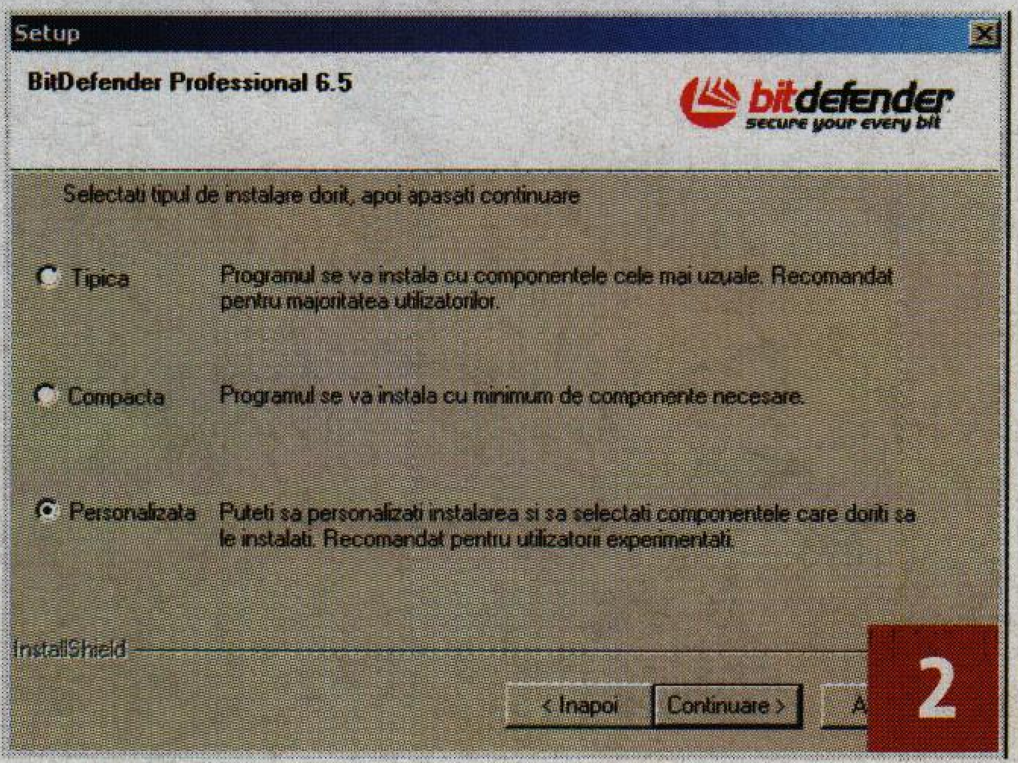
Ionuţ Bălan

Atunci când vine vorba despre protecţia împotriva viruşilor, mulţi utilizatori au greşita impresie că, dacă au instalat un antivirus, sunt automat şi protejaţi. În mare parte aşa este, dar adevărata valoare a unui astfel de produs nu o puteţi obţine decât dacă îl configuraţi cum trebuie. Cum revista CHIP a oferit abonaţilor săi o licenţă a antivirusului BitDefender Professional 6.5 produs de compania românească Softwin, ne-am gândit că ar fi foarte util să ştiţi cum puteţi beneficia de toate facilităţile din acest antivirus, din numai zece paşi. Înainte de a porni instalarea lui BitDefender Professional 6.5, este bine să citiţi fişierul Readme.txt de pe CD-ul de instalare unde vă sunt prezentate informaţii suplimentare despre acest produs.

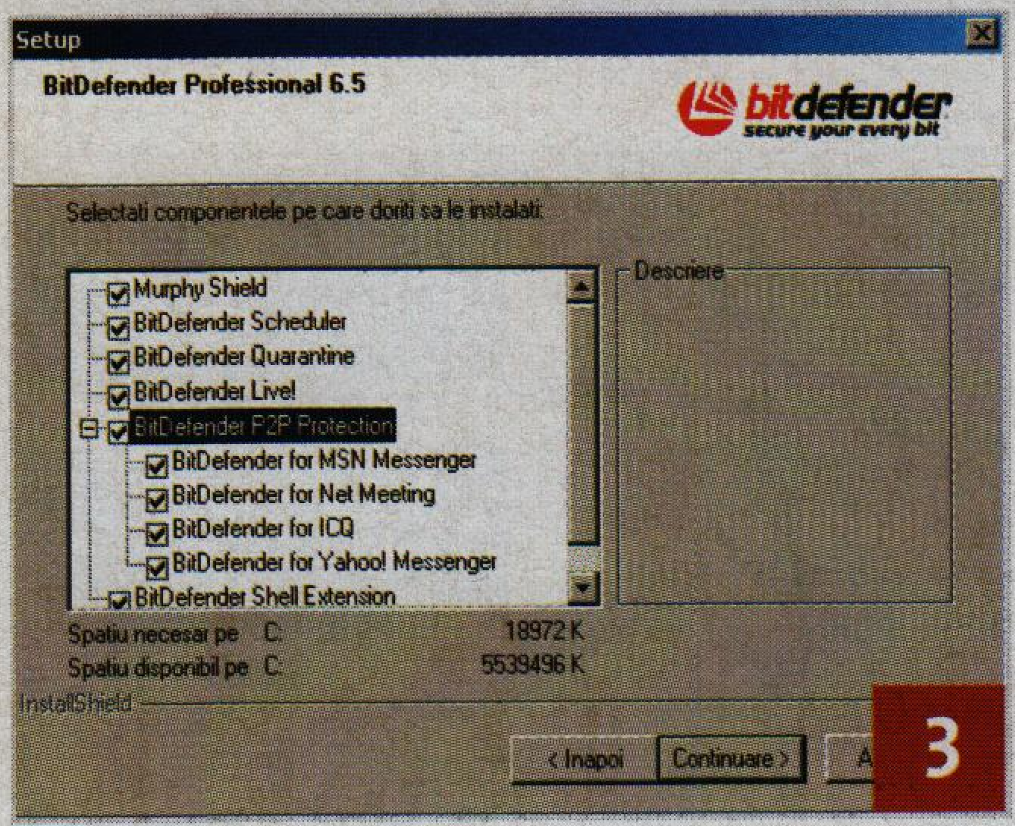
Cel mai important lucru este acela că funcţionarea în paralel a BitDefender Professional şi Norton CleanSweep poate genera blocări ale sistemului. Acestea pot fi evitate prin dezactivarea sau dezinstalarea modulului rezident al Norton CleanSweep.

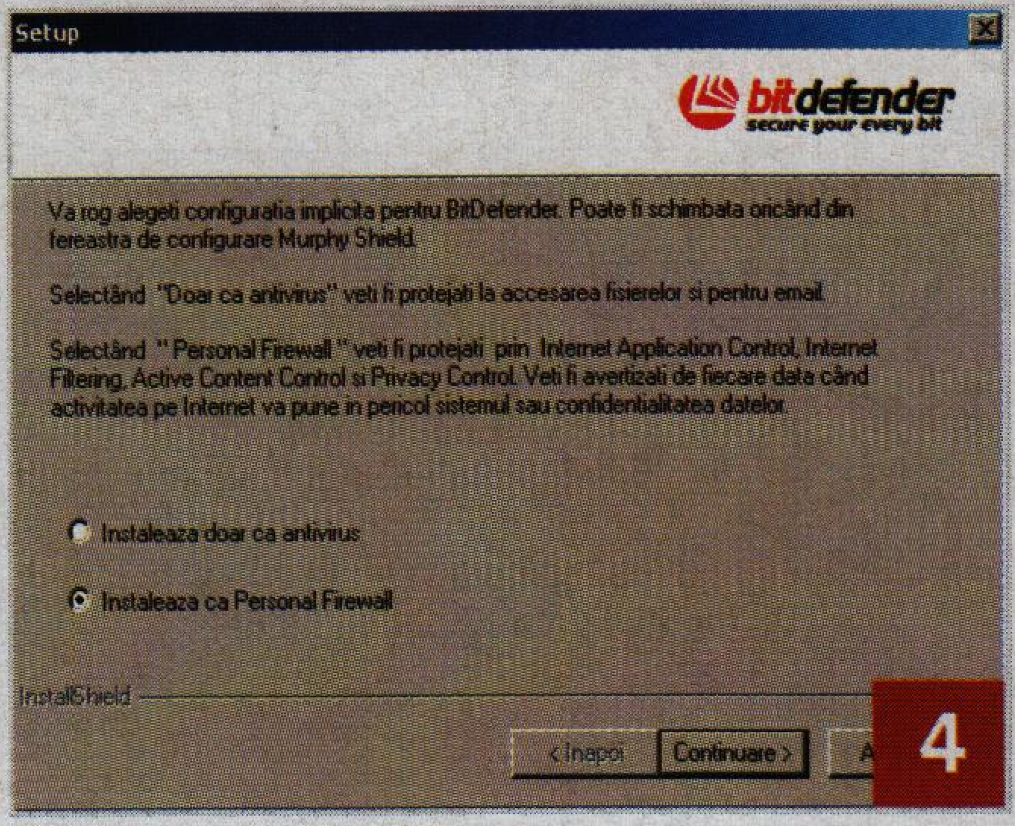

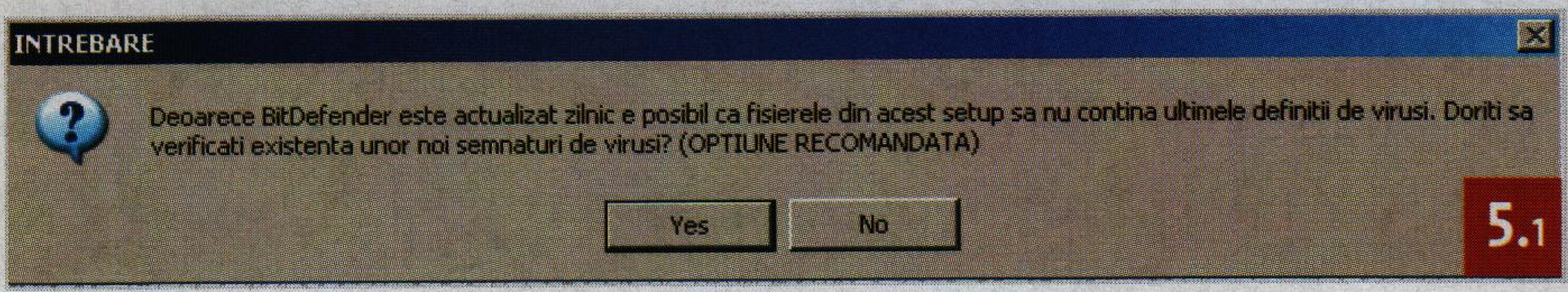
1

2

1 Setarea limbii în care este prezentată interfaţa

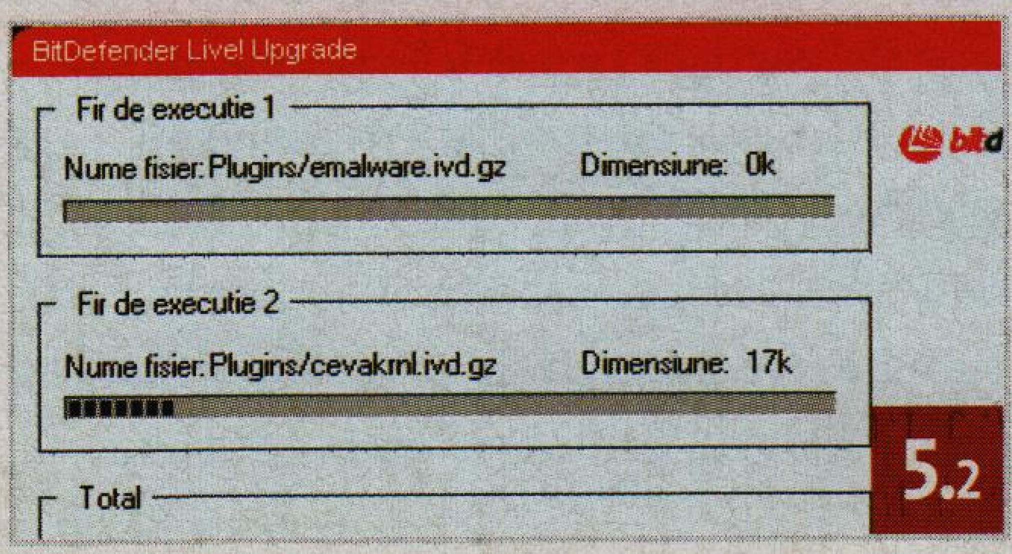
În mod implicit, versiunea 6.5 a antivirusului BitDefender se va instala în limba engleză, dar noi vă sfătuim să alegeţi interfaţa în limba română. Acest lucru este posibil fie la momentul instalării, fie ulterior din meniul Limba al tab-ului Alte opţiuni.

2 Alegerea modalităţii de instalare

Ca opţiune implicită, BitDefender instalează majoritatea modulelor de care aveţi nevoie. Totuşi, pentru a avea un control mai bun asupra aplicaţiei şi o mai bună protecţie, selectaţi modalitatea de instalare personalizată. În continuare, veţi putea selecta ce module vă interesează.

3 Instalarea unor module suplimentare

În această fereastră aveţi posibilitatea să instalaţi câteva module care nu sunt active în mod automat de antivirus. Este vorba despre modulele răspunzătoare de protecţia P2P (Peer-to-peer). Acestea vă vor proteja de eventualele ameninţări venite pe calea Instant Messenger-elor (ICQ, NetMeeting, Yahoo!, MSN).

4 Funcţionare ca antivirus şi/sau firewall

Pachetul BitDefender Professional include şi un firewall. Dacă sunteţi un utilizator care se conectează des la Internet şi nu aveţi alt firewall, vă recomandăm să alegeţi opţiunea de funcţionare şi ca firewall. Dacă însă nu aveţi o conexiune la Internet, selectaţi doar opţiunea de funcţionare ca antivirus, dar în această situaţie nu veţi putea actualiza antivirusul via Internet.

5 Primul update

Imediat după terminarea copierii pachetelor, BitDefender Professional vă întreabă dacă doriţi să realizaţi o actualizare.

Dacă aveţi o conexiune la Internet, acceptaţi acest lucru, pentru ca cea mai recentă bază cu semnăturile viruşilor şi cel mai recent motor de scanare să fie instalate pe calculatorul dumneavoastră.

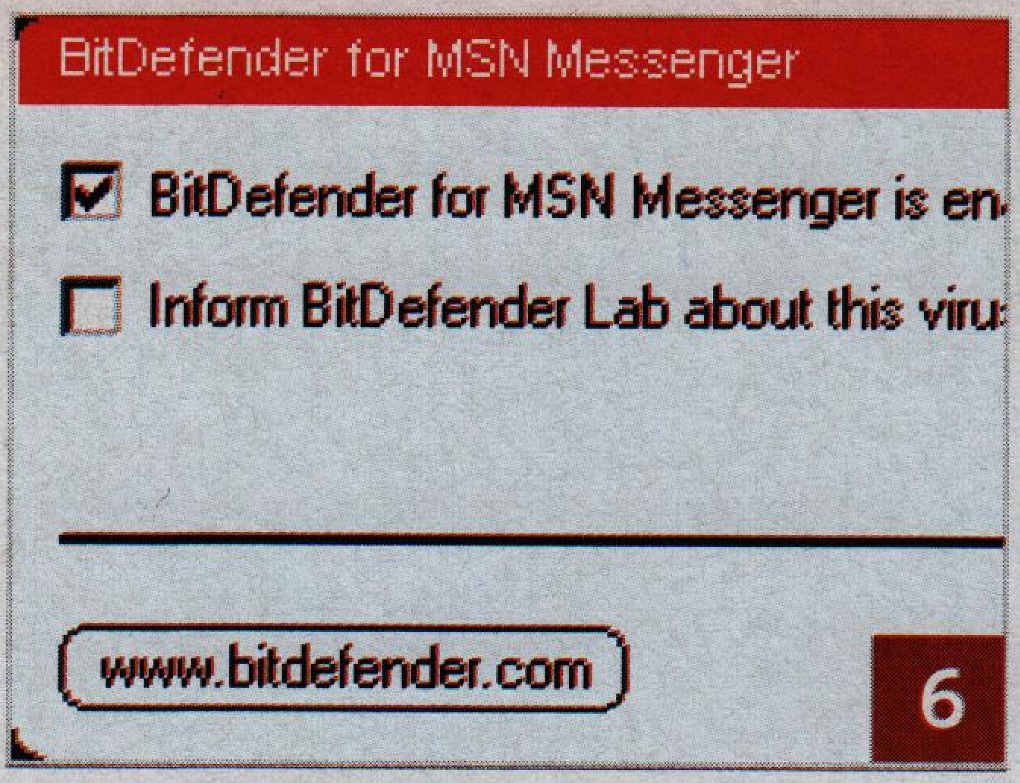
Dacă nu doriţi să faceţi acest lucru la momentul instalării sau nu aveţi o conexiune la Internet, optaţi pentru butonul No.

Puteţi urmări modul în care se desfăşoară procesul de update prin intermediul ferestrei care apare.

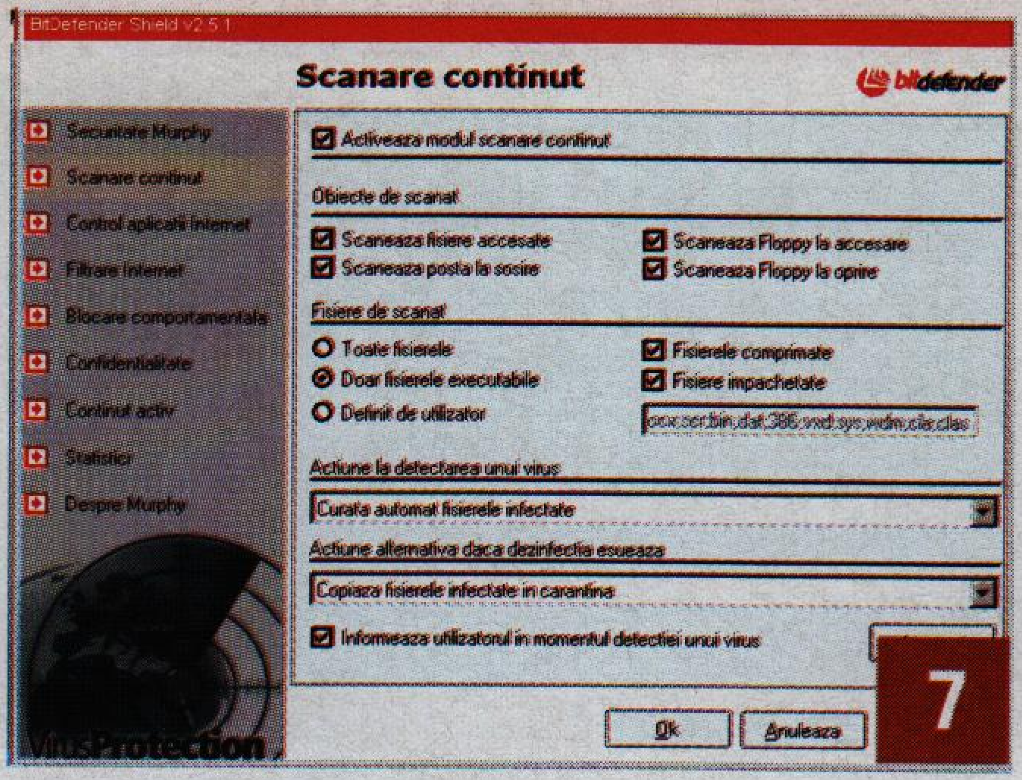
Chiar şi dacă nu aveţi o conexiune directă la Internet puteţi actualiza produsul.

Trebuie doar să mergeţi la o staţie conectată la Internet, să accesaţi site-ul www.bitdefender.ro şi din secţiunea Downloads / Actualizări să descărcaţi manual fişierul de update. Mai trebuie doar să rulaţi acest update pe sistemul unde este instalat BitDefender Professional.

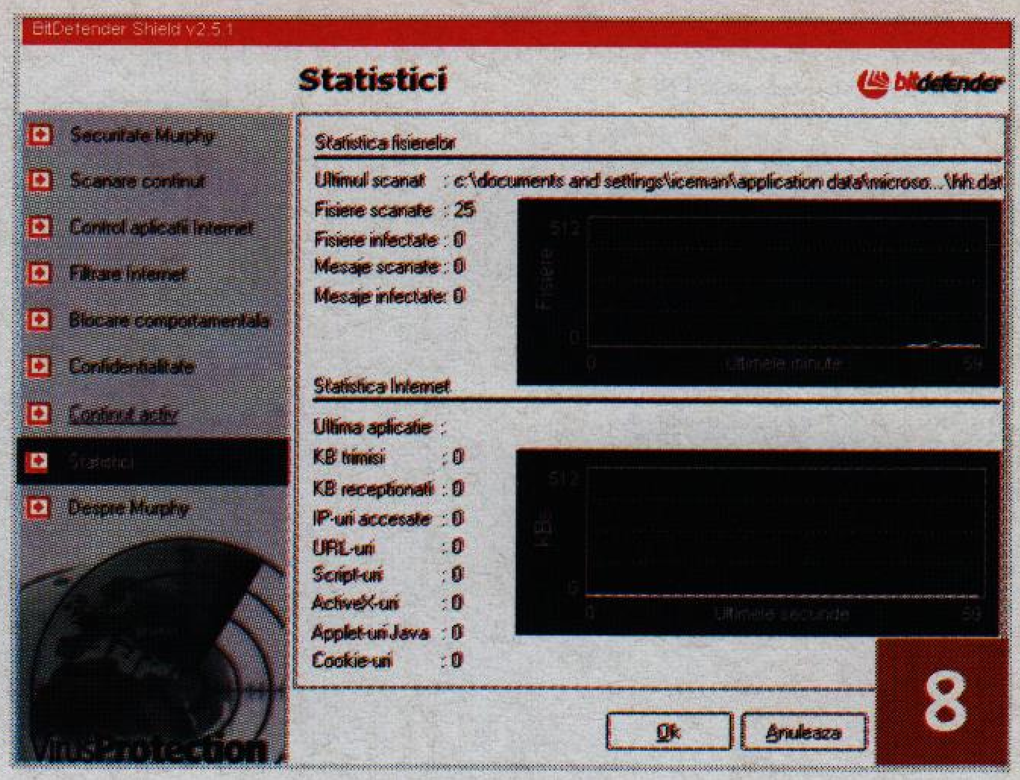

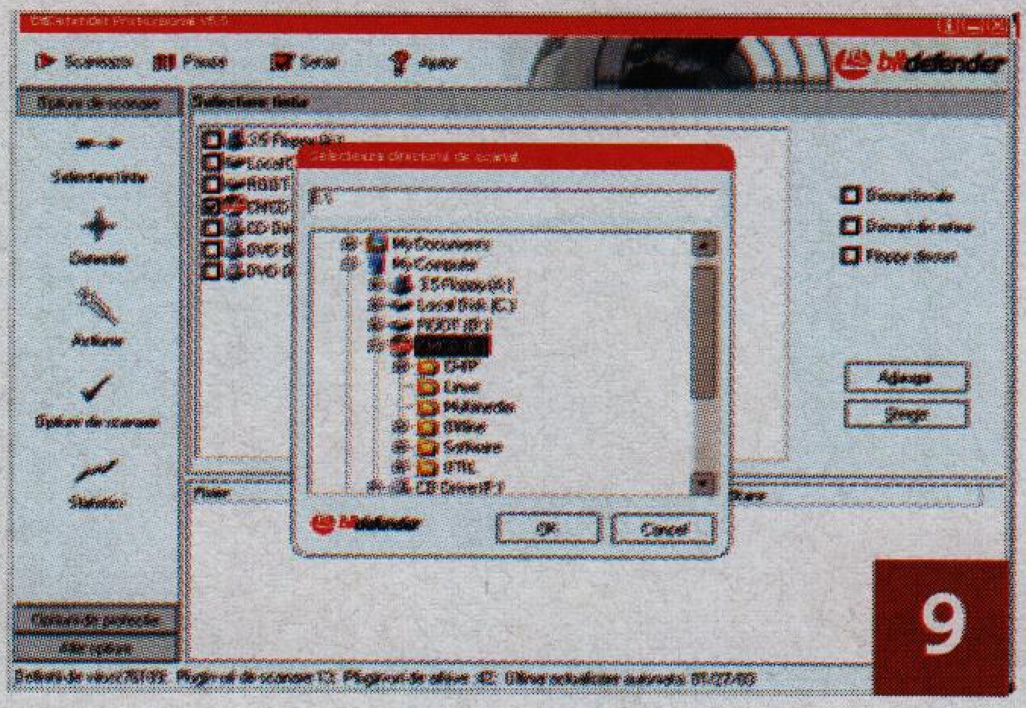
6

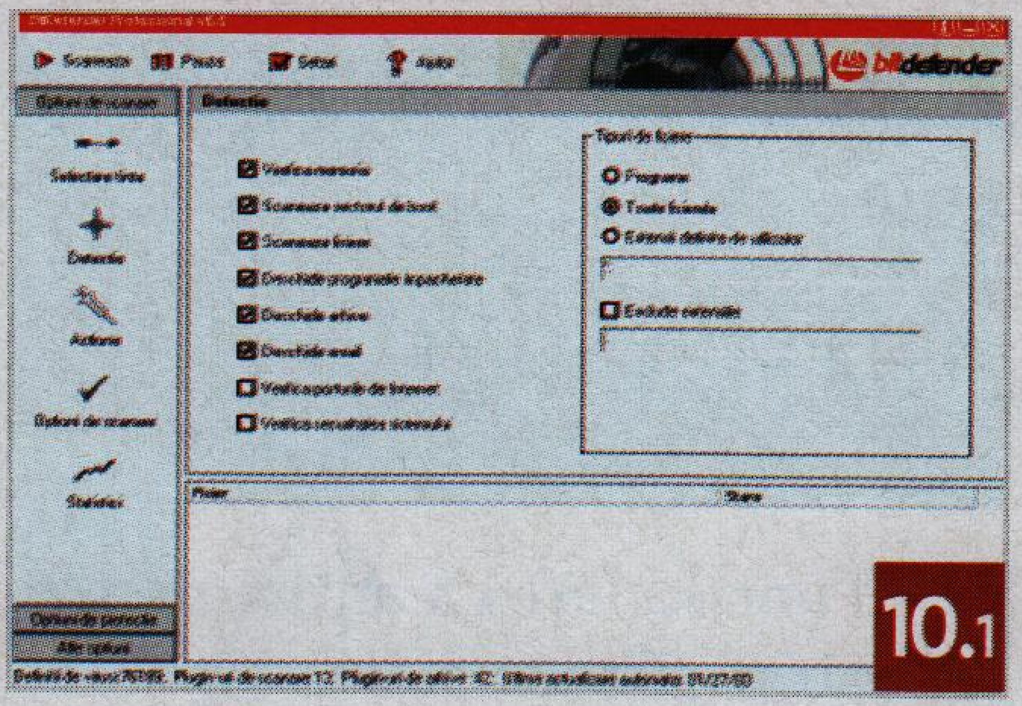

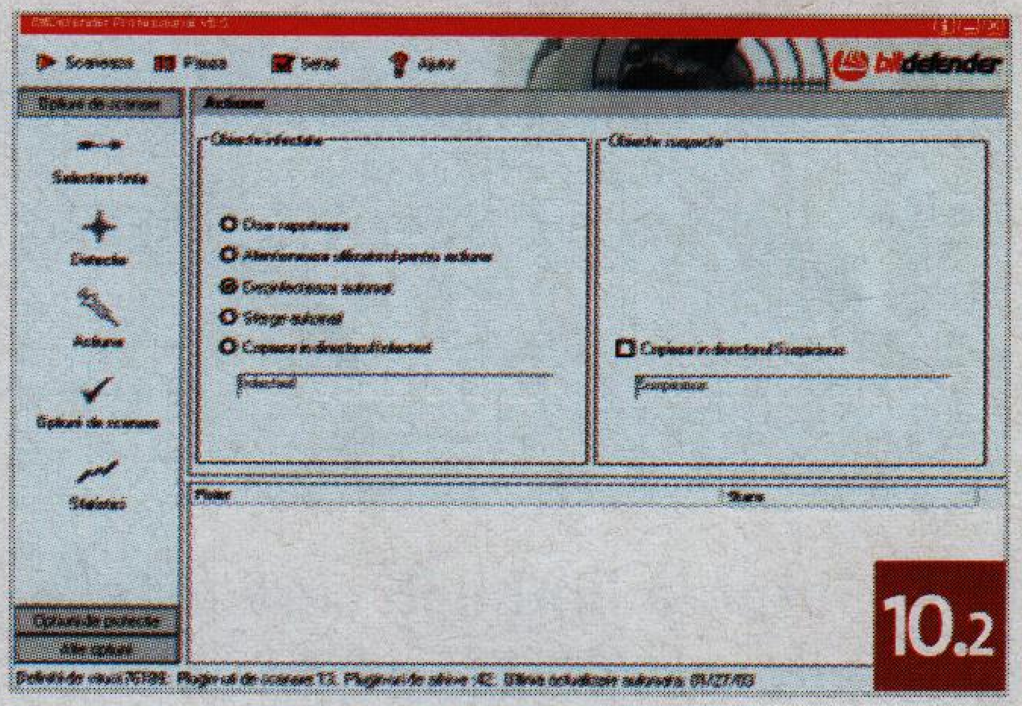
7

8

9

10.1

10.2

6 Configurarea modulelor P2P

După ce aţi terminat şi procesul de update, BitDefender Professional vă prezintă ferestrele de configurare a modulelor P2P. Pentru fiecare Instant Messenger recunoscut, puteţi activa opţiunea de protecţie antivirus (chiar dacă am optat pentru o interfaţă în limba română, mai trebuie să ştim puţină engleză). Dacă doriţi, puteţi să activaţi şi opţiunea de raportare către laboratorul BitDefender a infecţiilor venite pe această cale.

7 Unele opţiuni suplimentare

Chiar dacă în mod implicit BitDefender Professional este configurat să scaneze cele mai cunoscute tipuri de fişiere, ar fi bine să mai modificaţi câteva opţiuni. Modulul rezident de protecţie în timp real, Murphy, poate fi configurat să scaneze şi fişierele arhivă. Acest lucru se face din tab-ul Scanare conţinut, zona Fişiere de scanat.

Puteţi, de asemenea, să modifcaţi şi comportamentul programului atunci când este detectat un pericol.

8 Obţinerea de statistici

Ca orice program antivirus care se respectă, BitDefender Professional oferă utilizatorului informaţii în timp real despre activitatea sa. Acestea pot fi accesate din tab-ul Statistici ale modulului Murphy.

9 Scanarea manuală

Uneori, simpla activare a modulului rezident de protecţie nu este suficientă. De aceea, trebuie să realizaţi manual o operaţiune de scanare. Acest lucru se face din fereastra de lucru a lui BitDefender Professional. Intraţi în tab-ul Opţiuni scanare, butonul Selectare ţintă. Dacă doriţi să realizaţi o scanare pe un anume director, atunci trebuie să apăsaţi butonul Adaugă şi apoi să alegeţi directorul care vă interesează din fereastra de dialog.

10 Detecţia şi eliminarea viruşilor

După ce aţi selectat zona pe care doriţi să o scanaţi, mai trebuie să bifaţi câteva opţiuni. Din tab-ul Detecţie, bifaţi şi opţiunea Verifică memoria. În mod implicit sunt scanate toate fişierele, dar dacă vreţi să scăpaţi de eventualele alarme false, optaţi pentru Programe. În cazul detectării unei infecţii, trebuie să specificaţi şi acţiunile pe care programul le va efectua. Lăsaţi opţiunea Dezinfectare. În caz că aceasta nu este posibilă, optaţi pentru ştergerea fişierului.

ionut_balan@chip.ro

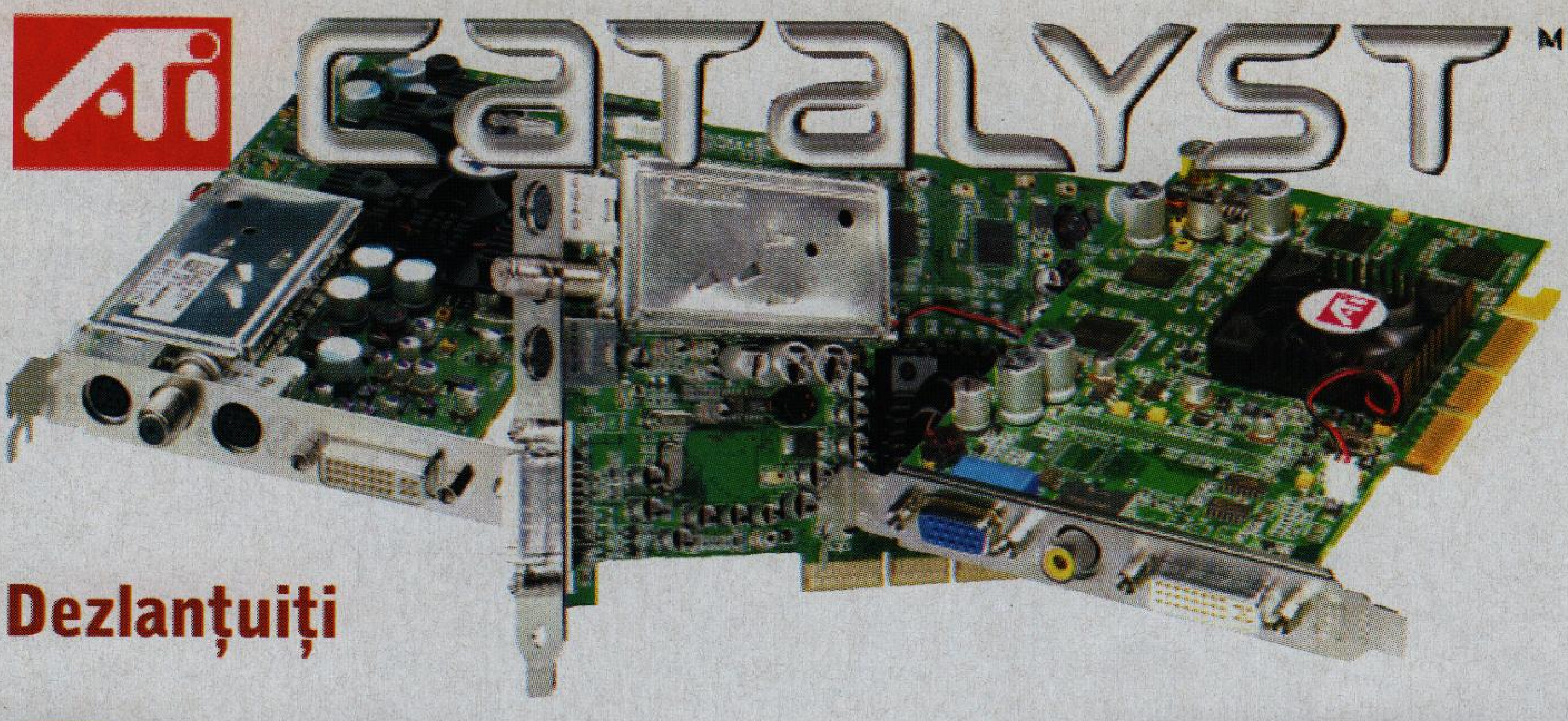
Foarte important

» 10 reguli pentru protecţie

Pentru a vă putea menţine calculatorul curat, indiferent câte programe antivirus folosiţi, este bine să ţineţi cont de următoarele reguli. Nu uitaţi că este mai uşor să previi decât să repari.

1. Nu deschideţi nici un ataşament dacă nu cunoaşteţi sursa email-ului.
2. Nu deshideţi nici un email decât dacă ştiţi despre ce este vorba, chiar şi atunci când vine de la persoane cunoscute. Foarte mulţi viruşi se răspândesc prin intermediul email-ului.
3. Nu deschideţi mesaje sau ataşamente ce au un subiect de natură să vă pună pe gânduri. Nu le trimiteţi mai departe şi nu răspundeţi la ele. Dacă totuşi doriţi să le vizualizaţi, salvaţi-le pe harddisk şi scanaţi-le înainte de a le rula.
4. Ştergeţi imediat mesajele pe care nu le-aţi solicitat. Acest tip de mesaje este considerat spam.
5. Nu copiaţi nici un fişier dacă nu provine dintr-o sursă sigură.
6. Fiţi precauţi atunci când descărcaţi fişiere din Internet. Înainte de a le rula/accesa, scanaţi-le cu propriul antivirus.
7. Folosiţi cel puţin un program antivirus. Dacă lucraţi într-un mediu în care riscul de infecţie este mare, folosiţi mai multe programe antivirus. Aveţi grijă ca acestea să dispună de un modul rezident de protecţie în timp real. Realizaţi zilnic update pentru programele antivirus.
8. Instalaţi cele mai recente update-uri pentru sistemul de operare şi aplicaţiile cu care lucraţi. De cele mai multe ori, viruşii speculează găurile de securitate ale acestora.
9. Realizaţi în mod regulat operaţiuni de backup pentru documentele importante pe care le deţineţi. Stocaţi aceste fişiere pe CD-uri sau pe alt suport decât harddisk-ul pe care lucraţi.
10. Dacă un fişier vi se pare suspect, nu îl deschideţi, ci scanaţi-l. Dacă în urma scanării nu sunteţi lămurit, trimiteţi fişierul unui laborator specializat pentru analiză.

Computers and Electronics Romanian Fair 2003
Expoziția și conferința internațională de tehnologia informației și comunicații
ediția a XII-a
15 - 19 aprilie 2003
Complexul expozițional Romexpo
București, România
Prinde al treilea val !
Organizator:
EXPOTEK
telefon: 021/224.36.77, 021/224.37.33; fax: 021/224.22.46
e-mail: office@expotek.ro; web: www.cerf.ro

Dezlanţuiţi

Puterea ATI

În cel de-al treilea articol dedicat performanţei acceleratoarelor grafice, CHIP vă arată cum să instalaţi şi cum să setaţi cele mai noi drivere ATi

Ionuţ Adrian Boicu

O dată cu debutul reprezentat de Radeon 8500 şi culminând cu apariţia modelului Radeon 9700 Pro, compania din ţara frunzei de arţar, ATi, a devenit un competitor major pe piaţa acceleratoarelor video, piaţă aflată (încă) sub dominaţia logo-ului NVIDIA. Cum această metamorfoză nu putea trece neobservată de utilizatorii aflaţi permanent în căutarea ultimei performanţe, aceştia nu au ezitat a îmbrăţişa soluţiile ATi, deşi cu o oarecare reticenţă provocată în special de gustul (încă amar) al anterioarelor încercări nereuşite de a căuta în ATI un înlocuitor (poate mai bun) al monopolului NVIDIA.

În condiţiile în care alăturarea cuvintelor "ati" şi "driver" cauzau emoţii puternice printre mulţi utilizatori, grija companiei canadiene pentru îmbunătăţirea experienţei utilizatorilor de hardware semnat sau „motorizat" ATI se face din ce în ce mai remarcată. Această grijă se aplică la ultimele produse ATi, atât hardware, cât şi software, deşi lucrurile nu au stat totdeauna aşa.

Catalyst

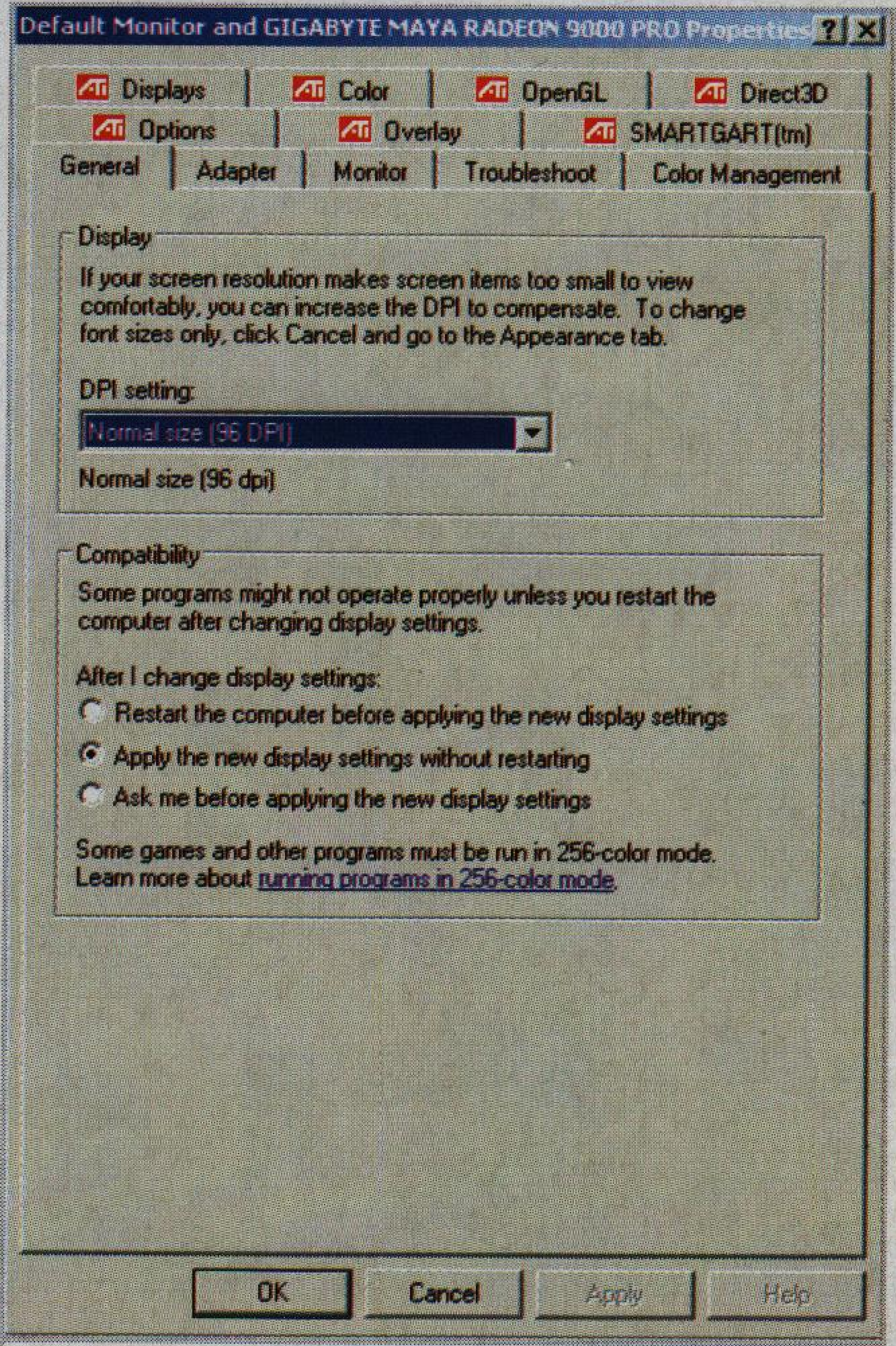
Pentru acest nume, dicţionarul explicativ arată că reprezintă pe de o parte (în chimie mai exact), o substanţă ce iniţiază sau accelerează o reacţie fără să fie afectată de aceasta, şi, pe de altă parte, un fapt ce cauzează un important eveniment. Pentru a coincide cu proaspătul lansat Microsoft DirectX 9.0, compania canadiană a lansat versiunea 3.0 a Catalyst-ului pentru a oferi utilizatorilor posibilitatea de a beneficia de facilităţile DirectX 9.0. Dacă apelăm la definiţia companiei ATI pentru termenul Catalyst, aflăm că reprezintă suita de programe şi servicii ATI care îmbogăţesc şi accelerează experienţa vizuală a utilizatorului. Catalyst-ul, la cea de-a treia versiune, este certificat WHQL (Windows Hardware Quality Labs) şi conţine SMARTGART, un foarte util instrument de diagnosticare, pus la îndemâna utilizatorilor mai puţin experimentaţi pentru a asigura o deplină compatibilitate şi optimizare hardware, chestiune decisivă la instalarea unui produs ATi.

Cum se instalează

Pentru această operaţiune, veţi avea nevoie de sus-numitele drivere. În cazul de faţă, am ales ultima versiune oferită de site-ul companiei canadiene la data scrierii acestui articol, şi anume Catalyst 3.0, versiunea 7.81 pentru Windows XP, în primul rând, pentru că e ultima şi în al doilea rând, pentru că oferă suport pentru DirectX 9.0, lucru valabil însă doar pentru posesorii de Radeon 9500/9500pro şi 9700/9700pro. De altfel, cam asta este şi diferenţa faţă de versiunea anterioară a Catalyst-ului. Instalarea presupune, ca şi în cazul NVIDIA, dezinstalarea prealabilă a driverelor deja prezente în sistemul dumneavoastră. Problema majoră ce poate apărea aici o reprezintă situaţia în care avem de-a face cu drivere NVIDIA instalate anterior. Deoarece la dezinstalare acestea nu se înlătură complet, iar Catalyst-ul va „observa" asta, este indicată folosirea unui utilitar numit NVCleaner, ce va face treaba pentru dumneavoastră. Odată înlăturate driverele anterioare, puteţi instala noile drivere Ati, urmând indicaţiile „vrăjitorului" pus la dispoziţie. După restartarea sistemului, instalaţi şi versiunea corespondentă a panoului de control, după care restartaţi din nou, puterea driverelor fiind acum la dispoziţia dumneavoastră.

Puţină catalizare...

Pentru a beneficia din plin de performanţă video, indiferent de acceleratorul folosit, trebuie să aveţi în vedere folosirea proaspătului DirectX 9.0. Deşi nu aduce teoretic încă nici o îmbunătăţire a performanţei, din cauza lipsei aplicaţiilor ce ţin cont de noile Pixel Shaders 2.0 sau Vertex Shaders 2.0, folosirea sa conferă practic o uniformizare

După instalare opţiunile ATI devin accesibile.

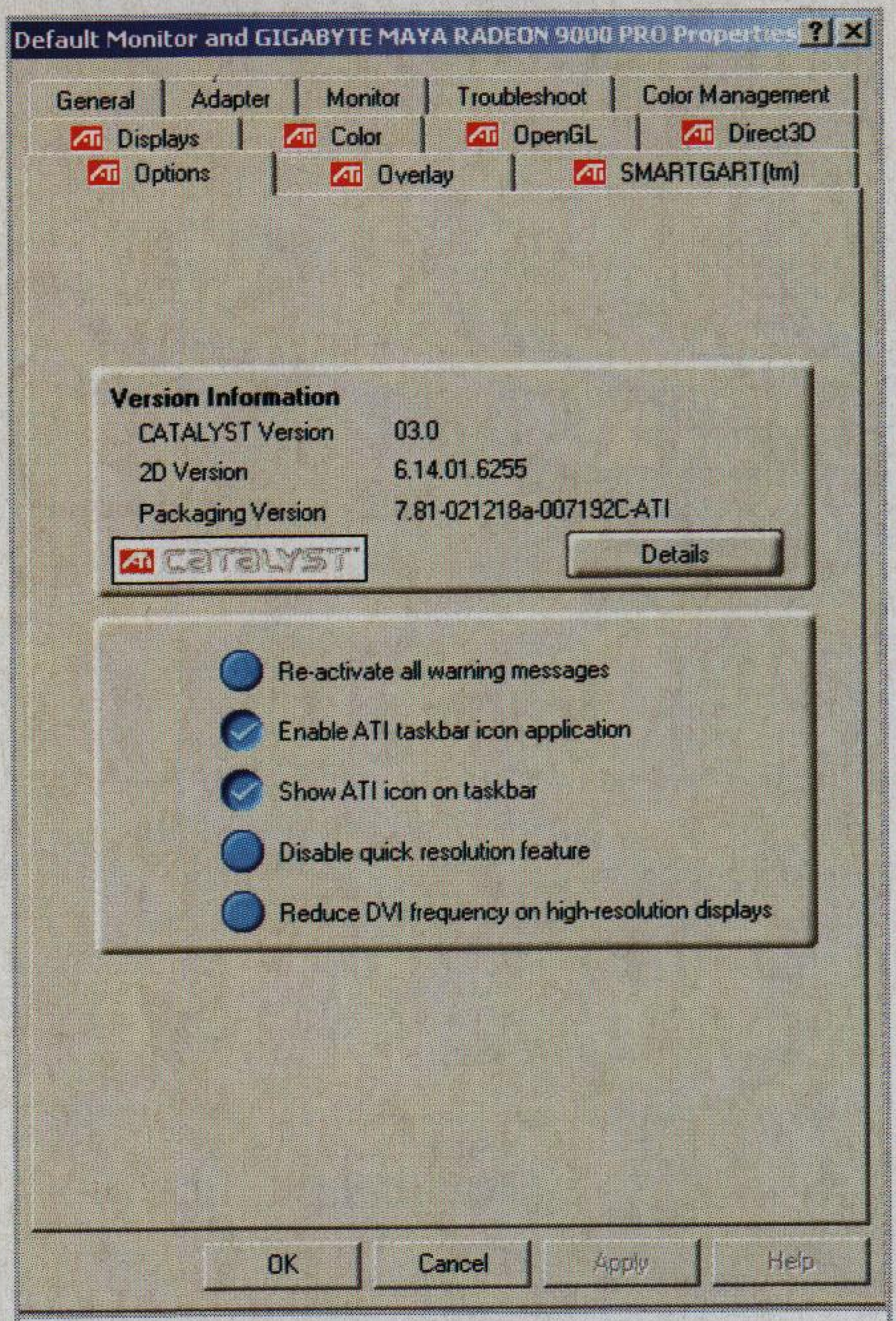
Catalyst

Suplimentar

Hydravision – reprezintă software-ul ATI menit să gestioneze display-uri multiple, a căror utilizare va creşte productivitatea utilizatorilor.

Multimedia Center sau MMC – o suită de aplicaţii software ce permite obţinerea unei experienţe multimedia maxime, folosind televizorul şi produsele ATi. Acesta conţine TV Player, DVD Player, CDAudio Player, VideoCD Player, File Player precum şi librării multimedia.

Remote Wonder – oferă posibilitatea desprinderii de „tradiţionalele" cabluri în utilizarea calculatorului dumneavoastră, folosind desigur numai telecomanda aferentă, oferită de acelaşi producător.

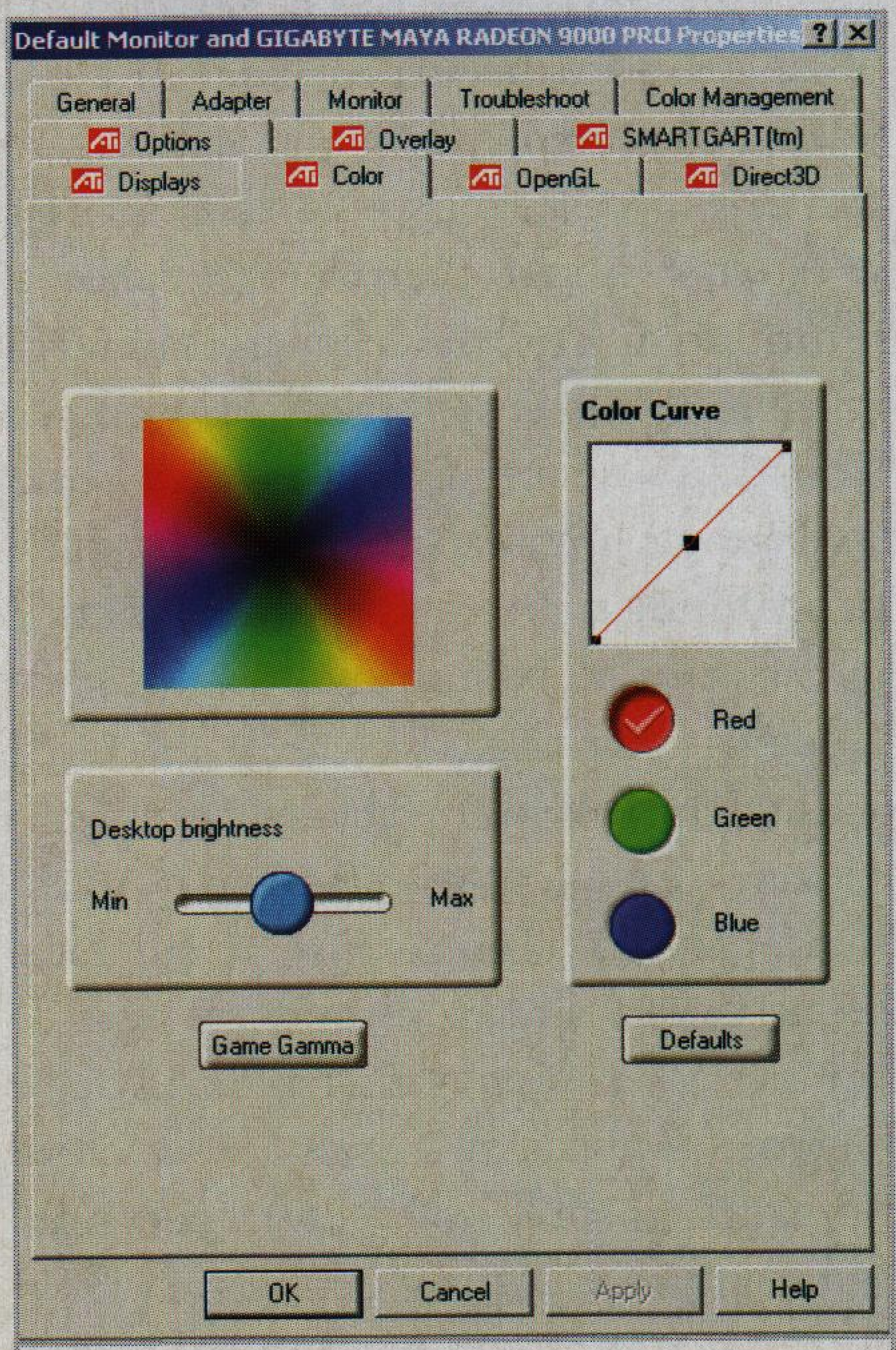
Detaliile CATALYST-ului.

a performanţei sistemului, fiind înlăturate fluctuaţiile de performanţă sau micile probleme cu caracter efemer.

Ca şi în cazul NVIDIA, accesul la setările driverelor se face simplu şi este universal valabil pentru sistemele Windows: clic dreapta pe desktop, apoi selectaţi Properties în meniul contextual. De aici alegeţi Settings şi apoi Advanced. Dacă totul a decurs bine, aici puteţi vedea deja setările panoului de control ATi.

Options

Sub acest nume se ascunde pagina unde veţi putea găsi informaţii detaliate despre versiunea de driver instalată şi numărul său de identificare. Mai mult, o seamă de opţiuni cu caracter generic, precum prezenţa icon-ului ATI în sistem tray sau afişarea mesajelor de eroare, pot fi activate aici. La Details veţi putea găsi informaţii despre acceleratorul grafic din sistemul dumneavoastră cum ar fi BIOS-ul acestuia, cantitatea de memorie sau producătorul şi modelul său.

Să dăm culoare desktop-ului.

Overlay

Aşa cum am văzut şi în episodul trecut la driverele NVIDIA, aici se pot seta diverşi parametri pentru o mai bună vizionare video sau DVD, parametri ce includ contrastul, luminozitatea, culoarea sau strălucirea. Aici mai găsim şi Theater Mode care, odată activat, afişează imaginea aşa cum dorim să o vedem în cinematografe.

Color

Setări ca luminozitate, culoare sau contrast pentru o mai bună vizionare trebuiau să aibă un corespondent pentru lucrul pe desktop sau pentru jocuri. Acestea sunt disponibile aici sub forma a doar două setări: strălucire şi culoare. De asemenea, pentru jocuri găsim un buton Game Gamma, de unde putem schimba paleta de culori. Există aici şi posibilitatea de a face culorile paletei RGB independente sau de a le ajusta deodată pe toate.

Displays

După cum arată şi numele, aici găsim aparatele conectate la acceleratorul grafic ce rulează sub capota sistemului. Acestea pot fi monitoare, televizoare sau panouri LCD, toate putându-se regăsi aici.

Mai mult, dacă daţi clic pe bara groasă de deasupra pozei, veţi putea accesa setările disponibile pentru acel aparat. În cazul „banalului" monitor, acestea acoperă o paletă largă, de la rezoluţie sau rata de împrospătare şi până la poziţionarea imaginii pe monitor sau sincronizarea cu acesta.

Există de altfel şi posibilitatea de a alege una dintre schemele predefinite de setări, cum ar fi Default Single Display sau Switch among displays.

SMARTGART(tm)

Anunţat a face setările automat şi fără intervenţia utilizatorului, tocmai pentru a preveni eventualele incompatibilităţi şi a asigura astfel maxima stabilitate a acceleratorului grafic cu sistemul în care rulează, utilitarul ATI a fost criticat pentru că nu oferea

OFERTA NOASTRĂ:

IBM NetVista A30p

Procesor Intel Pentium 4 la 1,8 sau 2.0 GHz, 256 MB RAM, HDD 40GB, Windows 2000 Professional sau Windows XP Professional preinstalat *achiziţionate cu monitor*

Cu noile desktop-uri IBM NetVista câştigi de două ori: pe lângă un calculator de marcă puternic şi stabil, cu dotări standard de excepţie, primeşti BONUS o cameră web MENTOR.
Acum e limpede...

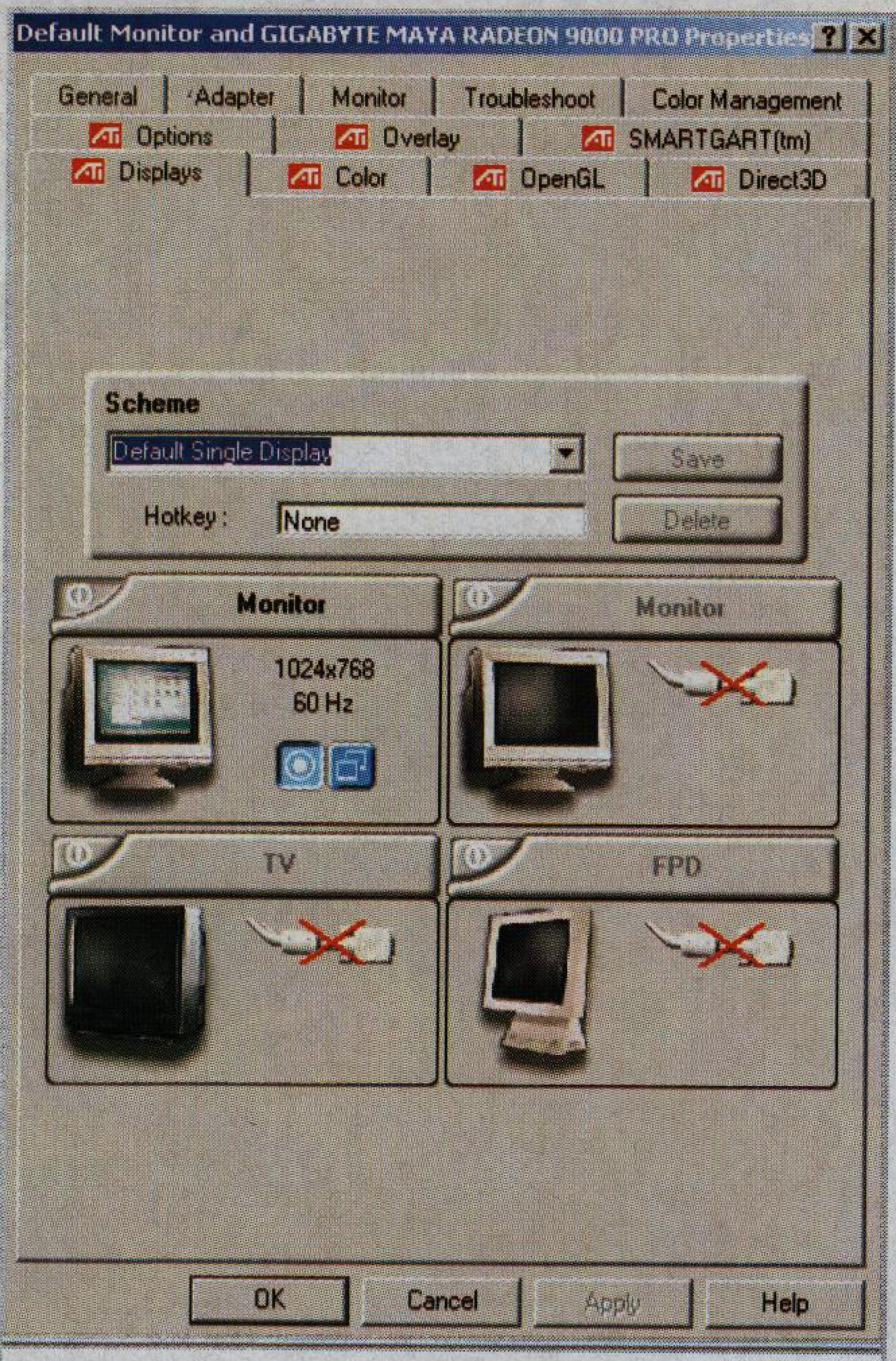
VEZI bine, cu IBM nu trebuie să te GÂNDEŞTI prea mult!

Ofertă valabilă până la 31 martie 2003 în limita stocului disponibil

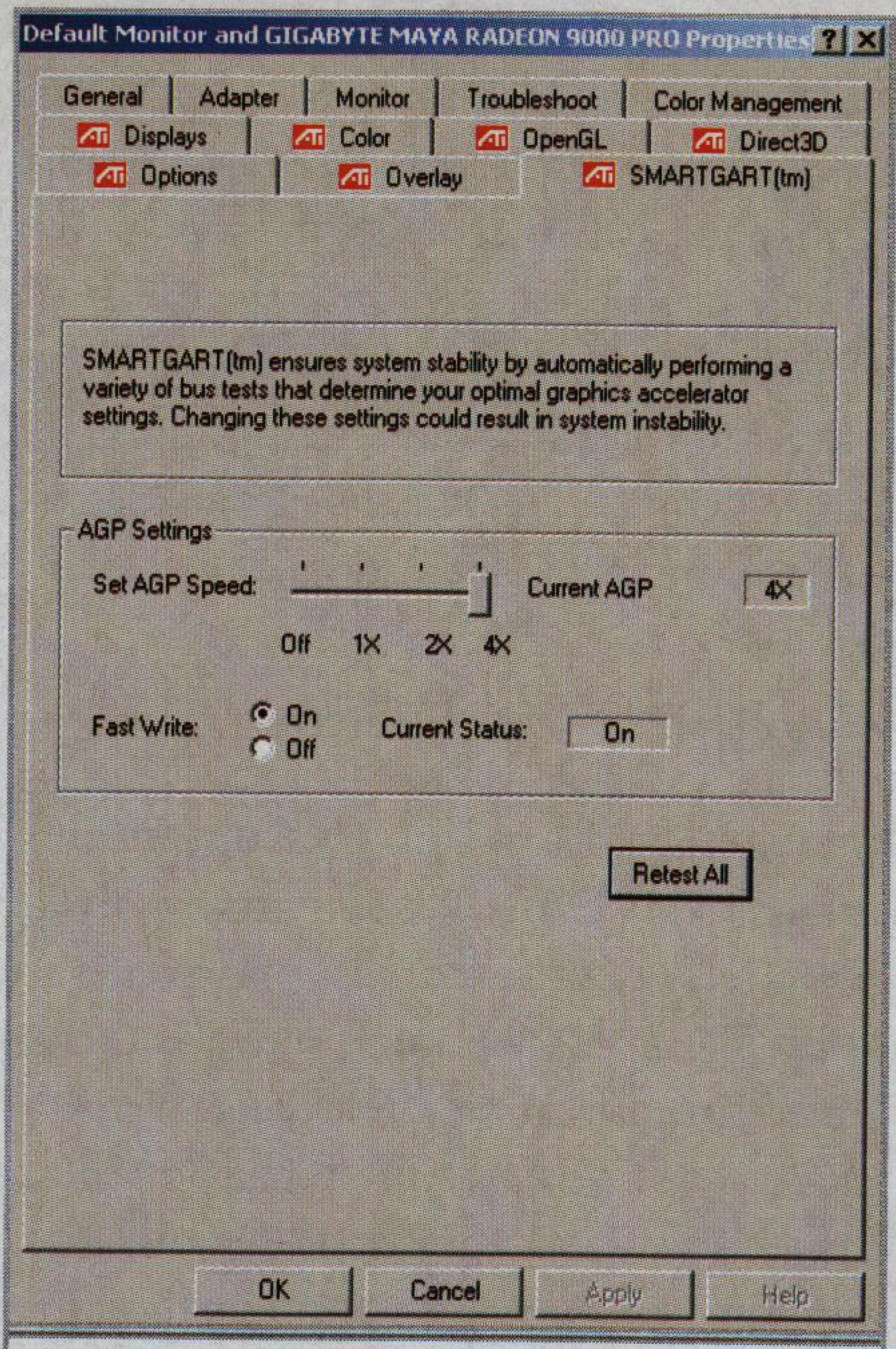
IBM Business Partner

MB DISTRIBUTION

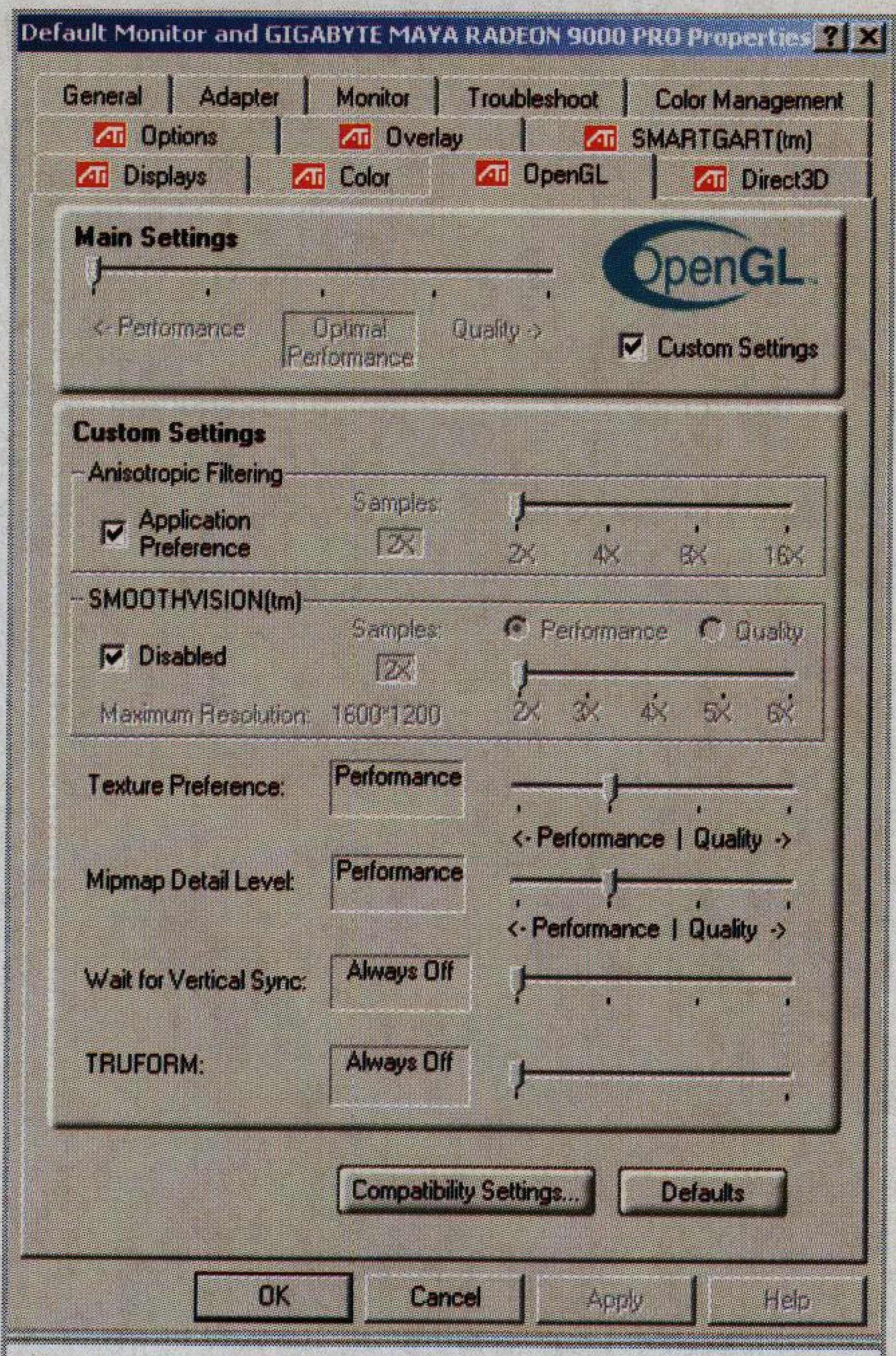
Telefon: 40-21-231 79 90
231 79 91
Telefax: 40-1-230 03 13
E-mail: office@mbd.ro
www.mbd.ro

Aparate gata pentru conectare.

Opţiunile utilitarului SMARTBART.

Performanţa OpenGL se setează aici.

posibilitatea intervenţiei umane. Au existat voci ce susţineau chiar inutilitatea acestui utilitar din moment ce oricum aceste setări se pot, în general, face manual din BIOS. Ca urmare, compania canadiană oferă astăzi posibilitatea ajustării acestor setări ce se găsesc în tabul SMARTGART.

Implicit, SMARTGART va face o serie de teste după instalarea driverelor, pentru a asigura optimizarea cu privire la viteza de comunicare cu portul AGP (1x,2x,4x,8x) şi Fast Writes, însă acestea sunt disponibile ulterior spre modificare în acest tab.

Aici începe performanţa

Orice împătimit al performanţei ştie că setările OpenGL şi Direct3D sunt căile de a ajunge la ea. Dacă în trecut aceste setări erau destul de dificil de făcut în driverele ATi, odată cu Catalyst-ele mai noi, acestea au rămas de domeniul trecutului, grija pentru utilizator fiind mai evidentă prin introducerea unor panouri de setări mai prietenoase ca interfaţă şi uşurinţă în utilizare. Şi pentru că nu poate fi făcută o delimitare clară a importanţei OpenGL sau Direct3D din punct de vedere al performanţei, vom începe cu primul în panoul de control al Catalyst-ului, de la stânga la dreapta, deci...

OpenGL

Aşa cum am arătat mai sus, grija faţă de utilizator se manifestă aici prin prezenţa unei bare de opţiuni ce afectează integral performanţa sistemului, fără ca utilizatorul să trebuiască să mai seteze ceva. Această bară de setări denumită Main Settings dă posibilitatea acelora nu prea familiarizaţi cu setările acceleratoarelor grafice să obţină o mai mare performanţă prin setarea acesteia în extrema stângă (optimal performance) şi renunţarea astfel la ceva din calitatea imaginii. Din contră, cei ce vor o calitate ireproşabilă a imaginii vor seta această bară spre dreapta (optimal quality). Totuşi, acest standard Main Settings nu poate mulţumi un „căutător" de performanţă, deci să vedem ce se mai poate face.

Puţin mai jos găsim setările pentru Anti-Aliasing (denumită Smoothvision) şi Anisotropic Filtering. Pentru cine nu ştie încă, prima face să dispară supărătorul efect de scară ce se observă la muchiile obiectelor desenate pe ecran, iar cea de-a doua creşte numărul mostrelor de textură per pixel, rezultând scene 3D mai detaliate. Desigur, acest lucru se face în detrimentul performanţei, deci veţi vrea să lăsaţi aceste opţiuni

Puţină istorie

Progresul ATI

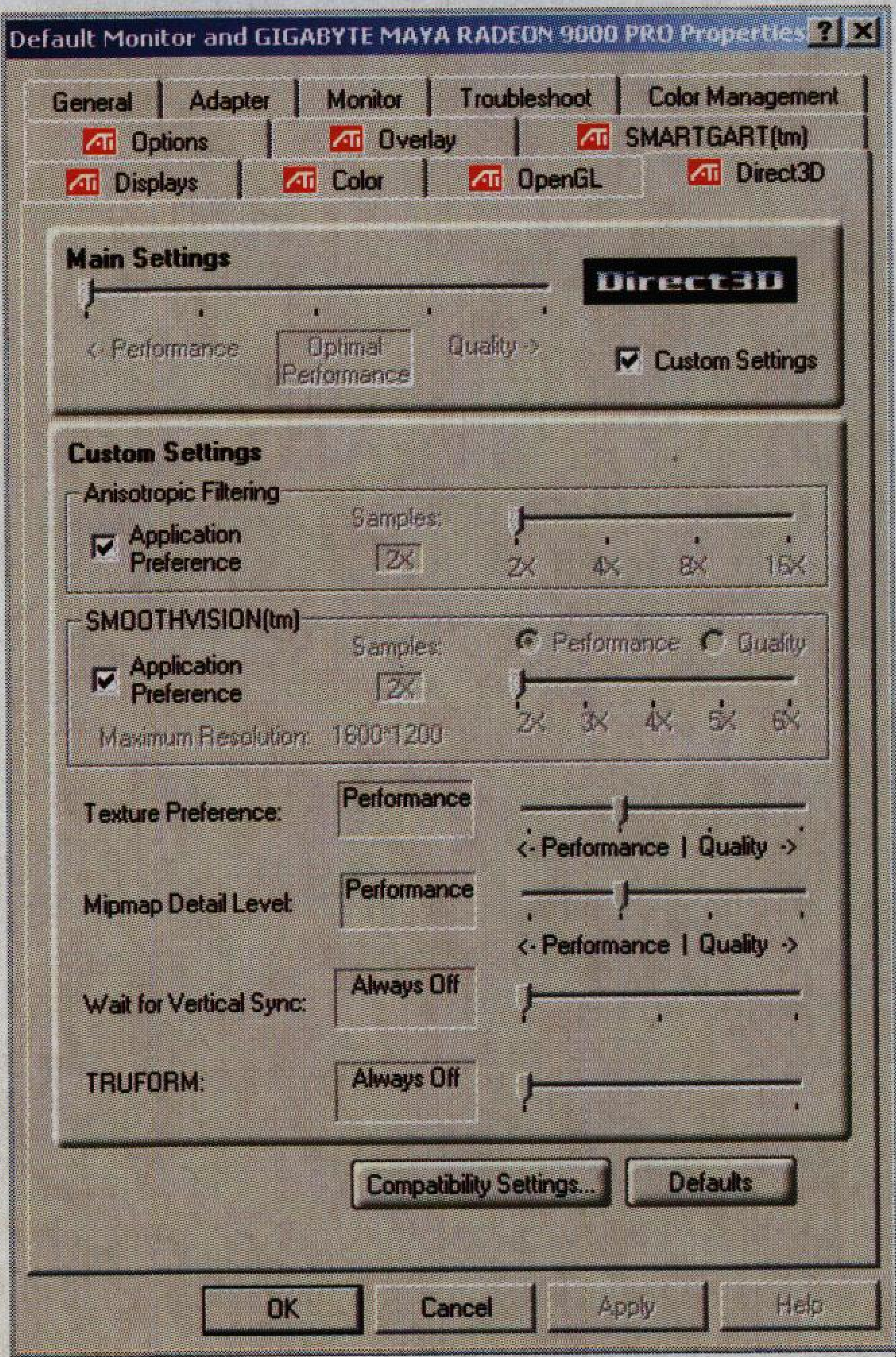
Primele plăci video bazate pe chip-ul Rage Pro includeau doar suportul pentru Direct3D, nefiind oferit nici un fel de suport OpenGL în drivere. Această lipsă a generat pierderea din start a unui important număr de entuziaşti. Nu la mult timp după aceea, suportul OpenGL a fost introdus, deşi driverele erau puţine şi apăreau la intervale mari în timp, iar acesta a fost începutul software-ului semnat ATi.
Odată cu apariţia Rage 128, s-a aflat că driverele împiedicau practic acceleratorul video să se comporte performant. Cu toate că noi versiuni ale driverelor apăreau acum mai des, utilizatorii erau în continuare nevoiţi să se descurce pe cont propriu pentru obţinerea performanţei dorite. Ulterior, ATi a făcut un pas îndrăzneţ în domeniul hardware prin introducerea chipset-ului dual în acceleratorul grafic Rage Fury Maxx, generând astfel şi cele mai mari probleme cu driverele. În ciuda apariţiei ulterioare a modelului Radeon 64 şi a unor multiple revizii ale driverelor, mulţi utilizatori simţeau că maximul performanţei nu era încă atins. La momentul apariţiei modelului Radeon 8500 existau multe teorii despre comportamentul acestuia faţă de principalul său concurent, vârful de lance al companiei NVIDIA, GeForce 3 Ti 500. Deşi dotat cu frecvenţe mai mari, Radeon 8500 a pornit cu handicapuri serioase în driver.
Mulţi admiratori ai firmei canadiene au fost (din nou) dezamăgiţi, vina fiind dată tot pe drivere. Nici suportul pentru SMOOTHVISION nu era de găsit în primele drivere, în ciuda anunţării acestuia, acest lucru fiind corectat abia odată cu versiunea secundă a driverelor. ATi a hotărât atunci să facă revizii regulate de drivere pentru Radeon 8500. Odată depăşite greutăţile inerente oricărui început, la finele anului 2001 compania canadiană a început să aibă drivere pe măsura celor oferite de competitorii săi.
Versiunea 7.66 a driverelor a reprezentat suflul de aer proaspăt de care avea nevoie Radeon-ul 8500, pus brusc într-o altă lumină. De atunci, ATi a continuat să aducă noi şi noi îmbunătăţiri driverelor sale, culminând cu...Catalyst.

la o valoare cât mai mică, iar apoi să bifaţi Application Preference în cazul Anisotropic Filtering sau Disabled în cazul Smoothvision.

Texture Preference vă dă posibilitatea de a seta calitatea texturilor afişate. La fel ca mai sus, setând High Performance, vom obţine un set de optimizări ce rezultă într-un număr de frameuri pe secundă mai mare faţă de optimizările High Quality ce vor avea drept prioritate imaginea. Mipmap Detail Level setează bias-ul LOD pentru mipmaps. De asemenea, o setare performantă va însemna scăderea calităţii imaginii, dar cum performanţa primează, lăsaţi aici setat tot High Performance. Vertical Sync va limita numărul frame-urilor afişate la valoarea de reîmprospătare a monitorului, setarea sa pe Off fiind indicată doar în cazul benchmark-urilor şi nu pentru lucrul uzual, deoarece se pot produce distorsiuni ale imaginii dacă numărul frame-urilor depăşeşte cu mult rata de reîmprospătare a monitorului.

TRUFORM utilizează geometria suprafeţelor pentru a genera modele de teren (sau caractere) mai detaliate şi realiste, tehnologie suportată de altfel de la generaţia Radeon 8500 în sus. Pentru maximul de performanţă, setaţi însă TRUFORM pe Off.

În spatele butonului Compatibility settings, găsim încă trei setări specifice. Z-buffer-ul se referă la o zonă în memoria grafică, folosită la stocarea axei Z pentru fiecare pixel. Din acest considerent, pare evidentă o setare cât mai mare a acestuia, însă aveţi în vedere cantitatea de memorie consumată astfel în alegerea setării optime. Alpha dithering

Performanţele DIRECT3D se setează aici.

method se referă la metoda de difuzare atunci când alfa este selectat. Error diffusion pare a avea cel mai mare câştig în performanţă aici.

Support KTX buffer region extension oferă o mai rapidă tranziţie a porţiunilor de ecran ce au fost mutate. Se foloseşte cu precădere la aplicaţii ca 3D Studio Max şi nu la jocuri, deci lăsaţi pe disabled.

Direct3D

Deoarece situaţia setărilor se prezintă aici identic cu cele de la OpenGL în ceea ce priveşte aspectul interfeţei şi al setărilor, vom trece direct la opţiunile de compatibilitate unde există unele diferenţe specifice Direct3D. Nu înainte însă de a sublinia că pentru un maxim de performanţă ambele bare de Master settings ar trebui poziţionate pe poziţia Optimal performance, în timp ce Texture preference şi Mipmap ar trebui fixatedoar pe poziţia Performance, atât în cazul OpenGL, cât şi în cazul Direct3D. Setările de compatibilitate sunt aici prezente în număr mai mare, doar Alpha dithering method fiind aceeaşi ca la OpenGL.

Support W-buffer se referă la o altă metodă de a determina adâncimea pixelilor într-o scenă. Avantajul îl reprezintă adâncimea egală a pixelilor din scenă faţă de Z-buffer care distribuie adâncimea cu precădere obiectelor mai apropiate. Suportul este oferit doar aplicaţiilor ce îl pot utiliza, pentru altele nefiind de folos, deci dacă nu sunteţi siguri că îl folosiţi, lăsaţi-l pe disabled.

Z-buffer-ul este şi el prezent, dar spre deosebire de OpenGL, aici este posibilă doar folosirea lui pe 32 de biţi. Support DXT texture formats se referă la suportul pentru texturile în format DXT, iar de dragul performanţei mult căutate veţi vrea să îl lăsaţi pe enabled, care este de altfel şi setarea sa implicită.

Ultima setare disponibilă este Alternate pixel center şi poate elimina problemele din unele jocuri ce afişează linii verticale şi orizontale în jurul texturilor sau afişează textele incorect. Atenţie însă, nu utilizaţi această opţiune decât dacă întâlniţi aceste simptome, deoarece odată activată, poate duce la afişarea incorectă a altor jocuri.

În speranţa că setările driverelor companiei canadiene ATI vă sunt de acum mai cunoscute, iar performanţa acceleratoarelor grafice produse de companie vă stă la dispoziţie, vom arăta în numărul viitor cum se poate obţine o mai mare performanţă din placa video prin procedeul cunoscut sub numele de overclocking.

ionut_boicu@chip.ro

OFERTA NOASTRĂ:

IBM NetVista A30p

● Procesor Intel Pentium 4 la 1,8 sau 2.0 GHz, 256 MB RAM, HDD 40GB, Windows 2000 Professional sau Windows XP Professional preinstalat *achiziţionate cu monitor*

Cu noile desktop-uri IBM NetVista câştigi de două ori: pe lângă un calculator de marcă puternic şi stabil, cu dotări standard de excepţie, primeşti BONUS o cameră web MENTOR. Acum e limpede...

VEZI bine, cu IBM nu trebuie să te GÂNDEŞTI prea mult!

Ofertă valabilă până la 31 martie 2003 în limita stocului disponibil

IBM Business Partner

MB DISTRIBUTION

Telefon: 40-21-231 79 90
231 79 91
Telefax: 40-1-230 03 13
E-mail: office@mbd.ro
www.mbd.ro

O soluție convenabilă de tipărire policromă

Reumpleți cartușele

Uneori, mici detalii devin importante. Sfaturile noastre pot face diferența între eșec și succes, un cartuș gol putându-se transforma într-unul plin sau în gunoi hi-tech

Vasile Prodan

Posibilitatea tipăririi color, cu o investiție minimă, este probabil factorul cel mai important care a dus la răspândirea imprimantelor cu jet de cerneală. Aproape toți utilizatorii au trecut însă destul de repede de la extazul provocat de posibilitatea obținerii propriilor imagini color, la agonia procurării următorului cartuș color. Cantitatea destul de mică de cerneală cu care se livrează imprimantele noi, testele inerente de imprimare pe care oricine le face cu o imprimantă nouă și primele poze obținute cu noua achiziție lasă destul de repede un gust amar, atunci când se termină cerneala și afli cât costă un cartuș color nou.

Mulți utilizatori de astfel de imprimante au „parcat" de mult cartușul color prin vreun sertar (dacă imprimanta funcționează cu un singur cartuș) sau și-au luat gândul de la el, acesta mulțumindu-se doar să facă „act de prezență" în imprimantă. Vestea bună este că și cartușele color se pot reumple, imprimanta îndeplinindu-și scopul de a ne furniza tipăriturile color, realizându-se astfel și importante economii.

Sfaturi generale

Chiar dacă fabricanții de cartușe color susțin că într-o utilizare normală cele trei culori de bază utilizate se termină aproximativ simultan, experiența ne arată că de regulă culoarea galbenă se termină prima. În alte situații, când se tipărește mult o anumită nuanță, este posibil să se termine prima o altă culoare de bază, dar de cele mai multe ori apare un dezechilibru între cantitățile de cerneală utilizată. Sfatul nostru este să nu reumpleți decât cerneala care s-a terminat, deoarece nu putem ști nicicum câtă cerneală a mai rămas în celelalte rezervoare.

Prea multă cerneală pusă în oricare rezervor poate duce la curgerea acesteia în imprimantă sau, poate chiar mai grav, la amestecul culorilor. O cantitate prea mare de cerneală poate ajunge până la suprafața buretelui în zona orificiilor de ventilare. Prin uscare, aceasta poate duce la obturarea canalelor de admisie a aerului în burete și blocarea scurgerii cernelii. Dacă vrem neapărat să reumplem toate culorile, trebuie să golim prin aspirare sau prin centrifugare toată cerneala din rezervoare, urmând apoi a le reumple pe toate. Se subînțelege că, și în acest caz, supraumplerea poate fi dăunătoare.

Nu lăsați cartușul în imprimantă cu una din culori terminată. Celelalte culori vor migra spre compartimentul „însetat" și culorile se vor amesteca.

Picătura secretă

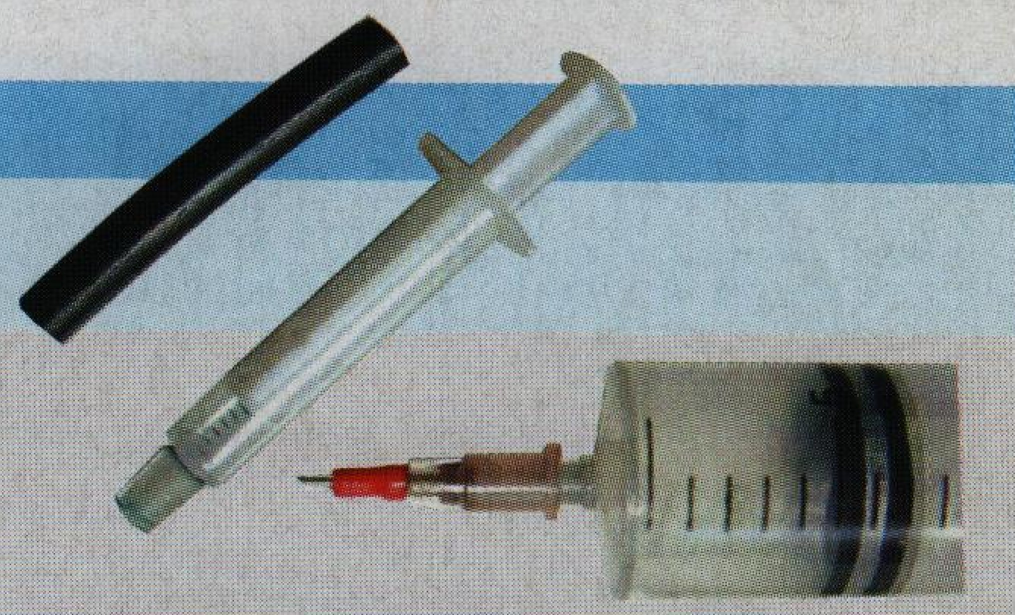
Un alt sfat, extrem de important, este să nu încercați să acoperiți duzele capetelor cu bandă adezivă sau orice altceva. Aceasta este poate cea mai mare greșeală care se poate face (exceptând, evident, reumplerea unui rezervor cu altă culoare decât cea necesară). Pe lângă faptul că se pot înfunda duzele cu adeziv, apare un alt pericol: amestecul de culoare prin capilaritate. Tensiunea de interfață specifică cernelurilor colorate face ca acestea să adere la orice suprafață. Acest comportament al cernelii, împreună cu principiul vaselor comunicante (prin aplicarea benzii adezive, de bună voie și nesiliți de nimeni, am realizat comunicarea între cele trei rezervoare), va duce negreșit la migrarea cernelii prin capilaritate dintr-un rezervor în altul, pentru a aduce fluidul la același nivel în cele trei compartimente. Singura posibilitate de a astupa duzele este cea utilizată de fabricantul original: după ce am pus aceeași cantitate de cerneală în rezervoare, se aplică pe duze o picătură dintr-un lichid cu tensiunea de interfață opusă ca valoare celei a cernelurilor (este indicată o soluție specială de spălare a cartușelor sau, dacă nu avem, o altă soluție de detergent lichid cât mai fin, de exemplu Clin universal cu alcool). Picătura de pe suprafața duzelor va fi repede absorbită prin duze și doar în aceste condiții putem aplica banda albastră specială pentru sigilarea capetelor. Cel mai simplu (și cel mai sigur) este să lăsăm duzele curate, fără nici un fel de bandă. Diametrul duzelor este foarte mic, duzele înfundându-se destul de greu. Singura grijă pe care trebuie să o avem este să nu se atingă de nimic duzele, mai ales de materiale absorbante, deoarece prin capilaritate acestea ar putea extrage întreaga cantitate de cerneală din cartuș.

HP25, HP49

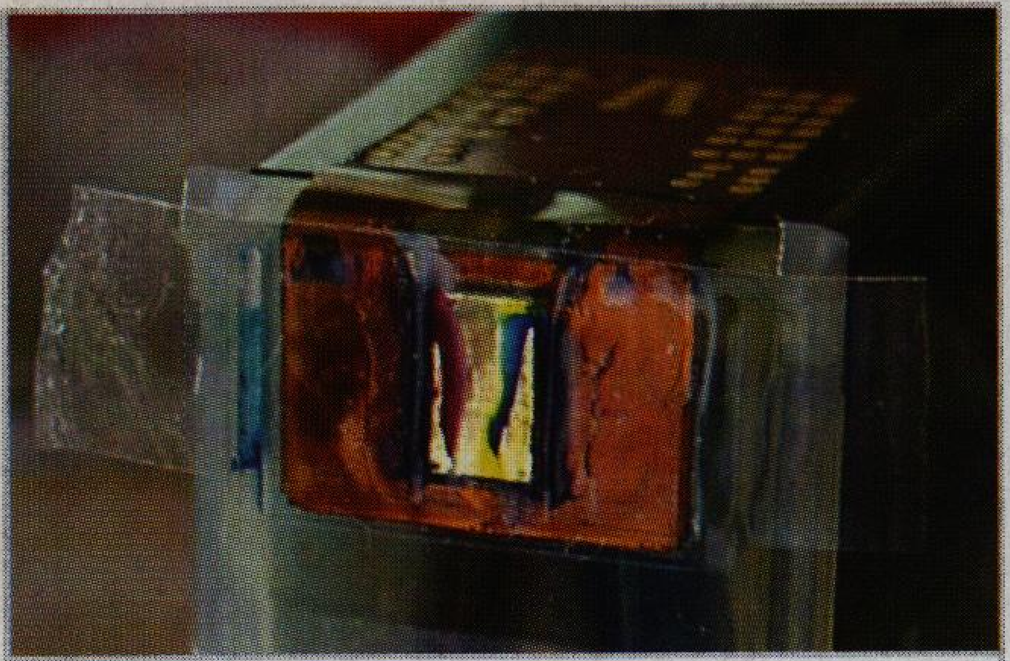
Aproape identice ca formă și dimensiuni, cele două cartușe sunt utilizate în seriile de imprimante 500, respectiv 600. Cerneala este menținută în interiorul cartușului cu ajutorul unor bureți absorbanți, montați în fiecare dintre cele trei compartimente ale cartușului.

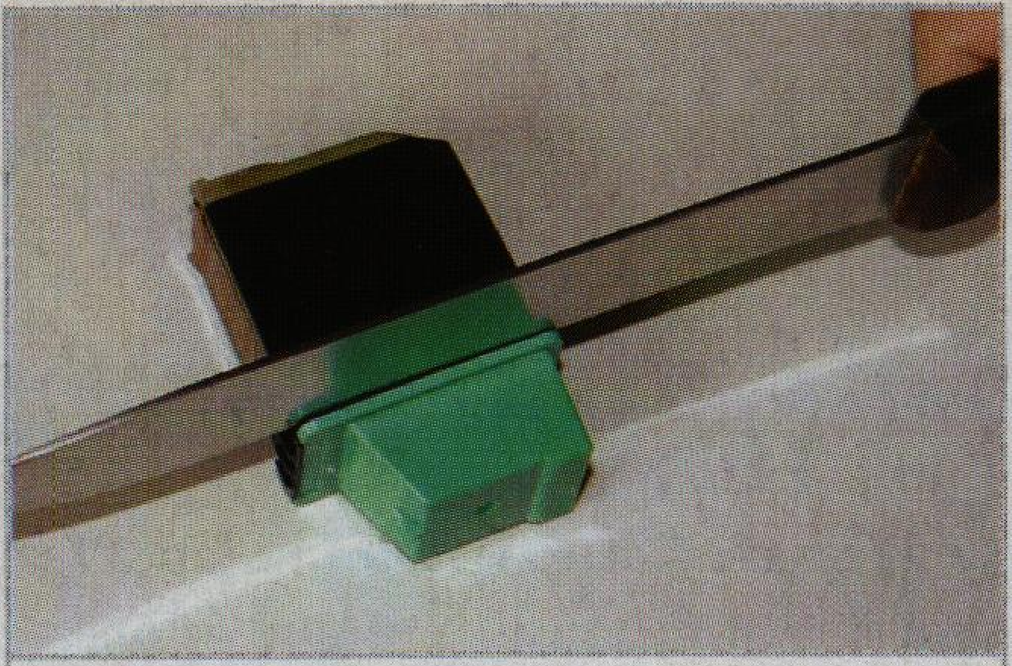
Sfaturi

Util de știut

Aparent simplă, reumplerea cartușelor color necesită cunoașterea în amănunt a proprietăților cernelurilor și a funcționării cartușului. Toate operațiunile trebuie executate rapid și cu precizie, orice greșeală fiind rapid sancționată de puterea mare de colorare a cernelii. Pentru desfundarea duzelor sau eliminarea aerului din canalele de scurgere, avem nevoie de anumite unelte. Pe unele dintre ele le primim atunci când achiziționăm kit-urile de reumplere, iar pe altele ni le putem confecționa singuri. O bucățică dintr-un tub de cauciuc moale, fixată pe seringă ne este de mare folos atât la tras, cât și la împins lichide sau aer. Peste acest tub se poate monta unul mai gros cu care să putem crea presiune în sitele de filtrare a cernelii. O modificare utilă se poate face unui ac de seringă, prin aplicarea unei bucăți de tub izolator de pe un conductor. Ne va fi de mare folos atunci când dorim să introducem aer sub presiune prin diverse găuri.
Cei care doresc să-și extindă „trusa de instrumente" pentru refill, procurarea unor seringi de diverse capacități este o altă opțiune. Dacă avem nevoie de o capacitate mare, evident că vom utiliza o seringă mare, dar pentru a obține presiune mare, cea mai indicată este o seringă cu un diametru cât mai mic.
O metodă eficientă de golire a cernelii vechi din cartușe este centrifugarea. Sunt necesare însă echipamente scumpe și greu de procurat. Mai puțin elegantă, dar la fel de eficientă este centrifugarea prin rotirea, cu viteză suficient de mare, a cartușului fixat într-un ciorap vechi sau ceva asemănător (vezi Mr. Bean și uscarea foii de salată...). Evident, acest procedeu nu se poate aplica la domiciliu dacă nu am luat măsuri suplimentare de protecție împotriva stropirii. Dar, cine știe, poate dorim să ne „redecorăm" interiorul...

Greșeala fatală: pe sub banda adezivă cernelurile se amestecă.

Fără milă! Capacul colorat trebuie să cedeze cu un „argument" așa puternic.

Prin gaura centrală a piesei transparente se injectează culoarea necesară.

Accesul la cei trei bureți se face prin desprinderea capacului superior al cartușului. Aceasta se poate face ușor cu ajutorul unui cuțit cu lama destul de groasă, care se introduce între capac și corpul cartușului. Prin apăsare și rotire pe fiecare latură, capacul se va desprinde. Lipitura între capac și corpul cartușului este foarte fină, deoarece pe capac există o nervură care asigură ventilarea cartușului. Sub capacul colorat găsim o piesă din plastic transparent cu o formă destul de complicată, al cărei rol este de a asigura accesul aerului pe o suprafață cât mai mare a bureților și de etanșare a compartimentelor de culoare între ele.

Varianta simplă

Reumplerea unui cartuș normal, adică cu o singură culoare terminată și la puțin timp de la apariția primelor simptome de lipsă a cernelii, se face foarte simplu, prin injectarea unei cantități de cel mult 7,6 ml de cerneală direct în burete. Pentru a nu exista pericolul de distrugere a sitelor de filtrare cu acul, este bine să folosim pentru reumplere, găurile centrale din piesa transparentă. De asemenea, este indicat să injectăm cerneala cât mai jos și foarte lent, pentru a permite aerului din burete să se ridice și să elibereze locul cernelii. O viteză prea mare de injectare poate duce la formarea unor adevărate dopuri din aer, care împiedică scurgerea normală a cernelii.

Evitați greșeala fatală – amestecarea culorilor

Compartimentul în care se introduce cerneala poate fi identificat după petele de culoare de pe burete sau, dacă acestea nu sunt suficient de vizibile, prin introducerea unui ac sau a unei scobitori în burete. Putem reține totuși că cerneala cyan se pune în compartimentul din mijloc, iar magenta în compartimentul de deasupra duzelor.

Pentru a evita contaminarea încrucișată a culorilor, este necesar să supraveghem duzele și să ștergem imediat orice picătură de cerneală care poate apărea (ea ar putea fi absorbită de celelalte duze). O altă metodă este de a ține duzele pe un șervețel absorbant, însă numai în timpul injectării cernelii.

Ultima șansă a cartușelor uscate

Mult mai complicată este procedura de reumplere în cazul în care cartușul este uscat și canalele ce conduc cerneala de la compartimente la duze s-au umplut cu aer (filtrul sită s-a înfundat prin uscarea cernelii pe partea de jos) sau atunci când culorile s-au amestecat datorită păstrării cartușului în condiții improprii. În mod normal, astfel de cartușe nu se mai folosesc. Putem totuși încerca o procedură care ar putea face cartușul funcțional, dar de regulă fără a mai putea obține culori de calitate. În acest caz, este necesar să desprindem piesa din material transparent printr-o procedură asemănătoare celei folosite la desprinderea capacului colorat. Cu ajutorul unei pensete, extragem cei trei bureți, având grijă să nu contaminăm culorile (spălând penseta ori de câte ori s-a murdărit de cerneală și având grijă ca bureții să nu se atingă unul de celălalt).

Numitorul comun – lipsa culorii

Spălăm bine cele trei compartimente (preferabil cu apă distilată) și așteptăm desfundarea duzelor și a canalelor ce conduc cerneala la capete. Dacă se observă contaminarea bureților cu o altă culoare, aceștia trebuie bine spălați și uscați. Introducând apă cu presiune prin cele trei site de filtrare cu ajutorul unei seringi modificate, vom scoate aerul din canalele ce conduc cerneala la duze. Introducem apoi în compartimente cerneală corespunzătoare (dacă bureții au fost spălați și uscați, putem pune câte 8 ml). Cu ajutorul pensetei, punem la locul lor bureții, în mod lent, lăsând timp cernelii să fie absorbită de bureți. Apoi, cu un șervețel absorbant, extragem prin duze apa din canale, până când amprenta de culoare ce rămâne pe șervețel este uniformă pentru toate cele trei culori.

După fixarea piesei transparente și a capacului colorat cu bandă adezivă, introducem imediat cartușul în imprimantă și apelăm de câteva ori funcția de curățare a duzelor. Atenție la cantitatea de cerneală pe care o injectăm. La cartușele cu piesa din plastic transparent dezlipită, se poate produce foarte ușor contaminarea culorilor, chiar și în partea de sus a compartimentelor, deoarece ele nu mai sunt etanșe. Există și dispozitive speciale cu ajutorul cărora se poate extrage o anumită cantitate de cerneală prin duze. Dacă cerneala extrasă este neagră, înseamnă că toate cele trei culori au fost extrase în cantități aproximativ egale și sunt șanse mari să putem utiliza din nou cartușul. Altfel va trebui să desfundăm duzele prin imersie timp de 2-3 secunde a capului de imprimare, în apă fierbinte. Scoaterea aerului din canalele dintre sita filtrantă și duze se mai poate face și prin creșterea presiunii în compartimentul de culoare. Dacă piesa din plastic transparent este lipită, putem crește presiunea, astupând două găuri cu bandă adezivă și injectând aer cu o seringă cu ac modificat pentru etanșare, prin cea de-a treia gaură.

Pentru procurarea kit-urilor de reumplere și a cernelurilor necesare, vă puteți adresa firmei Producton, telefon: 021-4108070, http://www.producton.ro.

vasile_prodan@chip.ro

mailbox

@ » ✉ »

Scrisoarea lunii

Am ales scrisoarea domnului Florin Pavel din Timișoara, deoarece a ridicat câteva semne de întrebare legate de comerțul en-detail de produse IT în România. Problemele semnalate nu sunt nici pe departe singulare și de aceea dorim să aflăm și experiența dumneavoastră în achiziționarea diverselor produse IT de la magazinele de profil din România. Părerile dumneavoastră sunt importante și de aceea vă rugăm să ni le trimiteți în scris, pe adresa de e-mail a redacției.

Vă mulțumim.

CHIP Team

„Stimată redacție,

Mă numesc Florin Pavel, sunt din Timișoara, lucrez în domeniul IT și sunt și un cumpărător constant de tehnică de calcul atât pentru firma la care lucrez, cât și pentru uz casnic.

În ultimul timp sunt revoltat de caznele la care este supus consumatorul casnic în tentativa de a-și achiziționa componente sau sisteme (...)

În cele ce urmează, mă voi referi pe scurt doar la relația dintre consumatorul casnic și firmele de specialitate și la produse brand-name, dorind să punctez principalele probleme.(...)

Primul lucru de care se lovește cumpărătorul este incompetența și lipsa de profesionalism a personalului care intră în contact direct cu clienții, adică vânzătorii din magazinele IT. Pe fondul unei lipse aproape totale de cunoștințe despre produsele vândute, mare parte dintre aceștia afișează o aroganță ieșită din comun, din nou direct proporțională cu „greutatea" pe piață a firmei în cauză.(...)

Urmează impactul cu prețurile practicate, cu totul altele decât cele cunoscute de client din publicațiile IT, Internet sau alte surse. În general, în România este valabilă următoarea formulă de calcul: Preț cu amănuntul România = Preț cu amănuntul piața occidentală TVA inclus + TVA + [eventual adaos suplimentar]. Acest lucru te duce imediat cu gândul la faptul că, probabil, firmele noastre se aprovizionează din magazinele en-detail de pe piața vestică și nicidecum la prețuri de furnizor en-gros sau producător.(...)

În cazul în care se depășește șocul provocat de contactul cu prețurile și se ia totuși decizia de a se achiziționa produsele dorite, urmează noi surprize: lipsa acestor produse din stoc, deși oferta tipărită este impresionantă, și afirmația că politica firmei este reprezentată de vânzarea pe bază de comandă. (...)

Și, în sfârșit, problema cea mai gravă care decurge și din vânzarea prin comandă este necunoașterea de către vânzător a performanțelor și caracteristicilor produselor oferite și mai ales a problemelor de incompatibilitate între diferite componente.(...) Treaba nu este prea roz nici în cazul sistemelor complete și mă refer aici la brand-urile testate, evaluate și publicate în revistele de specialitate și care în foarte multe cazuri nu sunt disponibile la producător „pe raft", ci tot pe bază de comandă, iar cumpărătorul are de multe ori surpriza că în final configurația diferă de cea oferită inițial, pe motiv că anumite componente nu sunt în stoc, nu se mai fabrică sau s-a renunțat la furnizorul respectiv. Iar dacă ar fi să vorbim de onorarea garanției, ar trebui să începem o discuție interminabilă. (...)

Firmele de IT trebuie să devină conștiente de dreptul cumpărătorului de a achiziționa în schimbul banilor – pe care probabil i-a câștigat muncind și economisind din greu – produsele dorite, de calitate, la prețuri corecte și în timp cât mai scurt.

Acest lucru nu se întâmplă la noi, din păcate. Înainte de a porni la cumparaturi în domeniul IT, clientul trebuie să desfășoare o amplă activitate de cercetare atât din punct de vedere tehnic, cât și al studiului de piață, privind prețurile practicate, pentru a putea contracara incompetența și lipsa de profesionalism și deontologie profesională a celor care ar trebui să facă tot ce le stă în putință pentru a avea o clientelă fidelă și mulțumită.

Cu stima și în speranța (probabil deșartă) că ceva se va schimba și pe la noi."

Florin Pavel - Timișoara

VOGEL BURDA COMMUNICATIONS

impressum

Redacția poate fi contactată la:
Telefon: 0268-415158,418728, 0723-570511, 0744-754983;
Fax: 0268-418728; E-mail: redactie@chip.ro
Adresa redacției: 2200 - Brașov, Str. N.D. Cocea nr.12
Adresa pentru corespondență:
2200 - Brașov, Oficiul Poștal 2, Căsuța Poștală 4
Director General: Dan Bădescu (dan_badescu@vogelburda.ro)
Director tehnic: Daniel Dănilă Békési (dan_danila@vogelburda.ro)
Redactor șef: Decebal Schiller (decebal_schiller@chip.ro)
Redactor șef adjunct: Cătălina Lazăr (catalina_lazar@chip.ro)
Redactori: Codrin Hosu (codrin_hosu@chip.ro), Vasile Prodan (vasile_prodan@chip.ro), Marius Ghinea (marius_ghinea@chip.ro), Mircea Mihălcică (mircea_mihalcica@chip.ro), Laura Stancu (laura_stancu@chip.ro), Francisc Kurko (francisc_kurko@chip.ro)
Cătălin Constantin (catalin_constantin@chip.ro), Ionuț Adrian Boicu (ionut_boicu@chip.ro), Radu Fedoreanu (radu_fedoreanu@chip.ro),
Ionuț Bălan (ionut_balan@chip.ro)
Secretar de redacție:
Cristiana Vrăbioiu (cristiana_vrabioiu@chip.ro)
Laborator de testare hardware:
Decebal Schiller, Vasile Prodan, Radu Fedoreanu, Ionuț Adrian Boicu, Francisc Kurko
Laborator de testare software:
Ionuț Bălan, Cătălin Constantin
Grafică, DTP:
Adrian Popa (adi_popa@chip.ro), Ilie Popa (ilie_popa@chip.ro)
CHIP online:
Mihai Bădescu (mihai_badescu@chip.ro), Dragoș Batista (dragos_batista@chip.ro)
CHIP CD:
Ionuț Bălan, Cătălin Constantin
Contabilitate și administrație:
Maria Parge, Eva Szaszka, Adrian Dumitru (contabilitate@vogelburda.ro)
Reclamă:
Zsolt Bodola (zsolt_bodola@vogelburda.ro), Cristian Pop (cristian_pop@vogelburda.ro)
Marketing:
Leonte Mărginean (leonte_marginean@vogelburda.ro), Oana Leu (oana_leu@vogelburda.ro)
Ana Maria Sfijan (ana_sfrijan@vogelburda.ro)
Distribuție și abonamente:
Ioana Bădescu (ioana_badescu@vogelburda.ro), Ioan Soiu (iancu_soiu@vogelburda.ro)

Reprezentanța București
Adresa: Str. Izvor nr. 78 et. 2, Sector 5
Cătălin Butolo (catalin_butolo@chip.ro)
Telefon: 0722 - 370482; 021 - 4110076

HOTLINE Abonamente: Marți - Vineri, orele 13-17

Persoanele fizice și juridice se pot abona utilizând talonul din revistă sau direct la sediul redacției. Plata abonamentului se face prin mandat poștal pe numele Ioana Bădescu, O.P. 2, C.P. 4, 2200 Brașov, sau prin ordin de plată în contul „Vogel Burda Communications" deschis la ABN AMRO BANK Brașov 264100060476 sau Cont Trezorerie Brașov nr. 50691099507. Toate solicitările se vor face la Oficiul Poștal 2, Căsuța Poștală 4, 2200 Brașov.

Pregătire filme:
Artúr Repro LTD. Montaj și tipar: Veszprémi Nyomda RT, Ungaria

CHIP Computer & Communications este membru fondator al Biroului Român de Audit al Tirajelor (BRAT). Publicație auditată pe perioada ianuarie – iunie 2002.

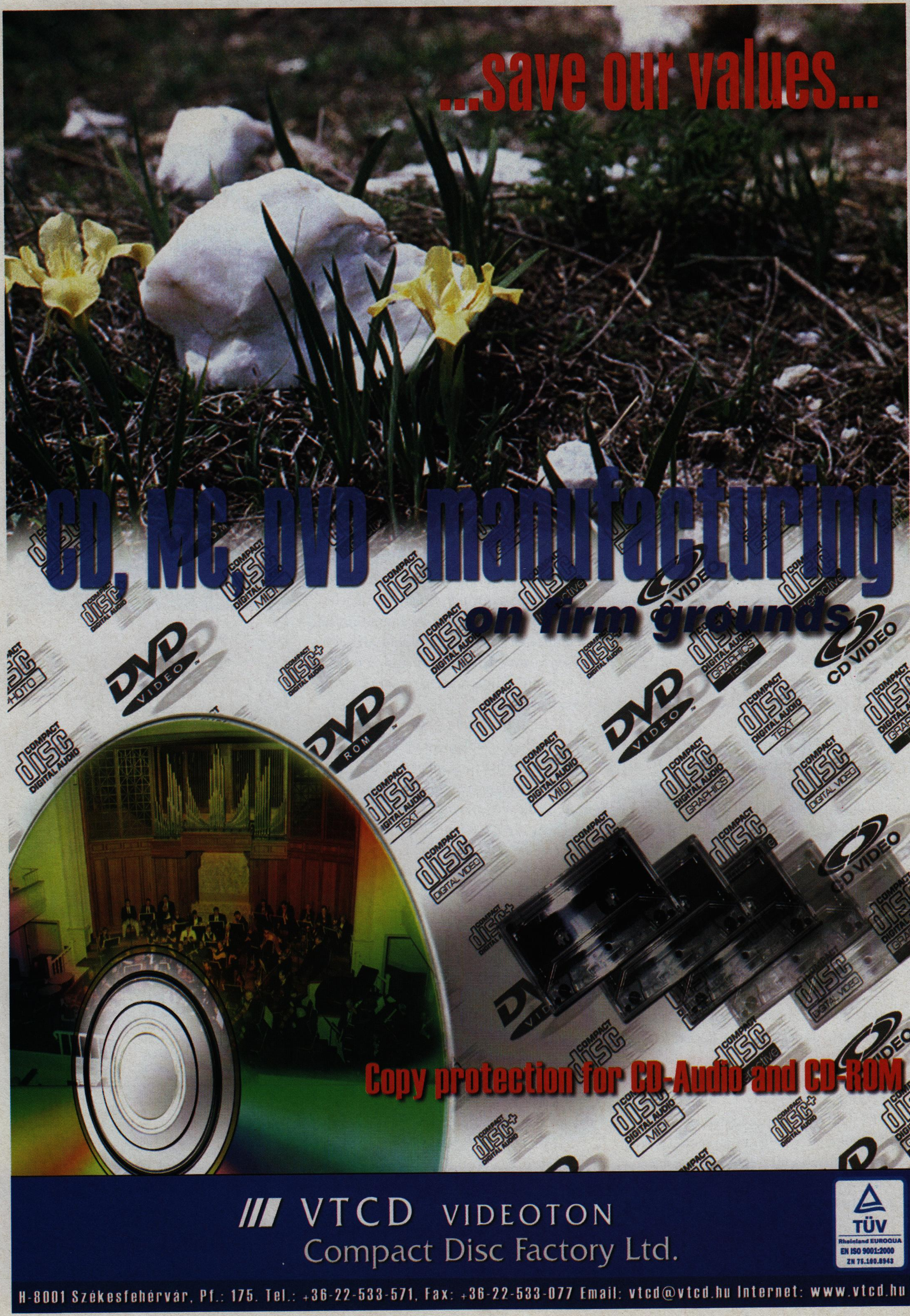
Relații internaționale:
http://www.chip.ro/html/about/international.php3

Editura: Vogel Burda Communications S.R.L.
Sediul editurii: 2200-Brașov Str. N.D. Cocea nr.12

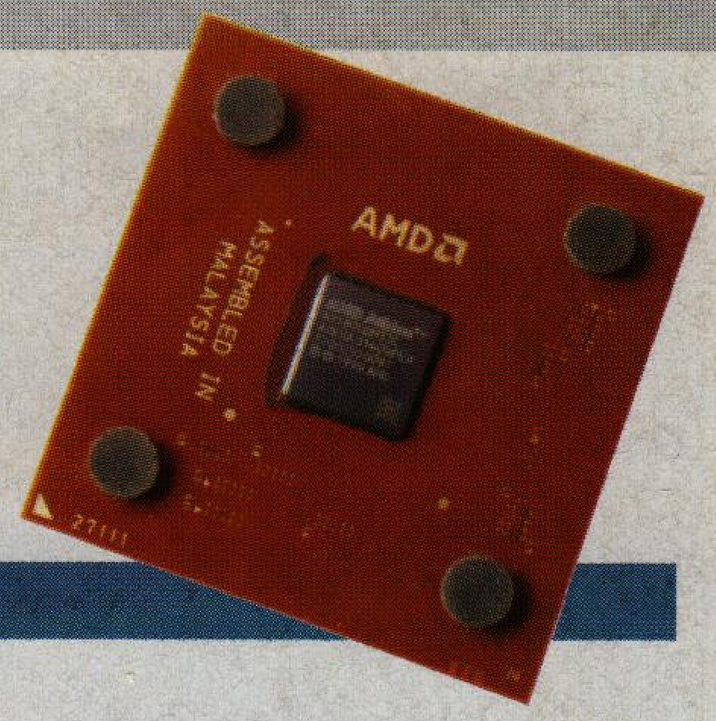
Copyright: În România: Vogel Burda Communications S.R.L. Brașov
În Germania: Vogel Burda Holding GmbH, München
Hans-Günther Beer
Dr. Markus Witt

ISSN 1453-7079

Manuscrisele, inclusiv în format electronic, expediate redacției devin proprietatea editurii. Editura își rezervă dreptul de modificare a materialelor primite, precum și a datei de apariție. Reproducerea integrală sau parțială a articolelor, informațiilor sau a imaginilor apărute în revistă este permisă numai cu acordul scris al editurii. Redacția nu își asumă răspunderea pentru greșeli și inadvertențe apărute în materialele colaboratorilor și ale inserenților.

...save our values...
CD, MC, DVD manufacturing
on firm grounds
Copy protection for CD-Audio and CD-ROM
VTCD VIDEOTON
Compact Disc Factory Ltd.
TÜV
Rheinland EUROQUA
EN ISO 9001:2000
H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 175. Tel.: +36-22-533-571, Fax: +36-22-533-077 Email: vtcd@vtcd.hu Internet: www.vtcd.hu

dicționar Procesor

ALU- Arithmetic-Logic Unit

Unitate logic-aritmetică, parte componentă a unui procesor (CPU), care execută operații aritmetice și logice între operanzii unei instrucțiuni. Poate fi divizată în două unități AU, unitatea aritmetică și LU, cea logică. Există AU pentru operații în virgulă fixă și virgulă flotantă, acesta din urmă fiind numit coprocesor numeric.

Sinonime: MCP (math co-processor) = coprocesor matematic

NPU (numerical processing unit) = unitate de procesare numerică

CISC Complex Instruction Set Computing (Computer)

Set complex de instrucțiuni de calcul care se referă la procesoarele dotate cu acest tip de instrucțiuni. Mai târziu s-a descoperit că prin reducerea instrucțiunilor la cele mai frecvent folosite, crește viteza de lucru a procesorului. Astfel apare setul redus de instrucțiuni numit RISC. Spre exemplu, procesoarele RISC Motorola utilizate de Apple în PowerPC-uri.

FLOPS Floating-Point Operations Per Second

Numărul de operații în virgulă flotantă efectuate de un procesor pe secundă este folosit ca termen comparativ pentru capacitatea de calcul a acestuia. Reprezentarea numerelor mari în formatul virgulă flotantă este necesară pentru optimizarea calculelor.

În practică pentru calculatoarele complexe se folosesc multipli ai FLOPS, astfel: megaflops (x106), gigaflops (x109), teraflops (x1012) și chiar petaflops (x1015).

FC-PGA Flip Chip-Pin Grid Array

Reprezintă un design pentru microcipurile implementate de Intel, cu scopul de a plasa partea cea mai fierbinte a cipului cât mai departe de placa de bază. Răcirea în acest caz se poate face eficient cu un cooler atașat „flip side" direct pe cipul respectiv.

PGA Pin Grid Array

Design specific procesoarelor Intel cu 370 de pini, ordonați într-un caroiaj pătrat, care permite montarea lor foarte ușoară (Zero Insertion Force). Este disponibil în două formate:

PPGA (plastic pin grid array) pentru procesoare cu core-ul dispus spre placa de bază și FC-PGA (flip chip-pin grid array) având core-ul procesorului situat spre exterior.

FSB Front Side Bus

Reprezintă viteza cu care comunică procesorul cu memoria RAM a sistemului și cu chipset-ul plăcii de bază. Sinonim cu CPU bus speed.

L1 și L2 cache memory

Memoria cache este o memorie de mare viteză, inclusă în cipul procesorului (la tipurile actuale) sau pe placa de bază (la tipurile mai vechi), care memorează datele cele mai recent utilizate. Este împărțită pe mai multe nivele (levels), în funcție de „distanța" față de unitatea de calcul. Astfel, memoria cache L1 poate fi accesată imediat, fără cicluri de așteptare, deoarece lucrează la paritate cu viteza procesorului. Memoria cache L2, inițial externă, a fost apoi integrată procesorului, funcționând acum la o viteză egală cu acesta. Avantajul constă în reducerea timpilor de așteptare, deci în creșterea vitezei de lucru, memoria RAM a sistemului fiind mult mai lentă decât procesorul.

MMX MultiMedia eXtension

Tehnologie implementată de Intel care include 57 de instrucțiuni pentru procesor, ce permite rularea mai rapidă a aplicațiilor multimedia. Procesoarele MMX au memoria cache de 32 KB și pot procesa instrucțiuni cu date multiple, conform modului de operare Single Instruction Multiple Data (SIMD), sporind astfel eficiența procesării fișierelor audio și video.

3DNow!

Tehnologie aplicată arhitecturii procesoarelor x86 AMD ce permite creșterea performanțelor 3D multimedia prin mărirea vitezei de calcul în virgulă flotantă.

Dintre cele 24 de instrucțiuni apărute, 19 îmbunătățesc calculele matematice introduse de MMX cu funcții de superscalare, iar celelalte 5 sunt dedicate prelucrării semnalelor digitale: audio și de comunicații.

SSE Streaming SIMD Extension

Extensie ce cuprinde un set de 70 instructiuni reprezentând răspunsul lui Intel pentru rivalul său, AMD, vizavi de setul 3DNow!. Sunt favorizate aplicațiile de codare video în timp real, speech recognition, procesare 3D.

SSE2 Streaming SIMD Extensions2

O versiune revizuită a lui SSE, ce cuprinde 144 de noi instrucțiuni pe 128 biți privind calculul cu numere întregi și în virgulă flotantă în dublă precizie. Implementate procesorului Pentium4, aceste instrucțiuni cresc performanțele sale în aplicații multimedia și științifice.

ZIF socket Zero Insertion Force

Un tip de socket (soclu pentru procesor) utilizat pentru montarea facilă a procesoarelor pe placa de bază, forța de inserție fiind minimală, sistem dezvoltat de Intel începând cu 486. Dispune de o mini pârghie care securizează procesorul în soclu.Variante: Socket 7, 8, PPGA, mPGA, etc.

Inserenți

Pag.	Firma
13	Agis
25	American Power Conversion
4	Asesoft
31	Atlas Computers
95	Caro Group
C2	Comrace Computers
15	Deck Computers
65	Despec
93	Elsaco Electronics
103	Expotek
C4	Flamingo Computers
85	Genesys
67	IBM Romania
11	Industrial Computer Grup
49	IRIS
39	K Tech Electronics
93	Lahnmedia Press
91	Magic System
9	Maguay Impex
37	Maguay Impex
91	Maguay Impex
59	Matco
	Maxtor
29	MB Distribution
57	MB Distribution
71	MB Distribution
73	MB Distribution
97	MB Distribution
101	MB Distribution
105	MB Distribution
107	MB Distribution
17	Microsoft Romania
33	Nokia Romania
87	Orange Romania
93	Quartz Matrix
99	Radio Contact
19	RAL Computers
21	RAL Computers
99	Ro Interactive
89	Romania Data Systems
61	Senorg Romania
53	Sistec
C3	Softwin
91	TopEdge Engineering
3	Tornado Sistems
51	Verbatim
111	Videoton VTCD

talon de abonament

upați talonul din revistă, completați-l și expediați-l
reună cu copia chitanței sau a ordinului de plată
e adresa OP 2 , CP 4, 2200 Brașov, pentru
departamentul abonamente

aloanele care nu sunt însoțite de dovada plății
NU VOR FI LUATE ÎN CONSIDERARE!

ata se poate efectua prin mandat
oștal pe adresa Ioana Bădescu,
OP 2 CP 4 2200 Brașov sau prin
din de plată în contul Vogel Burda
ommunications nr. 264100060476
eschis la ABN AMRO Bank Brașov.

ntru bugetari, plata se face în contul nr.
91099507 deschis la Trezoreria Brașov

❑ **DA,** doresc un **ABONAMENT** la revista **CHIP cu CD**, pe o perioadă de:

6 luni, la prețul de ❑ **350.000 lei**

12 luni la prețul de ❑ **600.000 lei**

începând cu luna:

Firmă, cod fiscal				
Nume, prenume				
Poziție în cadrul firmei			**Vârsta**	
Str.	**Nr.**	**Bl.**	**Sc.**	**Ap.**
Loc.	**Cod**	**Județ**		
Telefon	**E-mail**			

Am plătit lei în data de cu ❑ mandatul poștal nr. ❑ ordinul de plată nr.

❑ Da, am mai fost abonat, cu codul

talon de abonament

03/03

talon de comandă

Atenție!

Înainte de a efectua plata
rugăm să telefonați la redacție
ntru a vă asigura că mai există
în stoc revistele solicitate.
(0268/415158, 418728)

expediem reviste ramburs!

oanele care nu sunt însoțite de dovada plății
NU VOR FI LUATE ÎN CONSIDERARE!

ata se poate efectua prin mandat
oștal pe adresa Ioana Bădescu,
OP 2 CP 4 2200 Brașov sau prin
din de plată în contul Vogel Burda
mmunications nr. 264100060476
chis la ABN AMRO Bank Brașov.

❑ **DA, doresc**

Revista	Preț	Bucăți	Total
CHIP Special Windows XP	85.000lei/buc.		
CHIP Special Linux Red Hat 8.0	120.000 lei/buc.		

Firma, cod fiscal:				
Nume, Prenume:				
Str.	**Nr.**	**Bl.**	**Sc.**	**Ap.**
Loc.	**Cod**	**Județ**		
Telefon:	**E-mail:**			

Am plătit lei în data de cu ❑ mandatul poștal nr. ❑ ordinul de plată nr.

talon de comandă

03/03

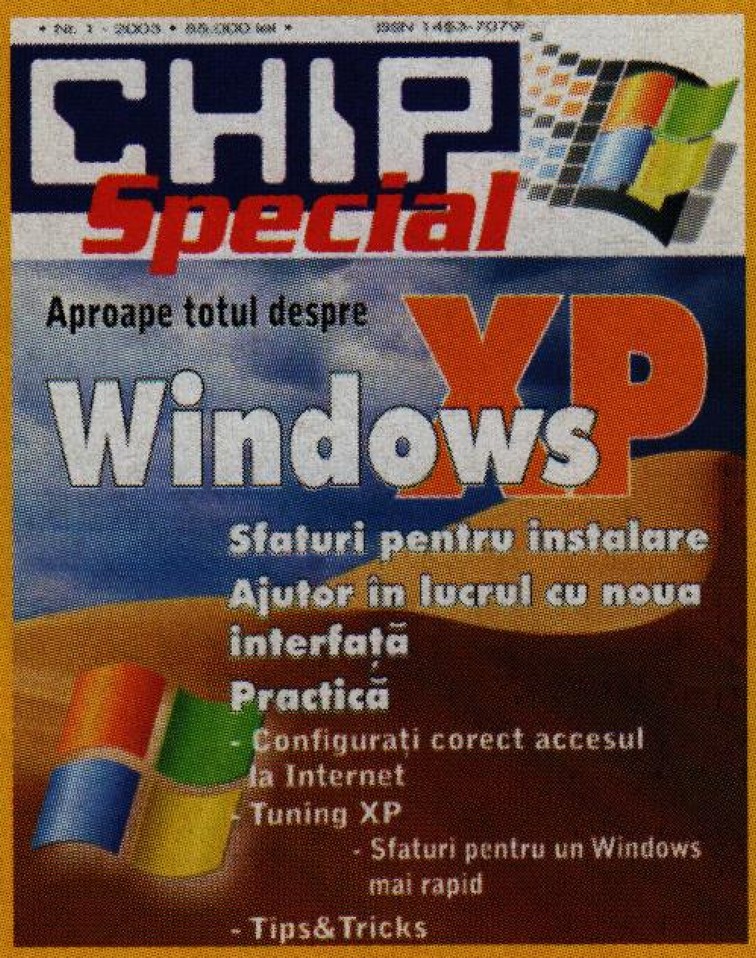
CHIP Special Windows XP

- **Diferențele între Home și Professional**
- **Secretele activării software-ului**
- **Configurarea unei conexiuni la Internet**
- **Tips& Tricks**

Pe CD

- **Programe Shareware și Freeware pentru XP**

CD inclus

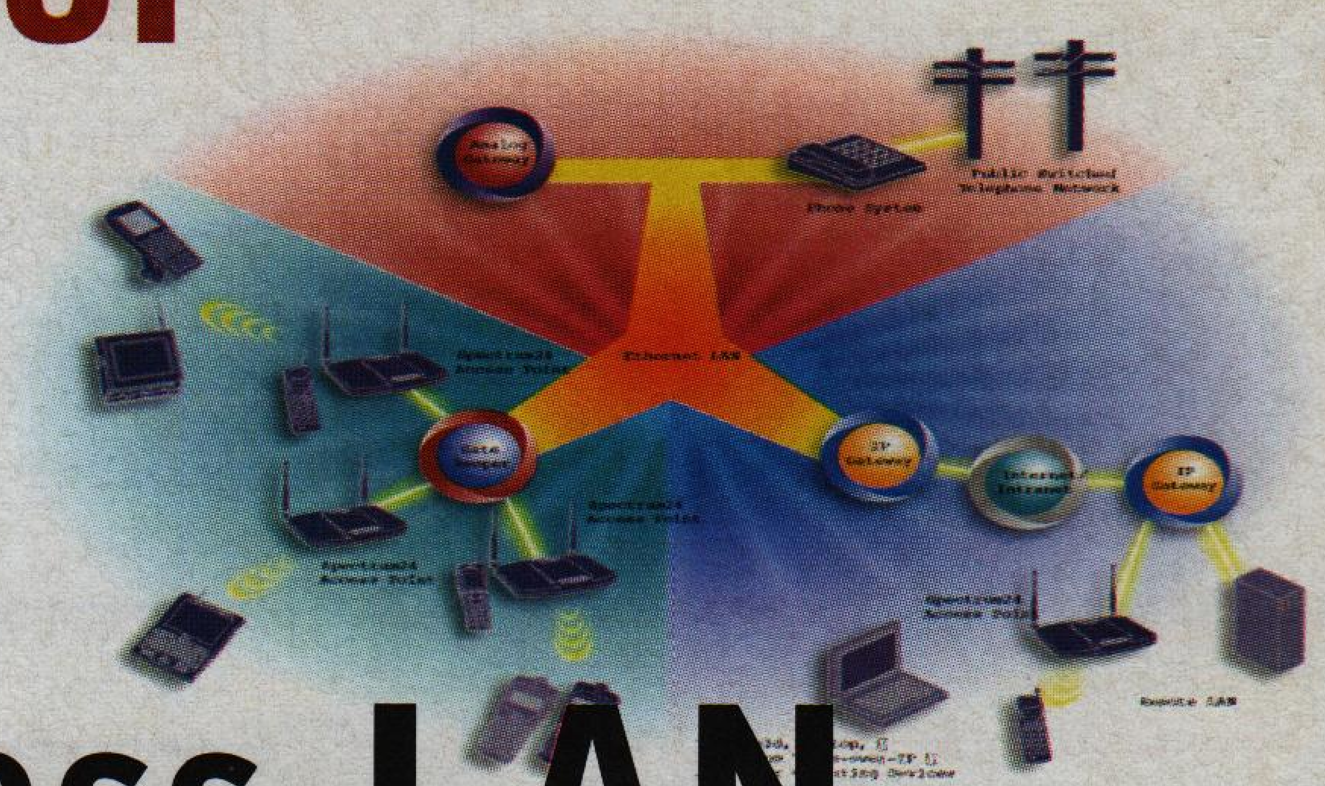

Căutați revista la chioșcuri în toată țara!

În numărul următor

CeBIT
HANNOVER · GERMANY
12 - 19 MARCH 2003

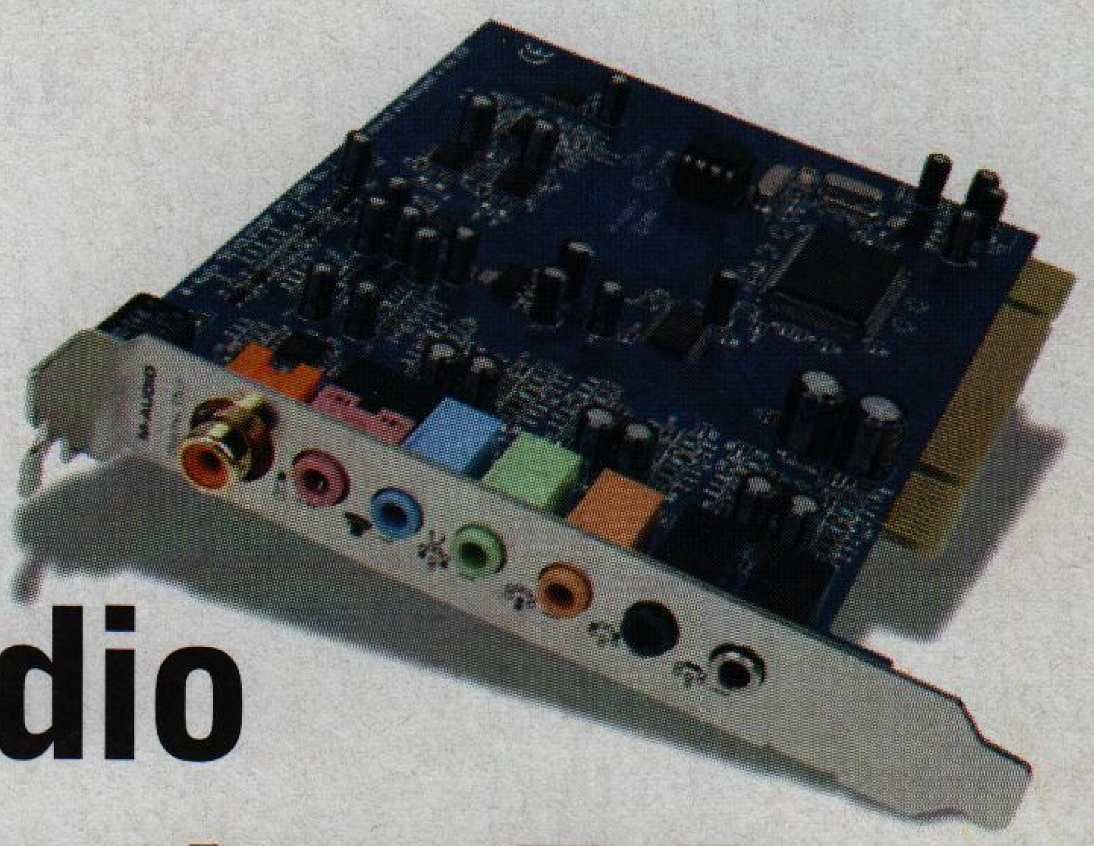
Prezentarea celei mai importante expoziţii europene de IT. CHIP a fost acolo şi vă prezintă cele mai "fierbinţi" noutăţi.

Networking

Wireless LAN

Soluţiile de conectare fără fir nu mai sunt un vis. Vă vom arăta cum puteţi realiza o astfel de soluţie.

Audio

M Audio Revolution 7.1

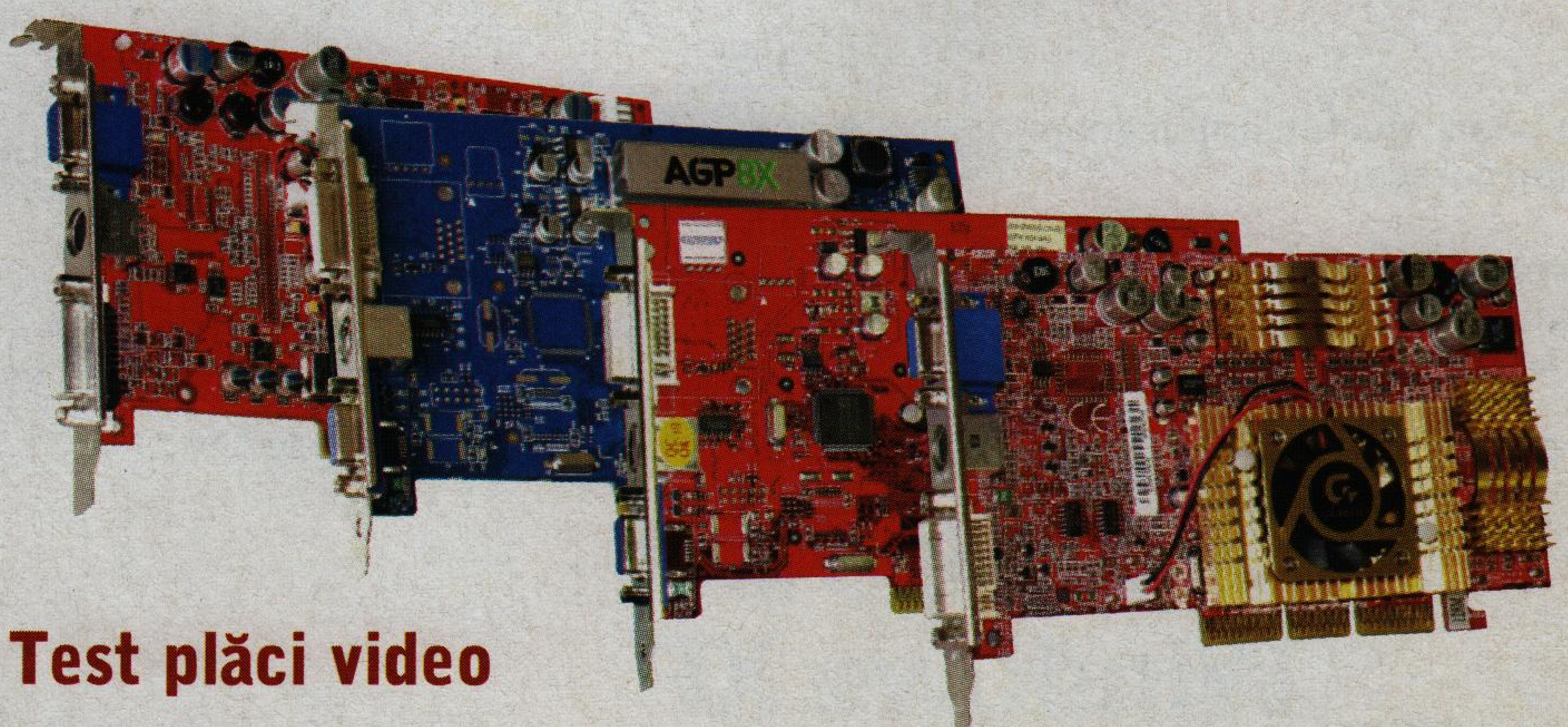
Un superlativ audio în zona de consumer

API

DirectX9

Sub lupa redactorilor CHIP se află cea mai nouă interfaţă de programare pentru entertainment, produsă de Microsoft.

Test plăci video

Calitatea imaginii

CHIP va testa luna aceasta cele mai performante plăci video ale momentului. Nu pierdeţi ocazia de a afla care sunt soluţiile pentru o grafică uluitoare pe Pc-ul dumneavoastră.

SOFTWIN

Au început preliminariile!

Campionatul Național BitDefender

Înscrie-te în competiţia
pentru judeţul tău şi poţi deveni:

BitDefender Partner
BitDefender Certified Partner
BitDefender Gold Partner

Califică-te în echipa BitDefender!

În singurul campionat
cu mai multi cîştigători,
în funcţie de treapta atinsă,
veţi putea obţine:

- ✓ reduceri începând de la 30% pentru produsele BitDfeneder;
- ✓ promovare pe plan local alături de SOFTWIN;
- ✓ suport tehnic local;
- ✓ instruire personal;
- ✓ sprijin în licitaţii.

www.bitdefender.ro

Cartierul general al Campionatului Naţional BitDefender vă stă la dispoziţie pentru înscrieri şi informaţii asupra regulamentului de concurs la sales@bitdefender.ro sau la 021-233.07.80 int. 111.

BitDefender se găseşte în
întreaga reţea ULTRA PRO

bitdefender
secure your every bit

LOOK SMARTER
RELISYS
Diagonală: 15"
Tip: TFT LCD
Rezoluție: 1024x768
Pitch: 0.297 mm
Contrast: 400:1
Strălucire: 250cd/mp
Timp de răspuns: 30ms
Certificare: TCO'99
Intrare video: HD15
Pivot, multimedia
Relisys TL540
LIFESTYLE RANGE
Monitorul LCD Relisys TL540 se potrivește perfect stilului tău de viață și se integrează mediului în care îți desfășori activitatea. Mai mult, Relisys TL540 combină cele mai noi tehnologii și caracteristici LCD, inclusiv un ecran pivot și echipament multimedia. Oriunde va afișa imgini - la birou sau montat pe un perete în camera ta, Relisys TL540 se încadrează perfect stilului tău.
€ 315
www.flamingo.ro/relisys
FLAMINGO COMPUTERS
www.flamingo.ro
08008-22.55.72 (08008-CALLPC)
eFlamingo@flamingo.ro
Flamingo va participa în perioada 12-19 martie 2003 pentru a treia oară cu stand propriu la unul dintre cele mai importante evenimente IT din lume
CeBIT
HANNOVER · GERMANY
12-19 MARCH 2003
Vă așteptăm la Hanovra, Germania în Hala 25, stand E68